MRMI

171

IJR 58

CIAIS

MRMI

CIAIS

nicolutij

Italian Ms
French binding

John F. Lewis
1919.

Pontificale
Latin Ms.
Early XV Century
Italian
195 leaves & over 100
initials in Gold &
Colors.

cxj De benedictione thurribuli.
cxij De benedictione sacrorum vasorum et aliorum ornamentorum in genere.
cxiij De benedictione vasculi pro condenda eucharistia fabricati.
cxiiij De benedictione capsarum pro reliquiis et aliis sanctuariis condendis et conseruandis.
cxiiij De benedictione ciborii seu umbraculi altaris.
cxiiij De benedictione tabule ante vel post altare collocande.
cxv De benedictione baptisterii siue lapidis fontium.
cxvj De benedictione signi seu campane.
cxvij De benedictione muneris quod in ecclesia offertur.
cxviij De benedictione panis pro populo in ecclesia post missam vel in festo assensionis pauperibus distribuendum.
cxviiij De benedictione agni et aliarum carnium in pascha.
cxviiij De benedictione casei lactis et mellis in pascha.
cxviiij De benedictione vuarum.
cxviiij De benedictione et impositione calicis.
cxviiij De benedictione nouorum fructuum.
cxx De benedictione et impositione crucis proficiscentium in subsidium terre sancte.
cxx De benedictione baculi et pere seu scarpselle peregrinorum.
cxxj De officio quod agitur eis qui redeunt de peregrinatione.
cxxij De benedictione noue domus.
cxxiij De benedictione putei.
cxxiij De benedictione nauis.
cxxiiij De benedictione arce noue.
cxxiiij De benedictione in peste animalium. de benedictione salis cxxvj
cxxv De benedictione armorum et uexilli belligeri. benedictio noui gladij cxxvij

De bn̄dictione fetus in utero matris.
cxxxiiii De bn̄dictione gn̄ali ad omne qđ uolueris.
Item in tercia parte de quibuſdam eccleſiaſticis offi-
cys agitur.
cxxxvi Ordo in capite ieiuniorum.
cxxxvii Ordo in quinta feria in cena domini.
cxxxviii De bn̄dictõe criſmatis et olei.
cxli Ordo in paraſceue.
cxliiii Ordo in ſabbato ſancto.
cxlvii Ordo ad bn̄dicendum menſam.
cxlviii Ordo ad conſilium ſeu ſynodum celebrandum.
cli Ordo ſuſpenſionis recõciliatõis diſpenſatõnis. diſpoſitionis.
degradationis atq; recõciliandi ſacros ordines.
clv Ordo ſeu forma excõicandi ſeu etiã excõicatos reconciliãdi.
clvi Ordo ad recõciliandum apoſtatam ſiſmaticũ ul' hereticum.
clviii Ordo ad itinerandum.
clx Ordo ad malam auram leuatam.
clx Ordo ad uiſitandum parrochias.
clxii Ordo ad recipiendum p̃latum p̃ceſſionaliter.
clxiii Ordo ad recipiendum regem ul' principem p̃ceſſionalit̃.
clxvii Ordo ad recipiendũ reginam ul' p̃ncipiſſam p̃ceſſionalit̃.
Ordo ad recipiendum p̃ceſſionalit̃ p̃latum uel legatum.
clxiii Ordo p̃ publicatiõe t̃re ſc̃e afroci iruniias.
clxiiii Qui miniſtri 7 que ornamenta pontifici miſſam ſollemp-
niter celebranti. neceſſaria ſunt.
clxiiii Pontificem miſſam ſollempniter celebrante que tam ab
eo quam a miniſtris agenda ſũt.
clxviii Quãdo pontifex miſſam ab aliquo ſacerdote audit quid

agere debet.

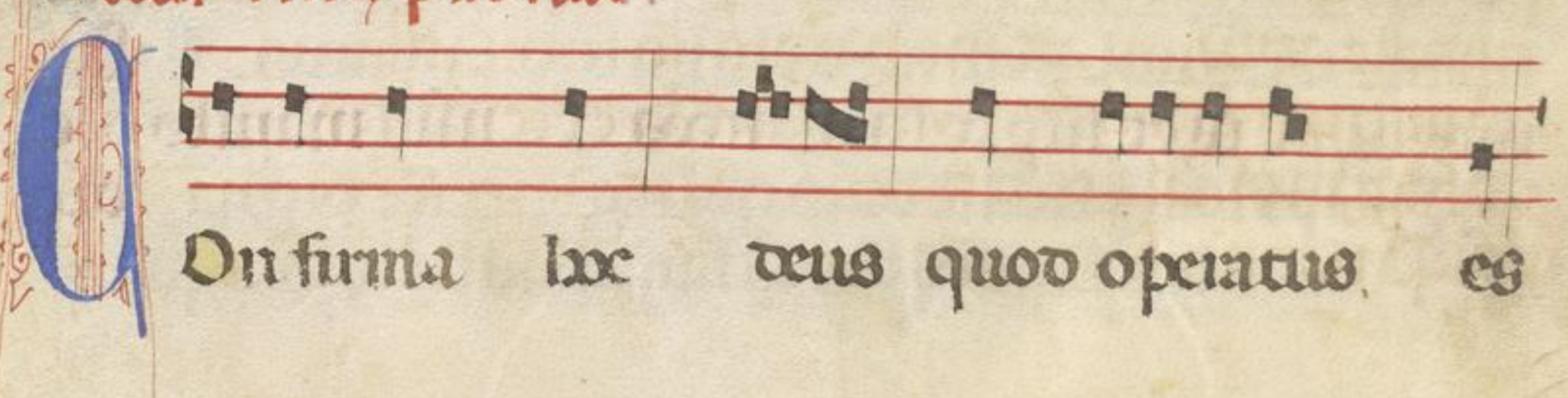
clx Qn̄ eps missam p defunctis celebrat q̄ obs̄uan̄ debet.
clx Quādo ↄ qualr̄ ubi laudes siue rogatões dicunt̄.
clxxii Quando debet dici pax uobis.
clxxi Quando debet dici Glīa in excelsis deo.
clxxv Quando debet dici Credo in unum deum.
clxx Qn̄ ↄ qualr̄ sollempnius ep̄alis benedictio datur.
clxxii Quando debet dici Ite missa est.
clxxiiii Quibus coloribus in diuinis officiis sit utendum.
clxxx Quando baculo pastorali ↄ sandaliis sit utendum.
clxxb Quādo mitra aurifrisiata ul̄ simplici sit utendum.
clxxv Quando metropolitanus paleo debet uti.

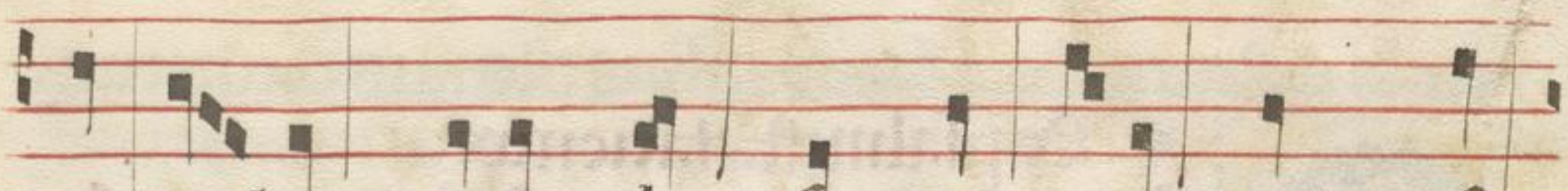
Pars prima incipit. Et p̄mo de crismandis ī fronte pueris.

Pontifex pueros in fronte crismare uolēs paratus cū amictu ↄ stola pluuiali albi coloris et mitra p̄mittit ammonitionem, put dicetur in titulo de uisitandis parochiis. Deinde loto prius ↄ tso police dextere manus cōfirmandis genua flectentibus ↄ iunctis ante pectus manibꝰ stan̄ mitra deposita iunctis similit̄ ante pectus manibꝰ dicit. Spūs scs̄ sup ueniet in uos et uirtus altissimi custodiat a peccatis. ℟ Amen. Deinde dic̄. Adiutorium nrm̄ in noīe dn̄i. ℣. Dn̄e exaudi oratōē mām. Dn̄s uobiscum. Et cū spū tuo. Oremus. Et tunc eleuatis et sup cōfirmandos extensis manibꝰ dic̄. Orō.
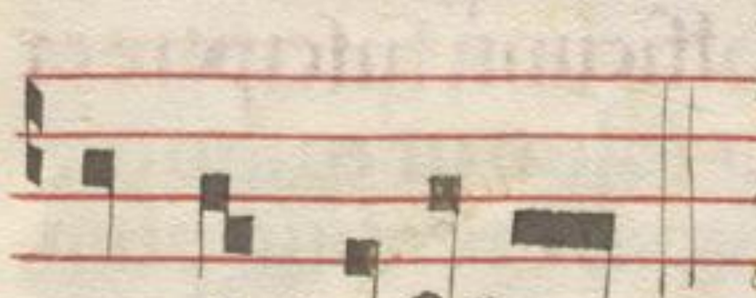
Omps sempiterne deus qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ↄ famulas tuas ex aqua et

ſpu ſcō. quiq3 dediſti eis remiſſionē oīum peccatoꝝ
emitte in eos ſeptiformē ſpm tuum paclitum de ce
lis. ℞ Amen. Spm ſapiencie et intellectus. ℞ Amē.
Spm cōſcilij 7 fortitudinis. ℞ Amen. Spm ſciencie
et pietatis. ℞ Amen. Et imple eos ſpu timoris dñi
tui et cōſignia ſigno crucis ✠ xpi in uitam ppiciatus
etiam. Per eundem in unitate. ℞ Amen. Tunc ſedens ſup
faldiſtorium coram altari ul' alibi paratū inquiſito
ſigillatim noīe cuiuſlibet cōſignandi ſibi p patrinū
ul' matrinam flexis genib9 preſentati 7 ſūmitate polli
cis dextere manus criſmate intincta pontifex facit
crucem in fronte illius dicens Johes. ul' Berta. ul' q̄
uis alio noīe. Signo te ſigno crucis 7 cō firmo criſma
te ſalutis. In nomine ✠ patris ✠ et filij 7 ſpūs
ſci ut repleans eodem ſpu ſcō et habeas uitam etiam.
℞ Amen. et dicendo. In noīe pris 7 filij et ſpūs ſci Pro
ducit ſignum crucis ante faciem illius. Et deinde
dat ſibi leuiter alapam ſup genam dicens Pax tecū.
Omībus talr̄ cōſignatis tergit cum micha panis
uel pecia linea et lauat cum aqua pollicem ſuper
aliquem callicem ſtagneum uel ſuper aliquam pel
luim et aqua lotionis cum pecia linea uel pane
funditur in fontibus uel piſcina. Et interim can
tatur Antyphona.

in nobis a templo sancto tuo quod est

in ierusalem. V. Gl(ori)a patri. Sicut erat. Et tunc
repetitur a(ntiphona). Confirma. Deinde
pontifex surgens stans mitra
deposita dicit. V. Ostende nobis.
D(omi)ne exaudi. D(omi)n(u)s vobiscum. Oremus oratio q(ua)m dicit iunctis ante pectus manibus et omnibus co(n)firmatis
devote genua flectentibus.

Deus qui ap(osto)lis tuis sanctu(m) dedisti sp(iritu)m et per eos eorumq(ue) successores ceteris fidelibus tradendum esse voluisti
respice p(ro)picius ad humilitatis n(ost)re famulatu(m). et p(rest)a ut eorum
corda quorumq(ue) fronte sacro crismate delinivimus et signo
s(an)c(t)e crucis co(n)signavimus idem sp(iritu)s s(an)c(tu)s in eos adveniens
templum gl(or)ie sue dignanter inhabitando p(er)ficiat. Qui cum
deo p(at)re et eodem sp(irit)u s(an)c(t)o vivis et regnas. R. Amen. Deinde dicit.
Ecce sic benedicetur homo qui timet d(omi)n(u)m. Et faciens signu(m)
crucis sup(er) eos dicit. Bene✠dicat vos d(omi)n(u)s ex Syon ut videa
tis bona ier(usa)l(e)m omnibus dieb(us) vite v(est)re et habeatis vita(m) et(er)na(m).
R. Amen. ¶ Repleta itaq(ue) co(n)firmatio(n)e pontifex annu(n)tiat co(n)firmatis suis crismatis q(uo)d in honorem s(an)c(t)e trinitatis triduo c(ri)smalia in frontib(us) portent et die t(er)tia sacerdos lavabit eorum
frontes et comburet crismalia sup(er) fontes vel crismalib(us) fiant et
candelle ad usum altaris patrinis v(er)o seu matrinis annu(n)tiet
q(uo)d instruant et informent filios suos bonis morib(us) et opib(us)
q(uo)d fugiant mala et faciant bona et doceant eos. Credo in
deu(m). Pater n(oste)r. Ave maria. Qui se obligaverunt ad hec, put

in nris cōstitutōibus synodalibus plenius cōtinetur.

De psalmista faciendo.

Psalmista .i. cantor potest absq consensu episcopi iussione presbiteri officium suscipere cantandi dicente sibi pbro Vide ut quod ore cantas corde credas. et quod credis operibus pbes. Et si episcopus hoc faciat prius sqm aliquem clericum tondeat benedicat.
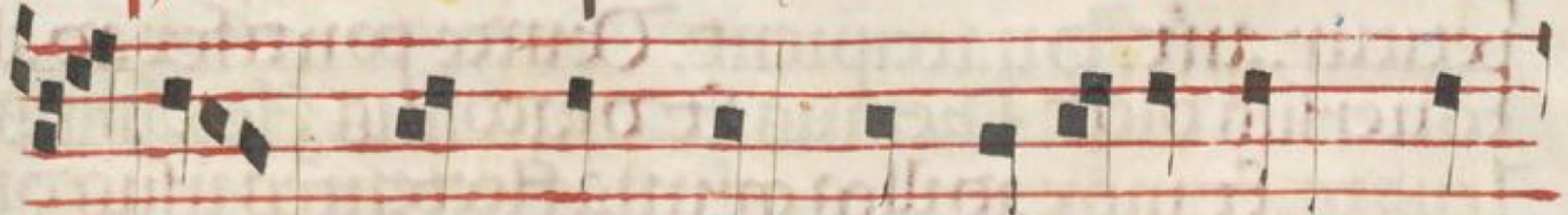
De clerico faciendo.

Prenotandum est qd qn fiunt ordines generales fiūt clerici post kyriel. put subtitulo de septem ordinum clericorum dicent. Et uocationis tonsorandi noīatim singillatim qbz ante altare coram pontifice genua flectentibus. Ille ad eos usus interdicit sub anathematis pena. nequis se ad recipiendum pmā tonsuram ingerat qui nō fuit examinatus et approbatus. Quo fcō dicat Adiutorium nostrum. Sit nomen dni. Deinde illis genua flectentibz Incipit absolute sine. Dns uobiscum.
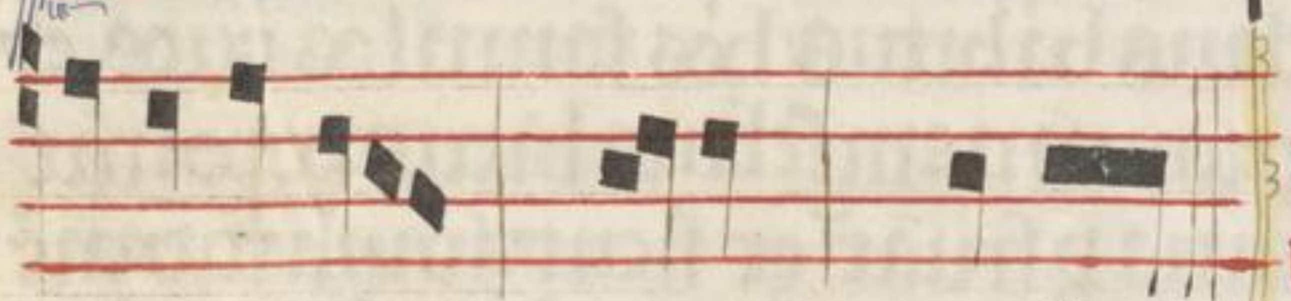
Oratio ad clericum faciendum.

Oremus dilectissimi fres dnm nrm ihm xpm. p his famulis suis qui ad deponendas comas capitum suorum pro eius amore festinant ut donet eis spiritum sanctum qui habitum religionis in eis ppetuum cōseruet et a mundi impedimento ul' seclari desiderio corda eorum defendat. ut sicut immutant' uultibz ita manum dexteram eius uirtutis eis tribuat incrementa et ab omni cecitate spiritali et humana oculos eorum aperiat et eterne

gratie lumen eis cōcedat. Qui uiuit et regnat cum deo patre in unitate eiusdem. ℞ Amen. Post hec aliqs inchoat scola psequente. ant. Tu es dn̄e. ps Conserua. Et ps usq ad ℣. Dn̄s pars hditatis Tunc cātat sa.

Tu es do mi ne qui restitu es he

Et mox tondeat illos successiue i quib tondendus dicit. ℣.

reditatem meam michi. Dominus pars here ditatis mee tea. Et omib tonsis dicit pontifex. Ore.

Presta qs omps deus ut hy famuli tui quo oio. rum hodie comas capitum pamore diuino deposuimus in tua dilectiōe ppetuo maneant et eos sine macula gratia tua in sempiternum custodiat. Per dnm nrm. ℞ Amen. Quo dicto aliquis Inchoat scola prosequente. Anthyphoam.
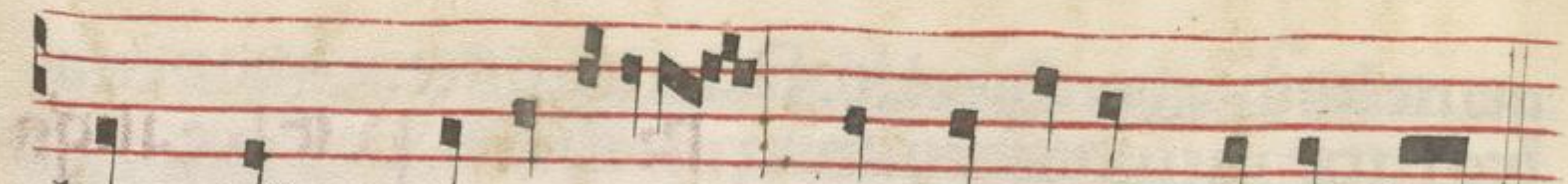

Hi accipient benedictio nem a domino

et misericor di am a deo sa luta ri suo quia

P qua tōsorat c ōrō.

Prā qs oipotēs ds ut hic famulus tuus cui hodie comā capitis pamore diuino deposuim itua dilectione ppetuo maneat et eū sine macula isepitnū custodias. P.

hec est generatio querencium dominum.
ps. Domini est terra totum dicatur cum. Gloria patri. Deinde re
petitur. ant. Hy accipient. Deinde pontifex ad altare
cō uersus dicat Oremus Et diaconus flectamus genua
Leuate. Et mox ad illos genua flectentes u̾sus dicat Ore.

Omnipotens sempiterne deus, propiciare peccatis nr̄is et ab
omī seruitute secularis habitus hos famulos tuos ex
emunda ut dum ignominiam secularis habitus deponūt
tua semper in euum gratia perfruātur et sicut similitudinē
corone tue eos gestare facimus incapitibus sic tua uirtu
te hereditatem subsequi mereantur eternam in cordibus.
Per dominum nostrum ihm. ℟. Amen. Ultimo annūciet illis qua
liter facti sūt de foro ecclesie et priuilegia clericalia sortiti
sūt quoque caueant ne propter culpas suas illa perdant et
quod habitu honesto bonis que moribus ac operibus deo pla
cere studeant.: De barba tondenda.:

Statutum est in cōsilio cartaginensium:
ne clerici nutriant barbas. Ideoque qui primo
illis uel etiā laycis barbe tonduntur dicat
hec ant. Sicut ros hermon qui descendit
in montem syon. sic descendat super te dei benedictio. ps.
Ecce quam bonum. Gloria. Oremus. oratio.

Deus cuius prudencia omnis creatura crementis
adulta cōgaudet preces nr̄as super hunc famulum
tuum iuuenilis etatis decore letantem primus auspi
cijs ad tondendum exaudi in omnibus, protectionis tue

Adesto domine supplicationibus nostris et hos famulos tuos bene dicere digna te quibus in tuo nomine sacrum habitum sancte religionis imponimus ut te largiente deuoti in ecclesia tua persistere et uitam perpetuam mereantur eternam. Per christum dominum nostrum amen. Tunc tenens in manu superpelliceum dicat. Induat uos dominus nouum hominem qui secundum deum creatus est in iusticia et sanctitate ueritatis. ℟. Amen. Et mox imponit illud scilicet superpelliceum cuilibet inuitens usque ad scapulas et inmediate retrahes sicque fiat uni ad ultimum deo totaliter induat. Quo expedito dicat orationem. Omnipotens sempiterne.

muner auxilio tuo quoque largiore protectus celestem
bene ✠ dictionem accipiat et presentis vite presidiis ga
udeat et future. Per dominum. R. Amen.

De septem ordinibus clericorum:-

De septem ordinibus clericorum ecclesiasticis dicitur
primicerium quod non sacri et minores ordines sunt
quatuor videlicet. Hostiarius. Lector. Exor
cistatus. Et acolitus. Et notandum est quod
omnes ordines dari debent et distribui coram altari.
Item ordinandi debent prius peccata sua confiteri quam or
dinem recipiant. In collatione autem cuiuslibet ordinis pon
tifex ordinandis in eius presencia constitutis debet propter
simplices providere quem ordinem suscepturi sunt. Item debet
palam interdicere ne quisquam ad susceptionem illius ordinis
se furtive ingerere presumat prout iam dicetur. Item dato
quolibet ordine debet ordinatos monere et instruere et
qualiter debeant vivere et domino in suscepto ordine mi
nistrare. Et ea que ad ipsum officium noscuntur pertinere. Item
omnes ordines ordinandi debent se devote cum tonsura
et habitu convenientibus cum candelis accensis et cum para
mentis ordinis quem suscepturi sunt congruentibus coram
ordinatore presentare. Ordinati non debent statim recedere.
Sed expectant benedictionem episcopalem sollempnem que communis
est omnibus ordinatis et finem misse. Item in collatione
tam prime tonsure quam cuiuslibet ordinis debet ordinans
dicere orationes et prefationes iunctis manibus ante pectus. Illud
quoque notandum est quod si ordinationes fiant in sabbato
quo cantatur. Sitientes. Quia unica tantum debet lectio et

tonsure debent fieri immediate post introitum Domine
minores ordines post Kyriel. Successive dari. Subdi
aconi vero fiunt immediate post collecti. Diaconi post eplam.
Et presbiteri post tractum. Aliis autem temporibus quando fuit ordi
natione generales clerici fuit sive prime tonsure post
Kyriel. usque in sabbo post pentecostem post Gloria in excelsis
deo. ante quam prima collecta dicatur. Ceteri etiam ordines de
bent distribui prout sequitur seriatim:-

De ordinatione hostiarii:-

Factis tonsuris que fiunt immediate post
Kyriel. pontifice prima collecta primaque lectione
dictis coram altare stante vocantur hostiarii per
Archidiaconum sic Accedant qui ordinandi
sunt ad officium hostiariorum. Et mox quilibet eorum sigillatim nomina
tim vocantur. Quibus coram ordinatore constituti. Inter dicit
publice anathemate nequis ad susceptionem ordinis illius
se ingerere presumat qui non fuit canonice examinatus et
approbatus. Et ne uno ordine suscepto alium sine licencia
recipere presumat. Deinde sedens instruit et amonet illos
dicens. Amonitio:-

Suscepturi filii karissimi officium hostiariorum. Videte que in
domo dei agere habeatis. Hostiarium enim oportet
percutere cymbalum aperire ecclesiam et sacrarium et librum
aperire ei qui dicit, providete igitur ne per negligenciam vestram
illarum rerum que intra ecclesiam sunt aliquid depereat. Certisque
horis domum dei aperiatis fidelibus et semper claudatis in
fidelibus. Studete etiam ut sicut materialibus clavibus
ecclesiam visibilem aperitis et clauditis. Sic et invisibilem

dei domū corda. s. fidelium dictis et exemplis uītis claudatis
diabolo et apperiatis deo ut diuina ūba que audierint cor
de retineant ⁊ ope cōpleant. qđ in uobis dn̄s pficiat per
miam suam. R. Amen. Deinde tenens in manu dextera cla
ues ecclie et illis ostendēs dicit. Sic agite q̄si reddituri deo
ratōem, p his rebus que his clauib; recluduntur. Et mox
cuilʒ eoꝝ ad se accedenti ⁊ manu recipienti tradit seriatim ⁊
claues ipas. Post hec archidiaconus ducens eos ad hosti
um ecclie facit illos claudē ⁊ apire. Tradit etiā eis funes cā
panaꝝ faciens eos campanas pulsare. Eis igit' reuersis ⁊
ante epm̄ genua flectentib;. Stans eps dicit in modū
capituli hanc pphatōnem.

Deum p̄rem omīpotentem f̄res k̄mi suppliciť depcemī
ut hos famulos suos bn̄dicē dignetur quos in offo
hostiarioꝝ eligē dignatus est ut sit eis fidelissima cura i
domo dei diebus et noctibus ad distinctōem certarum
horaꝝ adinuocandum nomen dn̄i ih̄u xp̄i. adiuuante eodē
dn̄o nr̄o ih̄u xp̄o. Qui cū p̄re ⁊ sp̄u s̄co uiuit et regnat deus. P
omia s̄cla s̄clor. Amen. Tunc conuertit se episcopus ad al
tare dicens Oremus. Et diaconus Flectamus genua. Le
uate. Et mox ad illos uersus eis genua flectentibus dicit ⁊
quasi legendo hanc benedictōem:

Domine s̄cē pater omīps et'ne deus bene ✠ dicere di
gnare hos famulos tuos in officio hostiariorum ut int'
ianitores ecclie tue tuo pareant obsequio ⁊ int' electos tuos
ptem tue mereantur h̄re mercedis. P do. no. R Amen. Post hec
ordinati suggerente archidiacō redeant ad sedes suas.

De ordinatione lectoris. Rca.

stans et sine mitra

Hostiarijs ordinatis pontifex accedit ad sedē
suam et cantatur p̄mū. R̄nl. Alla. Si sit in
fra octab. penthecosten. et dicitur scd̄a colle
ta ꝛ s̄a lectio quibꝰ dictis lectores uocantur per
archidiaconum hoc mō. Accedant qui ordinandi sūt ꝛc.
Et mox sigillatim ꝛ noīatim uocantur. Tūc pontifex
coram altari accedit. Eis ergo coram eo cū candellis
accensis in manibꝰ cōstitutis ipē ponit in edictum
ut s̄. Deinde sedens amonet eos ꝛ instruit dicens. Amo
Dilecti frēs kmī ut sitis lectores in domo dei nitio.
uñi officium uīm agnoscite. Potens est ē ei deus
ut augeat uobis grām pfectōis eterne. Lectorem siquidē
oportet legere ea que p̄dicat et lectōes cantare ꝛ bñdicere
panem ꝛ omīs fructus nouos. Studete igr̄ ūba dei uidelicet
lectōes sacras distincte et apte ad intelligenciam et edi
ficatōnem fidelium absq3 omī mendacio furtatis pferre.
Ne ueritas diuinarum lectionū incuria uīa ad instructōem
audiencium corrūpatur. Quod autē ore legitis corde creda
tis atq3 opere cōpleatis. Quatenus auditores uros ūbo
pariter et exemplo uro docē possitis. Ideoq3 dum legitis in
alto loco ecclie stetis ut ab omībꝰ audiamini et uideamini.
figurantes positione corporali. uos in alto ūtutum debere
conuersari. Quatenus cunctis a quibꝰ audimini ꝛ uidemini.
celestis uite formam p̄beatis. Quod in uobis deus impleat
p grām suam. ℟ Amen. Deinde tenens in manibus ꝛ eis
ostendens codicem siue lectionarium de quo lecturi sunt
dicens Accipite et estote ūbi dei relatores habituri si fideli
et utiliter impleueritis officium uīm ptem cū hys qui ūbum

cū mitra

dei bene ministrauerit ab initio Et mox successiue
cunctis ad eum accedenti i manu dextra recipienti tra
dit librum ipm. Omnibus expeditis illis genua flec
tentibus stans dicit in modum capli hanc pfatonem.

Oremus dilectissimi deum patrem omnipotentem — hic stando sine mitra
ut sup hos famulos suos quos in ordine lectorum
dignatur assumere. benedictionem suam clementer in
fundat. Quatenus distincte legant que in ecclia dei
legenda sunt et eadem opibus impleant. Per dominum nostrum
ihm xpm filium suum. Qui cum eo uiuit et regnat.
In unitate. R. Amen. Tunc conuersus ad altare dicit
Oremus. Et dyaconus. Flectamus genua. Leuate.
Deinde conuersus ad ordinandos genua flecten
tibus dicit qsi legendo hanc benedictionem.

Domine sce pater omnips etne deus bene ✠ dice
dignare hos famulos tuos in officio lectorum ut
assiduitate lectionum instructi sint atque ordinati. Et
agenda dicant et dicta opera compleant. Ut in utro
que sce ecclie exemplo sanctitatis sue consulant. Per dominum. R.
Amen. Postea suggerente archidiacono redeat ad sedes suas.

De ordinatione exorciste:

Lectoribus ordinatis psul accedit ad sedem
suam. et cantatur sm. R. ul. Alleluia. Si
est infra oct. pentecostes. Et tertia collecta et
tertia lectio. Quibus dictis exorciste uocantur
sic per archidiaconum. Accedant qui ordinandi sunt
etc. Et mox sigillatim et nominatim uocantur. Quibus
coram se cum candellis accensis in manibus constitutis

ordinator ponit int' dein ut s. Deinde sedens admo
net instruit eos dicens. Admonitio.

cũ mitra

Ordinandi fr̃es in offiñ exorcistar debetis nos
scere quid suscipitis. Exorcistam et ei oportet
abicere demones et dicẽ pplo ut qui nõ comunicat
det locum. Et aquam in ministerio fundẽ. Accipitis
itaqȝ potestatem imponendi manum sup energu
minos. ut p impositõem uṙe manus grẽ sp̃s sci ⁊ uer
bis exorcismi pellantur sp̃s immũdi a corporib; obses
sis. Studete igĩ ut sicut a corporib; alior demone
expellitis. ita mentib; ⁊ corpib; uṙis om̃em ĩmũdici
am et nequiciam eiciatis. ne illis succumbatis quos
ab aliis uṙo ministio effugatis. Discite p offiñ uṙm
uiciis imparare ne moribs uṙis aliquid sui iur inimicũ
ualeat uendicare. Tunc et enĩ recte in aliis demonib;
imperabitis cũ prius in uobis eor multimodam neq
ciam supatis. Quod uobis dñs agere cõcedat p sp̃m
scm̃. Post hec tenens in manibus libellum in quo ex
orcismi scripti sũt et eis ostendens dicit. Accipite
et comendate memorie et habetote potestatem im
ponendi manus sup energumenos siue baptizatos si
ue cathecuminos Et mox cuilibet appinquanti siue ⁊
manu dextra recipienti. tradit successiue librum ipm.
Postea uõ omnibus deuote genua simul flectentib;
stans dicit in modũ capituli hanc p̃fationem.

hic ostendo cũ mitra

Deum patrem omĩpotentem fratres kñi supplicẽ
deprecemur ut hos famulos suos benedicẽ dignet'
in offiñ exorcistar ut sint sp̃uales imperatores ad abici

endos

entos demones de corpibz obsessis cu omi nequicia
eor multiformi. p unigenitu filiu suu dnm nrm. Qui
cu eodem. ui. 7 regn. deus i unitate sps sci. p oia scla sclor
R. Amen. Tunc conusus ad altare dicit. Oremus. Et
diacon flectam genua Leuate. Et mox usus ad ordi
nandos genua flectentes dicat qi legendo hac bndcoe.

Domine sce pat omps etne deus bene ✠ dicere
dignare hos famlos tuos i offm exorcistar ut p im
positoem manuu nrar offm potestate et imperium habe
ant spuu imudor nequitiam pubum xpi filii tui dni
cohercendi atqz pbabiles sint medici eeclie tue gra cura
tionu uirtuteqz celeste cofirmati. P eundem dnm nrm.
R. Amen. Post hec suggente archidiacono redeant
ad sedes suas. De ordinatoe acoliti. Rii.

Exorcistis ordinatis psul accedit ad sede sua
et cantat triu. R. ii. ul. Alla si sit. i. octaua
pentech 7 dicit quarta collecta 7 qrta lectio.
quibz dcis acoliti uocantur p archydiaconum
sic Accedant qui ordinandi sut 7c. Et mox sigillatim 7
noiatim uocant. Quibz coram se cu candelis i manibz
cositutis. ordinator ponit iterdictu ut s. Deinde sedes
amonet 7 istruit eos dicens. Admonitio.

Susceptur kmi accolitor offm pensate quid suscipitis. hec sps cu mitra dicat
Acolitu i ei oportet. Cerofertarium ferre. luminaria ecce
accendere. uinu 7 aqua ad eucharistia seu ad misteriu sanguis
xpi ministrare. Studete igit susceptu offm digne implere. No
eni deo place potitis si lucem manibz pferentes opibz tenebris
i fuatis. 7 p hec aliis exempla pfidie pbeatis. Sz sic ueritas

dicit. Luceat lux vr̄a coram hoīb; ut uideant opa vr̄a bo-
na et glificent prēm vr̄m qui in celis ē. Et sicut apl's petrus
dicit. In medio natōis pue atq3 puerse positi lucete sic
luminaria in mūdo ūbum uite ↄtinentes. Sunt ergo vobis
uri pcincti 7 lucēne ardentes in manib; vr̄is ut filii lucis. Abi-
ciatis opa tenebrar 7 induamini armis lucis. Fuistis eni3
aliqn tenebre. nūc aūt lux in dn̄o. ut filii lucis ambulate.
Que sit uō ista lux qm̄ tanto tpre inculcat apl's ipe demon-
strat sbiciens. Fructus ē lucis est in omi bonitate 7 iusticia
et ueritate. Estote igit' solliciti in omī iusticia 7 bonitate 7
uitate. Ut et uos et alios dei ecclīam illumin etis. Tūc 7 ei
i dei sacficio digne suggeretis uinū et aquā suos ipi deo sac-
ficiū p castam uitā 7 bona opa fecentis. Qd̄ uobis dn̄s cōce-
dat p miiam suam. ℟ Amē. Post hec tradit cuili3 cerofera-
rium cū candela extincta qd̄ omīs successiue cū manu dex-
tra accipiant. p̄ dicens cōiter omib; Accipite ceroferariu3
cū cereis 7 sciatis uos ad accendenda ecclīe luminaria mācipa-
ri. In noīe ✠ dn̄i ℟ Amen. Tūc tradit eis urceolum :
uini uacuū qd̄ simulit' omīs accipe debent successiue. p̄
dicens cōit' omib;. Accipite urceolum ad suggerendu3
uinū et aquā in eucharistiam sanguinis xp̄i. In noīe dn̄i.
℟ Amen Postea eis genua flectentib; stans dicit i mo-
dum capituli hanc ↄphationem.

Deum prem oipotentē fr̄es kmī suppli' deprecemi. ut
hos famlos suos bn̄dicē dignet' in ordine acolitor.
Quaten' lumē uisibile manib; p̄ferentes. Lumē quoq3
spūale morib; p̄beant. Adiuuante dn̄o nr̄o ihu xp̄o qui
cum eo 7 spū scō uiuit 7 regnat deus. p oia scl'a sclor Am̄.

Tūc ſe ad altare cōuſus dicit. Oremꝰ. Et diaconus.
Flectamꝰ. ge. Le. Et mox cōuſus ad ordinandos ge
nua flectentes dicit legendo hanc benedictōem.

Domine ſcē pat̄ omps ecne deus. qui p ibm xp̄m
filiū tuum dn̄m nr̄m 7 aplos eius in hunc mūdū
lumen claritatis [tue] dimiſiſti quiq3 ut mortis nr̄e antiqu
um aboleres cyrographū glioſe illius crucis uexillo affi
gi. ac ſanguinē 7 aquā ex latere illiꝰ p ſalute gn̄is hūani
affluere uoluiſti bene ✠ dicere dignare hos famulos
tuos in offin̄ Acolitoꝝ ut ad accendendū lumen eccl̄ie
tue. Et ad ſuggerendū uinum 7 aquam ad cōficiendū ſāgui
nem xp̄i filij tui i offerenda eucharistia ſcis altaribꝫ tuis;
fidelit̄ ſubminiſtrent. Accende dn̄e mentes eoꝝ 7 corda ad fideli· tibi
amorem grē tue ut illuminati uultu ſplendoris tui iſca eccl̄ia
deſuiant. Per eundem xp̄m. Oremus. Orō.

Domine ſcē pat̄ omps ecne deus qui ad moyſem et ad
aaron locutus es ut accenderent̄ lucne i tabernaculo te
ſtimonij bene ✠ dicere 7 ſcīfica ✠ re dignare hos famlos
tuos ut ſint acoliti in ecclīa [tua]. P xp̄m dn̄m. Oremus. Orō.

Omps ſempiterne deus fons lucis et origo bonitatis. Qui
p ibm xp̄m filium tuū lumen ueꝝ mundū illuminaſti;
euiſq3 paſſionis miſterio redemiſti bene ✠ dicere dignare
hos famlos tuos quos i offin acolitoꝝ cōſecrauimꝰ poſſcentes cle
mentiā tuā. ut eoꝝ mentes 7 lumen [in] ſcie tue illuſtres 7 pieta
tis tuo rore iriges ut ita acceptum miſtium te auxiliante p
agant. Quo ad eternam remunerationem puenire mereant̄. Per eū
dem dn̄m. ℞ Amen. Poſt hec ſuggerente archidiacō. red
deant ad ſedes ſuas.

De ſacris ordinibus. Rū.

SAcri et maiores ordines ſūt. Subdiaconatus. :
Diaconatus ⁊ pbratus. Epalis aūt ordo ſub appllōe
ſacroꝝ ordinum ſimplr nō itelligitur. Q in illa
ſūmitas ſacdocij culmen ⁊ par atqꝫ thronus dicit
dignitatis. Et nota q in romana ecclia qui ad ſacros or
dines promouent debent de honeſtate nō de neceſſitate coīcare.
Unde ſuicet debet eis. ut ſe digne ad hoc pparent. ⁊ p eoꝝ nūo debꝫ
acolitus cōſecrandas hoſtias pparare. Cum ergo pontifex circa finē
miſſe ſanguinē ſumpſerit. poſt pmā orās ablutōis prius quam
digitos lauet. accedunt qui coīcare debent. pmo pbri. ſo diaconi.
tcio ſbdiaconi. Et quilꝫ prius quā coīcet flexis genibꝫ manum
pontificis hoſtiam tenens oſculatur. Et mox ipſe porrigit ſingl
ſacrum uīetōem dicens cuilibꝫ. Corpus dn̄i nr̄i ihu xpi cuſtodi
at te ⁊ pducat in uitā etnam. Et ſi ul' pbri ul' diacon' eſt qui coīcat
pontifex data hoſtia eum ad oſculum pacis recipit. Apud nos
tū ſolūmodo pbri coīcant nec ad ad oſculum recipiunt. Decet aūt
ordinatorem et ordinandos ipā die ⁊ pcedenti ieiunare:-

De ordinatōe ſubdiaconi.

Acholitis ordinatis pontifex ad ſedem accedit ⁊ cantat
qrtū Rnſum ul' Allā. Si ſit. ī. octauā pent. et dicit
quīta collecta ⁊ V. lectio. ſ. Angelus dn̄i. Quibꝫ dc̄is uo
cantur ſubdiaconi diaconi ⁊ pbri ſimul p archidiacō.
hoc modo. Accedant qui ordinandi ſūt ſubdiaconi diaconi ⁊ pbri.
Veniunt igit omīs quilꝫ cū ueſte ſuſcipiendo ordini cōgruente.
put ī. dicetur candelas accenſas in manibꝫ cū ferentes. Primo qdē
ueniūt ſubdiaconi ordinandi ponentes ſe in pſbrio in pte aqlo
nari. ſo diaconi ponētes ſe in auſtrali pte. Tertio pbri ponentes

ſc imedio pſb̄r̄y ab oppoitis altaris. Tūc pontifex mitram in capite tenens accumbit ſup faldiſtoriū īſupiori gra du altaris paratum et miniſtri acoliti ordinandi hīc inde ſup tapeta pſternunť ad tiam et ſcola ichoat i letaniam quā tamē alii ſolum iordinatōne ſb̄dyacō nor ⁊ pb̄ror dicunť. ſʒ melius eſt ſic fieri cū ſubdia conatus ſit ſacer ~~do~~ ordo. dicens.

Kyrieleyſon. Xpeleyſon. Xpe audi nos.
Xpe exaudi nos.

Pater de celis deus.	Miſerere nobis.
Fili redemptor mūdi deus.	M.
Sps ſancte deus.	M.
Scā trinitas unus deus.	M.
Scā Maria.	Or.
Scē gabriel.	Or.
Scē raphael.	Or.
Scē michael.	Or.
Omīs ſcī beator ſpuūm ordines.	Orť.
Scē Johēs baptiſta.	Or.
Omīs ſcī patriarche et pphete.	Orť.
Scē Petre.	Or.
Scē paule.	Or.
Scē Andrea.	Or.
Scē Jacobe.	Or.
Scē Bartholomee.	Or.
Scē Johēs.	Or.
Scē Mathee.	Or.
Scē Marce.	Or.

Omīs scī aplī et euāgeliste. orāt.
Omīs scī discipuli dnī. orāt.
Omīs scī innocentes. orāt.
Scē stephane. orā.
Scē clemens. orā.
Scē priuate. orā.
Scē pantaleon. orā.
Scē fredalte. orā.
Scē laurenti. orā.
Scē uicenti. orā.
Scē fabiane. orā.
Scē sebastiane Scē benedicti orā.
Scī iuste et pastor. orāt.
Scī nazarii et celse. orāt.
Scī iohēs et paule. orāt.
Scē dyonisii cum sociis tuis. orāt.
Scē eustachii cum sociis tuis. orāt.
Omīs scī martires. orāt.
Scē gregorii. orā.
Scē ambrosii. orā.
Scē augustine. orā.
Scē ieronime. orā.
Scē ylarii. orā.
Scē marcialis. orā.
Scē martine. orā.
Scē ciriace. orā.
Scē nicholae. orā.
Scē zenone. orā.

Scē dominice. or̄.
Scē francisce. or̄.
Om̄s sci pontifices et cōfessores. orāt.
Scē paule. or̄.
Scē antoni. or̄.
Scē benedicte. or̄.
Scē egidi. or̄.
Scē galle. or̄.
Scē guillierme. or̄.
Scē germane. or̄.
Om̄s sci monachi et hr̄mite. orāt.
Om̄s sci cōfessores. orāt.
Scā maria magdalena. or̄.
Scā martha. or̄.
Scā perpetua. or̄.
Scā agatha. or̄.
Scā agnes. or̄.
Scā cecilia. or̄.
Scā lucia. or̄.
Scā margarita. or̄.
Scā katerina. or̄.
Scā anna. or̄.
Om̄s scē uirgines. orāt.
Om̄s scē uidue et cōtinentes. orāt.
Propicius esto. Parce nobis dn̄e.
Ab omi malo. Libera nos dn̄e.
Ab ira et odio et omi mala uoluntate. L.
Ab insidiis demonum. L.

b iiii

Ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis. L.
A fulgure et tempestate. L.
A morte subitanea et eterna. L.
Ab omni malo. L.
Per adventum tuum. L.
Per misterium sancte incarnationis tue. L.
Per sanctam nativitatem tuam. L.
Per baptismum et sanctum ieiunium tuum. L.
Per passionem et sanctam crucem tuam. L.
Per mortem et sepulturam tuam. L.
Per gloriosam resurrectionem tuam. L.
Per ammirabilem ascensionem tuam. L.
Per gratiam sancti spiritus paracliti. L.
In hora mortis. Succurre nobis domine.
In die iudicii. Libera nos domine.
Peccatores. Te rogamus audi nos.
Ut pacem nobis dones. t.
Ut mentes nostras ad celestia desideria erigas. t.
Ut omnibus fidelibus vivis et defunctis vitam et requiem sempiternam concedas. t.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas. t.
Ut regibus et principibus nostris pacem et veram concordiam dones. t.
Ut pacem nobis dones. t.
Ut gentem paganam dextera tue potentie conpimere digneris. t.
Ut miserias pauperum et captivorum intueri ac revelare dig. t.
Ut cunctum populum christianum precioso tuo sanguine redemptum conservare digneris. t.
Ut fructus terre dare et conservare dig. t.

Ut eccliam tuā ſcām regere et deffenſare dig. t.
Ut donum aplicum et omis gradus et ordines ecclie in ſca religione conſeruare dig. t.
Ut epm noſtrum et omnē plebem illi cōmiſſam in ſco ſuitio cōſuare dig. t.
Ut obſequiū ſuitutis nre tibi rōnabile facias. t.
Hic datur benedictio ſanctificatio et conſecratio per epm rebus conſecrandis.
Ut nos exaudire digneris. t.
Fili dei. t.
Redemptor mūdi. t.
Agni dei qui toll' pcca mūdi. Parce nobis dne.
Agni dei qui toll' pcca mūdi. Miſerere nobis.
Agnus dei qui toll' pcca mūdi. Dona nob' pacem.
Kyrieleyſon. Xpel'. Kyriel'.
Poſtq̃m aūt ſcola dixerit in letania. Ut obſequium ſuitutis nre ₇c. Sibiq₃ a choro reſponſum fuit. tūc eps ab accubitu ſurgens et ſe ad ordinandos uoluens baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens dicit. Ut hos electos bene ✠ dicere digneris. t. Scdo dicit. Ut hos electos bndicē et ſci ✠ ficare digneris. t. Tercio dicit. Ut hos electos bn̄dicere ſcāficare et cōſe ✠ crare dig. t. Producens ter ſignū crucis ſup illos. Quo fc̄o iterũ ſup faldiſtorium accūbit. ſcola reſumente et pſequente letaniam. Ut nos exaudire dig. ₇c. Qua finita ordinator ab accubitu ſurgit. ſtans ante medium altaris. Et tūc archidiaconus dic̄ alta uoce. Recedant in pte qui ordinandi ſūt diaconi ₇ pbri Quibꝫ ad aliquē ydoneum locū. Dū epm celebrãte₃

uidere poſſunt. tranſeuntibꝰ ad ordinatõem ſbdiaconoꝝ
qui ĩ pſb̄rio remanſunt, ꝓcedit᷑ hoc mõ. Archidiaconꝰ
enĩ unũquemq; illoꝝ ſigillatim. et noĩatim uocat dicẽs.
Petrus de tali loco ad titulum patrimonii ſui. talis ad ti
tulũ tal' eccl'ie. talis religioſus ad titulũ paupꝑtatis. Et ſic
de aliis. Et quilibꝫ uocatus accedens reſpondet. Adſum
dn̄e. Omnibꝰ igit᷑ in pb̄rio in modum corone coram ponti
fice diſpoſitis. ille ponit inter dictũ ut ŝ. inti. de ordiã
tione hoſtiarii. Deinde ſedens eos inſtruit et amonet
dicens. Admonitio:.

hic poſtulat dña mat' [illegible] ut hos pſentes acolitos in ſubdiaconos ordinetis

hec cũ mitra dicat

Adeptum fr̃es kmĩ offĩm ſubdiaconatus ſedulo attẽ
dite quale miſterium uobis tradit᷑. Subdiaconũ enĩ
oportet aquam ad miniſtratõem altaris ꝑparare. diacono
miniſtrare. pallas altaris et corpales abluere. calicem et pa
tenã in uſum ſacrificii offerre. oblatões que ueniũt ĩ altari
panes ꝓpoſitõis uocant᷑. De ipis oblatõibus tantũ debet
poni in altari quãtũ poſſit ꝑplo ſufficere. nec aliqd putredũ
in ſacrario remaneat. palle que ſũt in ſubſtratorio altaris in
alio uaſe debent lauari. et in alio corpales et palle. Ubi aũt
corpales ⁊ palle lote fuerint nullum aũt linteamen aliud
debet lauari. ipa lotionis aqua ĩ baptiſteriũ debet mergi.
Studete itaq; ut iſta uiſibilia miſteria que diximus nitide
et diligentiſſime cõplentes inuiſibilia hoꝝ exemplo ꝑficẽ
debeatis. Altare quidem ſcẽ eccl'ie ipe eſt xp̄s teſte iohe qui in
apochalipſi ſua. Altare aureum ſe uidiſſe ꝑhibet. ante thro
num. in quo et ꝑ quem oblatões fidelium deo patri conſe
crantur. Cuius altaris palle et corpales ſũt membra xp̄i. ſcilꝫ
fideles dei quibꝫ dn̄s quaſi ueſtimentis ꝑcioſis circũdat᷑.

ut ait ps. Dn̄s regnauit decorem īductus ē. Beatusq3 iohēs
in apocalisi. Vidi filiū hoīs p̄cinctū zona aurea. i. scōrum
catīa. Si itaq3 hūana fragillitate contigat in aliquo fide
les maculari. p̄benda est a uobis aqua celestis doctrine.
qua purificati ad ornamentū altaris et cultū diuini sa
crificij redeant. Estote ergo tales qui sacrificijs diuinis
et ecclie dei hoc est corpi xp̄i digne fuire ualeatis in ueta
7 catholica fide fūdati. qm̄ apl's ait. Omē qđ nō est ex fide
peccatū est. sismaticū est extra ciuitatem ecclie est. Et ideo
si usq3 nūc fuistis tardi ad ecclīam. Amodo debetis esse
assidui. Si usq3 nūc sompnolenti amō uigilles. Si usq3
nūc ebriosi amodo sobrij. Si usq3 nūc inhonesti. Amō
casti. Quod dn̄s cōcedat uobis p̄miam suam. R̄. Amen.
Deinde pontifex tradit cuilz successiue calicem cuilz
successiue uacuū cū pathena suppoita. Et mox accipi
unt de manu archidiaconi urceolum cū manutgio
et aqua manille. Quo facto dicit eps.

Videte cui' ministerium uobis tradit'. ideo uos amo
neo. ut ita uos exhibeatis qđ deo placē possitis. R̄
Quo facto dicit eps eis genua flectentibz in modum
capituli hanc prephatōnem:-

Oremus deū ac dn̄m nr̄m fr̄es kmī ut sup hos famulos
suos quos ad offiti subdiaconatus uocare dignatus
est. Ut infundat bn̄dictōem suam et grām. Ut icon
spectu eius fidelit' fuientes. post p̄destinata scīs p̄mia
cōsequant'. Adiuuante eodem dn̄o nr̄o ihu xp̄o qui cū
eo uiuit 7 regnat deus. p omia scla sclor. R̄. Amen. Et
cōuersus ad altare dicit Oremus. Et diacō'. flectam'

hic sine mitra stando

genua leuate. Et mox u̾sus ad illos genua flectentes
dicit q̄i legendo hanc benedictionem.

Domine sc̄e pat̄ omp̄s et̄ne deus bn̄ ✠ dicere
dignare hos famulos tuos quos ad subdiaconat̄
offm̄. eligere dignatus es. ut eos i sacrario tuo sc̄o str
nuos sollicitosq; celestis milicie instituas. excubito
res scīs q; altaribus tuis fideli̾ subministrent. et requiescat
sup eos. sp̄s sapie ⁊ intellectus. sp̄s cōsilii et fortitudinis.
sp̄s scie et pietatis. et repleas eos sp̄u timoris tui. et eos
in ministerio diuino cōfirmes. ut obedientes fc̄o atq; dc̄o
parentes. tuā grām cōsequantur. Per dn̄m. in unitate eiusdem.
R. Amen. Tūc imponat cuil; successiue amictū dicens.

Accipe amictum p quē disignatur castigatio uocis. In
noīe p̄ris et filii et sp̄s sci. ✠ R. Amen. Deinde in
ponit in sinistro brachio cuil; manipulum dicens.

Accipe manipulum p quē designatur fructus bonorum
operum. Imple ministeriū tuū potens ē enim deus
ut augeat tibi grām suam. In noīe patris ⁊ filii et sp̄s
sci ✠ R. Amen. Post hec induit cuil; tunicam. et si
unica tm̄ sit tunica immittit illam cuilib; solum usq; ad
scapulas retrahens semp illam. s; postioz totaliter illam
induet. dicens cuilibet.

Induat te dominus uestimento salutis et tunica iusti
cie. In noīe p̄ris et filii et sp̄s sci. ✠ R. Amē. Post
tradit cuil; successiue librum eplar̄ dicens.

Accipe librum eplar̄ et habeto potestatem legendi
eas in ecclia sc̄a dei. In noīe p̄ris et filii et sp̄s sci. ✠ R.
Amen. Omib; expeditis redeant suggerente archidiac̄.

ad sedes suas. Unus tamen de nouiter ordinatis recipiens
tunicam illius subdiaconi qui in missa ministrauit dicat epistolam.

De ordinatione diaconi.

Subdiaconibus ordinatis accedit pontifex ad se
dendum et cantatur tractus Benedictus es. uel
Alleluia V. Ueni sancte spiritus. si sit infra octab. pent.
et dicitur collecta misse diei. Dicitur etiam sequens col
lecta pro ordinatis et ordinandis. que dicitur cum collecta misse
diei sub uno. Per dominum. Oratio.

Exaudi quesumus domine supplicum preces. et deuoto tibi pectore
famulantes perpetua deffensione custodi. ut nullis persecu
tionibus impediti. liberam seruitutem tuis semper exhibeamus
officiis. Per dominum. Et dicitur epistola. Quia deinde ordinandi diacones
per archidiaconum uocantur sic. Accedant etc. Et mox sigil
latim et nominatim uocantur, prout deinde est in titulo precedenti. nulla
tamen facta de tunica mentione. Eis igitur cum candelis accensis in manibus
in modum corone in presbiterio coram pontifice dispositis. Archidiaconus
offerens sibi illos dicit alta uoce in tono lectionis.

Postulat sancta mater ecclesia catholica ut hos presentes subdia
conos ad onus diaconii ordinetis. Et pontifex interro
gat dicens. Scis illos esse dignos. Respondet offerens. Quantum
humana fragillitas nosse sinit et scio et testificor ipsos dignos
esse ad huius onus officii. Et mox ponitur ut deinde ut supra. Quo
facto ad eorum ordinationem, proceditur hoc modo. primo ei sedens
annunciat pontifex omnia quasi legendo clero et populo dicens.

Auxiliante domino deo et saluatore nostro ihesu christo eligimus
hos presentes subdiaconos ad ordinem diachonii. Si quis
autem habet aliquid contra illos, procedat et, propter deum cum fiducia exeat

et dicat. Verūptū memor sit cōdictōni sue. Post hec in
struit et admonet eos dicens. Admonitio.

PRouehendi dilectissimi filii ad leuiticū ordinem co
gitate magno opē ad q̄ntum gradum ecclie ascenditi.
Dyachonū et eni oportet ministrare ad altare ⁊ baptizare ⁊
p̄dicare. Sane in ueteri lege ex .xii. una tribus leui electa est.
que spūali deuotione tabernaculo dei eiusq; sacrificiis di
uini ꝑpetuo deseruiret. tantaq; dignitas ipsi cōcessa est. q̄d
nullus nisi ex eius stirpe. ad diuinū illum cultum atq; of
ficium ministraturus assurgeret. adeo ut grandi quodam
p̄uilegio h̄editatis et tribꝫ dn̄i ee mereret' et dici. Quorꝫ
hodie sp̄ūi filii et nom̄ ⁊ offīn tenetis. qui ad ministerium tabna
culi testimonii .i. ecclie dei. eligimini in leuitico officio. que sēp
in pcinctu posita. incessabili pugna cōtra inimicos dimicat. un
de ait apl's. Non est uobis colluctatio adūsus carnem ⁊
sanguinē. ſꝫ adūsus p̄ncipes et potestates. adūsus mundi
rectores tenebrarꝫ harꝫ. contra spūales nequicie tella in celesti
bus. qm̄ eccliam dei ueluti tabnaculū portare ⁊ munire debeti.
ornatu sc̄o. p̄dicatu diuino exemplo pfc̄o. leui quippe interpre
tatur additus siue assumptus. Et uos filii qui ab h̄editate patria
nom̄ accipitis. estote assumpti a carnalibꝫ desideriis. a terrenis
cōcupiscenciis. que militant adūsus aiam. Estote nitidi. mun
di. puri. casti. sicut decet ministros xp̄i. et dispensatores mi
nisterior xp̄i ut digne addamini ad nūrꝫ gradus ecclastici. ut
h̄editas et tribus amabiles deo ee mereamini. Et qui cū ministri
et cohopatores estis corporis ⁊ sanguinis dn̄i. Estote ab omī
illecebra carnis alieni. sicut ait scriptura. mūdamini qui fer
tis uasa dn̄i. Cogitate btm̄ stephanū merito p̄cipue castitatis a

ab apostolis ad officium istud electum. Curate ut quibus euangelium ore annuntiatis uiuis operibus exponatis. ut de uobis dicatur. beati pedes euangelizantium pacem euangelizantium bona. Habete pedes uestros calciatos sanctorum exemplis. in preparatione euangelii pacis. Quod uobis concedat dominus per gratiam suam. R. Amen. *Post hec ordinator aliquantulum altius prolatim alloquitur hiis uerbis.*

Commune uotum communis oratio prosequatur. ut hii qui totius ecclesie prece qui in diaconatus ministerium preparantur. ante leuitice benedictionis ordine clarescant. et spirituali conuersatione perfulgentes. gratia sanctificationis eluceant. Prestante domino nostro ihesu christo. Qui cum patre et spiritu sancto uiuit et regnat deus in secula seculorum. R. Amen.

Deinde eis genua flectentibus uersus ad eos stans quasi legendo dicit hanc prefationem.

Oremus dilectissimi deum patrem omnipotentem ut super hos famulos suos quos ad sacros ordines diaconatus assumere dignatus est. benedictionis sue gratiam clementer effundat. eisque consecrationis indulte propicius dona conferat. et preces nostras clementer exaudiat. ut que nostro sunt gerenda ministerio. suo benignus prosequatur auxilio. Et quos sacris ministeriis exequendis pro nostra intelligentia credimus offerendos sua electione sanctificet et confirmet. et predestinata sanctis premia consequantur. Per unigenitum filium suum dominum nostrum ihesum christum qui cum eo et spiritu sancto uiuit et regnat deus in secula seculorum. R. Amen. *Deinde dicit mediocri uoce iunctis manibus ante pectus hanc prefationem.*

Per omnia secula seculorum. Dominus uobiscum. Sursum corda. Gratias agamus domino deo nostro.

Vere dignum et iustum est equum et salutare. Nos tibi semper et ubique gratias agere. Domine sancte pater omnipotens

ete*r*ne deus. Honor*um* dator ordinu*m*q*ue* diſtributor. atq*ue* of
ficior*um* diſpoſitor. qui inte*r* manens in nouas o*mn*ia *et* cu*n*c
ta diſponis. p*er* v*er*bum v*ir*tutem ſapia*m*q*ue* tua*m* ih*esu*m *christu*m fi
liu*m* tuu*m* d*omi*n*u*m n*ost*r*u*m ſempit*er*na p*ro*uidentia p*re*parans et ſingul*is*
quib*us*q*ue* t*em*p*o*rib*us* aptanda diſpenſans. Cui*us* corpus eccl*es*iam
uidelicet tua*m* celeſtiu*m* gr*ati*ar*um* uarietate diſtincta*m* ſuor*um*q*ue*
connexam. diſtinct*i*o*n*e menbror*um* p*er* legem mirabilem totius
compaginis unitam. in augme*n*tu*m* templi tui creſcere de
latanq*ue* largi*r*is ſacri muneris ſ*er*uitutem t*ri*nis gradibus
miniſtror*um* no*m*i*n*i tuo militare co*n*ſtituens. Electis ab initio
leui filiis qui in miſticis operatio*n*ib*us* domus tue fidelibus
excubias p*er*manentes. h*er*editatem b*e*n*e*dictio*n*is ete*r*ne ſorte p*er*
petua poſſiderent. ſup*er* hos quoq*ue* famulos tuos q*uesumu*s d*omi*ne pla
catus intende. quos tuis ſacris altarib*us* ſ*er*uituros. in offi*ciu*m
diaconi*i* ſuppli*cite*r dedicamus. Et nos quidem tanq*uam* ho*m*i*n*es
diuini ſenſus *et* ſu*m*me ratio*n*is ignari. hor*um* uita*m* qua*n*tum
poſſumus eſtimamus. te aut*em* d*omi*ne q*ue* nobis ſu*n*t ignota
no*n* tranſeunt. te oculta no*n* fallunt. tu cognita ſecretor*um*.
tu ſcrutator es cordium. tu hor*um* uitam celeſti potens es
examinare iudicio. quo ſemp*er* p*re*uales et admiſſa purga
re. et ea que ſu*n*t agenda concedere. Hic ſolus ep*iscopu*s inpo
nit manus ſup*er* caput cui*us*lib*et* et nullus alius q*uia* non
ſolu*m* ad ſacerdotium ſ*ed* ad miniſtiu*m* co*n*ſecrat*ur* dicens.
Accipe ſp*iritu*m ſ*an*c*tu*m ad robur et ad reſiſtendu*m* diabolo et
temptationib*us* eius Et poſtea cantatur i*n* p*re*f*ati*o*n*is tono.
Emitte in eos q*uesumu*s d*omi*ne ſp*iritu*m ſ*an*c*tu*m quo in opus miſt*er*ii
fidelit*er* exequendi. ſeptiformis gr*ati*e tue munere robo
rentur. h*abu*ndet in eis totius fo*r*ma u*ir*tutis. auct*ori*tas modeſt*a*.

castitatis

pudor custans. innocencie puritas. et spiritualis obseruatio. disciplina. In moribus eorum precepta tua fulgeant. ut suae castitatis exemplo imitationem sancte plebis acquirant. et bonum conscientie testimonium preferentes in christo firmi et stabiles perseuerent. dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam potiora capere mereantur. Quod sequitur dicit plane legendo. ita quod a circumstantibus audiri possit. Per eundem in unitate eiusdem. R. Amen. Post hec omnibus stolas in manibus ordinator

Accipite stolas candidas de manu domini implete dicit. ministerium uestrum. Potens est enim deus ut augeat uobis gratiam suam. Qui uiuit et regnat. R. Amen. Et mox cuilibet genuflectenti. imponit successiue stolam super leuum seu sinistrum humerum. producens super quelibet signum crucis. Et ministri reflectunt illius capita et alligant sub brachio dextro. Post hec tenens in manu dalmaticam. induit eam quemlibet successiue usque ad humeros. mox eam retrahens et sic fit usque ad ultimum quem totaliter induit. et hec si sit una dalmatica tantum. Si uero quilibet habet suam. tunc totaliter induit quilibet suam dicens cuilibet.

Induat te dominus uestimento salutis et circumdet te semper indumento leticie. In nomine domini. R. Amen. Postremo tenens in manibus librum euangeliorum et illum ostendens dicit communiter omnibus.

Accipite potestatem legendi euangelium in ecclesia dei tam pro uiuis quam pro defunctis. In nomine domini. ✠ R. Amen. Et mox tradit illum successiue cuilibet coram eo genu flectenti in manu dextra recipienti. tunc ad altare conuersus dicit. Oremus. Et diaconus Flectamus genua. Leuate. Benedictio que dicitur legendo illis genua flectentibus.

Exaudi domine preces nostras et super hos famulos tuos spiritum

tue bn + dictois emitte. ut celesti munere ditati. 7 tue
magestatis gram possint acqrere. et bn uiuedi alys exe
plum pbere. P xpm dnm. R. Amen. Al oro q qda dicit.
Domine sce pat spei fidei gre et pfectuu nuator qui
in celestib 7 terenis anglor ministijs ubiqz dispo si
tis pomia elementa uolutatis tue diffundis effcin. hos
quoqz famulos tuos spuali digniare illustrare effcu. ut
tuis obsequijs expediti scis altarib tuis ministratum puri
accrescant et idulgentia tua puriores. eo gradu quo apliti
isceptenario nuo btm stephm duce ac pmu. spu sco actore
elegerut digni existant. 7 uirtutib uniursis. quib t fuire
oportet istructi. tibi cplaceant. P dnm. i unitate eiusdem.
Tuc dalmatica illius dyaconi qui ministrauit in
missa tradit alicui de nouit ordinatis qui euaglm
legat. ordinati aut statim. Vel i alys ecclijs lecto
demu euaglio suggerente archidyaco. recedeat ad loca
sua.

De ordinatoe pbri.

Dyaconib ordinatis pontifex ad sedendu
accedit ad ordinatoem pbror 7 cantatur
tractus ul all'a si sit .i. octa b pentech. Deide
pontifex accedit ad ordinatoem pbror pusq
euaglm dicatur. In quibdam tn ecclijs demu post lec
tum euaglm mox pbri ordinatur pusqm. Credo. icipiat.
In ordinatoe itaqz pcedit hoc mo. dyachonib enim ad sedes
suas reusis. archidyacon clamat alta uoce dicens. Acce
dant qui ordinandi sut ad ordinem pbri. Et mox sigil
latim 7 noiatim eos uocat. put iscrptam subdyaconi dem
est. nulla tn fca de titulo metoe. tuc illi more dyachonor

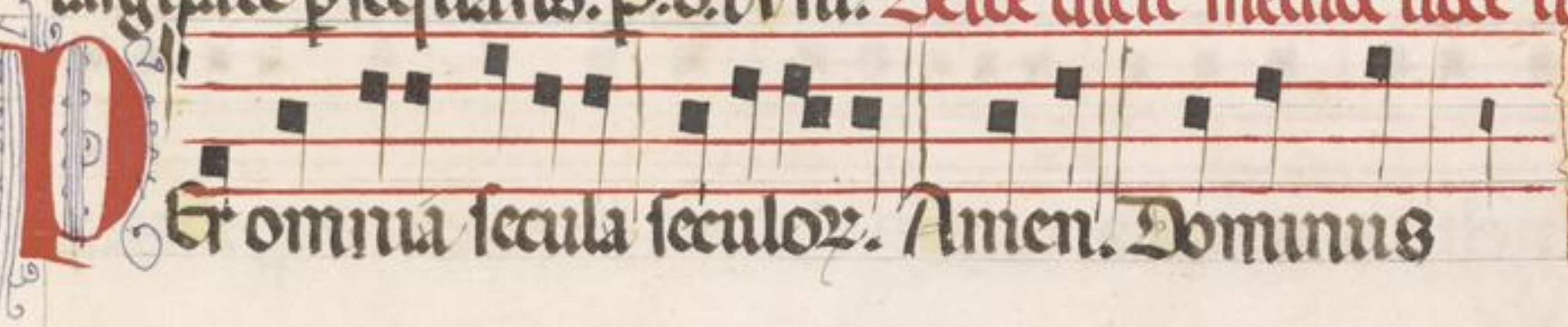
parati amictu alba cinctorio stola ⁊ manipulo. tenētes
planetas sup brachia ꝯplicatas ⁊ candelas i manibꝫ ac
censas. bini ⁊ bini coram ordinatore accedūt ⁊ coram eo
se i modū corone disponūt omībꝫ g hoc ordine deductis
⁊ coram eo in modum chori dispositis ponit' intitulū ut
S. tūc archidiaconꝰ dicat alta uoce in tono lectōis.

Postulat mat' ecclia catholica ut hos p̄ntes diaco ^ reuerende pater
nos ad honus pbri ordinetis. Et pontifex itrogat
dicens. Scis illos dignos eē. Rndit archidiaconū. Quā
tum huāna fragillitas eē ⁊c. Ut i precedenti tractatu. Tē
pontifex sedens simpliciť legendo annūtiat clero ⁊ ppl'o
iux statutū cartaginēn concilii ita dicens.
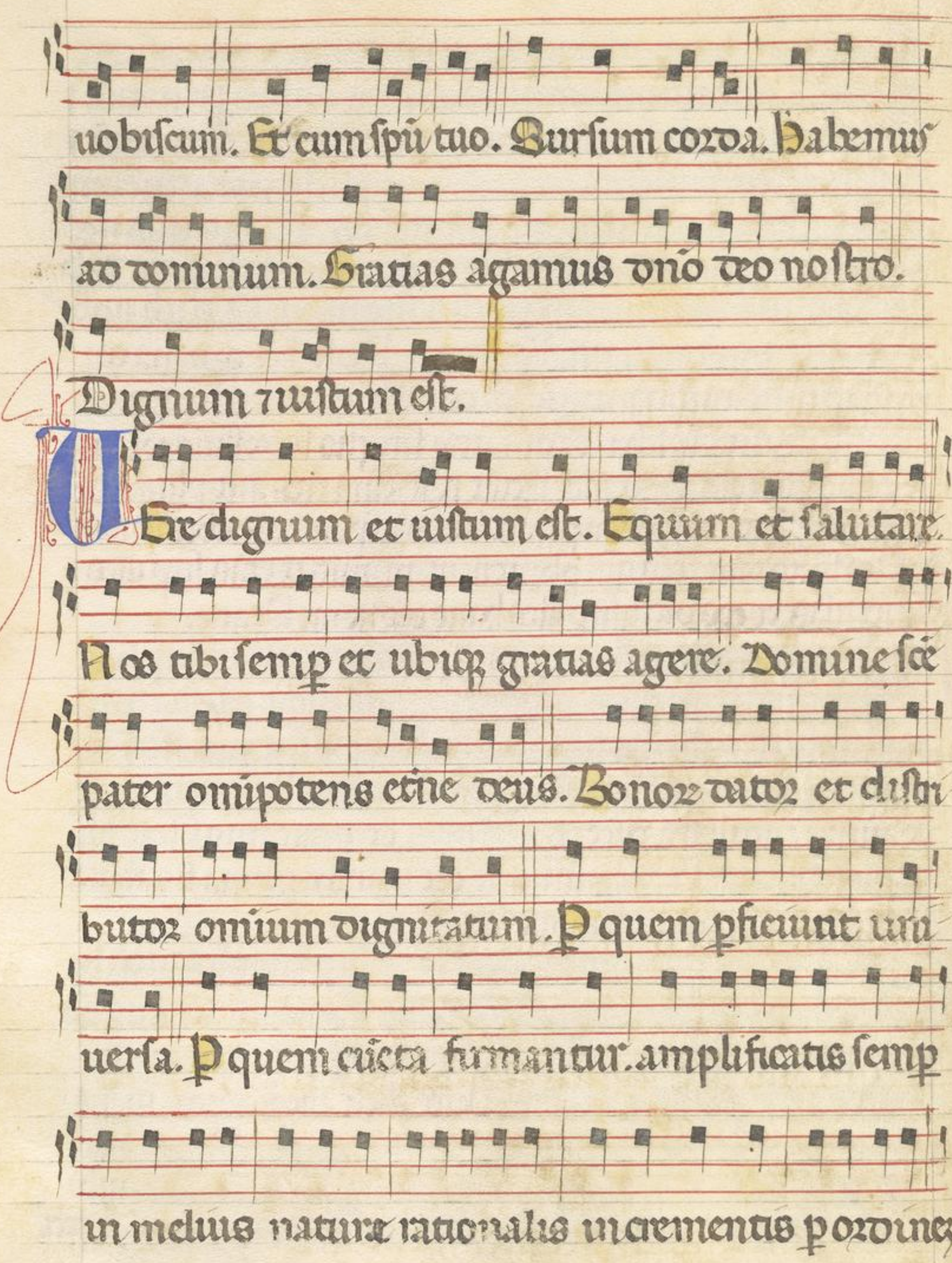
Quoniam dilectissimi fres rectori nauis ⁊ nauigio def
ferendis eadem est l' securitatis ratio ul timoris cōis
eor debet eē sententia quor cā cōis existat. Nec frustra a pa
tribus reminiscim̄ istitutum. ut de electōe eor qui ad regi
men altaris adhibendi sūt. consulatur ⁊ ppl's. Quia de ui
ta et cōuersatione p̄sentandi. qd nō nūquam ignoratur
a pluribꝫ. scitur a paucis. ⁊ necesse est. ut facilius eis quis
obedientiā exhibeat. ordinatori ter ascensum pbuerit or
dinando. hor siquidem diachonor in pbros auxiliante
dnō ordinandor. conūsatio quantum in uidet' pbata ac do
placita existit. et digna ut arbitror ecclasti honoris aug
mento. Sz ne unū fortasse ul paucos aut decipiat assēsio
ul fallat affectio. Sententia est expectanda multor. Itaqz
qd de eor actibꝫ aut moribus nouentis. qd de merito sen
ciatis libera uoce pandatis. et hys testimoniū sacerdocii ma
gis p merito qm affectōne aliqua tribuatis. Si quis igitur

h(abe)t aliquid contra illos, p(ro) deo et, p(ro)pt(er) deum cu(m) fiducia exeat
et dicat. Uerumtame(n) memor ſit condicionis ſue. Poſt hec
pontifex ſedens inſtruit ⁊ admonet ordinandos dicens. Ad
Conſecrandi fr(atr)es mei i(n) p(res)b(ite)ratus offi(ciu)m illud monitio.
digne ſuſcip(er)e. atq(ue) ſuſceptum laudabilit(e)r exſequi ſtudea
tis. Sacerdotem ⁊ ei oportet offerre b(e)n(e)dicere preeſſe p(re)dicare
⁊ baptizare. cu(m) magno quippe timore ad tantu(m) gradum (est)
aſcendendu(m) eſt atq(ue), p(ro)uidendu(m) ut celeſtis ſapientia. probi
mores. ⁊ diuturna iuſticie obſ(er)uatio ad id electos comme(n)det.
Unde d(omi)n(u)s p(re)cipiens moyſi ut .lxx. uiros de uniu(er)ſo iſr(ae)l i(n)
adiutoriu(m) ſui eligeret. quib(us) ſp(irit)us s(an)c(t)i dona diuideret ſbieſ
ſit. quos tu noſti. quos ſenes p(o)p(u)li ſint. Uos ſiquidem in
.lxx. uiros ⁊ ſeniorib(us) ſignati eſtis. ſi p(er) ſp(iritu)m ſeptiforme(m) decalo
gum legis cuſtodientes, p(ro)bi ⁊ maturi. in ſcientia quidem
ſimul ⁊ op(er)e eſtis. Sub eodem quoq(ue) miſterio et eadem figura
in nouo teſtamento d(omi)n(u)s .lxxii. elegit atq(ue) binos ante ſe. in
p(re)dicatione(m) miſit. ut doceret u(er)bo ſimul ⁊ facto miniſtros eccl(esi)e
ſue fide ⁊ op(er)e debere e(ss)e p(er)fectos ſeu gemine dilectionis dei. ſ(cilicet)
⁊ proximi u(ir)tute fundatos. tales itaq(ue) ſi(tis) eſſe ſtudeatis i(n) adiuto
riu(m) moyſi uel .xii. ap(osto)lor(um). ep(iscop)or(um) uidelicet catholicor(um) qui p(er)
moyſem ⁊ ap(osto)los figurant(ur) digne p(er) gr(ati)am dei eligi ualeatis.
hac certe mira uarietate eccl(es)ia s(an)c(t)a circu(m)datur ornatur et
regitur. cu(m) alii in ea pontifices. alii minores ordinis. ſacerdotes.
dyaconos. ⁊ diu(er)ſor(um) ordinu(m) uiri co(n)ſecrantur. et ex multis ⁊
altioris dignitatis membris unu(m) (christ)i corpus efficitur. Itaq(ue)
dilectiſſimi quos ad u(est)r(u)m adiutoriu(m) fr(atru)m u(est)ror(um) arbitrium
conſecrandos elegit. ſeruate in moribus u(est)ris caſte ac s(an)c(t)e uite in
tegritatem agnoſcite q(uo)d agitis imitemini q(uo)d tractatis.

Quatenus mortis dñice miſtium celebrantes. mortificare
menbra uř a uiciis ⁊ cõcupiſcentiis omib; procuretis.
Sit doctrina uř a ſpũalis. medicina pplo dei. Sit odor
uite uře delectamentũ eccliẽ xpĩ. ut predicatõe atq; exem
plo hedificetis eccl. domũ. i. familiã dei. Quatenus nec
nos de uř a pueccõe. nec uos de tanti officii ſuſceptõe dãp
nari a dño ſ; remunerari potius mereamur. Qđ ipẽ uob̃
concedat p gr̃am ſuam. ℟ Amen. Poſt hec ordinator
nulla orõne nulloq; cantu. p̃miſſis imponit utraq; ma
nũ ſup caput cuiuſlibet ordinandi ſinglis ſucceſſiue coram
ſe genua flectentib;. deinq; faciũt poſt eum tres aut plures ſač
dotes ibi p̃ntes capis ſeu pluuialibus uł planetis albis induti.
Quo facto tam eps qm pbri tenent manus dextras. ſup illos
ſuſpenſas. et eps dicit ſup illos hanc orõnem. Oratio.
OReemus dilectiſſimi deũ patrẽ omipotentẽ ut ſup hos
famulos ſuos quos ad pbrii munus elegit celeſtia dona
multiplicet. ⁊ qđ eius dignatione ſuſcipiũt. ipius cõſequãtur
auxilio. P. d. n. y. x. f. t. qui cũ eo. ui. iregnat. ℟ Amen. Tunc
conũtit ſe ad altare dicens Oremus. Et diaconus Flectam̃
genua. Leuate. Et mox uſus ad ordinandos genua flectentes
dicit legendo hanc ꝓphationem.
EXaudi nos qs domine deus nr̃ et ſup famulos tuos be
nedictõem ſpũs ſci et grẽ ſačdotalis iſunde uirtutem. ut qs
tue pietatis aſpectib; offerim̃ cõſecrandos ꝑpetua muñis tui
largitate pſequaris. P. d. i. Vnu. Deinde dicit medioc̃ uoce iunctis

manib; añ pect.

uobiscum. Et cum spū tuo. Sursum corda. Habemus
ad dominum. Gratias agamus dn̄o deo nostro.
Dignum ⁊ iustum est.
Vere dignum et iustum est. Equum et salutare.
Nos tibi semp̱ et ubiq; gratias agere. Domine sc̄e
pater omnipotens et̄ne deus. Honor dator et distri
butor omnium dignitatum. P̱ quem p̱ficiunt uni
uersa. P̱ quem cūcta firmantur. amplificatis semp̱
in melius nature rationalis incrementis p̱ ordinē

congrua ratione dispositis. Unde et sacerdotales
gradus atque officia leuitarum sacramentis leuiticis mysticis
instituta creuerunt. Ut cum pontifices summos
regendis populis prefecisses. ad eorum societatis et operis
adiumentum. Sequentis ordinis uiros. et sedem
dignitatis eligeres. Sic et in heremo per septuaginta
uirorum prudentium mentes moysi spiritum propaga-
sti. quibus ille adiutoribus usus in populo in-
numerabiles multitudines facile gubernaret.

Sic et in heleazaro et iythamar filiis aaron pa
terne plenitudinis habundantiam trasfudisti. Ut
ad hostias salutares et frequẽtioris officii sacramẽta
misterium sufficeret' sacerdotũ. Hac puidencia do
mine aplĩs filii tui doctoribus fidei comites ad
didisti | quibus illi orbem totum secondis pdica
toribus impleuerunt. Qua propter infirmitati
quoque nostre domine qsumus hec adiumenta largire.
Qui quãto fragiliores sumus tanto hiis plibus

indigemus. Da quesumus omps pater in hos
famulos tuos pbrij dignitatem innoua inuiſce
ribus eorum ſpm ſanctitatis ut acceptum a te dõ
ſecundi meriti munus optineant cenſuramque m
orum exemplo ſue conuſationis inſinuent. Sint
prudi cooperatores ordinis noſtri. eluceat in eis
totius forma iuſticie. Ut bonam rationem diſ
penſationis ſibi credite reddituri. eterne beatitu
dinis premia conſequantur.

Qd ſequitur dicit pla
ne legendo ita tñ q
a circumſtantibus.

audiri possit. Per eundem. In unitate eiusdem. R. Amen.
Hic reflectit orarium sive stolam ab humero sini-
stro sup dextrum cuilibet. successive dicens cuilz.

Accipe iugum domini. Iugum enim eius suave est.
In nomine dni. ✠ R. Amen. Et paratus cui-
libet stola ante pectus in modum crucis s. put e mos
fieri. Postea iponit cuilibz successive casulam usqz
ad scapulas quam quilibz teneat sup humeros copli-
catam apte anteriori deorsum dependentem dicens cuilz.

Accipe vestem sacerdotalem p quam caritas intelligit.
Potens est enim deus augere tibi caritatem et opus
pfectum. R. Deo gratias. Benedictio que dicitur
quasi legendo omnibus genua flectentibus

Deus sanctificationum omnium auctor cuius vera consecra-
tio plenaqz benedictio est. tu dne sup hos famulos tuos
quos pbri honore dedicamus munus tue bene ✠ dicti-
onis infunde. ut gravitate actuum et censura vivendi. pro-
bent se esse seniores hys instituti disciplinis. quas tito et
timotheo. paullus exposuit. ut in lege tua die ac nocte oiqz
tpr meditantes. quod legerint credant. quod crediderint
doceant. quod docuerint imitentur. iusticiam. constantiam. miseri-
cordiam. fortitudinem. ceterasqz virtutes in se ostendant.
exemplo pbeant. admonitione confirment. ac purum et
immaculatum ministerii sui donum custodiant. et in obsequiuz
plebis tue. panem et vinum in corpus et sanguinem filii tui
immaculata benedictione transforment. Et inviolabili
caritate. in virum pfectum in mensura etatis plenitudinis
xpi. in die iusti et eterni iudicii dei. et consciencia pura. fide
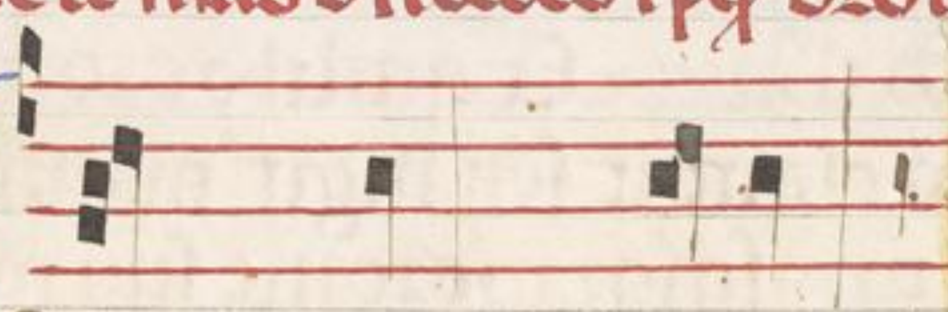
plena spu sco plenu psoluant. P. in unitate eiusdem. R.
Amen. Tuc eps ad altare couersus flexis genib9. Inci
piat ante mediu altaris alta uoce. Alla. V. Veni sancte
sps. Regire in altaris 9secratoe. ul' si est ifra octab pentech.
sinō ymnū. Veni creator sps. Et dcō pmo ursu surgens 7
lotis manib9 dū pmissa cantant'. omis ordinandi successi
ue coram eo genua flectūt 7 nō cō crismate sz cū oleo cathe
cuminorz ungit simul ambas manus 7 pollices singlorz
in modū crucis, pducendo uidelz cū pollice suo dextro in
uncto duas lineas unctōis. pmam a pollice dextro cui
lib9 usqz ad indicem sinistrum. Et sca ab indice dextro
usqz ad pollicem sinistrū 7 i ungendo mox totaliter pal
ma dicens ad quenlib9.

Consecrare 7 scificare digneris dne manus istas p istā
unctionem et ✠ nostram bndictōem. ut quecunqz
consecrauerint cōsecrent'. et quecūqz bndixerint bndica
tur. et scificent'. in noie dn. nri ihu xpi. Et quilib9 ordinand9
Rndet Amen. Tuc eps claudit seu iūgit manus cui
lib9 successiue. et mox unusqsqz ad ordinē suū redit.
Et sic clausas dextam uidelz sup sinistram usqz i finem
misse tenet. In qbusdā tn ecclīis statim lecto eūāglio
man' lauāt. et si ppt' ordinādorz mltitudinē necce fuit
cantetur seqntia. Veni scē sps et emitte celitus. Omib9
talr expeditis pontifex man' lauat et tgit. Quo fcō
tradit cuilz successiue calicē 9 uino et aqua 7 patenā
suppoitam cō hostia. et ipi illa accipiūt int' indices et
medios digitos utriusqz manus primo uidelicet pedē
calicis et posteriori pathene dicens cuilib9.

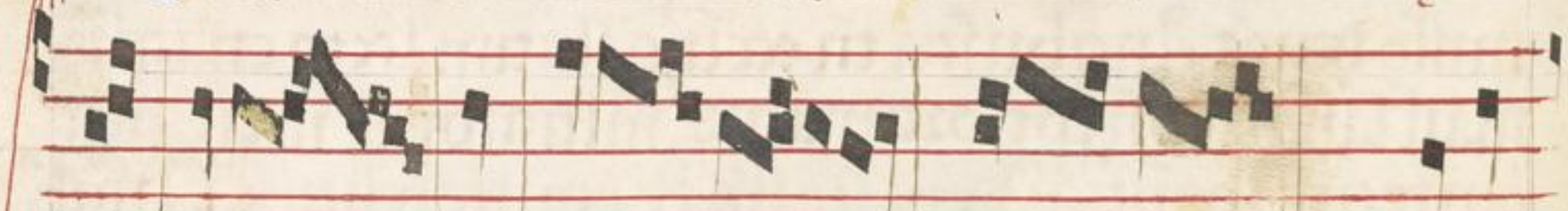
ACcipe potestatem offerre sacrificiu deo missasq; celebra re deo tam p uiuis qm p defunctis. In noie patris et filij et sps sci. ✠ Amen. Et qn dns papa ordinat pbrm cardinalis dat ei anullum dicens.

AD honorem dni nri ihu xpi et aplor petri et pauli co mittimus tibi ecclesiam . ill. cu clero et pplo suo. Dus pa tris legit euuglm p uiuu dedicaconibus ordinatis nouit. Post hec parantur hostie sup altare, p nuo ordinatoru quiomis coicare debent. Et pceditur i missa ordine so lito et ordinati si uelint heant libros coram se dicente tacite canonem. et quecuq; de missa dixerit ordinator. Secreta p ordinatis que dicit sub uno P. do. cu secreta
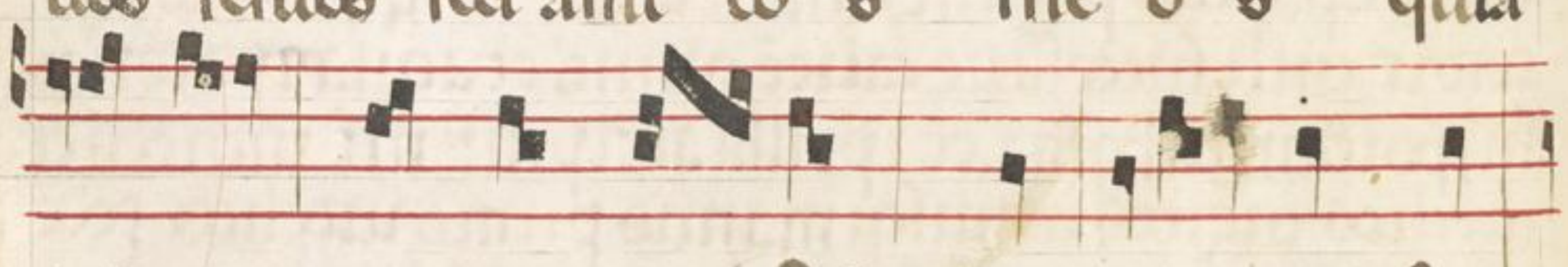
TUis qs dne operare misterijs ut hec tibi munera dignis mentibus offeramus. P. do. Dei de an. Ag dei. dr sollempnius bndcio. Omps ds sua uos bndicat c. Re it nuis bndcoes i pq ordinator coicauit. mox sac dotes ordinati coicet de manu ei. put deine. S iti. de sacs ordibus. Dr. fco ordiator i choat. Rn.

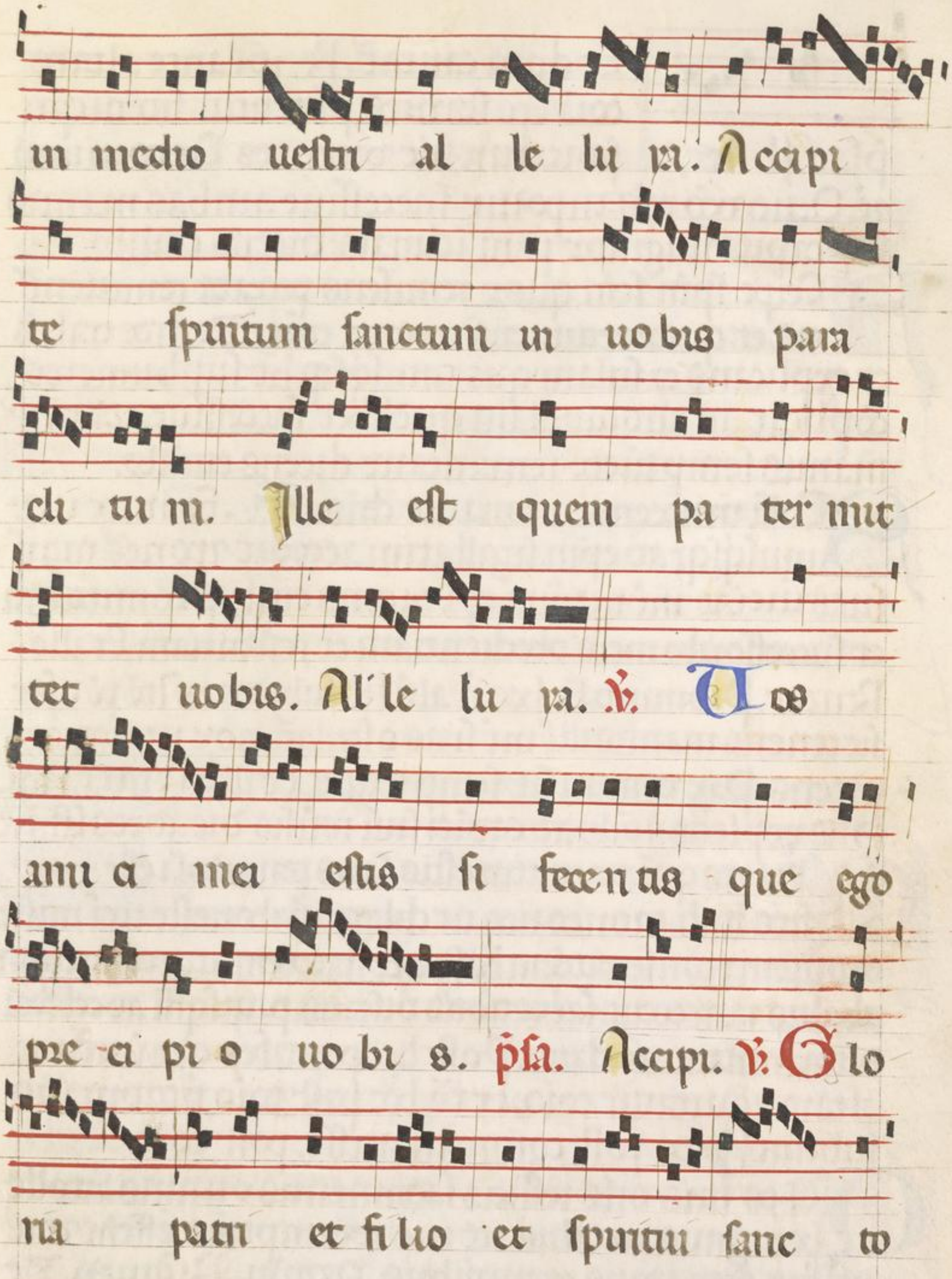
IAm non dicam

uos seruos sed ami co s me o s quia

om nia co gno ui stis que operatus sum

in medio uestri al le lu ya. Accipi
te spiritum sanctum in uobis para
cli tu m. Ille est quem pa ter mit
tet uobis. Al le lu ya. V. Uos
ami ci mei estis si feceri tis que ego
pre ci pi o uo bi s. psa. Accipi. V. Glo
ria patri et filio et spiritui sanc to

psa. Il le.

Et dum cantat᷑. Rx. ipi ante altare
corā epo stantes, pfitentur fidem quā
pdicaturi sūt dicentes Credo in unū
1c. Quo dcō eps imponit successiue ambas manus
sup capita singulor᷑ parū iclinata dicens cuilib᷑.

Accipe spm scm quor᷑ remiseris peccata remittent᷑
eis. et quor᷑ retinueris retenta erūt. Deinde trahēs
et explicans casulam quā unusq̄sq᷑ ħt sup humeros
cōplicatam induit illam quēlibet successiue ita tñ q᷑
manus semp iūcte remaneant dicens cuilib᷑.

Stolā innocentie induat te dns. Am. Et mox uter᷑
unusq̄sq᷑ ad epm sigillatim accedit 7 ponēs man᷑
suas iūctas int manus epi dicens cuil᷑. Promittis m̄
et successorib᷑ meis obedientiam et reuerentiam. Et ille
Rndet. Promitto. Et hoc ñ alti sit subiectus. Itē pōtifex
sic tenens manus illi᷑ int suas osculat᷑ mox unūquēq᷑
dicens. Pax domini sit semp tecum. Et ille Rndet. Am.
His expletis 7 oīb᷑ ad ordinē suū reu̅sis dic ad eos istuc

Quia res quā tractaturi estis satis periculosa est   tio.
Fr̄es kmi. moneo uos ut diligent᷑ 7 honeste toci misse
ordinem 7 consecratōem hostie. et fractōem atq᷑ coīcatōem
ab aliis iam doctis sacdotibus discatis. priusq̄m ad celebrā
dum missam accedatis. Post hec pontifex conuitit᷑ ad
altare. 7 cantatur coīo. et dr̄ hec post coīo. p ordinatis
sub uno. P. do. post coīonem misse. post coīo.

Quos tuis dne reficis sacramentis ꝯtinuis attolle
benignus auxiliis. ut tue redemptōis effcm 7 m
isteriis capiamus et moribus. P dnm. Rx Amen. De

inde dicit. Benedicamus. ul Ite missa est si tpus requirat. Quo facto uertit se ad ordinandos cum mitria et baculo. et ortatur eos com[m]ter ad bene uiuendum qui diligenter consideret. qualem ordinem susceperunt. Et q[uod] orent pro eo. et paliis quos uoluerint iniungens eis missas et alia que uident expedire quod illi deuote suscipiant et spondeant se facturos. pacto reno b[e]n[e]dicat eis genua flectentibus dicens plana uoce

Benedictio dei omnipotentis patris et filii et sp[iritu]s s[ancti]. descendat sup[er] uos ut sitis benedicti in ordine sacerdotali et offeratis placabiles hostias pro peccatis atque offensionibus populi omnipotenti deo cui est honor et gloria in secula seculorum. R. Amen. Ultimo intrant sacrarium et ibi lauant manus fricantes primo illas cum medula panis et aqua lotionis uel piscina funditur.

De examinatione ordinatione et consecratione ep[iscop]i.

Ad consecrationem et ordinationem electi in ep[iscopu]m confirmati hoc modo proceditur. Sabbato namque ante dominicam ad consecrandum illum statutam hora uespertina. Metropolitanus resideat sup[er] faldistorium in atrio ecclesie ul' in alio loco solito ul' quo maluerit loco parato. Et suffraganei ep[iscop]i duo ad minus ad hoc specialiter conuocati a dextris et a sinistris eius sup[er] faldistoria resideant similiter parati amictu ~~stola~~ alba ul' sup[er]pellicio. stola pluuiali mitria et cambuca. libros pontificales sup[er] genua tenentes. tunc archipresbiter ul' archidiaconus ecclesie ad quam electus est ul' alius iuxta morem ecclesie indutus amictu alba et casula ul' pluuiali sistit mox deduc[tum]

hinc i unde ad duobꝫ canonicis eiuſdem ecclie uenīūt
corā metropolitano. i flexis corā illo genibꝫ aremotis i
bñdictōem petit. dicens i tono lectōis. Iube dōpne bñ
dicere. Rndens metropolitanꝰ in eodē tono uoce mino
ri. Nos regat et ſaluet celeſtis cōditor aule. Deinde dec
āpb̄r l' archidiac. appinquat paululū iter genu flectens.
et bñdictōem ſili mīo petit dicens. Iube dōpne bñdicē. Et
metropollus Rndet dicens. Nos dñs ſuet cuſtodiat atqꝫ
gubnet. Tercio etiā ſurgit iter paululum pcedit genu
flectens coram illo. et bñdictōem petit dicēs. Iube. dōp. bñ.
Rndet metropollus. Gaudia celor det nobis rector eor.
Bñdictōe itaqꝫ ꝯpleta. Intgat eos metropollus. et ſuffraga
nei iꝫ eadem tatatite dicit. Fili mi qd poſtulas. Rnō. archiac.
Ut deus i dñs nr̄ cōcedat nobis paſtorem. Intgatio. Ha
betis uirū. Rndit. habemꝰ. Introg. Eſt de ipā ecclia aut de
alia. Rndit. de ipā. Introg. Qui uob̄ cōplacuit de illo. Rn.
Sctitas. caſtitas. hūilitas. benignitas. et omīa que deo pla
cita ſūt. Introg. habetis decretū. Rn. Habemꝰ. Et metro
pollus dicit. Legatur. Tūc pfert et legitur decētū hoc mō.
REuerendiſſimo i xp̄o patri dn̄o. ill. metropollice ſedis di
gnitate ꝯſpicuo. Caplm ill'. ecclie tocius deuotionis fa
mulatū. Credimꝰ uram nō latere celſitudinē qm̄ nr̄a ecclia ſuo
ſit iuduata paſtore. que ſiqdem ſolatū ppi eſt deſtituta rec
toris. Quapp̄ ne paſtore abſente. grex dñicus pſtor lupor
morſibꝫ pateret. Et ne unp bī fieret preda raptoris. cōi uoto
atqꝫ ꝯſenſu eligimus nobis i pontificem. ill. pb̄ror ecclie
nr̄e. ul tal' ecclie. ſi nō ſit de ipā dnm utiqꝫ prudentem. hoſpi
talem moribus ornatum. caſtū. ſobriū. et manſuetū. deo et

omnib9 pomia placentē. Quem ad reuerentie uire di
gnitatem deducere curauim⁹ unanimit' postulantes et ob
secrantes. quia reuerenda patnitate. nob' illū pontificem :
ordinari. quaten⁹ auctore dn̄o nobis ul' ut ydoneus pastō
p̄esse ualeat ꝛ prodesse. Nosq; sub eius sacro regimine. dn̄o
semp militare cōdigne possumus. Ut aūt om̄ū uim̄ uota i
hanc electōem cōuenire noscatis. huic canonico decreto ppi
manib9 roborando subscripsimus. Et quilt subscriptus dic
sic. Ego talis subscribo. Ego talis subscribo. Et sic de aliis. :
Si uō decretū sub forma p nos i speculo iudiciali tradita :
formatū extiterit. q̄d utilius ē forma ipa legat'. l' littere
aplice, puisionis l' confirmatōis si extiterint legant'. Sa
ne decreto lecto, psequit' metropolitanus ꝛ dicit: Uide
te ne aliqn̄ pmissionem uobis fecerit quia symoniacus
et cōtra canones est. Rn̄ Absit. Et metropollus dicit ducat'
tūc archidiaconus ul' arpb'r exibito decto. ipi metropolli reū
tatur cū canonicis sic uenerit ad uestiariū ubi deponit
uestem. Accensis aūt cereis electus adhuc ieiunus plu
uiali ul' planeta sisit mox patus. ducit' pcessionalr coraz
metropollitano pcedentib9 eum canonicis eccle ad qm̄ ē
electus archidiacono ꝛ arpbro eccle metropol'. hunc inde de
ducentib9 eū. et stans cōuenient' remotus ab illo. flectit
genua petens bn̄dictōem et dicens. Iube dompne bn̄
dicere. Rn̄dit metropollus in eodem tono uoce minori.
Sp̄s sci gratia illuminare dignetur sensus ꝛ corda nostra. n
Deinde surgens ꝛ pcedens paululū iter genu flectit di
cens. Iube dompne bn̄dicē. R. Ignem sui amoris accēdat
deus in cordib9 nr̄is. Rursus surgens adhuc paululum

ppinquans i genu flectens tercio dicat. Iube domine benedicere. R. Do
minus custodiat introitum et exitum tuum. R. Amen. Tunc in
terrogat eum metropollus. Fili mi quid postulas. Respondit elect.
Sanctissime pater cum fratres mei elegerunt me licet indignum .s.
preesse pastorem. Interrogatio. Quo honore fungens. R. Presbiteratus.
vel tali. Interrogatio. Quot annos habes in presbiteratu. R. Decem vel tot. Si vero
forsan ipsa die vel infra breue tempus fuit ab eo in presbiterum ordinatus. R.
Tu scis domine. Interrogatio. Habuisti coniugium. R. Minime. Sed si forte ha
buit ipsum ipsum consecratorem eius electio examinata i confirmata
fuit aut respondet. Tu scis domine. Interrogatio. Disposuisti domui tue.
R. Disposui. Interrogatio. Qui libri leguntur in ecclesia tua. R. Opta
ticus, propheta. Euangelium apocalisis. Epistole pauli et reliqua. Interrogatio.
Nosti canones. R. Doce nos domine. Et metropollus dicit.

Vide ordinationes si feceris ut certis temporibus facias .i. ieiunio
primi. quarti. decimi. septimi. et decimi mensis. bigamos
aut curiales. aut de fuili condicione ad sacros ordines non promoueas.
a simoniaca vero heresi te omnino custodias. Dabitur tamen tibi editum
de scriptorio nostro qualiter debeas conseruari. Vide autem ne aliquam promissi
onem pro hac causa feceris quia symoniacum et contra canones est. R.
Absit. Et metropollus dicit. Tu videns quia ergo omnium in te vota
conuenerunt hodie abstinebis et cras deo annuente consecraberis.
R. Precepisti domine. Sed si expediat dispenset cum illo ut comedat.
Tunc deputat ei aliquem discretum de sua ecclesia confessorem. cui pec
cata sua confiteatur. Et mox consecrando ad terram prostrato me
tropollus incipit. A. Confirma hoc deus. Ps. Exurgat deus. V.
Saluum fac etc. Oratio Omnipotens sempiterne deus. Oratio Actiones nostras
quesumus. Oratio dicitur et Respondetur ut infra in titulo de confirmatione i benedic
tione regularis abbatis. tunc illo surgente et data per me

tropollū bñdictōem Sit nomen dñi 7c̄. discedant
singuli ad domos suas. ¶ Quedam tñ ecclie nō faci
unt p̄missum ceromuū scrutiniū. Sꝫ mane die dñico p
ceditur, put sequit̄. Dc̄a die itaqꝫ sequēti circa mediā t'ciā
metropollitanus intrans ecclam in qua debꝫ cōsecrari elect'
ingreditur uestibuliū seu sacrariū induens pontificalia in
dumenta sicut missam celebraturus. Deinde egreditur ex
sacrario cū epis p̄ntibꝫ inductis amictibꝫ albis. ul' sup pelliciis
stolis 7 capis seu pluuialibꝫ cū mitris 7 cambucis. et cum
diacono et subdiacono 7 reliquis ministris, put ē mos pre
cedendi sollempnit' in diebꝫ dñicis ad missam. Et electus pa
ratus amictu alba ul' sup pellicio stola cinctorio 7 pluuiali.
tñ deductu a duobꝫ epis hinc 7 inde post eos sicqꝫ usqꝫ ante
altare, pcedūt tūc cōsecrator residet sup faldistoriū corā altari
dorso ad ip̄m altare u'so. Ceteri quoqꝫ epi sup sua faldistoria.
hinc 7 inde a dextris 7 a sinistris. eius inferius in choro eccē
senatim sedent q̄i chor' facientes libros pontificales sup
genua tenentes. Deinde duo epi ductores stantes in in
feriori pte chori ecclie post epos mediū tenentes electū
contra faciem cōsecratoris offerūt illū ibi alta uoce dicē

Reuerende pater postulat scā mat' ecclia catho lica ut hūc p̄brum ad honus epatus subleuetis. hic incipit qn̄ ep̄s debꝫ ɔsecrari. pstita obmictut'.
Et cōsecrator dicit: Scitis illū eē dignum. Rn̄dent
epi. Quātū humana fragillitas nosce sinit scimus 7
credimus illū eē dignū. Rn̄det consecrator et alij. Deo
gr̄as. Tūc electus sedet sup faldistoriū in medio chori
post epos contra faciem consecratoris sibi paratum as
sistentibꝫ sibi archidiacono 7 arp̄bro 7 canonicis suis. p̄terea

uõ epi .ꝯ ſalo iſtoria ſua redeũt ad ſedendũ et cõſecrator me
dia uoce ĩ modũ lectõis incipit ſequentẽ examinatõem.
Cartaginen̄ cõcilij. Ceti uõ epi cõſeq̄nt̄ ſubmiſſa uoce di
cũt quecũq₃ dixit cõſecrator et om̄s debent tũc initias
tenere et ſedere. Eccl'ia romana q₃ nõ curat de ſcrutinio
cerotino icipit hoc offĩn cõſecratõis pus q̃m fiat ꝯfeſſio
an̄ miſſam. Die tñ pcedenti inducitur ieiunium conſe
crando. Et ei aliquis cardinalis deputatur confeſſor. Ex
aminatio que incipitur abſolute.

Antiqua ſctõr patrũ inſtitutio docet ⁊ pcipit ut is q̃
ad epatus ordinem eligit̄ antea diligentiſſime exa
minetur. cũ omĩ caritate de fide ſcẽ trinitatis et interroget̄
de diũſis cãis ul' moribꝰ que huic regimini cõgruũt et
neceſſe ſũt retinen̄. ſm̃ apli dictũ. Manus nemini cito
impoſueris. aut ⁊ is qui ordinandus eſt antea erudi
atur quali' ſub hoc regimine cõſtitutũ oporteat ꝯũſari
in eccl'ia dei. Et ut irreprehenſibiles ſint qui ei manus
ordinatõis iponũt eadem itaq₃ auctẽ et pcepto. Interroga
mus te dilectiſſime frat̄ caritate ſincera. Si omnem prude
tiam tuã q̃tum tua capax eſt nã diuĩe ſcripture ſenſibus ⁊
acomodarĩ uolueris. Rn̄dit electus. Ita ex toto corde uolo
in omnibus obedire et cõſentire. Interrog. Uis ea que ex di
uinis in ſcripturis intelligis plebem cui ordinandꝰ es
ũbis docẽ et exemplis. Rꝫ Uolo. Interrog. Uis traditiões
orthodoxor patrũ ac decretales ſcẽ ⁊ aplice ſedis cõſtitutões
ueneran̄ ſuſcepe docere atq₃ ſuare. Rn̄. Volo. Int. Uis
bto petro aplo cui adeo data eſt poteſtas ligandi atq₃ ſol
uendi eiſq₃ uicarijs romanis pontificibus atq₃ ſcẽ Rom̄

ricen̄ ecclie. in q̄z eius miſtio et ſucceſſoribꝫ meis fidem ſubiec
tōem ⁊ obedientiā ſm̄ canonicā auctem exhibere. Rn̄. Uolo.
Intro. Uis om̄s mores tuos ab om̄i malo tempare. et q̄ntū
potens dn̄o adiuuante ad om̄e bonū cōmutare. R. Volo.
Intro. Uis caſtitatē ⁊ ſobrietatē cū dei auxilio cuſtodire et
docē. R. Volo. Intro. Uis ſemp̄ i diuiniſ eē negotijs mancipa
tus. ⁊ a terrenis negotijs ul̄ lucris turpibꝫ alienus quātum te
hec hūana fragilitas cōſempſit poſſe. R. Uolo. Intro. Uis ⁊
hūilitatem ⁊ paciētiā inte ipo cuſtodire et alios ſilr̄ docere.
R. Volo. Intro. Uis paupibꝫ et pegrinis om̄ibꝫq̄z indigentibꝫ
eē, ppt̄ nom̄ domini affabilis et miſicors. R. Volo. Tūc dicat
ei conſecrator uoce aliq̄ntulum magis ſubmiſſa. hec uerba
et cetā bona tribuat tibi dn̄s et cuſtodiat te atq̄z corroboret i
om̄i bonitate. Et Rn̄deat om̄s Amen. Intro. Credis ſm̄ i
telligentiam ⁊ capacitatē ſenſus tui. ſcām trinitatem pr̄em et
filiū ⁊ ſpm̄ ſcm̄ unū deum om̄ipotentē totāq̄z i trinitate dei
tatē coeēntialem ⁊ cōſbalem coetnā ⁊ co om̄ipotentē. unius
uolūtatis potatis ⁊ mageſtatis creatorem oīuz creaturaꝝ
a quo oīa p quē oīa in quo oīa que ſūt in celo ⁊ in terra
uiſibilia ⁊ inuiſibilia corpalia ⁊ ſpūalia. Rn̄. Aſſentio ⁊ ita
credo. Intro Credis ſinglāmq̄mq̄z i ſcā trinitate pſonā. ⁊ unū
deū uex plenū ⁊ pfcm̄. R. Credo. Intro Credis ipm̄ filiū dei
ūbum dei etnalr̄ natū de patre. cūſbalem ⁊ co oīpotentem
equalem p oīa patri i diuinitate tp̄alr̄ natū de ſpū ſcō ex ma
na ſemp̄ ūgine cū anima ronali duas hn̄tem natiuitates ⁊
unā ex patre etnam. altām ex matre tp̄alem. deū uex ⁊ hoīez
uex ppriū in utraq̄z natura atq̄z pfcm̄ nō adoptatiū neq̄z fā
taſmaticū ſꝫ unicū ⁊ unū filiū dei in duabꝫ ⁊ ex duabꝫ natīs

268.4
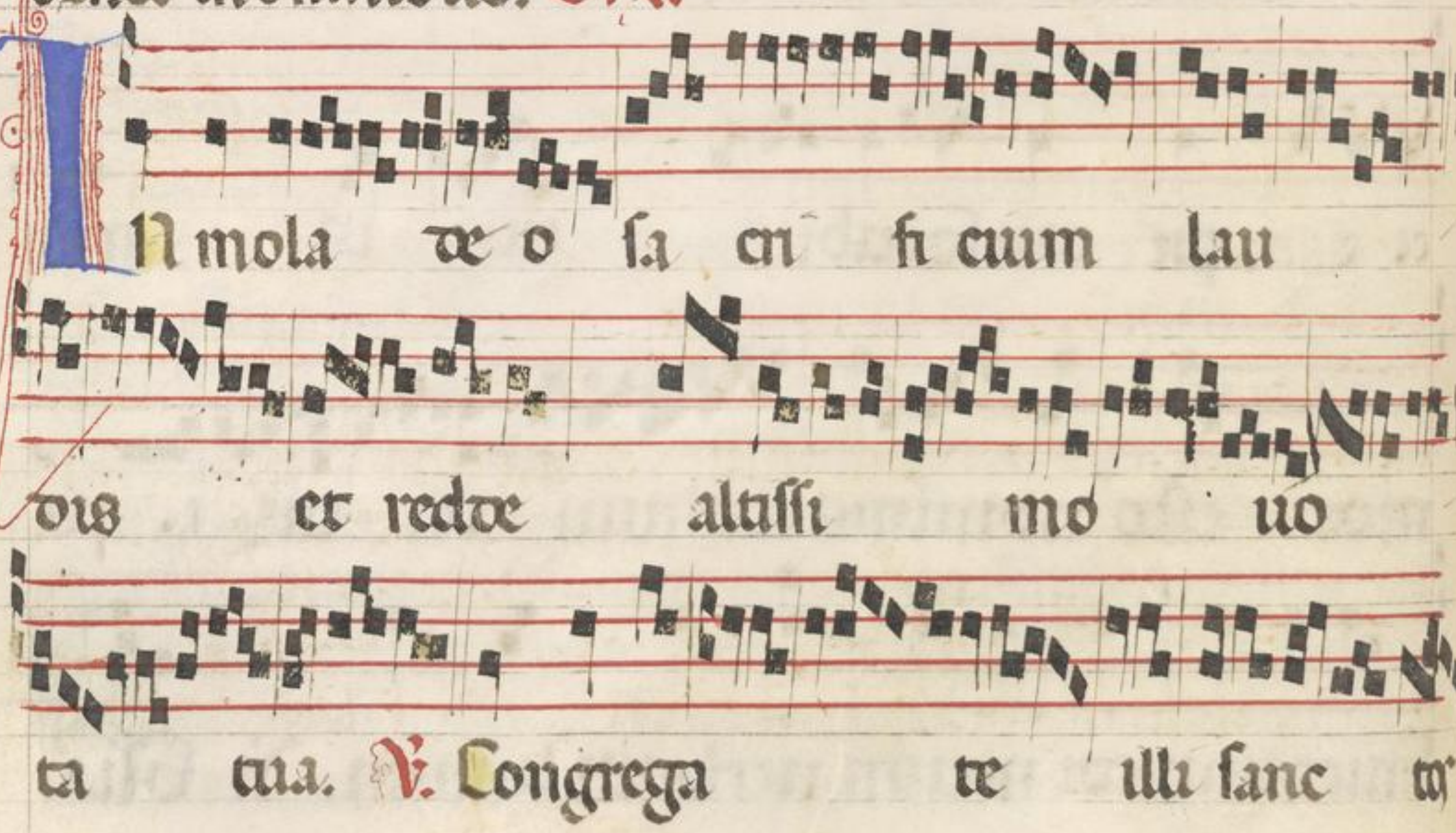
ꝫ in uno pſone ſinglaritate ipaſſibilem imortalem diuinitate,
Sꝫ in huanitate, p nobis ꝛ p ſalute nr̄a paſſum uera carnis paſſi-
one et ſepultū. ac die tcia reſurgentem a mortuis uera carnis
reſurrectōem cō carne quā reſurrexit. ꝛ aīa aſſendiſſe in celum. ꝛ
ſedere ad dexteram pr̄is. inde uenturū iudicare uiuos ꝛ mortuos. et
reddituꝝ unicuiqꝫ ſcḋm opa ſua. ſiue bona fuerint ſiue mala. R̄n.
Aſſentio et ita om̄ia credo. Intro. Credis et ſpm̄ ſcm̄ plenū ꝛ pfcm̄
uerūqꝫ deū a pr̄e ꝛ filio ꝓcedentem coequalem et coeēncialem co-
oīpotentem. ꝛ coeṫnum. p oīa pr̄i et filio. R̄ Credo. Intro. Credis
hanc ſcām trinitatem nō tres deos ſꝫ unū deū omipotentem ꝛ
eṫnum inuiſibilem ꝛ incōmutabilem. R̄ Credo. Intro. Credis
ſcām catholicam et aplicam eē uerā unā eccliam in qua unum
datur baptiſma et uera oīuꝫ remiſſionē pccoꝝ. R̄ Credo. Intro.
Anathematizas ꝛ omēꝫ hereſim extollentem ſe aduſus hanc
ſcām eccliam catholicam. R̄ Anathematizo. Intē. Credis ꝛ uerā
reſurrectōem carnis eiuſdem qm̄ nūc geſtas et uitā eṫnam. R̄.
Credo. Intro. Credis in nouī ꝛ ueteris teſtamenti legis, pphāꝝ
ꝛ aploꝝ unū eē auctorem deū ac dnm̄ oīpotentē. R̄ Credo. Et
poſtea cōſecrator dicit uoce aliquatulum magis ſubmiſſa.
Hec tibi fides augeatur a dn̄o ad ueram et eṫnam btītudinem
dilectiſſime frat̄ in xp̄o. Et reſpondent om̄s. Amen. ¶ Ex-
pleto itaqꝫ ſcrutinio ꝑfati duo epi qui ꝑus deduxerūt et pſen-
tauerūt electū ducūt eū ad cōſecratorem et oſculatur reuerent̄
manus illius. Tūc metropol̄ cō miniſtris ad altare cōuerſus
facit ſolito more cōfeſſionem cōſecrando a ſiniſtris eius manēte
et om̄s epi añ ſedes ſuas manentes. faciūt ſibi cū clicis ſuis cō-
feſſionē. Facta itaqꝫ cōfeſſione metropol̄ aſſendit ad altare. cā-
tore antea ad introitū inchoante. ꝑmiſſi uō epi ductores ducūt

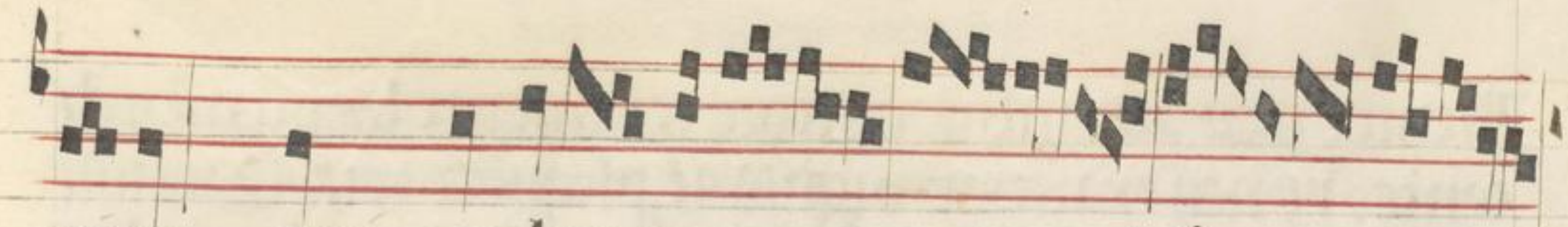
illū post altaꝛe quo ibi dimisso redeūt ad sedes suas in choro
ordine epoꝝ ꝛ archidiaconus ꝛ acoliti induūt illū sandalia dalma
ticam casulam et omīa pontificalia. anulū. mitra. ꝛ cirothecis. ex
ceptis. Illud aūt notandū est q̄ ecclia romana ꝑpt̄ ordinatōes
epoꝝ nūqm̄ mutat officiū diei. Dicit tam̄ post cōsecratōis col
lectam. Adesto supplicatōibꝫ nr̄is ꝛc. Et infra actōem ꝛ post cōicōem
ista scriptas. Alie uo ecclie plures dicūt missam de sancto spū.
Et alij dicunt missam sequentem. Introitus.

Bene di xit te ho die deus s
et unc xit te o le o le ti
ci e pre consortibus tu is me
mor esto nominis domini dei tu i. ps.
Eructauit cor meum uerbum bonum. V. Glia.

27 Dm

Non dicant Kyneleyson quia statim sbiciet. Seq̄t
collecta que dr̄ sbuno. P oñm. cū pncipali collecta di
Adesto supplicatōibus nr̄is omips deus. ut q̄d hūili ei
tatis nostre gerendum est ministio tue uirtutis imple
atur effectu. P. Lectio epl'e bti pauli apli. Ad tymotheū.
Karissime. fidelis s̄mo. Siquis epatum desiderat. bonū opus
desiderat. Oportet ergo epm irreprehensibilem ee. uni
uxoris uirum. sobrium. prudentē. pudicū. ornatū. hospita
lem. doctorem. nō uinolentū. nō pcussorem s3 modestū. nō
litigiosum. nō cupidum. sue domui bene ppositum. filios
habentem. subditos cū omī castitate. Siquis autem do
mui sue pesse nescit. quō dei ecclesie diligentiam habebit.
non neophitum. non superbiam elatus. ne iniudicium i
cidat diaboli. Oportet autem illum et testimonium ha
bere bonum. ut doctrinam dei nostri ab his que foris sūt
ornet in omnibus. GR.

Finito B̄R. p̄missi duo ep̄i qui eum prius deduxerūt planetis induti deducūt eum ad gradus añ altare.

Tunc cōsecrator sedens añ mediū altaris u̾sus ad illum dicit. Ep̄m oportet iudicare. interpretari. cōsecrare. confirmare. ordinare. offerre. ⁊ baptizare. Deinde stans dicit ad circūstantes. Oratio.

Oremus dilectissimi nobis ut huic uiro utilitati ecc̄e prouidens. benignitas oīpotentis dei grāe sue tribuat largitatem. P xp̄m. R Amen. Et mox tam ɔsecrator ⁊ q̄m epi et electus accumbit sup faldistoria corā altari. ita q̄d electus maneat a sinistris consecratoris. Ministri etiā ⁊ alij se sup stramenta p̄sternūt. et cantor icipit letaniam dicens. Kyrieleyson ⁊c̄. p̄sequndo totam. Re sup̄ sub ordinatōe subdiac̄. Postq̄m aūt dixerit. Ut obsequium seruitutis nr̄e ⁊c̄. Sibi q̄z a choro Rn̄sū fiūt. Tunc cōsecrator ab accubitu surgens ⁊ ad cōsecrandū se uoluens baculum pastoralem cū sinistra tenens dicit primo. Ut hunc p̄ntem electū bn ✠ dicere digneris. te rogamus audi nos. Sc̄do dicit. Benedicere et sc̄i ✠ ficare digneris. te. ro. au. nos. T̄cio dicit. Benedicere ⁊ sctificare et conse ✠ crare digneris te. ro. au. nos. Pro dicendo semper signū crucis sup illū. Idemq̄z faciūt et dicūt ceteri epi p̄strati tū semp manentes choro etiā semp hec eadem Rn̄dēte

Deinde iterum accumbit cantore resumente letaniam et di
cente. Ut nos exaudire digneris etc. prosequendo totam. Qua fini
ta surgunt omnes. et consecratore ante altare stante uultu ad chorum
uerso et electo ante illum genu flectente. Consecrator aperit
codicem euangeliorum ponens illum super caput et scapulas con
secrandi et duo episcopi sustinent illum licta excepte inferiori ma
nente. Tunc ordinator imponit utramque manum super capud illius
dicens. Accipe spiritum sanctum. Idemque faciunt et dicunt omnes episcopi tam
tenentes librum quam alii successiue. Quo facto illo genu flec
tente dicit ordinator media uoce et etiam alii episcopi submissa
tamen uoce. cum ipso. Oratio.

PRopiciare domine supplicationibus nostris. et inclinato capite sa
cerdotalis
huius famulum tuum: cornu gratie sacerdotalis bene ✠ dictionis
tue in eo infunde uirtutem. Per. Deinde consecrator dicat
uoce mediocri iunctis manibus ante pectus. Et alii etiam
episcopi tenentes libros idem dicunt uoce submissa.
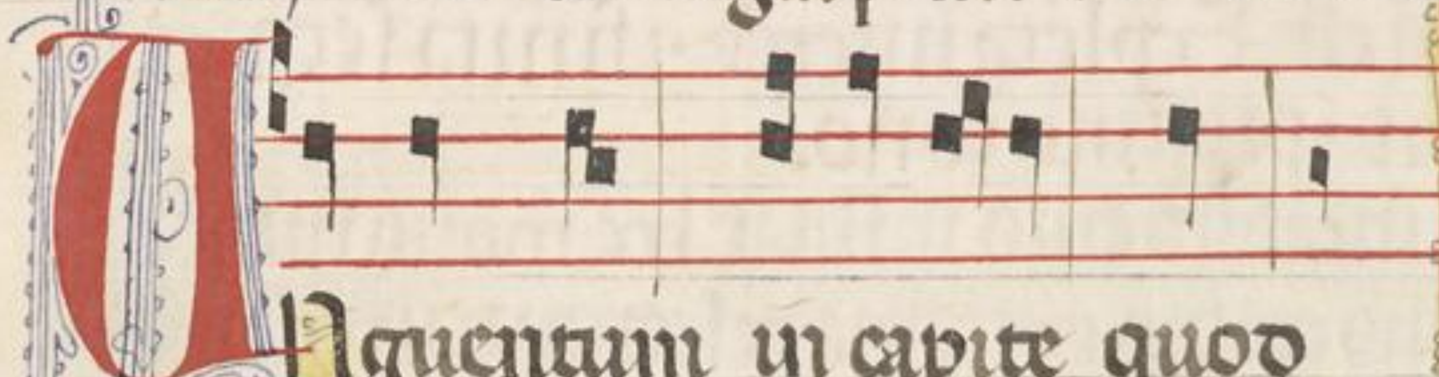
PEr omnia secula seculorum. Amen. Dominus uobiscum. Sursum corda.
Gratias agamus domino deo nostro. Uere dignum et iustum
est equum et salutare. Nos tibi semper et ubique gratias agere.
Domine sancte pater omnipotens eterne deus. Honor omnium dignitatum que tibi
gloriae tue sacris famulatur ordinibus. Deus qui moysen fa
mulum tuum secreti familiaris affectu inter cetera celestis docu
menta culture de habitu quoque indumenti sacerdotalis in
stituens. electum aaron mistico amictu uestiri inter sacra iussisti.
ut intelligentie sensum de exemplis priorum caperet secutura posterita
ne eruditio doctrine tue ulli deesset etati. Cum et apud ue
teres reuerentiam ipsa significationum species optineret et apud nos
certiora essent experimenta rerum quam enigmata figurarum. Illi

habitus nostre mentis
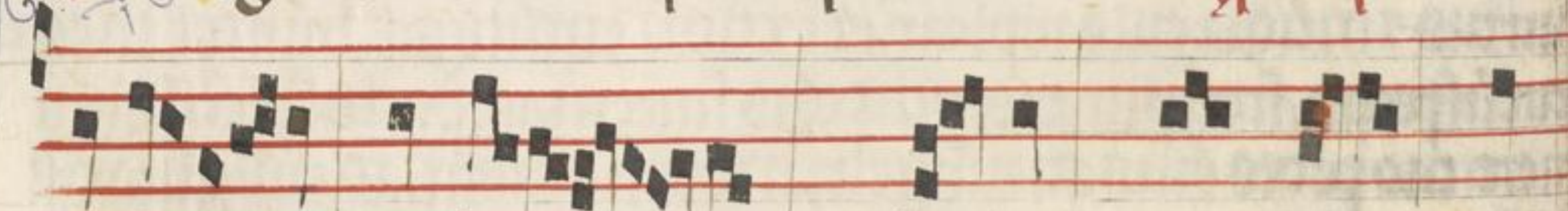
nāq3 sacerdocij antiquus ornatus est et pontificalem gl'iam
nō iam nobis honor comendat uestium s3 splendor aiarum. Qra
et illa que tūc carnalibus blandiebant' obtentib3 ea pocius q̄
in ipis erant intelligenda poscebāt. Et iō circo huic famulo tuo q̄
ad sūmi sacerdocij ministium elegisti. hanc q̄s dn̄e gr̄am largiaris.
ut quicq̄d illa uelamina in fulgōre auri. in nitore gēmar' et in mō-d
opis uarietate signabant. hoc in eius moribus actib3 q3 clarescat.
Cōple in sacerdote tuo ministij tui sūmā. ornamentis tocius gl'ificatōis
instructū celestis unguenti rore scifica. Hic incipiat cōsecrator
flexis genib3 seq'ncia. Veni scē sp̄c. Et mox surgens dū cantat'
mittit crisma in caput illius in modū crucis circūligato p'ri'
capite lineo panno retorto ne unguētum defluat in capillos
pungens cū pollice dextre manus totā tonsurā etiā tā ipe
q̄m alij epi dicit q̄i legendo Ungatur et consecretur caput
tuū celesti benedictiōe in ordine pontificali. In noīe pa ✠ tris
et fi ✠ lij et sp̄s ✠ scī amen. Pax tibi. Et cū sp̄u tuo. Et si plies
sūt qui cōsecrant' hoc in p'sona cuiuslib3 singl'r repetatur. S3
et s'm morem quorundam ecclia' om̄s epi ad sunt similiter
pungunt successiue caput illius manib3 ⁊ singli dicunt.
Inungatur et cōsecretur ⁊c̄. ut s̄ q' nec iuri nec ecclie cōsuetu-
dini ratiōe cōsentaneū est. Expleta unctiōe ⁊ finita seq'ncia
pontifex iter' resumat i p'ristino tono.

Hoc dn̄e et copiose in caput eius influat hoc in oris subiecta
decurrat. hoc in tocius corporis extrema descendat. ut tui sp̄s
uirtus ⁊ intiora eius repleat. et extiora circūtegat. hūndet in eo constantia
circūspectia. fidei puritas. dilectōis sinceritas. pacis sint speciosi. mu-
nere tuo pedes eius ad euāngelizandum pacem. ad euāglizadū
bona tua. Da ei dn̄e ministiū recōsiliatōis in u'bo et f'cis. in uirtute

signior et prodigior. sit sermo eius et predicatio non in persuasibilibus humane
sapientie verbis. sed in ostensione spiritus et virtutis. Da ei domine claves regni celorum
ut utatur non ut glorietur potestate quam tribuis in edificationem non in de-
structionem. Quodcumque ligaverit super terram sit ligatum et in celis. et quodcumque
solverit super terram sit solutum et in celis. Quorum detinuerit
peccata detenta sint. et quorum dimiserit tu dimittas. Qui benedixerit
ei sit ille benedictus. et qui maledixerit ei ille sit
maledictionibus repleatur. Sit sollicitudine im
piger — sit spiritu fervens. sit fidelis servus et prudens quem consti
tuit dominus. tu domine super familiam tuam ut det illi cibum in tempore
opportuno. et exhibeat omnem hominem perfectum. Oderit superbiam
humilitatem ac veritatem diliget. nec eam umquam deserat. aut lau
dibus. aut timore vel tumore superatus. non ponat lucem te
nebras. nec tenebras lucem. nec dicat malum bonum. nec
bonum malum. sit sapientibus et insipientibus debitor ut fructum
de profectu omnium consequatur. Tribuas ei domine cathedram episcopalem
ad regendum ecclesiam tuam et plebem sibi commissam. Sis ei auc
toritas. sis ei potestas. sis ei firmitas. multiplices super eum bene
dictionem et gratiam tuam ut ad exorandum semper misericordiam tuam tuo mu
nere ydoneus. tua gratia possit esse devotus. Quod sequitur dicitur plane
legendo. Per dominum. Et Respondent
omnes Amen. Post hec
consecrator inchoat
scola prosequente. a[ntiphona].
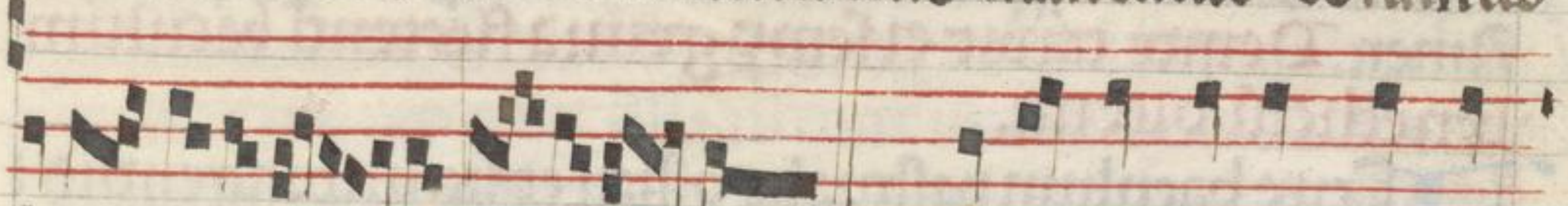

Unguentum in capite quod

descendit in bar bam barbam aa ron quod

deſcendit in oram ueſtimenti eius mandauit dominus

benedictionem in ſeculum. ps. Ecce q̃m bonum et q̃m.
Dicatur totus et ſine ĝĩa patri. A. post uerſum quelibet repeta
tur. Inchoata autem antiph. Mox cõfirmat ⁊ inungat am
bas manus illius et pollices cũ criſmate, producendo line
as duas cũ pollice ſuo inuncto ⁊ ungendo totaliter palmas
ſicut in unctiõe manuum ſacerdotis que fit cũ oleo ſcõ. inti.
de ordinatiõe ſacerdotis deinde eſt et pungendo dicit.
DEus pater dñi nr̃i ihu xp̄i qui te ad pontificatus ſublimari
uoluit dignitatẽ. ipſe qui per ſamuelem dauid in regem et
prophetam iunxit. te nr̃o miniſterio criſmate et miſtice delibutionis
liquore perfundat et ſpiritualis bndictiõis ubertate fecundet. ut quecumque
quod bndixerit bndicatur. et quecumque ſcificauit ſcificetur et cõſecretur.
manus illius uel pollicis impoſito cũctis proficiat ad ſalutem. Per
eũdem. R. Amen. In quibuſdam tñ eccliis palma dextre manus
unde ungitur cũ criſmate ⁊ oleo mixtis primo per cõſecratorẽ
et poſtea per omnes epĩos ſucceſſiue. Et deinde pollex eiuſdem manus
ungitur cũ criſmate tñ per ſolũ cõſecratorẽ. hec tñ nec ĩure eccliaſtico
rõne mox coniudat. Premiſſis itaque expeditis tã cõſecrator
quam cõſecratus manus lauatur ⁊ tergitur et bumbax. Et ſuper
bumbicẽ pannus ſeu inſula linea ad modũ tonſure ponitur
ſuper tonſurã inunctã. Poſt hec repreſentatur cõſecratori ab archi
acono baculus paſtoralis bndicendus. Bndictio baculi. Orõ.

SUstentator ibecillitatis hūane deus bene✠dic bacu
lum istū et qđ in eo exterius designatur intius imoribus
hui' famli tui tue ppiciatōis clementia operetur. Per xpm. R.
Amen. Deinde tradit ei semp genua flectenti baculum
benedictū dicens.

ACcipe baculum pastoralis officij et sis in corrigendis ⁊
uicijs pie seuiens. iudiciū sine ira tenens in fouendis uir
tibus auditor animos demulcens in tranquillitate seueritatis
censurā nō deserens. ✠ R. Amen. Benedictio anuli.

CReator et cōseruator hūani gñis. dator grē spūalis. lar
gitor etne salutis. Tu dne emitte tuā bene✠dictōem
sup hunc anulū ut qui licet sacro scē fidei signo insignitus in
cessent i ūtute celestis deffensionis ad etnam sibi pficiat sa
lutem. Per xpm. R. Amen. Et mox anulum benedictum
digito illius imponit dicens.

ACcipe anulum fidei. s. signaculum. quaten' sponsā dei
scām uidelicet ecclam intemerata fide ornatus illibate
custodias. ✠ R. Amen. Deīde dat ei librū euūgliorū di-cens.

ACcipe euūglm et uade pdica pplo tibi cōmisso. po
tens ei est deus augere tibi grām suam. Qui uiuit et
regnat deus in unitate spūs sps scī. Per omia scla sclorū. ✠ R.
Amen. Et mox in quibusdā ecclis cōsecrator apit librum
euūgliorū int manus cōsecrati ⁊ uidet, p nostri de quo nō
est curandū. Quo fcō cōsecratus dat osculū pacis cō
secratori et pontificibus omibus successiue et cuilibet dicat.
Pax tibi. Et ipse Rndet. Et cū spū tuo. Hijs pactis cātat.
Alla. V. Diffusa est grā in labijs tuis usque ad repetitionē.
Alla. Re i offō ūginū ul tractus. Desiderium anime eius.

usq3 ad ultimū u̓sum. Re in offo uni9 mīīs. Et intim
archiaco9 deducit illū ad uestibulū seu sacristiā et capud
eius tg̃itur seu fricatur cū mica panis ul᷑ bumbice. et
cū aqua lauetur. Quo fcō reducitur ad locū suum in medio
epo2 et demū repetitur Alla. ul᷑ dicat᷑ ultimus u̓sus. tractus
tn̄ in quibusdam ecclys nō lauatur capud cōsecrati usq3 in
finem misse. Omībus expeditis. s3 usq3 tūc manet infulatus
ut pmissum est. Post hec legitur eūuglm. Scdm mathm.
In illo tp̄r. Circuibat ih̄s castellū in circuitu docens. Et cō uoca
uit. xii. et cepit eos mitte binos. et dabat illis potestatem spūū3
inmūdo2 et pcepit eis ne quid tollerent in uia. nisi uīgam tantū.
nō peram. nō panem. neq3 in zona es. S3 calciatos sandalijs. Et ne
induerentur duabus tunicis. Et dicebat eis. quocūq3 introie
ritis in domū illic manete. donec exeatis inde. Et quicūq3 non
receperint uos. nec audierint uos. exeuntes inde excutite pulue
rem de pedibus uris in testimonium illis. Et exeuntes pdica
bant ut penitenciam agerent. et demonia multa eiciebant.
et ungebant oleo multos egros. et sanabantur. Deinde dicat᷑
Credo. offr. Bndic aīa mea dno. Re feria. vi. post pmā decrz ⁊ noli obliuisci os retributiones eius ⁊ renouabitur si cut aqla iuuen tus tua-
xl. Tūc cōsecratus offert ex institutōe melchisadi. ppe. ⁊
de more duos panes et duas amphoras uino plenas et
duos cereos accensos et alia cōsueta. Post hec paratis du
obus hostijs ad cōsecrandū cōsecrato2 inciat secretam. cō
secrato ad dextrū cornu altaris uictis manib9 int᷑ duos epos
stante et cōcelebrante ⁊ faciente signa et uoce submissa dicē
cente omia quecūq3 fecerit ul᷑ dixerit cōsecrato2. Secreta q̄
dixit sub uno. P dnicū secreta misse diei.
Suscipe dn̄e munera que tibi offerimus, p hoc famulo tuo

ut ꝓpicius in eodem dona tua cuſtodias. P. d. Sʒ conſecra
tus dicit ſupra. p me miſero famulo tuo ꝓpici᷒ ime. Infra
Hanc igitur oblationem ſeruitutis nr̃e. ſʒ et cuncte actōeʒ.
familie tue q̄m tibi offerimus. etiā p hoc famlō tuo quē
ad ep̄atus ordiem pmouere dignatus es q̄s dn̄e ut pla
catus accipias. ⁊ ꝓpicius in eo cuſtodias dona tua ut qd̄
diuino munere ꝯſequutus eſt. diuinis effectibꝫ ꝯſequat᷑
dies qꝫ nr̄os et c̄. Sʒ et ꝯſecratus dicit. ſ. p̄ro me famlo
tuo. et ꝯſequutus ſum et exequar. Vtatur cōio. Infra
actōem. Sane aūt. Agnus dei. dicat dyacon᷑. Humili
ate uos ad bn̄dictōem. Bn̄dictio ſollempnis. Deus ad
quē reſpicit ſacdotū ſolercia et c̄. Conſecrator aūt cōi
cans poſtq̄ corpus dn̄i ſumpſit nō totū ſanguinem. ſʒ
ſolū ptem eius cū pte hoſtie que in calice miſſa fuit. ſcd̄m
morem romanū ſumit reliq̄m uō ſanguīs ptem i calicē
poſt ꝯſecrato ſeu ꝯſecratis dimittitur. Vn̄ prouidendū
eſt qd̄ tm̄ in calice de uino ponat᷑ qd̄ ſufficere poſſit. Po
ſtq̄m ergo ꝯſecrator hoc mō cōmunicaūit. mox poſtq̄
digitos abluat ꝯſecratus a p̄miſſis duobus ep̄is ante
altare deductus de manu ꝯſecratoris ſacram hoſtiā recip.
Ipē tn̄ genua corā illo nō flectit ſicut faciūt ceti ordinādi.
uniuſcuiuſq; loci diſpoſitio p̄mittit ꝯſecratus ſeu ꝯſecrati
ſtantes circha cornua altaris ſicut cū celebrando miſ
ſam ſteterūt poſſūt ibidem ſtantes ſup̄ illud cōicare
Subſeqūt dyacon᷑ calicem porrigente cōicet de eo
dem ſanguīe. Poſtea pontifex abluit digitos cū ui
no ſup calicem et de ipō uino iterʒ abluit᷑ os. de quo
eſt abluendū os ꝯſecratus ſeu ꝯſecrati ſumē debet.
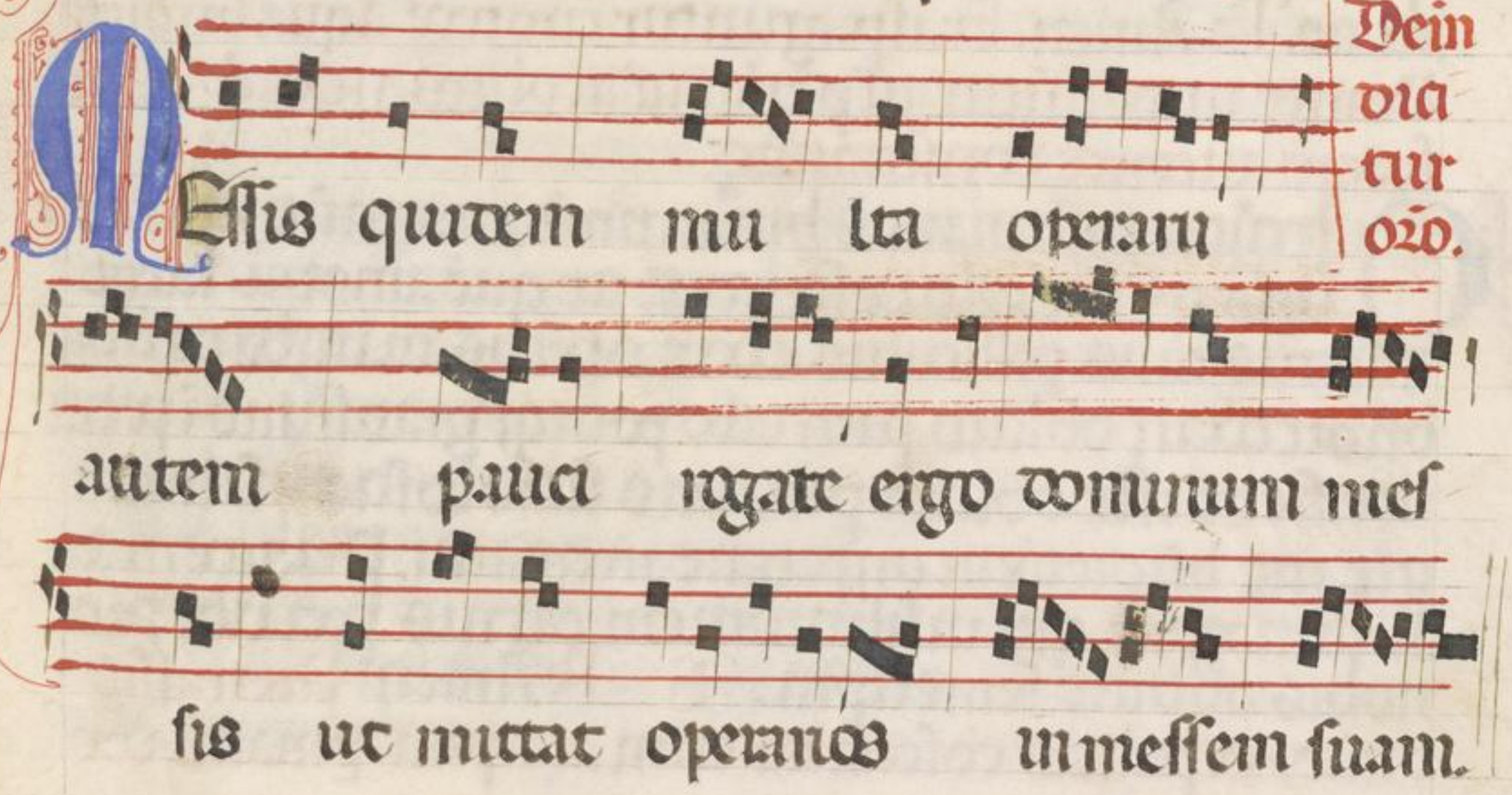
hus expeditis p̄sentatur cōsecratori mitra benedi-
cenda. ¶ B̄n̄dictio mitre. Oremus.

Domine deus pat̄ omīps cuius p̄clara bonitas et ū-
tus immensa a quo omne datū optimū & omne do-
num pfectū. totiusq3 decoris ornatū bn̄ ✠ dicere
et sci ✠ ficare digneris hanc mitrā hui' famuli tui
antistitis capiti imponendam. P xp̄m. d. n. ℞. Amen.

Et mox imponit mitrā capiti consecrati dicens.

Imponimus dn̄e capiti hui' antistitis et agoniste tui
galeam munitōis et salutis. quatinus decorata fa-
cie et armato capite cornib' utriusq3 testi terribilis appa-
reat adu'sariis ueritatis. Et te elargiente grām ipugna-
tor eor robustus existat. qui moysi famuli tui faciē
ex tui sermonis cōsortio decoratam. lucidissimis tue clarita-
tis ac ueritatis cornibus insignisti et capiti aaron pō-
tificis tui mitrā iponi iussisti. P dnm. n. ℞. Amen.

Dein dicatur oro.

cxplic

Post coionem que dici debet cu post coionē mi-
se dici sub uno. P dn̄m nr̄m ihm xpm.
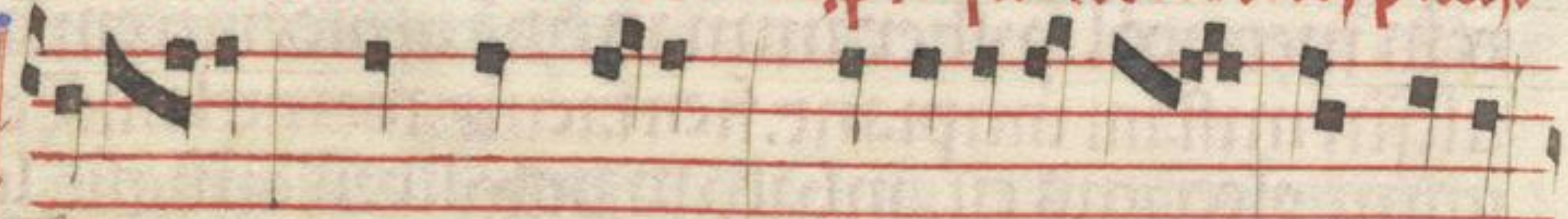
Plenū q̄s dn̄e in nobis remedium tue miseratiōis
opare. et tales nos eē pfice, ppicius. et sic foue ut
tibi in omib; placere ualeamus. P. Dicto. Ite missa est.
ul'. Bn̄dicamus. psentat acolitus consecrator ciro
tecas bn̄dicendas. Bn̄dictio.

Omps creator qui hoī ad ymaginem tuā condito
manus digitis discretōis insignitas tanquam
organū intelligentie ad recte operandum dedisti.
quas fuari mūdas pcepisti. ut in eis aīa digne po̅
taretur. et tua in eis digne cōtractarent̄ misteria
bn̄ ✠ dicere et scā ✠ ficare digneris hec manuum tegu
menta ut quicūq; in istoz tuoz sacroz pontificū hijs
uelare manus suas cū humilitate uoluerit. tam cordis
q̄m operis mūdiciam tua mīa subministret. P xpm
dn̄. no. R. Amen. Et aspergunt̄ cirotece aqua bn̄dicta
Deinde imponūtur ul' p epm ul' acolitos manibus cō
secrati dicente consecratore.

Circunda dn̄e manus huiꝰ ministri tui mūdicia noui
hoīs qui de celo descendit. ut quē amodū iacob
dilectus tuus pelliculis edoz opertis manib; patinꝰ
bn̄dictōem oblato patri cibo potuq; gratissimo ipetra
uit. sic et iste oblata p manus suas hostia salutari
gr̄e tue bn̄dictōem impetrare mereatur. P eundem. d.
n. ihm xpm. qui in similitudinem carnis pcci tibi pro
nobis obtulit semetipm. ✠ R. Amen. Premissis
omib; expeditis cōsecrator eum accipiat p manū dex

teram et unus ex epis p̄sumstam ⁊ intronizent eū ponendo in cathedra. Tunc cōsecrator stans ante cathedram incipit excelsa uoce ymnū. Te deum laudamus. Et mox scola, p̄sequente ymnū. ip̄e reuient̄ ante altare manens ibi donec. Te deum. finiatur. Quo finito statim inchoat ibidem scola, p̄sequente. Antyph̄az.
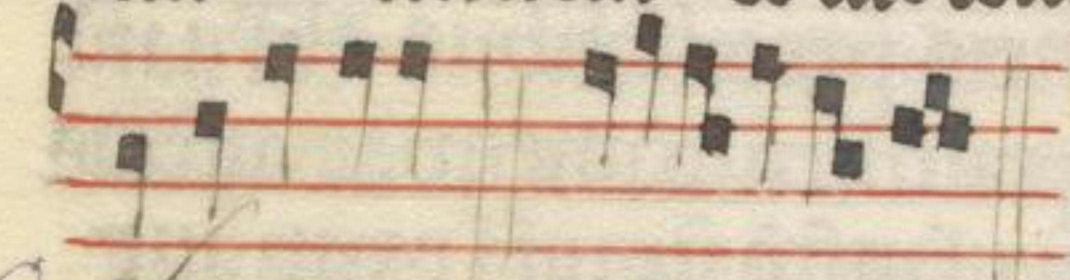
Ista rubrica n̄ s̄uat̄ n̄ qn̄ ep̄s ꝯsec̄tur ī sua ecc̄a kttedrali ul' ī suo ep̄atu.

Firmetur manus tua et exaltetur dextera

tua iusticia et iudicium preparatio sedis tue.

Et repetitur tota .a'. Qua finita cōsecrator stans an̄ altare dicit. ℣. Dominus uobiscum. Oremus. Orō.

Gl'ia patri. Sclor. amen.

Deus omnium fidelium pastor et rector hunc famulum tuū quem eccl'ie tue p̄esse uoluisti, p̄picius respice. da ei q's uerbo et exemplo quibꝫ p̄est p̄roficere. ⁊ ut ad uitam una cū grege sibi credito p̄ueniat sempiternam. P xp̄m. do. nō. ℞ Amen. Et tūc ip̄e ꝯsecratus b̄ndicit sollempnit̄ clerum et pp̄lm dicēs alta uoce. ℣. Sit nomen domini b̄ndictū. Et hec dicens ducit signū crucis cum pollice dextre manus supra pectus suum. ℞. Ex hoc nūc et usqꝫ in sclm. ℣. Adiutoriū nrm̄ in nomine domini. Et hec dicens ducit signum cru

duobus digitis ante faciem suam. P̄. Qui fecit celum et terram. Benedicat uos omnipotens deus pa✠ter et fi✠lius et spiritus ✠ sanctus. Et hec dicens benedicit populum ex omni parte. R̄. Amen. Et mox consecratus descendens de cathedra procedit ad altare. uocatis canonicis ecclesie metropol. libro euangelii supra altare posito facit metropol. hanc professionem quam quidem metropol. post examinationem uel consecrationem uel prius usquam missam incipiant. fieri faciunt ad cautelam. Tenens igitur consecratus cum ambabus manibus librum euangelium legit

Ego. N. talis ecclesie uocatus episcopus, promitto ita dicens. in conspectu omnipotentis dei atque totius ecclesie quod ab hac hora in antea fidelis et obediens ero perpetuo beato. S. sancteque bituricensis ecclesie et uobis domino meo. S. dei gratia eiusdem ecclesie archiepiscopo. uestrisque successoribus canonice intrantibus prout est a sanctis patribus institutum et a meis predecessoribus obseruatum et ecclesiastica ac romanorum pontificum commendat auctoritas. non ero in consilio aut consensu uel in facto ut uitam perdat. aut membrum. aut capi. aut uiui. mala captione. consilium quod mihi per uos aut per litteras uel per nuntium credituri estis ad dampnum uestrum me sciente nulli pandam. uocatus ad synodum ueniam. nisi impeditus fuero canonica impeditione. Vos quoque et nuntios uestros ac ecclesie bituricensis. quos certos esse cognouero. eundo et redeundo honorifice tractabo et in suis necessitatibus adiuuabo. possessiones uero ad mensam mei episcopatus pertinentes non uendam. nec donabo. nec de nouo infeudabo. uel aliquo modo contra ius uel consuetudinem ecclesie mee alienabo. uobis uel uestris successoribus inconsultis. sic me deus adiuuet. et hec sancta dei euangelia cum sigillo meo presentibus

appenſo corroborans ſup̄ dc̄a ⁊c. ¶ Qn̄ uō aliq̄s qui nō
eſt ep̄s in archiep̄m ↄſecratus ſub forma p̄miſſa p̄cedit.
et cū apud ſedem ap̄licam palleū ſibi alicui traditur. ar
chip̄b̄r eccl̄ie romane illud ſumens de altari ſibi dic̄ hoc
Accipe palleum ſumptū de corpore bt̄i petri et i hoc mō.
palleo accipe plenitudinē offi tui ⁊ poteſtatē celebrādi
cōcilia et cōſecrandi ep̄os. Editum quod metropol' tradit
ſcriptum conſecrato.:

Dilecto nobis fr̄i co ep̄o. ill'. Quoniam ut credim' diuino
re nutu uocante capl̄m talis eccl̄ie unanimit̄ eligere
rectorem ⁊ ad nos uſq̄ p̄ducentes pecie̅re ep̄m ↄſecrari. ⁊
ideo annuente deo p̄ manus nr̄e impoſitōem. ep̄s ↄſecra
tus es. Amodo fiat kr̄me ſcias te maximū pondus ſuſce
piſſe laboris q̄d ē ſarcina regiminis aīarum. Et como
dis deſuire multor̄. omiūmq̄ fieri minimū atq̄ miſtrū.
Et, perdito tibi talento in die diūi examinis rōem red
diturum. Nam ſaluator nr̄ dixit nō uenit miniſtrari. ſ;
miſtrare. et aīam ſuā poſuit p̄ ouib; ſuis. quāto magis
nos deſidio ſi ſui ſūmi p̄ris familias. debem' maximo cū
ſudore incumbere oues dn̄icas aſūmo nobis paſtore cō
ſignatas ad ouile dn̄icum ſuffragante diuina gr̄a abſq̄
morbo ul' malicia p̄ducē. Exortamur itaq̄ dilectōez tuā
ut fidem quā in exordio tue ↄſecratōis breuit̄ lucideq̄
digeſſimi' illibatam et inuiolabilem cuſtodias. Quia
fides eſt omium fundamentū ūtutum. Scimus autē
q̄d ab infantia ſacris et litt̄is eruditus et canonū inſtitu
tis edoctus. Et tamen breuit̄ ad te nr̄ dirigendus eſt
ſmo. ordinatōes ergo ſi quas feceris ſiue canones atq̄

eccliam catholicam aptis tp̄ribꝫ fr̄is .i. menſis p̄mi ꝛ
quarti ſeptimi et decimi. Uide ut nemini cito manꝰ
imponas et ne cōices peccatis alienis. Bigamos aut
curiales aut ſuum cuiuſlibꝫ ad ſacrum ordinem ne
quaq̄m p̄moueas. nec neophitū. ne ſuum apli ſentē
ciam elatus in laqueū ul' uoraginem incidat dyabo
li. ſꝫ eos in ſacro ſcā eccl̄ia ordinare ſtude qui etatem
hēant maturitatis. Et apud deum et hōīes fideliť
uixere et deinceps uiuere ſtudeant. Et hoc cauendū
tibi eſt q̄ſi qꝫ uenenū peſtiferū reiciendū. ne auaricia
ſubripiat cor tuū ut p q̄libꝫ munus acceptum ꝛ
manus impoſitōem alicui tribuas. ꝛ p ſymoniacā
hereſim quā ſaluator nr̄ omnimode deteſtatur in
principes inuas. memento qꝛ gratis accepiſti gratis ꝛ
da. Scd̄m enī yſaias alloquium qui eicit auariciā
et excutit manus ſuas ab omnū munere. hic ī excelſis
habitabit. et munimenta ſaxorū ſublimitas eius panis ei
datus eſt aque ipſius fideles ſūt. regem in decore uidē
būt oculi eius. Temetipm mittem caſtūqꝫ cuſtodi. in
habitaculum tuū. aut raro aut nūq̄m mulier ſit ingreſ
ſus. Omīs puellas aut ūgines xp̄i. aut equanimiter
dilige. nec de p̄terita caſtitate cōfidas. quia nec ſampſōe
forcior. nec ſalomone potis ēē ſapientior. Qn̄ aūt ab
aīarum lucrū uiſitatōis cauſa ī collegium ul' infra cep
ta ingreſſus fuis ancillarū dei. nō ſolus introeas. ſꝫ tecū
adhue ſocios tales quorū contubnio nō diffameris. quia
oportet epm̄ et teſtimoniū hr̄e bonū ad omīs ut nequiſ
ex eo ſcandalum ſumat. Scandalizanti enī unū ex puſi

llis. Scimus quãta aĩad uĩſio adño cõperetur ꝑdicati
oni inſra ũbum dei plebi ſue tibi commiſſe affluentur. et
melliflue atqꝫ diſtincte in quãtũ ore celeſti pfuſus fu͂s
ꝑdicare nõ deſinas ſcriptũ diuinas ſepius legẽ ymo ſi pót
fieri lectio ſcã in manibꝫ tuis maximeqꝫ ſemꝑ ĩpectore
iherreat ipſam ũo lectõem oĩo interrumpat. adiuicem nãqꝫ
ſpeculi aĩa tua in ipſam ſeculo reſpiciat. ut ul' que in corec
ta ſũt. corrigat ul' que pulcra ſũt amplius exquiet. Viſce
q' ſapientẽm doceas eum qui ſm doctrinam eſt fidelem ſer
monem ut poſſis exortari in doctrina ſana. et contͣ dicẽ
tes remitte. Pmane in hys que didiciſti et credita ſũt
tibi eloquia diuine diſpenſatõis. paratus ſemꝑ eſto ad ſatiſ
factõem. nec cõfundant opera tua ſmonẽ tuum. ne cũ ineccẽ
loquens tacitus. quilibꝫ tibi reſpondeat cui q' ipſe nõ facis
q' iubes. Ne cognoſce magiſter qui turgidũm uentrem
ferre uidens. in de ieiunijs predicas. furta atqꝫ purra. poſſẽ
et deteſtari latrones. et auaritiã cupidi. uita tua inreprhen
ſibilis fiat. in ipſa filij tui regulam ſumant. in ipſa quicqd
in ipis minus correctũ fuerit corrigant. ex ipſa uideant q'
diligant. cernant qd ymitari feſtinent. ut ad exemplum
tuũ oĩs fidei ſtudio uiuere cõpellantur. Sit erga ſub
iectos tuos ſollicitudo laudabilis. Exhibeatur cũ manſuetu
dine diſciplina. cũ diſcretõe corectio. Nam benignitas
mitiget benignitatem. zelus exacuet. et ita alterum
ex altero condiatur. ut nec immoderata ultio ultra qm̃
oportet affligat. nec iterum frangat rectorem remiſſio
diſcipline. itaqꝫ boni reducẽ ꝑraui aſperum ſenciant
correctorem. in qua uidelicet corectõe huc ee ordinem :

noĩus obſuandũ. ut pſonas diligas ⁊ uıcıa pſequarıs noli
alıt̃ agere fortaſſe noĩus. tranſeat ı credulitatẽ correctio. ⁊
pdas premiſſionẽ ıram quos emendare p diſcretionẽ debu
eras. Sic enĩ te uulnera conuenit abſcidere nõ poſſis ulce
rare qui ſanũ ẽẽ uidetur. ne ſi plus q̃ res exegerit ferrum
inciſionis inpſſerit. noceas enĩ, p deſſe feſtinas. nec dici
mus ut inter delinquẽtib; nõ te oſtẽdas ultorem. ⁊ uicia
nutrire, pmittas. Sʒ ortamur ut in iudicio ſemp miãm
miſceatur: ut poſſis cũ, pphã fiducialit̃ dicere. Miſericordi
am ⁊ iudiciũ cantabo tibi dñe. ſit inter paſtoralis pietas. ⁊
amabiliſqʒ dulcedo. ⁊ ſm canonũ regulas. ſeuera diſtinctĩo
uidelicet ut innocẽs uiuentes leuit̃ foueas. ⁊ inquietos
pfidos qʒ feriendo aſperitate cõpeſcas. Nullius faciem in
iudicio aſpicias. ut nec diuitẽ potencia ſua apud te extol
lere poſſit. nec pauperem, ppt̃ pauptatẽ humilitatẽqʒ ipius.
et aſpera contraria dere q̃ ſuggereret humiliorem reddat. ⁊
ſbam ecclie quã ad diſpendium ſuſcipis fidelr̃ atqʒ diſcre
te erogare. ne diſſimiles ſcias te alienum ẽẽ diſpenſatorẽ.
ut in te diuicum impleatur eloquium. dicens fidelis ſuus
et prudens quẽ ↄſtituit dñs ſup familiam ſuã. ut det illi
eſcam in tp̃re. hoſpitalitatem ſectare. miſericordem prout
uires ſuppetunt. paupibus te exhibe. quia qui obturat aurẽ
ad clamorẽ eoꝝ ut nõ exaudiat. ipẽ clamabit ut nõ exau
dietur. Vidue. orphani. pupilliqʒ te benigniſſimũ paſto
rem atqʒ tutorem ſe hr̃e cõgaudeant. opſſis deffenſio
tua ſubueniat. Illi aũt qui opprimũt uigor tuus effica
cit̃ contradicat. et ita cũcta deo adiuuante pmunias ut
lupus ſeuiens ſequaces ne illius ad h̃ in carne uitam agi

tes. ut illuc eq; debacantes et aias inocentiū laniare studē
tes. in ouile dnicum ingrediendi ad pdendas aias locū nō
hēant. Nullus te fauor extollat. nulla aduersitas atiant. i.
ut nec in psperis cor tuū eleuet. nec in aduersis in aliquo de
iciatur. s; p omia et in omib; caute. i cū discretione agere.
et uolumus ut absq; repbensione in omib; uiuere cpbe
ns. Sca trinitas fraternitatem tuā sua ptectōne incolumē
custodiat. ut dū tali moderamine in ordo nō bonus q suscē
pisti pegeris in die tribulatōis etne. eo dicente audiat mea
ris. Euge serue bone et fidelis quia in pauca fuisti fidelis sup
mlta te constituam intra in gaudium dni tui. R Amen.

Missa in anniusario cōsecratōis epi. Introitus. et alia ut
in .ii. prece. collecta.

Deus qui licet sis magnus. in magnis mirabilia tam
gliosius operans in minimis. cōcede michi famlo tuo
saens couenient fuire misteriis atq; in omib; tua mia
ptegat qd csaentie reatus accusat. P. d. ul' dr hec orō.

Deus qui nō, ppris suffragantib; meritis. s; sola tua i effa
bilis gre largitate me famulie tue pee uoluisti. tribue
tibi digne psoluere pministeriū pontificalis officii. et ec
clesiasticis conuenient fuire misteriis. plebēq; cōmissā-
te in omib; ptegente gubnare concede. P. d. Secreta.

Hostias tibi dne laudis exsoluens suppliciter imploro ram?
ro. ut q me inito cōtulisti. interveniente bto puato mie. ^ petro aplo tuo
uel tali scō tuo pcius exequaris. P. d. Post com.

Repleantur cōsolationib; tuis quas dne corda fide
lium pariq; et de eeclie tue psule. et de sue uotorum
plenitudine gram tibi referant actōes. P. d. Item alia collecta.

AD gl'iam dn̄e nois tui annua festa repetens pontifica
lis exordii. hostiam tibi offero supplicat' exorans ut
cuius misterii uice tibi fungor in mitis suffragiis eius
reddar acceptus. P. d. Secreta.
DEus mūdi creator ad hūilitatis mee p̄ces placatus
attende et me famlm̄ tuū q' nullis suffragantibus
meritis. s; i mēsa largitate clementie tue celestib; mi
steriis fungi tribuisti dignū sacris altarib; fac ministrū
ut q' mea celebrandum uoce depromitur tua sc̄ificatōe
firmetur. P dnm̄. Infra accionem.
HAnc igitur oblonem q̄m tibi offero ego tuus famu
lus et sacdos ob diem in quo me dignatus es mini
sterio sacro cōstituere p̄sulem. obsecro dn̄e placatus su
scipias. et qd̄ in me largiri dignatus es, p̄picius custodi
re digneris. diesq; nr̄os 7c. Post com̄.
COrporis sacri et p̄ciosi sanguinis repleti muneribus
qs̄ dn̄e deus nr̄. ut gr̄e tue munus qd̄ in mi merito
contulisti. Intercedente beato priuato m̄re tuo p̄picius
muniendo custodias. P dominum.
Ordo romanus ad romanū pontificem ordinandum.
ELectus in romanū pontificē qui nō est ep̄us
debet hoc mō s̄m ordinē romanū ordinari
et cōsecrari. Siquidem ꝯstitutis omnibus
apud basilicam bt̄i petri apl'i. Primicerius
cum scola sua inchoat. antiph'. Adiutorium. Tūc pro
dit electus de sacrario cum ceroferariis septem. Et cū
eo ep̄i et dyac̄ card'. 7 ceteri ministri eclie. Induti omnes
in tu sollempni. Et uenuit ad ꝯfessionem bt̄i petri.

Facta igitur ibi letania ascendunt pariter ad alta
re. Tunc eps albanen dicit oronem primã super
electum genua flectentem dicens. Oremus. Oro.
Adesto supplicationibus nris omps deus et quod
humilitatis nre gerendum est ministerio tue virtutis i
pleatur effectum. P dnm nrm. Deinde eps portuen.
dicit oronem secundam. Oremus.
Propitiare dne supplicationibus nris et inclinato sup
hunc famulum tuum cornu gre sacerdotalis bn✠ dictio
nis tue virtutem infunde. P. do. R Amen. Post
hec liber euangeliorum tenetur apertus sup capud electi
a duo. diac. card. et eps hostien qui cosecrat eum dicit
mediocri voce iunctis manibus ante pectus. aliis epis
astantibus eadem voce submissa dicentibus.
Dominus vobiscum. Sursum corda. Gras agam
domino deo nostro. Prephatio.
Vere dignum et iustum est equum et salutare. Nos tibi
semp et ubique gras agere. Domine sce pater ops
eterne deus. Honor omnium dignitatum etc. Re s in titu
lo de consecratione epi. hoc salvo q hic no cantatur se
quentia. Veni sce sps. Hic etiã illa additio post illa v
ba. Et te circlo huic famulo tuo. Dicatur sic. Quē apo
stolice sedis psulem et primatem omnium que in orbem
terrarum sunt sacerdotum. ac universalis eccle doctorem dedi
sti. et ad summi sacerdotii ministerium elegisti. Hanc qs dne
gram largians. Item infra post vba illa. Tribuas domine
cathedram. dicatur sic. Epalem ad regendam ecclesiam tuã
et plebem tue sortis intra mundi limites universam. Sis ei

auctoritas. ꝛc. Prephe finita archipbr imponit ei palleum. Deinde aſcendit pp. ad ſedem et dat pacem omnibȝ ſacerdotibus et leuitis. Quo facto dicit Gloria in excelſis. et ſic peragitur miſſa ordine ſuo. Benedictio autem ſpecialis de epo fit hoc modo. Epiſ enim albanen. dicit ſup eum genua flectentem primam orationem dicens. Oremus.

Deus qui ad ee no dedignans ubicumqȝ deuota mente inuocaris. adesto qs inuocationibȝ nris et huic famulo tuo quem ad culmen aplicum. Commune iudicium tue plebis elegit ubertatem ſupne benedictionis infunde. ut ſentiat ſe tuo munere ad huc apicem perueniſſe. Per dnm. ℞ Amen.

Secundam orationem dicit epiſ portuen. dicens. Oremus.

Supplicationibȝ nris omnipotens deus effectum conſuete pietatis impende. et gratia ſpus ſci. hunc famulum tuum perfunde ut qui in capite ecclíarum nre ſeruitutis miniſterio conſtituitur. tue uirtutis ſoliditate roboretur. Per. ℞ Amen. Tertiam orationem dicit epiſ hoſtien. uel ſi deſit archipbr hoſtien. dicens. Oremus.

Deus qui aplm tuum petrum inter ceteros coaplos primatum tenere uoluiſti. eiqȝ uniuerſe xpianitatis molem ſup impoſuiſti. reſpice propicius qs huic famulum tuum quem de humili cathedra uiolenter ſublatum in thronum eiuſdem aplorum principis ſublimamus ut ſicut profectibus tante dignitatis augetur. ita uirtutum meritis cumuletur. quatenus eccliaſtice uniuerſitatis onus te adiuuante ferat. Et a te qui es beatitudo tuorum meritum uicem recipiat. Qui uiuis. ℞ Amen.

De monacho uel alio religioſo faciendo.

Quando monachus uel alius religioſus fit. In primis dicitur letania. Re. ſ. ſb ordinatione

sb dyacon. Deinde dicit eps vl abbas sup illū genua flectē-
tem hanc orationem. oratio.

DEus indulgentie pater qui seuitatem distinctōis tēpe-
rans indulsisti ne filius portet iniquitatē patris. et qui
mira etiā dispensatōe malis bñ utens tue dignationis grām
pecōs frequent operans. qs clementiam tuam ut huic famulo
tuo nō obsistat qđ habitū religionis tanta pnos ac tali re in-
dignos accipit. Sz ministerium extius pnos exhibeatur tui i-
terius p donū sci sps exequans. P. d. n. ihm. R Amen. Orem.

DEus qui p coeternum filiū tuum cūcta creasti. quiqz mū-
dum peccatis i uetātum. p misterium scē incarnatōnis
tue renouare dignatus es. te supplices exoramus. ut eiusdez
dñi nři grā sup huic famulū tuū abrenūtiatōnem sclī, pfitētez
clement respicere dignetur. p qm in spū sue mentis renouatus ue-
terem hoiem cum actibus suis exuat. Et nouum quid sim deuz
creatus est induere mereatur. P. e. x. d. n. R Amen. Oremus.

DOmine ihu xpe qui es uia sine qua nemo puenit ad patrem.
qs clementiā tuam ut hunc famulū tuum a carnalibus de-
siderijs extractū pariter discipline regularis deducas. Et qui pecca-
tores uocari dignatus es dicens. Venite ad me omēs qui labora-
tis 7 honorati estis et ego reficiam uos. prāte ut hec uox inuitatōis
tue ita in eum qualescat. quat peccōr honera deponens. et quam
dulcis es gustans tua refectōne sustentari mereatur. Et sicut atte-
stari de tuis ouibus dignatus es agnoscē eum int oues tuā. ut
ipē te cognoscat. ut alienum nō sequatur sz te. nec audiat uocem
alienor si tuam. Qua dicis. qui michi ministrat me sequat. Qui
uiuit 7 regnas. R Amen. Oremus.

SCe sps qui te deum ac dominū releuare mortalibz dignat es

postulamus immensam pietatis tue grām. ut sicut ubi uis spirat
sic et huic famulo tuo affectū deuotionis indulgeas. Et qm̄ tua
sapiā est cōditus. tua quoqȝ prudentia gubernet̄. que iux̄ tibi
consuetam grām unctio tuā de omībȝ doceat. et p intercessionem
btissimi benedicti ul'. augustini. quem pp̄ruuz hui' scē institutō
nis legis latorem dedisti nec nō alioꝝ scōꝝ ad quoꝝ noīa peti
cionem facit cum auiditate scī ueracit̄ conūte. et sicut es
omnium pccōꝝ remissio ita deprimentes impietatis obliga
tiones uinco absolue ⁊ ad obs̄uantiam hui' scī ꝓposita fac eum
ita certatim feruere ut i tribulatōibȝ ⁊ angustijs tua indefi
cienti consolatōne ualeat respirare. Et ut iuste ⁊ pie puerit
humilitatē atqȝ obedientiam in fratna caritate fundatus q̄d
te donāte ꝓmittat felici pseuancia compleat. Qd̄ ipe pstare
digneris. Qui cū deo patre scōqȝ unigenito filio eius dn̄o nr̄o
ihū xp̄o uiuis ⁊ glians deus p īfinita scl'a sclorum. ℟ Amen.
Deinde benedicitur uestes. Benedictio uestimentorū.
Dominus uobiscum. Et cum spū tuo. Oremus.
Domine ihū xp̄e qui tegumen mortalitatis induere di
gnatus es. obsecramus imensam tue largitatis hun
danciā. ut hoc genus effluere uestimēti. q̄d scī pr̄es ad inno
centiā ul' hūilitatis īdicium abrenūtiantibȝ sclo ferre sā
xerunt. et sic ipm̄ bn̄ ✠ dicere digneris. ut hic famulus
tuus qui eo usus fuit. te induere mereat̄. ℟ Amen. Et asp
gat uestes cū aqua bn̄dicta. Post hec ep̄s exuit eum ueste
sclari dicens. Exuat te deus uetem hoiem cū actibȝ suis.
℟ Amen Et mox induit illū habitū monasticū seu regula
rem dicens. Induat te dn̄s nouū hominem qui s̄m deū
creatus es iusticia et scītate ueritatis. ℟ Amen. Orem̄.

Deus misericors deus clemens cui cũcta bona placent et sine quo nichil bonũ inchoatur. nichilqꝫ bonũ pficit. ad ſint nr̃is humillimis pcibꝫ tue pietatis aures et huĩc famulum tuũ cui in tuo ſc̃o noĩe ſacre religionis hitum inponim̃. et a mũdi ĩpedimento ul' ſclari deſiderio deffende. et cõcede ei ĩ hoc ſc̃o, ꝓpoſito deuotius pſiſtere. ut remiſſione pc̃ozũ pcepta ad electoꝝ tuoꝝ ualeat puenire cõſorciũ. Per xp̃m dñm̃. R̃n. Amen. Oremus. Oratio. Adesto dñe ſupplicationibus nr̃is. Ut huĩc famulũ tuũ ꝛc̃. Reqre ſup̃ de clico faciendo.

De proffeſſione nouitiorum.

Nouicius, pfeſſionẽ facẽ uolens poſt offertorium coram altari exiſtens ubi genua flectẽs. Cõuentu ſtatũ incircuitu eius manente dicit ter. V̇. Suſcipe me domine ſm̃ eloquium tuũ ꝛ uiuam et non confundas me ab expectatione mea. Fr̃ibꝫ ſimilr̃ ter R̃ndentibus. Suſcepimus deus mĩam tuam ĩ medio templi tui. cũ Glia patri. Deinde nouicio ibi, pſtrato dicũtur. hy pſalmi. Magnus dominus ꝛc̃. Miſerere mei deus ſm̃ ꝛc̃. Ecce qm̃ bonum ꝛc̃. Quibꝫ finitis, pſt̃nit ſe p̃latus et dr̃ letania. Rec̃ cam ſ̃ ſub ordinatõe ſb̃dyaconi. Qua expleta ſurgens dic̃. Pater noſt̃. Et ne nos. Saluũ me fac. Mitte ei domine auxilium. Nichil, pficiat ini. Domine exaudi. Et clamor. Dominus uobiſcum. Et cum ſpũ tuo. Oremus.

Omñps ſempit̃ne deus miſerere huic famlõ tuo et dirige eum ſm̃ clemẽciã tuã ĩ uiam ſalutis et̃ne ut donante ꝛ te tibi placita cupiat ꝛ tota ũtute pficiat. Per xp̃m. d. n. R̃ Am̃.

Domine qui nõ uis mortem pc̃oris ſꝫ penitenciam et emendatõem uite ſemp̃ iquiris te ſupplr̃ depcamur.

ut huic famulo tuo ſecularibꝫ actibus renūcianti ·
largē tue pietatis grām infundere digneris quat' caſtꝯ
tuis inſertus ita tibi militando ſtadium uite pſentis per
currere ualeat ut brauium etne renūciatōis te donāte
pcipiat. P xpm dnm nrm. ℞ Amen. Oremꝰ. Adeſto
dne ſupplicatōibꝫ nrīs et huīc famulū tuū ꝛc̄. Require
ſup̄. inti. de clico faciendo. Tunc ſurgens nouicius legat
cartā ſue profeſſionis hoc modo.

Ego frat' .tal'. offerens trado me ipm monaſtio tali.
et pmitto tibi tali eiuſdē monaſterij plato tuiſqꝫ ſuc
ceſſoribus canonice intrantibꝫ obedientiā et reuerenciam
debitam ſcdm regulam canonicam talis ſci. uł. ordinis.
pmitto etiā tibi et cōuentui eiuſdē loci pſenti et futuro. me
ppetuo ſuaturꝫ continenciam qītū huāna fragilitas pmiſit.
atqꝫ ſtabilitatem. et mor emendatōem. et renūcio propriꝫ.
Lecta carta ponit ipām ſup̄ altare plato incipiente .ā. Con
firma h deus. Re ſ. inti. de cirſmandis ifronte pueris. Poſtea
platus donat ei ꝯmunem ſocietatem cōgregationis dicens
hanc exortatōnem ſancti auguſtini.

OMnes qͥ uis p grām baptiſmi frēs ſumus in xpo. ꝛ unum
patrem habeamus in celo ſi eius pceptis put poſſumus ob
ſequimur, pcul dubio. tūc maxime uiuimus qn̄ orōnibꝫ ꝛ bn̄fi
cijs nos inuicem copulamus quē admodū in pmitiua eccīa
ſci patres. quibꝫ cor unū et aīa una erat fuiſſe leguntur. Qꝛ
plures xpi amore mente accenſi. poſſōnes et facultates renuꝫ
uendentes cōgregatis cū patre ihu. in unū pcia deferebant gau
dentes. que apli accepta tribuebant omnibꝫ put opus erat. Sicqꝫ
iſte nichilominus deo inſpirante eor exemplo cōmonitus uiis

optat iungi cõsorcijs. Jdcirco damus ei cõmunem so
cietatem uiuendi nobiscum q̃ntum a dño possum̃ pmereri.
et nostrum est largiri. quat'. cũ electis a remuneratore oĩuz
bonoꝝ ualeat p̃mia repmissa pcipere. P.eũ.d. R. Amen.
Tūc p̃latus 7 om̃s f̃res osculant' eū successiue 7 ponit' i cho
De cõfirmatiõe et bñdictiõe regl'aris abbatis. ro ultiº.

Onfirmatio electi in abbatem regularem fit
hoc mõ. Examinata ei et pbata 7 confirmata eiꝰ
electiõe. epõ amicto. stola. pluuiali et mitra pato
cõfirmandus psentatur coram altari. Tūc pon
tifex. Incipit .a'. Confirma hoc deus. Req're .s̃. de crismand.
in fronte pueris. ps̃. Exurgat deus. Et repetitur .a'. Finitis
ps̃. 7 a'. dicit epc̃. V. Saluū fac seruum t. V. Mitte ei dñe au
xilium. V. Dñe exaudi or. R. Dominus uobiscum. Oreꝰ.

Omñps sempitne deus qui facis mirabilia magna solꝰ
ptende sup hunc famulū tuū et sup cūctas cõgrega
tiones illi conmissas spm gr'e salutaris et ut in ueritate tibi
cõplaceat ppetuū ei rore bñdictõnis infunde. P.x.d. R. Amen.

Actiones nras q's dñe aspirando pueni et ad Oremus.
iuuando psequere ut cuncta nr̃a opatio 7 oratio a te
semp incipiat et p te cepta finiatur. P dnm. R. Amen.

Bñdictio uõ electi in abbatem regularem confirmati que fieri
debet diebꝫ dñicis ul' festiuis fit hoc modo. Die enī ad hoc sta
tuta pontifex celebrans in pontificalibꝫ pcedit in missa usq; ad
alleluya ul' tractū. Tūc electus paratus. amictu. alba. stola. plu
uiali. psentatur ab electoribꝫ ul' ab aliis electoribꝫ abbatibus eiusdez
ordinis. Epõ sup faldistorium añ altare sedenti. Et ali' psentaneiuz
flexis genibꝫ dicit alta uoce in modum lectõnis hoc modo.

Adest reverende pater electus mon tal. quē uni pontificatus celsitudini ex pte cōventus eiusdem loci duximus p̄sentandū. huius postulantes a vobis ut ipm in albbatem p̄dci monastij dignemini ordinare. Tūc eps̄ interrogat eos dicens. Scitis eum eē ydoneum ad albbatis officium. R. Scimus et testificamur ipm eē ydoneū atqz dignum. Int. Fuit eius electio canonice et cōcorditer celebrata. R. Fuit. Et eps̄. Deo gratias. Tunc episcopus aloquitur eum dicens in modum lectionis.

Antiqua scōr patrū institutio docet et p̄cipit ut is qui ad regimen aiār eligitur examinari et interrogari dedi uersis caīs et morib; que huic regimini agnuunt et necessaria sūt. Eadem igitur auctte te sup interrogamus. Intro. Vis tuū sēm, ppositū et scī benedicti reglam obsuare tūqz sb iectōis ut id ipm faciant diligenter instruere. R. Volo. Int. Uis mores tuos ab omi malo temperare et q̄ntum adiuuante deo sive dnō poteris bonum cōmutare. R. Volo. Introg. Uis castitatem. sobrietatem. hūilitatē. et paciencia cū dei adiutorio in te ipo custodire. subditosqz tuos. in hys docē. R. Volo. Introg. Uis res monastij tibi commissi fideliter custodire et in usus ecclie. et fratrū. et pauperū. ac peregrinor distribuere. R. Volo. Intro. Uis huic scē matri ecclie Munatiēn. mīqz eiusdem epō meisqz successoribus fidem subiectionē obedienciā et reuerenciam deuote. ac fideliter ppetuo exhibere. Tunc electus flexis genib; coram illo facit hanc pfessionem. In quibusdam tamen eccliis fit finita missa omnib; expeditis.

Ego. N. talis monastij ordinandus albas ul albbatissa

ꝑmitto coram deo et ſcis eius et fr̄ĩ in hac cõgregatõe ſollẽp-
ni fidelitatem. dignamq; ſubiectõem. obedienciam ⁊ reue-
renciam. m̄r̄ mee eccleſie. tali. Tibiq;. N. dño meo. ei-
dem epo. ⁊ ſucceſſoribꝫ tuis ſcd̄m ſacrorum ſtatuta canonũ.
et ꝑut ꝑcipit inuiolabilis auctas pontificũ. Et hec manu
ꝓpria ſup hoc altare uł hoc ad ſacra dei euuãglia iuro et iurã-
do firmo. Tunc epſ dicit in ꝑſtino tono.

OMps deus in hijs ⁊ i ceteris bonis ſit clemens cohopa-
tor tuus. kme fili. Et Rn̄t om̄s. Amen. Deinde ſtra-
tis ante altare tapetis accumbat ſup faldiſtorium põti-
fex. Is uõ qui bñdicendus eſt abbas ꝓſternitur. totus ⁊
extenditur i pauimento ſup tapetum ante altare uł co-
ram altari ad ſiniſtrum latus epi et baculus qui ei de-
dam ponitur intra iuxta eũ ad ſiniſtrũ latus eius. ⁊ tũc
cãtores incipiũt. vij. pš. penitẽales ſubiũgens letaniã.
Et illam ſupra ſbordinatõe ſubdiaconi. Cũq; dixerint.
Ut obſequium ſeruitutis nr̄e et c̄. et item a choro Reſpõſum
fuit. Tũc epſ ſurgens ab accubitu et ſe ad electum uol-
uens baculum in ſiniſtra tenẽs dicit primo. Ut pſen-
tem electũ bene ✠ dicere digneris. Te rogamus. au.
nos. Et ſecũdo dicit. bñdicere et ſci ✠ ficare digñs. Te
rogam̄ audi nos. Producendo ſemp ſignum crucis ſuper
illum. Et mox poſtq̃ a choro fuit repetita redit ad accu-
bitum cantoribꝫ reſumentibꝫ letaniam. Qua finita
ſurgens. electo ꝓſtrato manente ſuſus illũ dicit Pater
nr̄. Et ne nos. V. Saluũ fac ſeruum tuum. R. Mitte ei
dñe auxiliũ. R. Hic accipiet benedictõem. V. Memor ⁊
eſto dñe ꝯgregatõnis t. R. Dñs cuſtodiat introitum

et exci. ℣. Dominus custodiat te ab omni malo. ℣. Domine deus virtutum converte nos. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Concede quesumus omnipotens deus affectui nostro tue miserationis effectum. ut huic famulum tuum quem ad regimen animarum eligimus gratie tue dono prosequaris et te largiente cum ipsa tibi dilectione nostra placeamus. Per christum dominum nostrum. ℟. Amen.

Oratio que dicitur illo adhuc prostrato manente. Oremus.

Auctor bonorum institutor deus. qui per moysen famulum tuum ad gubernandas ecclesias prepositos instituisti tibi supplices preces effundimus atque devotis mentibus exoramus ut hunc famulum tuum quem communis electio famulorum tuorum et convenientia tua abbatem hodie ovium tuarum instituit clementer respice et protectionis tue gratia munire digneris. sicque sibi subditos commendatasque oves regere concedas. et cum illis omnibus celorum regna adipisci mereatur. quatenus te opitulante domine apostolicis iugiter fultus doctrinis centesimo cum fructu letus portas introeat paradisi. atque te collaudante audire mereatur. Euge serve bone et fidelis in pauca fuisti fidelis super multa te constituam intra in gaudium domini tui. Quod ipse prestare. Deinde dicat mediocri voce iunctis manibus ante pectus.

Per omnia secula seculorum. Dominus vobiscum. Sursum corda. Gratias agamus domino deo nostro. Prephatio.

Vere dignum et iustum est equum et salutare. Nos tibi semper et ubique gratias agere. Domine pater omnipotens eterne deus. omnium fons et origo bonorum. te suppliciter deprecamur. ut affluentem spiritum tue benedictionis super hunc famulum tuum nobis orantibus propicius infundas. Hic imponatur manus

ſup capud illius. Et quib nr̄e manus hodie impoſitōe abbā
inſtituit̄ tua ſcificatōne digne a te electus pmaneat. nūq̄m
poſtmodū a tua grā ſeparetur īdignus. Hic remoueat man⁹
deſup capud. Suſcipiat te largiente hodie dn̄e. ī bono opere
pſeuerāciam. in adūſis cōſtanciam. in tribulationib; tollerā
ciam. in ieiunijs deſiderium. In impietatib; miām. in hūili
tate pncipatum. in ſupbia odium. in fide dilectōem. in doct̄
na puigilanciam. In caſtitate cōtinenciam. in luxuria abſt̄
tiam. in uanetatib; moderantiā. in moribus doctrinam. Te
auxiliante dn̄e talis in hoc miniſtio pſeueret. qualis leui
ta ab aplis electus btūs ſtephanus meruit pdurare. Totam
ab hodierna die mūdanam cōuſationem deſpiciat. Te dō
benedictōnem largiente ɔtempnat pſencia. diligat cele
ſtia. deſideret ſempitna. Sit exemplum et forma iuſticie
ad gubnandam regendamq; eccliam tuam fidelis et ſpecu
lator ydoneus int̄ ſuos collegas. ſemp inueniatur. Sit ma
gni cōſilij induſtrie cenſure efficax diſciplina. Ita te dn̄e
tribuente ut omib; mandatis tuis ſine rephenſione tibi
mūdo corde deſeruiens ad brauium ſupne uocationis mlti
plicato fenore cū centeſimo fructu coronaq; iuſticie ad ce
leſtium theſauror donatia peruiat. Quod ſequitur dicat
plane ita q' a circūſtantibus intelligi ualeat. et audiri. Preſti
te domino ihēſu xp̄o. R. Amen. O re m u s.

Deus cui omnis poteſtas et dignitas famulatur da huic
famlō tuo, pſperum ſue dignitatis effcm̄. In qua te ſemp
timeat tibiq; iugiter placere attendat. P. xp̄m dn̄z. R. Am̄.

Omnium dn̄e fons bonor iuſtorq; puentus munator
tribue q̄s iſti adeptam bene dignitatem regere. 7 a te ſibi

pſtitam bonis opibus compbare. P. xp̄m dn̄m. R̄ Amen.
Oremus. Alia oratio quam quidam dicunt.
Exaudi dn̄e p̄ces nr̄as quas in cōſpectu tue mageſtatꝭ
ſup huc famulū tuū fundam' qui uice tui nōis ad gu
bernatōem ouiū tuaꝝ ſtatuitur. ut eum reſpicere ⁊ intuerie
te bt̄o b'ndcō. ul' bt̄o auguſtino patrono et gubnatore nr̄o
bene ✠ dicere dign̄is et qui ad redemptōem et ptectōem
nr̄am de celo deſcendiſti. et mūdo te uerū et ſūmum pa
ſtorem exhibuiſti dicens. Ego ſum paſtor bonus. te inuoca
mus. te ſupplicit' dep̄camur: ut huic ſeruo tuo quē paſtora
litatis culmen ſubire uoluiſti tua bonitas adſit. et bene
dictio omībꝫ diebus uite ſue, ptege eum dn̄e ⁊ deffende ⁊
ab omībꝫ uiſibiliū et inuiſibiliꝫ adūſitatibꝫ inimicorꝫ.
Dirige greſſus eius i uiam pacis et iuſticie. et largire tuaꝝ
dona uirtutū. Juſticiam. temperanciā. prudenciam. caritatē.
ſobrietatē. pacienciam. longanimitatem. fortitudinem.
conſtanciā inſupabilem. fidem nō fictam. ſpem icōcuſſam.
mentem deuotam. hūilitatem pfectā. intelligēciaꝫ rectam.
benignitatem. modeſtiā. unanimitatē. pacem. cōcordiam.
caſtitatem. abſtinenciā. uigillanciā. diſcretōem. rectitudīeꝫ
ſcām. pietatem. cōſiliū. et in cūctis actibꝫ bonis inuolataꝫ
pſeuerantiā. Aufer dn̄e ih̄u xp̄e ab eo quicq͛d prauum ⁊
diſtortū eſt. quicq͛d ſaluti cōtrariū eſt. q͛cq͛d anime nociuꝫ.
Supbiam. Jactanciam. uanā gl'iam elatōnem. et quicq͛d
ad ultimū tibi deſplicens eſſe poteſt. Circunda eum exteri'
et interius tue ptectionis auxilio. ut te deffenſore ſit tutiꝰ.
te ptegente ſecurius. te docente ſcius. oſtende ei in uiā per
quam ambulet. Tribue ei theſauros ſapiencie ut ſciat.

et h̄eat unde noua et uetera p̄ferat. Fac eum in om̄ibus tua sequi uestigia. et de sua ministratiōe gaudium bonū adipisci. ut post huius sc̄li excursum. cum ante tuum tribunal uenerit illud ei p̄mīū. et om̄ib; quos tibi p̄sentabit largiaris q̄d fidelib; dispensatorib; tuis p̄petuo nōīe laborantibus in t̄ris te p̄misisti datur̄ ēē in celis. Qui cum patre et sp̄ū sancto etc̄. R̷. Amen. Postea dat ei genua flectentem regulam dicens.

Accipe regulam a sc̄īs p̄rib; traditam ad regendū custodiendūq; gregem tibi a deo creditū q̄ntū deus ip̄e cōfortauit ac fragilitas hūana p̄miserit. Accipe gregis tōci patriam, prudenciam et aīar̄ p̄curatōem et p̄ diuine legis in cetendo p̄cepta sis ei dux ad celestis h̄editatis paschua. adiuuante domino nr̄o ihū xp̄o. A R̷. Amen. Deinde dat ei baculū dicens.

Accipe baculū pastoralis officij quē p̄feres a ceteris e tibi cōmisse. ut sis in corrigendis uicijs sepie seuiens. et cū iratus fuis mīe memorens. R̷. Am̄. Orem⁹.

Rex omīps et pijssime te dep̄camur dn̄e huc famulū tuū p̄picius intuere. ut gr̄a tua auxiliante. sit i sua subiectorūq; cōūsatōe p̄cepta sancte regule efficacit̄ studeat adimplere. ut transcurso uillicatōnis sue tp̄e una cū cōmisso sibi grege p̄petua pociatur b̄titudine. P. do. R̷. Am̄. Deinde dat ei anulum dicens. Accipe etc̄. Req̄re sup̄ in b̄ndictōe ep̄i. Hijs om̄ib; expletis cantatur. All'a. ul' tractus si t̄ps req̄rat et elect⁹ ducitur ad sedem i choro uel alibi ubi audiat totam missam et p̄ceditur in missa ordine solito. Debet aūt electus offerre duos cereos accensos duos panes et duas ampullas uino plenas. Et p⁹q̄

epſ cõcauit ipſe bene ✠ dicens cõcare debet. nõ tamẽ debet
ſumẽ de ſanguie ſicut faciat epſ ↄſecratus. Miſſa finita
et epſ campanis pulſantibꝫ ducat illũ ad chorꝫ et ſtatuens
eum in ſede ſui predeceſſoris dicat illi.
ACcipe liberam poteſtatẽ regendi hoc monaſtiũ et ↄgrega
tõem eius. et omnia que ad illd intius et extius ſpiua
lit̃ ⁊ tpalit̃ ptinere noſcũtur. ul' ſi bñdicitur in eccl'ia cathedra
li ſtatuit illum i aliquo ſtallo alicui dignitati deputato ſcdm
morem cuiuſqꝫ ecclie dicens. Sta iuuſticia et ſãtate et tene
locũ a deo tibi delegatum. Potens eſt ẽi deus. ut augeat tibi
grãm ſuã. Tũc archidiacon' incipit uoce excelſa ẏmnum.
Te deum laudamus. Et epſ recedit ad altare illo ibi dimiſ
ſo. Cũqꝫ dixit ſcdꝫ uſus. ſ. Te etnum patrẽ Tũc ſiſit ipſo
monñ. fr̃es ſue cõgregatiõis p ordinẽ oſculentur eum reue
rent̃ pmo flexis genibꝫ coram illo. Ẏmno dcõ dicit epſ ꝟ.
Confirma h deus. ꝟ. Saluũ fac ſuũ tuum. ꝟ. Eſto ei dñe tur.
ꝟ. Nichil pficiat inimi. ꝟ. Dñe exaudi oñ. m. ꝟ. Dñs uobĩ. Oře.
EXaudi dñe pces nr̃as et ſup huc famlm tuũ ſpm tue be
ne ✠ dictõis emitte ut celeſti munere ditatus ⁊ tue
grãm mageſtatis poſſit acqrere et bñ uiuendi aliis exẽplũ
pbere. P. do. R. Amen. Et pot dicta miſſa que iepi ↄſectõem dr̃
ul' ſequens collecta et ſequẽs ſecreta et poſt coĩo dicantur
ſb uno. P. do. cũ collecta et ſecreta et pt coĩone miſſe dici.
COncede qs dñe huic electo famlo tuo. ut pdicãdo Dño.
et excendo q̃ recta ſũt p exempla bonorꝫ operꝫ aĩos ſuorꝫ
inſtruat ſbiectorꝫ. et ut remuneratõis mercedem a te piiſſimo
paſtore pcipiat. Per. Secreta.
MUnera qs dñe ſuſcipe placatus et huc electũ famlium

tuā ſemꝑ et ubiqꝫ miſericordiā ꝓtege. P. Poſt cōmunio.

Hec nos comunio dn̄e purget a crimine ac electā tuam
benigna pietate cōfuet. P. dn̄.

De benedictione abbatiſſe:.

Electa in abbatiſſa et ꝯfirmata bn̄dicat dn̄ic̄ i diebꝫ
dn̄icis ul̄ feſtiuis. Quod fit hoc modo. qm̄ prius
quā euuāglm̄ legatur, in ſolita religioſarꝫ ueſte
ꝓſentatꝰ pontifici in ſede ſua ſedenti. Et facit
proceſſionem obedientie. Denuo ꝓſternit ſe ante altare ſ
tapetū et ſtatim ſorores eius incipiūt letaniam. Et pce
ditur in bn̄dictōe ꝑ omnia ſicut ſicut i abbīs bn̄dictione
actum eſt uſqꝫ in finem: uƀis maſculini gn̄is i femenini
mutatis. Hoc ſaluo qđ loco ultime orōnis Exaudi dn̄e
et c̄. dicantur ſequentes orationes. Oratio.

Concede q̄s om̄ps deus huic famule tue electe ut
oſtendendo et exercendo que recta ſūt ꝑ exempla bōꝝ
opum aīas ſuaꝝ inſtruat ſubditaꝝ et etne remuneratōnis
mercedem ate pyiſſime paſtore ꝑcipiat. P. x. d. ℟. Amen.

Domine deus op̄s qui ſororē moyſi mariam Oreꝫ.
ꝑeūtem cū ceteris mulieribꝫ in equoreas undas cū
tympanis ⁊ choris letam adlitus maris uenire feciſti te ꝗ
ſupplices deꝑcamur, ꝑ hac fideli famulatua que hodie ma
tria in cathedra uniūſis ſibi ſubditis abbiſſa ꝯſtituitʳ. Ut
ita monaſtica ul̄. canonica norma tueatur. cūctas famlās
tuas ſibi cōmiſſas q̄tinus ad etham gl̄iam te auxiliante ꝗ
cū omibꝫ illis introeat leta. Ibiqꝫ exultantes et cū angelis ꝗ
canentes cantica noua ſequātur quocūqꝫ ierit. Ihm xpm dn̄m nr̄m.
Qui cū patre. ℟. Amen. Si autē alibi qm̄ ī ꝓprio monaſtio bene

dicta fuerit. ea ad monasterium reuertente omnis chorus uirginum
illi cum processione occurrat cantando. R. Dilexisti iustitiam. V.
Propter ueritatem. Require in com(mun)i uirginum. Et ea coram altari pro
strata dicatur. V. Saluam fac ancillam tuam et c. ut supra.
Sicut sub ordinatione abbatis. Oremus.

Familiam tuam domine tue custodia muniat pietatis ut uirgi
nitatis sancte propositum quod te inspirante suscepit te protegen
te illesam custodiat. Per christum dominum nostrum. R. Amen. Deinde po
nitur in cathedra et dicitur. oratio. Deus omnis potestas. et c.
Require s. sub ordinatione abbatis. Et dicatur missa que habetur infra
sub ordinatione uirginum. uerbis pluralis numeri in singularem mu
tatis. Hoc excepto quod hic dicitur secreta. Respice domine
super hanc. Require hanc orationem ibidem. Post communio.

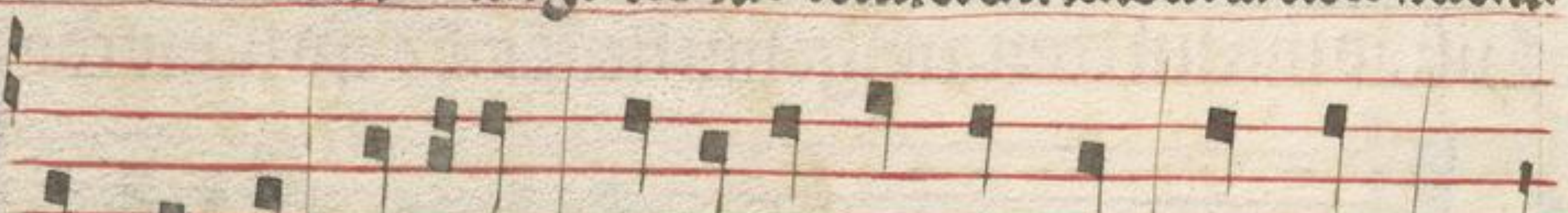
Proficiant nos quesumus domine sacramenta que sumpsimus et
famulam tuam ab omni culpa liberam esse concede. ut que conscie
ntie reatu constringitur celestis remedii plenitudine glorietur. Per dominum.

De ordinatione dyaconisse:·

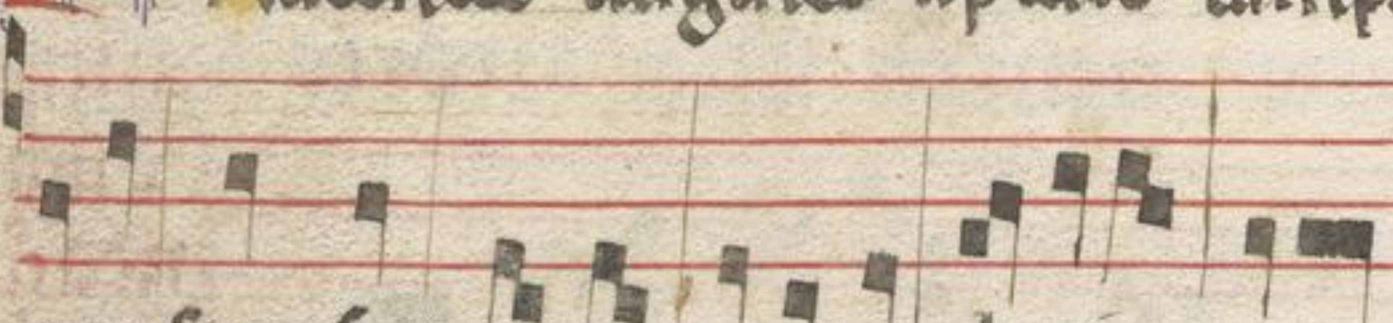
Dyaconissa olim non tamen ante annum quadragesimum
ordinabatur hoc modo. Lecta et enim epistola. ea
adductam ante altare prostrata dicebat episcopus
super eam. Adiutorium nostrum in nomine domini. Oremus.
Exaudi domine preces nostras et super hanc famulam tuam et c. Require s. sub bene
dictione abbatis. Deinde dabat ei oraculum dicens. oratio. Oremus. Fa
miliam tuam domine et c. ut supra. De benedictione et consecratione uirginum.

Consecratio uirginum fieri debet uel in epiphania uel in na
talitiis apostolorum uel in albis paschalibus uel in ascensione
uel in pentecoste. uel in sollempnitati beate uirginis uel
si necesse sit in dominicis diebus extra aduentum et quadragesimam.

potest etiã fieri omni tpre ubi piculũ imminet ne nõ cõsecte
decedant. Die ergo pcedenti hora uespina ul' etiã mane añ
quã eps incipiat missam psentant ei ugines bñdicende. qui
de eax etate et pposito. si uidelz. xxv. annoꝝ fuunt. Si uolũtatem
et ppositũ suaᵭ de uginitatis habuunt diligent inquirat et i
sup scorsum cuiqualz de uita ɔsciã. ⁊ carnis integritate. Pt hec
hora cõgrua. pparet se ad missam in qua pceditur usqz ad. Alla.
ul' tractũ si dici debet. prius aũt qm̃ illa cantent pontifex sedet
sup faldistoriũ coram altari paratũ. Tũc arpbr sacris uestibꝫ in
ductus uenit ante papilionem ul' caplm ul' aliũ locũ in ecclia
paratũ ubi bñdicende uirgines sũt icluse. cantã alta uoce hãc. a.

Prudentes uirgines aptate lampades uestras
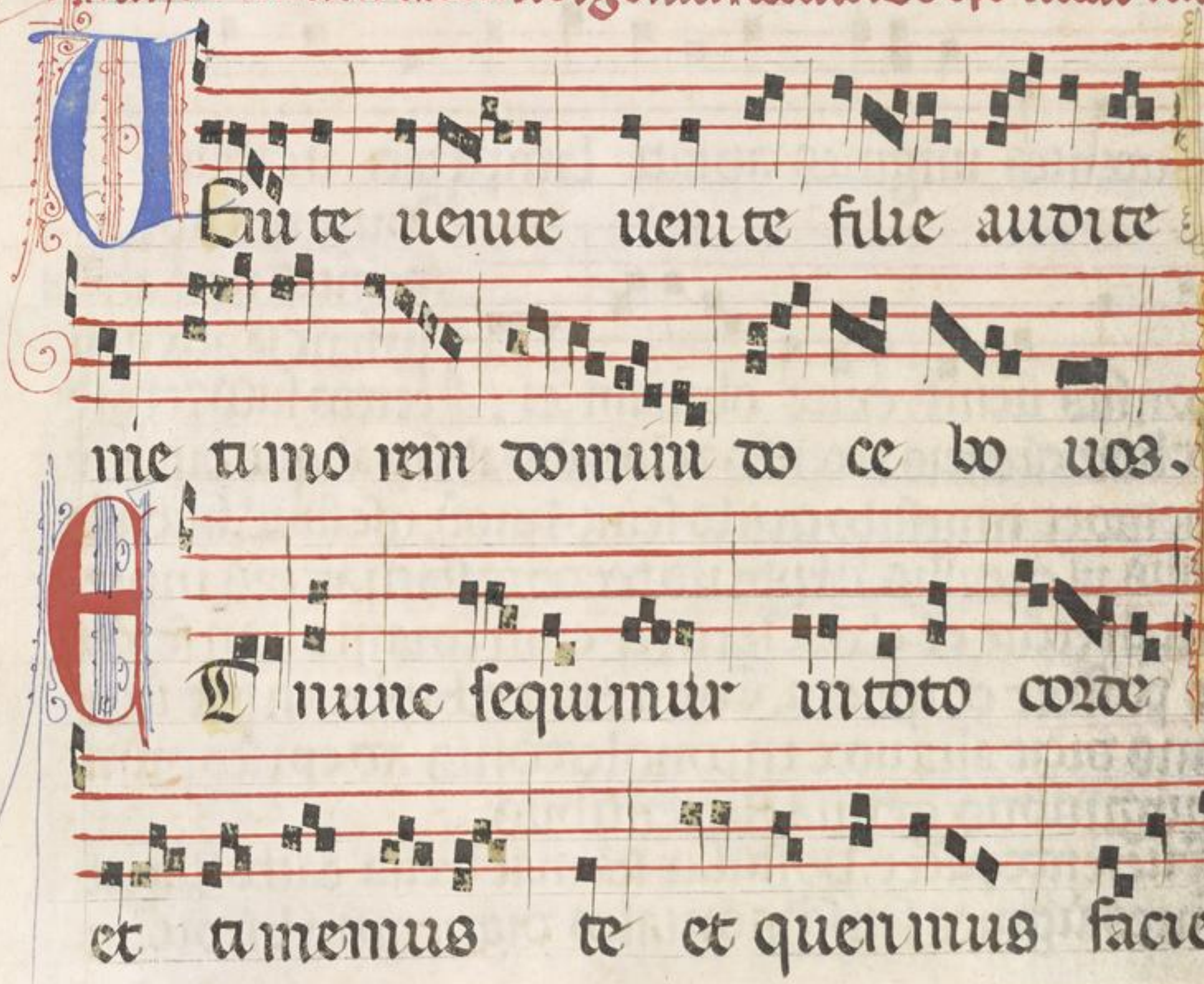

ecce sponsus uenit exite obuiam ei.
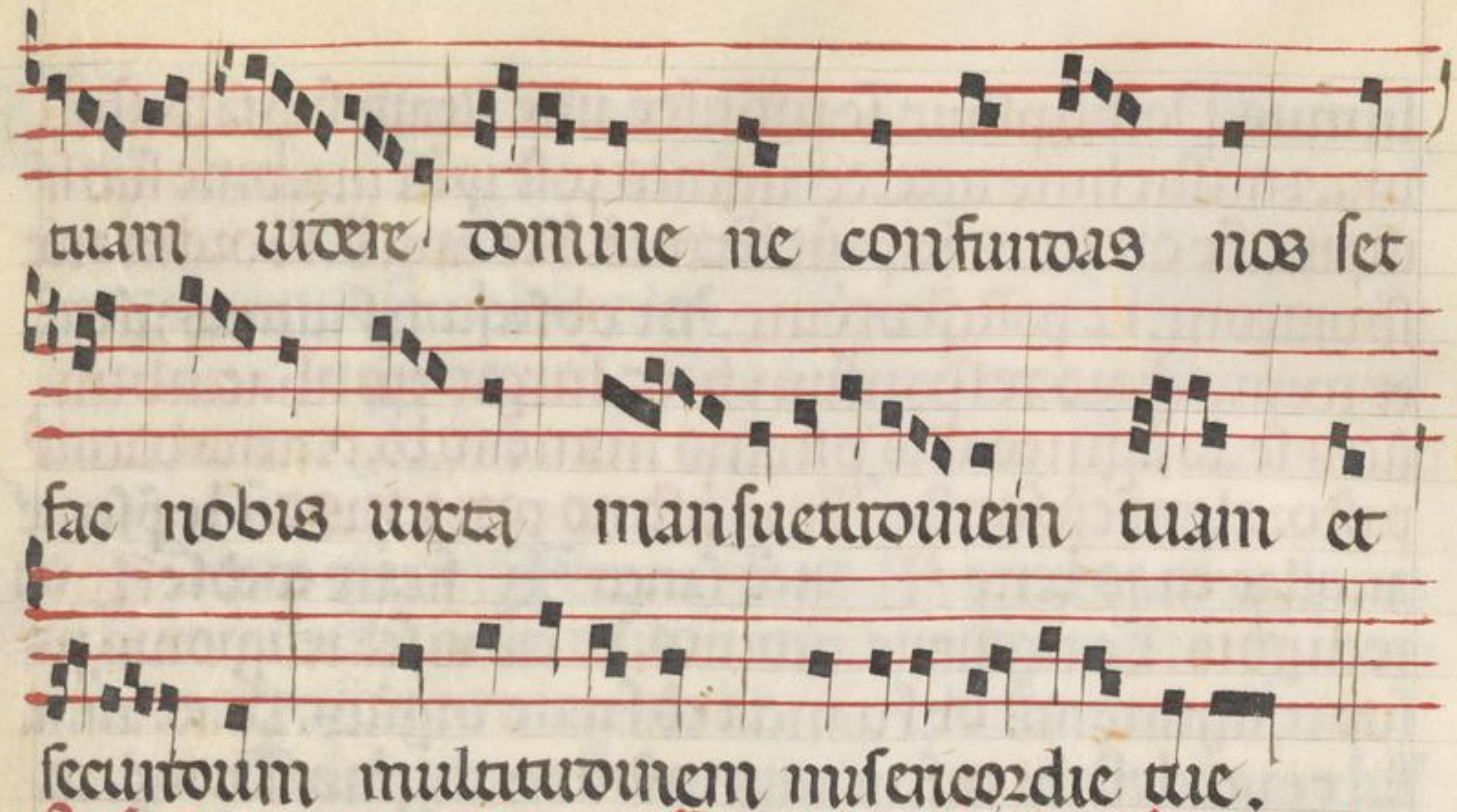
Uirgines uõ audientes uocẽ arpbri parent se accendes cereos suos ⁊ exeat
bine et bine cũ cereis accensis de loco illo absqz aliquo capilloꝝ
opimento et in uestibꝫ quibꝫ semp i moñ. use sunt. sine ullis
mantellis ul' cucullis. Arpbr uõ pcedens statuat eas in pte
occidentali ecclie ext chor. Ita tñ q' epm coram altari sedẽtẽ
uidere possint et ipse eas. Tũc idem archipbr in pte ugi
nũ stans dicit alta uoce in tono lectõnis ad episcopum
uirginibus genua flectentibus.

Reuerende pater. Postulat scã mat ecclia catholica ut
has psentes ugines seu sãmoniales dignemini bñdicere ⁊

cōsecrare et dn̄o nr̄o ihu xp̄o sūmi dei filio desponsare. Interrogat eps. Scis illas dignas esse. Rndet archpb'r. Quātum humana fragillitas nosce sinit credo et testificor illas dignas eē ad huius munus honoris. Tūc eps dicit ad circūstantes. Auxiliāte dn̄o deo et saluatore nr̄o ihu xp̄o eligim' has presentes ūgines cōsecrar̄e et dn̄o nr̄o ihu xp̄o desponsare. Deīn uocat eas inchoans. a'. dicendo primū ūbum scilz. Venite. Ūgines ū̄o surgētes mox sequēti ueniūt usz ad introitum chori. extrī tñ genua flectētes. Et tūc eps uocat scd̄o cātans et dicēs scm ūbum. a'. s. Venite. ūgines ū surgentes Rndet. Et nūc sequim'. Et nō dicit pl'. et iterū parū ppinqui ūsus epm s. usz ad mediū chori. ubi genua flectūt. Tūc eps uocat tercio cātans totum residuū ipsius. antiph. Virgines ū surgētes. Deinde cātat' totū. antē.

tuam

Quā dicendo magis appropinquantes ascendunt in pbrium ubi
omnis se prosternunt et extendunt in terram coram epo. et quelibet
dicit hunc uersum. Suscipe me domine secundum eloquium tuum et
non dominetur me omnis iniusticia. Deinde surgunt et para
nimphis siue magris que sint due uel plures seriatim or
dinantur ibidem in modum corone coram epo. congruo tamen
spacio distantes ab eo. Tunc eps ortatur eas publice ad am
plectendum honerandum et seruandum sancte uirginitatis propositum.
Et mox interrogat eas palam et communiter dicens. Uultis in sancto
proposito uirginitatis perseuerare. Et ille rndent. Uolumus. Tunc
unaquaque sigillatim genu flectit coram eo et inmissis ma
nibus iunctis inter ambas manus epi. Eps interrogat qualibet di
cens. Promittis te perpetuo uirginitatem seruaturam. R. Promit
to. Et eps dicit. Deo gratias. Illa uero osculatur manum epi. Omnibus
autem sic per ordinem expeditis et ad sua loca reuersis. Eps communiter
omnis interrogat dicens Uultis benedici et consecrari et domino nostro
ihesu christo summi regis filio desponsari. Respondent omnes. Uo

lumus. Poſt h̄ pſtnūt ſe pontifex ante altare ſup faldiſtoꝛium. ⁊ miniſtri hinc inde. et ūgines poſt ipm̄ in oꝛdine ſuo ſr tapeta. Et cantores īcipiūt letaniā. Rec eam. ſ. ſb oꝛdinatōe ſb dyaconi. Et poſtq̄ dixint. Ut obſequium ſuitutis nr̄e ꝛc. et idem a choꝛo reſponſum fuit. ſurgit epūs ab accubitu ūtēs ſe ad ūgines illis pſtratis manentib. tenens baculū paſtoꝛalem cū ſiniſtrā. Et in pſtino tono dicit. Ut pſentes ancillas tuas bene ✠ dicēē sancti ✠ ficare et cōſe ✠ crare digñs. Te rogamus audi nos. Ut eas in ſcē religionis pp̄oſito et ūginitatis obſuancia cōſuare digñs. Te. ro. au. n. Ut eas celeſtib diſciplinis inſtruere digñs. Te. rog. au. nos. Ut diuinitas que cōſcīā metuit et adiciat qd̄ oꝛō nō pſumit. Te. rog. au. nos. Quib dcīs et eiſdem a choꝛo reſpōſis. pontifex redlit ad ac accubitū. Cantoꝛib letaniam ubi dimiſerant reſumentib. Qua finita ſurgūt om̄s et ūginib ad locū unde uenerūt ul' ad aliū ydoneū pximo ſeim diuertentib. pontifex coram altari bn̄diat ūginū ueſtes dicens. Dn̄s uobiscum. Et cū ſpū tuo. Oremus. Oīo.

Deus eternoꝛ bonoꝛ fidelissime pmiſſoꝛ et ctiſſime pſolutoꝛ qui ueſtimentū ſalutis et indumentū iocunditatis eterne tuis fidelib pmiſiſti clementiā tuā ſupplicit exoramus ut hec indumenta hūilitatem coꝛdis et cōtemptum mūdi ſignificancia qbus famule tue ſcō ſūt uiſibilit' i foꝛmande pꝓpoſito pꝓpicius bn̄ ✠ dicas et beate caſtitatis hitum quē te inſpirante ſuſceperunt te ptegente cuſtodiant et quas ueſtimentis ueneriande pmiſſionis induis tpāliter beata facias inmoꝛtalitate ueſtiri. P xp̄m dominū noſtrum. R. Amen. O re m u s.

Domine deus bonarum dator uirtutum et omnium bn̄
dictionum largus infusor te obnixis precibus deprecamur
ut has uestes quas famule tue pudicicie cognoscente reli
gionis indui se uolunt bn̄ ✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris. ut inter reliquas uestes feminas tuo cognoscantur
dicatę amictu. Per xp̄m dnm̄ nrm̄. R. Amen. Oremus. Alia
tam uirginis quam uidue uestis bn̄dictio. Oratio.

Exaudi quesumus omnipotens deus preces nostras ut has uestes quas
famule tue pro obseruando castitatis signo ad se ipsas operi
endas exposcunt uberrime bn̄ ✠ dictionis ymbre perfunde
sicut perfudisti horam uestimentorum aaron bn̄dictione unguen
ti perfluens a capite in barbam. Et sicut bn̄dixisti uestes omnium
religiosorum uirorum tibi per omnia placencium ita has uestes bn̄
✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris clementissime pater
ut super dictis famulabus tuis sint hee uestes salutis protectio
hec cognitio religionis. hec sanctitatis inicium. hec contra omnia
tela inimici robusta defensio. ut centesimi muneris opitu
lenta. Si uero sint uestes uidue dicatur. Sexagesimi fructus
dono continencia perseuerante dicetur. Per dnm̄. Et uestes
aqua bn̄dicta aspergantur. Deinde bn̄dicitur uela uirginum.

Supplicater te dn̄e rogamus ut super has Bn̄dictio.
uestes tuarum capitibus ancillarum imponendas bn̄ ✠ dictio
tua benigne descendat et sint hee uestes bn̄dicte et conse
crate et inmaculate et sancte per seneciuu ancillarum tuarum. P. x. d. R. Amen.

Caput omnium fidelium deus et totius corporis saluator
hec opimenta uelaminis que famule tue propter tuum
atque genitricis beatissime semper uirginis maxime amorem suis
capitibus sunt imposiiture dextera tua sancti ✠ fica et quod per illa

miſtice datur intelligi tua ſemp̄ cuſtodia corpore pariter et
animo incōtaminato cuſtodiant. ut q̄n ad remuneratōem
ꝑpetuam ſcā ſactis cū prudentibꝫ et ipē ūginibꝫ ꝑparate ad
uenerint te ꝑducente ad ſempitne felicitatis nuptias in
troire mereantur. Qui uiuis. ℟ Amen. Et uela ipā aqua
benedicta aſpgant᷑. Sequit᷑ anulor bn̄dictio. Oremus.

C Reator et cōſuator hūani gn̄is dator grē ſpūalis largi
tor etne ſalutis tue dnē bene ✠ dictōem tuam ſuper
hos anulos emitte ut qui eos geſtauerit celeſti ūtute munitū
dem integram fidelitatēq; ſincām teneant. et ſicut ſponſe xpi uir
ginitatis ꝓpoſitū cuſtodiant et icaſtitate ꝑpetua ꝑſeuerent. P
dnm n. ℟ Amn. Ad torques ſiue coronas bn̄dictio.

B Ene ✠ dic dnē ornamenta iſta ut ſint remediū gn̄i hūa
no et pēa ꝑinuocatōem tui nōis ut quecūq; ea portauerit
corporis ſanitatem ⁊ aīe tutelam percipiant. et ſi tibi fidelit᷑ fue
rint. coronam quā hec ornamēta deſignant i celo et percipere mer-
tur: p te ſaluator mūdi ꝛc̄. Hys expletis ūgines exutis cottidi
anis ueſtibꝫ in loco ad quem diūterūt induant bn̄dictas. ex
ceptis uelis. et iter cantat᷑. Alla. ul tacet᷑. ſi dici debeat. et ſic
induite mox ſeriatim redeunt ad epm̄ cantando. ℟. Regnū
mūdi ꝛc̄. ℟e. In natali uni᷒ ūginis. et ordinent᷑ ante altare
coram epō in modū corone. ſtantes flexis genibꝫ. capitibus
diſcoopertis. et uultibꝫ in terram dimiſſis. et tunc bn̄dicuntur.
Bn̄dictio. B ene ✠ dicat uos deus pat᷑ et filius ⁊ ſpūs ſcūs oī
bn̄dictōe ſpūali. ℟ Amen. Oremus. oratio.

R Eſpice dnē ꝓpicius ſup has famulas tuas in ſcē ūginitatis
ꝓpoſitū q̄d te inſpirante ſuſceperūt et ꝓtegerint te ꝓtegēte
illeſum cuſtodiant. P dnm̄ nrm̄. ℟ Amen. Deinde dicit medi

ceci uoce uictis manibus ante pectus.

Per omnia ſecula ſeculoꝝ. Dñs uobiſcum. Surſum corda.
Gratias agamus dño deo noſtro. Prephatio.
Vere dignũ et iuſtũ eſt equũ ⁊ ſalutare. Nos tibi ſemꝑ et
ubiq; grãs agere. Dñe ſcẽ pat̃ omĩps et̃ne deus caſtoruꝫ
corpoꝝ benignus inhitator ⁊ icorruptaꝝ ds amator aĩaꝝ. Vs
qui hũanam ſbam ĩpmis hoĩb; dyabolica fraude uiciatã ita
ũbo tuo ꝑ qd̃ omĩa fcã ſũt ut ea nõ ſolũ ad pmam originis
inocentiam reuoces. Sꝫ etiã ad experienciam ẽternoꝝ bonoꝝ
que nouo in ſclõ ſũt habenda perducas. Et obſtrictos adhuc ꝯdip
tione mortaliũ iam ad ſĩlitudinem ꝑuehas angeloꝝ. Reſ
pice ꝓpicius dñe ſup has famlãs tuas que in manu tua ꝯtinẽ
cie ſue ꝓpoſitũ collocantes tibi deuotõem ſuam offerũt. a quo
et ipĩe uota ſũpſerunt. Quõ ẽi animꝰ mortali carne circũdatꝰ
legem nature. libtatem licencie. Vim ꝯſuetudĩs ⁊ ſtimulos eta
tis uĩceret. ni ſtat dis ꝑ liberꝫ arbitrium huic in eis amorem ũ
ginitatis clem̃ter accenderes. tu hanc cupiditatem ĩ eaꝝ cordib;
benignus aleres. Tu fortitudinem miniſtrares. Effuſa nãq; ĩ õs
gentes grã tua ex omĩ natõe que ſb celo eſt in ſtellaꝝ numera
bilem numeꝝ noui teſtam̃ti hredib; adoptatis int̃ ceteras ũtutes
quas filius tuus nõ ex ſanguinib; neq; ex uolũtate carnis ſed de
ſpũ ſcõ genitus indidiſti etiã hoc donũ in quaſdam mẽtes de largi
tatis tue fonte defluxit. ut cũ honorem nuptiaꝝ nulla int̃dicta
minuiſſent atq; ſupſcim ꝯiugiũ nuptialis bñdcõ ꝑmaneret.
exiſterent tñ ſublimiores aĩe q; uiri ⁊ mulieris copulam faſtidi
rent. Et ꝯnubiũ cõcupiſcerent ſacramtũ. nec imitarent qd̃ in
nuptiis agitur. Sꝫ diligerent qd̃ in nuptiis ꝑnotatur. Agnouit
auctorem ſuũ beata ũginitas et emula integritas. angelice

illius talamo. illius cubiculo ſe deuouit. Qui ſic ꝑpetue ṽgini
tatis es ſponſus quēadmodum ꝑpetue ṽginitatis es filius. Im
plorantibꝫ ergo auxiliũ tuũ dñe. et cõfirmari ſe bñdictiõis tue
cõſecratiõe cupientibꝫ. da ꝓtectiõis tue muniminē ⁊ regimine
ne hoſtis antiquus qui excellenciora ſtudia ſbtilioribꝫ infeſtat
inſidijs ad obſcurandam pfte ꝯtinencie palmã ꝑ aliquã mē
tis carpat ieuniam. Et rapiat de ꝓpoſito ṽginũ qḋ etiã moribꝫ
decet incẽ nuptiaꝝ. Sit in eis dñe ꝑ donũ ſpš tui prudens mo
deſtia. ſapiens benignitas. grauis leuitas. caſta libertas. In cari
tate ferueant. et nichil ext̃ te diligant. laudabilit̃ uiuant. lau
dariqꝫ nõ appetant. Te ĩ ſcĩtate corporis. Te in puritate aĩe ſue
glificent. Amore te timeant. amore tibi ſeruiant. Tu eis ſis
honor gaudiũ uoluptas. Tu in merore ſolaciũ. Tu ĩ ambiguita
te ꝯſilium. Tu in iniuria deffẽſio. In t̃bulatiõe paciẽcia. ĩ paupertate
hũndancia. in ieiunio cibus. In infirmitate medicina. ĩ te ha
beant om̃ia dilig̃e. appetant ſup om̃ia ꝑ te qḋ ſũt ꝓfeſſe cuſto
diant. Scrutatori pectoꝝ nõ corpore placiture. ſꝫ mente ĩ hoſ
tem antiquũ deuĩcant. et uicioꝝ ſcalores expurgent. Tranſ
eant ĩ numeꝝ puellaꝝ ſapientũ. ut celeſtem ſponſũqꝫ ĩtui
tum accenſis lampadibꝫ cũ oleo ꝑparatõis expectent ne
turbate ĩ ꝓuiſo regis aduentu ſꝫ ſecure cũ lumine pruden
cũ uirginum choro a uẽte iocundant̃ occurrant et ne ex
cludant̃ cum ſtultis ſꝫ regalem ianuam cũ ſapientibꝫ ṽgi
nibus licent̃ introeant. et in agniu tui ꝑpetuo comitatu pba
biles manſura caſtitate ꝑmaneant. Quatenus centeſimi
fructus ubertate dono. te donante decorari mereantur. Qḋ
ſequitur dicitur plane legendo. Per dñm nrm̃. Rꝫ Amen. Pre
phatione finita pontifex. uocat illã ul' illas ſi plures ſunt. In

Veni electa mea et ponam te in thronum meum. Quia concupivit rex speciem tuam. ℣. Audi filia et vide et inclina aurem tuam. ℟. Quia concupivit.

clero cantando ⁊ scola p̄seq̄nte. R̄n.
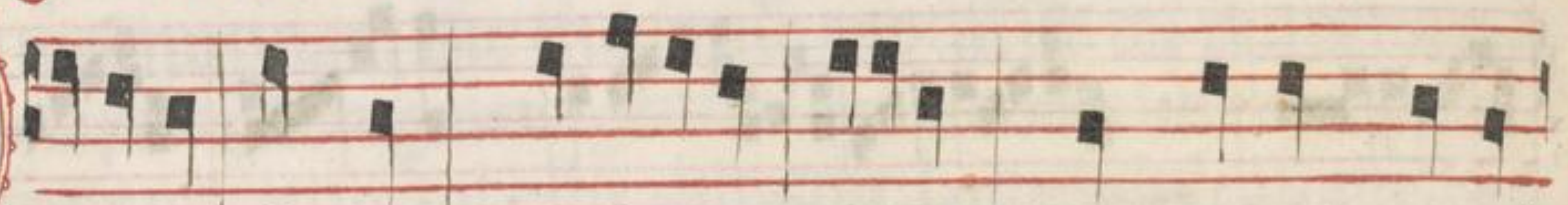
Finito R̄nso. surgit ⁊ si plures sũt ṽgines ueniũt bine ⁊ bine et p̄sentant͛ a paranimphis ep̄o hoc mō qm illa que p̄or est ĩ uno capite ordinis seu corone et alia que silr̄ p̄or est in alio capite. simul uenientes flectũt genua hũilr̄ corã illo cãtantes simul antiphã.

Ancilla xp̄isti sum ideo me ostendo seruilem persona.

Qua dc̄a mox ep̄s intr̄ogat illas palam dicens. Uultis p̄sistere in sc̄a ṽginitate quam p̄fessistis. Et ille simul respondent. Volumus. Tũc ep̄s i[m]ponat uelũ super caput cuiuslʒ q͛ descẽdat sr̄ scapulas ⁊ sr̄ pect⁹ usʒ ad oculos dicẽs.

cuius.

Accipe virgo (virgines) vel in plurali si sunt plures. velamen sacrum quod perferas sine macula ante tribunal eterni iudicis cui flectitur omne genu. celestium terrestrium et infernorum. quo cognoscaris mundum contempsisse et te in christo ihesu veraciterque toto cordis anime sponsam perpetualiter subdidisse. qui te ab omni adversitate deffendat et ad vitam eternam perducat. Qui cum patre. ℟ Amen. Et mox ipsa virgo vel ambe simul si plures sunt cantant hanc antyphonam.
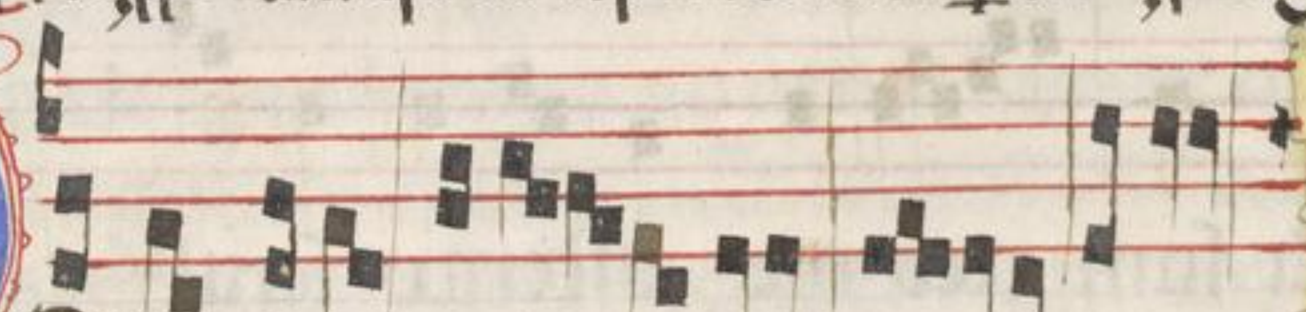

Posuit signum in faciem meam ut nullum preter
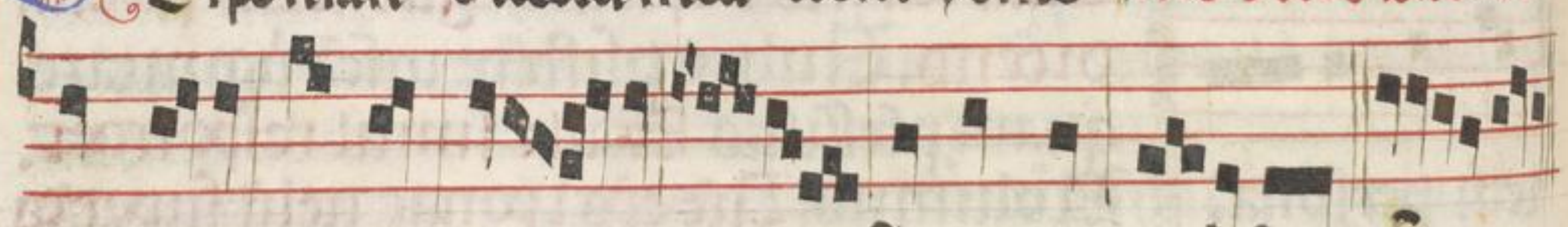

eum amatorem admittam.

Quo facto reducuntur a paranimphis ad loca ordinis sui. Et tunc alie due vel due vel ille que post illas in ordine corone subsequuntur presentantur episcopo. et sibi modo genua flectunt et cantant et velantur ut prime. Omnibus autem sic velatis et ad loca sua reductis. dicat episcopus Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

Famulas tuas domine custodia tue muniat pietatis ut virginitatis sancte propositum quod te inspirante susceperunt te protegente custodiant illesum. Qui vivis et regnas. Subsequenter episcopus iterum vocat virgines dicens hanc antiphonam.

Desponsavi dilecta mea veni veni
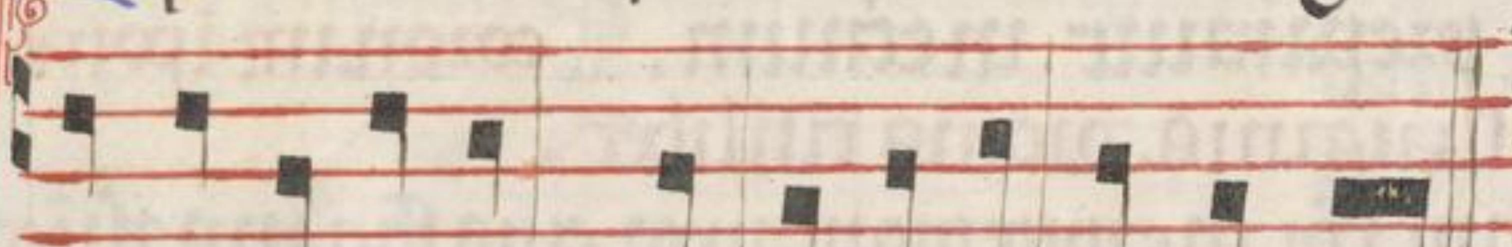

transijt turtur canit vinee florentes redolent. Evovae.

Qua finita illa vel ille que premonebantur ad recipiendum velum presentantur episcopo a paranimphis eodem modo et ordine sicut prius. Tunc episcopus disponsat illas hoc modo in Christo. Accipit enim anulum cum dextera manu et dexteram manum virginis cum sinistra dicens.

Desponso te Ihesu Christo filio summi patris qui te illesam custodiat. Accipe ergo anulum fidei signaculum spiritus sancti ut sponsa dei voceris si ei fideliter et munde servieris. In nomine patris et filii et spiritus sancti. R. Amen. Et dicens. In nomine patris. Inmittit illum parum in pollice dextere manus. Deinde dicens. Et filii. Inmittit eum parum in indice. Deinde vero. Et spiritus sancti. Inmittit eum parum in medio digito. Et mox inmittit et dimittit illum in quarto. Quo facto virgo vel ambe simul si plures sint decantant hanc antiphonam.
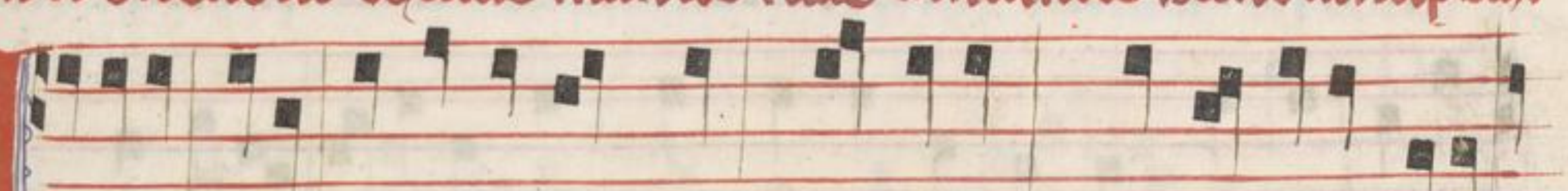

Ipsi sum desponsata cui angeli serviunt cuius

pulcritudinem sol et luna mirantur.

Qua cantata reducuntur a paranimphis ad loca sua et alie due que post illas sequuntur in ordine presentantur episcopo et desponsantur et cantant modo premisso. Omnibus ergo sic seriatim desponsatis et ad loca sua reductis. Omnes simul levant in altum et ostendunt dexteras manus suas cantantes hanc antiphonam.

Anulo suo subarravit me dominus meus Ihesus Christus

et tamquam sponsam decorauit me corona. | Veniente episcopo dicit.

Benedicat uos côditor celi et tre deus pat omnipotens qui uos elige dignatus est ad bte marie matris dni nri ihu xpi cosorcium ut integram et inmaculatam ugnitatem quã pfessi estis corã deo et anglis eius 9suetis, pposituu teneatis. castitatem diligatis. paciencia custodiatis. ut coronã ugnitatis accipere mereamini. Peundẽ. Ramen. Pt hec iterum uocet illã seu illas dicens hanc ant.

Veni sponsa xpisti accipe coronam quam tibi dominus preparauit inetinum. | Qua cantata sibi in iter pintanc. epo. Ipse aut torquẽ seu coronam iponit capiti cuiuslz ugnis. dicens cuilibet.
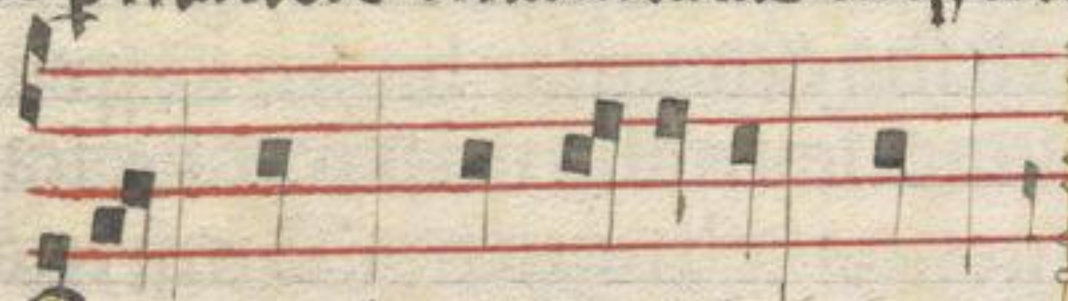
Accipe signum xpi in capite tuo ut uxor eius efficiaris. et si ei pmanseris imortalitatis glia coroneris. Peundem xpm dnm nrm. Ramen. Et mox ugo seu due ugies sil. si pleõ sũt ct cantant hanc antip.

Induit me dominus cyclade auro texta et inmensis monilibus ornauit me.
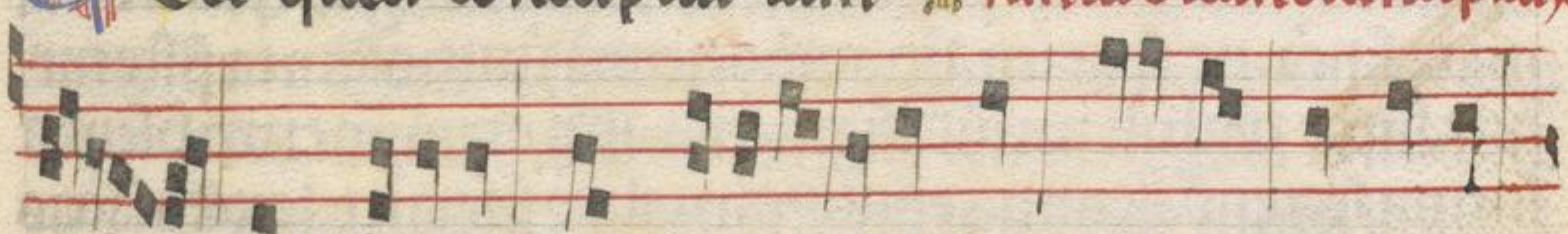
Qua cantata reducantur ad loca sua et alie psentantur que sili mo coronantur et cantant. Omnibus igitur coronatis et ad loca sua reductis dicit eps. Dn̄s uobiscum. Oremus.

Omps qs omnips deus ut hec famule tue q prospe retributois etne tibi dn̄o deo desiderant oseciari. plena fide aioqz i sco pposito pmaneant. tribue eis dn̄e. humilitatē. castitatem. obedienciam. caritatem oium bonoꝝ. quātitatē, pomnibus gliam. pro pudore reuerenciam, ppudicicia scitatem. ut ad meriti etne possint glie puenire. P xp̄m dn̄m. R̄. Am. Deīn omnibꝫ simul genua flectentibꝫ. Eps dicit hanc oronem.
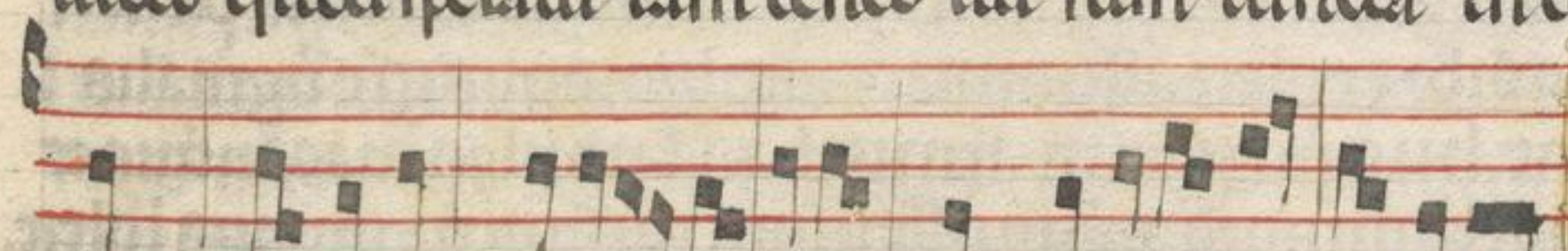
Te inuocamus dn̄e sce pat omps etne de sup has famlas tuas que tibi uouerūt pura mēte. mūdoqz corde fuure. ut eas sociare digns int illos centū qdragita qtuor milia qui ūgines pmanserūt et sic cū mulieribꝫ nō coinquinauerūt. in quoꝝ ore sicut dolus nō est iuētus. ita et has famulas tuas facias pmanere imaculatas usqz in finem. P dn̄m nr̄m ihm xp̄m filium tuum. Q tecū. R̄. Amen. Orone finita ūgines surgētes simul dicant. antiphā.

Ecce quod concupiui iam

uideo quod speraui iam teneo illi sum iuncta in celus

quem in terris posita tota de uotione dilexi. Post hec eps. iuicti ante
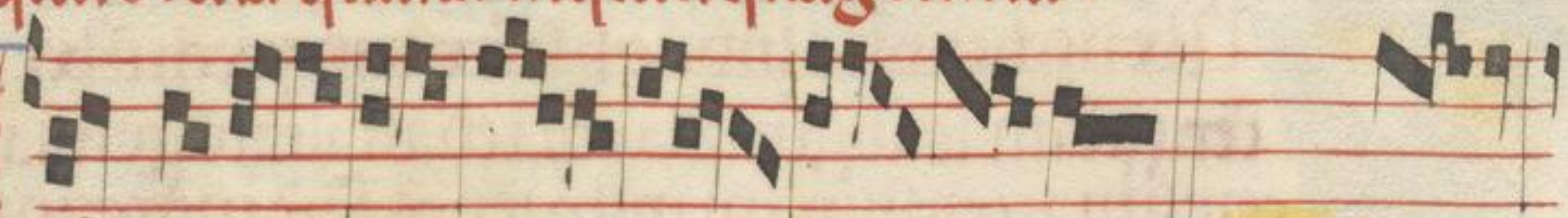
pectus manibꝫ dicat ſupillas humilit̄ inclinatis hanc orō
nem mathei apoſtoli. Oratio.

DEus plaſmator corporꝫ afflictor aīarꝫ qui nullā ſpnis etatem
nō ſexū reꝑbas nullā ꝯdictōem grā tua ducis indignā.
Sz omium equalis creator et redemptor. tu has famulas tuas
quas ex omī nr̄o gregis bonus paſtor eligēs ad ꝯſuandam
coronam ꝑpetue ūginitatis. ⁊ caſtimoniā aīe dignatus es
tue, ꝓtectōis ſcuto circūtegere et ad omē opus ūtutis et glie nr̄
magiſtrante ſapiencia ꝑpara ut uincentes carnis illecebras
et licita cōnubia recuſantes. inſolubilem filij tui dn̄i nr̄i
ihu xpi. copulam mereantur. Hijs petimus dn̄e arma
ſuggas nō carnalia. Sz ſpūs ſci ūtute potēcia. ut te mu
niente earꝫ ſenſus. et membra in earꝫ corporibꝫ ⁊ aīabus
nō poſſit dn̄ari peccatū. atqꝫ ſub tua grā uiuere cupientibꝫ
nichil ſibi deffenſor malorꝫ. et inimicus borꝫ. de hijs uaſis
nōi tuo ꝯſecratis ꝓualeat uendicare. Omē ctiā egimij uinum
calorem ymber grē tue celeſtis extinguat. lumen uō ꝑpetue ca
ſtitatis accendat. facies pudica ſcandalis nō pereat. nec i cautis
orationem tribuat negligencia delinquendi. Sit qꝫ i eis caſta
ūginitas. ſint ornate pant̄ et armate fide integra. ſpe certa. ca
ritate ſincēa. ut ꝑparato aīo ad cōtinenciā ūtutis tanta ꝑſtetur
que ſuper diaboli uniūſa figmenta atqꝫ ꝯtempnendo ꝑſencia
futura ſectent̄. Jeiunia epulis carnalibꝫ ꝑferant. lectōes ſacras
et orōnes ꝯuiuijs et potatōibꝫ anponant. ut orōnibꝫ paſte. ⁊
eru dicatōibꝫ explete. illuminate uigilijs. opus grē ūginalis ꝑ
exceant. hijs uirtutum armis. has famulas tuas intus et
extus qꝫ cōmuniēs. ꝑ tā inoffenſum curſum ūginitatis ipleant.
P xpm dn̄m nr̄m. ℞ Amen. Alia bn̄dcō quā quidam dicunt.
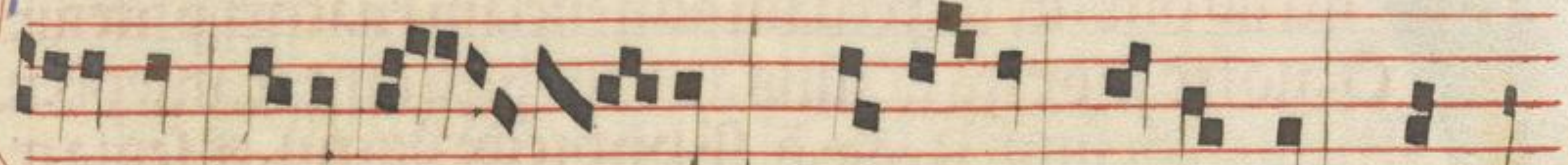
BEne✠dicat uos deus pat̃ et filius et ſp̃s ſc̃s omĩ bñ
dictiõe ſpũali. ut manentes icorrupte iuiolate ⁊ imacu
late ſub ueſtimentis ſc̃e marie matris dñi nr̃i ihũ xp̃i. Req̃e
ſcat ſup uos ſp̃s ſeptiformis gr̃e. ſp̃s ſapie et intellectus. ſp̃s
cõſilij et fortitudinis. ſp̃s ſcie et pietatis. repleat ſp̃s timoris dõ
fragiles ſolidet. Inualidas robores. ualidaſq; cõfirmet. pieta
te alleuet. et mentes regat. uias dirigat. cogitatões ſcãs i
ſtituat. actus pbet. opera pficiat. caritate edificet. Sapiẽcia
illuminet. caſtitate muniat. Sciã inſtruat. fide cõfirmet.
in uirtute mlĩplicet. In ſcitate ſublimet ad paciẽciã ꝑparet.
ad obedientiã ſubdat. ſobrias ptegat. et pudicas in infirmita
te uiſitet. in dolore releuet. i temptatõe erigat. i conũſatõe
cuſtodiat. i pſperitate tempet. In iracũdia mitiget. i iniq̃ta
te emũdet. infundat gr̃am remittat offenſa. Tribuat diſcipli
nam. ut his et ſimilib; uirtutib; fulte ⁊ ſcĩs operibus illuſtrate
illa ſemp ſtudeatis agere que digna fiant. in remuneratõe
illũ ſꝑatis teſtem quem hr̃itur eſtis iudicem. ⁊ aptetis ut
ꝑfulgentem geſtetis i manu lampadem. in traturę ſponſi
thalamũ. Occurratis cũ gaudio. et nichil i uos reperiat fe
tidũ. nich ſordidũ. nich oecultũ. nichil corruptũ. nichil in
honeſtum. Sʒ niueas ⁊ candidas aĩas corporaq; lucida atq;
ſplendida. ut cũ ille dies tremendus remuneratõis iuſtorum.
retributõisq; maloꝝ aduenerit. nõ inueniat in uos ultrix :
flamma qd̃ urat. Sʒ diuina pietas qd̃ coronet. quas iam i
hoc ſclo conũſatio religioſa mũdauit. ut ad tribunal eterni
regis aſcenſure celſaq; palacia cũ hyſtem meamini habere
portionem qui ſecũtur agnũ. et cantant canticũ nouũ ſine
ceſſatõne illic ꝑcepture pmiũ poſt laborem ſempq; manea

tis i iuuenciarum regione atqꝫ ipse bñ ✠ dicat uos de celis q̇
per ucis passionē humanū genus est dignatus ueire in tris
redimere ihc xp̄s dñs nr̄. qui cū eterno patre et spū sc̄o in unita
te pfecta uiuit et regnat deus. P omīa sc̄la sc̄lor. R. Amen.
Deinde ep̄s publica uoce bannum .i. anathema ponat ne
quis eas aduiuno furcio cum sbuexillo castitatis sbiecte sūt ab
ducat. Nullus ear bona sbripiat. sꝫ cū quiete possideant. Tūc
legitur euāglm̄ ūginibꝫ ordine suo manentibꝫ. Quo lecto ꝯ
offertorio cantato. ipse uelatis capitibꝫ ad manus epī candelas
accensas et alia si uelint. et tot hostie ꝯsecrande parent̄ quot
ipse sūt nūo. Et missa ordine suo parata cōicent. ꝯ h̄ per tres
dies. Et si adest qui de eis rōem redere debeat. sicut. abbas ul̄
abbissa. p̄or. ul̄ p̄oriss a. mittat eas ep̄s i manum illius cōme
dans eas sibi et dicens orōnem.
Ante quō istas cōsecratas deo fuēs et repsentes inmaculatas
redditurus de eis al̄ proeis ratōem ante tribunal sponsi
ear uenturi iudicis. Post hec dr̄. Missa. Antp. ad introitū
misse. Tibi dixi cor meum. Re fiā .iiij. post scdam dñicā
quinquagesime. Collecta. Oratio.
Aqs dñe hus famulabꝫ tuis quas ūginitatis honere dig
tus es decorare. inchoati opis ꝯsumatū effectū. ꝯ ut pfc̄ā
tibi offerant plenitudiem initia sua pdūce meant̄ ad finē.
P dnm̄ n. Eplā est. De uirginibus preceptū. Reqre in cōi de
uirginibꝫ ul̄ dicatur eplā. Ad corinthios.
FRēs. Dñs autem sp̄s est. Ubi autē sp̄s dnī ibi libtas. Nos ū
omīs reuelata facie gl̄am sp dnī speculantes: in eandem yma
ginem trasformemr̄ a clāritate in claritatem. tanq̄ a dnī spū. Ideo
habentes hanc mīstratōem. iuxta qm̄ mīam cō secuti sumus.
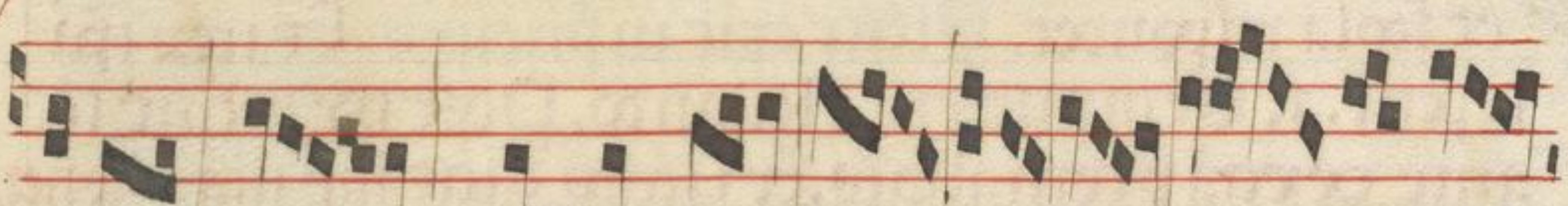
et nō deficiem⁹. ſꝫ abdicamus occulta dedecoris. Nō ambu
lantes in aſtucia. neqꝫ adulterantes ūbum dei. Sꝫ in mani
feſtatōe ueritatis. cōmendantes uoſmetipſos ad omnem
ſcienciam hoīum coram deo. GR. Miſerere mei deus.
Require feria quarta in quinquageſima .

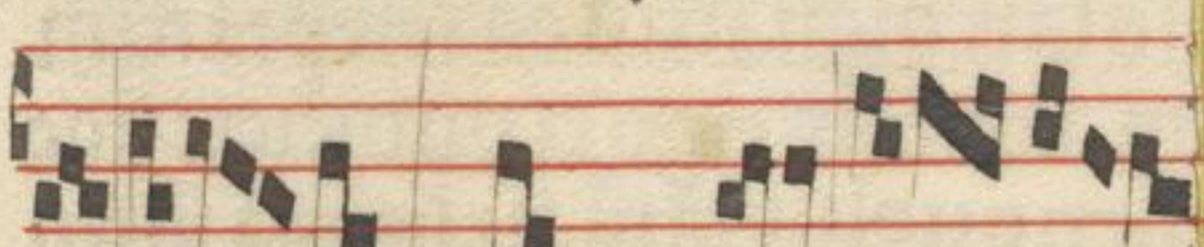
Alle luya. V. Lauda

anima mea do mi num laudabo dominum in

uita mea pſallam deo me o

quam deo e ro.

Euāglm. Simile ē regnū
celoꝝ decem ūginibus.
Re. i coī de ūginibꝰ ul'
dicat euāglm. Amen
amen dico uobis quia plorabitis et flebitis uos mūdus aūt
gaudebit. Req̄re in medio illius euāglij. Modicū et iam nō
uidebitis me. Q̄ꝺ legitur. iij. dn̄ica poſt paſcha. offᶜ. Speret
in te. Req̄re feria. iij. poſt dn̄icam de paſſione. Secreta.
Oblatis hoſtijs q̄s dn̄e p̄ſentibꝰ famulabꝰ tuis pſeuanciā
ppetue ūginitatis acōmoda ut apertis ianuijs ſūmi celeſtis
regis thalamū cū leticia mereantur intrare. P dn̄m.

Benedictio ſollempnis. Dn̄e deus et̄ne qui utriuſq; ſexum. cō.
Notas michi fecisti. Rc. feria v. poſt t'ciam dn̄cā quadrageſime. p.
Deus qui habitaculū tuū i corde pudico fundaſti reſpice com.
ſup has famulas tuas et que caſtigatōibȝ aſſiduis poſtulāt
tua cōſolatōe pcipiant. P. d. De benedictōe uidue.
In benedictione uidue p ſacerdotem, precedit hec m̄. In
ter eplam et euāglm̄ illa corā eo an̄ altare genua flectit
cereum accenſum i manibȝ tenēs. Tūc interrogatur. Si
ſponſo xp̄o poſt poſitis carnalibȝ illecebris optat ſe iūgi.
Ipa uō publice ſe ppetuam cōtinenciam ſuaturā, pfitetur.
Quo fc̄o mox ipa ul' alius aut alia p ipa cantat antyph̄a.
Ancilla xp̄i ſum. Requ. ſ. ſb bn̄dictōe uginū. et ſcola re
ſpondet Gl'ia patri et filio. Deinde ipa repetit ipaȝ antyp̄.
et ſcola reſpondet. Sicut erat in pn̄cipio. Et iterȝ ipa
repetit. a'. Semp uocem eleuando. Poſt hec pſt'nit ſe
ante dextrā ptem altaris. Et ſacerdos dicit ſup illā. orōnem.
Conſolare dn̄e hanc famulam tuā laboribȝ uiduita
tis cōſtrictā. ſicut cōſolari dignatus es ſereptanam
uiduam p helyam pphām. Concede ergo ei pudicicie fruc
tū. ut antiquarȝ nō meminerit uoluptatū. ne ſit etiā incen
tiua deſideria uiciorȝ. Sȝ tibi ſoli ſubdat, pprium collū quo poſ
ſit, p laboribȝ tantis ſexageſimū pcipe gaudiū. munuſq; de
lectabile ſcītatis. Qui ui. Poſt hec bn̄dicitur ueſtis eius ſic.
Dn̄s uobiſcum. Oremus. orō. Exaudi qs omps pces. Requ
ſ. ſb bn̄dictōe uginū. Deinde dicit. Oremus. Oratio.
Incorrupte eternitatis et inuiolabilis nature deus te ſuppl'r
exoramus, p hac famula tua que corpore et mente pfecte
continencie tibi ſuaturam ſe deuouit. ut ei ſcī ſpūs donum

largit'.

largiter infundas. ac pfectam ɔstancia tribuas ⁊ cō
tinencie pseuerancia. Ꝑ dnm̄ nrm̄ ihm xp̄m. Oratio.
Respice dn̄e famle tue tibi debitam fuitutē ut int̄
huane fragilitatis uiscera nullis adūsitatibꝫ oppri
matur. que de tua ptectione cōfidit. Ꝑ dnm̄. Et offerat
oblonē ⁊ cōicet. Missa autē hec est collecta. Va qs dn̄e
famule tue. Reqre. s. sub bn̄dictione ūginū. Secreta.
Respice dn̄e ppicius ad hostiam nr̄e fuitutis tuo ɔ
spectu imolandam ut hec famula tua uiduitatis scē
ppositū qd te inspirante suscepit te gubernante custodi
at. Ꝑ dnm̄. Post com̄. Purificet nos qs dn̄e Reqre
supra sub bn̄dictione abbatisse.
Ordo romanus ad bendicendum regem ul' reginā. In
imperatorem ul' imperatricem coronandos.
Cum rex in imꝑatorem electus uenit romā ad
suscipiendū imperii coronā qn̄ pmū descen
dit de mōte gaudii ⁊ ꝑuenit ad ponticellum
consuetū libro euāgliorꝫ coram se posito hoc iuramentū
prestare romanis.
Ego. N. rex futurus imꝑator. Iuro me fuaturum
romanis bonas ɔsuetudines suas. sic me deus ad
iuuet et hec scā dei euāglia. Sane qn̄ coronari debꝫ
cū ꝑuenerit ad portam colinam que est iuxta castelluꝫ
crescencii siue scī angeli. Recipitur ibi honorifice a clero
urbis ibidem cū crucibꝫ ⁊ thuribulis ɔgregato. et ꝓcessi
onalit' deducitur usqꝫ ad gradus scī petri. Cantantibus
uniūsis. a'. Ecce mitto angelum meū. Reqre sb̄ prima
dnca aduentus. camerarius seu dispensatoribꝫ ipi' missa

lia ſeu pecunias in uulgo longe ad turbam arcendam ⁊
ſpergentibꝫ ante ipm̄. Et pfectus urbis gladiū poſt feren
te. Cum autē peruenerit ad plateam que cortina uocatur
que eſt ante baſilicam bti petri. Tūc a dextris andorus ē a ſe
natoribꝫ uſqꝫ ad gradus pdcos. Et eo ibi deſcendēte. Equꝰ
cui inſederat dandus et tradendus eſt illis. eo igitur ibi
expectante. Summus pontifex cū omībꝫ ordinibꝫ ſuis p
paratus in ſecretario tanq̄ miſſā celebraturus pceſſionalr
exit uſqꝫ ſuggeſtum aree que eſt in capite graduū ubi ſup
faldiſtoriū reſideat cō ſedentibꝫ ſup primū gradum a pte
dextra epis ⁊ pbris. a ſiniſtra uō ſubdiaconibꝫ ⁊ acolitis. ⁊
Primicerio et cantoribꝫ circa illos ⁊ magnatibꝫ ⁊ nobilibꝫ
alijs officialibꝫ et miniſtialibꝫ aule papalis. Tūc rex cū arepiſ
et epis. principibꝫ magnatibꝫ et optimatibꝫ ſuis aſcendēs
ad ſūmum pontificem reuerēt oſculatur flexis genibus.
pedem ipius offerens ei aur̄ pſuo uelle. et mox benigne
ſalutatur et recipitur a dn̄o papa ad oſculum et amplexū.
Et ſūmo pontifice ſurgente. Rex ipē a pte dextra et pōr dya
conor a ſiniſtra deducūt eum uſqꝫ ad eccliam bte marie
in turibus. ubi ſbdyaconus euāglij textū ante altare tenēte.
Rex ipē pſtat ſup illum corpalit huiꝰ iuramentū.

Ego. N. Rex romanoꝝ annuente dn̄o futurus Imꝑator
promitto. ſpondeo. polliceor. atqꝫ iuro coram deo et
beato petro me de ceto ptectorem atqꝫ deffenſorem. fore
ſcē romane et aplice ecclie. ⁊ tui tal. N. ſūmi et eiſdem
ecclie pontificis et ſucceſſoꝝ tuoꝝ in omībꝫ neceſſitatibꝫ
et utilitatibꝫ uris. cuſtodiendo et cōſeruando poſſeſſiones
honores et iura eiꝰ quantū diuino fultus adiutorio po

tero ſm ſcire et poſſe meū. recta et pura fide. Sic me d̄s
adiuuet et ſcā dei euāglia. ¶ Deinde ſūmus pontifex
cū ordinib; ſuis ad altare bti petri pceſſionalr̄ pcedit.
Et fcā ibi oꝛōne ad ſedem aſcendit. Rege cū ſuis ꝛ trib;
epis. videlꝫ hoſtien̄. portuen̄. et albañ. in pfacta ſcē marie
ecclie in turrib; remanente. ubi a canonicis ſci petri recep
tus in firem. Jmpialib; induitur inſignis. dato pallio
ſuo camerario dnī pape. Quo fcō pcedentib; canonicis
et cantantib; . aͣ. Petre amas me. Require in nat. ſci pet.
cū ad heſitum baſilice principis aploꝝ puenerit que por
ta argetea nūcupatur deducentib; eum hincinde. Co
mite latanen̄. palacij. et pmiceriū iudicū romanoꝝ.
Albanen̄ eps an̄ ipāꝫ portā argēteam. hāc ſr cū oꝛōēꝫ effū
Deus in cui manu corda ſūt regum īclina dic. oꝛō.
ad preces humilitatis nr̄e aures mīe tue et Jmpatori
nr̄o famulo tuo illi regimē tue appone cō ſapie. ut hau
ſtis de tuo fonte cōſilijs ꝛ tibi placeat ꝛ ſup omīa regna ꝛ
pcellat. P dnm̄. Cū aūt intra ecclēiam ad medium rote p
uenerit. Portuen̄ eps hanc oꝛōnem ſup ipm̄ dicat. Oꝛatio.
Deus inennarrabilis auctoꝛ mūdi. cōditoꝛ gn̄is hu
manj. gubnatoꝛ impij. cōfirmatoꝛ regni qui ex
ute felicis amicitiu patriarche nr̄i abrahe pelegiſti regē
ſecul. pfuturꝫ tu pſentem inſignem regem hūc cū exercitu
ſuo. P intceſſionem omīum ſcōꝝ uberi bn̄ ✠ dictōne
locupleta. Jn ſoliū regni firma ſtabilitate connecte uiſi
ta eum p intuentū ſcōꝝ omiū ſicut uiſitaſti Moyſen i
rubo. Joſue in caſtris. Gedeonem in caſtris. Samuelem
oꝛantem in templo. Et illa cū pmiſſione. et ſyderea bn̄

dictõe ac ſapiencie tue rore pfunde. qm̃ btĩs dauid exp
ſaltio. ſalomon filius eius te remunerante peepit ecclo.
Sis eis contra acies inimicoꝝ lorica. in aduſis galea. inp
ſperis ſapiẽcia. in ptectõe clipeus ſempitnus. Et pſa ut gẽ
tes illi teneant fidem, peeres atqꝫ optimates. ſui hẽant pa
cem. Diligat caritatem. abſtineat ſe a cupiditate.
loquatur iuſticiã. cuſtodiat ũitatem. et ita pplš iſte
pullulet coalitus bñdictõe etnitatis. ut ſemp maneat
tripudiantes animis gaudentes et in pace uictores. P.
dnm̃ nrm̃ ihm xpm. Poſt hec, pcedũt. cũqꝫ ad ꝯfeſſiõeꝫ
beati petri puenerit, pſtnit ſe in t'ram. ꝛ prior dyaconoꝝ.
ſup eum dicit letaniã. Reqre š. ſub ordinatõe ſ'boṙac.
Qua finita. Epš hoſtieñ annũciat. Pat' nr. V. Saluũ fac ſ
uum tuũ. V. Eſto ei dñe turris fortitudĩs. V. Nichil pficiat.
R. Dñe exaudi oꝛonem meam. V. Dñs uobcũ. R. Oremus.
PRetende qš dñe famlõ tuo dexterã tuã celeſtis auxi
lij. ut te toto corde perquirat et que digne poſtulat
aſſequi mereatur. P dnm̃ nrm̃ ihm xpm. Alia oꝛo. Acci
ones nrãs qš dñe aſpirando. Reqre š. ſub abbtĩs bñdictõe.
Quo dcõ, pcedũt ad altare ſcĩ mauricij. Ubi hoſtieñ epũs
ungit in modum crucis cũ oleo exorcizato brachiũ eius
dextrum et int' ſcapulas. hanc oꝛonem dicendo.
DOmine deus omĩps cuius eſt omis poteſtas ꝛ dignitas
te ſupplicit' et deuote atqꝫ humillima pce depoſcimus
ut huic famlõ tuo. N. pſpeꝛ imparatorie dignitatis cõcedas
effectũ. ut in tua diſpoſitõe cõſtituto ad regendam eccliãꝫ
tuam ſcãm. nichil ei pſencia officiant. futura nichil ob
ſiſtant. Sꝫ inſpirante ſpũ ſcõ dono pplm ſibi ſubditum.

equo iusticie libramine regere ualeat et omnib' opib'
suis te semp timeat. tibiqz iugit' placere contendat. P.
In unitate. R. Amen. Oratio.

Deus dei filius ihs xps dns nr qui a patre oleo exulta
tionis unctus est pre participib' suis ipe p psente sacre
unctionis sfusionem. sps paracliti sup te bndictonem ifūdat
eandemqz usqz ad interiora cordis tui penetrare faciat. quat'
hoc uisibili et tractabili dona inuisibilia pcipere et tpali re
gno iustis moderationib' executo eternaliter cū regnare
ei merearis. qui solus sine pcō rex regum uiuit et gliatur
cū deo patre. In unitate sci sps. P omnia. Hijs itaqz pac
tis ascendit rex ad altare bti petri. ubi sūmus pontifex reci
pit eum ad osculū pacis. sicut unū ex diaconib'. Et mox
ipe pcedit ad pulpitum siue ambone ubi thalam' cstruct'
de lignis et ordinatus de pallijs dz ee patus. Ibiqz cū suijs ar
chiepis 7 epis principib' magnatib' scdm loci capacitatem
cōsistit. Primicerius aut 7 scola cantor in choro an altare
decantant. Introitū 7 alia. Sane ympno anglico decātato.
Sūm' pontifex dicit pmo collectam cpetentem illi diei. 7
scdo hanc, pro ipo impatore. Oratio.

Deus regnor omniū 7 xpani maxim' protector imprij.
Da fuo tuo. N. Impatori nro triūphum uirtutis tue sa
enter excolere. ut qui tua constitutōe est pinceps tuo munere
sit potens. P. dnm nrm. Deinde GR. et Alla. cantatis.
Imperator ascendit pcessionalr ad altare. et ibi sūm' pōtifex
tradit ei gladium euaginatū de altari sūptum. In tradici
one gladij curam tocius Imperij tradere sibi intelligens.
et tradendo dicit. ooooo oooo ooo.

Accipe gladiũ desup btī petri corpore sumptũ p nr̃as
manus licet indignas. uice tñ et auctoritate scõꝝ
aplõꝝ cõsecratũ Impialit᷑ tibi cõcessum. in̄q; bñ ✠ deoīs
offĩo. indeffensionem scē dei ecc̃e diuinitus ordinatũ ad
uindictam malefc̃oꝝ laudem uõ bonoꝝ. Et memor esto eiꝰ
de quo psalmista pphauit dicens. Accingere gladio tuo
sup femur tuũ potentissime. ut ī hoc peundem. Vim eq̃ta
tis exceas. molem iniquitatis potent᷑ destruas. et scām
dei ecc̄liam eiusq; fideles. ppugnes ac ptegas nec minus
sub fide falsos q̄m xp̄ianī nomis hostēs execres ac dispgas.
uiduas ac pupillos clem̄ter adiuues ac deffendas. desola
ta restaures. restaurata ↄ̄serues. ulciscaris iniusta. cõfirmes
bñ disposita. quatꝰ in hꝯ agendo ũtutũ triumpho gl̄iosus
iusticieq; cultor egregius cũ mũdi saluatore cuiꝰ typum
geris ĩ noīe sine fine regnare merearis. Qui uiuit cũ deo. Hiis
expletis ũbis ense ĩ uaginã reposito accīgit illi ensē cũ ua
Accingere gladio tuo sup femur tuum ginã dicens.
potentissime. Et attende q͛d scī nõ gladio s; p fidem
uicerunt regna. Et mox cũ accintus fuit. Ipē impator eximit
ensem de uagina. et euaginatũ ter uiril᷑ uibrat in manu ⁊ cõ
tinuo illũ ad manicam extersum ĩ uaginã reponit. Eo igit᷑ sic
accincto et militi beati petri fc̄õ sub seq̄nter aplicus ibidem sibi
primo mitrã pontificalem ī capite eius. ac sup mitrã impena
le dyadema q͛d sumit de altari dicens.

Accipe signum gl̄ie. dyadema regni. coronã imperij. In no
mine patris ✠ et filij ✠ et spīs ✠ scī. ut spreto anti
quo hoste. spretis q; contagijs uiciorum omniũ. sic iusticiam
mĩam et iudiciũ diligas. et ita iuste ⁊ misericordit᷑ ⁊ pie uiuas

ut ab ipso dno nro ihu xpo cōsorcio scōr etni regni coronā
pcipias. Qui cū pre. Deinde dat ei mantū. postea tradit
ei septrum et pomū aureum. Et eo genua flectente dicit
super eum. Dns uobiscum. Oremus. Bndictio.

PRospice qs omps deus serenis obtutibz hunc gliosum
famulum tuū. N. ut sicut bndixisti abraham ysaac et Ja
cob. sic illi largians bn ✠ dictōem spūalis grē. cū oī ple
nitudine potencie tue irrigare atqz pfundere digneris. ut
tribuas ei de rore celi et de pinguedine tre habundanciam
frumenti. uini. et olei. et omnium frugum opulenciā. et ex lar
gitate diuini muneris longeua tpra. ut illo regnāte. sit sa
nitas corpor in pria pax inuiolata. sit in regno et digni
tas gliosa. regula palacij maximo splendore regie potātis
oculis omniū fulgeat luce clarissima coruscare atqz splē
descere quasi splendidissimi fulgoris maximo pfusa lumi
ne uideatur. Tribue ei omps deus ut sit fortissimus ptec
tor patrie et cōsolator eccliar atqz cenobior scōr maxima
pietate et glia munificencie. atqz ut sit fortissimus regum. tri
umphator hostium ad deprimendas rebelles et paganas
nacōnes. Sitqz suis inimicis satis terribilis. maxima fortitu
dine regularis potencie optimatibz quoqz atqz pcelsis, pce
ribz ac fidelibz sui regni sit munificus et amabilis et pius. et
ab omibz timeatur atqz diligatur. et post gliosa tpra. atqz
felicia uite pntis gaudia in ppetua btitudine habitare me
reatur. Per xpm dnm nrm. R. Amen. Alia bndictio.

BEnedic ✠ dic dne qs hunc principem nrm quē ad sa
lutem ppli nobis a te credimus eē cōcessum. fac eum
esse annis multiplicē ingenti atqz salubri corporis robore

ingentem. et ad ſenectutem optatam atq; demũ ad finem
puenire felicem. ſit nobis fiducia eum obtinẽ grãm p pplo.
quã aaron in tabnaculo. eliſeus in fluuio. ezechias ĩ lectulo.
zacharias uetulus ĩ templo. Sit illi regendi uirtus atq;
auctoritas. qualem Joſue ſuſcepit in caſtris. Gedeon ſuſcep.
ĩ prelijs. Petrus accepit in claue. Paulus ẽ uſus ĩ dogmate.
et ita paſtor curatiuum pficiat. iouile ſicut yſaac pfecit ĩ
fruge. et Jacob dilatatus eſt in grege. Quod ipſe pſtare dignet.
Deus pater et̃ne glie ſit adiutor tuus et ptec R. Amen.
tor omnium potens bñ ✠ dicat tibi. pces tuas ĩ cunc
tis exaudiat. ⁊ uitam tuã longitudine dier̃ impleat.
thronum regni tui iugit̃ firmet. et gentem pplm q; tu
um cõſeruet. et inimicos tuos cõfuſione induat. ⁊ ſup te
ſcificatio xpi floreat. ut qui tibi tribuit in tris impiũ
ipſe in celis cferat pmiũ. Qui uiu. R. Amen. Oroni
bus expletis. Imperator flexis genib; oſculat̃ apliaz
pedem. Quib; omib; glioſiſſime geſtis aplicus ad emi
nenciã redeat ſpecule tribunalis. et impator ſcandit ad
faldiſtoriũ ſibi in amplo gradu ſub aplici dextra paratũ.
Deinde coronatus in cedens et pomũ dextra manu. In ſini
ſtra uõ ſeptrũ portans ad thalamũ redeat. Eo ita ibi cũ ſuis
platis et pricipib; cõſiſtente. Prior ſubdiaconor cũ ſbdia
cono romane ecclie et capellanis aule impialis ad pectora
le dextrum añ crucifixũ argenteũ. laudes impatori alta
uoce decantant hoc mõ. Exaudi xpe. Seruinarij uõ urbis
ſcriptis capis induti ante pectorale in choro reſiſtentes
reſpondeant. Dño. N. inuictiſſimo romanor̃ impatori ⁊
ſemp auguſto. ſalus et uictoria. Qua laude tcio repetita.

por ſb̄dyacon̄ cū ſuis. tribus uicibus dicat. Saluator mū
di. Et ſeminarij uiciſſim reſpondeant. Tu illum adiuua.
Deinde por ſb̄dyacō̄. cū ſuis duab; uicib; dicit. Scā mūdi.
Et illi uiciſſim reſpōdent. Tu illū adiuua. Scē michael. Tu
Tu illū adiuua. Et ſic de ſequētib; ſcīs. Scē gabriel. Scē
raphael. Scē Johēs baptiſta. Scē petre. Scē paule. Scē an
drea. Scē ſtephane. Scē laurenci. Scē uicenti. Scē ſilue
ſter. Scē leo. Scē bndicte. Scē baſili. Scē ſabba. Scā agnes.
Scā cecilia. Scā lucia. Poſt prior ſubdyac̄ cū ſuis bis dicāt.
kyriel. Ac deinde om̄s ſimul dicant. xp̄e l. kyriel. Premiſſis
laudib; expletis legitur euāgliū. Quo finito Imperator coro
na et manto depoſitis accedit ad ſūmū pontificem offerens
ad pedes eius aurum quātum ſibi placet. Ipſoq; pontifice
deſcendente p̄ficiendis miſſar myſtiis ad altare. Impator
more ſb̄dyaconi offert calicem et ampulam et ſtat ibi donec
pontifex ad ſedem reuſus cōicet ubi ip̄e depoſitis impiali
bus inſigniis. ſacram cōmunionem de manu eius ſuſcipit
cū oſculo pacis. Quo fc̄o reſumit. pomū. ſeptrum. pariter et
coronam et redit ad thalamum. Secreta.

SUſcipe dn̄e p̄ces et hoſtias eccl̄ie tue, p ſalute famuli
tui. N. ſupplicantis et p protectōne fidelium p̄limor antiq̄
brachij tui operare miracula. ut ſuperatis pacis inimicis ſe
cura tibi ſeruiat xp̄iana libertas. Pdn̄m. Poſt cōmunio.

DEus qui ad p̄dicandum etni regis euāgliū. romanū impe
rium p̄paraſti. p̄tende famlō tuo impatori nr̄o. N. arma
celeſtia. ut pax eccl̄ie nulla turbetur tempeſtate bellor. P.
dn̄m. n. i. x. ℟. Amen. ¶ Miſſa finita pontificalem bn̄
dictōem accipiat et ſtatim p̄cedat ad locum ubi debet ſumm⁹

pontifex equitare. ut cu ipse pontifex equum ascendenti te
neat stapedum selle eius. et arrepto freno aliquantulum ipsum
adextret. Moxque suu equum ascendens equitet a sinistra
parte uix apliicum usque ad ecclesiam sce marie in transpadina.
ubi dato sibi osculo ab inuicem no corde sed corpore separantur.
Consueuit autem imperator larga presbiteria omnibus illis ordinibus
exhibere. quibus ea cu coronatur summus ponti. elargitur. Videlicet
Epis. pbris. et dyacon. cardinalibus et omnibus platis et primice
rio. Et cantoribus subdyaconibus basilicarys et regionarys. et
uniuersitati cleri romani. Capellis et cetis offic. et ministrialibus
curie. Prefecto. senatoribus. iudicibus et aduocatis. et scriniarys.
ac prefectis monialium.

Si uero regina uel Imperatricem benedicenda et coro
nanda sit Ipsa post regis ingressum a duobus cardi
nalibus deducta ingreditur ecclesiam. Et eps hosti
ensis in medio rote dicat sup eam hanc oronem.

Omnipotens sempiterne deus fons et origo tocius bonitatis qui
feminei sexus fragillitatem nequaquam reprobando auertis. Sed di
gnanter comprobando pocius eligis. et qui infirma mundi eligendo
forcia queque confundere decreuisti. quique etiam glorie uirtutis que
tue triumphum i manu iudith femine olim iudayce plebi
de hoste seuissimo designare uoluisti. respice quesumus ad preces
humilitatis nre. et sup hanc famulam tuam quam supplici de
uotione in reginam uel Imperatricem eligimus bn✠dictonum
tuarum dona multiplica. eamque destera tue potencie semper et
ubique circunda et ut dono tui muneris undique protecta.
uisibilis seu inuisibilis hostis nequicias triumphaliter expu
gnare ualeat. et una cum sarra uel rebecca. lya. atque raphaele.

beatis reuerendis quod feminis fructu uteri sui fecundari seu
gratulari mereatur. ad decorem totius regni. uel Imperij. sta
tum que sancte dei ecclesie regendum. nec non et protegendum. Per xpistum
dominum nostrum. qui ex intemerate beate marie uirginis aluo
nasci. uisitare ac renouare hunc dignatus est mundum.
Qui tecum uiuit et gloriatur deus in unitate spiritus sancti.
Per inmortalia secula seculorum. R. Amen. Quo facto :
ducatur ad altare beati petri. et facta ibi oratione ducatur ad os
culum pedis domini pape. qui eam planter recipit et salutat
ducatur ad eminentem thalamum ligneum palleis ad or
natum. Qui ex opposito talami regij sibi esse debet preparatus
ubi cum duabus puellis ad minus et ex aliquibus ex principibus
Imperij. tam ecclesiasticis quam mundanis resideat. Demum postquam
rex inunctus ad altare beati petri ascenderit. tunc ipsa ducitur
a predictis cardinalibus ad dictum altare sancti mauricij. ubi inungitur
similiter per episcopum hostiensem. et de eodem oleo et in eisdem locis et
de quo et in quibus rex fuit inunctus dicentem. Oratio.

Sancti spiritus gratia nostre humilitatis officio in te copiosa descen
dat ut sicut manibus nostris licet indignus oleo materiali
oblinita pinguesci exterius. ita eius inuisibili ungmine
delibuta inpinguari merearis interius. eiusque spirituali unctione
perfectissime semper imbuta. et illicita declinare tota mente
et spernere discas et ualeas. et utilia anime tue cogitare iugiter.
optare atque operari queas et operens. auxiliante domino nostro
ihesu xpisto. Qui cum patre et spiritu sancto. Quo expleto duca
tur ad aliquem honestum locum ubi regijs uestibus ador
natur et ornata ad thalamum reducitur. et immediate
post coronationem Imperatoris deducatur ad altare. ubi

ſūmus pontifex dicat ſup eam hanc bñdictōnē.

Deus qui ſolus h̄es imortalitatem lucemq; habitas
in acceſſibilem. cui᷒ prudencia in ſui diſpoſitōne nō
fallitur. qui feciſti ea que futura ſūt. et uocas ea que nō
ſūt tanq̄ ea que ſūt. qui ſupbos equo moderamine de prin
cipatu deicis. atq; humiles dignant̄ in ſublime prouehiſ.
ineffabilem miām tuā exoramus ut ſicut eſter reginā
iſraeliticee cauſa ſalutis de captiuitatis ſue cōpede ſolutā
ad regis aſſueri thalamū regniq; ſui cōſortiū tranſire
feciſti. ita hanc famulā tuam. N. humilitatis nr̄e bn ✠ dic
tionē xp̄iane plebis ſalutis grā ad dignā ſublimēq; regis
ul. Imperatoris nr̄i copulā et regni ul. Imperii participium mi
ſericordit̄ tranſire mē cōcedas. et ut imperialis federe coniugii ſē
per pmanēs pudica proximā uirginitati palmā contine̅ queat.
Tibiq; deo uiuo uero in omnib; et ſup omia iugit̄ placere
deſideret. et te inſpirante que tibi placita ſūt toto corde pficiat.
at. P. do. R. Amen. Deinde capiti eius mitram pontificalem
imponit ita qd̄ corona mitre ſint ad extris et a ſiniſtris et ſup
mitram coronam imperialem imponat dicendo.

Officio nr̄e indignitatis in reginam ul imperatricem ſollēp
niter bn̄dictā coronam regalis ul imperialis excelencie
quolic; ab indignis ep̄alibus tñ manib; capiti tuo imponit̄.
Vn̄ ſicut extius auro et gemmis ✝ redimita enites. Ita et in
terius auro ſapiencie uirtutūq; gemmis decorari contēdas
quat̄. poſt occaſum hui᷒ ſcli. cum prudentib; uirginib; ſpō
ſo phēnni dnō nr̄o ihū xp̄o digne et lauda bilit̄ occurrēs
regine celeſtis aule merearis ingredi ianuam. auxiliante
eodem dnō nr̄o ihū xp̄o. Qui cū deo patre et ſpū ſancto.

uiuit et regnat p infinita scla sclor. R. Am. Coronata
ita qz regina reducat ad thalamu. et post euuglm postqz
impator obtulerit. ducatur ad oblonem summo pontifici ex
hibendam. stetqz ingredientibus iux absidem usus altare sci leonis
donec de manu summi pontificis post impatorem sacram
comunionem accipiat et tunc ad thalamum reducta ibi per
maneat usqz ad finem misse

De benedictione et coronatione aliorum regum et reginarum.

Cum alius rex benedicendus et coronandus est. omis
epi regni conueniant ad ciuitate metropolitana uel
regiam i qua fieri cosueuit. Ipse uo rex benedicendus 7
coronandus triduanu deuote pagat ieiunium
in ebdomada pcedenti. uidelz. iiij. 7 vj. feria. ad sabbo. Die aut
dnica qua benedicendus 7 coronandus e. omis epi conueniat
mane in eccla in qua hoc fieri debet. Et metropolus paret se
sollempnit cu ministris sicut missam celebraturus. Epi uo
parent se amictib suppellicijs albis sinclunt stolis pluuia
libus 7 mitris. Ipse uo totius ablut ee debet corpe 7 mudus
mete. Tunc duo ex epis priores uidelz. eum hinc inde deduce
tes offerut metropolito coram altari sup faldistoriu residenti.
Alijs epis coronam seu circulum facientib. et coronando in
medio illor constituto. tuc alter deducentium dicat al
ta uoce in tono lectionis.

Reuerende pater. postulat sca mat eccla ut psente
egregium militem ad dignitatem regiam subleuetis.
Tunc interrogat metropolitanus. Scis illum ee dignum
et utilem ad hanc dignitatem. Illi uo respondent. Et noui
mus et credimus eum ee dignum 7 utilem eccle dei ad re

gimen hui' regni. Et respondent om̄s. Deo gratias. Et mox
instituat̃ ille publice ⁊ diligent̃ admonet̃ de fide. de dilec
tione dei et salubri regni et ppli regimine. de deffensione
eccliaꝝ et miſabiliũ pſonaꝝ et similibꝫ. Exponendo sibi
sup ꝯdictõnem dignitatis sue. et regalis status. Quo fc̄o
publice facit hanc professionem.

Ego. N. pfiteor et pmitto coram deo ⁊ anglis eius. de in
ceps legem iusticiam et pacem s̄ce dei ecclie pploꝙ m
sbiecto. p posse ⁊ nosse facere ac ſuare saluo cõdigno mie
dei respectũ. sicut cõsilio fidelium meoꝝ melius pot̃o iuenire
pontificibꝫ quoꝝ eccliaꝝ dei condignũ ⁊ canonicũ honoreꝫ
exhibere. atqꝫ ea que ab impatoribꝫ et regibꝫ eccl'ys collata
et reddita sũt iuiolabilit̃ obſuare. abbibꝫ cõuentibꝫ et
uasallis meis cõgruum honorem ſm cõsiliũ meoꝝ p̄ſtare.
Et hec om̄ia sup hec sacro s̄ca euuãglia tacta me uerac̃ter ꝯ
obſuatuꝝ iuro. Hys expeditis eo se pſternte inclinãte. metr̃
politanus dicat excelsa uoce imodum oꝛonis q̃d sequit̃.
et quecũqꝫ ipe dixit dicũt et alij epi uoce sbmissa. Oratio.

Omnipotens et̃ne deus creator oĩum. Imperator angloꝝ. rex re
gum dñs dnãnciũ. qui abraham fidelem famulũ tuum de
hostibus triũphare fecisti. Moysi et Josue pplo tuo p̄latis uic
toriam tribuisti. huilemqꝫ dauid puer tuum regni fastigio
sblimasti. et salomonem sapiencie pacisqꝫ ieffabili munẽ
ditasti. Respice q̃s dñe ad p̃ces huilitatis n̄re. et sup hunc
famulũ tuũ. N. quẽ supplici deuotõne magiſtri karitatis
in tuo noĩe ueneram̃ et in regem eligim᷑. bn ✠ dictõnuꝫ
tuaꝝ dona multiplica. eũqꝫ dextrã potencie tue semp hic
⁊ ubiqꝫ circũda. quaten᷑ p̃ dci habrae fidelitate. moysi mãsue

tudine fretus. dauid hũilitate exaltatus. ſalomonis ſapi
encia decoratus. tibi ĩ omĩbꝫ ꝯplaceat. Et ꝑ tramitẽ iuſti
cie ĩoffenſo greſſu ſemꝑ incedat. tuc quoqꝫ ꝓtectõis galea
munitus. et ſcuto inſuꝑabili iugitẽ ꝓtectus. armiſqꝫ celeſti
bus circũdatus. optabilem de hoſtibꝫ crucis xp̄i uictoriam
fideliter obtineat et triumphũ feliciẽ capiat. terrorẽqꝫ ſue poten
cie illis inferat ⁊ pacem tibi militantibꝫ letantẽ reportet. Per
xp̄m dn̄m nr̄m qui ĩuirtute crucis tartara deſtruxit. regnoqꝫ dya
boli ſuꝑato ad celos uictor aſcendit. in quo poteſtas omĩs regñqꝫ
cõſiſtit uictoria. qui eſt gl̄ia hũiliũ. ⁊ uita ſaluſqꝫ ꝑplor. Qui
tecum uiuit. ℟. Amen. Poſt rege coram altari ꝓſtrato. et me
tropolitano et ep̄is ſuꝑ faldiſtoria cũ mitris accũbentibꝫ.
cantores ĩcipiunt letẽniam. Cumqꝫ dixerint. Ut obſequiũ
ſeruitutis nr̄e. ẽ. r. ſ. Tũc metropolitanus ſe erigens, ꝓducto
ſuꝑ illũ ſigno crucis dicat. Ut hũc electũ in regem bñ ✠
dicere digñs. Te rogam̄ audi nos. Sc̄do dicat. bñdicere ⁊
cõſe ✠ crare digñs. Te rogam̄ audi nos. Idẽqꝫ dicunt et
faciũt ep̄i. Quo dc̄o ⁊ a choro ℟nſo redeat ad accubitum.
cantoribꝫ reſumentibꝫ et ꝓſequẽtibꝫ letaniam. Qua fini
ta metropolitan̄ ſurgens. illo ⁊ ep̄is ꝓſtratis manentibus.
annũtiat. Pat̃ noſt̃. Et ne nos inducas. ℣. Saluum fac ſer
uum. ℣. Eſto ei dn̄e. ℟. Dn̄e exaudi. ℣. Dn̄s uobiscũ. Oremꝰ.
Pretende q̄s dn̄e huic famulo tuo dextãm celeſtis | oĩo.
auxilij. ut te toto corde perquirat. et que digne poſtulat
aſſequi mereatur. P dn̄m. Alia oĩo. Actiones nr̄as q̄s
dn̄e aſpirando ⁊c̃. Req̄re. s. inti. de bñdictõe abbis. Poſt hec
metropol̄. inungat in modũ crucis cũ oleo exorcizato. ĩ
dextrũ illius brachiũ. ⁊ int̃ ſcapulas dicens legẽdo oĩões.

Deus dei filius ihs xps dns nr. &c. Reqre. s. ſb coronatone imperatoris. Itē alia oratio. Oremus.

Omps ſempiterneq; deus qui azabel ſup ſyriam. et Ieu ſup iſrl. p helyam. dauid quoq; et ſaulem. p ſamuelem pphetam i reges in ungi feciſti. tribue qs manibꝫ nris opem tue bndictonis. et huic famulo tuo. N. quē hodie licet indignū in regem ſacro unguimine delinim dignam delibutionis huiꝰ efficatiam & uirtutem. Conſtitue dne principatum ſup hum erū eiꝰ ut ſit fortis. iuſtus. fidelis, puidus. & indeffeſſus regni huiꝰ. et ppli tui gubernator. infidelium expugnator. iuſticie cultor. meritor & demeritor remunerator. eccl'ie tue ſcē ac fidei xpiane deffenſor. ad decus & laudem tui nois glioſi. P dnm. R. Amen. Quo fcō ſcola inchoat & pſequit. antr. Adiutorium. ad miſſam. Tunc rex ul' in ſacriſtia ul' ſub papilione ad hoc parato iduitur regalibꝫ idumentis. induit enim ſup ueſtes cōmunes lineam ſiue amplam camiſiam lineā ad ſilitudinē albe. Amphibalum nouū mūdū & candidum. Et eſt amphibalus uelloſa ueſtis. ac deſup mantū purpureā auro ac gēmis decoratam. Paratus itaq; rex & ornatus. pcedit cū ſuis platis & baronibꝫ ad ſoliū ſuū eminentē ornatum ſibi in eccl'ia pparatū. et dicta collecta officio diei ↄpetenti. dicit hanc p ipō rege. Deus regnorum omnium &c. Reqre. s. ĩnti. de coronatōne imperatoris. Deinde Gre. & alla. cantatis. rege coram altari reducto. metropolus dat ei gladium ſb forma in eodem titulo ſcripta. ubi ſic fieri mos eſt. Deinde corona ſibi imponitr hoc mō. Omnis ei epi qui adſūt manibꝫ eā de altari p metropol'. ſumptam tenent. ipō metropolo illi

argente et capiti illius imponente dicendo orationem.

Accipe coronam regni que licet ab indignis episcoporum manibus capiti tuo imponitur. In nomine pa ✠ tris et fi ✠ lii et spiritus ✠ sancti. quam sanctitatis gloriam et honorem et opus fortitudinis intelligas signare. et per hanc te participem ministerii nostri non ignores. ita ut sicut nos in interioribus pastores rectoresque animarum intelligimur. ita et tu contra omnes adversitates ecclesie christi deffensor assistas regnique tibi a deo dati per officium nostre benedictionis munite apostolorum omniumque sanctorum. regimini tuo commissi utilis executor. prospiciusque regnator semper appareas. ut inter gloriosos athletas virtutum gemmis ornatus et premio sempiterne felicitatis coronatus cum redemptore ac salvatore nostro christo cuius nomen vicemque gestare crederis. sine fine glorieris. Qui vivit et imperat deus cum deo patre in secula in seculorum ℟ Amen.

Postea dat ei sceptrum dicens super eum genua flectentem.

Accipe virgam virtutis atque veritatis qua in oratio. intelligas te obnoxium. mulcere pios. terrere reprobos errantibus viam docere. lapsis manum porrigere. dispergere superbos. et relevare humiles. et aperiat hostium ihesus christus dominus noster qui de semetipso ait. Ego sum hostium per me si quis introierit salvabitur. qui est clavis david et sceptrum domus israel. qui aperit et nemo claudit. claudit et nemo aperit. Sit itaque tibi auctor seducat vinctum de domo carceris sedentem in tenebris et umbra mortis Et in omnibus sequi merearis cum de quo david propheta cecinit. Sedes tua deus in seculum seculi. virga equita-

cias. uirga regni tui. et mutando ipm̃ diligas iuſticiam et
odio habeas iniquitatem. quia propterea unxit te deus
deus tuus ad exemplũ illius quem ante ſecula unxerat
oleo exultationis pre participibus ſuis ihesum xp̃iſtum
dominum noſtrum. Qui cum eo uiuit et regnat. R. Amen.
Poſt hec metropolitanus et unus epiſcoporum
reducunt illum ad ſolium ſiue thalamũ intronizan-
tes ſiue ponentes eum ibi dicentes.

Sta et retine admodo locum tibi a deo delegatum per auc-
toritatem dei omnipotentis et per preſentem tradi-
cionem noſtram omnium ſcilicet epõrum ceterorumque
dei ſeruitorum. et quanto clerum ſacris altaribus propin-
quiorum proſpicis. tanto ei potentiorem in locis congru-
is honorem impendere memineris. quatenus media-
tor dei et hominum te mediatorem cleri et plebis in hoc
regni ſolio confirmet et in regnum eternum ſecum re-
gnare faciat ihesus xp̃iſtus dominus noſter. rex regum
et dominus dominantium. Qui cum deo patre et ſanc-
to ſpiritu. viuit et regnat. R. Amen. Deinde metropoli-
tanus inchoat ſcola pſequente Te deum laudamus. c.
Quo finito dicit ſuper eum. V. Firmetur manus tua
et exaltetur dextera tua. R. Iuſticia et iudicium prepara-
tio ſedis tue. V. Domine exaudi orationem meam. V.
Dominus uobiſcum. Oremus. Oratio.

Deus qui uictrices moyſi manus in oratione firma-
ſti qui q̃cũis etate laceſſerent infatigabili ſcãtate
pugnabat. ut dum amalech iniquus uincitur. dum
prophanus nationum populus ſubiugatur extermina-

tis alienigenis hereditati tue poſſeſſio copioſa ſeruiret
opus manuũ noſtrarum pia noſtre orõnis exauditiõne
confirma. habemus et nos apud te ſancte pater domi
num ſaluatorem qui pro nobis manus ſuas tetendit
in cruce. per quem etiam p̃camur altiſſime. ut potencia
ſuffragante. uniuerſorum hoſtium frangatur impietas
populusq; tuus ceſſante fortitudine te ſolum timere cõ
discat. Per eundem. R̸ Amen. Item alia bñdictio. Deus
inenarrabilis auctor ꝛc. Req̃re .s. ſb coronatiõne impe
ratoris. Omnibus igitur expeditis eo i ſolio cum regali
bus inſigniis et regni magnatibus eccliaſticis ⁊ mũ
danis reſidente legitur euuãglm et dõ offert. uadit
ad offerendũ. Secreta eſt. Suſcipe domine preces. Pt
com. Deus qui ad predicandum. Req̃re ſupra in titu
lo de coronatione imperatoris.:.

Si uero regina benedicitur et coronatur hoc
ordine proceditur. Rege enim preſente ⁊
eam benedici et coronari iubente ipſa ſtatĩ
eo coronato crine ſoluto et capite cohoperto
a duobus epĩs deducitur ante altare. et tũc inchoatur
et ſub breuitate perficitur letania. Require eam ſupra
ſb ordinatione ſb diaconi. Qua expleta metropolitan⁹
ab accubitu ſurgens ſtans ante altare dorſo uerſo ad illã
fundit ſup eam ab accubitu ſurgentẽ et flexis genibus
humilĩ coram illo ſtantem hanc bñdictiõem qm̃ ⁊ etiã arch
epũs dicent. Alii epĩ tñ uoce dimiſſa dicere debent. Oratio.

Omps ſempitne deus hanc famulã tuam celeſti bñdicti
one ſcĩ ✠ fica q̃m in adiutorio regni reginã eligim⁹

tua ubiq; sapiētia doceat atq; confortet ⁊ eccl'ia tua fidelē
famulam semp agnoscat. P eundem. *Deinde dicat mediocri*
voce iunctis manib; ante pectus.

Per omnia s'cl'a s'cl'orum. D'n's vobiscum. Sursū corda. Gr'as
agamus domino deo nr'o. *Prephatō.*

Vere dignum et iustum est equum et salutare. Nos tibi
semp et ubiq; gr'as agere. Domine s'cē pat' omips eterne d's.
Honor cunctor auctor ac distributor b'n'dictionūq; oīum
largus infusor tribue sup hanc familiā tuā regina b'n'
dictōnis tue copiam. et quā humana sibi electō precesse ga
udet. tua supne electōnis ac b'n'dictōnis infusio accumu
let. Concede ei domine auctem regiminis. ⁊ filii magnitu
dine. Sapie prudentie et intellectus habundātiam religio
nis ac pietatis custodiam. quatin' mereatur b'n'dici et augm̄
tari in noīe ut sarra visitari et fecūdari ut rebecca. ⁊tra oīu;
munim uicior mōstra ut iudith in regimī regni eligi ut he
ster. Ut quam hūana i nititur fragilitas b'n'dicere celestis ⁊
potius intimi roris repleat infusio. et que a nobis eligitur ⁊
b'n'dicitur in reginam a te mereatur obtinere ī premio eternita
tis ppetue. Et sicut ab hoīb; sublimat' in noīe. Ita a te sub
limet' fide et opatōne. Illo etiā sapie tue eam rore pfunde
quē b'ts dauid ī repmissione et filius eius salomon pcepit
i locuplectatōe. Sis ei d'n'e cont'. a cicto iectus inimicorum
lorica in adūsis. galea ī psperis. sapīa in ptectōne. clipeus se
pitinus. Sequatur pacem. diligat caritatem. abstineat ab oī
ī pietate. loquatur iusticiam. custodiat ūitatem. Sit cult'x
iusticie et pietatis amatrix religionis. Augeatq; p'senti b'n'
dictōne in hoc euo annis plis et in sempit'no sine fine eti'us.
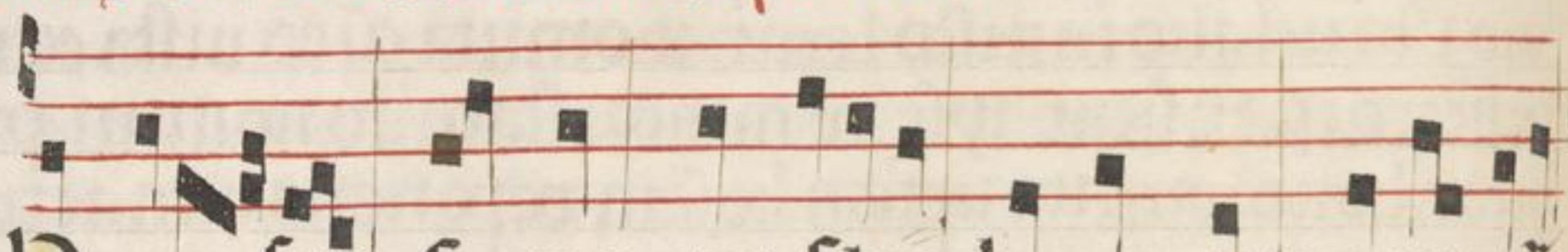
Qua ꝑplsione expleta iungitur oleo sco et i eisdem lo
cis i quib9 inungitur rex. et inungendo metꝑolitanus
Deus pater etne glie sit tibi adiutor et omips bn dicit.
✠ dicat tibi pces tuas exaudiat uitam tuam lōgitudi
ne dier adimpleat bndictionem tuā. Jugit cōfirmet te
cū oi pplo i etnuz cōfūet inimicos tuos confusione iduat. ⁊
sup te xpi scificatio. ac hui9 olei ifusio floreat. ut qui tibi in
tris tribuit bndictionē ipe i celis ɔferat meritū angloꝝ
ac bn ✠ dicat te et custodiat iuitā etnam ihs xpc dns nr.
Qui uiuit et regnat. ℟. Amen. Subsequent ialiq apto
loco induit uestibus regalib9. Quo fco reducitur sic or
nata ad metropolitanum qui imponit illi coronā dicēs.
Accipe coronā glie regni. ut scias te eē consortem reg.
pplm dei semp. ꝓspere ɔsulas. et quāto plus exaltaris.
tanto ampli9 hūilitatem diligas atqz custodias. In xpc ihu
dno nro. ℟. Amen. Et mox dat ei septrum dicens.
Accipe uirgam ututis et equitatis et esto paupibus
misicors ⁊ affabilis. uiduis pupillis ⁊ orphanis di
ligentissimā curam exhibeas. ut omips ds augeat tibi
gratiam suam. Qui uiuit et reg.
De bndictōe pricipis siue coitis palatini.
In benedictione principis siue comitis pa
latini hoc mō pcedit. Pontifex ei dicit. Ad
iutoriū nrm i noie dni. Dns uobiscum. Oremus.
Deus qui congregatis i noie tuo famulis te medium eē
dixisti corona uallente da grām sacdotib9 qm abra
ham i holocausto. moyses in exercitu. helyas in heremo. ⁊
Samuelem meruit circuiens i tuis itēplo. cōcede dne xoz

diam q̄m īspirasti p̄riarchis. p̄dicasti pp̄lis. tradidisti apo
stolis. mādasti uictoribꝫ. bn̄ ✠ dic dn̄e q̄s huc principē ꝛc̄.
Re. ḡ. sb bn̄dictōe. al'. sub coronatōne imperatoris ⁊ ibi
incipit. Bn̄dic dn̄e. ¶ De bn̄dictōe noui militis.
IN bn̄dictōe noui militis hoc mō pceditur. Ponti
fex eni. priusq̄ dicat' eu ūg'l in bn̄dicat ensem ei'
dicens. Oremꝰ. Bn̄dictio ensis.
EXaudi dn̄e q̄s p̄ces n̄ras et hunc ensem quo hic
famulus tuus circūcingi desiderat. magestatis tue
dextera dignare bn̄ ✠ dicere. quat'. ēē possit deffensio ec
clesiaꝝ. uiduaꝝ orphanoꝝ. oīumq̄ deo s'uientium ɔtra seuiciā
paganoꝝ. aliis q̄ sibi īsidiantibꝫ sit tīor ⁊ formido p̄stans eiq̄ꝫ p̄
psecutōnis ⁊ iuste deffensionis effectū. P xp̄m. R̄ Am̄. Alia
BEne ✠ dic dn̄e scē pat' omnips etn̄e deus p in bn̄dcō.
uocatōem sci tui nois et p aduentū xp̄i filii tui dō n̄ri
et p donū sp̄s sci paracliti hunc ensem. ut is famlus tuus
q̄ hodierna die hic tua cōcedēte pietate p̄cingit' inuisibiles ⁊
inimicos sub pedibꝫ cōculcet. uictoriaq̄ p oīa potitus sēp ma
neat illesus. R̄ Am̄. Possent etiā hic dici alie bn̄dictōes ārmoꝝ
q̄s. Re. infra sb bn̄dictōe armoꝝ. Armis itaq̄ bn̄dcis pri'
q̄ cingat illi enssem p̄mittens Bn̄dcs dn̄s ds̄ m̄s qui docet
man' meas ad p̄liū. Et dcis primis tribꝫ u'sibꝫ cū Glia pri. ⁊
dicit. V̄. Saluū fac s'uū tuū. V̄. Esto ei dn̄e. t. for. V̄. Dn̄e ex. orōe m̄a. V̄.
DNe scē pat' omnips etn̄e deus qui Dn̄s uobc̄. Et cū. Oremꝰ.
cuncta solus ordinas et recte disponis. Qui ad choercēdam
maliciā repboꝝ. ⁊ tuendā iusticiā usum gladii in t'is hoībꝫ tua
salubri dispositōe p̄misisti. ⁊ militarē ordinem ad ppli ptectōem
istitui uoluisti. q̄q̄ p b̄tm iohem militibꝫ ad se i deserto uenientibꝫ

ut neminé concutient. ſʒ pprius cótenti eént ſtipendijs dici
feciſti clemētiam tuam dñe ſupplicit̃ exoramꝰ. ut ſicut dauid
puero tuo goliam ſupandi largitus es facultatem. et iudam
machabeum de feritate gencium nomen tuum non inuocan
tium triumphare feciſti ita et huic famlo tuo qui nouiter
iugo milicie colla ſupponit pietate celeſti uires et audaciam
ad fidei et iuſticie deffenſionem tribuas et pſtes fidei ſpei et
caritatis augmentum et dei timorem pariter et amorem. et
Humilitatem pſeuerantiam obediencaam. et paciencaam bo
nam. et cuncta in eo recte diſponas. ut neminen cum gla
dio iſto uel alio iniuſto ledat. et omnia cū eo iuſta et recta
deffendat. et ſicut ipſe de minori ſtatu ad nouum proue
hitur honorem. ita uetem hoiem deponens cum actibus
ſuis nouum induat hominem ut te timeat et recte colat
perfidorum conſorcia uitet et ſuam in proximum carita
tem extendat propoſito ſuo in omnibus recte obediat. et
ſuum in cunctis iuſte officium exequatur. R. Amen. Poſt
hec pontifex enſem nudum ſumit de altari et ponit
illum in dextra manu illius dicens.
Accipe gladium iſtum. In noīe patris et filij et ſpūs ſci. et
utaris eo ad deffenſionem tuam et ſcē dei ecclie et ad confu
ſionem inimicoꝝ crucis xpi et fidei criſtiane et corone re
gnitalis. et quantum humana fragilitas permiſerit eum
eo neminē ledas. Qđ ipē preſtare dignetur. Qui cū pr̄e et
ſpū ſcō uiuit et regnat deus. p ✠ R. Amen. Deinde enſe
in uagina repoſito cingit illi enſem cū uagina dicēs cingē
Accingere gladio tuo ſuper femur tuum potentiſſi- do.
me. In nomine domini noſtri ihu xpi. Et attende qđ ſci

nō in gladio ſꝫ per fidem uicerunt regna. ✠ Enſe igitur acci
to. Miles nouus illū de uagina educit. Et euaginatū ter.
uiriliter uibrat et eo ſup brachiū terſo mox i uaginam repo
nit. Quo facto inſigniens illum caractere militari. dat
ei oſculum pacis dicens.

Esto miles pacificus ſtrenuus. fidelis et deo deuotus.
✠ Et mox dat ſibi alapam leuiter dicens. Excita
re a ſompno malicie et uigila in fide xp̄i et fama laudabili. ✠
Tunc nobiles aſtantes imponunt ſibi calcaria ubi hoc
fieri mos eſt. Et cantatur antiphona.

Speciosus forma pre filiis hominum accingere
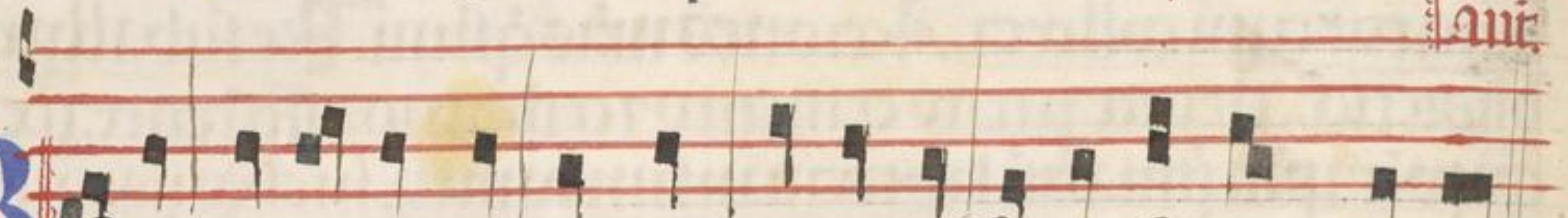

gladio tuo ſuper femur tuum potentiſſime. Oratio.

Omnipotens ſempiterne deus hunc famulū tuum
.N. qui eminenti mucrone circumcingi deſiderat. gra
tiam tue bn̄dic ✠ tionis infunde. et eum dextē tue ui
rtute fretum fac ꝯtra cuncta aduerſantia celeſtibꝫ armari preſidijs.
quo nullis in hoc ſeclo tēpeſtatibꝫ bellorum turbetur. P. ℟. Amē.
Ultimo dat illi uexillum ubi hoc fieri mos eſt. cuius uexilli
bn̄dictionē Require infra ſub bn̄dictione armorum. ꝛc.

Explicit prima pars pontificalis rubrice noue. Domi
ni Guillermi duranti. et c. Incipit.

Secunda.

quicumq3 ad hāc ecclīam edificādam et pficiēdam pura mēte
auxiliū dederint corpis sanitatē et aīe medelam pcipiāt. p. x̄.
dnm nrm. ℟ Am̄. Lapis aūt talit̄ bn̄dictus ponitur ī funda
mēto ecclie fundatē hoc mō. Primo ei eps̄ sup faldistoriū accūbē
te dr̄ letania quā. Reqre supra sub ordinatioē subdiaconi et t̄
minatur cum collecta. Actiones nr̄as q̄sum̄. Re sub abbatis
bn̄dictioē. Deinde parato cemento ⁊ cementario assistente. ipē
eps̄ poit ipm̄ pmariū lapidem in fundamēto. Inchoans. antip̄.
Mane surgens iacob. ps̄. Nisi dn̄s. Re infra sub ecc̄e dedicatioē.
In fide ihū xp̄i. collocamus lapidem istū pmariū. Oremus.
in hoc fundamēto. In noie pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lij ⁊ sp̄s ✠ sc̄i. ut
uigeat uera fides hic. et timor dei ⁊ fr̄atna dilectio ⁊ sit hic loc̄
destinatus oīoni et ad inuocandū ⁊ laudandū nom̄ eiusdem
dn̄i nr̄i ihū xp̄i. Qui cum p̄e. ℟ Amen. Et iter cementarius lo
cat ipm̄ lapidem cū cemēto. Postea eps̄ sp̄git sup lapidem aquā
bn̄dictam. Incipiens. ant̄. Asp̄ges me dn̄e. Reqre infra sb̄ ecc̄e
dedicatioē cū. ps̄. Miserē mei deus secundum. totum dicitur.
Deinde pontifex sp̄git aquā bn̄dictā p omīa fundamēta si
sūt apta ul̄ si nō sunt apta circuit asp̄gendo uniūsa loca ad fū
damēta ecc̄e designata. qd̄ fiat hoc mō. Incipiens ei sp̄gere seu
circuire. Inchoat antiph̄. O quā metuendus est locus iste. Re
infra sub ecclie dedicatioē. ps̄. Fundamēta. Et sic asp̄gendo
et cantando pcedit quasi usq3 ad t̄ciam ptem fundamētor̄
seu locor̄ designator̄ ⁊ subsistit dicens. Oremus. Et diac̄o
Flectamus genua leuate. oīo. Omps̄ ⁊ mi̇sicors deus qui
sacerdotib; tuis tantam. Re infra sub ecc̄e dedicatione. Deīde
inchoat. a̅. Pax etīna ab eterno. Reqre ibidem pcedens simulr̄ usq3
ad aliam t̄ciam ptem fundamētor̄ seu locor̄ designator̄ ⁊ ibidem

subſiſtens dicit. Oremus. Et dyaconus. Flectamus genua. Leuate. Oratio.
OMnipotentem deum fratres karissimi in cuius domo multe sunt man
ſiones ſupplices depcamur ut locum iſtum nomini ſuo edi
ficandum pſerenissimam pietatem suam. bene ✠ dicere sancti ✠ ficare
et conſe ✠ crare dignetur. P. R. Amen. Deinde, procedens ulterius ideo cantat.

BEne fundata eſt domus domini ſupra firmam petram.
ps. Letatus ſum. Quibus finitis et expleto circuitu reſidens epiſcopus
in loco ubi lapidem inpoſuit dicit. Oremus. Et dyac. Flectamus. genua le.
DEus qui ex omnium coaptatione ſanctorum eternum maieſtati tue Oratio.
condidis habitaculum. da edificationi tue incrementa celeſtia
ut quod te iubente fundatur. te largiente perficiatur. P. xpm. dominum.
R. Amen. Subſequenter inchoat ympnum. Veni creator ſpiritus. Quo
ASccendat quesumus domine deus ſpiritus tuus | dicto dicat. Oratio.
ſanctus ſuper hanc domum edificandam. qui et populi tui dona ſcificet.
et ipſius corda purificet. Per xpm dominum nostrum. R. Amen. Oratio.
DEus qui in omni loco dominationis tue benignus exauditor
ut conſtructor exiſtis exaudi nos quesumus et preſta ut inuio
labilis huius loci permaneat conſtructio et beneficia tui muneris uni
uerſitas que ſupplicat percipere mereatur. P. do. R. Amen. Hoc facto epiſcopus
faciat exhortationem ad populum ſi uelit et concedat indulgenciam.
Ultimo dat benedictionem dicens. Sit nomen domini benedictum etc. Hys
parat ſe ad celebrandum miſſam ſi uelit in qua dicta prima oratione
de ſancto in cuius nomine eccleſia fundatur mox ſubiciatur. Oratio.
DEus qui ineffabilem obſeruanciam ſacramenti famulorum
tuorum preparas uoluntates donis tuis corda noſtra purifica

ut qđ scī est deuotione tractandum sinceris mētibȝ exequa
mur. P dn̄m nr̄m ihm xpm. ¶ De ecc̄e dedicatione. Rca.

Ecclia℞ cōsecrationes q̄uis omī die de iure
fieri possint. decentius tamē in dn̄icis diebȝ
ul' scōr sollēpnitatibȝ fiūt. Quādo aūt ecc̄a fu
erit dedicanda debȝ archidiacon' p̄nūtiare ppło
ꝛ clero quibȝ est ecclā cōsecranda. ut p̄usq̄ cōsecretur ieiunent.
Et etiā ep̄s qui dedicare debȝ ieiunare debȝ. Sicut ait eī btūs leo
in eplā ad dia'stor. is qui pontificē p̄btr̄ꝫ ul' diac'. bn̄dicturus
est. ꝛ etiā is qui bn̄dicitur. ieiunare debȝ mīto magis ī tanta ꝛ tā
scā sollēpnitate tam cōsecrantis quā qui sibi petunt. ecc̄am cō
secrari ieiunare tenentur. ¶ Sane p̄cedenti sero ante diē dedi
catiōis pontifex paret reliquias in altari cōsecrando includēda'
ponens eas in decenti ꝛ mūdo uasculo uitreo ul' eneo ul' alio cū
tribȝ granis thuris. ul' deficientibȝ reliquijs. ponat corp' dn̄i. ꝛ
etiā ibi carticulam de corio sc̄ptam de grossā lr̄a cōtinentē cuius
mōi reliquie sūt ibi incluse ꝛ ad cui' scī honorem ꝛ nom̄ ecc̄a ip̄a
ꝛ altare dedicant'. nom̄ cōsecratoris ꝛ indulgentiā quā in anniu̇
sario dedicatiōis die cōcedit. annū quoqȝ m̄sem ꝛ diē q̄bȝ dedica
tur. Sigillans ip̄m uasculū diligent'. Et illud in mūdo ꝛ honesto
loco ul' sub centorio ante fores ecclie cōsecrande par' to ul' in sac
stia ueteris ecc̄e ul' in alio loco ponēs ꝛ sup ornatū feretrū honeste
collocans. celebrandeqȝ sūt uigilie atqȝ reliquias ip̄s caue'
di sūt. nocturni ꝛ matutine laudes in honorem plūmorū
scōr ul' eor quor reliquie sūt cōdende. ymagines uō cru
ces ꝛ corpus dn̄i. ꝛ alia ip̄a nocte remaneant ī ecc̄a cōsecranda.
In crastinū uō parentur in ecc̄a q̄ ad dedicationē ecc̄e ꝛ altaris
sūt necc̄a. uidelȝ omīa que paranda sūt in altaris dedicatiōe

in principio. Et insuper parentur duo vasa cum aqua pro duplici aqua
benedicenda. unum extra ianuam. aliud intus presbiterio. Item depingan-
tur in parietibus ecclesie intrinsecus per circuitum duodecim cruces circa
decem palmos super terram. Videlicet tres ab oriente. tres ab occidente
tres a meridie. et tres a septentrione. super quas figuntur. xii. candele.
Item paretur scala vel aliud edificium super quo ascendens episcopus pos-
sit attingere ipsas. xii. cruces. Item fontes ecclesie vacui sint et bene
mundi. Item provideatur quod ecclesia possit libere extrinsecus circuiri. Interim autem
dum premissa parantur. pontifex debet annuntiare populo in cuius sancti hono-
rem et nomine ecclesia est dedicanda. et quorum sanctorum reliquie sint in altari
recondende. Quo facto ordinatur in ecclesia consecranda que ordinanda sunt
et eius iussu illuminentur premisse. xii. candele. et faldistorium ponatur
super tapetum in medio ecclesie. Et mox exit ecclesiam. cunctis inde abiec-
tis. uno tantum diacono. amictu alba et stola parato intus remanente
recluso. et ecclesie fores clauduntur. Tunc episcopus cum clero et populo accedit ad
locum ubi pridie reliquie posite fuerunt. et ibi incipit et dicit voce sub-
missa cum clericis. vii. psalmos. Induens interim amictum albam stolam
et pluviale sine manipulo gerens mitram simplicem in capite et cam-
bucam in manu. Quotienscumque enim pontificalia agit. non in sacerdota-
li sed in pontificali habitu esse debet. alter quoque diaconus paratur similiter
amictu alba et stola. Subdiaconi etiam et acoliti et alii ministri parantur.
His igitur paratis et premissis psalmis expletis redeunt ante fores ecclesie con-
secrande et parato ibi alio super tapetam faldistorio. Pontifex in-
choat et scola prosequitur: Antiphonam.

Adesto deus unus omnipotens pater et filius et spiritus
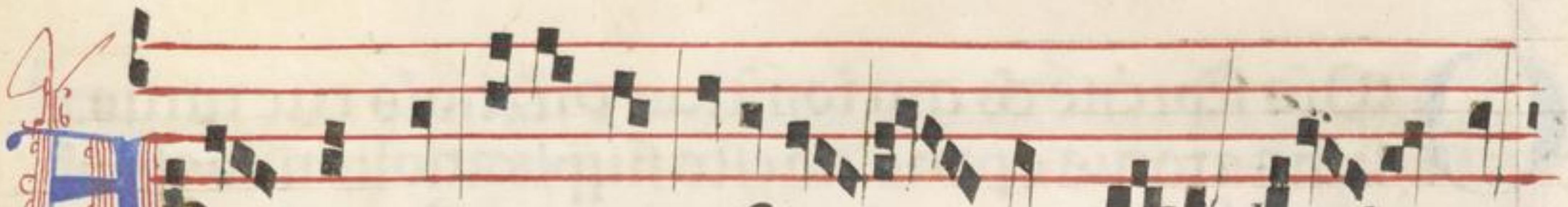

Oremus. Actiones nr̃as quesumus dñe aspirando. Re sup̃ sub bñdictiõe albatis. tus sanctis. Qua dc̃a p̃sttit se ibidem sup tapetum ꝛ faldistoriu͂ ꝛ cantor incipit letaniã ꝛ eam p̃sequitur ibi. ✝ A bonu͂ malo libera nos dñe. Reqre eam sub ord. subdyacõi. Tu͂c surgens põtifex ab accubitu bñdicat ibidẽ ul' sub tento rio aquã simplicat' put in diebꝫ dñicis bñdici cõsueuit. Incipi ens absolute sine. Dñs uobiscu͂. et sine. Oremus. dicens extẽ sa dexteram sup salem. Exorcismus salis.

Exorcizo te creatura salis p̃ deum ✠ uiuum. p̃ deu͂ ✠ uer. p̃ deu͂ s ✠ scm̃ p̃ deum qui te p̃ heliseu͂ p̃pham in aquam mitti iussit. ut sanaret' sterilitas aq̃ue ut efficiaris sal exorci zatus i salutem credentiu͂. et sis omĩbꝫ te sumẽtibꝫ sanitas aĩe ꝛ corporis ꝛ effugiat atq; discedat ab eo loco quo aspsus fueris omis fantasia ꝛ nequitia ac u͂sutia diabolice fraudis omisq; spũs inmu͂dus adiuratus p̃ eum qui uẽturus ẽ iudicare seculu͂ p̃ ignem. Bñdictio salis. Dñe exaudi orõnẽ meã. Et clamor. Orẽ.
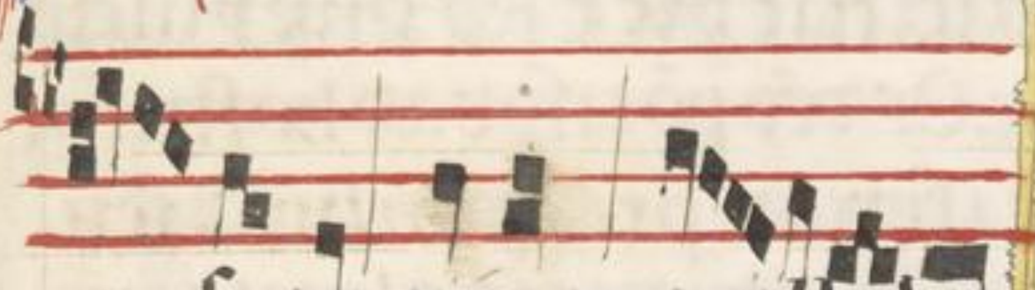
Inmensam clemẽtiam tuã omĩps etne ds̃ humilit' imploramus ut hanc creatura͂m salis quã in usum gñis humani tribuisti bene ✠ dicẽ ꝛ scã ✠ ficare tua pietatẽ digneris ut sit omĩbꝫ sumẽtibꝫ salus mẽtis ꝛ corpis ꝛ quicqd ex eo tactum ul' respsum fuit careat omĩ inmu͂dicia omĩq; impugnatiõe spũal' nequitie. per uirtutem dñi nr̃i yhu xp̃i. Qui uenturus ẽ iudicarẽ. R. Amen. Exorcismus aque quẽ inchoat absolute sine. Dñs uobiscum. Oremus. dicens extensa dextera sup aquam.

Exorcizo te creatura aque. In noĩe dei pr̃is ✠ omĩpotẽtis. in noĩe ihu ✠ xp̃i filij eius dñi nr̃i. ꝛ in uirtute spũs ✠ scĩ. ut fias aqua exorcizata ad effugandã omẽ potestatẽ inimici ꝛ ip̃m

inimicũ eradicare. et explantare ualeas cũ anglis ſuis apoſta
ticis. p̃ uirtutẽ dñi nr̃i ihũ xp̃i. Qui uenturus ẽ. Bñdictio aque. Dñe. ex.
D ñe ihũ xp̃e qui ad ſalutẽ humani gn̄is maxima queq; Oreo
ſacramẽta in aquarũ ſubſtantia condidiſti. adeſto, p̃picius
inuocationib; nr̃is. et clemẽt̃ huic multimodis purificationib;
p̃parato uirtutem tue bene✠dictioīs infunde. ut creatura tua
miſteriis tuis ſeruiens ad abiciendos demoēs morboſq; pellẽdos.
dñe gr̃e ſumat effectũ ut qcq̃d in domib; ul' locis fideliũ hec
unda reſperſit. careat omĩ inmũditia libetur a noxia nõ illic
reſideat ſp̃s peſtilens nõ aura corrũpens. Diſcedant omẽs inſidi
e inimici latentis. et ſi quid ẽ q̃d aut icolumitati hitantium in
uidet aut quieti. aſp̃ſione huius aque effugiat ut ſalubritas
p̃ inuocatõem ſcĩ noĩs expetita ab omĩ ſit inpugnatione defẽſa.
p̃ uirtutẽ dñi nr̃i ihũ xp̃i. Qui uẽturus ẽ. Hic in modũ crucis imittit ſalẽ
H ec mixtio ſalis et aque efficiat̃ ſalutare ſacra [dicẽs.] in aquã dicẽs.
mentũ. In noĩe p̃ris et filii et ſp̃s ſci. R. Amen. Bñdictio
ſalis et aque pariter. Dñs nobiſcum. Oremus.
D eus qui inuicte uirtutis auctor et inſupabili imp̃ii rex ac
ſemp̃ magnificus triumphator qui aduerſe dñationis uires
rep̃rimis qui inimici rugientis ſeuitiam ſupas. qui hoſtiles ne
quitias potent̃ expugnas. te dñe trementes et ſupplices dep̃camr̃
ac petimus. ut hanc creaturam ſalis et aque. dignant̃ aſpicias.
R. Amen. Benignus illuſtres. R. Amen. Pietatis tue more
ſcĩfices. R. Amen. Ut ubicũq; aſperſã fuit per inuocationẽ
tui ſci noĩs. omĩs infeſtatio inmũdi ſp̃s abiciatur terrorq; uene
noſi ſerpentis p̃cul pellat̃. et p̃ſentia ſci ſp̃s nobis miſam tuã po
ſcẽtib; ubiq; adeẽ dignetur. Per dñm nr̃m. Iħm xp̃m. R. Amẽ. Exp
leta aq̃ bñdictiõe ep̃s aſp̃gat ſe et circũſtãtes cũ illa ichoãs. a.

Asperges me domine ysopo et mundabor lauabis me
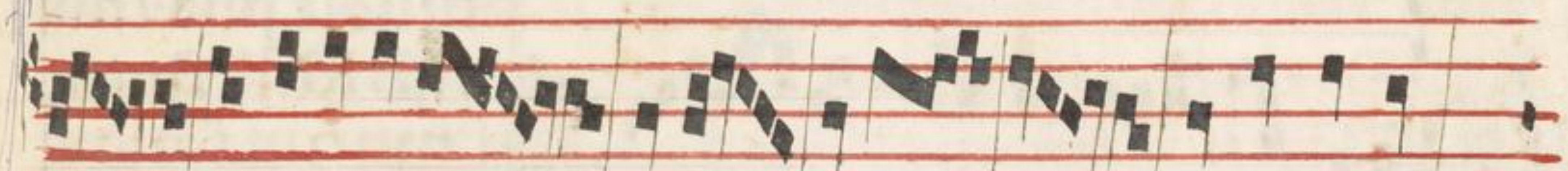

et super niuem dealbabor.

Qua dicta stans ante fores eccẽ. Incipit circuire eam a latẽ dextˀ percutiens ũsus medietem cũ clero aspgens cũ ipã aqua forisecus parietes eccẽ in superiori parte eaz et totũ cimiteriũ dicens semp In noĩe pris et filii et spũs scĩ. R. Amen. Et in tũm scola cantet. An.

Fundata est domus domini super verticem mon

tium et exaltata est super omnes colles. Et uenient

ad eum omnes gentes. Et dicent gloria tibi domine. V.
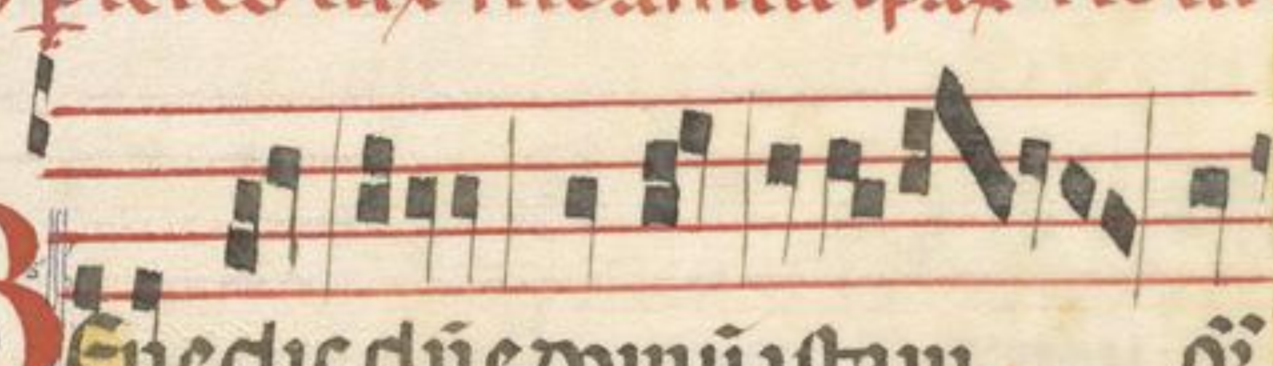

Venientes autem uenient cum exultatione portantes

manipulos suos. Et dicent.
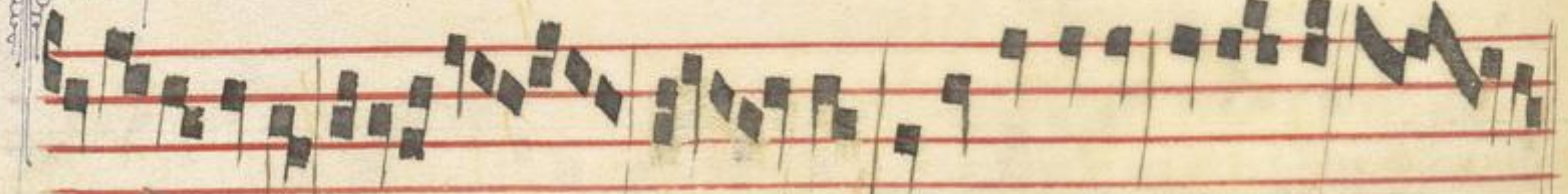
Veniũ expleto circuitu pueniens ad hostiũ eccẽ. dic ibi. Orẽ Et diacon' qui cũ eo est. Flectamus genua. Leuate. Orõ.

Omnipotens sempiterne deus qui ionũ loco orationis tue tutius assistis ⁊ totius oparis. ad esto supplicatioibus nr̃is ⁊ huius domus cui es fundator esto ptector nulla hĩ neqtia cõtrarie potestatis absistat. s; uirtute sp̃s scĩ fiat hic t' sẽp pure fruicũ ⁊ deuota libtas. p x̃. dnz. ℟ Amen. Qᵉ dc̃o põtifex ad hostium ecc̃e appans pcutit semel cũ iferiori pte gam bucce seu baculi pastoral' sup lumiare ipi' hostij dicẽs alta uoce in modũ collecte seu capli. Tollite pncipes portas ur̃as ⁊ eleuamini porte etnales ⁊ intrabit rex glie. Et diacõ deintus ℟ndet alta uoce. Quis ẽ iste rex glie. Et econt' ep̃s ℟ndet. Dñs fortis ⁊ potẽs dñs potẽs in plio. Dei de põtifex itez arcuit ecc̃az cũ clero ⁊ pplõ. icipiẽs abeo dẽ late dext' aspgẽdo pietes iux̃ fundamitũ ipar ⁊ totũ cimitiũz dicẽs sẽp.
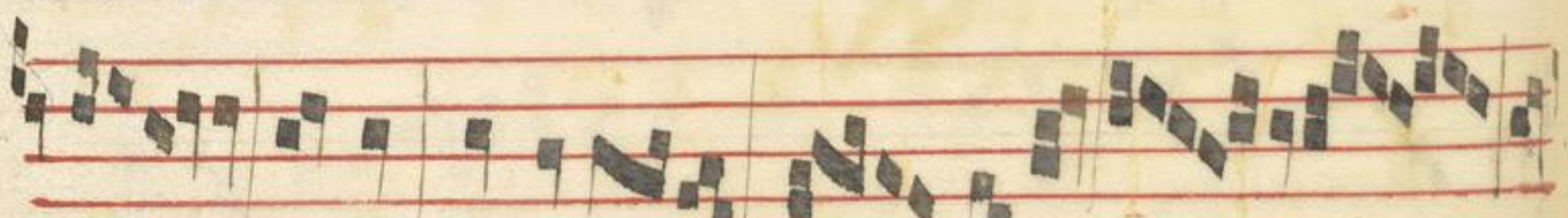

Benedic dñe domũ istam q̃
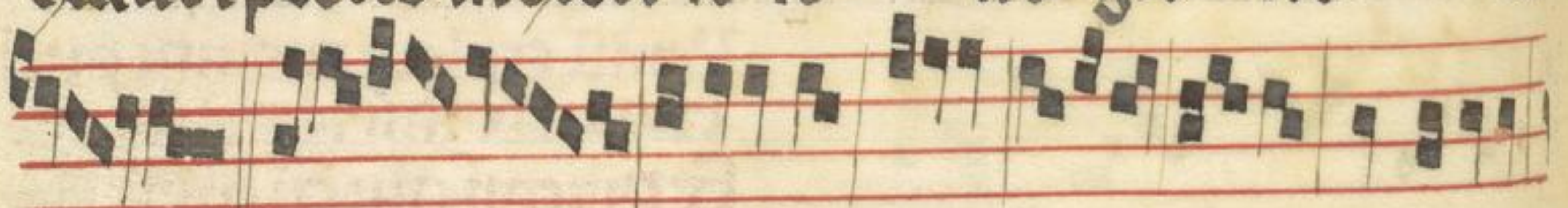
In noĩe p̃ris ⁊ filij ⁊ sp̃s scĩ. ℟ Amen. Et intim scola citat. ℟nsum.

edificaui nõi tu o ueientũ in lo co i sto.
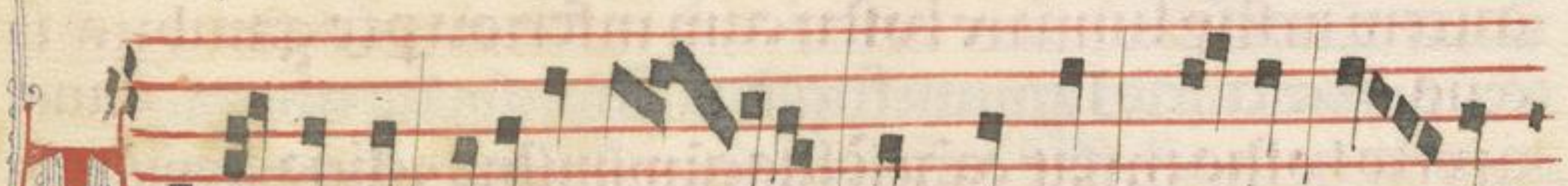

Exaudi preces in excel so so lio glo rie tu
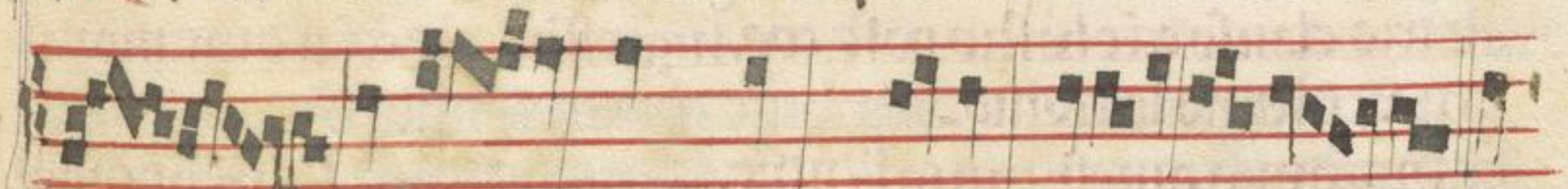

e. V. Dñe si ɔũsus fueit pp̃l's tuus et egerit
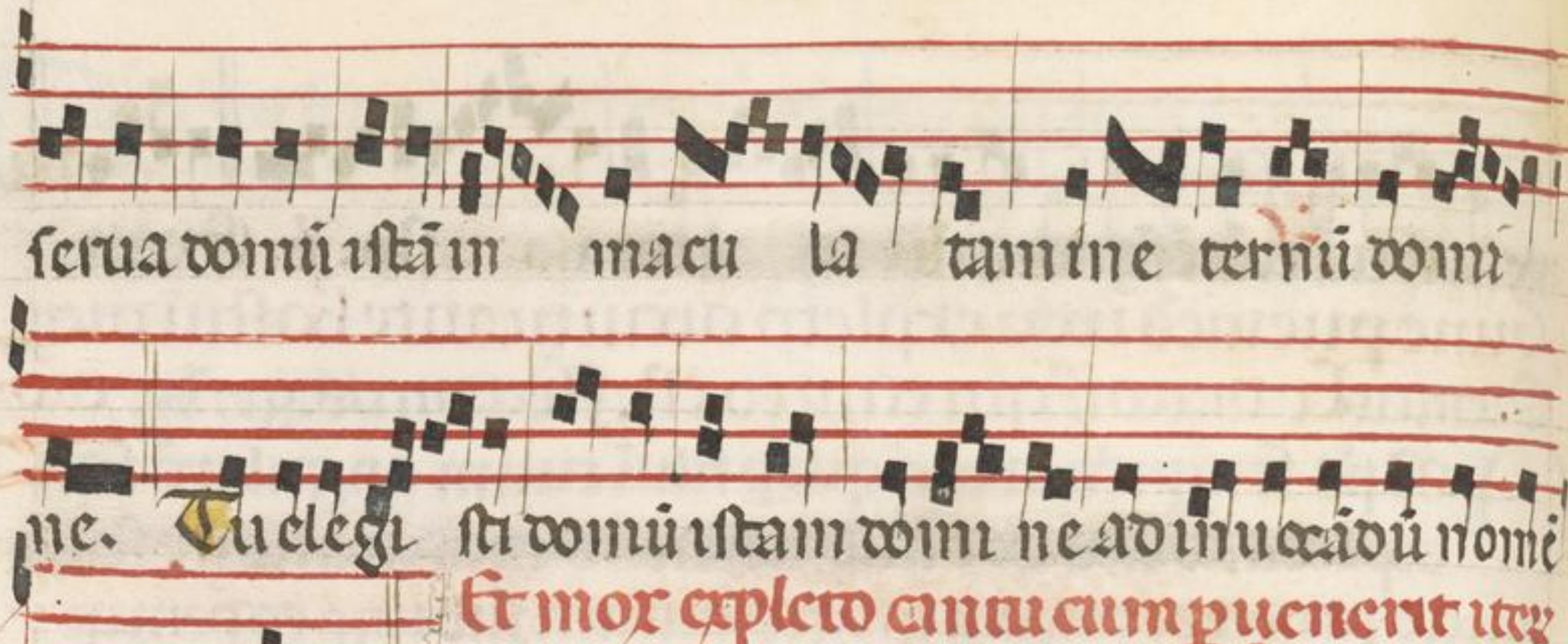

penitētiā ueniēsq3 orauit in loco i sto. ꝑ. Exau.
Tunc ꝑueniēs iter expleto circuitu ante hostiū dicat
Oremus. Et diacon' qui cum eo est. Flectamus. ge. Le. Orō
Omps sempitne deus qui ꝑ filiū tuum angularē scilz
lapidem duos ex diūso uenientes excisione salz ⁊
spuicio parietes. duosq3 greges ouium sub uno eodemq3 :
pastore unuisti. da famulis tuis ꝑ hec nre deuotionis offitia
indissolubile uīculum caritatis. ut nlla diuisione mentiū
nullaq3 ꝑūsitatis uarietate sequestrent͞. quos sub unius :
regimine pastoris unus grex cōtinet. unius q3 te custode o
uilis septe cōcludunt. ꝑ xpm dnm nrm. R̷ Am. Tūc a ppias
iter ad hostiū ꝑcutit ꝭ cū cambuca sup luminare dicēs
alta uoce. Tollite portas ⁊c̄. ut sup. Et dyaconus de intu
R̷ndet. Quis est iste rex glie. Et pontifex R̷ndet. Dn̄s :
fortis ⁊c̄. Deinde circuit tño ec̄c̄a cū clero ⁊ pplō. Incipiēs
alatē sinistro, pcedens ūsus aqlonē aspgens extius cum
eadem aq̄ parietes ī media pte ear ⁊ cimiteriū dicēs sep.
In noīe pris ⁊ filij ⁊ sps sci. R̷ Amē. Et iter scola cantat. R̷n.
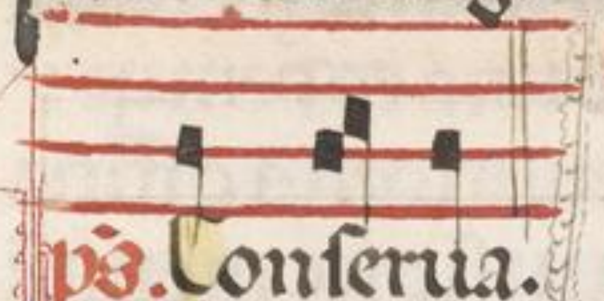

Tu domine uniuersorum qui nullam habes indi
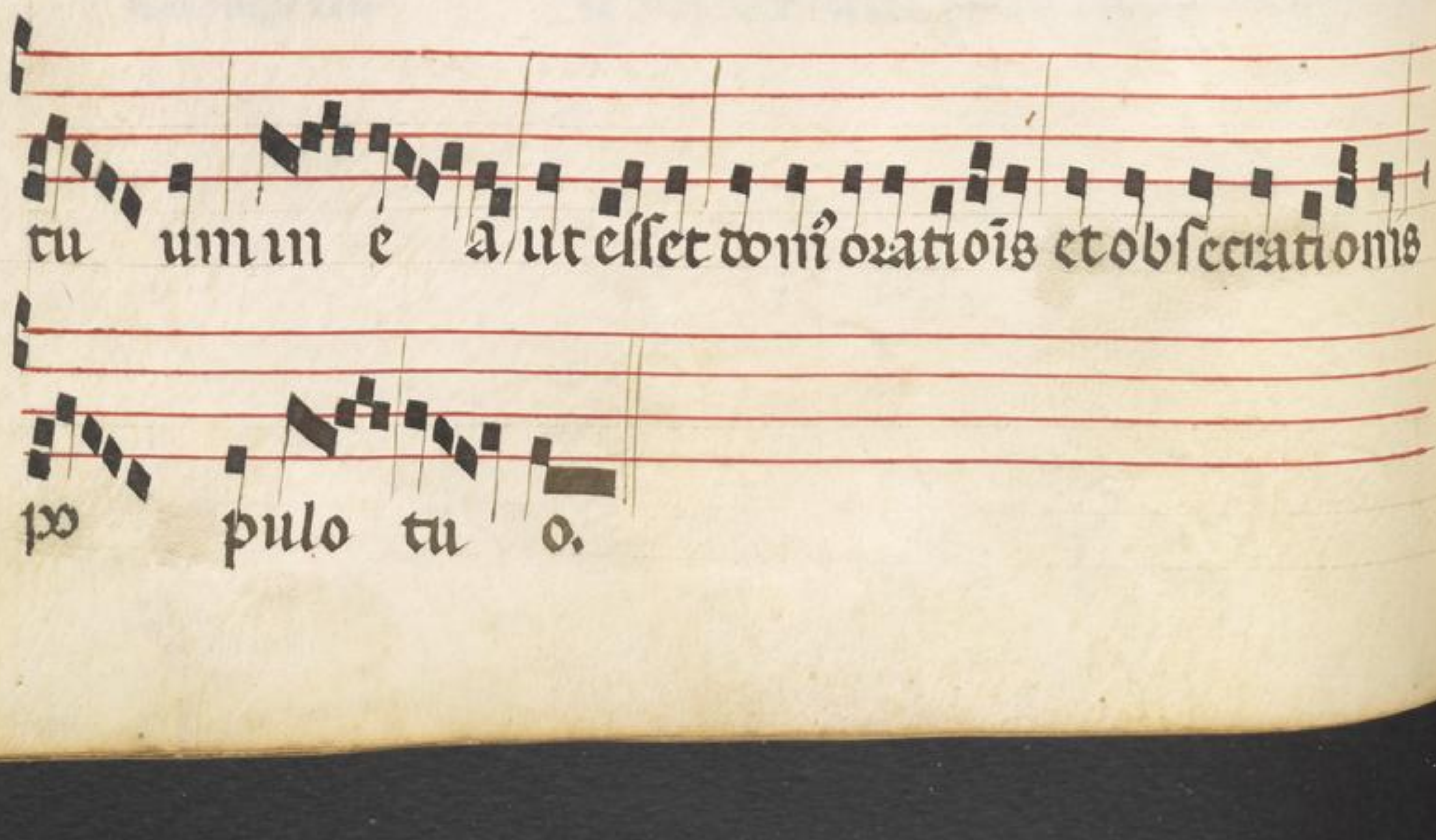

gentiam uoluisti templum tuum fieri in nobis. Cō-

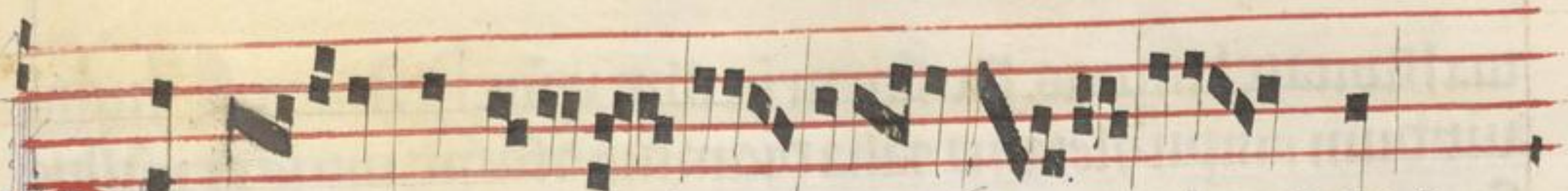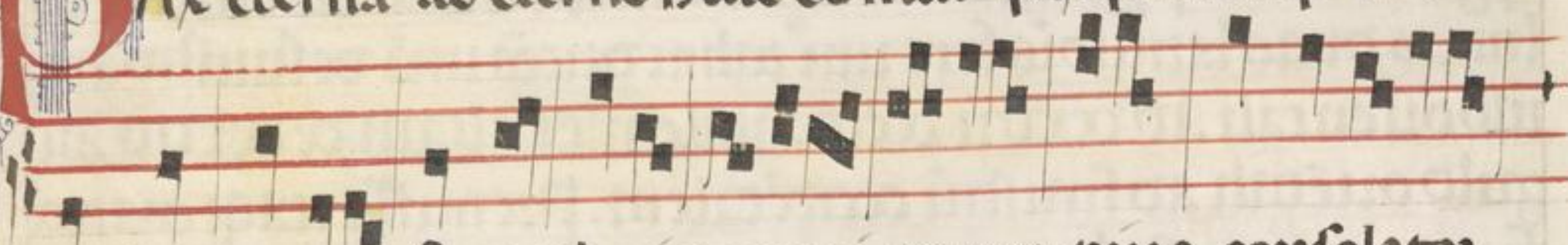

Et mox expleto cantu cum puenerit iter ante hoſtiũ dicat. Oremus. Et diaconus qui cũ eo eſt. Flectamus genua. Le. Oratio.

Omnipotens et miſericors deus qui ſacerdotibus tuis tantã pre ceteris grãm cõtuliſti ut quicquid in tuo noĩe digne pfecteq3 ab eis agitur a te fieri credatur. q̃ſumus immẽſam clemẽtiam tuã ut quomodo uiſitaturi ſumus uiſites. et quecũq3 bñdicturi ſumus bñdicas. ſitq3 ad nr̃e hũilitatis introitũ ſcõr tuor meritis fuga demonum. et angli pacis igreſſus. Per xpm dñm nr̃m. R. Amẽ. Et tūc appinquans tercio ad hoſtiũ ecce percutit iter ſup luminare dicens. Tollite portas et c. Et diaconus de intus Rñdet. Quis ẽ iſte rex glie. Et ecõtra pontifex et uniũſus clerus reſpondet. Dominꝰ uirtutũ ipſe eſt rex glie. Adiacentes. Aperi. Aperi. Aperi. Et faciat crucem in ſup luminare hoſtij cum inferiori pte gambuce dicens. Ecce crucis ſignum fugiant fantaſmata cuncta. Tunc aperto hoſtio intrat ecc̃a3 ſolus cũ miniſtris et clericis et cemitarijs qui collocare et linire debent lapidem ſup ſepulcrũ reliq̃ar et mẽſam altaris clauſo ecc̃e hoſtio poſt eos. Ingreſſus aũt ecc̃a3 dicat mox alta uoce in tono lectionis. Pax huic domui et omĩbus hitantibus in ea. Et diaconus qui eſt intus Rñdet. In introitu nr̃o. Rñdent om̃es. Amen. Tunc ſcola ſiue cantores cantant. Antiphonam.
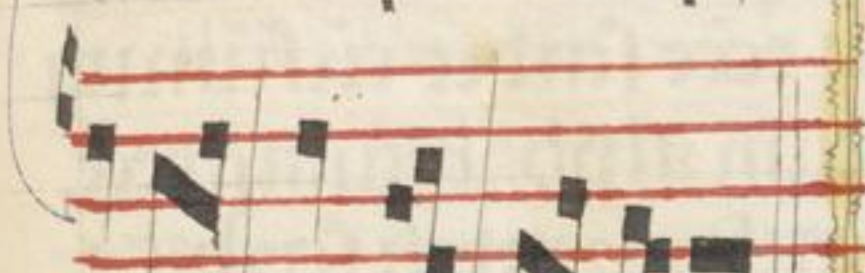

Pax eterna ab eterno huic domui pax perhemp nis

uerbum patris sit pax huic domui pacem pius consolator

huic prestet domui.

Et dum cantatur põtifex, pedit usqz ad
medium ecc͠e ubi fuit p̄mo faldistorium pa
ratum. et expleta p̄dca a'. Inchoat ibi flexis
genibꝫ scola, p̄sequente ympnum. Veni
creator sp̄us. Quo dc̄o accumbit sup faldistorium tenens mitrã simplicẽ
in capite. Et scola interim incipit letaniã in qua bis nõietur scs̄ ille i
cui' noĩe ecclia uł altare dedicatur et eorum quorum ibi reliq̄e includunt'.
Postq̄m aut scola dixerit in letania. Ut obsequium seruitutis nr̄e
et c̄. et idem a choro fuit respõsum. tunc pontifex se ab accubitu suo eri
gens uictis ante pectus manibꝫ dicat in eodem tono. Ut locum istum ui
sitare digneris. Te rogamus audi nos. Ut in eorum anglorum custodiam
deputare digneris. Te rogam' audi nos. Deinde tenens baculũ pasto
ralem in sinistra manu et dextam in altum extendens, p̄uidat coĩter sr̄
ecc͠az et altare cõsecrandum. ter signũ crucis dicẽs. p̄mo. Ut ecc͠az et altar̄e
hoc ad honorem tuũ et nomĩ talis scī cõsecranda b✠n dicer̄e digneris.
te rogamus audi nos. scd̄o dicat. bñdicere et scī ✠ ficare. tercio dicat.
bñdicẽe sc̄ificare et conse ✠ crare. Quo fc̄o et dc̄o sibi a choro responso
iterum accumbit. scola letaniã resumẽte. Qua finita ab accubitu surgẽs
dicat ibidẽ excelsa uoce. Oremus. Et minister Flectam' ge. le. Oratio.
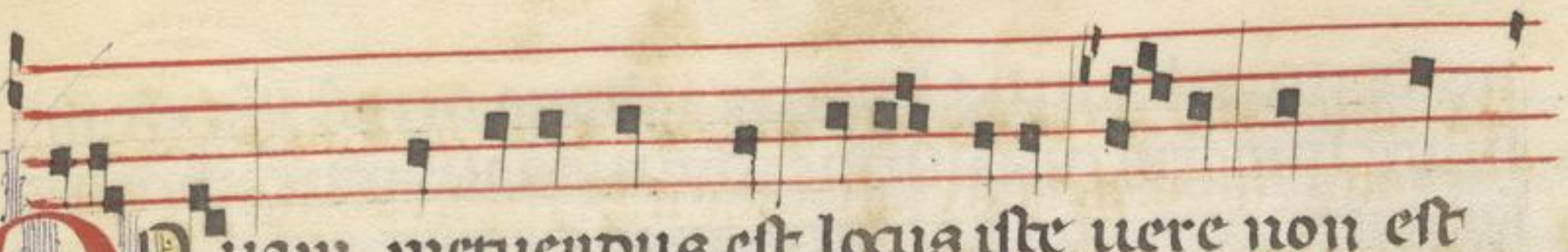
Magnificare dn̄e deus nr̄ in scīs tuis et hoc in templo tibi edifica
to apparere. ut qui cuncta in filiis adoptionis operaris ipse semp in

tua h̄editate lauderis. Per dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m. *R. Amen.* *Anām* autē dum ympn⁹ et letania et alia dicantur et fiunt. unus ex mīstris spargit cinerem p pauimentū ecc̄e in modū crucis faciendo ex eo lineas duas latitudīs fere uni⁹ palmi ducēs unā de sinistro angulo oriētali ad dextrū occidentalem. et aliam de dextro angulo oriētali ad sinistrū occidētalem. Premissa itaq3 oratioē finita cantat scola ut iam dicetur: O quā metuendus. V. Benedictus dn̄s d̄s ysrael. Et pontifex dum cātatur incipiens a sinistro angulo orientali ecc̄e scribit cū summitate gambucce sup̄ lineam cineris totum alphabetum grece. Quo fc̄o incipiens mox a dextro angulo orientali scribit et sup̄ lineam cineris totū alphabetū latine q̄si in modum crucis. *Alphabetum grecum siue litt̄e grece sunt hec.*

Alpha. Vita. Gama. Delta. Epentie. Zita. Ita. Chita. Jota. et Leappa. Lauda. Mi. Ni. Xi. Omitto. Pi. Ro. Ma. Thau. et Epsilo. Fi. Chi. Psi. Omega.

Alphabetum latinum siue litt̄e latine sunt hec.

Vel ubi cōsuetum sit fieri est fiant. xxiiij. areole de cinere. a sinistro angulo orientali usq3 in dextrum occidētalem seriatī in quibus scribatur Alphabetum grece. et xxiij. a dextro angulo orientali usq3 in sinistrum occidentalem. in quib3 scribat Alphabetum latine scribendo singulas litt̄as in singlis areol. Interim ḡ dū hec fiant cantat scola. Antyphonam

Quam metuendus est locus iste. uere non est

ps̄. totus dr̄ sine. Glia patri. et p singlos uersus pmissa. A. q̄m diu fiat opus repetatur.

alius nisi domus dei et porta celi.

Post hec ueniēs pontifex ī suis altare distans tam̄ ab illo spatio cōgruenti dicat semp genua flectendo ɀ semp uocē eleuando.

Deus in adiutorium meū intende. Dn̄e ad adiuuandū me festina. cum Glia patri absq3 Allā. Tūc ibi aliam aquā bn̄dicit cum sale cinē ɀ uino. Incipiens absolute exorcismū salis.

Exorcizo te creatūā salis. In noīe dn̄i nr̄i ih̄u x̄ qui aplis suis ait. uos estis sal terre. ɀ paplm dicit cor urm̄ sit sale conditū. ut sc̄a ✠ ficens ad cōsecratōem huius ecce ɀ altaris ul' amitti ul' tabule ad expelendas om̄s demonū teptatiōes ɀ omībȝ qui ex te sumpserint sis aīe ɀ corpis tutamētum. ɀ sanitas. ɀ ptectio. ɀ cōfirmatio salutis. P dnm̄ nr̄m. Qui uenturus est. R̄ Amen. Dn̄s uobiscum. Oremus. Oratio.

Te deus pater omīps qui hanc grām celi [sali] tribuere dignatus es. ut ex illo possint uniūsa condiri que hoībus ad escam parasti bn̄ ✠ dic hanc creaturā salis ad effugandum inimicū ɀ cuncta eius ūstigia eiusq3 fantasias ɀ eis salubrem medicinā inmitte. ut ad aīe ɀ corporis sumentium pficiat sanitatem. P dnm̄. R̄ Amen. Sequitur exorcismus aque. et incipit absolute.

Exorcizo te creaturā aque. In noīe pa ✠ tris ɀ fi ✠ lii et sp̄s ✠ sc̄i. ut repellas dyabolū a termino iustorum

ne ſit in umbraculis hui' ecc̃e ⁊ altaris. tu dn̄e ihu xp̄e in-
funde ſp̄m ſcm̄ tuū in hanc eccl̃aʒ tuā ⁊ altare ut pficiat ad
ſanitatem corpum aīaʒq; adorantiū te. ⁊ ut magnificetur
nom̄ tuū in gentib; ⁊ in cr̃ed'uli corde reuitantur ad te. ⁊
nō hēant aliūm deum p̄ter te. dn̄m ſolū. Qui uenturu'
es. ℟ Amen. Benedictio aque. Dn̄s uobiſcum. Oratio.
Domine ſc̄e pat' omīp̄s ſtatutor omium elem̄tor qui p
ih'm filium tuū dn̄m nr̄m hoc elem̄tum aque in ſa
lutem hūani gn̄is ee uoluiſti. te ſupplices dep̄camur ut
exauditis oronib; nr̄is eam tue pietatis reſpectu ſc̄i ✠ fi
ces atq; ita oīum ſp̄uum imūdor ab eo recedat incurſio
ut ubicūq; fūit in noīe tuo aſpſa. grē tue bn̄dictiōis ad
ueiat. ⁊ mala om̄ia te ppiciante pcul recedant. Per eundem.
Qui uenturus eſt. ℟ Am̄. Alia bn̄dictio aque q̄ q̄daʒ dicit.
Diſcede immūde ſp̄s ab omib; quib; fides nr̄a uſſiur ē
religioſi offici ſacram̄tis nec p̄tendas culpam crimi
nis qui agnoſcis potentiā ſaluatoris nō eſt muti cōfite
tia ſʒ pcepti. licet ipa potas miniſtij dignitas ſit miniſtri.
Te igitur p orōem dn̄i aque creatūm cōuenio ut cōfiuato
motu ſenſibilitas intelligens ſubici ſuiao quo placē do
ui timur nō recuſes omnē a te cōmunicē demonū collegiū
iniq̄tatis expurges totā fantaſmatis labem capax dn̄ice
pteccionis extimmes ut gr̄a ſāficatōis adepta tuo nr̄oq; crea
tori parit' debito famlātu deſuiēs omem ſpūū pūor neq̄i
tiam q̄cunq; loco fuīs aſpſa deicias. ⁊ ſc̄e copiā bn̄dictiōis infūdat
P dn̄m nr̄m. Qui uenturus ē. ℟ Amen. Benedictio ciner. Dn̄e
exaudi orōem meā. Et clamor. Dn̄s uobiſcu̅. Oremꝰ. Oratio.
Omīp̄s ſempit'ne deus parce metuentib; ppiciare ſuppli

catōnib. 7 mitte dignare scm̄ angłm tuū de celis qui bn̄ ✠ di
cat 7 sci ✠ ficet cineres istos ut sint remediū salutare omnibus
nom̄ scm̄ tuum hūılıt implorantib; ac semet ipōs p cōsciencia de
lictor suor accusantib; atq; ante cōspectū diuine clemētie tue
facinora sua deplorantib; 7 serenissimā pietatem tuā suppliciť ob
nixeq; flagitantib;. p̄sta q̄sumus ut p inuocatiōem scīssimi nois
tui ut quicūq; eos sup se asp̄s int, p remissiōe peccōr corpis sani
tatem 7 aīe tutelam p̄cipiant 7 in quocūq; loco asp̄si fuerit in tuo
noīe scīficentur. P xp̄m dnm̄ nr̄m. R̄. Amen. Fiat cōmixtio sal'
7 cineris. In noīe p̄ris 7 filii 7 sp̄s sci. R̄. Am̄. Deinde hanc mixturā
mittat in aquā bn̄dictam in modum crucis dicens. Fiat cōmix
cio salis 7 cineris cum aqua bn̄dicta ad cōsecratione huius eccłie
7 altaris. ul' cimiterii ul' tabule. In noīe p̄ris 7 filii 7 spiritus sci.
R̄. Amen Benedictio q̄m quidam dicunt. Oremus.
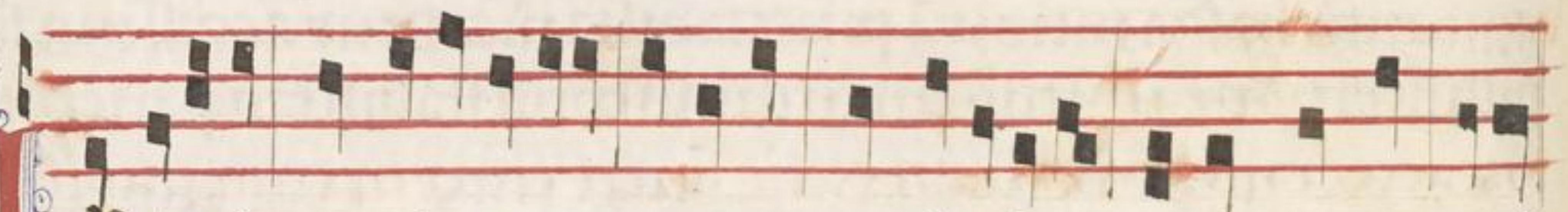
Om̄ps sempitne deus qui nobis a te cōditam aque creatūr
in fide distraxisti ut liquorem simplicem ad lauacrum
sal salsam soliditatem p̄beres ad cōdimentum quaten' 7 sordida
possent ablui 7 fatua imbui quo 7 noxa tolleretur originalis
7 corrigēetur error ad uiam salutis. Te officii nr̄i functiōne in
timi dep̄camur: ut hec salis 7 cineris 7 aque in tuo noīe facta
cōmixtio clemētie tue scīficetur obtutu. q̄tq; misti alit baptismo
acōmodū culpe traduci inimicū sapie aptum ēror p̄stas ad
usum sp̄s tui sci reddas scīficatū. nec ullo cōtagio reddatur
in mūdum qd tua credim' maiestate bn̄. Sed ita prebeat p
te plenum scīficatiōis effectū. ut ubicūq; inuocato nomīe
tuo fuit manu emissum ul' quomīlib; assumptū expulsis
7 explosis omīb; cōtrarie potestatis insidiis 7 cūcta demonū
machinamīta ex eodem loco fugata deficiant 7 scōr anglor 7

custodia semp uini mãsura cõsistat. p do. n. R Am. Benedictio
vinum. Dñe exaudi orõnem meã. Dñs uobiscum. Oremus. Oratio.
Dñe ihũ xpe qui in chana galilee ex aqua uinũ fecisti. qui
es uitis uera τ salus ppetua multiplica sup nos miãm tuã
et bene ✠ dicẽ τ scĩ ✠ ficare digneris hanc creaturam uini ut
ubicũq; fuit fusum ul' spsum diuine bñdictiõis tue opulentia
repleatur τ sãificetur saluator mũdi. Qui cũ pře τ spũ scõ uiuit
τ regnat deus. p omnia sclã sclõr. R Amen. Deinde mittat ĩ mo
dũ crucis uinũ in aqãm ipãm dicens. Fiat hec cõmixtio aque τ
uini. sale τ cinere. ad cõsecrationẽ huius ecce ul' cimiterij ul' alta
ris ul' tabule. In noĩe pr̃is τ filij τ sps scĩ. R Amen. Benedictio
ipsius aque cũ uino mixte. Dñe exaudi. ora. Dñs uobiscum. Orõ.
Omps sempitne deus creator τ cõseruator hũani gñris τ dator
grẽ spũalis atq; largitor etne salutis spm tuũ sctm sup hoc
uinum cũ aqua sale τ cinere mixtũ et armatũ celestis bñdictiõis.
al'. defensiõe ũtutis ad cõsecratiõem huĩ ecce ul' cimiterij ul' altãis
ul' tabule tue psiciat. P dñm in unitate eiusdem. Quedam autẽ
ecce dicit pphatiõem sequẽtem alie uõ nõ. τ bene sed dicãt uba
subsequẽtem orationem.
Per omnia secula seculor. Am. Dñs uobiscũ. Sursum corda.
Gratias agamus dño deo nr̃o. Sanctifi ✠ care
pũbum dei unda celestis. sancti ✠ ficare aqua calcata xp̃i
uestigijs que montibus pssa nõ clauderis que scopulis illesa
nõ frangeris que terris diffusa nõ deficis. Tu sustinens aridã por
tans montiũ pondere nec inmigeris. Tu celor ũtute cõtineris ar
cũfusa p totũ lauat omnia nec lauaris. Tu fugiẽtibus pplis hebreor
in molem durata cõstricta es. Tu rursum salsis ũtutibus uili
acolas pdis τ hostilem globum freto seuiente persequeris

una eadem qꝫ est salus fidelibꝫ ꝛ ultio criminosis. Te ꝑ moysē
ꝑcussa rupes euomuit nec abdita cautibꝫ latere potuisti cū
magestatis imꝑio iussa ꝓdires. Tu gestata nubibus ymbre
iocundo arua fecundans. ꝑ te aridis austus corporibꝫ dulcis
ad grām salutaris ad uitā potus infunditur. Tu intimis
scaturiens uenis aut spm̄ inclusa uitalem aut succū fertilē
ꝑstas ne subtractis examinata ꝛ uisceribus solēpnes neget
tia ꝓuentus. ꝑ te initiū ꝑ te finis exultat uł pocius ex deo x
tuū est ut tmm̄ uestiamus. Aut tu omp̄s deus cui uirtutum
nō uesti diuina quarꝫ inuta ꝑmittimꝰ opum insignia ꝑdicamꝰ.
bn̄dictiōis auctor. salutis origo. te supplices dep̄camur fac qu
esumꝰ ut ymbrem grē tue sup hanc domū cū habundantia x
tue bene ✠ dictiōis infundas bona omīa largiaris ꝓspera
tribuas aduūsa repellas malorꝫ fcō demonē destruas angłm
lucis amici bonorꝫ ꝑmissorem deffensoremqꝫ cōstituas domum
i tuo noīe ceptam te adiutore ꝑfectā bn̄dictio tua in longā
mensuram cōfirmet. Tunc hec fundamenta ꝑsidiū culmina teg
gumentū hostia introitū penetrabilia meantur accessum sic
ꝑillustratione uultus tui utilitas hoīuꝫ stabilitas parietum.
Hic accedens ad hostium ecclie faciat crucem cum gambuca
in limine in superiori ꝛ inferiori intrinsecus dicēs ī ꝑstino
Sit positus crux in uicta luminibꝫ utriqꝫ postes grē l tono.
tue in sc̄ptioē signentur ac ꝑmultitudinē ꝓpiciationis tue uisi
tatoribꝫ domus sit pax cū habundantia. Sobrietas cū modestia
redundātia cū iusticia. Inquietudo omīs ꝛ calamitas longe recedat.
Inopia. pestis. morbus. langor. Incursusqꝫ malorꝫ spūum tua sep
uisitatioē discedant. Et tua fusa in hoc loco nr̄e supplicatiōis grā

extensos eius t(er)minos 7 atria circum iacta p(er)uirat. Sitq(ue) p(er)cinctos
eius anglos ac recessus t(er)minos hui(us) gurgitis purificatio p(er) lauacru(m)
ut semp(er) hic leticia quietis gr(ati)a hospitalitatis habundantia frugis re
uerentie religionis copiaq(ue) sit salutis. 7 ubi inuocatur tui s(an)c(t)i nome(n)
bonoru(m) o(mn)ium succedat copia maloru(m) temptamenta p(er)cul effugiant. et me(re)a
mur h(ab)ere nobiscu(m) angelu(m) pacis castitatis 7 caritatis ac u(er)itatis. qui nos
semp(er) ab o(mn)ib(us) malis custodiat protegat atq(ue) defendat. ∴ Quod
seq(ui)tur dicit plane legendo. P(er) d(omi)n(u)m n(ost)r(u)m ih(esu)m xp(istu)m filiu(m) tuu(m). qui cu(m) eo
uiuit 7 regnat. ℟ Amen. Tu(n)c redeat ad locum ubi aquam bened
ixit dicens ibi. Oremus. Oratio.

Deum patrem om(n)ipotente(m) f(rat)res k(arissi)mi in cui(us) domo mansiones mul(te)
su(n)t supplices depcamur ut habitaculu(m) istud bene ✠ dice(re) 7 custo
dire dignetur p(er) asp(er)sione(m) hui(us) aque cu(m) uino sale 7 cinere mixte ut te
nebras repellat 7 lume(n) infundat. nullam seuienti ad u(er)sano tribuat
potestate(m). s(ed) p(ro)pria sit domus dei. ut nullam inimicus habeat licenciam
nocendi. P(er) d(omi)n(u)m n(ost)r(u)m filiu(m) suum. Qui cu(m) eo uiuit 7 regnat. ℟ Ame(n).
Sequitur altaris co(n)secratio. Ingrediens itaq(ue) pontifex ad arum siue
tabulam altaris. Inchoat et scola prosequitur. Antiphonam ∴

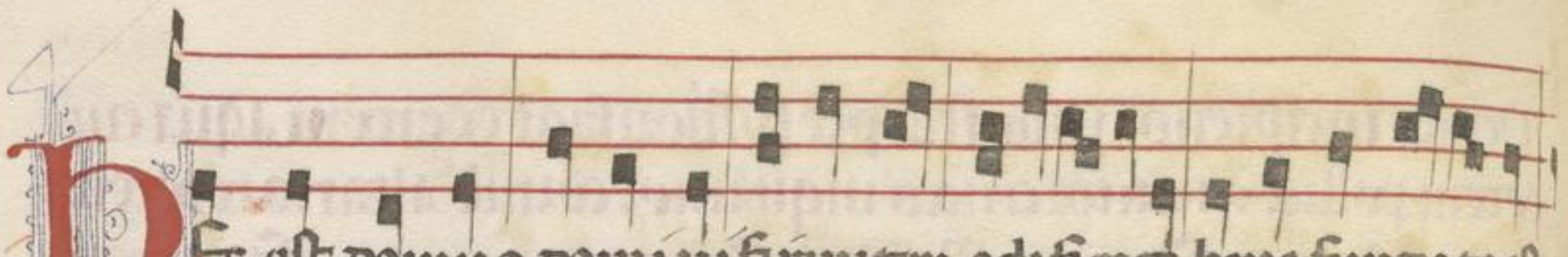
Introibo ad altare dei ad deum qui letificat iuuentutem meam.
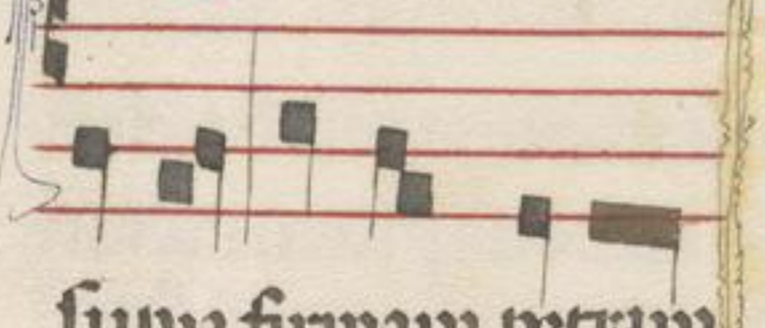

totus dicitur sine Gloria p(at)ri. et si necesse fuit
antiphona p(er) singulos u(er)sus repetatur. Incepta aut(em)
ps. Iudica me deus. antiphona ipa. mox pontifex cum pollice dext(er)e
manus facit crucem ex predicta aqua in medio tabule dicens.
Sanctificetur hoc altare in honore om(n)ipotentis dei 7 gl(ori)ose u(ir)ginis marie
omnium s(an)c(t)oru(m) 7 ad nom(en) 7 memoriam s(an)c(t)i talis pax ti ✠ bi. ℟. Amen.

Deinde incipiens in sinistra parte posteriori fiat ex eadem aqua cum
eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris repetens
in qualibet cruce verba premissa. Quo facto dicat. Oremus. Et diaconus.
Flectamus genua. Levate. Oratio.

Singulare presidium istud propiciatorium in altari cruces pro nobis redim-
dis oblatum, cuius prefiguratione patriarcha iacob lapidem erexit
in titulum quo fieret sacrificium et porta celi desuper aperiretur oraculum. Sup-
plices tibi domine preces fundimus ut lapidis huius expoliatam materiam
superius sacrificiis imbuendam ipse tue dotare sanctificationis ubertate precipias
qui quondam lapideis legem scripsisti in tabulis. Per christum dominum nostrum.
℟. Amen. Oratione expleta pontifex inchoat antiphonam. Asperges me. Re. ẜ.
ps. Miserere mei deus. totus dicatur sine. Gloria patri. ¶ Et dum dicitur
antiphona et psalmus circuit septies aram altaris aspergens eam et titulum in quolibet
circuitu cum aspersorio de herba ysopi facto quod fit hoc modo. Stans enim
ante medium altaris inchoat scola prosequente antiphonam. Asperges me. Incipi-
ens etiam pariter aspergere et circuire altare et titulum sive stipitem prout
dictum est et ea dicta mox incipitur psalmus. Miserere mei deus. Et dicitur tamen
tres primi versus. Antiphona igitur et versiculis ipsis dictis. et circuitu ex-
pleto. Iterum inchoat antiphonam et spargit et circuit et dicuntur alii tres versus sequen-
tes in psalmo. pʳ. ut prius. Quo facto et circuitu expleto. Inchoat tertio antiphonam et
aspergit et circuit et alii tres versus et psalmus dicuntur: sicque septies cum ẜ. +
qui in psalmo sequitur. Ultima tamen vice dicuntur tantum duo ultimi ẜ. psalmi.
nec illis dictis dicitur antiphona ipsa subsequenter circuit ter basilicam interius tantum
aspergendo parietes eius cum premissa aqua sancta. In primo circuitu prope funda-
menta. In secundo quasi in medio parietum. In tertio vero aliquantulum altius. Incipiens
primum circuitum ab oriente. videlicet post altare et procedens ad dextram partem ecclesie s.
versus meridiem usque dum iterum redeat in orientem ad locum ubi incepit
et tunc cantatur. Antiphona :-
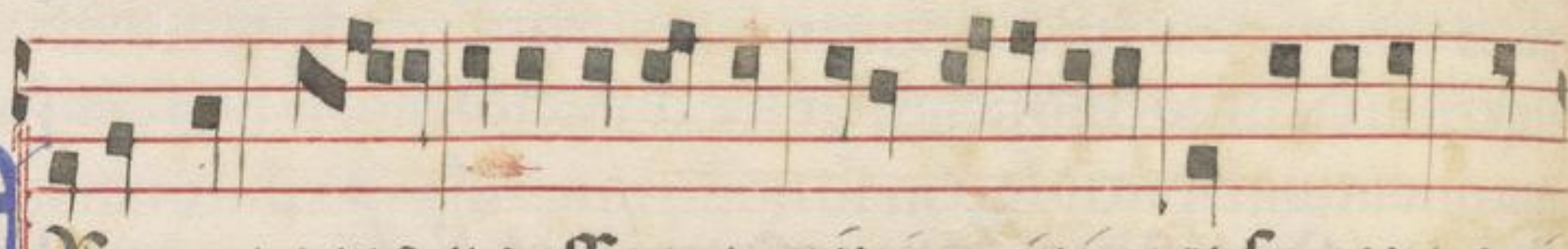

Hec est domus domini firmiter edificata bene fundata est

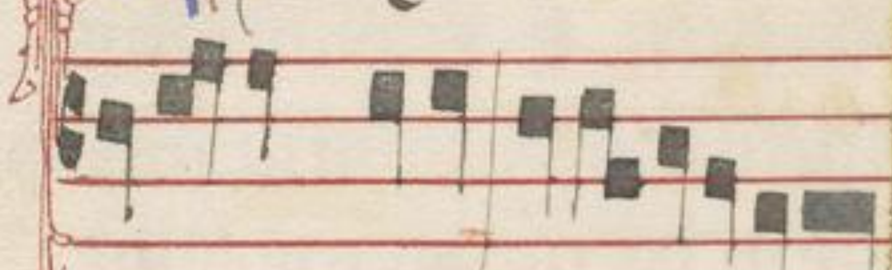

supra firmam petram

ps. Letatus sum. sine Gloria patri. In secundo circuitu in quo incipit et procedit sic In primo. Cantatur Antiphona.
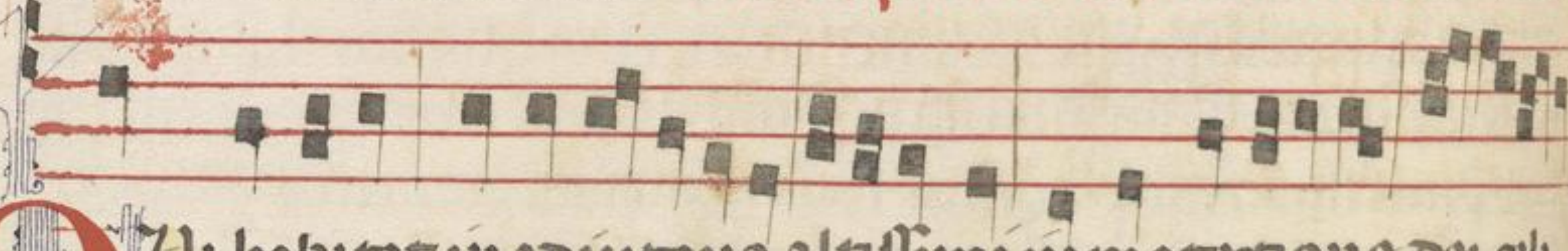

Exurgat deus et dissipentur inimici eius et fugiant qui

oderunt eum a facie eius.

ps. In ecclesiis benedicite deo. usque in finem sine Gloria patri. In tertio uero circuitu incipit similiter et procedit ad sinistram partem ecclesie scilicet uersus aquilonem et tunc cantatur antiphona.
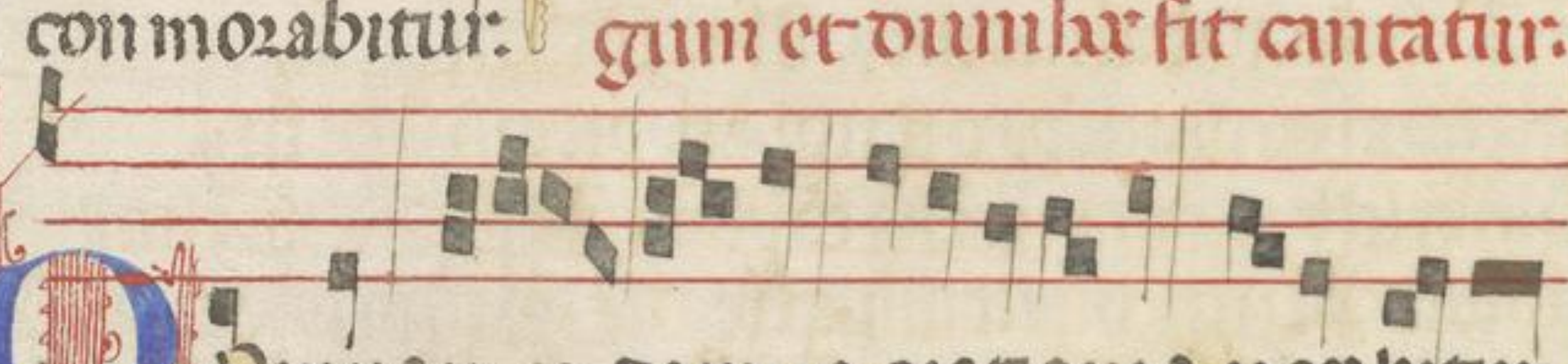

Qui habitat in adiutorio altissimi in protectione dei celi
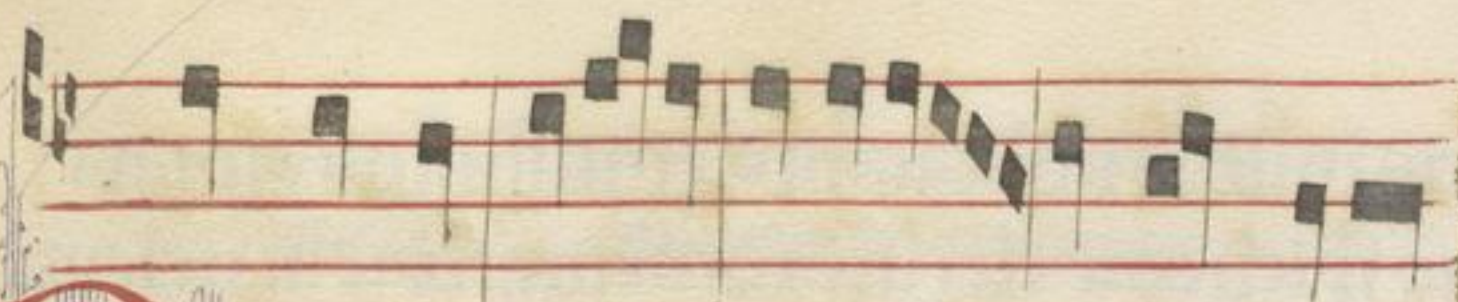

commorabitur.

ps. Dicet domino. usque in finem sine. Gloria patri. Post hec incipiens antiphonam altare aspergit cum premissa aqua sancta pauimentum ecclesie per medium ecclesie in longum et dum hec fit cantatur. Antiphona.
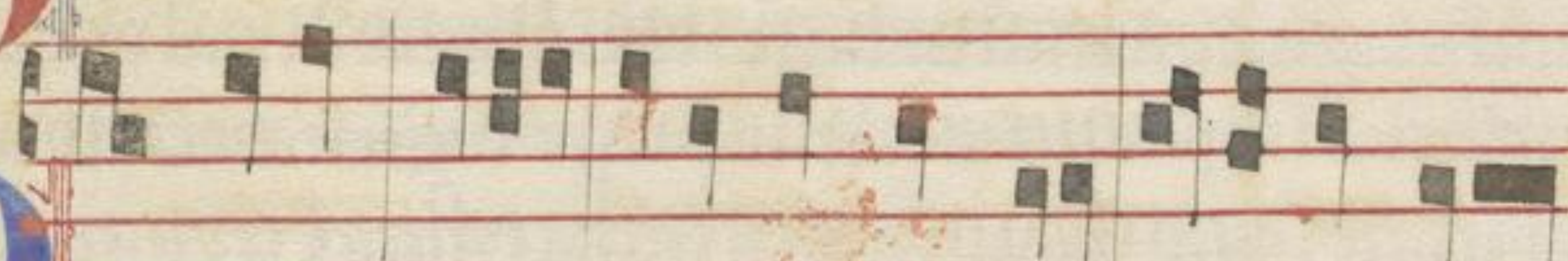

Domus mea domus orationis uocabitur:

ps. Narrabo nomen tuum fratribus meis in medio ecclesie laudabo te. sine. Gloria patri. Item alia antiphona.
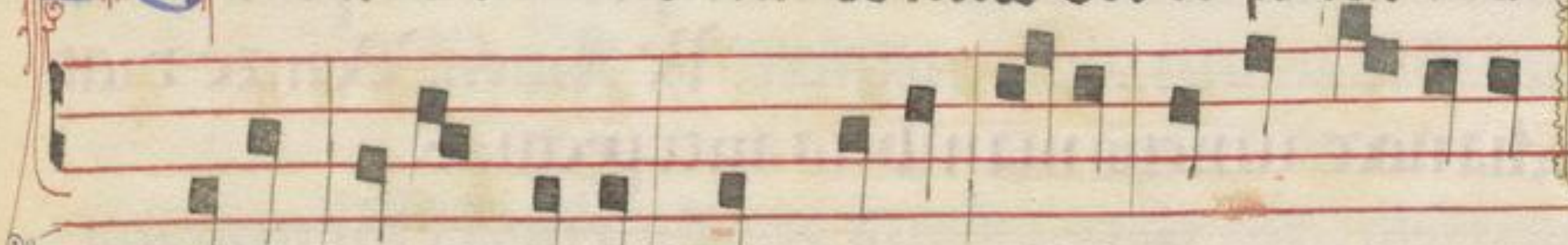

Domine dilexi decorem domus tue.
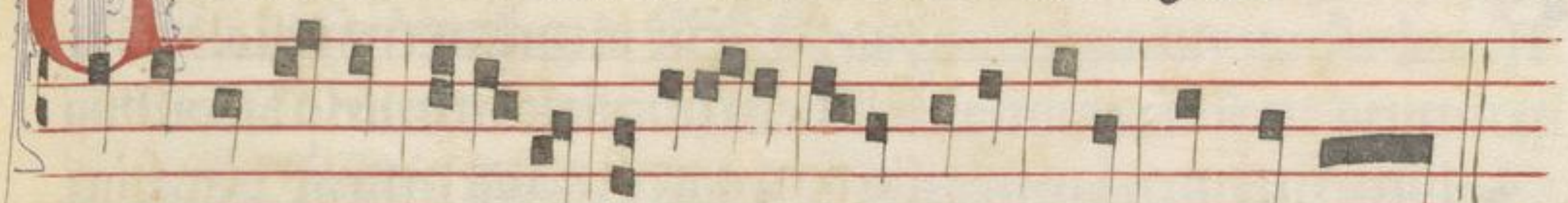
ps. et locum habitationis glorie tue. sine. Gloria patri. Alia antiph. Verte stans in medio ecclesie ad altare conversus inscipit et scola prosequitur. A.

Non est hic aliud nisi domus dei et porta celi.

Vidit iacob scalam summitas cuius celos tangebat

et descendentes angelos et dixit vere locus iste sanctus est. Et dum cantatur spargit aquam per pavimentum incipiens oriente occidentem aquilonem et austrum. Qua finita stans in medio ecclesie conversus ad orientem dicit ibidem. Oremus. Et diaconus. Flectamus genua. Levate. Oratio.
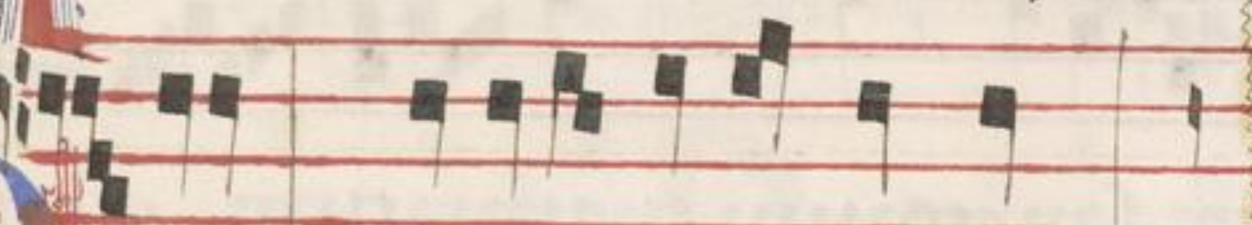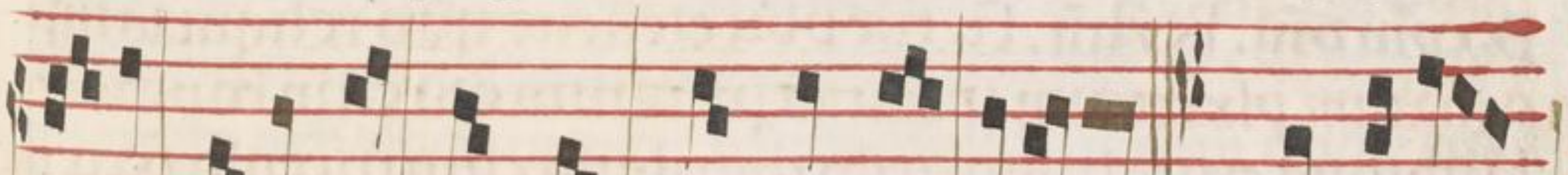
Deus qui loca nomini tuo dedicanda sanctificas effunde super hanc orationis domum gratiam tuam ut ab omnibus hic invocantibus nomen tuum auxilium tue misericordie sentiatur. Per xpm dominum. R. Amen. Et mox dicit iterum ibidem excelsa voce. Oremus. Et diaconus Flectamus genua levate. Oratio ad basilicam consecrandam.
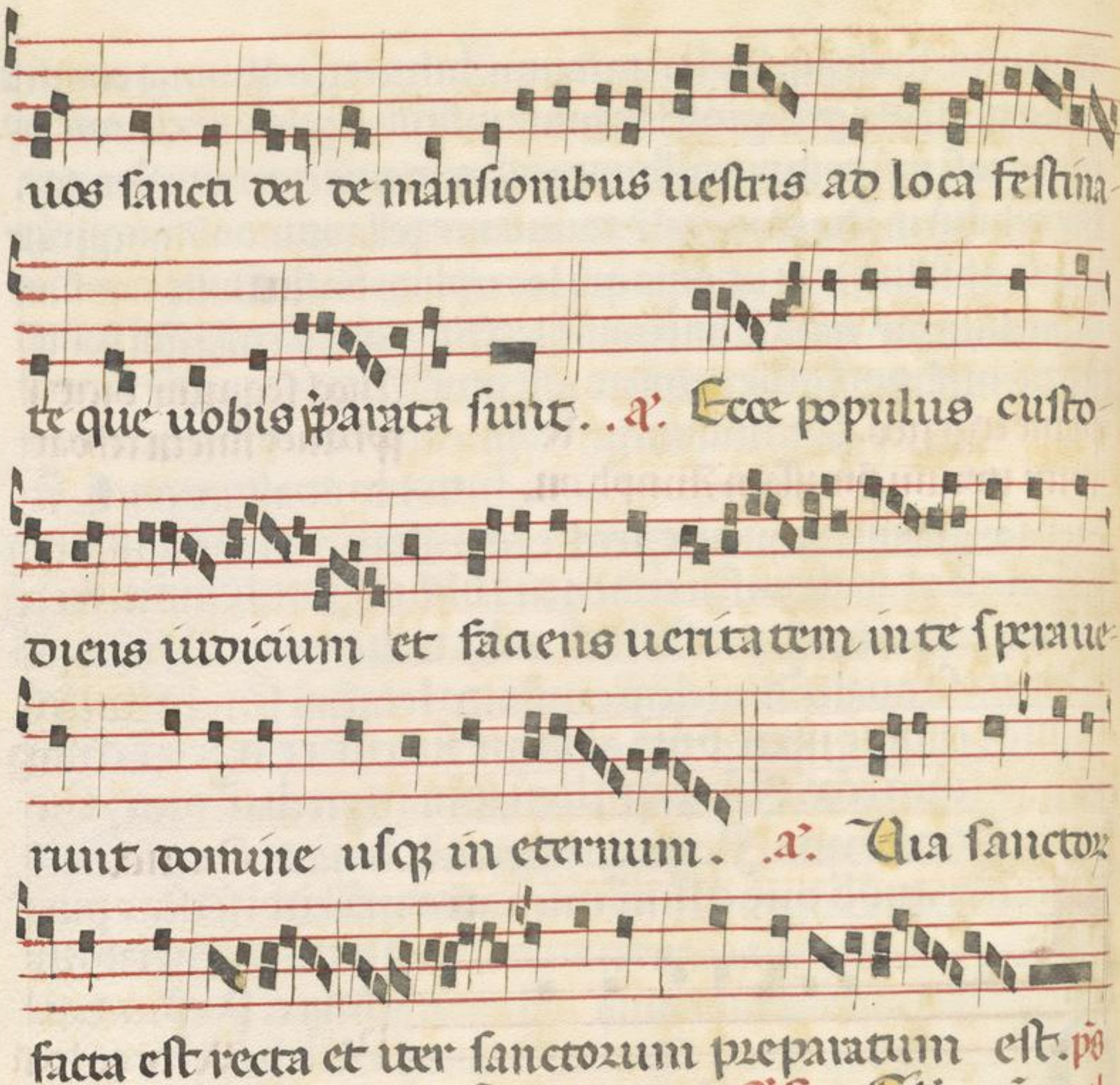
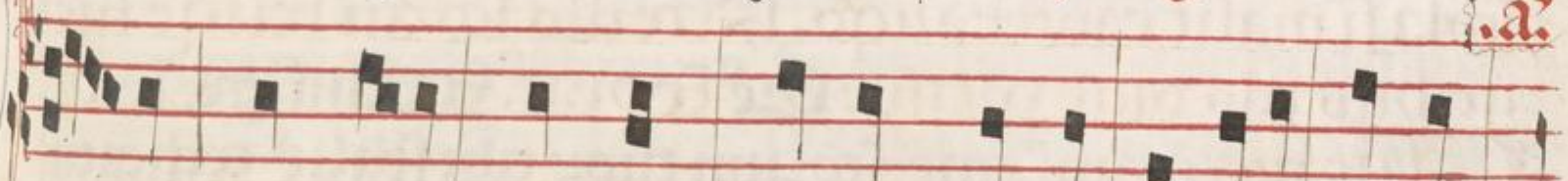
Deus sanctificationum omnipotens dominator cuius pietas sine fine sentitur. deus qui celestia simul et terrena complecteris servans misericordiam tuam populo tuo ambulanti ante conspectum glorie tue exaudi preces servorum tuorum ut sint oculi tui aperti super domum istam die ac nocte. hanc quoque basilicam in honore tuo gloriose que virginis marie et omnium sanctorum

⁊ memoriā scā tui sacris mistiis institutam clementissimus dedica-
misfatus illustra, proprio splendore clarifica omnemq; hominem uenientē
adorare te in loco isto placatus admitte, propicius digneris respicere.
⁊ propter nomē tuū magnū ⁊ manū tuam fortem ⁊ brachiū tuū excelsū
in hoc tabernaclo tuo supplicantes libens, protege dignanter exaudi etiam
de ffensioē cō sua. ut semp felices sempq; in tua religioē letantes. con
stanter scē trinitatis cōfessione fide catholica pseuerent. P dnm̄ nr̄.
xp̄m filiū tuū. Qui tecum uiuit ⁊ regnat. ℟ Amen. Deinde dicat
ibidem media uoce iunctis manibus ante pectus.:

PEr omīa scl'a scloꝝ. Dn̄s uobiscum. Sursum corda. Gratias aga
mus dn̄o deo nr̄o. Uere dignū ⁊ iustum est equū ⁊ salutare
Nos tibi semp ⁊ ubiq; grās agere. Dn̄e scē pr̄ omps etne deus. adesto
pcib; nr̄is. adesto sacramētis. ad esto etiā pijs famloꝝ tuorū laboribus.
Nobisq; m̄iam tuā poscentib;. descendat quoq; in hanc eccl'am tuā
quāq; sub inuocatioē scī nois tui. in honorē scē crucis in qua coetnus
tibi filius tuus dn̄s nr̄ ih̄s xp̄s, p redemptioē mūdi pati dignatus ē
⁊ memoriā scī cōfessoris ul' martiris tui. N. indigni consecramus. sp̄s
scūs tuus septiformis grē ubertate redundas. ut quociens cumq; in
hac domo tua nomē scm̄ tuum fuit inuocatum eoꝝ qui te inuocauerit
a pio dn̄o preces exaudientur. O beata ⁊ scā trinitas que p omīa purifi
cas ⁊ omīa mūdas ⁊ omīa exornas. O bt̄a magestas dei que cuncta
reples. cūcta contines. cūctaq; disponis. O bt̄a ⁊ scā manus dei que
omīa scīficas omīa bn̄dicis ⁊ omīa locupletas. O scē scōꝝ deus tuā
clemētiam humillima deuotioē deposcimus ut hanc eccl'am tuam
purē hūilitatis famlatum in honore scē ⁊ uictoriosissime crucis. ⁊
scī. N. mr̄is ul' cōfessoris tui puri ✠ ficare bene ✠ dicē cōse ✠
crareq; ppetua scīficatiōis tue ubertate digneris. hic quoq; sacdotes sac
ficia laudis offerant. hic fideles ppli uota psoluant. hic pecoꝝ honera

tabnaclo
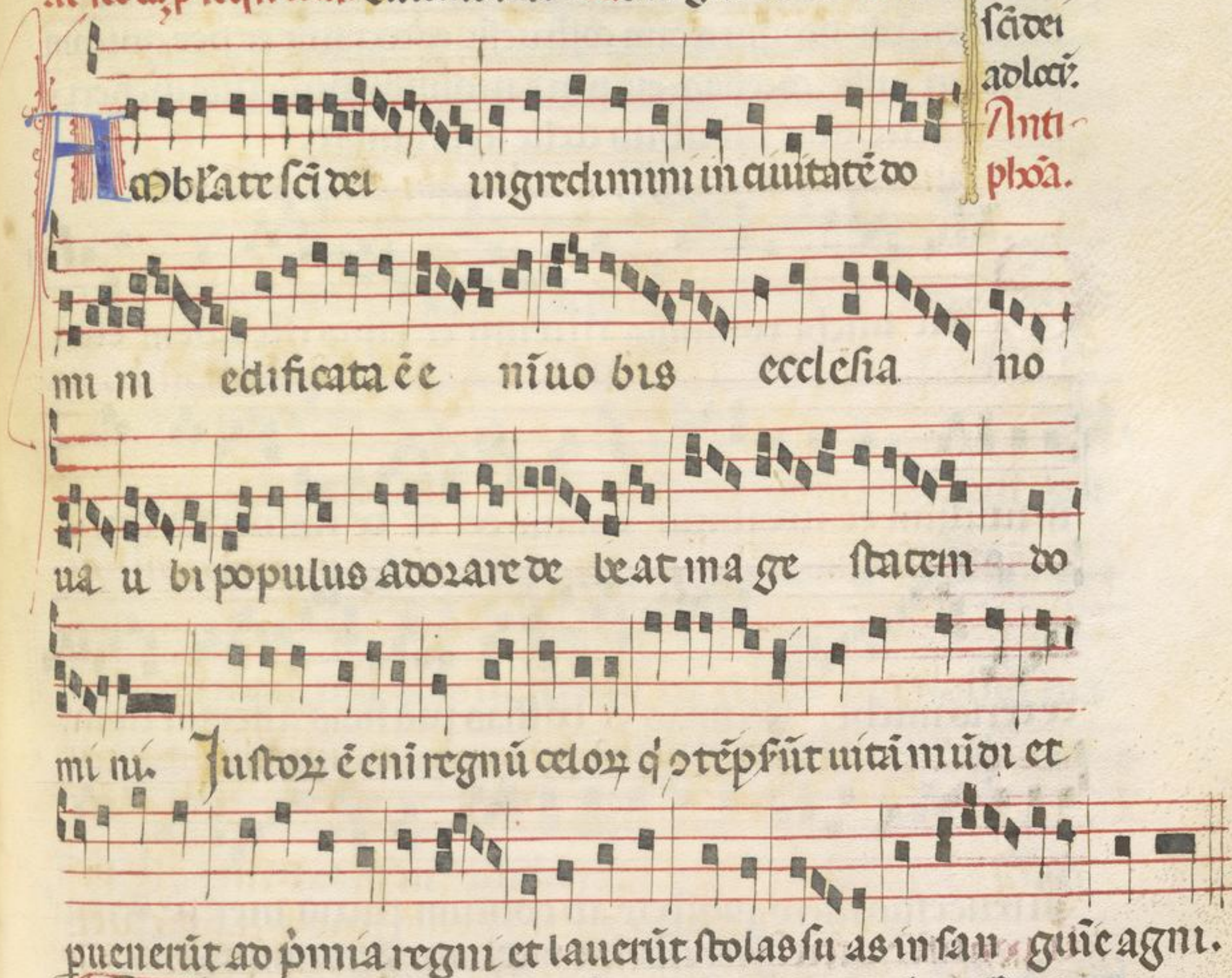
soluantur: fideles qꝫ lapsi reparentur: In hac ergo q̄sumus domine
domo tua sp̄s sc̄i gr̄a. egroti sanentur: infirmi reparentur: claudi cure-
tur. leprosi mu̇ndentur: ceci illuminent̄. demonia eiciantur: Cunctoꝝ.
hic debiliū incōmoda te dn̄e adiuuante pellantur. omnium qꝫ peccatoꝝ
uincula absoluantur: ut om̄s qui hoc tēplum bn̄ficia iuste deposcturi
ingrediuntur cuncta se impetrasse letētur: ⁊ cōcessa mīa q̄m ꝑcanē
ꝑpetue miserationis tue munere glientur. Quod sequitur dicit ⁊
plane legendo. P. e. inunitate. ℟ Amen. ꝑpbatioē finita ichoat
ibidē iterum p̄missam Antiphām. Introybo ad altare dei. Et
mox scola illam ꝑsequente, predit coram altari ⁊ ibi cū p̄missa aqua
bn̄dicta facit maltam seu cēmentū ⁊ bn̄dicat, put h̄etur in fīa de
altaris cōsecratioē que fit sine ecclie dedicatione. Deinde pro
cedit, pcessionalit̄ cum clero cantando letaniam siue lit ad locū
in quo reliquie nocte ꝑtita absuate fuerint et deferat crisma
usqꝫ ad fores ecc̄e. Ep̄us q̄m locū ipm̄ ingrediat̄ dicat. Ore-
mus. Et diaconus. Flectamus genua leuate. Oratio.
Aufer a nob̄ dn̄e q̄sum̄ iniquitates nr̄as ut i sc̄a scōꝝ puri-

mereamr̄ mētib; in
troyre. P xp̄m. d. n.
℟ Am̄. Deinde eo locū
Quam gloriosum regnum
ipm̄ igresso. scola cātt
A.

in quo cum xp̄o gaudent omnes sancti amicti stolis

albis sequuntur agnum quocumqꝫ ierit. V. Mouete

ps. Venite exultemus dn̄o. totus dicat̄ sine Glia pri̇. uel
scola si malit cantet aliqđ. ℟. de illo sc̄o cui relique fueri
ipē. his dc̄is dicat pōtifex Orē. Et dyac. Flectam᷒. ge. le. Orō.

Hac nos q̄sum᷒ dn̄e sc̄orum tuoꝝ tibi sp̄alit̄ dedicata
membra cōtingē quoꝝ patrocinia cupim᷒ incessant̄ hr̄e.
P. xp̄m dn̄m. ℟. Am̄. Et tunc p̄b̄ri eleuent ip̄as reliquias sup
ornatum pheretrum ꝑparatas portantes eas cum honore et
laudibus cruce luminarib; thuribulo cum incenso p̄cedent

tibus pontifice sequente. et dum exeunt locum ip̄m. Ep̄s incho
at scola p̄sequente. A. Cū iocunditate. A. Surgite sc̄i dei. A. Ambulate

sc̄i dei ad loca. Antiphona.

Gentibus igitur ad ecc̄e cōsecrande fores cōuenientibus p̄us q̄m in
grediantur pontifex circueat illam cū ip̄is reliquiis p̄plo sequente tribus uicibus —
et clamante. kyrieleyson. cantando p̄missas. A. donec iterum
perueniat ad fores ecclie. Tunc pontifex facit ibi breuit̄ uerbum
ad plebem de uirtute ꝛ p̄uilegiis dedicationis ecc̄e de cui͛ et aliis i
p̄uentibus ecclīasticis integre restituentib. fundator quoq; ecc̄e ꝛ

plebs diligent̃ admoneatur . et docē illius et qualem honorem ecclie
et pb̃ris exibere debent. Quib; p̃sitentib; se iussa p̃sulis impleti.
et fr̃is fieri p̃fab; p eo qui ecc̃am cõstruxit et dotauit et p eo qui eam
cõsecrari iussit. cõcessaq; eis parte in omĩb; bonis que ibi fieri
contingerit. tunc p̃foribus ecclie scola cantat.

Erit michi dominus in deum et lapis iste quem erexi
in titulum et uocabitur domus dei et de uniuersis que
dederis michi. Decimas et hostias pacificas afferam tibi. ℣.
Si reuersus fuero prospere ad domum patris mei. p̃ Decimas.
Et pontifex dicit. Oremus. Et diaconus. Flectamus genua. Le. Oro.
Domum tuã q̃sim̃ dñe clementer ingredere et in tuorum
cordib; fidelium p̃petuam tibi cõstrue mansionẽ. et p̃sta
ut domus hec q̃ tua sit dedicatiõe solempnis tua fiat hitatiõe
sublimis. P xp̃m dñm. Qua orõne finita p̃us q̃m ingrediat̃
signat hostium ecc̃e extius cũ crisma et in modũ crucis dicens
In nomĩe pa ✠ tris et filij et sp̃s sancti. Amẽ. porta sis bñdicta sanc

tificata.

tificata cõsecrata ꝯsig̃ta ꝛ deo comĩdata. porta sis itroitus salutis et pacis. porta sis hostiũ pacifici. P eũ qui se hostiũ ꝛ hostiarũ appellauit ihm xp̃ꝫ dñꝫ nr̃ꝫ. Qui cũ pr̃e ꝛ sp̃u sc̃o. ui. ꝛ reg̃. ds̃ i scl̃a scloꝝ.

R. Am. Dñc p̄bri leuent pheretrũ cũ reliq̃s ꝛ i gredie̅do ecc̃am cũ clero ꝛ pp̄lo po̅tifex ꝛ sco la p̄seq̃r̃ Antiph.

Ingredimini sancti dei preparata est enim a domino habitatio sedis uestre et populus fidelis cum gaudio insequitur iter uestrum ut oretis pro nobis maiestatem domini alleluya.

Item si necc̃e fuit p̄us q̄m p̄ uenerint ad altare icipiat̃ ꝛ dicatur: a.
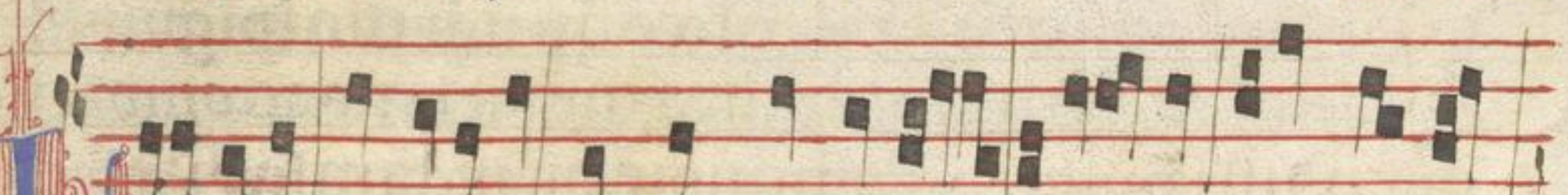
Gaudent in celis anime sanctorum qui xp̄i uestigia sunt secuti et quia pro eius amore sanguinem suum fude-

ruint. ideo cum cristo regnabunt in eternum.
Cum autem ad titulum seu altare inq̃ debet includi p̃ueniãt
reliquis sup illo ul' in alio honesto loco cũ luminaribus añ
illas reuerent' dispositis. eps incipit. a'. Exultabũt sci. Re in
sequenti titulo. ps. Cantate dño. totus dr sine. Gl'ia pri. Et
p'. ps. a'. repetat'. Qua dcã eps dic̃ Oreᵉ orõ. Deus qui nomĩ
loco dñationis tue clemens 7c'. p'sequẽ hac orõnẽ 7 omĩa
q̃ sequũtur p' eam cõtinue infra in tractu de cõsecratiõe alta
ris que fit sine ecctẽ dedicatiõe usq3 ad missã hoc saluo q'
illi' p̃fationis q̃ dicatur. Dñe scẽ pr 7 clemens cui' uirtu3
7c'. Cantet' hic p̃phõ ista nota mediocr̃ iunctis manib3 añ pect'.

Per omnia scl'a sclor'. Sursum corda. Grãs agamus
dño deo nro. Vere dignũ 7 iustum est equũ 7 salu
tare. nos tibi semp 7 ubiq3 grãs ag̃e. dñe scẽ pr omĩpotẽs
et'ne deus q̃ p̃penciorẽ curã 7 attentiorẽ famulatu tibi s'uitutis
officia deferant' hoc p̃s tim intpr quo religiosar' mutuum
habitũ ul' parietem ornatũ delegisti templũ istud in quo
scõr' tuor' all'. initio habetur bene ✠ dic̃e 7 scã ✠ ficare dig
neris. p quor' sacram reuerentiam 7 honorem sacratissimo
nõi tuo hoc altare dedicamus. hoc igitur dñe efflagitant'
p̃cib3 dignare. hoc altare celesti scĩficatione p fundere 7 bñ
✠ dicere. assistant angeli. caritas 7 scĩ sp̃s illustratiõe pre
fulgeat. Sit illi' quoq3 apd te grẽ cui' fuit illo' qd abrahã
pater fidei in nr̃e figuram redemptionis filiũ immolatur'
extruxit qd ysaac in cõspectu tue magestatis instituit q'
iacob diuĩ magna uidens uisione erexit. ut hic orãtes

exaudias. hic oblata sc̄ifices. hic q̄ sup posita benedicas. hic q̄
b̄ndicta distribuas. Sit ergo ecc̄e tue titulus sempit̄nus. Sit
m̄sa celestis sp̄ualiq; celo p̄parata. Tu ergo dn̄e p̄piao ore tuo
hostias sup cū imp̄ositas b̄ndictio̅is. ↄ b̄ndictas suscipias atq; nb̄
om̄ib; t̄bue ut participatōe ear uitam aq̄ram' et̄nam. Q. ō seq̄tur
dicatur plana uoce. Per dn̄m n̄rm. In unitate eiusdem. Antipħa.

Lapides preciosi omnes muri tui et turres iherusalem
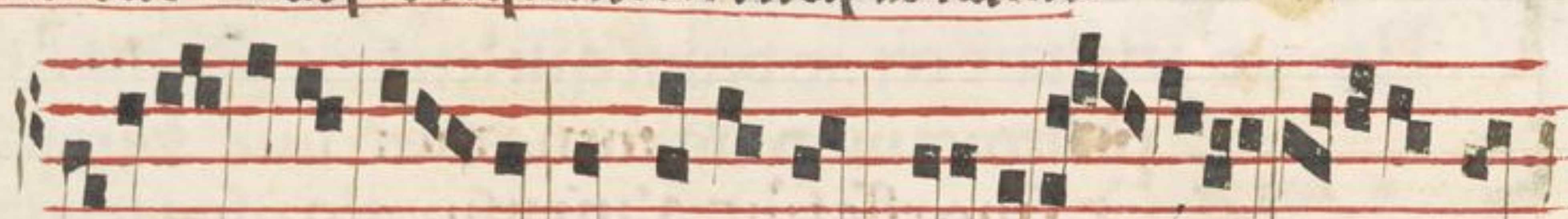

gemmis edificabuntur. p̄s Lauda ih̄r̄lm. tutus dicatur cū Gl̄ia p̄ri. om̄ib; expeditis reuūtitur pōtifex ī sacrarium ↄ dū ornat' ecc̄a luminaria accenduntur. induit se ad missam cantore incipiente. Introitū. Terribilis est locus iste. p̄s Quam dilecta. R̄c sub festo dedicatio̅is ecc̄e. Q. uedam t̄n ecc̄le dicunt. V̄. Vidit iacob insompniis scalam erectam et angelos dei ascendētes ↄ descendentes ↄ ait. Oremus. collecta.
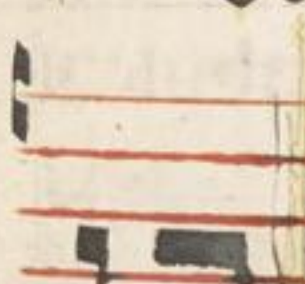
Deus qui inuisibilit' om̄ia cōtines ↄ tam̄ p salute gn̄is humani signa tue potencie uisibilit' ostendis templū hoc ı̄ magestatis tue inh̄itatiōem illustra ↄ concede ut om̄s qui huc dep̄caturi cōueniunt ex quacūq; t̄bulatiōe ad te clamauerit cōsolatio̅is tue b̄n̄ficia cōseq̄ntur. Per dn̄m. Epl̄a. Vidi ciuitatem sc̄am ih̄r̄lm. R̄. Locus iste a deo. V̄. Deus cui astat chorus ↄ Alla. V̄. Adorabo ad templū. prosa Clara chorus. t̄ctus. Domus mea domus orōnis. euangl̄m. Egressus ih̄s pambulabat iherico. et dicatur. Credo in unum deum. offertor. Dn̄e deus ī simplicitate. R̄c om̄ia p̄missa sub festo dedicatio̅is ecc̄e. Sec̄.

Deus qui sacrandorum tibi auctor es munerum effunde sup
hanc orationis domum bndictionem tuam ut ab omnibus in ea
inuocantibus nomen tuum defensionis tue sentiatur auxilium.
P dnm. Bndictio solempnis sup pplm. Omnips deus q nos
hodierna. com. Domum mea domus orois. Re sb festo dedica
tionis ecclesie. Post com.
Quesumus omnips ds ut in hoc loco quem nomini tuo indigni dedi
cauimus cunctis petentibus aures tue pietatis accomodes.
P dnm. Missa finita epus sedm morem quorumdam locorum consecr
cimiterium si hora patiatur. cuius consecrationis formam require infra.
Sunt tn q dicunt pmissos circuitu ecce de foris et aspsiones cimi
terii ad hoc suffice. Aliaque cimiterii consecrationem neccessariam
non esse. // De altaris consecratione q fit sine ecce dedicatione. Rubrica.
Quando altare solum et non eccia consecratur qd fieri pot
omni die. Conuenit tn fit in diebus dnicis et festiuis
pparentur q ad hoc neccaria sunt. In pmis paretur in ecca
sacristia uel alius locus ydoneus. ubi reponantur relique
in altari recludende. Item parentur ipse relique et parate uel in sero p
cedentis diei uel mane piusquam consecratio fiat includantur in aliquo
decenti et mundo uasculo. qd sup ornatum pheretrum si uelit collo
catum ponat cum luminaribus in loco ad hoc pparato sm ea q sub
ecce dedicatione in pncipio sunt pscripta. Item medulla panis uel
bumbax ad extergendum. Item parentur crisma et oleum siue cathecu
minorum et due patene calicis. una p crismate. alia p oleo sco. et
ubi supponendis. Item thus turribulum et pune p turribulo.
Item unum uas aqua plenum qd in pbrio ponatur. Item cinis sal et
uinum. Item aspsorium de ysopo fcm. Item mantilia ad extergendum
altare consecrandum quociens expedient. Item .v. parue cruces fce

de subtilib(us) candelis uel etiã plures dupplo ut meli(us) 7 caci(us) thus cõburat(ur). Itẽ coop(er)tã linea cerata ad m̃surã ip(s)i(us) calicis. Itẽ. iiij. spatule linee parue ad abradendũ de altari cõbustiones 7 cineris thuris 7 candelar(um). Itẽ amule ul' uas ad ponendũ ibi hui(us) cõbustiões. Itẽ calx siue tegula trita ad faciendu(m) cementum p(ro) i(m)plendo sepulcrum reliq(ui)ar(um) 7 iunctura m(en)se altaris cum stipite. Itẽ cem(en)tarius qui h(oc) agat. Itẽ duo cerei qui semp(er) ep(iscopu)m quocũq(ue) ierit p(re)cedant. Itẽ aqua ad lauandũ man(us) quociens 7 manutergia ad tergendum digitos iunctos. Pontifex igit(ur) se ad cõsecratiõem p(re)parans. Incipit uoce submissa. vii. ps. speciales et int(er)im induit amictũ albam stolam 7 pluuiale albi coloris sine manipulo. Et sic finitis ip(s)is p(ri)mus habens mitrã simplicem in capite et cambucam in manu accedit ad p(res)biterium ubi coram altari inchoat scola prosequente. Antiphonam.
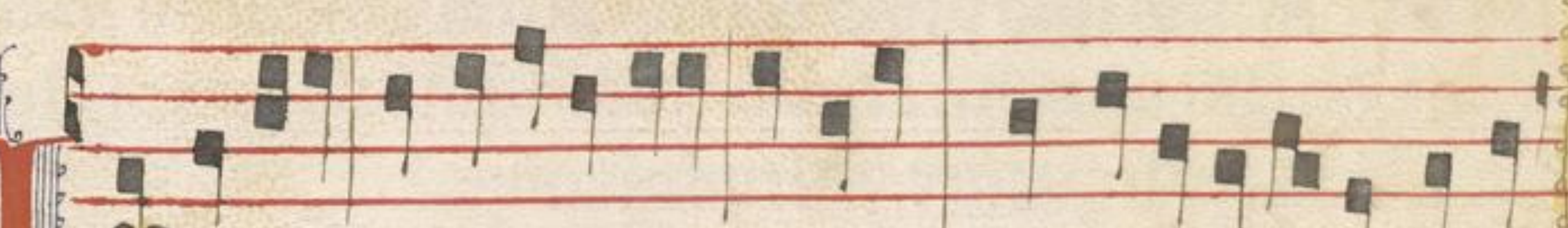

Adesto deus unus omnipotens pater et filius et spiritus

sanctus. Qua finita dicat. Oremus. oro. Actiones nr̃as. Req(ui)re sup(ra) sub albatis b(e)n(e)dictiõe. Qua dc̃a p(ro)sternit se ibidem sup(er) faldistoriũ 7 tapeta. et cantor incip(it) letaniam. R(equi)re supra sub ordinatiõe subdiaconi no(m)i(n)ando bis in ea nom(en) illius sc̃i. In cui(us) nomi(n)e dicatur altare. Cũq(ue) dixit. Ut obsequium s(er)uitutis n(ost)re 7 c(etera). Et idem a choro responsum fu(er)it. Tunc pontifex se erigens cambucã in sinistra manu tenẽs 7 dext(er)am eleuando extendens p(ro)ducit ter signũ crucis cõit(er) sup(er) arã 7 stipitem dic(ens) t(er)ens. p(ri)mo. Ut altare hoc ad honorem tuũ et memoriam sc̃i tui talis cõsecrandum bene ✠ dicere digneris te rogam(us) audi nos. Idem q(uoque) R(espon)dent.

acchoro. Sc̄do dicat. bn̄dicere ⁊ sc̄i ✠ ficare. Tercio dicat. bn̄dicere
sc̄ificare ⁊ cōsecra ✠ re. Quo dc̄o ⁊ a choro R̄n̄so. Iterū super
faldistoriū accūbit. ⁊ cantor p̄seq̄tur letaniam. Qua finita
ab accubitu spacio cōgruenti surgens bn̄dicat aquā cū sale
cinere ⁊ uino. ea cōmiscendo. Incipiens ⁊ dicens ter semp genua
flectendo. Deus in adiutorium meū intende. Dn̄e ad adiu
uandum me festina. cum. Gl̄ia pr̄i. absq; All'a. Et p̄cedit in
ip̄a aque bn̄dictiōe p omia put h̄etur sup̄ sub eccl'ie dedicatiōe.
In secūdā aque bn̄dictiōe usq; ad p̄fationem illam. Sc̄ificare per
u̇bum ⁊c̄. que hic nō dicatur. ubicūq; fit ibi initio de ecc'ā simul ⁊
altari dicatur hic tm̄ de altari. aqua igr̄ bn̄dicta ingredir̄ ad altare

Introibo ad altare dei ad deum qui letificat iuuentu
undo ans anti phia
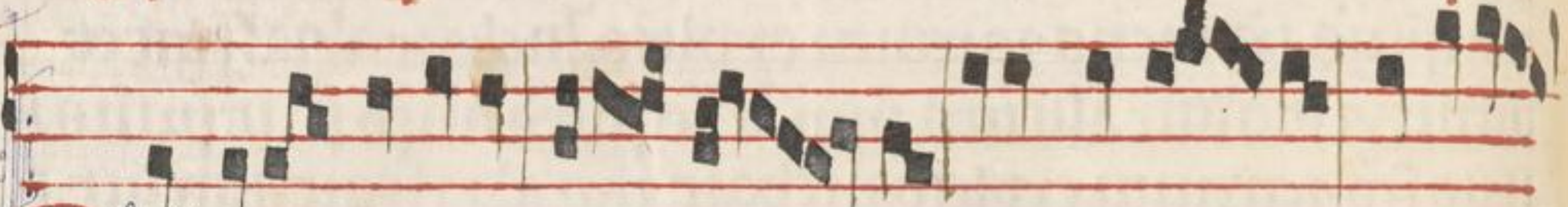

tem meam. ps. Iudica me deus. totus dicit' sine Gl'ia patri.
Et sine cessione fiunt. a. ip̄a p singl'os u̇sus repetatur.
Incepta autē a. ip̄a mox cū pollice dextre manus
facit crucē ex p̄dicta aqua in medio tabule. al
taris iam prius collocate dicens.

Sc̄ificetur hoc altare in honore omnipotentis dei ⁊ gl'iose uir
ginis marie ⁊ omium sc̄orum ⁊ nomi ⁊ memoria sc̄i tal. pax ✠ t' Am̄.
Deinde incipiens in sinistra p̄te posteriori et p̄ modum in
dextrā anteriori. Et deinde in sinistra anteriori. p' in dextrā posteriori
facit ex eadem aqua cū eodem pollice cruces in quatuor cornibus
altaris repetens in qualibz cruce u̇ba p̄missa. Quo fc̄o dicat
Oremus. Et diaconus. Flectamus genua leuate. Oro Singu
lare illud p̄piciatorium. Req̄re sup̄ sub eccl'e dedicatione. orone
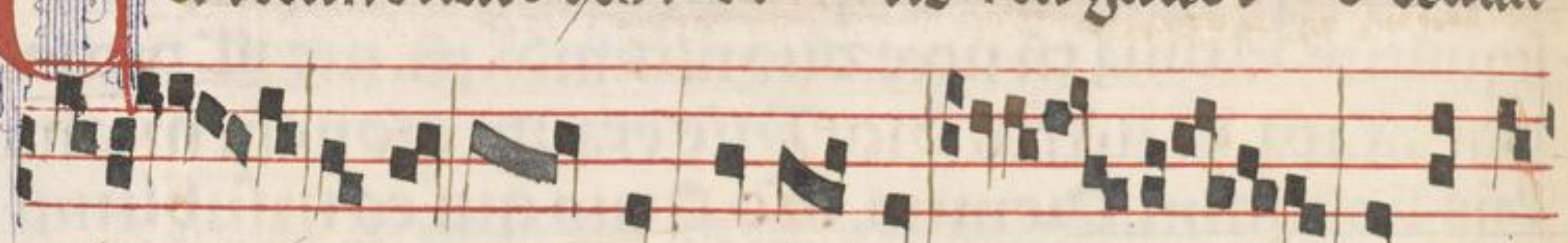
expleta pontifex inchoat. antiphonam. Aſperges me d. R̷e ibidem.
pſ. Miſerere mei deus. totus dicitur ſine. Gloria patri. ¶ Et dum
dicit᷑. a. ⁊ pſ. circuit ſepties aram altaris aſpergens eam ⁊ titulum
in quibus circuitu cum aſperſorio de herba yſopi facto. quod fit hoc modo.
Stans ei ante mediū altaris inchoat ſcola proſequente. antiphonā.
Aſperges me. Incipiens etiam parit᷑ aſpergere ⁊ circuire altare ⁊
titulum ſiue ſtipitem, ꝑut dictū eſt. et ea dicta mox incipitur
pſ. Miſerere mei deus. et dicitur tm̄ tres primi uerſus. a. igitur
⁊ v. ipſius. pſ. dictis ⁊ circuitu expleto. Inchoat. a. ⁊ aſpergit et
circuit. ⁊ dicitur alij tres primi v. ſequentes in ipſo p. ut prius. ⁊
Quo facto ⁊ circuitu expleto. inchoat tertio. a. ⁊ aſpergit ⁊ circuit. ⁊
alij tres. v. pſ. dicitur. ſicque fit ſepties. cum v. q in primis
ſequuntur. Ultima tm̄ uoce duo ultimi v. pſ. nec ult. dictis
dicit᷑. a. ipſa. Quo facto dicat Dn̄e exaudi orationem meam.
Dn̄s uobiſcum. Oremus. Oratio Deus qui es in ſublimi
rex. R̷e in fra ſub dedicatione altaris portatilis. Deinde
ex eadē aqua bn̄dicta facit maltam ſeu cementū. ex cal-
ce ⁊ ſabulo ſeu tegula trita ad hoc ꝑparatis. Benedictio
calcis et ſabuli commixtorum:. Oremus. Oratio.

Summe deus qui ſūma ⁊ media ꝑ imaque cuſtodis
qui omnem creaturam intrinſecus ambiendo concludis
ſāfica ⁊ bn̄ ✠ dic has creaturas calcis ⁊ ſabuli. P. xpm
dn̄m nrm̄. R̷ Amen. Cementū itaque bn̄dictum reſiduū ⁊ reſi-
duum aque fundat ad baſim ſiue ad ſtipitē altaris
ꝑcautū. hijs pactis, ꝑcedit, proceſſionalit᷑ cū cereis cruce
⁊ thuribulo ad locū ubi reliquie poſite fuerūt et priuſque
locum ipſm ingrediatur dicat Oremus Et diaconus
Flectamus genua. Leuate. Oratio.
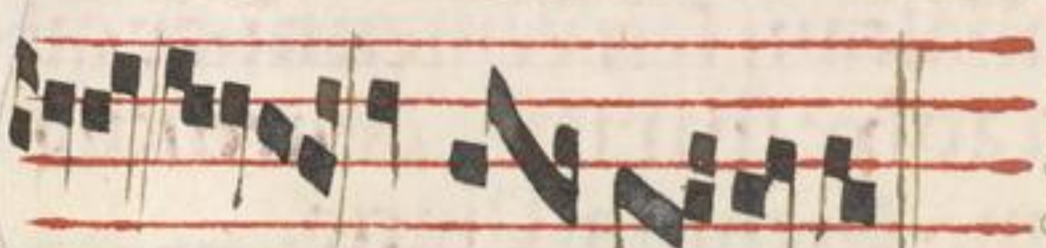
Aufer a nob' dn̄e q̄s uniū' cunctas iniq̄tates nr̄as ut ad
sc̄a sc̄or puris m̄eamur m̄tib' introire. P xp̄m. dn̄. nr̄.
Ingressus uō p̄sulis in cō tingat dicat. Oremus Oratio.
Fac nos dn̄e sc̄or tuor spālr dicata m̄bra cō tingē. quor
cupimus patrocinia incessant' hr̄e. P xp̄m. d. n. R. Amē.
Quā dcā accipiēs pōtifex reuerent' uasculū reliq̄ar de portis
eas solempnit' ꝛ p̄cessionalr' ad altare cōsecrandū ul' si sint
sup ph'retrū p sacerdotes fieri faciat. Inchoans. Antiphona

Cum iocunditate exhibi bi tis ꝛ cū gaudi o deduce

mi ni nā et montes et colles exilient expectan

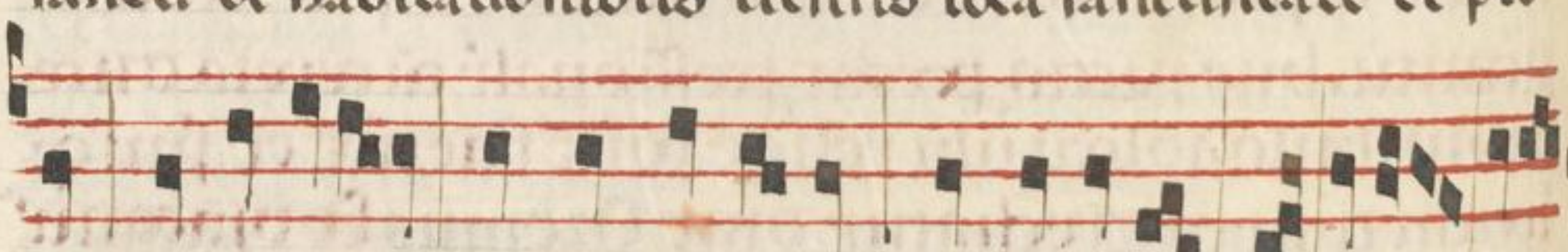
tes uos cū gau di o.

possunt etiā dici si expedierit seq̄ntes Antiphone.

Surgite

sancti de habitationibus uestris loca sanctificate et ple

bem benedicite et nos homines peccatores in pace custo

Allelu ia.

dite. A. Ambulate sancti dei ad locum destinatum qui nobis preparatus est.

Cumque cantando premissas antiphonas peruenerit ad ipsum altare deponit eas reuerenter cum luminaribus super illud.
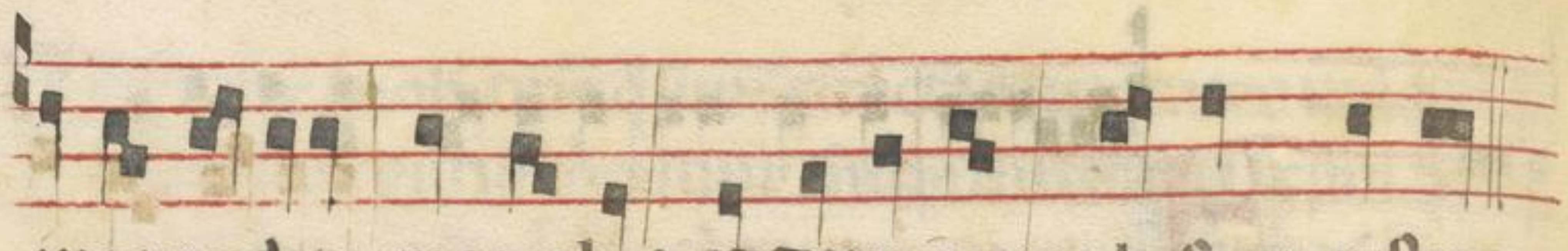
Et mox inchoat coram illo scola prosequente.

Exultabunt sancti in gloria letabuntur in cubilibus suis.
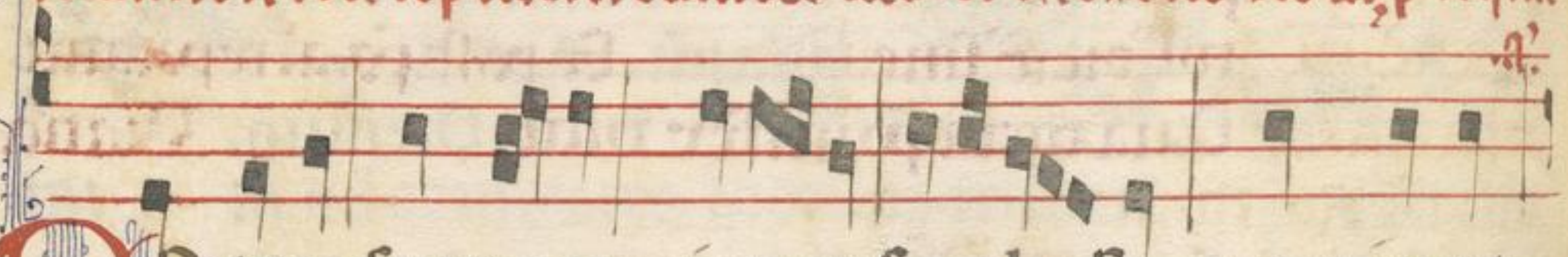
Ps. Cantate domino canticum nouum laus eius. Totus dicatur sine Gloria patri. Et post ps. a. repetatur. Qua dicta pontifex dicat. Oremus. Oratio.

Deus qui in omni loco dominationis tue clemens et benignus dedicator existis. exaudi nos quesumus et concede ut inuiolabilis huius permaneat consecratio et beneficia tui muneris uniuersitas fidelium quod supplicat percipere mereatur. Per christum dominum nostrum. R. Amen. Et mox facit cum pollice singulas cruces de crismate in .iiii. angulis confessionis seu foraminis siue sepulcri in quo reliquie debent recondi. dicens faciendo unamquamque crucem. Consecretur et sanctificetur hoc sepulcrum. In nomine patris et filii et spiritus sancti. pax huic R. Amen. Deinde icludit ibi uasculum cum reliquiis que uenerant quibus reclusis inchoat et scola prosequitur. Antiphonam.

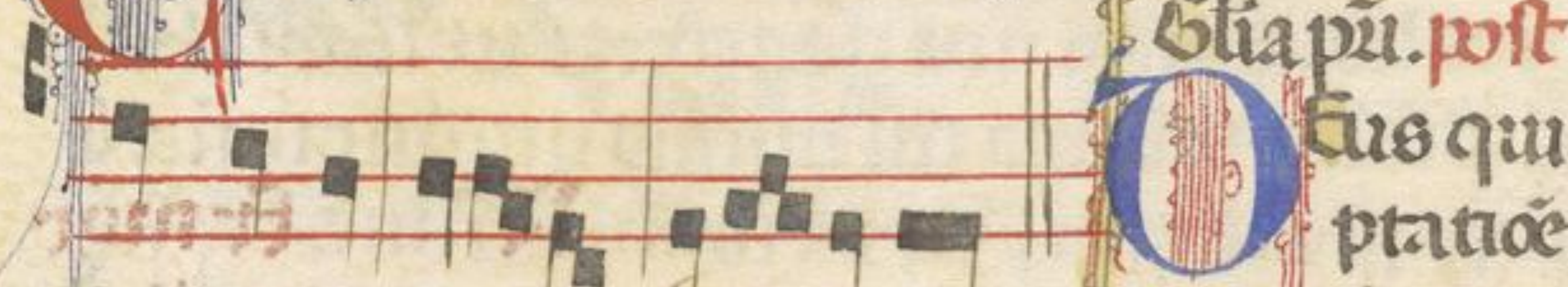
Sub altari dei sedes accepistis

intercedite pro nobis ad dominum ihesum cristum.
℣ Exultabūt scī in glīa. totus dicatur sine Glīa pᵃ. et .ā.
repetatᵘʳ. Item si uelint cantēt. ℟ʼn. Sub altari audiui uoces.
·℣· Uidi subaltare dei. ℟e sub festo inocentiū. post thuri
ficat añ reliqās inclusās. Quo fcō accipiēs tabulā seu lapi
dem cū quo debȝ claudi foramen seu sepulcrū facit cum po
llice crucē de crismate in medio eiᵘˢ de subtus dicens. Conse
cretur ⁊ scificetur hec tabula ul. hic lapis p istam unctionē
⁊ dei bñdictiōem. In noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ sp̄s scī. pax ✠ tibi ℟.
Amen. Et mox ponit ⁊ coaptat tabulam seu lapidem sup
foramen seu sepulcrū claudēs illd. et inchoās scola, p sequit
.ā.
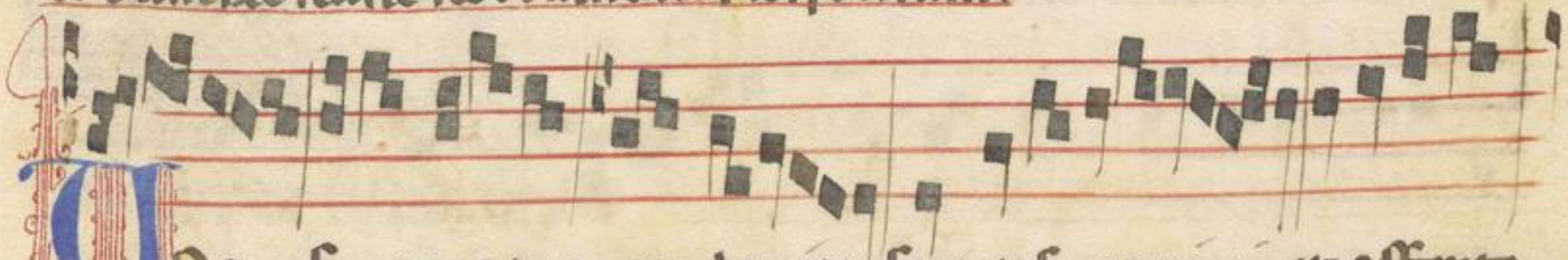

Corpora sanctorum in pace sepulta sunt et uiuunt

nomina eorum in eternum. Glīa pᵃ. post hͻ dicit. Oremᵘˢ oro
Deus qui ex omni coaptatioē scōr. etinum
magestatis tue cōdis habi
taculū de edificatōni tue incremēta celestia. ut quor reliqᵃˢ
hic pamore cōplectimᵘʳ eor semp meritis adiuuemᵘʳ. p xp̄m.
dnm̄. ℟. Amen. Tūc cōpus incipiente hec facere ministri
et cementarij cum cemento bñdicto firment ipām tabulā
seu lapidem sup foramen seu sepulcrū. Quo fcō facit crucē
cū pollice de crismate de sup dicēs. Signetᵘʳ ⁊ scīficetᵘʳ. In noīe
pr̄is ⁊ filij ⁊ sp̄s scī. pax ✠ tibi ℟. Amen. Deinde offerens ma-

nibus unctis. turribulū cū thure. Inchoat scola prosequte
offert. Stetit angelus iux. et finitur sine. Allā. Re sub festo
dedicatiōis bti michael. et dū cantat thurificat altare un
diq3 ad dextrū ⁊ sinistrū latus ant̃ ⁊ desup donec p̃missū
offertoriū. finiatur. Quo finito dicit corā altari Ore. Oratio.
Dirigatur oro nr̃a q̃sumus dn̄e sicut incensum in cons
pectu tuo et copiosa beneficia xp̄ianus pp̄lis assequat
ut quicumq3 tibi in hoc altari sacrāda libamīa deuote obtu
lerit ul' sacrata susceperit et uite subsidia presentis accipi
at et remissionē omnium peccorum parit cōsequatur ⁊ gr̃ãz
sempiterne redemptiōis p̃cipiat. P xp̄m dn̄m nr̃m. R Am.
Premissa aūt obsuant' qn̄ foramē seu sepulcrū fit imedio
are seu altaris in pte supiori ul' etiā in stipite altaris a parte
anteriori ul' posteriori. tūc ei ara seu ipm altare p̃usq̃m hec fiat
stipitem leuatur ⁊ collocatur atq3 firmatur. et postea reliq̇e
recludūtur ⁊ fiunt inunctiōes ⁊ alia ut p̃missum ē. Si uero
sepulcrum fit imedio sūmitatis stipitis. Tūc imediate post
bn̄dictiōem t'minatur. S. in ·f·. Aqua igit' debet fieri reliq̇arum
deportatio ⁊ reclusio q̄ icipit. S. in ·f·. hys pactis. Et ptenditur
usq3 ad p̃ncipui hui'. Rec. q̄a añ illarum reclusionē nō pt ara sup
stipitē collocare ñ altare cō secrī. Vn tūc reclusiōe facta statim
sacdotes ⁊ leuite. missam seu altare leuāt et collocant i titulū
siue sup stipitē ⁊ cemtarij cū calce predicta liniunt ⁊ firmant.
Et dum hec fiunt scola cantat. Responsum.

Vos sacerdotes et leuite sanctificamini et afferte

arcam domini dei israel ad locum qui ei paratus est. ℣.

Uos sancti domini uocabimini ministri dei nostri dicetur

uobis sit timor dei uobiscum et cum diligentia cuncta

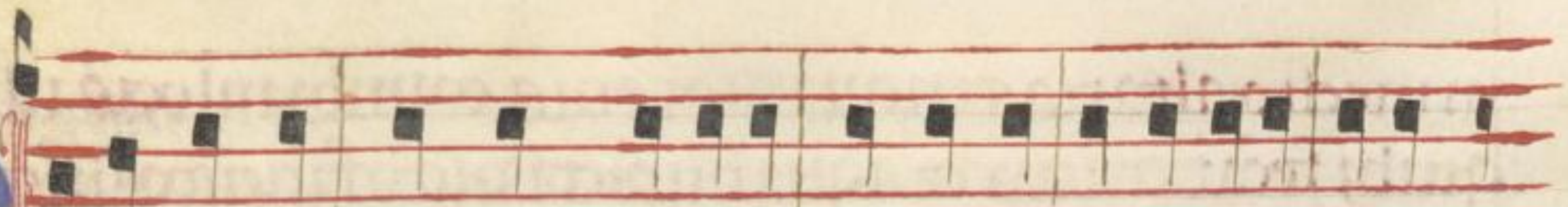
facite. .℟. Et afferte. ℣. Leuate sacrificium et uenite

in conspectu domini et adorate dominum in atrio sancto.
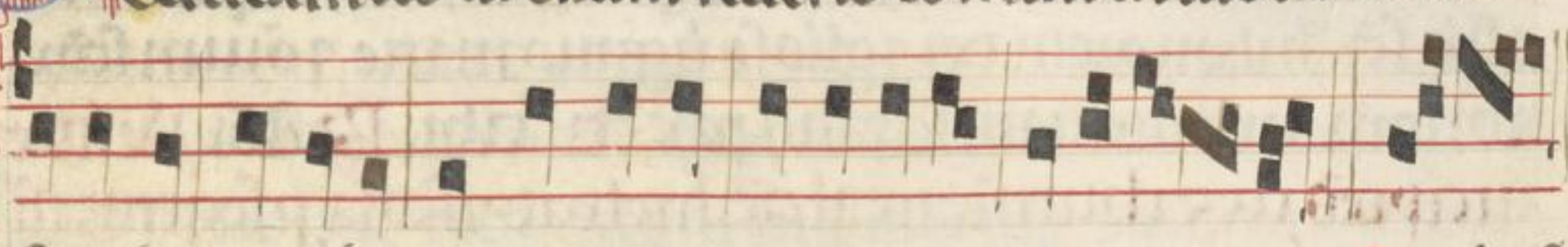
.℟. Ad locum. ℣. Confortamini et agite diligenter

et erit dominus uobiscum in bono. .℟. Et afferte. ℣.
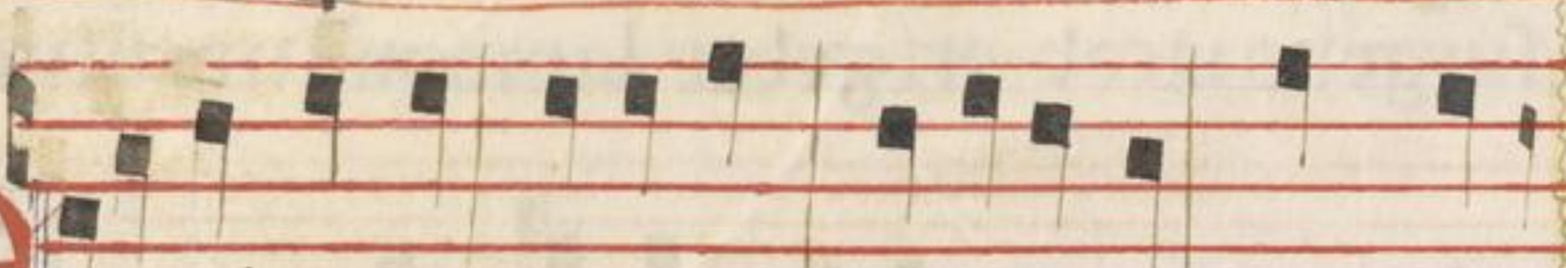
[illegible] 8

Deducamus archam federis domini in iubilo et in

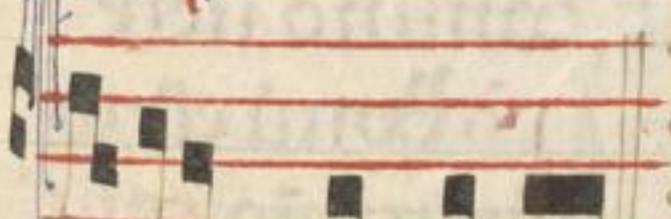

sonitu buccine in cimbalis et cytaris concrepantes. ps. Ad loca.
Eleuata itaqz ara et collocata et bene cum cemento pmisso firmata et liniita. tunc pontifex ingredit altaris consecratione; faciens sup illud cu pollice cruces de pdca aqua bndicta fi etia circuit et aspsiões altaris et cete sulla cosectur: et alia q sup scripta sunt. a. f. Aqua igit. usqz ad reliqar de portatioe; usqz ad f. huis pactis. Post hec ul si prius ara leuata et collocata fuerat stati dicta pmissa orone. Dirigatur: potifex extgit mesam altaris cu linteo mudo. et mox thurificat sup illa in modu crucis in medio et in. iiii. ei cornibz. Incohans scola psequente. R. Dirigatur oro mea. V. Eleuatio manu. Re infra de altaris portatil dedicat. et du cantat circuit ter altare semp et cotinue thurificando. finito. Rnso. in
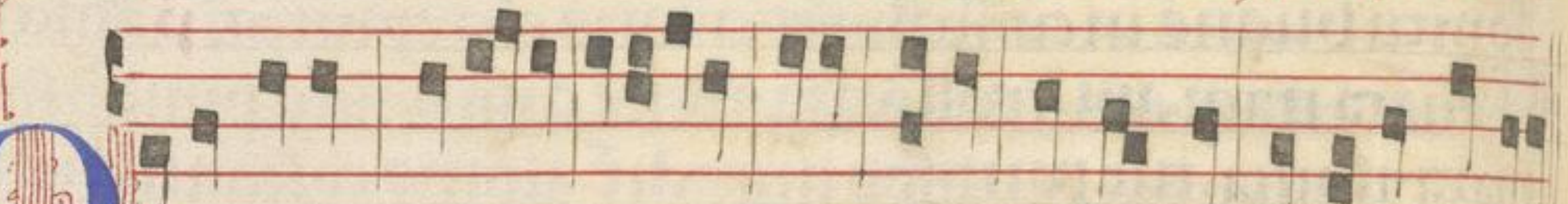

cha et scola prosequitur:

Erexit iacob lapidem intitulum fundens Antiph.

oleum de super. Ps. Qua dilecta tabnacula. totus dicit sine Glia pri. Et int sacdos cotinue thurificet altare pcircuitu donec osectio finiat. du aut dicitur. ae. et ps. pontifex facit cruces de oleo sco cathecuminor cu pollice

in medio altaris et in quatuor eius cornibus in locis illis quibus fecerat cruces de aqua benedicta dicens faciendo singulas cruces. Sanctificetur et consecretur lapis iste. In nomine patris et filii et spiritus sancti. In honorem dei et gloriose virginis marie et omnium sanctorum ad nomen et memoriam sancti talis. pax ✠ tibi. R. Amen. Deinde incipiens iterum thurificare altare. Inchoat et scola, prosequitur. a.
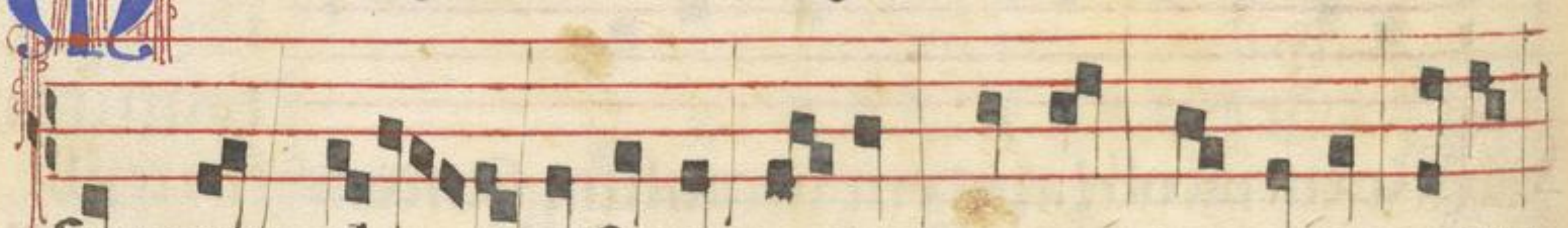

Dirigatur domine oratio mea sicut incensum in conspectu tuo

Et dum cantatur circuit semel altare thurificando illud. Deinde dicat Oremus. Et diaconus Flectamus genua. Levate. Oratio.
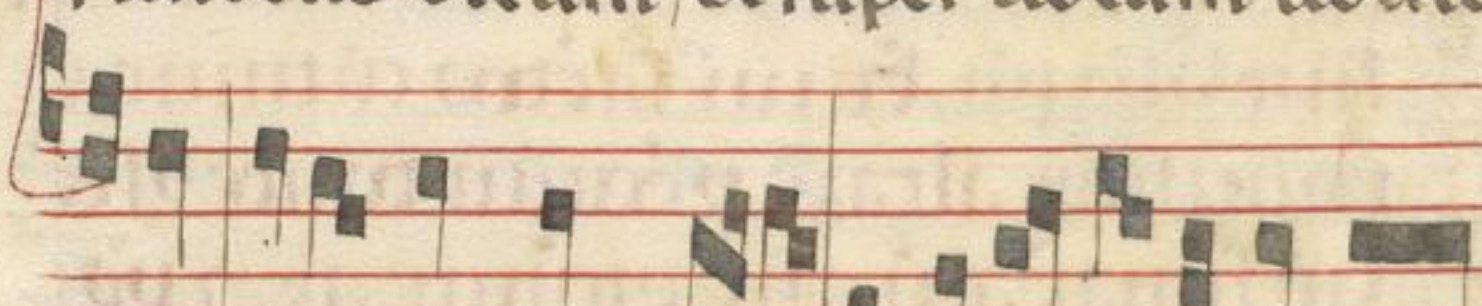
Adsit domine misericordie tue ineffabilis pietas et super hunc lapidem opem tue bene✠dictionis et virtutem unctionis infunde. ut te largiente referat premium quisquis intulerit votum. Per christum dominum nostrum. R. Amen. Oratione finita inchoat et scola, prosequitur. a.

Mane surgens iacob erigebat lapidem in titulum

fundens oleum desuper votum vovit domino vere

locus iste sanctus est et ego nesciebam.
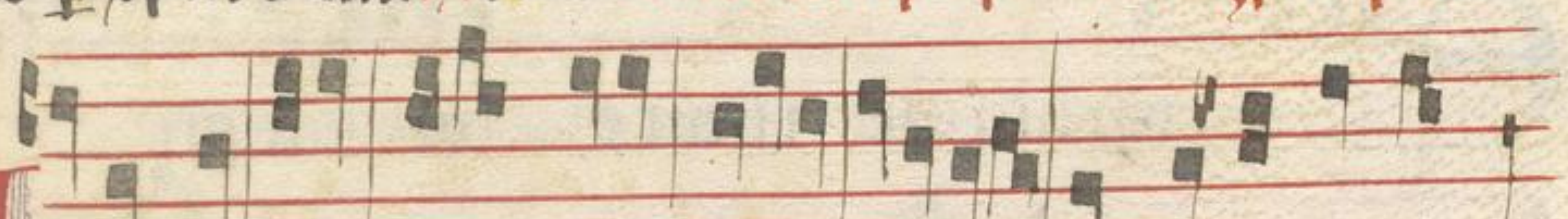
ps. Bonum est confiteri domino. totum dicatur sine. Gloria patri. Repetendo a.

p singulos ursus sine cessatione fiunt. et dum dicitur. a. et ps. pontifex facit iter cruces cum pollice de eodem oleo scõ in eisdem locis dicens

Sanctificetur et c. et thurificans et inchoans. a. Dirigatur. postquam iam in precedenti unctione dixit et fecit usque ad Ricam illam et dum cantatur et c. Quibus expletis dicit. Oremus. Et diaconus. Flectamus. ge. le.

Adesto dñe dedicationi huius misse tue et in eam que a nobis oraō. indignis scõ liniita sunt oleo ben ✠ dictionis et sancti ✠ ficationis tue virtutem et consecrationem infunde. Qui vivis et regnas. ℟ Amen. Alia oratio quam quidam dicunt. Oremus.∴ Oratio.

Omnipotens sempiterne deus altare hoc quod in honore tuo et memoria sancti tui tal. et omnium sanctorum tuorum indigni dicamus virtute tue benedictionis sanctifica. et omnibus te hic invocantibus atque in te sperantibus auxilii tui munus ostende. ut huic altari imposita munera semper accepta fieri digneris. et in eorum sacrificatorum virtus et votorum semper optineatur effectus. Per xpm dnm. ℟ Amen. Deinde incipit eps et scola prosequitur. a.

Unxit te deus deus tuus oleo leticie pre consortibus tuis. ps. Eructavit cor meum. totus dicatur repetendo ipsam a. per singulos versus sine cessatione fiunt. dum autem. a. et ps. dicitur facit eps cruces de crismate scõ cum eodem pollice in eisdem locis in quibus eas prius fecit de oleo scõ dicens et thurificans et inchoans. a. Dirigatur. postquam in prima unctione de oleo dixit et fecit. post hec dicat. Oremus Et diaconus. Flectamus. ge. le. oraō. ÷ tribus vicibus.

Descendat quesumus dñe deus noster sps tuus super hoc altare qui et dona nostra ac populi tui in eo sanctificet ut sumentium corda dignanter emundet. Per dñm. In uni. eiusdem sps. s. deus. ℟ Amen. Qua dicta et scola prosequitur. a.

Sanctificauit dominus tabernaculum suum et hec est domus dei in qua inuocetur nomen eius de qua scriptum est et erit nomen meum ibi dicit dominus.

ps. Deus nr refugiu. tot' dicat' sine. Glia pri. ? si nece fuit repetat'. a'. p singl'. v'. dum dicitur. a'. i ps. fundit ? sgit oleum et crisma sup altare. confricans liniens ? puncges totu manu sua.

Quo facto incipit antiph.
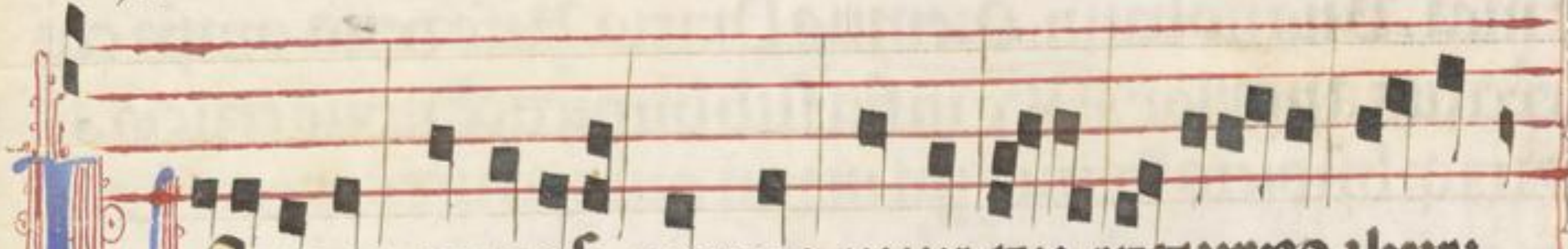
Ecce o dor filij mei sicut o dor agri pleni cui benedi xit domi nus crescere te fa cia at de us me us sicut are nam ma ris et donet ti bi de rore celi benedic tio nem. Euouae.
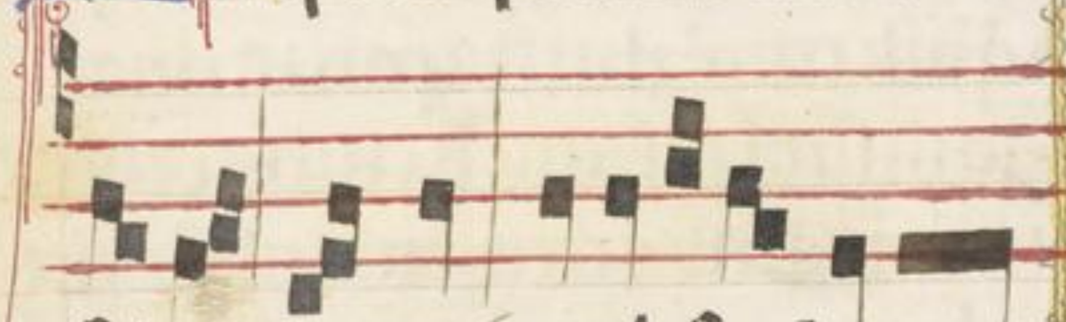
ps. Fundamenta eius totus dicatur sine Glia pri. Oro

Lapidem hunc fres kmi in quo unguentum sacre unctionis effundit' ad suscipienda ppli sui uota et sacrificia orem' ut dns cosecret atq; bn ✠ dicat et

qđ eſt unctū a nob̄ ſit unctū. in noīe eius ut plebis uota ſuſcipiat
ı altario pſacrãm unctiōem pſtō diuīn ꝓpiciationē ſacror impoīm
ipī ꝓpiciatores dei eē mereāīn. P xp̄m. dn̄. nr̄. Qui uiuit cū eo. in. ireg. ℟ Am.

Qua dicta inchoat antiph
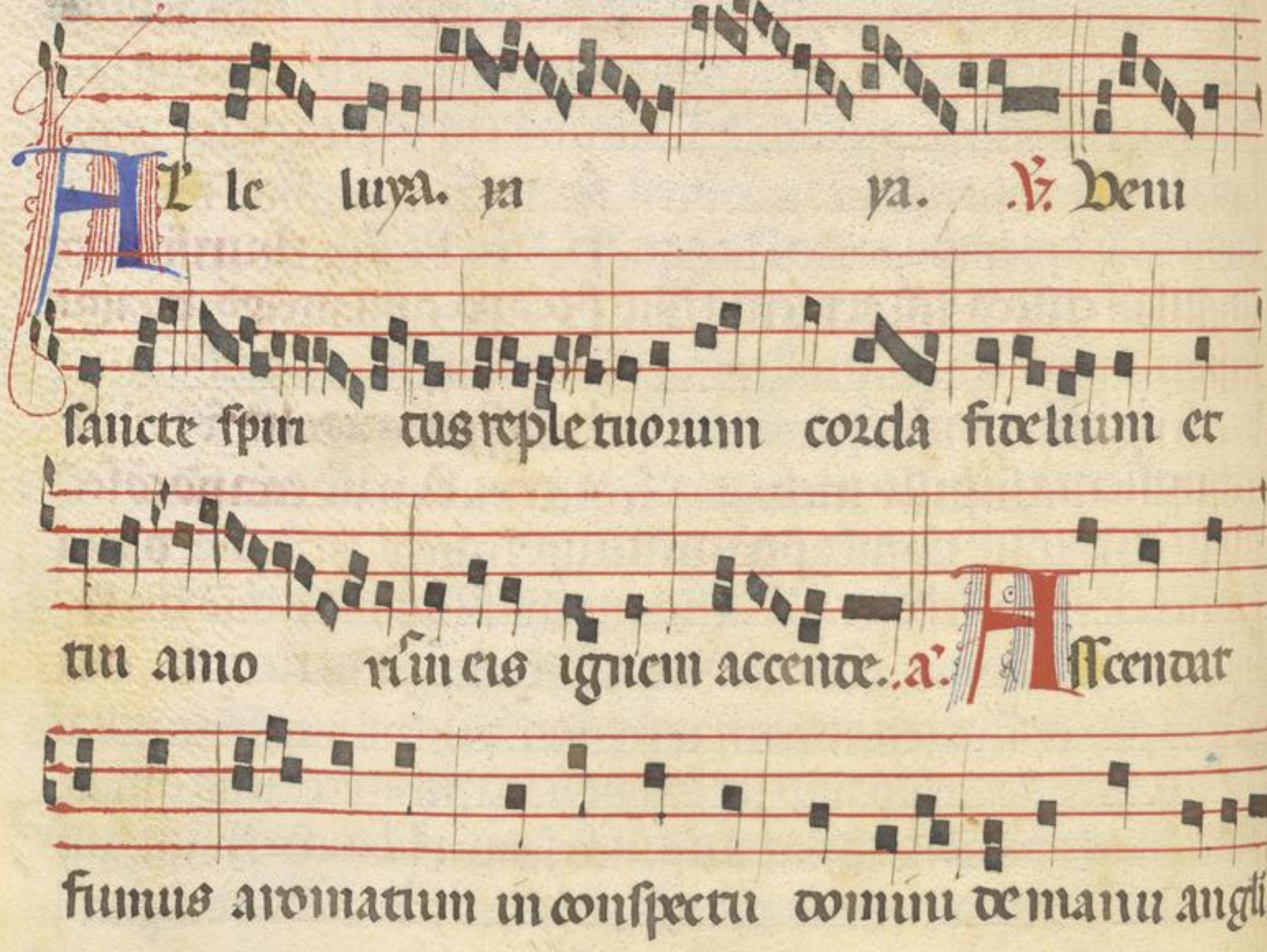

ps. Lauda ihr̄lm. totus dī cum Glia pū. Quo in ſupioribꝫ nō dicat̄ ı ſi eccā cōſecratur ı dū ipa .a. ı ps dicitur pontifex circuit
eccliā ı faciat cruces ı intrinſecus hoc modo. Incipiens ei p altare ab
oriente. girat ſe ꝓcedit uſus aquilonē faciēs. xii. cruces ı parietibus
depictas ſup quas ſūt. xii. candele illuminate afixe dicens faci
endo unanquamqꝫ crucem. Sanctificetur ı cōſecretur hoc templū
In noīe pr̄is ı filij ı ſp̄s ſcī. in honorē dei ac glioſe uirginis marie ı
oīum ſcōr ı memoriam tal' ſcī. pax ✠ tibi. ℟ Am. thurificando
singulas cruces ı cū expletus fuit p̄dcs ps. cum antiphis. dicatur
ſeqntia. Laudes crucis attollamus. ut Benſum. hec eſt ihr̄lm ciuitas
ſcā. ı ſi neceē fuit Benſum. Platee ihr̄lm. Hijs pactis ad altare reuītitur
ı thurificans ſup illō inchoat .a. ſeqntem. Qñ in uō eccā nō cōſecre
tur ſꝫ ſolū altare nō fuit p̄dci circuitus ı cruces. Sꝫ statim dictis
p̄miſſa .a. ı ps. inchoat .a. Edificauit moyſes altare dn̄o deo. Et
mox dicat. Oremus Et diaconus. Flectamus genua leuate. Orō.

Deī pr̄is omīpotētis miām depcemur dilectiſſimi frēs. ut altare
hoc ſacrificijs ſpūalibꝫ imbuendū nr̄i uocis exoratus officio.
p̄ſenti bene ✠ dictione ſāficet atqꝫ in eo ſemp oblatiōes famulorū
ſuor ſtudio ſue deuotiōis impoſitas benedicē ı ſāficare dignet̄

et spirituali placatus incenso precanti familie sue promptus et benignus exauditor existat. Per dominum nostrum ihesum christum filium suum. R. Amen. Vel de benedictione incensi super altare circumadeundum. Benedictio incensi. Domine exaudi orationem meam. Dominus vobiscum. Oremus Oratio. Domine deus omnipotens cui astat exercitus angelorum. Hec in festo sub benedictione nove crucis. Et Incenso itaque benedicto formet propria manu quinque cruces ex eo videlicet quamlibet de quinque granis super illa quinque loca altaris in quibus cruces de aqua oleo et crismate prius facte fuerunt. Et super quamlibet crucem thuris ponat unam crucem factam de subtili candela ad mensuram illius et capitibus crucis capita sint illuminata ut sit etiam thus incendatur et cremetur vel si velit ponat binas cruces de candela ut thus circum comburatur. Omnibus autem cereis accensis flexis coram altari genibus inchoat et scola prosequatur.

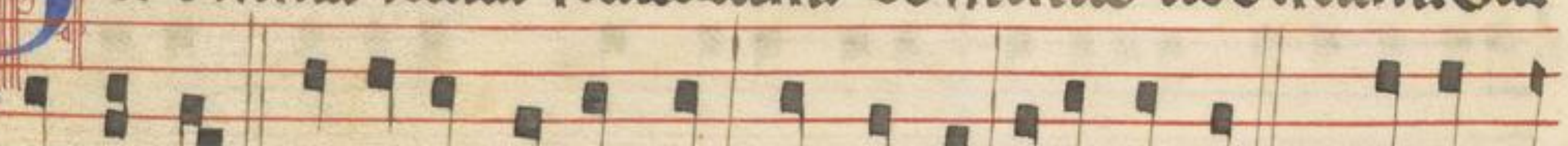
Et offert'. Sicut angelus. Hec sup. qd finit' sine alla. potest eti
am repeti sine ee fiut p missum Rnsum Dirigatur oro. Qb'
finitis pontifex ante altare stans dicat Oremus. Et diaco'
flectamus genua. Leuate. Oratio.

Dne sce pr omps etne deus clemes 7 ppcius pces nre
humilitatis exaudi. 7 respice ad hui' altaris tui holocau
stum qd no igne uisibili pbetur. s; infusum sci sps tui gra in
odorem tue suauitatis ascendat. Et legitime se sumtibus
eucharistia medicabilis fiat. 7 ad uita p ficiat sempitnam. P.
dnm nrm. In unitate eiusdem. R. Amen. Post hec cobustis can
delis 7 thure. cineres illius cobustiois abrasi abaru altaris cu
lignis paruis collecti in aliq uase proiciunt' i fontes 7 potifex
ante altaris gradus dicat iter Ore. Et diacon'. Flectam'. ge. Le.

Deus omps in cui' honore btissime uginis marie et Oro.
omnium scor inom 7 memoria satu talis indigni altare h'
consecramus clemens 7 ppicius pces nre humilitatis exaudi. 7 pta
ut hac mensa sint libamina tib accepta. sint grata sint pinguia
7 sps sci semp rore pfusa. ut omi tpre hoc i loco supplicantis t
familie tue. anxietates releues. egritudines cures. pces exau
dias. uota suscipias. desiderata cofirmes. postulata cocedas.
P dnm. n. i. x. fi. tuu. Q ui tec. ui. 7 reg. In unitate ei'. R. Amen.
Deide dicat uoce media iunctis maib; an pectus ppho bti Ambrosii.

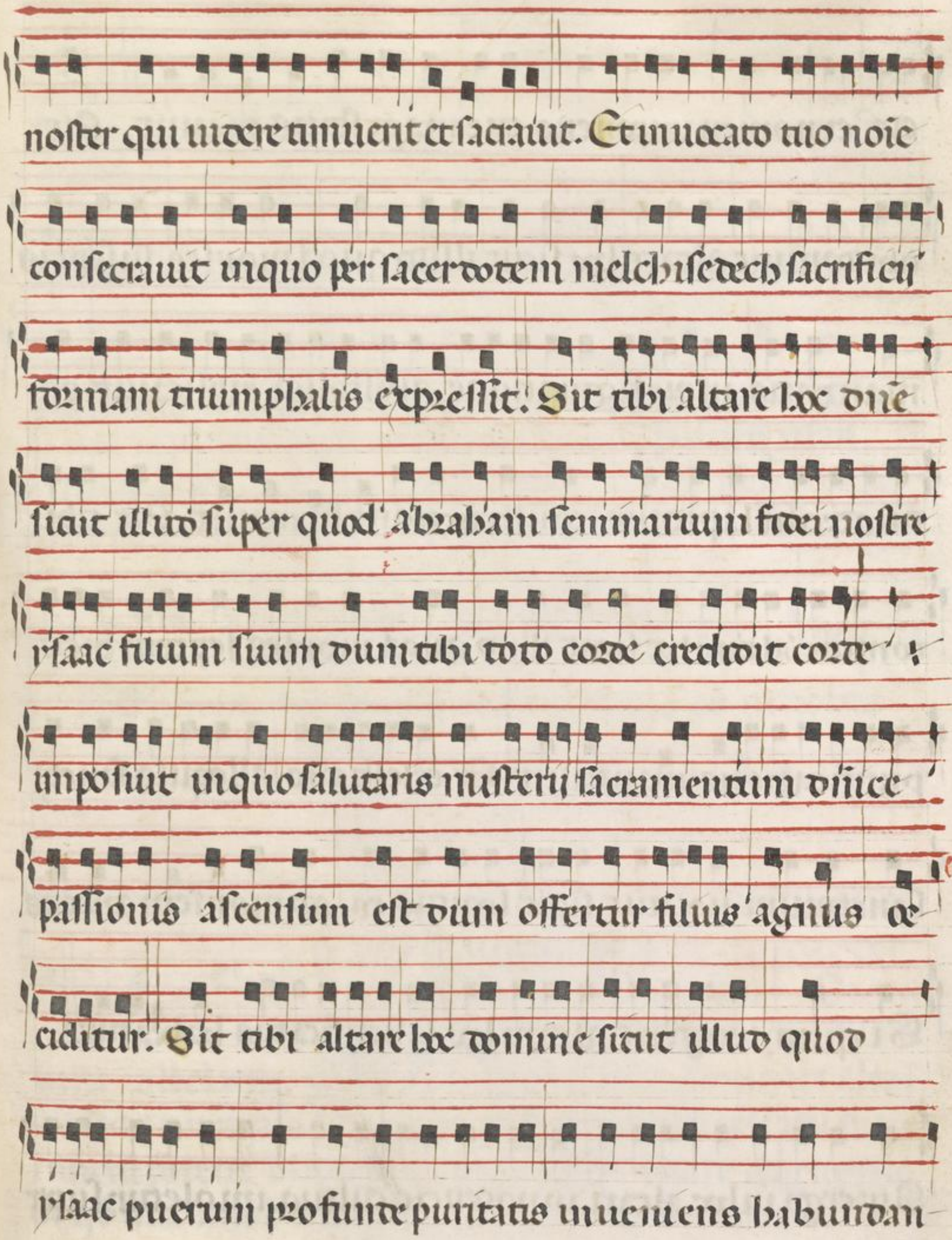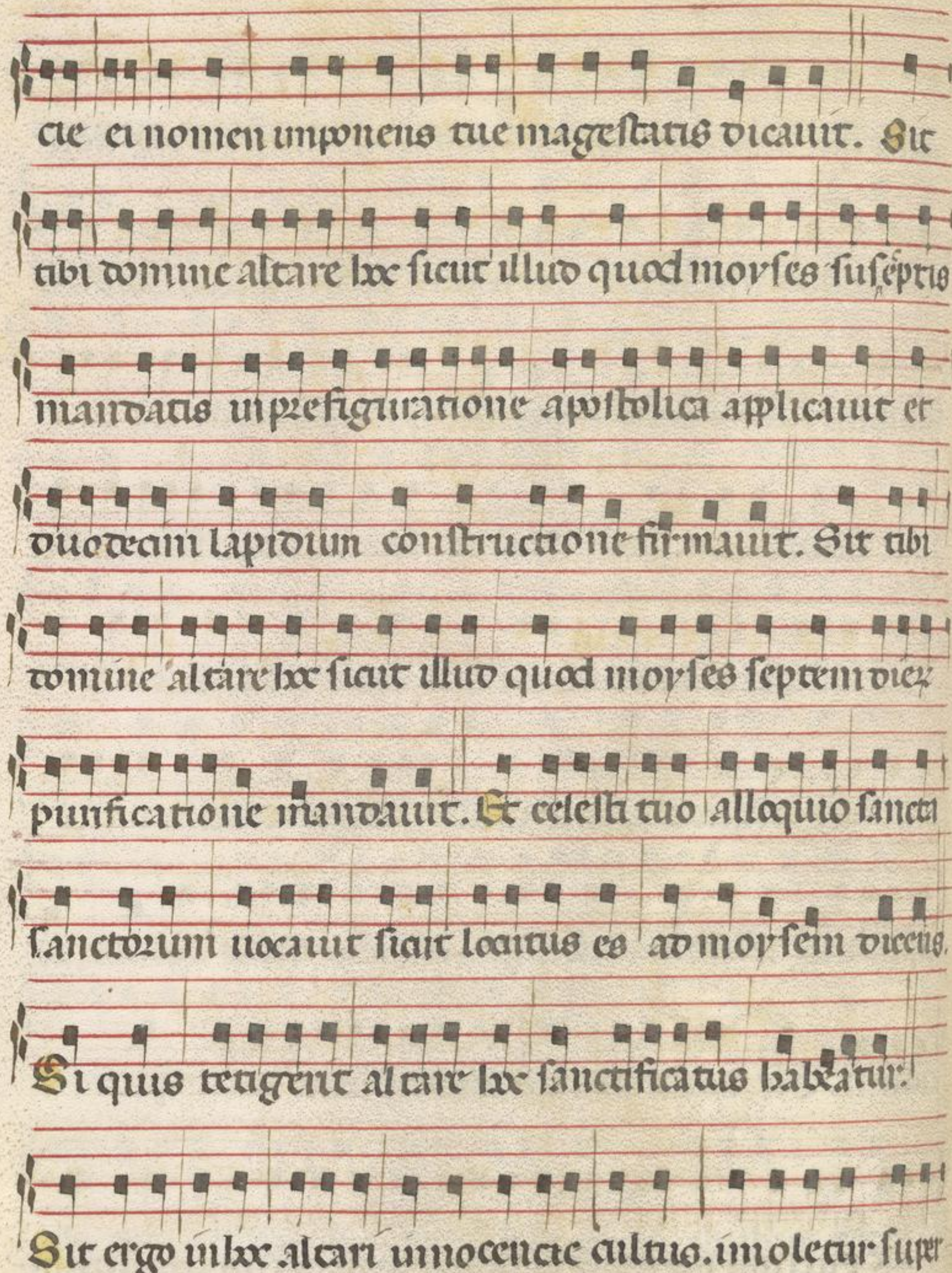

Per omnia secula seculorum. Dominus uobiscum. Sur

sum corda. Gratias agamus domino deo nostro. Uere

dignum et iustum est equum et salutare. Nos tibi semper et
ubiqꝫ gratias agere. Domine sancte pater omnipotens et
clemens cuius nec initium nec finis advertitur. Qui tan
tus es quantus esse voluisti. scilicet sanctus atqꝫ mirabilis
deus cuius virtutem elementa non capiunt te benedici
mus te supplices deprecamur ut tibi sit altare hoc sicut
illud quod abel salutaris mistery in passione precursor
iugulatus a fratre novo sanguine imbuit et sacravit. Sit
tibi domine altare hoc sicut illud quod abraham pater

noster qui uidere timuent et sacrauit. Et inuocato tuo noīe
consecrauit in quo per sacerdotem melchisedech sacrifici’
formam triumphalis expressit. Sit tibi altare hoc dn̄e
sicut illud super quod abraham seminarium fidei nostre
ysaac filium suum dum tibi toto corde credidit corde
imposuit in quo salutaris misterii sacramentum dn̄ice
passionis ascensum est dum offertur filius agnus de
ciditur. Sit tibi altare hoc domine sicut illud quod
ysaac puerum profunde puritatis inueniens habundan-

cie ei nomen imponens tue magestatis dicauit. Sit
tibi domine altare hoc ſicut illud quod moyſes ſuſéptis
mandatis in prefiguratione apoſtolica applicauit et
duodecim lapidum conſtructione firmauit. Sit tibi
domine altare hoc ſicut illud quod moyſes ſeptem dieꝝ
purificatione mandauit. Et celeſti tuo alloquio ſancta
ſanctorum uocauit ſicut locutus es ad moyſem dicens.
Si quis tetigerit altare hoc ſanctificatus habeatur.
Sit ergo in hoc altari innocencie cultus. imoletur ſuper

bia. iracundia iuguletur. luxuria omnis qz libido feri

atur. Offeratur pro turturibus sacrificium castitatis.

pro pullis columbarum innocentie sacramentum.

Quod sequitur dicitur plane legendo. Per omnia s. s. R.

Amen. Prephatione finita ungit cō crisma frontem

altaris in modum crucis. Incloans i scola p sequnte. a.

Confirma hoc deus quod operatus es in nobis

a templo sancto tuo quod est in ierusalem alle

luya alleluya. ps. Exurgat deus Et dicitur ter

cum Gloria patri. Oremus. Oratio

Magestatem tuam ops deus humilit implorarnus ut altare

hoc sacre unctiois libamine ad suscipienda ppli tui munia

i unctu potent bndice ✠ re et scā ✠ ficare digneris.

ut qd nunc a nob indignis sub tui nois iuocatione i honore

btissime ṽginis marie ⁊ oīum scōꝝ atq; in memoriam sci m̃ris
ul' cōfessoris tui. ill'. sacro sci crismatis est unctiōe delibutum
placeat tibi atq; altare maneat ꝑpetuū ut quicq̄d deinceps
sup illud oblatum sacratū ue fu̾it dignū tibi fiat holocau
stū atq; omniū hic offerentiū sacrificia a te pio dn̄o benigne
suscipiant. ⁊ p uincula peccōꝝ ea absoluant. macule deleantur. ue
nie impetrentur. grã acquirantur. quaten' una cū scīs tuis ⁊ elec
tis tuis uitā ꝑpetuē mereantur eternam. P xpm̄. do. nr̄m. ℞. Amen.
Subsequentes inungit cū crismate ī modū crucis ⁊ in unctiōis mēse
seu tabule ⁊ tituli seu stipitis in quatuor angulis quasi illa con
iūgens ⁊ sigillans dicens in qualibz cruce In noīe patris et filii et
spiritus sancti ℞ Amen. Deinde dicit Oremus. Oratio.
Supplices te deꝑcamur omps̄ etne deus ꝑ unigenitum filiū tuū
dnm̄ nrm̄ ihm̄ xpm̄ ut altare hoc scīs usib; ꝑparatum celesti
bn̄ Bdictione scifices ut sicut melchisedech sacdos pⁱpⁿu oblatio
tionem dignatione mirabili suscepisti. ita imposita nouo huic ꝗ
altari munera semꝑ accepta ferre digneris ut ppl's qui in hanc
eccē domū scām cōueniet. p hec libamina celesti scificatōe saluat'
aīaꝝ quoq; suaꝝ sic salutem ꝑpetuam cōsequatur. P eundem.
℞ Amen. Postea subdiaconi aspgant diligent' cū linteamine
mensam altaris et deinde ipīs p̄sentantib; linteamina noua ⁊
munda uasa q̄z et ornamēta quecūq; ad cultū dei et ecclie ꝑtinētia
pontifex illa bn̄diat dicēs Adiutoriū nr̄z ī noīe dn̄i. Dn̄s uobiscu.
Omps et misericors deus qui ab initio utilia Oremus. orō.
et necessaria hoīb; creasti. templaq; manu hoīum fcā noī
scō tuo dicari tueq; habitatiōis loca uocari uoluisti. quiq; per
famlm̄ tuū moysem uestimēta pontificalia et sacdotalia seu
leuitica ⁊ alia queq; diuisigenus ornamēta ad cultū tuū et decorē

tabernaculi et altaris tui fieri decreuisti exaudi, propicius preces nr̃as

et omnia hec diuersarum specierum ornamenta in usum tue huius basilice

uel altaris ad honorem et gloriam tuam preparata purificare. sancti ✠ ficare

bene ✠ dicere et conse ✠ crare pro tue humilitatis suscipere digne-

ris. ut diuinis altaribus sacris que misteriis acta existant huiusque con-

fectionibus corporis et sanguinis dn̄i nr̄i ihu xp̄i dignus pareret

famulatibus. Per eundem. R. Amen. Hijs peractis ministri uestiant altare

lintheaminibus et ornamentis benedictis. supposito prius est [illegible] sine panno lineo cerato ad mensuram altaris fron. Et interim scola cantat. Antiphonam.

Circundate syon leuite altare do-

mini dei uestite uestimentis albis. Estote et uos canen-

tes hymnum nouum dicentes alleluya. V. Mirabilis

deus in sanctis suis. Gloria patri. Alia antiph. Circundate syon et com-

plectimini eam narrate in turribus eius. ps. Magnus dns. Quidam etiam dicunt sequentem. Versum.

Induit te dominus tunica iocunditatis et inpo
ſuit tibi coronam et ornauit te ornamentis ſcientie. V.
Luce ſplendida fulgebis et omnes fines terre adorabũt
te. ps. Et ornauit. V. Nationes ex longinquo ad
te uenient et munera defferentes adorabunt domi
num et terram tuam ĩſanctificatione habitabunt
et nomen magnum inuocabunt te. ps. Et ornauit. V.

Benedicti erunt qui te edificauerunt tu autem letaberis
in filius tuus quoniam omnes benedicentur et congrega
buntur ad dominum. ps. Et ornauit. V. In uelamento
alarum tuarum protege nos domine et in laude tua
gloriemur.

ps Deus deus meus totu dicat postea dr R̄n. Ornauerunt faciem tēpli. Re in Responsoria. Ad aperiat. Hys dictis thurificat ter sup altare in modū crucis dicēdo ad qualz thurificatōez. a.

Omnis terra adoret te et psallat tibi psalmū
dicat nomini tuo domine.

Descendat qs oro. Domine deus nr̄ sp̄s tuus sc̄s sup hoc altare et qui in ppli tui dona scificet

et ſumentiũ corda purificet. P dnm̃. no. i. x. filiũ tuum.
Poſt uelatũ uõ ⁊ thurificatum altare dicat᷑ coram illo. Oratio.
OMñps ſempiterne ds altare hoc nõi tuo dicatũ celeſtis
ũtutis bene ✠ dictione ſãifica ut omĩby in te ſperan
tibus auxiliũ tui munus oſtende. ut hic ⁊ ſacramẽtorum
ũtus ⁊ uotoꝝ optineatur effcũs. P dnm̃. R. Amen. Dñs
uobiſcũ. Bndicimus dño. Quiby expeditis pontifex ĩgredi
tur ſacrarium et parat ſe ſi uelit ad miſſam. Introitus eſt.
Dicit dñs ſmones mei. Re in feſto ſcĩ clemẽtis. Collecta.
EXaudi dñe p̃ces nr̃as ad ſatiſfaciendum nõi tuo hoc
altare benignus adeſto. ut ſacramẽtoꝝ hic ũtus et uo
toꝝ oĩum optineatur effcũs. P ds. Alia collecta dicitur in
cõmemoratiõe ſcĩ in cuius honore altare dedicatur ut᷑ quorũ
reliquie ibi ĩncluduntur. et dicitur ambe ſub uno. P.
MAgnificet te dñe ſcõꝝ tuoꝝ ill᷑. bta ſolempnitas q̃
et illis gl̃iam ſempit̃nam ⁊ opem nob᷑ ineffabili pro
uidentia cõtuliſti. P ds. Epiſtola. Lectio yſaie ꝓphete.
HEc dicit dñs deus. In illa die defferentur munus domi
exercituum. Et rex fortis dñabit᷑ eoꝝ. In die illa eĩt altarẽ
dñi in medio t̃re ⁊ cognoſcetur dñs ⁊ collent eum in hoſtijs et
muneriby. ⁊ uota uouebũt dño. ⁊ ſoluent et reũtentur ad dñm.
et placabitur eis. ⁊ ſanabit eos. In die illa eĩt iſrl᷑ bndictio in me
dio t̃re. Cui bndixit dñs exercituũ dicens bndictus pplˢ meus.
opus manuũ meaꝝ. et hereditas mea iſrl᷑. Dicit dñs omñps.
Rñ. Tollite hoſtias. Re f̃ria. quĩta ſub dñica de paſſione All᷑a. V.
Redemptionem. Reqre ſub dñica. iij. poſt paſcha. Euãgl̃m Amẽ
dico uobis niſi habũdauit. Re ſub dñica. vij. poſt penthecoſt᷑.
offertoriũ. Scĩficauit moyſes. Re ſub dñica. xix. poſt penthecoſt᷑.

Secreta. oro. Omps ſempiterne deus altare hoc noi. Require ſup
de altaris coſecratione et dicitur ambe ſub uno. P.

Intuor dne p̄cioſa morte iuſtor ſacrificiu illd offerimus
a quo martyrium ſumpſit omne principiu. Per. dnm.
Benedictio ſup pplm. Omps deus qui nos hodierna die ad co
ſecrationem. Re int̄ bndictiões mās. Oro. Tollite hoſtias. Requre
in eadem dnica. Poſt coio Deſcendat queſum. Re ſub eccle de
dicatōe. Alia poſt coio et dicitur ambe ſub uno. P. do.
Sit nobis domine ſacramenti tui certa ſaluatio que bea
torum tuorum. ill. meritis imploratur. P do.
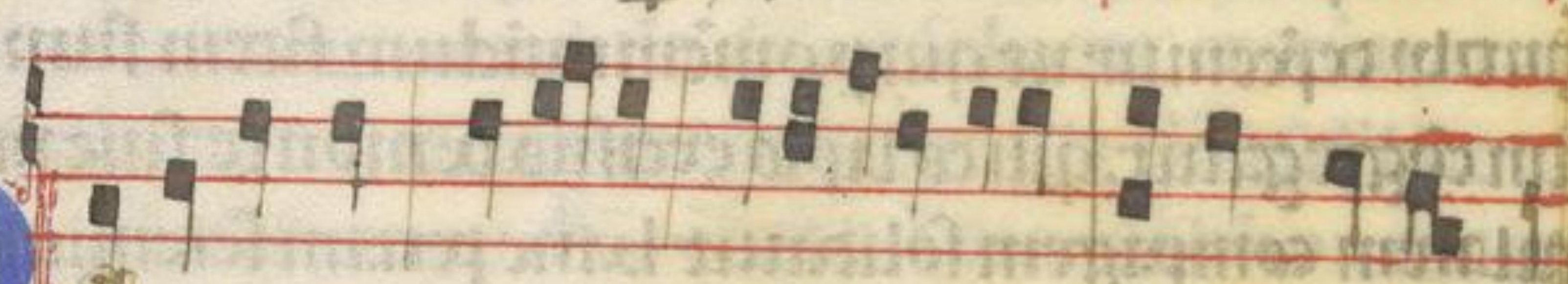
De altaris portabilis conſecratione. Rū.

Ad conſecrandum tabulam ſiue altare portatile
parentur inprimis que ſup in titulo p̄cedenti
paranda diximus in coſecratione altaris que
fit ſine ecclie dedicatione. Excepto qd nec de reli
quiis. nec qd uas aque ponatur in pbrio ſz alibi ubi placuerit
ponatur. nec de cooptura linea cerata. nec de calice et ſabulo ul cemta
no. nec de duob cereis hic eſt, parandu. Pontifex igitur paratus
put ibidem dicitur ſtans ante ipam tabula dic mit depoita bndictioe;
Deum omipotentem fres dilectiſſimi uotis exul Oremus. Oro.
tantib deprecemur. ut qui p omnem mundum fidem ſumpſit
et eccliam cogregauit. qui es lapis excisus de monte ſine manib
qui angularem compagem ſolidauit hanc petram ſerenus illu
ſtret eamqz eterno lumine irrigatam ita multiplicib et diuiſis
cariſmatib locupletet. ut ſup illam ad miniſtrandam ſui cor
poris hoſtiam bene ✠ dicat et ſuſcipiat coſecratam. Qui ui. R.
Amen. Deinde bndicat aquā cu ſale cinere et uino ea coſecrando
incipiens et dicens ter flexis genibus. Deus in adiutoriu meum
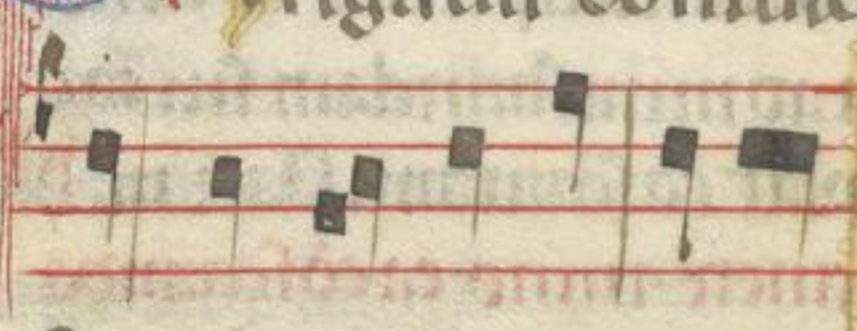
intrante, prout sub eccle dedicatione in secunda aque bndictione dictum est usque ad pphationem illam. Sanctificare per verbum que hic non dicitur hoc saluo quod ubicumque fit mentio de ecclia et altari dicatur hic tamen de altari vel tabula. Aqua igitur bndicta mox ex illa faciat v cruces cum pollice dextre manus in medio tabule seu altaris per iiij. eius cornua dicens faciendo quamlibet crucem.

Sanctificetur et consecretur hec tabula. In noie patris et filij et spus sci. pax te ✠ cum ℟. Amen. Deinde inchoat et scola prosequitur. a. Asperges me. Re sub ecclie dedicatione. ps. Miserere mei deus. totus dicitur sine gloria patri. et repetitur ipsa. Antiphona. Et dum dicitur. a. et ps. aspergit cum aspersorio de herba ysopi facto ex ipsa aqua tabulam vii vicibus. nullo circuitu facto in terminis positis terminis et sibi ipsius inter unam aspersionem et aliam. Quo facto astergitur cum mundo panno lineo. Et mox pontifex Oremus. Oratio.

Deus qui es invisibilium rex omnium et invisibilium conditor et cunctarum sanctificationum institutor ad sanctificationem huius domus nostre inesse adesse digneris. et sacrato oleo et crismate a nobis indignis cumulanda quibus sanctificanda tue sancti ✠ ficationis in ea in fide virtutem et consecrationem. ut eius qui ad eam te deprecari accesserint tue propiciationis auxilium sentiant. Per xpm dnm nrm. ℟ Amen. Deinde epus inchoat et scola prosequitur antiphonam.
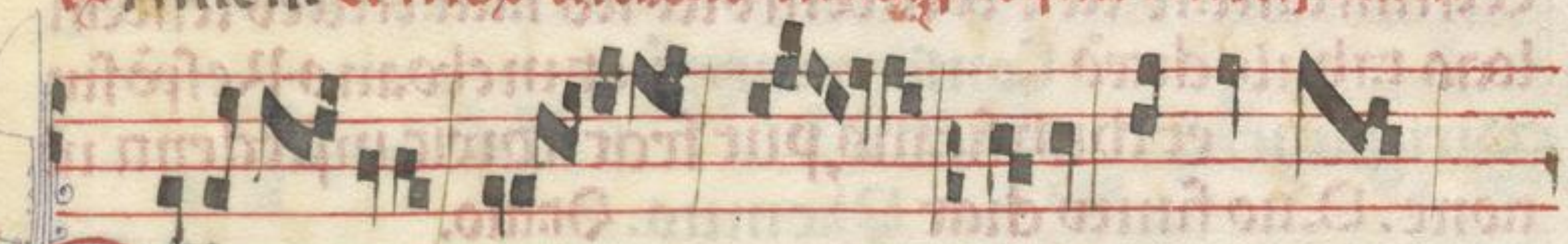

Dirigatur domine oratio mea sicut incen-
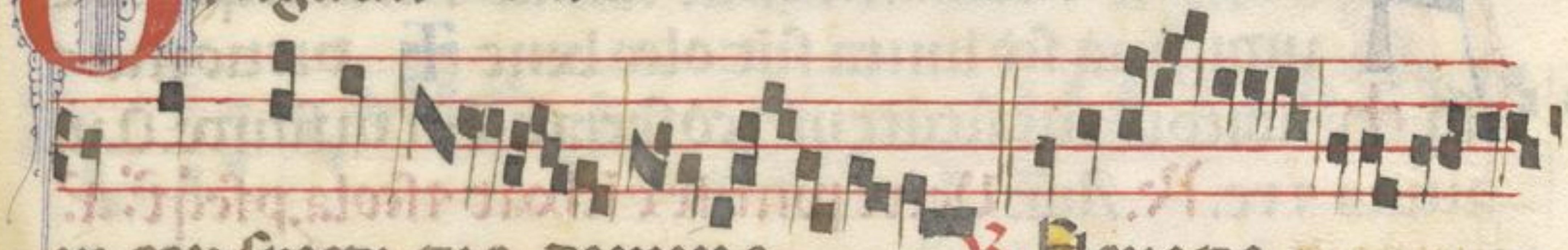

sum in conspectu tuo.

Et dum cantatur thurificet ter tabulam in circuitu eius. Post hec faciat cruces cum pollice in medio tabule seu altaris et
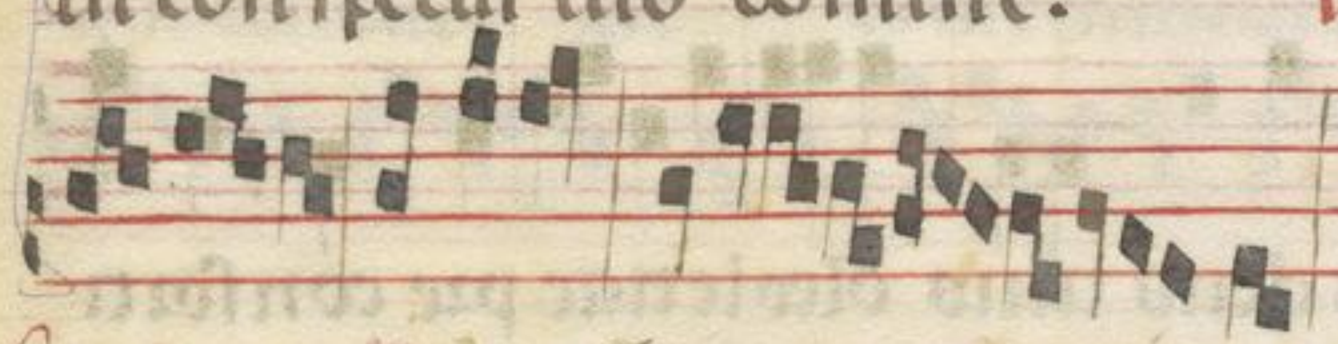
p[er]sy eius angulos de oleo scō cathecuminor[um] in eisdem locis
in quib[us] eas fecit cu[m] aqua scā dicens in una quaq[ue] unctione. Co
secret[ur] et tabula. In noīe pris et filij et sps scī. R Am[en]. pax te[cum]. A. et c[um]
R Amen. Et mox inchoat a scola p[ro]sequitur. Antiphonam:

Dirigatur oratio mea sicut incensum

in con spectu tuo domine. V. Elevatio

manuu[m] mea[rum] [illegible]

Et dum. R. cantat[ur] thurificat semel altare icirauitu. De[inde] p[res]b[yte]r dicit Oremus.

Adsit dne mi[sericordi]e tue ineffabilis pietas et sup[er] Oro.
hanc tabulam opem tue b[e]n[e]dictionis et u[irtu]tem
unctionis infunde ut te largiente referat p[re]miu[m] q[ui]sq[ui]s
intulerit uotu[m]. P[er] xpm. do. no. R Am[en]. Or[ati]o[n]e finita inchoat[ur] A.

Mane surgens iacob erigebat lapidem in titu
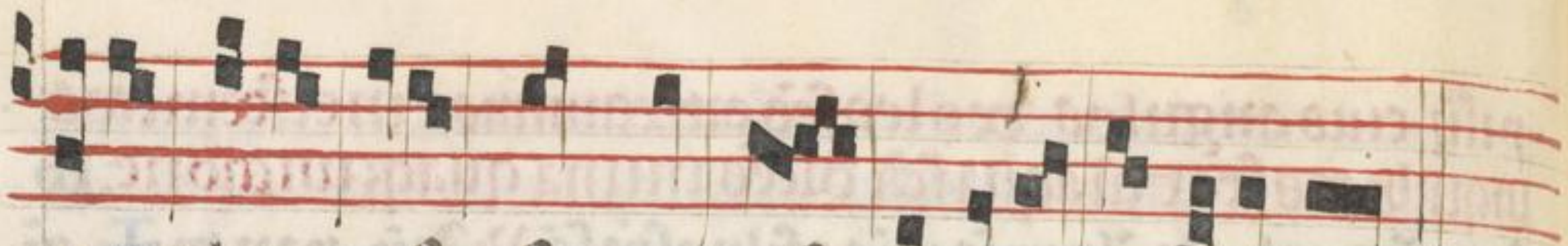

lum fundens oleum de super uotum uouit dno
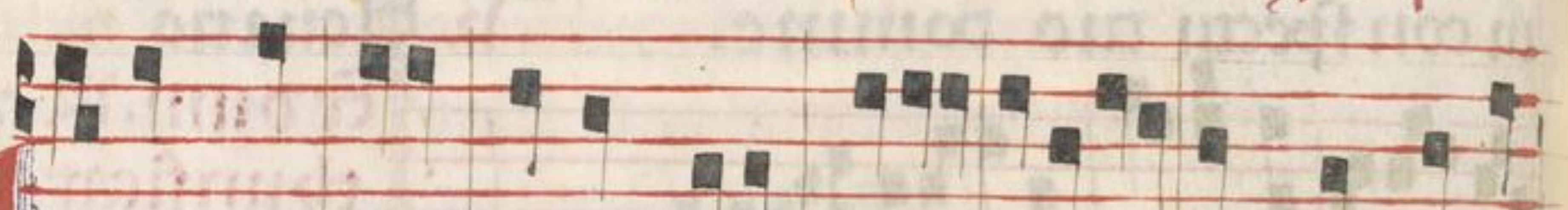

sacrifici um uespertinum.

+94.5
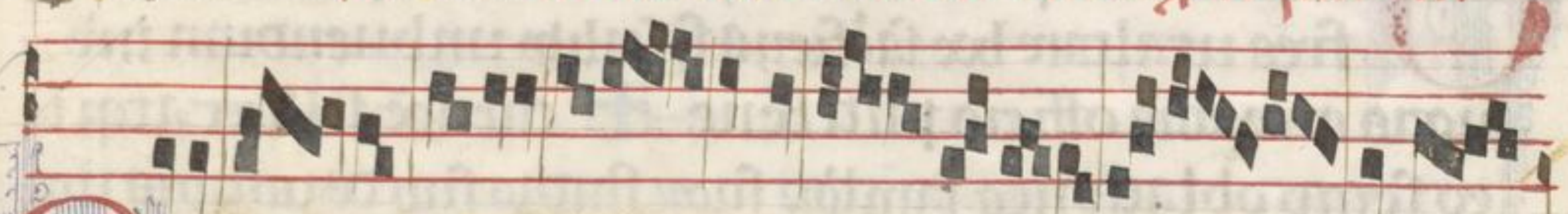

uere locus iste sanctus est et ego nesciebam.
Et dum cantatur iterum de eodem oleo sco facit cruces in eisdem
locis tabule dicens Consecretur &c. et incboans Responsum
Vngatur. et thurificans, put fecit & dixit in precedenti ui
tione. Quo finito dicat Oremus. Oratio.
Adesto dne dedicationi huius tabule & in eam que anti
indignus sco linita sunt oleo bene ✠ dictionis &
scti ✠ ficationis tue uirtutem & consecrationem infunde. Qui
uiuis & re. R. Amen. Deinde pontifex inchoat & scola, psequitur. a.
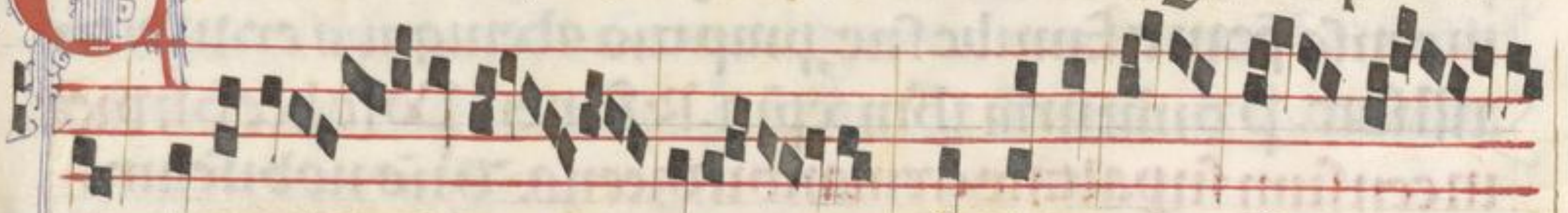

Vnxit te deus deus tuus oleo letitiae pre consorti
bus tuis. ps. Eructauit cor meum. totus dicitur repetendo
sine ea finit. a. per singulos uersus & interim pontifex
facit cruces de crismate sco in eisdem locis ta
bule in quibus eas prius fecit de aqua & oleo sco
dicens. Consecretur &c. R Vngatur. et eleuans & thuri
ficans, put in prima unctione de oleo dixit & fecit. Post hec dicit
Oremus. Et dyaconus. Flectamus genua. Leuate. Oratio.
Exaudi nos deus noster et precum nrarum libenter accipe uota.
et altare hoc ad celebranda omnia ministeria preparatum
celestis unguenti odore asperge. & aromata diuine sanctificati
onis illi infunde. et sicut lapidem iacob patriarche erecti
unguenti perfusione dicasti. et angelicis uisionibus gradus
ecce figurasti. sic & super hunc lapidem altaris coaptandum

celeſtis grãm bñdictiõis inmittat. ut dum ſup ſacri corp'r et ſanguinis unguenti tui miniſteria cõſecramꝰ petẽtibꝰ peccata dimittant̃ 7 merentibꝰ influas grãm ſempit'nam. P. xpm. do. ℟. Amen. Orõne finita icboat 7 ſcola pſequit̃ ant.
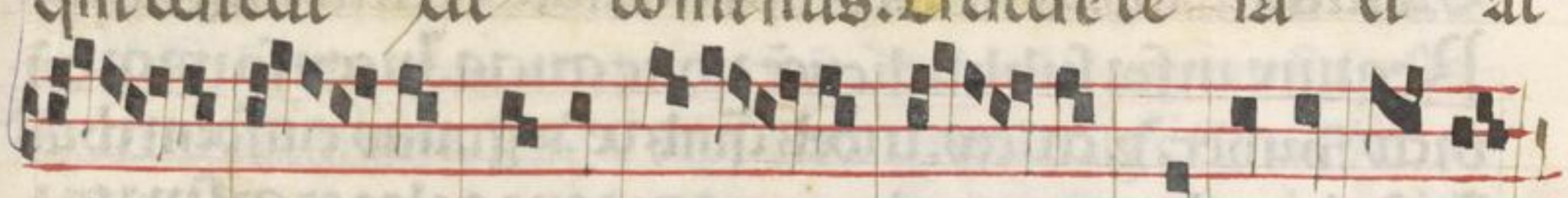

Erexit Iacob lapidem in titulum ... (marginal note:) hic ponatur lapidem sepulcrum sub altare dei. Oratio. Deus qui ex omni coaptatione sanctorum eternum maiestati tue condis habitaculum de edificationi tue in crementa celestia ut quod indignis hic patimore (?) completi mur eorum semper meritis adiuvemur. P xpm. d. n.

Ecce o dor filij me i ſicut o dor a gri plem

qm benedi xit dominus. Creſcere te ſa ci at

de us me us ſicut are nã ma ris et donet ti bi

Ps. Fundamenta eius. totus dicat̃ ſine Gl'ia patri. Et dum dicit̃ tur

de rore ce li bene dic ant. 7 ps. fundit 7 aſpgit oleum et criſma undiq; cõ fricans linens et ꝑ ungens cũ manu totum lapidem. Quo facto dicat Oremus Oratio.

Lapidem huc fr̃es kmi in quo unguentũ ſacre uictõis effunditur ad ſuſcipienda ppli ſui uota et ſacrificia. Oremus ut dñs cõſecret 7 bñ ✠ dicat. ut qd ẽ unctum a nobis ſit unctum i noĩe eius. ut plebis uota ſuſcipiat. 7 altario pſaciam unctionem pfecto, ppitiatiõem ſacrorũ imponimus ipi, ppiciatores dei ẽẽ mereamur. P dñm a

ti o nem. Fundam. Euouae.

Qui cum eo. uiu. et regn. R. Amen. Deinde thurificato sup lapi-
dem. Inchoans a. Edificauit moyses altare Et mox dicat
Oremus. Et dyacon. Flectamus genua leuate. Oratio.
Ds patris omnipotentis misericordiam de precibus dilectissimi
fratres ut altare hoc sacrificiis spiritualibus imbuendum nostre
uocis exoratus officio presenti bene + dictione sanctificet atque in
eo semper oblationes famulorum suorum studio suo deuotionis im-
positas benedicere et sanctificare dignetur: ut spirituali placatus
incenso precanti familie sue promptus benignus exauditor
assistat. Per dominum nostrum ihesum xpistum. R. Amen. Post hec benedicat
incensum sup altare cremandum dicens. Dominus uobiscum.
Oremus oratio. Domine deus omnipotens cui astat exercitus angelorum.
Require in fra sub benedictione noue crucis. Incenso itaque bene-
dicto formet. v. cruces. uidelicet quinque de v. granis eiusdem thuris
sup. v. loca altaris in quibus cruces de aqua et oleo et crismate pri-
mus facte fuint. et sup quintam crucem thuris ponat unam crucem
factam de subtili candela ad mensuram illius. Cuius crucis capita sint
accensa. ut sic eam thus accendatur et crematur. Quibus autem ac-
censis flexis coram altare genibus. Inchoat et scola prosequitur. Alla.
Veni sancte spiritus. Re sup sub altaris dedicatione. Cantatur etiam Antiphona.

Ascendit fumus aromatum in conspectu domini

de manu angeli. Et offi. Stetit angelus. Re sub festo de-
dicationis beati mychaelis et finitur sine Alla. Quibus
finitis ante altare stans dicat Oremus. Et
dyaconus Flectamus. genu. Le. Oratio

Huius altaris dn̄e holocauſtum ſcī ſp̄s tui gratia in fu-
ſum in odorem tue ſuauitatis aſcendat. P xp̄m. d. n.
℟ Amen. Poſt hec combuſtis candel̄ et thure cineres illius
combuſtioīs abraſi a bara altaris cū pānis lineis p̄ius ī aliq̄
uaſe collecti p̄iciantur in fontes. Deinde ad ip̄m altare reſpi-
ciens dicat orationem Oremus. Oratio.

Supplices tibi dn̄e deus p̄r omp̄s p̄ces effundimus ut ↄ
metalli hui᷒ expolitam matīam ſup̄ius imbuendā ip̄e
tue dicare ſāficatioīs ub̄tate digneris qui quondā lapideis
ſcripſiſti legem in tabulis. P. xp̄m. ℟ Amen. Et mox dicat
mediocri uoce iunctis manib; ante pectus:·
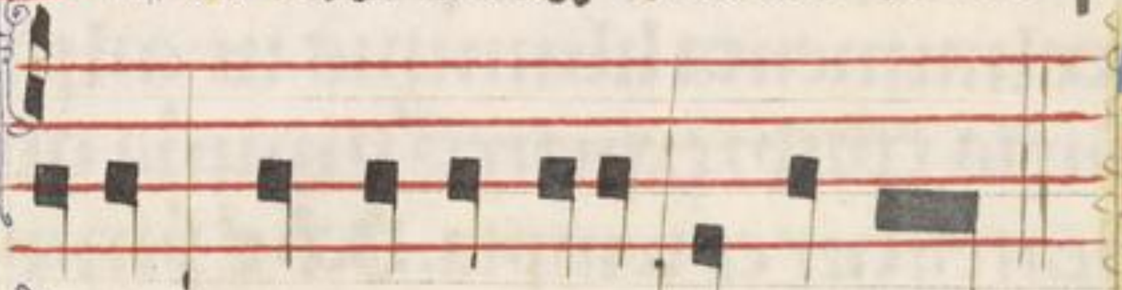
Per omīa ſclā ſclor̄. Dn̄s uobiſcum. Sursum corda. ↄ
Gr̄as agamus dn̄o deo nr̄o. Vere dignū et iuſtū eſt ↄ
equum et ſalutare. Nos t̄ ſep̄ et ubiq; gr̄as agē. Dn̄e ſcē p̄r
omp̄s et̄ne deus qui poſt offendicula lapſus p̄mi hoīs iſti-
tuiſti tibi offerri p̄piciatorii delinimenta libaminis ut culpa
que p̄ceſſerat p ſup̄biam futuris t̄p̄ib; expiaret̄ p munia qb᷒
ueneraren̄t altaria honorificarentur et templa. Q̄ d̄ t̄ p̄mus
noe p̄parauit officio. rurſus abraham īmolaturus filium.
dehinc iacob erigens et ungens lapidē in titulū. Te redeptor
mūdi exoramus ut lapidem iſtum ſeu m̄ſi   in honorem
tuū glioſeq; ūginis marie et omīū ſcōr̄ et noīm ſcī tui tal̄. cō-
ſe ✠ crare et ſcī ✠ ficare digneris b̄ndictioīs tue a lapſu
manib; nr̄is opem tue b̄ndictioīs infundēs et ſacri hui᷒ miſtīj
ſicut iſtitutor ita etiā et ſc̄ificator appare. Qui te angularē
lapidē et ſaxum ſine manib; excisum noīari uoluiſti. In-
hereas hic placato mageſtatis et̄nalis obtutu ut quicquid
ſacro ritu ſup hoc immolabitur ſicut melchiſedech oblatum

tibi placeat holocaustu͂. adsit m͞ie tue ineffabilis pietas
ut te largiente refferat p͞miu͂ quisq͞s intulerit uotum. ✝
Or͞o sequitur dicit plane legendo Qui cum deo p͞re ⁊ sp͞u s͞co v.
ui. ⁊ regn͞. ⁊c͞. ℟ Am͞. Deinde pontifex inchoat scola p͞sequente. a͞.
Cōfirma hoc deus ⁊c͞. ℣ Ve sup͞ de crismandis i fronte pueris. Or͞o.

Quesumus omp͞s deus uniu͞sar rex rōabil͞ artifex or͞o.
qui int͞ cetas creatura͞z formas lapidu͂ metallu͂ ad
obsequiu͂ tui sacrificij cōdidisti. ut legis libatōni pararetur
altar͞e. agimine dignant͞. ut q͞ꝗd hic oblatu͂ sacratu͂q͞z fiut nōi
tuo assurgat religioni p͞ficiat spei mitta͞r fidei sit honori.
P. x͞. d͞. ℟ Am͞. Postea thurificz s͞r tabula͂ i modu͂ crucis ⁊ inchoat scola prosequente antiph͞.

Omnis terra adoret te et psallat tibi psalmu͂.

Descendat q͞s d͞ne
d͞s n͞r sp͞s tuus s͞cs
sup͞ hoc altare q ⁊ ppli tui
dicat nomini tuo domine. or͞o dona s͞actificet ⁊ sumentiu͂
corda purificet. P. do. no. ℟ Am͞. Postremo abstergit͞ tabu
la cu͂ lineo pāno ⁊ cinis ei͞ combusti p͞iciuntur in fonte͞.
Quib͞ expletis pontifex si uelit dicat missam que ē sup͞
sub cōsecratione altaris. De cimiterii b͞ndictione.

Quamq͞m plerīq͞z asserant cimiterii b͞n
dictionē necessariam n͞o ēē dicentes
ad hoc cimitiis. extra ecclīam ⁊ cimitii
asp͞ssiones que fiunt q͞n ecclīa dedica
tur: nō tn͞ sup͞ uacuu͂ est sequentem bene

dictionem fieri. Sz q plerūqz cimitia sūt ab ecclia separata ⁊
nec om̄s ecclie sep secātur. in qua bn̄dictioē hoc modo pro
ceditur: ¶ Die nāqz p̄cedenti fiunt in cimiterio bn̄dicen
do. quinqz lineę ligneę cruces alte ad hoīs mensuram una
ī medio que fit altior. alia ad ortū solis. tcia ad occasum.
quarta ad septemtrionem siue ad aquilonē. quīta ad au
strum siue meridiem. Mane uō parat̄ pontifex. amictu.
stola alba. pluuiali albi coloris mitra simplici ⁊ baculo pa
storali siue manipulo. et ante om̄ia facit p̄plō breuem col
latioēm de scītate ⁊ libtate cimiterij ⁊ sitib;. postea illumi
nantur. xv. candele. tres in decē ante quālibet crucem super
aliqd lignū. Deinde ante mediam crucem et candelis
constitutis dicit. Oremus. Oratio.

Omnipotens deus qui es custos aīarū ⁊ corpor tuorū fidelium
respice, p̄picius ad nr̄e fuitutis officiū. ut ad introitū
nr̄m purgetur. bn̄ ✠ dicatur conse ✠ cretur ⁊ scī ✠ fice
tur. hoc cimiteriū. ut hūana corpora hic post uite cursum
in te quiescentia post hui᷒ uite uolumina m̄eant̄ adipisci
plennis gaudia uite. P xp̄m. do. no. ℞ Am̄. ¶ Et mox pa
rate sibi ante ipām crucē faldistorio accumbit. sup illud res
piciens ad ortū solis. ⁊ cantor incipit letaniam. Re eam sup
sub ordinatioē subdiaconi. qūqz dixit. Ut obsequium fui
tutis nr̄e ⁊c. sibiqz idem a choro Rnsum fuīt. tūc pontifex
surgens ab accubitu baculum pastoralem in sinistra tenēs
pducit ter signum crucis sup cimiterium dicens. Primo. Ut
hoc cimiterium purgare. bene ✠ dicere digneris. te roga
mus audi nos. Scdo dicat. purgare bn̄ ✠ dicere ⁊ sci ✠
ficare. Tcio dicat. purgare bn̄ ✠ dicē scī ✠ ficare ⁊ cōse ✠

crare. Quo f͠co ⁊ ad singl͡a a choro R̷ n͡so redit ad accubi
tum. cantore letaniā ꝓsequente. Qua finita surgens ab ac
cubitu respiens ad orientem bn̄dicat ibi aq̄m simpliciter
put fit in dn̄icis diebꝫ incipiens absolute. Exorcizo te cre
atura salis ⁊c̄. Re sup̄ sub ecc̄e dedicatio͡e in p̄ma aque bn̄
dictio͡e. Aqua igitur taliter bn̄dicta accedens ad crucem
orientalem inchoat ibi scola ꝓseq̄nte. a͡ᵃ. Asperges me. ps͡.
Miserere mei deus. totus dr̄ cum. Glia patri. et. a͡ᵃ. repetit͡.
Reqre sup̄ sub eccl͡ie dedicatio͡e. et dū. a͡ᵃ. ips͡ dicitur circum
⁊ ꝑambulat totū locū cimitij. sp͡gendo aquā bn̄dictam
ubiqꝫ incipiens circuire a pte australi. expleto aūt circuitu
rediens ante crucē orientalem dicat ibi respiciens ad o
rientem. Oremus. oratio.

Deus qui es totius orbis conditor ⁊ humani generis redem
ptor. cunctarumqꝫ creaturarum uisibiliū ⁊ inuisibilium ꝑ
fectus dispositor. te supplici uoce ac puro corde exposcimus
ut hoc cimiteriū siue poliandrum in quo famlor͡ʒ famlarūqꝫ
tuarum requiescere corpora debent. post curricula huiꝰ uite
labentia purgare sā ✠ ficare ⁊ bn̄ ✠ dicere digneris. qͥ
remissioēm oīum peccor͡ʒ ꝑ tuam magnam misericordiam uite cōfite
tibꝫ ꝑstitu corporibꝫ eor͡ʒ in hoc cimitio quiescentibꝫ ⁊ tubam
p̄mi angeli hic expectantibꝫ cōsolationē ꝑpetuam impar
tire. Per xp̄m. do. no. ℟. Amen. Deinde thurificat crucem ⁊
figit in sūmitate eius unā ex tribus candelis accensam
⁊ alias duas i duobꝫ brachijs crucis. Quo f͠co accedit ad
crucem occidentalem spargendo semp aquā bn̄dictam
ꝑ cimiterium ⁊ dicendo hos ps͡. Dn̄e ne i furore tuo

arguas me. Bñ quorū. sine glia pīi. Quib; expletis respi
ciens ad occidentem dicat ante crucem Oremus. Oratō.
Domine scē pater omps eterna magestas et una
deitas. pater et filius et sps scō. iusticie auctor
uenie largitor. bonor; dator. sc̄itatis origo castimatu
distributor. omniūq; ad te uenientiū pius receptor. pīa
ꝓpicius ut hoc cimitiu; ī honorē tuū ⁊ nomī sc̄i tui tali
dispositū bñ ✠ dici ⁊ cōse ✠ crari cōcedas q̄ bto abrahe
patriarche famlō tuo t̄ram a filiis effrem compatā cā sep
ulcri bñ dixisti ⁊ q̄ ꝓplō isrlitico ꝓmissiōis tellurē ī euo
duratem cōcessisti ⁊ famlōr; famlār; q; tuar; corpib; ī hoc
cimiteriū intrantib; quietis sedem ab oī incursiōe ma
lor; spiūum tutelam benignus largitor tribuas ut post
aīarum corpor;q; resurrectōem te donante btitudine;
sempitnam percipere mereamur. Qui in tinitate uiuis ⁊
regnas deus. ꝑ omnīa secula selor;. ℞ Amen. Post hec
thurificat crucem ⁊ figit ī sūmitate eius unā ex trib;
candelis accensam ⁊ alias duas ī duob; brachiis crucis.
Et inde uadit ad crucem australem spgendo semꝑ aq̄
bñdictā ꝑ cimitium ⁊ dicendo ps. Dñe ne in furore tuo.
Quo dicto. u̇sus ad meridiem ante crucem. Oremus. Orō.
Domine deus pastor etne glē. lux ⁊ honor. sapiētie
custos ⁊ uigor prudentie. salus egrotantū. ualitudo
potētum. mestor; solamen. uita iustor;. Gliā hu
milium. te supplices flagitamus. ut h̄ ꝯuor; tuorum
cimitium a bomī spurcicie inqnamto. ⁊ īmundor;
spiūum insidiis custodire mūdare ⁊ bñ ✠ dicere;
digneris atq; corporib; hūanis in hūc locū aduen-

Ceto

entib9 ſinceritatẽ ꝑpetuam tribuere nõ deſinas ut q̃cū
q3 baptiſmi ſacramentū ꝑceperunt et catholice fidei do
cumẽta tenuerunt atq3 de curſu hui9 eui tinuo corpora
ſua in hoc cimitio requie cõmdauerunt hic habeant te
p̃ſidente corpor3 ſuor3 requietõis ſedem donec i extre
mi iudicii die angelicis cõcrepantib9 tubis aĩas ſimul
cū corpib9 ſurgere de puluere ⁊ ad dextram partem
cum ſcis tuis aggregari ꝑmittas. P xp̃m. ℟ Amen.
Poſt hec thurificat crucem ⁊ figit in ſũmitate ei9 unã
ex trib9 candelis accenſam ⁊ alias duas i duob9 brachiis
crucis. Deinde uadit ad crucem ſeptemtrionalem ſpgẽdo
ſemp aquã bñdictam ꝑ cimiteriũ ⁊ dicendo pſ. Dñe exaudi.
i. ſine Gl'ia pr̃i. Quo fc̃o uſus ad ſeptẽtrionẽ. ad aquilõem
dicat ante crucem. Oremus. Oratio.

Domine ih'u xp̃e qui corpus hũanum de t'ra p angli
ca reparatiõe formaſti in tẽpore redemptiõe aſſump
ſiſti in t'ra p cõdictiõe carnis reſolutus. de t'ra p imortalitate
reſuſcitatus hanc t'ram q̃ſumus ad uſum ſepulture bene
dictiõe tui ſepulti corpis cõſecrare digneris et baptiſma
te tibi cõſepultos in natura carnis hic ſepeliendos ſub
ſpe tue reſurrectionis in tue redemptiõis miã requieſcẽ
cõcede. Qui uẽturus es. ℟ Amen. Hic thurificat crucẽ figens
i ei9 ſũmitate unã de trib9 candelis accenſa3 ⁊ alias duas i du
ob9 brachiis crucis ⁊ inde uadit ⁊ redit ad crucẽ mediã ſp
gendo ſemp aquã bñdictã ꝑ cimitium ⁊ dicẽdo lxx pſ. De pro
fundis. Dñe exaudi orõ Q'b9 dc̃is uſus ad orientẽ dic̃ ante
Adeſto q̃s dñe deus obſequiis nr̃is crucẽ Dñe orõ
ut in noĩe tuo hũc locum nr̃e fragilitatis miniſtio

sicut

ſicut bñdixiſti p manus ſuorũ abrahe. yſaac et iacob t̃ram ſe
pulture ſue peregrinatiõis. Ita queſumus dñe bñ ✠ dicere
⁊ cõſec ✠ rare digneris hoc cimiterium p̃cio crucis unigeniti
filij tui dñi nr̃i ihũ xp̃i ſanguinis tipice cõparatum ad nr̃e pe
regrinatiõis corpa donec p eũdem dñm nr̃m ihm xp̃m depul
uere ad gl̃iam donec reſurgenda. Qui tecum. uiu. ⁊ reg. Inunita.
ſp̃s ſci deus p omĩa ſclã ſclõr. ℞. Amen. Deinde dicat mediocri
uoce iūctis manib; ante pectus hanc ꝓbationem.

P Er omĩa ſclã ſclõr. Dñs uobiscum. Surſum corda. Gratias
agamus dño deo nr̃o. Vere dignum ⁊ iuſtum eſt equum
et ſalutare. Nos tibi ſemp ⁊ ubiq; gr̃as agere. Dñe ſcẽ pater
op̃s et̃ne deus. P xp̃m dñm nr̃m. Qui eſt dies et̃nus. lux indefi
ciens. claritas ſempit̃na. qui ſic ſequaces ſuos in luce p̃cepit
ambulare ut noctis et̃ne ualeant caliginem euadere et ad
lucis patria filicit̃ peruenire. Qui p humanitatem aſſumptã
lazarum fleuit p diuinitatis potentiam uite reddidit atq;
humanũ genus quadrifido. peccõr male abrutum ad uitam
reduxit. P quem te dñe ſuppl̃r dep̃camur. quatenus qui
in hoc ſeppelientur poliandro in nouiſſimo cum tube pſtre
perint angelor a peccõr nexib; abſoluti ⁊ et̃ne felicitati red
diti ⁊ ſcõr cetib; annumerati. te qui es uita et̃na benignũ ⁊
miſericordem inueniant. ut te auctorem uite exultantes
cum omĩb; ſcis collaudent. Tunc thurificat crucem figẽs
in ſũmitate eius unam de trib; candelis accenſam et alias du
as in duob; brachijs crucis. Poſtea dicat dyaconus Oremꝰ. Flec
tamus genua. Leuate. Oratio.

D Omine ſcẽ pater omp̃s et̃ne deus bonor omĩum ⁊
ſcificator ⁊ reformator ĩ melius aquo ⁊ p quẽ omĩ

bndictio decelis descendit intris. bene ✠ dicere dignare locum istum ut sit poliandrium seu cimitierium. i. dulcis requies pausatio mortuorum quo anime quarum corpora hic sepulta vel sepellienda sunt. iocunditatis tue dulcedine pociantur. sintque intuitu in superna ihrlm gaudentes et letantes donec in magni iudicii die de sepulcris, ppa corpora accipiant. et sic uenienti dno ad iudicandum obuiam cum fructu bone operationis occurrant. Per dnm nrm. R. Amen. hijs peractis bndicat pbr et intrat eccliam paratus se si uelit ad missam collectam.

Deus cuius miseratione aie fidelium requiescunt huic cimiterio quesumus dne angelum tuum scm deputa custodem et quorum quarumque corpora intus hic sepelliuntur aias eorum ab omnibus absolue uinculis delictorum ut in te semper cum scis tuis sine fine letentur. Per dnm. Secreta.

Munera dne oblata scifica. et qui te ipsum i sepulcrum pom uoluisti et exemplum resurgendi fidelibus tuis ligari dignatus es. da qs fidelium tuorum aiabus hic intus quiescentibus ueniam pctorum ut hec salutaris hostia sit remedium et requies aiarum eorum et corpum. P do.

Muneribus sacris satiasti qs dne ds nr ut plebs tua que i futuro a morte corporis resurrecturam creditur te miserante a morte aie resurgere mereantur. P. do. P^9 com.

De ecclie ac cimiterij reconciliatione:

Ecclie ac cimitij reconciliatio omni die fieri pot. et est notandum quod ubi cimiterium est cum ecclia consecrata coniunctum dicunt quidam quod una et eadem e consecratio ecclie et cimitij que

fiunt in cõsecratiõe ecclie loco bñdictiõis cimiterij hẽntur
nec alia enim bñdictio necc̃a est sicut in tractatu pcedenti
dictũ est. Unde cum una et eadem utriusq3 sit cõsecratio et
cõunitas alterutro eorum violato ul' polluto utrumq3 erectũ
pphanatũ violatũ ul' pollutum ẽe censetur q2 unitas
diuisionẽ nõ capit. Ideoq3 una et eadem ẽe debet forma
reconciliationis utriusq3 qm par est ius ligandi et
soluendi. et unumquodq3 eo genere solui debet quo ligatũ
est. idemq3 dicendũ est in ecc̃a nõ cõsecrata cũ eius et
cimiterij ei cohẽrentis una et eadem cõunitas habeat.
In plerisq3 locis huiusmodi intpretatur ut ecclia violata ul'
polluta cimiteriũ illi cohẽrens violatũ ul' pollutũ ẽe
uice pmissa intelligatur. sed nõ econuerso cũ ecclia et eius
cõsecratio dignior sit et pncipalis. alicubi uero ecclia vio
lata ul' poluta cimiterium violatũ ul' pollutum minime
reputatur. In quibus casibus ecclia recõciliãda in rõnali
diuinorum officiorum diximus in parte pma sub titulo de
ecclie dedicatiõe. In reconciliatiõe itaq3 ecclie simul ac ci
miterij et etiã in reconciliatiõe ecclie pro se tantũ. hoc saluo
quia tunc oro illa. Domine pie. et in letania de cimiterio
tacetur procedit isto modo. Paratis namq3 que ad hec
necessaria sũt. uidelicet parato faldistorio sup tapetum in
medio cimiterij et altari omnino nudato. paratis etiam
duobus uasis cũ aqua uno ibi et alio infra ecclesiam in pbrio.
puisio etiã qd ecclia possit libere recõciliari. Pactis etiã uino
sale et cinere. pontifex ornatus amictu alba stola pluuia
li mitra alba et simplici. et cambuca sine manipulo cõsti
tutus ante paratũ faldistoriũ respiciens uersus orientem

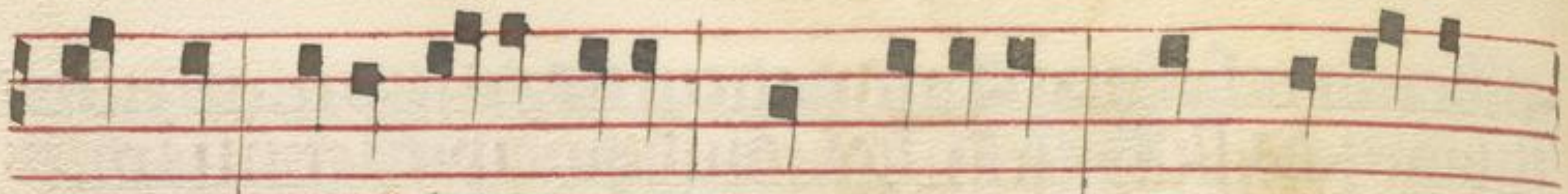
bndicit ibi simplicit aquā cū sale p ut fit in dnicis dieb.
Require sup sub dedicatōe eccłie. in pma aque bndictōe.
aqua igitur bndicta. Inchoat scola psequēte. an. Aspges
me dne. et ibidem ps. Miserere mei deus. totus dicitur
in fine. Glia pri. et an. repetitur. Interim aut dum. an. 7 ps. de
dicitur aspgat cū ipa aqua incircuitu de foris eccliam 7
totū cimiterū 7 spalr loca cōtaminata. qn cimiterium ē
pncipalr uiolatum seu pollutū. Quo fcō rediens ad locū
ubi aquam bndixit dicat ibi. Oremus. orō. Omps 7 mi
sericors deus qui sacdotibus 7c. Re sup sub eccłie dedica
tione. Qua orōne finita dic iter ibidem. Flectamus. ge. le.
Aufer a nob domine cunctas iniquitates nras. orō
Aut ad locū tuo scō noīe purificandū puris mentibus
tibus accedere. P do. R. Amen. Et iter dicit ibidem. Oremus.
Et dyaconus. Flectamus genua. Leuate. Oratio.
Domine pie qui agrum figuli pcio sanguinis tui in se
pulturam peregrinor comparari uoluisti qsumus
dignant reminiscere clemtissimi hui ministij tui. Tu es
enim dne figulus nr. tu qui es pcium 7 dedisti etiā et susce
pisti. tu de pcio 7 in pcio tui muneris sanguinis nos redēsti
donasti. Tu ergo dne qui es offensois nre clemtissimus
indultor 7 potentissimus indultor iudicij tui sup habūdātissimus
tissimus misator. iudicium tue iuste seueritatis ab scō dens
post misatiōem tue pie redemptois. adesto exauditor et
effector nre recōciliationis. istudqz cimiterū in mansiolum
pegrinor tuor celestis patrie inrelatū expectantiū purifi
ca et recōcilia. ubi hic tumulator corpa de potentia 7 pietate
resurrectiois ad gliam incorruptois nō dampnans

glificans resuscita. Qui venturus es iudicare vivos
et mortuos. ℟ Amē. Postea cantor incipit letaniam. et
pontifex ingreditur ecclesiam cū clero cantando eam coram al
tare sup faldistorium ꝑparatum accumbit. cumq; cantor di
xerit Vt obsequium ſ'uitutis nr̄e ⁊c̄. et sibi a choro idem
R̄n sum fiut. tūc ep̄s se erigens ⁊ ter sup̄ ecc̄am ⁊ altare signū
crucis coīter, ꝓducens baculum pastoralem in sinistra tenens
dicit Vt hanc ecc̄am ⁊ altare hoc ac cimiterium purgare ac
recōcili ✠ are digneris. te rogamus audi nos. Sc̄do dicit
purgare recon ✠ ciliatōe cimitium ac sc̄ificare ✠ dig
ris. te rogamus audi nos. Quib; dictis ⁊ ad singula a cho
ro R̄nso. iter̄ sup faldistoriū accumbit. cantore letaniam re
sumente et ꝑseq̄nte. Qua finita pontifex exurgens dicit.
Oremus Et dyaconus. Flectamus genua. Levate. Oratio.
Deus qui peccati veteris h̄editatem ^[sciam] mortem in qua
posteritatis genus om̄e subiecc̄at xp̄i filij tui do
n̄ri passiōe solvisti. da ppicius ut ^[formes] confiomites eidem ^[facti] sic̄
ymaginem ^[ētrou] etiā parentis nature neccessitatem ger
mus. ita ymaginē celestis gr̄e sc̄ificatōe portemꝰ. ihū
xp̄i dn̄i n̄ri. Qui tecū. vi. ⁊ r̄. ℟ Amen. Subsequent̄
ep̄s b̄ndicit in p̄brio aliam aq̄uā cū sale cinere ⁊ vino cō
miscens om̄ia. Incipiens ⁊ dicens ter Deus i adiuto
riū meū itende, ꝑut h̄etur sup̄ s̄b tractatu de ecc̄ dedica
tōne i s̄a aque b̄ndcōne. tūc ꝯtinue usq; ad ꝑp h̄er̄ illā Sā
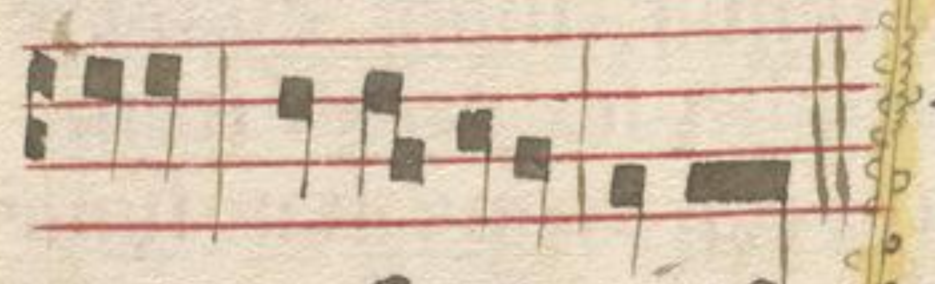

Exurgat deus et dissi

ficare ꝑ'ūbū. q̄ hic nō
d̄r. aqua igitur talit̄
b̄ndicta ep̄s inchoat
scola prosequente. A.

pentur inimici eius et fugiant qui oderunt

eum a facie eius.

ps. Intelectus. Benedicite domino deo. totum usque in finem ipsius ps. sine. Gloria p. et a. post ps. repetitur: Dum autem a. i ps. dicuntur pontifex circuit ter ecclesiam intrinsecus aspergendo parietes in primo et secundo circuitu. in tertio vero pavimentum aspergat et specialiter loca contaminata. quando ecclesia principaliter est polluta vel violata. et sine necesse fuit premissa a. ad singulos versus repetatur. Quo facto stans in pulpito dicit coram altari. Oremus. et diaconus. Flectamus genua. Levate. Oremus.

Deum indultorem criminum. deum sordium mundatorem. deum qui concreptum peccati originalis mundum adventus sui nitore purificavit. fratres karissimi supplices deprecemur: ut contra diaboli furentis insidias fortis nobis propugnator assistat. ut quicquid eius virosa calliditate cotidianis insectationibus maculatum in loco isto corruptumque fuit. efficiatur celesti miseratione purgatum atque in priorem statum in integrum restitutum. quo fuit diabolica fraude pollutum. que sicut illius est soldum perfectumque cessare ita auctoris et creatoris nostri est lapsa restituere. nutantia stabilire. et corrupta purgare. Qui cum deo.

Deinde cantat mediocri voce iunctis manibus ante pectus.

Per omnia secula seculorum. Dominus vobiscum. Sursum corda. Gratias agamus domino deo nostro. Vere dignum et iustum est equum et salutare. Nos tibi semper et ubique gratias agere.

Dn̄e ſcē pat̄ omnīps et̄ne deus cui᷒ immēſa bonitas. ut nō
habuit ꝑncipium. ita nec t̄minū h̄t. Qui diuini nā aliq̄
pietate plenus eligis in nob̄ magis reſtituere ꝑdita q̄m
ꝑdere ꝑitura. Etiam ſi q̄d aut neglīa polluit. aut ira cō
mittit. aut ſimulat ebrietas. aut libido ſubūtit. hec tū
clemēti paciencia ſuſtines ut ante ꝑ grāam purifices. q̄m ꝑ
cutias ꝑ furorē. Et opis tui prudens plaſtes eligis pocius
eligē iacentia q̄m punire dampnādā. te ſupplices dep̄ca
mur. ut hui᷒ tab̄naculi receptaculum placatus aſpicias.
et altare tuū q᷒ inſectāter eſt inimici fraude pollutum
ꝑ infuſſionē grē celeſtis purifices. purificatū poſſideas
poſſeſſumq; deinceps aliqua labe ſordeſcat cuſtodias
abſint imposterum omēs neq̄cie ſpūales et ꝑcul elimi
nentur extinguatur antiqui ſ̄pentis machinamētū
et inuidia. et con omnib᷒ fraudib᷒ ſuis dyaboli turma ꝑ
ꝑcul pellatur. efferat ſecum maculā q̄m ingeſſit et ꝑhē
pnib᷒ q̄nq; ſupplicys de putandus oper ſuoꝝ ſemina ſecum colli
gat peritura. Nichil imposterum noceat hic p̄titi culpa
contagy. Nichil ſit q̄d remaneat inimici fraude pollutū
q̄d quidem ſpō tui eſt infuſione purgatum. Reſurgat ꝑ
eccliē tue pura ſimplicitas et candor inocentie hactenus in
maculatus. dum recepit grām reſurgat ad gliam ut ꝑplō
rum hic turba cōueniens. dum peticionis ingerit uota ꝑ
uotoꝝ ſuoꝝ ſentiat ſe obtinuiſſe ſuffragia. Quod ſequitur
dicat plane legendo. Per dnm nrm. In unitate eiuſdem. R.
Amen. Poſt hec aſcendit ad altare. Inchoans antiphonam.
Introibo ad altarē. Reqre ſup eccliē dedicatōe. ps. Judica me.
totū dē ſīn. Glia pri. Qua dicō ꝑ a. repetita dicē Oremus. Et oracō

Flectamus genua. Leuate. Oratio.

Deus qui in omni loco dñatõis tue clemẽs ac benignus purificator assistis exaudi nos q̃sumus. 7 concede ut impo
ſter inuiolabilis hui' loci ꝑmaneat cõſecratio. 7 bñficia tui mu
neris uniuſitas ſcẽ ecclie que ſupplicat ꝑcipere mereatur. P. do
nrm. R. Amen. Deinde dyaconus. Incipit. antyph. Confirma
hoc deus. ps. Exurgat deus. Reqre ſup̃ ſub cõſecratõe altaris.
postea pontifex dicit. Oremus. Oratio.

Deus qui ecclesiam tuã de mundi finib; cõgregatam per
tulatens 7 ad mirabile sacramentum cũctar gentium
matrem eẽ iuſſiſti. quã etiã ꝑploꝛ uarietate depictam ſcõꝛ
mrz initiis decoraſti. purificare 7 reconciliare digneris. hãc
orõnis domum. et renoua in eam tue ſcĩficatõis grãm. et 7
diuini tui muneris impartare largitatem. Te enim q̃s
dñe ut ſcõꝛ tuoꝛ opitulante ſuffragio. etiã hoc mũdare
7 purificare digneris altare qđ coꝛ exornatur te iubente
reliquiis. 7 pia ſup illđ offerentiũ uota suſcipias. atq; fide
lit' hic postulantium tue miſatõis habũdantiam largiaris.
Qui uiuis 7 regnas. R. Amen. Premiſſis omĩb; expletis
pontifex paret ſe ſi uelit. ad miſſam. Introitus est. Dum
ſcĩficatus fuero. ps. Bñdicam dñm. Quidam uõ dicunt.
ps. Et faciam ut in p̃ceptis meis ambuletis. et iudicia
mea custodiatis. et operemini. Glia pr̃i. Require friã. iiij.
Letare ihrlm. collecta. Oremus. Oratio.

Deus qui dixiſti domus mea domus orõnis uocabi
tur domum iſtam infideliũ ſpurcicijs cõtaminatam t
mũdare 7 ſcĩficare digneris. ut omnium p̃ces 7 uota hoc in
loco ad te clamantiũ clemẽter exaudias et benigne ſuſci

Xpiās. P do. no. Eplā. Lectio libri appochalipſis b'ti. Jo. apli.
In diebꝫ illis. Venit angl's. & locutus eſt mecū dicen'.
Veni oſtendam tibi ſponſam agni. Et ſuſtulit me
in ſpū in montē magnum. & altum. et oſtendit m̄ ciuitatē
ſcām ihr'lm deſcendentē de celo. habētem claritatē dei & lu
men eius. ſimile lapidi p̄cioſo. tāq̄m lapidi iaſpidis. & ſic
criſtalli. Et hēbat mur' magnū & altum. Habens portas
.xii. et in portis anglós. xii. & noīa ſcripta que ſūt noīa. xii.
tribuum filior' iſrl'. Ab oriente porte tres. ab aquilone por
te tres. ab occaſu porte tres. et ab auſtro porte tres. Et
mur' ciuitatis hn̄s fundam̄ta. xii. et in ipſis. xii. nomina
aplor' & agni. Et qui loquebatur mecū hēbat m̄ſuram a
arundinem auream. ut metiretur ciuitatem & portas eī.
& mur'. Et ciuitas in quadro poſita ē. et longitudo eius tāta
eſt. q̄nta eſt latitudo. et m̄ſus ē ciuitatem de arundine p̄
ſtadia. xii. milia. longitudo & latitudo & altitudo eius ſūt e
qualia. Et m̄ſus eſt muros eius. centum quadraginta &
quatuor cubitor'. m̄ſura hoīs que eſt angeli. et erat ſtru
ctā muri eius ex lapide iaſpide. Ipā uō ciuitas auro mū
do ſimile uitro mūdo. fundam̄ta muri ciuitatis omī lapi
de p̄cioſo ornata. Fundam̄tum p̄mum iaſpis. Secundū
ſaphirus. Tercium calcidonium. Quartum ſmaragdus.
Quartum ſardonis. Sextum ſardius. Septimum criſo
litus. Octauum berillus. Nonum topazius. Decimum
criſopaſſus. Undecimum iacinctus. Duodecimum. ar
ametiſtus. Et. xii. porte. et xii. margarite ſūt p̄ ſingulas.
Et ſingule porte erant ex ſingulis margaritis. Et platea
ciuitatis auro mūdo. tanq̄m uitri pluciduum. & templū

nō uidi in ea. Dominus enim deus omīps templum illius est et agnus. Hec ciuitas nō eget sole ꝛ luna ut luceant in ea. Nam claritas dei illuminat eam. ꝛ lucerna eius est agnus. Et ambulabunt gentes sup lumen eius. ꝛ reges terre afferent gl'iam suam ꝛ honorem in illam. et porte eius nō claudent' p diem. nox enim nō erit illa. Et afferent gl'iam ꝛ honorem gentiū in illam. nec intrabit in eam aliquid coinquinatum ꝛ faciēs abhoīatioēm. et mēdacium. Nisi qui scipti sunt in libro uite et agni. ℟ Locus iste adeo. ℣. Deus qui assistat. All'a ℣. Adorabo ad templum. Euangelium Egressus ihc pambulabat ihericō. Offert' Deus in simplicitate. Require omīa p̄missa sub festo dedicationis ecclesie. Secreta.

Hec hostia q's dn̄e ꝛ locum istum ab omnib; immūdicys expurget ꝛ supplicatōēs nr̄as semp ꝛ ubiqz tibi reddat acceptas. P. do. ℟ Am̄. Coīo Dom' mea. ℟e ibidem. P' com.

Percipientes dn̄e munera salutis eterne supplices exoramus ut templum hoc ꝛ cimiterium infidelium inquinamētis emūdatum tua bn̄dictōe maneat sc̄ificatum. et pectora nr̄a ab omī sorde uicior alienata tibi qz deuota semp existant. P dominum. ℟ Amen.

De recōciliatione cimiterij p se sine ecclie Reconciliatōe.

Si uero cimiterium benedictum uiolatū seu pollutū sepatum sit ab ecclia ul' etiā cohereat ecclie tamen de alicui' loci cōsuetudīe que est optima iuris interpres eo uiolato ul polluto ecclia ipā nō h'etur p uiolata ul polluta. Forma recōciliatiōis eius p se sine ecclie recō

ciliatione erit hec. Quoniam pontifex indutus
ut s. in medio cimitij sup faldistorium ornatu accum-
bit et cantores ibi incipiunt q psequunt letaniam
sub forma pmissa hoc saluo qd ubi dicat ibi. Ut hanc
eccliam recociliare q c. dicatur hic. Ut hoc cimitium
recociliare q c. Letania finita surgens eps abaccubi-
tu bndicit ibi aquam simplr put fit in dnicis dieb
ut pmissum est. Quo fco inchoat scola psequte. ant.
Asperges me dne. ps. Miserere mei deus. totus dr. Et dm
a. q ps. dicitur circuit totum cimiteriu. Incipiens
ab oriente q pcedens usus austrum siue meridiem as-
pgens semp ubiq aqm bndictam cum aspsorio et
potissime in loco ubi polluao ul uiolatio contingit.
Quo parato redit ad locu ubi letania dca fuit di-
cens Oremus oro Omps q misericors deus qui sacdo-
tibus q c. Re s sub ecclie dedicatioe. Qua finita dic
iter ibidem. Oremus Et dyaconus. Flectamus ge-
nua. Leuate. oro. Aufer a nob dne q c. ut s iter dic ibid.
Oremus Et dyaco. Flectamus genua. Leuate. Orato
Dne pie qui agrum q c. ut s. Ultimo uo dat benedi-
ctionem dicens. Sit nomen dni bndictu q c. q redit.

De pathena et calicis consecratione

Pontifex ad cosecrationem ul bndictioez
calicis ul cuiuslib indumti seu ornamti
eccliastici pcedere uolens deb semp ora-
rium circa collum hre. et si mitra tenuerit
deb illa deposita hoc agere. Qncumq aut epa-
lia agit epalib no sacdotalib deb ee pamentis

oratius. Jn patene igit̃ cõsecratione hoc modo, procedit. Incipit enim. Adiutorium nr̃m in noĩe domini. Postea dicit absolute prephatio patene consecrande.

Oremus frẽs dilectissimi ut divine grẽ bñdictio consecret ⁊ sc̃ificet hanc patenam ad confringendum in ea corpus dñi nr̃i ih̃u xp̃i qui crucis passionem sustinuit p salute omnium nr̃m. Qui cum pr̃e ⁊ sp̃u sc̃o. ℟ Amen. Benedictio patene. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus qui legalium institutores hostiarum. quinq3 in terras cõspsam similaginem deferri in patenis aureis ⁊ argenteis ad altare tuũ iussisti bene dicere cõse ✠ crare ⁊ sci ✠ ficare digneris hanc patenam in administratioẽm eucharistie ih̃u xp̃i filij tui qui p nr̃a et omnium salute se ip̃m tibi deo p̃ri in patibulo crucis elegit imolari. Qui tecum. ℟ Amen. Hic faciat ep̃s crucem cũ pollice de crismate sup patenam ab ara eius in aram. Et mox liniat ⁊ pungat totam eius supficiem cum ip̃o pollice dicens.

Consecrare ⁊ sc̃ificare digneris dñe hanc patenam p istam unctionem ⁊ nr̃am bñdictoẽm ✠ in xp̃o ih̃u ⁊ dño nr̃o. Qui tecum. ℟ Amen. Prephatio calicis cõsecrande.

Oremus dilectissimi frẽs ut deus ⁊ dñs nr̃ calicẽ huic in usum sui ministerij consecrandum celestis grẽ inspiratioẽ sci ✠ ficet ⁊ ei ad humanam cõsecratoẽm plenitudinẽ divini favoris acomodet. P xp̃m d. n. ℟ Amẽ. Bñdictio calicis.

Dignare dñe deus nr̃ calicem istum bene ✠ dicere in usum ministerij pia famulatus tui devotioẽ formatum ⁊ ea sci ✠ ficatoẽ p fundere qua melchisedech famuli tui sacratum calicem p fudisti. ⁊ qd̃ arte ul' metalli natura effici

nō poſt altaribus tuis dignum fiat tua bn̄ ✠ dictione ſcī
✠ ficatum. P xpm̄ dn̄m nr̄m. R̸ Amen. Hic faciat crucem
cum pollice de criſmate intra ipm̄ calicem a labio eius in la
bium. Et mox liniat et perungat. Intim ipm̄ totum dicens.
Conſecrare et ſcīficare digneris dn̄e deus calicem iſtum &c.
ut ſ. orō cōis poſt unctiones. Dn̄s uobiscum. Oremus. Orō
Omps̄ ſempitne deus manibus nr̄is q̄s opem tue bn̄dic
tionis infunde. ut p nr̄am bn̄dictōem hoc uasculum &
patenam ſcī ✠ ficentur: et corporis & ſanguinis dn̄i nr̄i ihū
xp̄i nouum ſepulcrum ſcī ſp̄s grā pficiantur. P dominum. R̸
Amen. Ultimo aſpgat calicem & patenam cum aqua bn̄dcā.
Quo fc̄o dicit. Et benedictio dei pr̄is omp̄tis & filii & ſp̄s ſcī
deſcendat ſup huic calicem & patenam. Quo mutato rex
noīe fieri debet in omnibus quarum lʒ rex benedictionibus.
De bn̄dictione ſacdotalium indumentor ingn̄e.
Indumentor ſacerdotalium benedictio ingn̄e
fit hoc modo. Adiutorium noſtrum in noīe
domini. Dominus uobiscum. Oremus. Oratio.
Omps̄ ſempitne deus qui p moyſem famlm̄
tuum pontificalia & ſacdotalia atqʒ leuitica
ueſtimenta ad explendum miniſterium eor̄ icōſpectu
tuo. & ad honorem et decorem tui noīs decreuiſti fieri.
adeſto ꝓpicius inuocatōibus nr̄is. et hec indumīta de ſuper
irrigante grā tua ingenti bn̄dictiōe p mē humilitatis ſeruitutē
puri ✠ ficare bene ✠ dicere et conſe ✠ crare digneris ut di
uinis cultibus & ſacris miſtiis apta & bn̄dicta exiſtant. hisqʒ ſa
cris ueſtibus pontifices ſacdotes ſeu leuite tui induti. ab omnibus
impulſionibus ſeu temptatōibus malignor ſpūum inuncti &

defensi ee merantur: tuis qȝ ministerijs apte ⁊ cōdigne suire ⁊ inherere atqȝ in hijs tibi placide ⁊ deuote pseuarare tbue. p xpm dnm nrm. ℟ Amen. Oremus Oratio

Deus inuicte uirtutis auctor ⁊ omnium rex creator ⁊ scificator intende, ppicius preces nrās ⁊ hec indumenta leuitice ⁊ sacdotalis glie ministris tuis fruenda tuo ore, ppriο bn ✠ dicere cōse ✠ crare ⁊ scā ✠ ficare digneris. omisqȝ eis utentes tuis misterijs aptos. ⁊ tibi in eis deuote ⁊ amabilir suientes gratos effia cōcedas. P dnm ⁊c. Ultimo aspgat ipā indumēta cū aqua bndicta. Posset etiamdia sequens benedictio siquis uelit. Oremus. Oratio.

Domine deus omps qui uestimēta pontificibȝ sacdotibȝ et leuitis in usum tabnaculi federis necessaria moysem famulū tuum agere iussisti. cumqȝ spū sapientie ad id pagendum repleuisti. hec uestimēta in usum ⁊ cultum ministerij tui. scificare bene ✠ dicē ⁊ cōsecrare digneris atqȝ ministros altaris tui qui ea induerint: septiformis spc sci gřā dignant repleri. atqȝ castitatis stola et bta facias cum honor fructu oper ministij cōgruentis inmortalitatis uestiri. P dnm. In unitate eiusdem. ℟ Amn̄. Spālis bndictio cuiuslȝ indumēti siquis uelit ea uti. Et pmo sup albam. Adiutorium nrm in noie dni. Dns uobiscum. Oremus. Orō

Deus omps bonar uirtutum dator ⁊ omnium bndictionū largus infusor. supplices te rogamus ut manibȝ nris opem tue bndictiois infundas. ut hanc albam ⁊ cingulum diuino cultui pparata uirtute scī spūs bene ✠ dicē ⁊ sci ✠ ficare. et cōse ✠ crare digneris. ⁊ omnibȝ ea utentibȝ grām scificatiois sacri ministij tui benignius concede ut in cōspectu

tuo sci 7 inmaculati atq3 irreprehensibiles appareant et auxiliu
mie tue acquirant. P dnm nrm. R Amen. Loco albe 7 citorij
dicat hanc tunicam 7 dalmaticam si illa bndicatur. In qui
busdam aut ecclesijs dicunt bndictioes infrascripte ad
qolibz indumntum magis spales. Et pmo sup amictum be
nedictio specialis.
DEus in mense cuiqueq3 gratia facilia sut hoc genus
linteaminis tue pietatis respectu sanctifica 7 pra ut qui eo
usi fuerint nullo mtis et corporis pondere pgrauentur.
P xpm dominum nostrum. Benedictio sup manipulum.
DEuotiois infusor deus bndicere dignare manipulu isti
et utentib eo lacrimar incrementa mistra. ut muneris
collatoe pueniti 7 fiducialius a te que postulanda sut postulet
et facilius impetrent postulata. P xpm dnm. Bndco sup stolā.
DEus qui solis pdicatorib collum et pectus orario munin
concessisti. exaudi nos ppicius ut quicuq3 tuor sacdotum
huic stole colla subiecerint quicqd boni ore ptulerint opere
adimplere festinent. P xpm. Benedictio sup planetam.
DEus fons bonitatis et iusticie qui tuo opis ministros ad
extremum uestimto casule cuius munimine intius
omnia tegerentur uestiri iussisti concede peticoib nris ut
omnes planeta induendi enumeratis in tuis uirtutum or
namentis uinculum perfecte caritatis super omnia habeat
quo perficere quod desiderant ualeant. Per xpm dominum.
Ad benedicionem tunicelle ut dalmatice dicatur oratio.
Deus omps bonar uirtutum dator que s est sup. addito ibi
noie tunicelle ut dalmatice 7 dimisso noie albe et ancторij.
De benedictione mapar seu linteaminum sacri altaris.

M Aparum altaris benedictio fit hoc modo. Adiutoriū nr̄m ĩ noīe dō. Dn̄s uobcū. Orēm̄ Oratio

E Xaudi dn̄e p̄ces nr̄as et hec lintiamina sacri altaris usui preparata bene ✠ dicere et scī ✠ ficare digneris. P. x. d. n. ℟.

D Omine deus omīps qui ornam̄ta ⁊ lintea mina facē moysem famulum tuum p. xl. dies docuisti que etiā maria texuit et fecit in usum ministerij tab'naculi federis scī ✠ ficare bene ✠ dicere conse ✠ crareq; dignens hec lintiamina ad tegēdum ĩuoluendumq; altare gliosissimi filij tui dō nr̄i ihū xpi. Qui tecum. ui. ⁊ reg. ℟. Amen. Ultimo aspergat eum aqua benedicta.

De benedictione corporalium.

B Enedictio corporalium fit hoc mō. Adiutorium nr̄m ĩ noīe dō. Dn̄s uobcum. Oremus. Oratio

C Lementissime dn̄e deus cui' inenarrabilis est ũtus cui' mistia archanis mira culis celebrantur. tribue q̄s ut hoc linteamen tue ppiciationis bene ✠ dictōe scificetur ⁊ ad cō secrandum sup illō corpus dei ⁊ dn̄i nr̄i ihū xpi filij tui dignum efficiatur. P eumdem xpm̄ dnm̄ nr̄m. ℟ Amen. Oremus Oratio

O Mīps sempit'ne deus. bn̄ ✠ dicē scifi ✠ care ⁊ cō se ✠ crare digneīs linteamen istud ad tegendum ĩ uoluendūq; corpus ⁊ sanguinem dn̄i nr̄i ihū xpi filij tui. Qui tecum uiuit ⁊ regnat. Oremus Oratio.

O mīps deus manib; nr̄is opem tue benedictioīs infunde. ut p nr̄am bene ✠ dictōem hoc linteamen scificetur corpis ⁊ sanguinis redemptoīs nr̄i noui sudarii

ſp̄s ſc̄i gr̄a ꝑficiatur. Per eundem. ℟. Amen. Ultimo aſ
pergat eam aqua benedicta.

De benedictiõe noue crucis ſeu tabule i q̄ crucifix᷑ ē depic
tus.

Benedictio noue crucis ſeu tabule in qua
crucifixus eſt depictus fit hoc modo. Parē
tur enim ante om̄ia thus thuribulum et
aqua benedicta. poſtea ep̄s incipit. Adiutori
um noſtrum in nomine d̄ni. Dominus uobiſcū. Oremꝰ. Oĩo

Benedic dn̄e hanc crucem tuam ꝑ q̄m eripuiſti mun
dum de poteſtate demonū ⁊ ſupaſti paſſiōe tua ſugge
ſtorem peccati qui gaudebat in ꝓuaricatiōe p̄mi hoīs per
uetiti ligni ꝓſumptiōem. ſc̄i ✠ fica dn̄e iſtud ſignaculum
paſſiōis tue. ut ſit inimicis tuis obſtaculum. ⁊ credētibꝫ
in te ꝑpetuū ꝑfice ſaluatoīs uexillū. Q. ui cū deo p̄re. Oremꝰ.

Rogamus te dn̄e ſc̄e p̄r om̄ps ſempit̄ne deus ut Oĩo
digneĩs bene ✠ dicere hoc lignum crucis tue ut ſit
remedium ſalutare gn̄i hūano. ſit ſoliditas fidei bonoꝝ
opeꝝ ꝑfectus. et redemptio aīaꝝ. ſit ſolamen et ꝓtectio ⁊
ac tutela contra ſeua iacula inimicoꝝ. P. d̄o. nr̄m. Deinde
dicit ſup illam uoce media iunctis manibꝫ ante pectus.

Per om̄ia ſcl̄a ſcl̄oꝝ. Dn̄s uobiſcum. Surſum corda. ℟.
Gr̄as agamus dn̄o deo nr̄o. Uere dignum ⁊ iuſtum
eſt equum et ſalutare. Nos tibi ſemꝑ ⁊ ubiqꝫ gr̄as agē.
Dn̄e ſc̄e p̄r om̄ps et̄ne deus cuius ſc̄m attribuit nomē
inter ceteras iuſibiles creaturas ligna quoqꝫ fructifera ⁊
laudare ⁊ bn̄dicere nō ceſſant qui in figuram unigeniti
ſapientie tue ligno uite a p̄ncipio paradiſum uolupta
tis ornaſti ut eiuſdem fructus ſacro ſc̄o miſtio, ꝓt hō parē te

nostri genus mortem cavere et vitam admoneres custodire
perpetuam. Cuique nos vetite arboris attactu iuste mortis adi-
tos eiusdem coeterne tibi sapiencie dei et domini nostri ihesu christi in-
noxia morte ad vitam misericorditer revocare dignatus es.
te supplices exoramus ut hoc singulare signum quod ad exem-
plum primi illius sacratissimi vexilli quo precioso sanguine filii
tui triumphasti fidelium tuorum devotione compactum erectumque
est tua celesti bene ✠ dictione sanctificare digneris ut omnibus hic
genu flectentibus ac tue magestati supplicantibus largire et cordis
compunctio et amissorum concedatur remissio atque intercedente ipsa
victoriosissima unigeniti filii tui passione et tibi placita po-
stulare et efficacius valleant postulata percipere. Da quesumus clementissime
pater in quo vivimus movemur et sumus ut quociens trium-
phum divine maie humilitatis que superbiam nostri hostis de-
iecit oculis intuemur quociensque mente recolimus et contra
hostem ipsum fiduciam fortitudinis et maiorem tibi devotionis et
humilitatis graciam consequamur. Quatenus in illo tremendo
tue magestatis examine cum paventibus elementis celorumque com-
motis virtutibus signum illud glorificum redemptionis nostre appar-
uerit in celo ipsi de morte ad vitam transsire ac perpetua beate
resurrectionis vite gaudia mereamur. Quod sequitur dicatur
plane legendo. Per eundem dominum nostrum. Oremus. Oratio
DEus qui beate crucis patibulum quod prius erat sceleratis
ad penam convertisti redemptis ad vitam concede plebi
tue eius vellari presidio cuius est armata vexillo. Sit ei crux
fundamentum. spei suffragium. in adversis deffensio. in prosperis
adiuvamen. Sit ei in hostes victoria. in civitate custodia.
in campis protectio. in domo fultura. ut per eam pastor in futuro

gregem cõſuet incolumen que nob agno ĩnocente con
uerſa eſt in ſalutem. Per eũdem. ℞ Amen. Oratio
SAnctifica dn̄e ihū ✠ iſtud ſignaculum paſſiõis tue
ut ſit inimicis tuis obſtaculum ⁊ ardentib; uite ꝑpe
tuũ uictoĩe ſit uexillũ. Q̃ cũ p̃re. ℞ Am̄. Bñdcõ ĩcenſi. orõ.
DOmine deus omp̄s cui aſtat exercitus angloꝝ cũ tremo
re quoꝝ ſuitium ſp̃uale ⁊ ignẽũ eē cognoſcitur dignãẽ
reſpicẽ bene ✠ dicere ⁊ ſci ✠ ficare hanc creaturam incenſi ut
om̄s langores cũcteq; inuidie inimici odorem eius ſentientes
effugiant ⁊ ſeparentur a plaſmate tuo. q̃d ꝑcioſo filij tui ſã
guine redemiſti ut nũquam ledatur amorſu antiqui ſpen
tis. Qui tecum. ℞ Amen. Poſito itaq; thure in thuribulo ⁊
mox aſꝑgat crucem cum aqua bñdicta addens odorem incẽ
ſi et conſequenter dicitur benedictio.
SAnctificetur iſtud lignum. In nõie pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lij
et ſp̃s ✠ ſcĩ. Et bñdictio illius ligni in quo ſcã mẽbra ſal
uatoris ſuſpenſa ſũt ſit in iſto. ut orantes inclinantesq; ꝓp̄t
deũ ante iſtam crucem inueniant corpis ⁊ aĩe ſanitatem. Per
dominum. ℞ Amen. Quib; expeditis ip̃e pontifex flexis ge
nib; deuote adoret ante crucem ⁊ oſculetur ipſam ⁊ quicumq;
alij uoluerint. Quidam etiã quãdo crux eſt ex metallo ad
dunt ⁊ dicunt ſeqntem orationem. Oremus. Oratio.
DEus glie excelſe ſabbaoth fortiſſime emanuel. deus p̃
iutatis. pater ſapientie. pat̃ bt̃itudinis ⁊ pulcritudĩs.
pat̃ illuminatõis atq; uigilationis nr̃e. Qui uniuerſorum regis.
qui cuncta regna diſponis. qui es honor collatio munerum. ⁊
honoꝝ omnium attributor. cui omĩs gentes ꝑpli. trib; ⁊ lingue
ſuiunt. cui om̄is angloꝝ legio. qui largiris famulis tuis fi
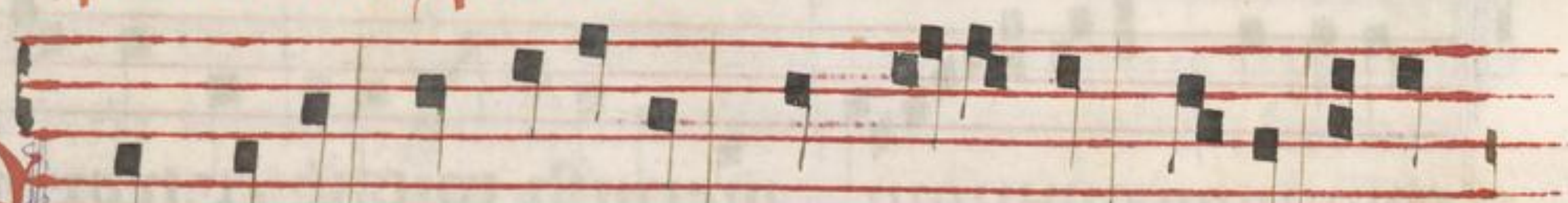
dem ⁊ laudem nōis tui ut debita tibi oblata ꝑsoluāt Cu
ꝑus fides offerentiū cōplaceat. deinde sacrificat᷒ oblati
quesumus exorabilem mīe tue pietatem ut sā ✠ fices
tibi hoc signum crucis atq; consecres qđ tota mentis de
uotōe famlōꝝ tuoꝝ religiosa fides construxit tropheū
scilꝫ victorie. ac redemptiōis nr̄e qđ in amorem xp̄i tri
umphalis glīa cōsecrauit. aspice hoc lignum crucis in
supabile ꝑ qđ dyaboli est examinata potestas mortali
um restituta libtas. lꝫ fuit aliqñ in penam. sꝫ nūc uis
est in honorem ꝑ grām. Et que condam reos puniebat
supplicio. ⁊ nūc innoxios absoluit a debito. et tibi quid
ꝑ hoc placere potuit. nisi id ꝑ qđ tibi placuit nos redimē
et nullum tibi debitū amplius munus est. pro qđ tibi
tuī corporis dedicauit affixio. nec tibi est magis fami
liaris oblō. qm̄ q; familiari manuū tuaꝝ extensione
sacrata est. illis ergo manib; hanc crucem accipe quib;
illam amplexus es. ⁊ de scitate illius hanc sci ✠ ficet
sicuti ꝑ illam mūdus expiatus est a reatu ita offeren
tium famulōꝝ tuoꝝ aīe deuotissime huius crucis mito
et obsecratiōib; huius sci mrīs tui. cuius reliquie in
ꝑsenti ecclīa continentur: omī creauit ꝑpetrato pctō
et obscura enitescant illius successib; assiduis trium
phoꝝ radiet. hic unigeniti filij tui splendor diuinitatis
in auro eniteat glīa passiōis eius in ligno in cruore
rutilet nr̄e mortis redemptō in splendore cristalli
nite nr̄e purificatio sit suoꝝ. ꝓtector spei certa fidu
tia eos simul cum gente ⁊ plebe fidem confirmet spe
⁊ pace consociet augeat. triumphis amplificet in feli

ꝓficiat
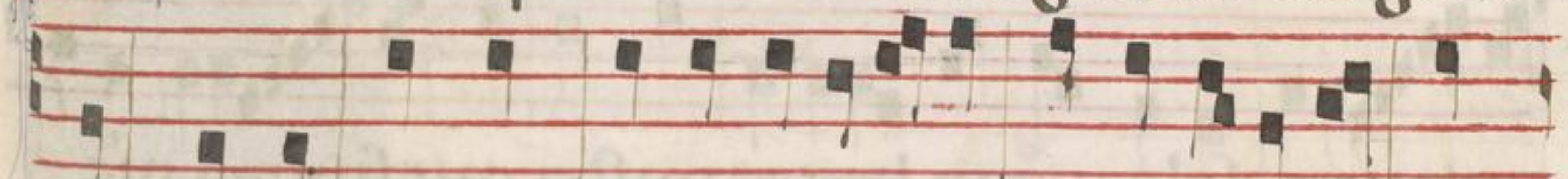
pficiat eis ad ppetuitatem tp̃is ad uitam etnitatis. et ut eos tp̃ali florente glia muniat ad ppetuã redemptio nis coronam et ad regna celestia potenti uirtute pducat. Presta p. ppitiatorem sanguinis eius p ipm datorem qui se ipm dedit redemptorem p multis qui se hostiam pdilec tis offerre dignatus est qui exaltatus in ligno crucis sue principatus et potestates humiliauit. Qui tecum sidereo con sidet throno indissolubili connexione spiritus sancti p infinita secla seclorum amen.

De benedictione ymaginis beate marie.:-
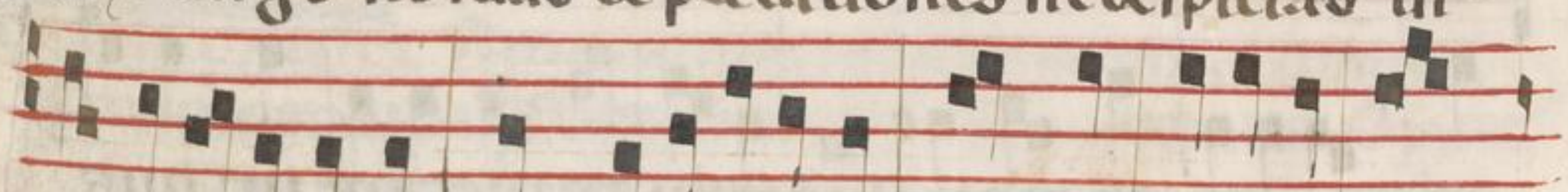
Benedictio ymaginis beate marie fit hoc modo pontifex enim dicit Adiutorium no strum in nomine domini. Dominus uob iscum. Et cum spiritu tuo. Quo dicto mox aspergit illam aqua benedicta. Deinde incoat scola prosequente. Antyphonam.

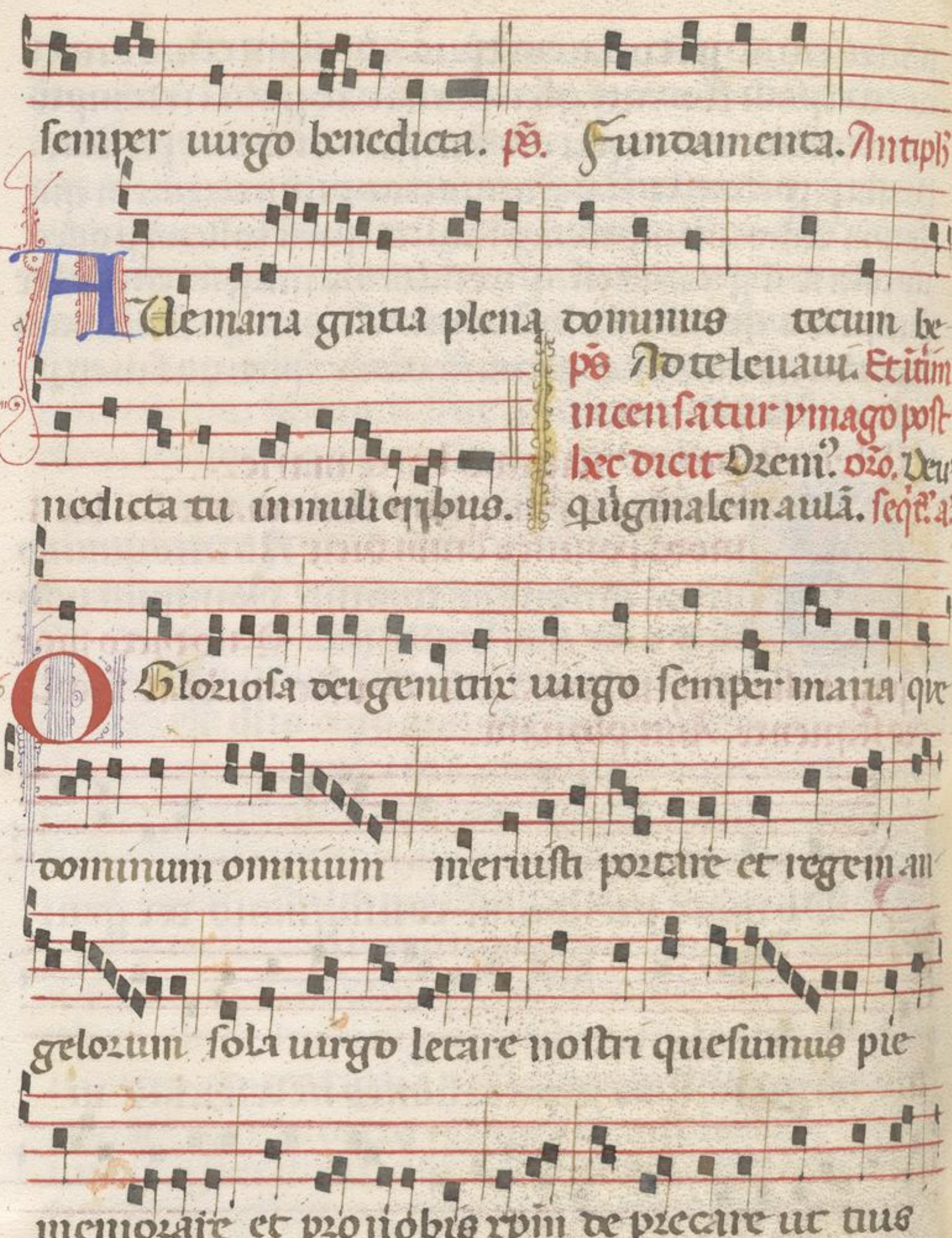
Sub tuum presidium confugimus dei gen
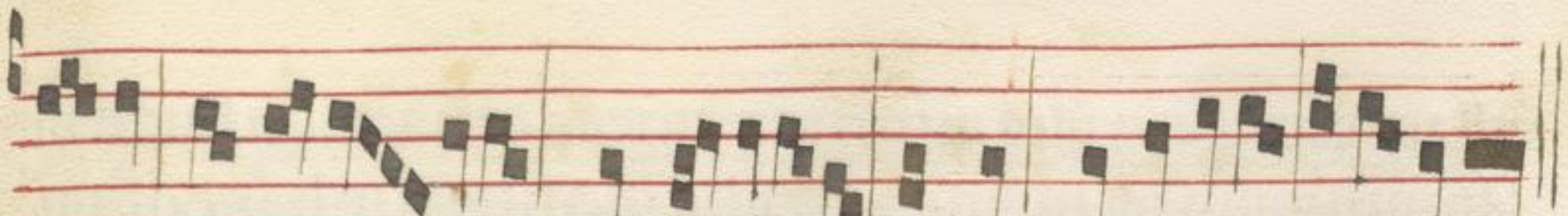

itrix uirgo nostras deprecationes ne despicias in

necessitatibus sed a periculis cunctis libera nos

semper uirgo benedicta. ps. Fundamenta. Antiph
Ave maria gratia plena dominus tecum be-
nedicta tu in mulieribus.
ps. Ad te leuaui. Et itim incensatur ymago post hec dicit Orem⁹. Oro. Deus q̄ uginalem aulã. seq̄t. a.
O Gloriosa dei genitrix uirgo semper maria que
dominum omnium meruisti portare et regem an-
gelorum sola uirgo letare nostri quesumus pie
memorare et pro nobis xpm deprecare ut tuis

fulti patrociniys ad celeſtia regna mereamur peruenire.
Ps Magnificat anima mea dominum. Oremus Oratio
Deus qui de beate marie uirginis utero uerbum tuum etc. Ore. Finis pre.
Omnipotens ſempiterne deus clementiſſime cuius diſpoſi- Ora.
tione cuncta creantur ex nichillo hanc ymaginem
in honorem pyiſſime genitricis filij tui domini nostri ihesu xpi
uenerabiliter ad optatam bene ✠ dicere et ſci ✠ ficare
digneris. et preſta miſericordiſſime pater per inuocationem
nominis tui atque unigeniti filij tui domini nostri ihesu xpi que pro ſalu-
te generis humani in integritatem uirginis marie incarnari
uoluiſti. quatinus preſentibus eiuſdem ſacratiſſime uirginis
quicumque eandem miſericordie reginam et glorioſiſſimam dominam nostram
coram hanc effigiem ſuppliciter honorare ſtuduerint. et de in-
ſtantibus periculis eruantur et in ſpectu diuine mage-
ſtatis tue de commiſſis et obmiſſis ueniam impetrent atque
mereantur in preſenti gratiam quam deſiderant adipiſci et futura
perpetua ſaluatione cum electis tuis ualeant gratulari. Per
eundem. do. R Amen. Ultimo aſpergat illam aqua cum benedicta.
De benedictione ymaginum ſanctorum
Damquam ſanctorum ymagines benedici non ſit
neceſſe. Si tamen ex deuotione aliquis illas
benedici uoluerit hoc modo fiat. Incipit
eum pontifex Adiutorium nostrum in nomine domini.
Domine exaudi. Dominus uobiſcum. Oremus. Oratio.
Omnipotens ſempiterne deus qui ſanctorum tuorum ymagines ſeu
effigies ſculpi aut pingi non reprobas ut quociens

illas corporeis oculis intuemur totiens cor actus et ſanctitatem
ad imitandam memorie oculis meditemur. hanc quesumus
ymaginem ſeu ſcultuream in honorem aut memoriam beati
N. ſacerdotis ul' martini confeſſoris tui atque pontificis adop
tatam ben ✠ dicere ac ſci ✠ ficare digneris. et presta ut quicu
que coram illa ipſum glorioſiſſimum martirem ul' confeſſorem tuum et
ſuppliciter honorare ſtuduerit illius precibus ac obtentu a te gratiam
in preſenti et eternam gloriam obtineat in futuro. Per dominum. ℟ Amen.
Ultimo aſpergat eum aqua benedicta etc. ¶ De benedictione thuri
Domine deus qui dum filios iſrael in bu li.
deſerto murmurantes ob rebellem ſuam auda
tiam durum vaſtaret incendium. aaron ſac
erdotem tuum orantem ac repleto de igne alta
ris thuribulo tibi incenſo ponentem exaudire. eoſque de
incendio liberare dignatus es. bene ✠ dic quesumus hoc thuri
bulum et presta ut quotiens thus in eo adolebitur votum
populi tui tibi boni odoris efficias. Sitque fuga demonum rep
ulſio fantaſmatum et immundarum abceſſio cogitationum. Per
dominum. ℟ Amen. ¶ De benedictione ſacrorum vaſorum et
aliorum ornamentorum in genere.
Vaſa ſacra et alia eccleſie ornamenta bene
dicuntur hoc modo Adiutorium noſtrum
in nomine domini. Dominus vobiſcum.
Oremus Oratio.
Exaudi domine preces noſtras pater clementiſſime et hec purifi
canda vaſa et ornamenta ſacri altaris atque eccleſie tue ſa
cri miniſterii uſui preparata ben ✠ dicere et ſci ✠ ficare digneris.
Per xpm in dominum. ℟ Amen. Alia benedictio.

Omps sempitne deus aquo omia mūdanda purgāt
et inquo omia purgata clarescunt. supplices filii tui
tuam omipotentiā inuocamus ut ab hijs uasis ornamētis et
mistijs que tibi offerūt famuli tui omis sps immūdus con
fusus longe discedat p tuam benedictōem et ad usum 7 mini
sterium sci altaris et ecclie tue scificata pmaneant. P xpm. R
Amen. Alia benedictio.:· Omps 7 misericors deus qui ab.
Require sup in titulo de altaris consecratione.

De bndictōe uasculi p eucharistia cōdenda fabricatum
Adiutorium nrm in nomine domini. Dominus uobiscum.
Oremus frēs dilectissimi ut omps ds Oratio.
uasculum hoc qd p corpore filij sui dni nri ihesu
xpi in eo condendo fabricatum bene ✠ dictio
nis sue gra ditare dignetur. P eundem. R Am.

De bndictōe capsar p reliquijs 7 alijs scuarijs cōdendis
Benedictio capsar p reliquijs et alijs sanctua
rijs condendis et seruandis fit hoc modo.
Adiutorium nostrum in nomine domini.
Dominus uobiscum. Oremus. Oratio.
Oremus dilectissimi nobis deū patrem oipotētem ut q
omia p unigenitū filium suum in uirtute spūs sci ual
de bona creauit. ipse nobis indignis ad cōsecratōem harum
capsar reliquijs scōr suor cōdendis paratar rorem gratie
sue clementer infundere dignetur. P eundem. do. no. ihm. xpm
filiū suum. Qui tecum eo. ui. 7 reg. deus. una cum eodem in
scla sclor. R Am. Ppbr q dr iūctis maib ante pectus.:
Per omia scla sclor. Dns uobiscum. Sursum corda. Gras
agamus dno deo nro. Vere dignum 7 iustum ē equum

et salutare. Nos tibi semp ⁊ ubiq; gr̄as agere. Domine sc̄e
pat̄ omp̄s sempit̄ne deus et inextimabilis. deus ineffabil'
deus mi̅ar. et deus tocius cōsolatōis. qui moysi famulo
tuo p̄cepisti. ut iuxta exemplar qđ ei in monte demōstrasti
archam de lignis imputribilib; cōstrueret ⁊ eam de auro mū-
dissimo circūdaret in qua urna aurea manna celesti plena
cū tabulis testam̄ti digito magestatis tue cōscr̄ptis ī testimo-
nium futuris gn̄atōib; s̄uari debere. Quiq; nr̄is seculis ⁊
eadem sacratis intelligenda manifestasti dum corp⁹ unici
filii tui ope sp̄s sc̄i de incorrupta ūgine cōceptum et anima
r̄onali uiuificatum om̄i plenitudine resfecisti. Te supplicit̄
imploramus omp̄s deus pat̄ d̄o n̄o ih̄u x̄. ex quo omis pa-
ternitas in celis ⁊ in t̄ra noīatur. Ut hec uascula sc̄or tuor̄
pignorib; s̄parsa eisdem sc̄is tuis intercedentib; bene✠dic-
tioe p̄tendere digneris. Quatenus qui hor patrocinia re-
quirūt ip̄is intercedentib; cūcta sibi adūsantia. te adiuuāte
supare ⁊ omia cōmode p̄futura habundantiā largitatis tue
ineantur inuenire. Et sicut illi te inspirante sp̄ualium neq-
tiar ās̄ucias cauere ⁊ humanit̄ exquisita torm̄ta nō solum
cōtempnere s3 etiā penitus euincere xp̄o dn̄o ita ip̄orum m
confortante potuerūt ita uor̄ mīta ueneratib; ⁊ reliquias
h̄umilit̄ amplectentib; contra diabolum ⁊ angelos eius. contra
flumina ⁊ tempestates. cōtra corruptū aerem ⁊ mortes hoīu;
ul' aīalium. contra fures ⁊ latrones siue gentilium. contra
malas bestias ⁊ s̄pentium atq; raptantium diūsissimas for-
mas. contr̄ malor hoīum aduersitates pessimas eorūdem sc̄or
tuor p̄cib; complacatus dext̄am ī uicte potētie tue ad depul-
sioēm nociuor ⁊ defensioēm p̄ficuor semp ⁊ ubiq; propicius

ostende. Per eundem. et c. ℞ Amen. Oremus. Oratio.

DNe deus omps qui ut murmur insiam ppli cõpesceres
et sacdotium aaron tibi placitum comprobares ũgam
eius aridam germinare ⁊ flores fructiferos pducere fecisti
eãdemq; in archa testam̃ti psigno ũtutis tue pom iussisti. sed
⁊ nobis eodem p̃sagio xp̃m in ara crucis arefactum crisma resur
rectõe florescere. ⁊ i ecclia nouissimo tp̃re suscitandum sui per
mortem die ac nocte fructificare demonstrasti. te q̃sumus in
dulgentissime gñis hũani puisor. ut hec uascula sc̃oꝝ tuoꝝ
receptacula pparata ita gratuita gr̃a scifices. ut ubicũq; in tuo
noĩe prelata fuerint intcedentib; habitatoꝝ tuoꝝ m̃itis cũcta
adũsa depellas ⁊ mollifices ⁊ om̃ia utilia multiplices atq; custo
dias. quaten⁹ fideles tui magnitudinis sue numositate bñfi
cioꝝ tuoꝝ in parte. modica reliquiaꝝ integra sc̃oꝝ corpora se pce
pisse gratulentur ⁊ p tp̃alia loca ipoꝝ p̃cib; impensa possidenda
fiducialr annuentur. Per eundem ⁊c. ℞ Amen. Ultimo asp
gat cum aqua benedicta.

De bñdictõe ciborij seu umbraculi altaris.

Benedictio ciborij seu umbraculi altaris fit h°
modo. Adiutorium nostrum in noĩe domini.
Dominus exaudi orationem meam. Domin⁹
uobiscum. Oremus. Prephatio.

Oremus fr̃es k̃mi deũ rectorem ac gubnatorem omnium
seclõꝝ qui p ũdiam pphãm suũ polliceri dignatus ē. q;
in quacũq; die conũsus fuerit impius ab impietate sua ⁊ fecerit
iuditium om̃s iniquitates eius in obliuione erũt. ut in me
moꝝ omnium delictoꝝ ⁊ facinoꝝ iuuẽtutis ⁊ ignorantie sue te
m̃ane puaricatõis istud instrumentum ad honorificentiam

nois sui cōpactum placidus ac misericors illustratōe uultus
sui bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare dignetur. Per dominum nostrum
ihesum xpistum etc. Qui cum eo. Vi. ℟ Amen. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus qui moysi famulo tuo fideli precepisti.
ut duos cherubin sup archam testamenti collocaret qui
et extensis ad altitudinem alis, protegerent uersis uultibus propiciato
rium. quesumus ineffabilem clementiam tuam. ut hoc tegimen uene
randi altaris tui in quo ipse unicus filius tuus dominus noster ihesus xpistus
qui est propitiatio pro peccatis nostris fidelium manibus cotidie immolatur et sub
quo sanctorum tuorum corpora que uiuaciter fuerunt archa testamenti tui
receptacula uidelicet mandatorum spiritus sancti requiescunt per eundem
consubstantialem tibi filium qui factus est nobis a te sanctificatio et
redemptio in uirtute spiritus ueritatis uniuersa antiqui hostis
falsitate antiquitus cum satellitibus suis depulsa cum omnibus orn
amentis ad ipsum umbraculum pertinentibus uel ab illo depen
dentibus aut eidem subpositis tua celesti bene ✠ dictione
perfundere ac conse ✠ crare atque ad tuitionem pignorum suorum
ac roboranda siue multiplicanda uota fidelium tuorum
diutino tempore consecrare digneris annuente eodem domino nostro
ihesu xpisto filio tuo. Qui tecum uiuit et regnat. In unitate.
℟ Amen. Ultimo aspergat cum aqua benedicta.

De benedictione tabule ante uel post altare.

Tabula que post uel ante altare collocatur.
altare collocatur hoc modo benedicitur:
Adiutorium nostrum in nomine domini.
Dominus uobiscum. Oremus. Oratio.

Deus omnium sanctificationum et benedictionum auctor om
nipotentiam tuam suppliciter exoramus ut super hanc tabu
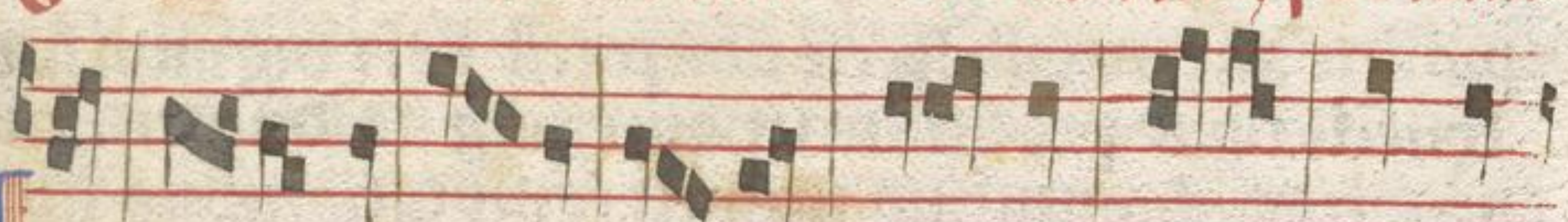
lam tuo sacro altari fidelium tuoꝝ studio applicandam oi
expulsa spurcicia gr̃am tue bñ ✠ dictõis ⁊ sci ✠ ficatõnis
nr̄e s̄uitutis officio copiose infundas. P dominum nr̄m.
Ultimo aspergat cum aqua benedicta. De bñdictõe
baptistij siue lapidis fontium.
Benedictione baptisterij siue lapidis fõtium fit hoc modo. Adiutorium nostrum
in noĩe domini. Dominus vobĩc. Orẽ. Oratiõ.
Omps sempitn̄e deus baptisterium hoc salutis etne
celesti uisitatõe dedicatum et sp̃s tui illustratiõe
scifica. ut quociensc̃umq; fons iste lauaturus ẽ trina
ablutõe purgari omnium delictoꝝ suoꝝ indulgentiã
cõsequant̃. P xp̃m dnm̃. ℟ Amen. Oremus. Oratio
Multiplica dñe bñdictõem tuã ⁊ sp̃s tui munẽ fidem
nr̃am corrobora. ut quicunq; hec fluenta descenderint
in libro uite ascribi mereantur. P. do. no. in v̄ni. e. ⁊c̄. ℟ Am̄
Ultimo aspergat cum aqua benedicta.
De benedictione signi seu campane.
Signi seu campane bñdictõ fit que fit anq̃
eleuet̃ in altum fit hoc modo. Ep̃s vl̃ sacerdos paratus amictu stola ⁊ pluuiali mitra
simplici ⁊ baculo pastorali. Inp̃mis aquam
bñdicat hoc modo. nam p̃mo dicitur hy. vij psalmi. ꝟ
Miserere mei deus s̃m magnam. Deus in noĩe tuo. Mi
serere mei deus miserere mei. Deus misereatur nr̃i ⁊ bñ. Deus
in adiutorium. Inclina domine. Deinde aqua bñdicat̃
simplr̃, put fit in diebꝫ dñicis. Re sup̃ in ecclie dedica
tõe sub p̃ma aque bñdictõe ⁊ illi bñdictõi aque ad-

Dicitur hec sequens bñdictio. Oremus. Oratio.
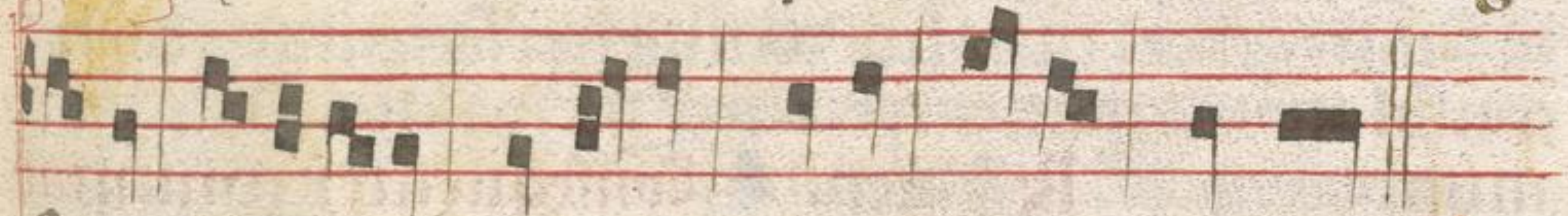
Benedic ✠ domine hanc aquã bñdictõe celesti et
assistat sup eam ũtus sp̃s sci. ut cum hoc uasculum
ad inuitandos filios ecclie pparatum in ea fuĩt tinctum u-
bicumq3 postmodum sonuerit eius tinnitus, pcul recedat.
ũtus insidiantium. umbra fantasmatum. incursio turba-
cionum. pcusio fulminũ. lesio tonitruo℞. calamitas tem-
pestatum. omnisq3 sp̃s pcellar℞. et cum clangorem illr̃ audierit
filij xp̃ianor℞ crescat in eis deuotõis augmentũ ut festi-
nantes ad pie matris ecc̃e gremiũ. cantet in eccl̃ia scõr℞
canticum nouũ in laudes scõr℞ deferente in sono tube pco-
nium modulatõem psaltij. exultatõem organi. suauitatẽ
tympani. iocunditatem cymbali depcantes dñm celi pscē-
leribꝫ suis et p omibꝫ necessarijs suis. quatenus inuitare
ualeant in templo scõ suo suis obsequijs et pcibꝫ multitudi-
nem exatus angelor℞ et intcedentibꝫ omniũ scõr℞ meritis i-
petrare qđ poposcerint mereantur. Saluator mũdi deus
℟ Amen. Post hec pontifex ul' sacdos mittit salem i aqua
et deinde dicat orõem Deus inuicte ũtutis &c. pũt sequit'
qua dicta leuat' campana totalr cũ aqua bñdicta et intim
dicitur. ps̃. Lauda anima mea. usq3 in finem psaltij. Et igit'
lota et tersa fit in ea exterius crux cũ oleo scõ et dr̃. Oremus

Deus qui p scm̃ moysem legifer℞ famulum tuum oro.
tubas argenteas fieri pcepisti quas dum leuite tp̃e
sacrificij clangerent sonitu dulcedinis ppl's monitus ad te
adorandum fieret pparatus et ad celebranda sacrificia con-
uenirer. quar℞q3 clangore et orõne ad bellum seua, psterneret
aduersantium. pr̃a q̃s ut hoc uasculum scẽ tue ecclie ppara-

cum atuo ſpū ſcō p̄ nr̄e humilitatis ſuitutem ſāficet᷑ ut p illi᷒
tactum ⁊ ſonitum fideles inuitentur ad ſcām matrē eccliam.
et ad p̄mium ſupnum ⁊ cum melodia illius auribȝ inſon-
ent ſplo᷑. creſcat in eis deuotio fidei ⁊ amor ſpūalis. procul
pellantur om̄is inſidie inimici. fragor grādinum, pcella tur-
binum. impetus tempeſtatum. temperent᷑ infeſta tonitrua.
uento᷑ flamina. fiat ſalubut᷑ ac moderate ſuſpenſa pſtnat
aereas poteſtates. dextā tue ūtutis. ut h̄ audiente tintinna
bulum. tremeſcant ⁊ fugiant ante ſcē crucis in eo depictū
uexillum cui flectet om̄e genus celeſtium ⁊ t̄reſtium ⁊ infer-
no᷑. Quod ipē dn̄s nr̄ ihūs xp̄s p̄ſtare dignetur. qui ab ſo᷑
ta morte per patibulum crucis regnat in ſecula dei patris.
cum eiuſdem ſpū ſcō. Per om̄ia ſcl̄a ſclo᷑. ℟ Amen. Tunc
extergat illud cum linteo mūdo dicens. Antyphonam.
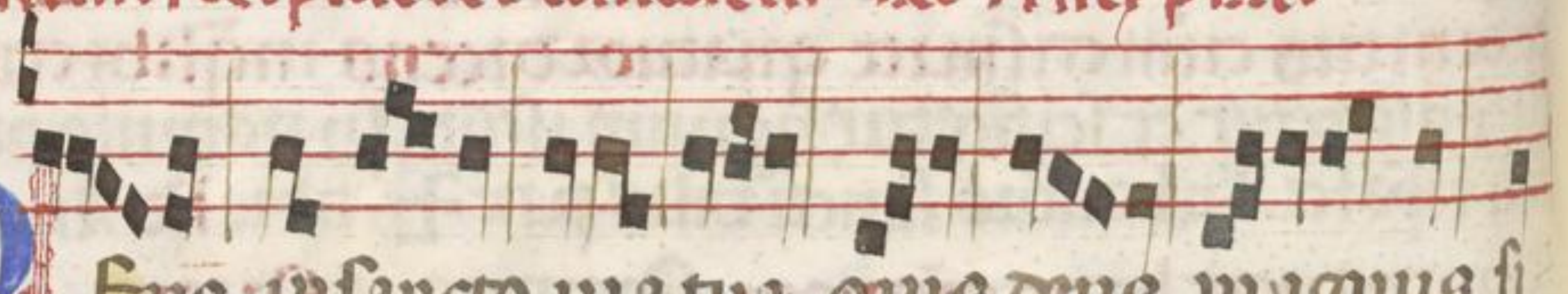

Vox domini super aquas multas deus mage
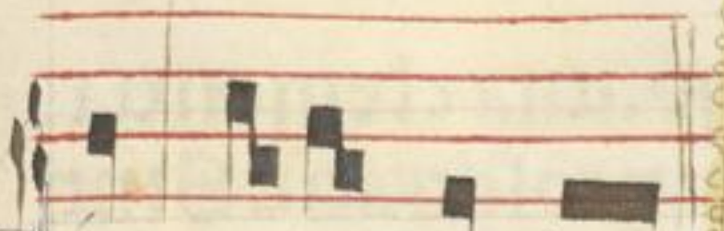

ſtatis intonuit dominus super aquas multas. ℣
Vox domini in uirtute. Dicatur q̄cq̄d ſeq̄tur in pſalmo
uſqȝ in finem. poſt hec facit de foris cū oleo ſcō. vij. cruces
et de intus cum criſmate quatuor dicens in q̄libȝ cruce.
Conſecretur et ſcīficetur ſignum iſtud. In nomine pr̄is ⁊
filij ⁊ ſpūs ſcī. In honore ſancti talis pax ✠ tibi. ℟ Amen.
Deinde dicit hanc or̄onem. Oremus. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus qui ante archam federis per clangorem tubarum muros lapideos quibus cingebatur aduersantium exercitus cadere fecisti. tu hoc tintinnabulum celesti bene ✠ dictione ✠ perfundere purificare sanctificare et consecrare digneris ut ante sonitum eius effugiant ignita iacula inimici percussio fulminum. impetus lapidum. lesio tempestatum ut ad interrogationem propheticam. quid est tibi mare quod fugisti suis motibus cum iordane retroactis fluente respondeant a facie domini mota est terra. a facie dei iacob. Qui conuertit petram solidam in stagnum aque et rupem in fontes aquarum. Non ergo nobis domine non nobis sed nomini tuo da gloriam secundum misericordiam tuam et cum presens hoc uasculum sicut reliqua altaris uasa sacro crismate tangitur. et oleo sacro sancto ungitur tua benedictione sanctificetur. Et pro arte aut metalli specie non potest fieri dignum fiat tua benedictione profusum ut quicumque ad sonitum eius conuenerint ab omnibus inimici temptationibus liberentur in corpore et a prauis cogitationibus mundentur in mente semperque fidei catholice documenta sectentur atque tue consolationis gratiam percipere mereantur. Saluator mundi deus etc. ℟ Amen. *Consequenter ponuntur in thuribulo ignis et thimiama thus et mirra si haberi possint. et thuribulum sic supponatur signo ut totum fumum recipiat. et cantatur hec Antiphona.*

Deus in sancto uia tua quis deus magnus si

pō Viderūt te aque deus uiderunt te aque et timuerunt. Et dr̄ q̄cq̄d ſeq̄ uſꝫ in fine pſalmi cu̇. Glia pr̄i. Orem̄.

cut deus noſter.

O M̄ps dn̄ator xp̄e qui ſcd̄m carnis aſſūptōem ..Orō. dormiens in naui dum aborta tempeſtas maria conturbaſſet. te ꝓpicius excitato et imperante diſſiluit tu neceſſitatib; ꝓpli tui benignē ſuccurre et hoc tintinnabulum ſp̄s ſci rore ꝑfunde ut ante ſonitum illius ſēꝑ fugiat bonoꝝ inimicus. inuitetur ad fidem ꝓpl's x̄anus hoſtilis treatur exercitus. confortetur in dn̄o ꝑ illud ꝓpls euocatus atq; ſicut ſup dauiticū̇m cytharam delectatur deſup aſcendat ſp̄s ſcs atq; ut ſamuelem crinigero agni mactante in holocauſto tuo. rex etīn imperiȷ. fragor aurarꝫ turbam repulit aduſantem. ita dum huius uaſculi ſonit' tranſierit ꝑ nubila conuentum tuum manus fuet angelica fruges credentium mentes ⁊ corpa ſalu. et ꝑtectione ſempitna. Per ihū xp̄e. Qui uiui. ⁊ reg. in unitate eiuſdē;

℞ Amen Poſtea dicitur euanglm̄ ſcd̄m lucam. Intrauit dn̄s ihūs in quodam caſtellum. Req̄re in feſto aſſumptionis ultimo ꝑducit ſignum crucis ſup illud.

De bn̄dictōe muniis q̄d i ecclia offertur.

Munus quod in eccleſia offertur hoc modo benedicitur. Adiutorium noſtrum in nomine domini. Dominus uobiſcum. Oremus. Oratio.

Deus cuius ūbo et potencia facta ſūt om̄ia cuius dono ꝑcepimus que ad uite remedium poſſidemus. te ſupplices obnixis ꝑcib; erogamus. ut de ſede mageſtatis tue huic oblatōi fidelium ſcificator accedas. Suſcipe de

manu famlõꝝ tuoꝝ munus oblatum qd̕ tua clementia
bn̄dictum in uſus hui' ſcuarij maneat cõſecratū. Sint
hic in conſpectu tuo libent' accepta ſicut quõdam abel ;
alumpni tui. ul' melchiſedech munera tibi placuerũt ob
lata. Et q̄ ob honorem tui amoris eccliam tuā ſummis
nituntur decorare obſquijs tu eis dn̄e magna ꝓpar
uis recompenſa et deuotiõem eoꝝ accipiens peccā dimit
tas. fide eos repleas. indulgentia foueas. mīa ꝓtegas.
adūſa deſtruas, pſpera cõcedas. hēant in hoc ſeculo bo
ne actõnis documentum caritatis. ſtudium ſci amoris
effectum. et in futurō cum ſcis angelis adipiſcant' ꝑpetu
um regnum. P dnm nrm. ℟ Amen. Ultimo aſpergat
illud cum aqua benedicta.
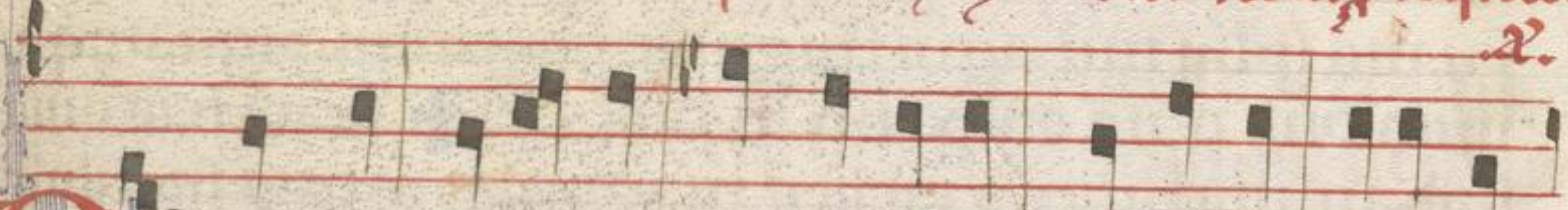
De bn̄dictõe panis ꝑplo in eccā ul' in feſto aſcenſionis

Benedictio panis que fit ✠ diſt'buendi.
in dominicis diebus ꝑusq̄m ſacerdos dicat
in miſſa P quem hec omīa ul' poſt miſſam
ꝑplo diſtribuendi fit hoc modo. Adiutoriū
noſtrum in nomine dn̄i. Dominus uobiscum. Oremus. Orō.

Domine ihu xpe. panis anglõꝝ. panis uiuus eterne
uite bn̄ ✠ dicē dignare panem iſtum ſicut bn̄di
xiſtis quinq3 panes in deſerto. ut om̄s ex eo digne guſtan
tes. inde corporis et anime deſiderabilem percipiant ſa
nitatem. P xpm dnm nrm. ℟ Amen. Alia oratio.

Domine ſcē pat' omps etn̄e deus bene ✠ dicē dign̄s
hunc panem tua ſcā & ſpuali bn̄dictiõe ut ſit omib3
ſumentib3 ſalus mentis et corporis ac contra om̄es mor
bos et uniūſitas inimicoꝝ inſidias tutamen. P domini

nostrum ihesum christum filium tuum panem uite qui de celo descendit. et dat uitam et salutem mundo et tecum cum spiritu sancto. per omnia secula seculorum. R. Amen. In festo uero ascensionis domini uel penthecostes secundum morem quorundam locorum panis pauperibus distribuendus benedicitur hoc modo. Processio enim ordinata cruce thuribulo cereis et aqua benedicta uadunt sollempniter et processionaliter quo libuerit. et cum peruenerint ad locum ubi panis predictus est conseruatus. sacerdos uel pontifex ibi paratus. amictu super pelliceo uel alba stola et pluuiali albi coloris. mitra preciosa et baculo pastorali. diacono et subdiacono induitis tunica et dalmatica eiusdem coloris. et aliis ministris super pelliceis induitis. procedit ad benedictionem hoc modo. Primo diaconus petit benedictionem. et cantat euuangelium secundum Iohannem. Abiit ihesus trans mare galilee. Require in dominica. Letare ihrlm. Quo finito pontifex Inchoat scola prosequente. A.

De quinque panibus et duobus piscibus satiauit

dominus quinque milia hominum.

Qua dicta dicit Versus Dispersit dedit pauperibus. V. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem. V. Numquid panem poterit dare. R. Aut parare mensam in deserto. V. Pluit eis manna ad manducandum. R. Et panem celi dedit eis. V. Cibauit illos ex adipe frumenti. R. Et de petra melle saturauit eos. V. Manducauerunt et saturati sunt. R. Et desiderium eorum

attulit eis. ℣ Panem anglorum manducauit homo. ℣ Misit eis cibaria in habundantia. ℣ Domine exaudi orationem meam. ℣ Dominus uobiscum. Oremus. oratio Domine sancte pater etc. alia oratio. Domine ihesu christe etc. ut supra. Et mox aspergit panem cum aqua benedicta.

De benedictione agni et aliarum carnium in pascha.

Benedictio agni et aliarum carnium in pascha fit post missam hoc modo. Adiutorium nostrum in nomine domini. Dominus uobiscum. Oremus oratio

Deus uniuerse carnis qui noe et filiis suis de mundis et inmundis animalibus precepta dedisti quique sicut olera herbarum humano generi quadrupedia munda edere permisisti: qui agnum in egypto moysi et populo tuo in uigilia pasche comedere precepisti in figuram agni domini nostri ihesu christi. Cuius sanguine omnia primogenita tibi de mundo redemisti et anglo in nocte illa omne primogenitum in egypto percutere precepisti. Seruans populum tuum agni sanguine prenotatum. dignare quesumus domine deus omnipotens bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare has ouium siue aliarum mundarum carnes. ut quicumque de tuis fidelibus populis ex eis comederint omni benedictione celesti et tua repleti per hempnum gratia socientur. Per dominum. ℟ Amen.

Et mox aspergat cum aqua benedicta.

De benedictione casei. lactis. et mellis in pascha.

Benedictio uero casei lactis et mellis in pascha fit hoc modo. Adiutorium nostrum in nomine domini. Dominus uobiscum. Oremus. Oratio.

Bene ✠ dic domine has creaturas casei lactis et mellis et potas famulos tuos fonte perhempni qui eos spiritus ueritatis et enutriri eos de hoc lacte et melle et caseo. Tu enim domine promi

sisti patribus nostris abraham isaac et iacob dicens. Introducam uos in terram repromissionis terram fluentem lac et mel. Coniunge domine famulos tuos spiritu caritatis et pacis sicut coniunctum est hoc lac et mel. in christo ihesu domino nostro. Qui tecum uiuit. *Ultimo aspergat cum aqua benedicta.*

De benedictione uuarum.

Uvarum benedictio que in festo transfigurationis domini in missa prius quam dicatur in canone. Per quem omnia etc. *fit hoc modo.*

Benedic ✠ domine hos nouos fructus uue quos tu domine de rore celi et inundantia pluuiarum et temporum serenitate atque tranquillitate ad maturitatem perducere dignatus es et dedisti eos ad usus nostros cum gratiarum actione percipere. In nomine domini nostri ihesu christi. Per quem hec omnia etc. *Et aspergat cum aqua benedicta.*

De benedictione nouorum fructuum.

Benedic ✠ domine hos nouos fructus arborum et presta ut qui ex eis in tuo sancto nomine uescentur corporis et anime sanitate potiantur. Per dominum nostrum. *Et aspergatur cum aqua benedicta.*

De benedictione et impositione cilicii.

Benedictio et impositio cilicii si in-firmus inunctus uel etiam quilibet alius sanus sullito recipere uoluerit. fit hoc modo.

Adiutorium nostrum in nomine domini. Ostende nobis domine misericordiam tuam. Domine exaudi orationem meam. Dominus uobiscum. Oremus. *Oratio.*

Omnipotens et misericors deus qui peccatoribus pietatis tue misericordiam querentibus hoc indumento uestitus

miam ⁊ ueniam tribuisti. oramus clementiã tuã. ut hoc indumentum qđ uocatur cilicium bene ✠ dicere ⁊ sci ✠ ficare digneris. ut quicũqȝ eo ꝓ peccãis suis indutus fuit ⁊ miam implorauit sanitatem ⁊ corporis ac ueniam ⁊ indulgentiam tue mĩe cõseqtur. ꝑ xpm dnm nrm. ℞ Amen. Benedictio cineris.

Deus indulgentie deus pietatis ⁊ mĩe qui niniuicas cinẽ ⁊ cilicio indutis et miam tuam clamantibus subuenisti. exaudi nos ꝓpicius ut hanc creaturã cineris. quo peccatores idulgentiam tue mĩe implorãtes utuntur benedi ✠ cere ⁊ scĩficatonis tue gratiã sup infundere digneris. ut quisqs illius asꝑsus pulvere fuit indulgentiam ⁊ remissionem cũctorꝝ atẽ pio dño peipere mereatur delictorꝝ. ꝑ xpm dnm n. ℞ Amẽ.

Tunc extendatur in trã cilicium ⁊ de cinere bñdicto sup illđ a sacẽdote fiat crux ⁊ aque bñdictionis aspersio ⁊ sup illud ponatur infirm᷒ ul̃ alius. Deinde fiat crux cũm aqua benedicta ⁊ cinẽ sup pectus illius et dicat. Recordare qꝛ cinis es et in cinerem reuteris. Et rursus sacẽdos dicat ad illum. Placent tibi cinis et cilicium ad testimonium penitencie ante deum in die iudicij. Et ille respondit Placent. Et tunc sacerdos sup iponens cilicium dicit.

Apud dnm mia est et copiosa apud eum redeptio. ita ei lapsis hoĩb; subuenit ut non solum ꝑ baptismi ⁊ cõfirmationis grãm. licet etiã ꝑ penitencie ⁊ unctionis medicinam sps huanus uite repitur eterne. Infirmus. Deo gratias.:

De bñdictõe ⁊ i positõe crucis, pficiscentiũ i subsidiũ
S i quis pficisci desiderat in subsi tire scẽ.
dium tire sancte crux illi imponenda hoc
modo ⁊c̃. et eum ponitur. Bñdictio crucis.
Adiutorium nostrum in nomine domini. Oremus. Orõ.

Omps sempitne deus qui crucis signum pciosõ filii
tui dñi nñi ihũ xpi mundum redimẽ uoluisti. per
uirtutem eiusdem crucis. ueniens humanũ genus ab
antiqui cyrographo libasti. te supplicit̃ exoramus. ut ⁊
digneris hanc crucem patina pietate bene ✠ dicere ⁊
celestem ei ũtutem ⁊ grãm impartiri. ut quicũqz cau
sa passionis ⁊ crucis unigeniti tui signum ad tutelã
corpis ⁊ aĩe supse gestauit celestis gratie plenitudi
nem in ea ⁊ munie ualeat tue bñdictõis accipere et
queadmodum ũgam aaron ad rebellium pfidiam
repellendam bñdixisti. ita ⁊ hoc signum tua dextera bñ
dicas ⁊ contra oĩs dyabolicas fraudes ũtutem ei tue
deffensionis impendas ut portantib; illud aĩe parit̃
⁊ corporis, psperitatem conferat salutarem ⁊ spũalia
in eis dona multiplicet. P eundem xpm ñ. Deinde sup
recipientes cruces. Oratio.

Domine ihũ xpe filii dei uiui. qui es uerus ⁊ omps
deus. splendor ⁊ ymago pris ⁊ uita etna. qui tuis
discipulis asseruisti. ut quicũqz ult̃ post te uenire. se ⁊
ipm abneget ⁊ suam crucem tollens te sequat̃. q̃sumus
inmensam clemẽtiam tuã ut hunc famlm tuum q uxẽ
ũbum tuum seipm abnegare suaqz crucem tollẽ et te
sequi desiderat ⁊ ad tuũ pperare sepulcrum semp ⁊ ubiqz

ꝑtegas. ⁊ a periculis omībꝫ eruas. ⁊ a uinculo peccatorum
absoluas. acceptumqꝫ uotum acceptum deducat ad
perfectum. tu dñe qui es uia ueritas ⁊ uita et in te sperantium
fortitudo eius q̄s iter bñ disponas ⁊ ꝓspera cuncta cōce
das. ut int' ꝑntis sc̄li angustias. tuo semꝑ auxilio gub
netur. mitte ei dñe angłm tuū raphaelem qui thobie co
mes fuit in itinē suo. eiusqꝫ p̄rem a corporis cecitate libera
uit. ut in eundo ⁊ redeundo sit ei deffensor cont' omnes
uisibiles ⁊ inuisibiles hostis insidias. ⁊ omēz mentis et
corpis ab eo cecitatem repellat. Qui cum deo p̄re. ℞ Amen.

Post hec imponit illi crucem dicendo

Accipe signum crucis. In noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄s ✠ sci.
In figuram crucis passionis ⁊ mortis xp̄i ⁊ ad tui cor
poris ⁊ aīe deffensionē ut diuine bonitatis gratia post it'
expletum saluus ⁊ emendatus ad nos ualeas remeare. p
dnm. ℞ Amen Vltimo aspgat illum aqua bñdicta.
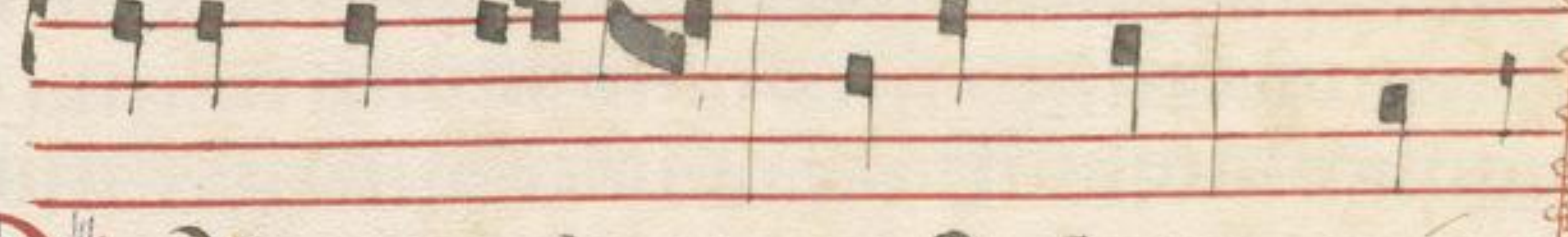
De bñdictione baculi ⁊ pere seu scarpselle peg'nor.

Si qui peregre proficisci uoluerint baculi
eorum et pere seu scarpselle hoc modo be
nedicentur Deus in adiutorium meum
intende. Dñe ad adiuuandum ⁊c. Oremus. Oratio.
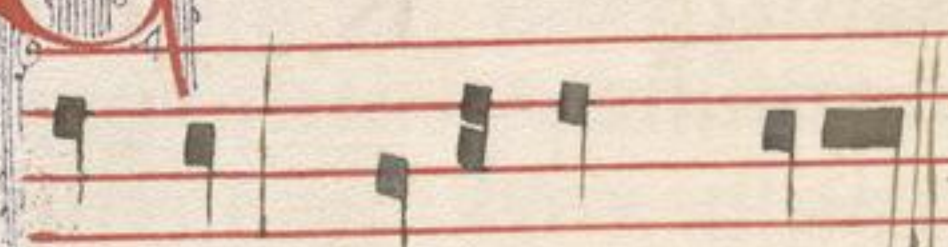
Domine ihū xp̄e redemptor mūdi qui ūbum dei ꝑ
os apli tui pauli innotuisti nō hr̄e nos hic manē
tem ciuitatem s; futuram debere hic semꝑ inquirere. qui
btis aplis p̄cepisti. ut euntes ad p̄dicatiōem ūbum dei.
uirgas tantum sumerent. te supplicit' deꝑcamur ut di
gneris has scarpsellas siue peras, ꝑ tui nominis amorē
ad instar huius armature lateri appłcandas et hos su

ſtentatõis baculos bene ✠ dicere. quatinus portantes
eos in peregrinatõis ſignum et ſuoꝝ corpoꝝ ſuſtentatõe
celeſtis grãe plenitudinem in eis. ⁊ munimen ualeant
tue bñdictiõis percipere. Et quemadmodũ uirgam aarõ
ad rebellium iudeoꝝ ꝑfidiam repellendam bñdixiſti. ⁊
Ita ⁊ hos famlõs tuos per hec inſignia que ad honorem
⁊ reũenciam apl'oꝝ tuoꝝ petri ⁊ pauli ul' ſci iacobi aſſu
mere cupiũt de manib; nr̃is et ad eorum limina ue
neranda portare bene ✠ dicas ⁊ ab omĩb; peccatis ab
ſoluas ut in die iudicij in parte mereant' collocare dextã.
Omĩps ſempit'ne deus humani generis ℟ Am̃ Orõ.
reformator ⁊ auctor qui abrahe puero tuo pre
cepiſti ut exiret de tr̃a natiuitatis ſue. ⁊ iret in t'ram q̃m
ei demonſtrares. nec nõ ⁊ ꝑplm iſrliticum in deſ'to ad te
adorandum multis ꝓdigijs uenire feciſti. Hos quoqꝫ fa
mulos tuos ad apl'oꝝ tuoꝝ petri ⁊ pauli ul' iacobi uolẽ
tes limina ꝓperare. ſemꝑ ⁊ ubiqꝫ ꝓtegas. et a pericul' oĩb;
eruas et anexib; peccatoꝝ abſoluas. tu dñe qui es uia
ueritas ⁊ uita. et in te ſperantib; fortitudo eoꝝ. q̃s iter bene
diſponas et ꝓſpera eis cũcta concedas. ut int' omĩs ꝑntis
ſcli anguſtias tuo ſemꝑ auxilio ꝓtegantur. Mitte eis
dñe anglm̃ tuum quẽ thobie famulo tuo comitem
dediſti in itin'e ſuo ut ubicumqꝫ fuerint ſit eis defẽſor
contra hoſtes uiſibiles ⁊ inuiſibiles. et cont' omĩs diaboli
cas ⁊ humanas inſidias. quatin' diuino ſuffragio roborati ⁊
anime parit' ⁊ corꝑe ualeant incolumes ad ꝓpria remea
re. P xpm dnm nr̃m. ℟ Amen. Poſtea aſꝑgat aquã bñdcã
ſuꝑ ſcarpſellam ⁊ baculum et tradit illi dicens.

Accipe has scarpsellas et hos baculos habitum peregrinatoris nostre. In nomine pa✠tris et filii ✠ et spiritus ✠ sancti. ut per eam mereamini accipere in hoc seculo remissionem omnium peccatorum et in futuro consorcium beatorum atque ad limina sanctorum quo pergere cupitis feliciter pervenire. et peracto itinere ad nos incolumes remeare. ℟ Amen. Et tunc cantatur Antyphona.

Euntes ibant et flebant mittentes semina sua.
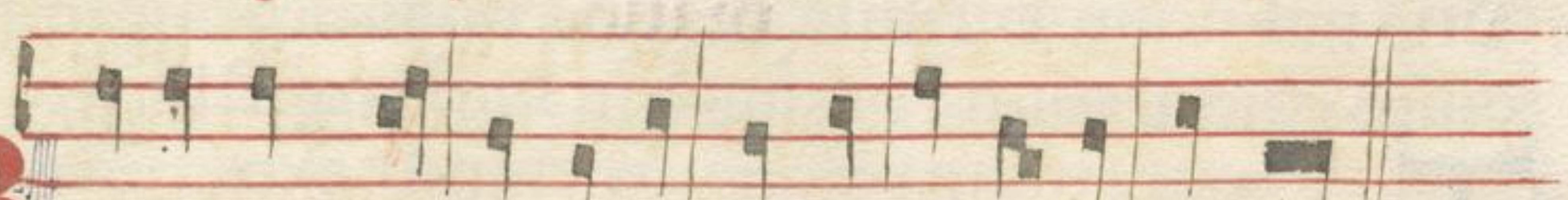

ps In convertendo. Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrieleyson. pater noster. ℣ Et ne nos inducas in temptationem. ℣ Saluos fac domine servos tuos. ℣ Mitte eis domine auxilium. ℣ Esto eis domine. ℣ Fiat misericordia tua domine. Oremus. Oratio.

Deus infinite misericordie et magestatis inmense. nec spacia locorum nec intervalla temporum ab hys quos tueris abiungunt. Adesto presentibus famulis tuis in te ubique confidentibus et per omnem quam ituri sunt viam dux eis et comes esse digneris. nichil eis adversitatis noceat. nichil dificultatis obsistat. cuncta eis salubria. cuncta sint prospera. ut sub ope dextere tue quicquid iuste expecierint desiderio celeri consequantur effectu. Per dominum. ℟ Amen. Ultimo aspergat illos cum aqua benedicta et benedicat illos cum signo crucis.

De officio quod agitur eis qui redeunt de peregrinatione.

His qui de peregrinatione redeunt hoc

officium agitur. Primo enim dicitur. Antyphona.

Benigne fac domine bonis et rectis corde. ps.
Qui confidunt. Kyriel. Xpel. kyriel. pater noster. V.
Et ne nos. V. Ostende nob dñ. R. Fiat mia tua dñ sr nos.
Quesumus ops deus ut hys famulis Oremus. oro
tuis quos incolumes de itinere scō reduie fecisti qc
quid sibi carnis fragilitatem siue pursum ul auditum
inpudicum aut p colloquia occiosa siue alys quibꝫcūqꝫ
modis contra tuam iusticiam cōmiserūt. tu scissime :
pater misicorditer indulgeas et dimittis et eos illesos
ab omī inpugnatōe dyabolica custodias. et tuis semp
facias deuotis inherere mandatis. P xpm dñz. Ore.
Deus qui iustificas inpium ꝛ nō uis mortem pec
cator. magestatem tuam supplicit deprecamur
ut hos famlos tuos de tua mīa confidentes celesti p te
gas benignus auxilio ꝛ assidua ptectione conserues
ut tibi iugiter famulent. et nullis temptationibꝫ a te
separentur. P xpm dnm nrm. R. Amen. V. Dominus
uobiscum. V. Benedicamus dnō. Benedicat uos :
omips pa ✠ ter ꝛ fi ✠ lius ꝛ sps ✠ sanctus. ✠ R.
Amen. De bñdictione noue domus.
Qua domus hec modo bñdicitur. Ingre
diens enī sacdos cum sup pellicio ꝛ stola
et aqua bñdicta Inchoat. a. Aspges me.
ps Miserere mei deus ꝛc. Aspgens totam d

domum. Quo facto dicit. V. Dñe exaudi orõnem meam.
Dñs vobiscum. Oremus. Oratio Exaudi nos dñe sc̃e pat
omñps et̃ne ds̃ ⁊ mitte dignius sc̃m angl̃m ⁊c̃. Alia oro.
Te deum prẽm oĩpotentem supplr̃ exoram⁹ ut p
hac domo ⁊ p eius hitatoribꝫ ac rebus ut eam
bene ✠ dicere ⁊ sci ✠ ficare ac bonis oĩbꝫ am
pliare digneris sicut ute subiectam. et de situ na
uo ti cor ad effectũ tue misatõis pducas. Ad introi
itum ergo nrm bñ ✠ dicere ⁊ sci ✠ ficare dignare
hanc domum sicut benedicẽ dignatus es domum
abrahe isaac ⁊ iacob ⁊ intra parietem domus ipsius
angeli tue lucis inhabitent eamq; in eius habitato
res custodiant. P dnm nrm. R Amen. Ultimo asp
gat eam cum aqua benedicta. // De benedictõe
Navis bedictio fit hoc modo. Navis.
Adiutorium nostrum in nomine domi.
Dominus vobiscum. Oremus. Oratio
Propiciare dñe supplicationibꝫ nrĩs et bñ ✠
dic navim istam dextã tua scã ⁊ omis qui ea ⁊
uehentur sicut dignatus es bñdicẽ archam noe am
bulantem in diluuio ⁊ abraham isaac ⁊ iacob. Porrige
eis dñe dextam tuam sicut porrexisti btõ petro am
bulanti sup mare. ⁊ mitte scm angl̃m tuum de celis q
liberet ⁊ custodiat eam semp a periculis, ⁊ uniũsis omibus
que in ea erunt. et in ea famlos tuos repulsis adũsi
tatibꝫ portu semp eũ suq; tranquillo tuearis transactisq;
ritteq; pfectis negocijs omĩbꝫ, ⁊ iterũ tpre ad ppria cũ
gaudio reuocare digneris. P dnm nrm. R Amen.

Et aſpgat totam cũ aqua bñdicta. ¶ Bñdcõ noui putei.

Supplices deprecamur dñe tue clemẽtiã magestatis ut aquam putei huius celeſti be ne ✠ dictiõe ſci ✠ fices ⁊ ad comunem uſum uite cõcedas eſſe salubrem. ſic ab eo omnẽ uim dyabolice poteſtatis fugare digneris. ut cuncti ex ea bibentes tibi ſeruiendo iugis cõſpitatis dulcedine lociant̃. p dñm nrm. ¶ Bñdictio aree noue.

Benedictio aree noue fit hoc modo. Primo ei aſpergitur tota cum aqua bñdicta. poſtea ſacerdos. Incipit Adiutorium nrm in nomine dñi. Domine exaudi orationem meã. Dñs uobiscũ. Ore. Orõ

Multiplica qs dñe in hac area frumenti dona tua et ſicut fidelib; tuis trigeſimũ atq; ſexageſimũ uel centeſimum fructum donare cõſueuiſti. ita ⁊ famulis tuis pſenti tpre uberius tue libtatis dona largire. et ſup eam ũtutem tue bñdictõis infunde. p dñm nrm. ℟ Amen. ¶ Bñdictio pp peſte animalium.

Animalia egrotantia hoc modo bñdicuntur. primo aſpergentur cum aqua benedicta. et poſtea dicitur. Adiutorium nrm in noĩe dñi. Dñe exaudi. Dominus uobiſcum. Oremus.

Miſericordiam tuam dñe ſupplices exoramus ut hec aĩalia que graui infirmitate uexantur in nomine tuo atq; tue bñdictõis ũtute ſanantur. extinguatur oĩs dyaboli poteſtas. ne ultius egrotentur. tu eis dñe ſis deffenſaculum uite et remediũ ſanitatis. Qui uiuis ⁊ regñs deus. p ⁊c. ℟ Amen. ¶ De bñdictiõe ſalis qͦ dat᷑ aĩalib; lepis.

Deus inuisibilis et inextimabilis pietatē tuã
p̄ sciñ ac tremendum filij tui nomen suppliciter
deprecamur. ut in hanc creaturam salis bene
dictōem ꝑ potentiam inuisibilis opatōis infundas ⁊
aīalia que in necessitatibꝫ humanis tribuere dignatus
es. cum ex eo acceperint ul' gustauint bn̄dictōe ⁊ scifica
tione tua ab omnī egritudinis ⁊ lesionis incursu te ptegat en
te custodiat. p dnm.. ¶ De benedictōe armor.
Armor ⁊ uexilli bellici bn̄dictio fit hoc mō. Ad
iutorium nrm̄ ĩ noīe dō. Dn̄s uobiscum. Oremꝰ
Signaculum ⁊ bn̄dictio dei omnipo orō
tentis pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lij ⁊ sp̄s ✠
sci. ut sup hec arma ⁊ sup induentem ea quibꝫ ad tuendi
iusticiam induentur. rogantes te dn̄e deus ut illum p
tegas et deffendas. Qui uiuis ⁊ reg. Amen. Oremus. oī
Deus omnipotens in cuius manu uictoria plena cōsistit
quiqꝫ etiā dauid ad expugnandum rebellem go
liam uires mirabiles tribuisti clementiam tuam humili
prece deposcimus. ut hec arma alinifica pietate bn̄
dicere dignare. ⁊ cōcede famulo tuo. N. eadem gestare
cupienti ⁊ ad munimē ac deffensionem scē matris ecclē
pupillor ⁊ uiduar contra uisibiliū ⁊ ĩuisibilium hostiū
impugnatōem ipis libere ⁊ uictoriose utatur. p xp̄m
dnm nrm. ℟ Amen. ¶ Benedictio gladij.
Bene ✠ dicere digneris q̄s dn̄e enses istos
et hos famulos
tuos qui eos te inspirante suscipere desiderant
et pietatis tue custodia muniat ⁊ illesos

custodiat. P dnm nrm. ℞ Amen. ¶ Rubrica. Benedictio
armorum. ℞ e sup de nouo milite faciendo. // Bndictio
Omnipotens sempiterne deus qui es ✠ uexilli bellici.
cunctorum bndictio et triumphantium forti
tudo respice propicius ad preces humilitatis nre.
ut hoc uexillum quod bellico usui preparatum est celesti
bene ✠ dictione sanctifica et contra aduersarias et rebelles
nationes sit ualidum tuoque munimine circumspectum
sitque inimicis ppli xpiani terribile atque in te credentibus
solidamentum et uictorie certa fiducia. tu es deus qui
conteris bella et celestis presidii sperantibus in te prestas auxi
lium. P dnm nrm. ℞ Amen. Ultimo aspergatur eum
cum aqua benedicta. Inatraditione uero uexilli ita dicat.
Accipe uexillum celesti bndictione sanctificatum. sitque
inimicis ppli xpiani terribile. det tibi dns gratiam ut
ad ipsius nomen et honorem cum illo hostium cuneos po
tenter penetres incolumis et securus. ℞ Amen. Tradens
do autem illud uexillifero det ei osculum pacis.
¶ Benedictio generalis ad omne id quod uolueris etc.
Bene ✠ dic domine creaturam istam. N. ut sit re
medium salutare generi humano et presta per
inuocationem sci nominis tui ut quicumque ex ea
uel eo sumpserint uel usi fuerint salutem anime et corporis
suscipiant sanitatem. P dnm nrm etc.

¶ Explicit secunda pars pontificalis Rubrice noue.:

**Incipit tcia pars pontificalis in qua quedam eccle-
ſiaſtica officia inſeruntur. Et primo ordo. Feria quarta
in capite ieiuniorum.:-**

In capite ieiuniorum ſollempniť peniť-
tes ex inſtitutõe agathen conſil. de eccła
eiciuntur hoc modo. Penitentes ei quib;
ſedm ius ul' conſuetudinem, p grauiorib;
criminibus ſollempnius est penitencia im-
ponenda. hac die quaſi hora tercia cõueniant
ad eccliam cathedralem in uilib; ueſtibus et
uultibus ad t̃ram demiſſis quor nõia ſcribi
debent. Accipientes penitenciã iux' modũ cul-
pe a penitenciario. epi ul' abbus quib; hoc officiũ
deputatum eſt. et poſtea omnes emittunť ⁊ maneť
ante fores ecclie. Et intim pontifex dicta ſexta parať
amictu alba. ſtola. pluuiali ſeu capa mitra ſimplici ⁊
baculo paſtorali. Miniſtri etiã paranť ⁊ bñdicant cines
que in quibuſdam eccliis fiunt de ramis bñdictis pre-
cedenti anni ſi hentur hoc modo benedicuntur. Incipit
eni ante altare ſcola pſeqnte .a'. Exaudi nos. Re ſupra
in titulo ordo ad conſignl' ul' ſino. celebr. ps. Saluum fac.
V. Glia pri. Et repetitur .a'. Deinde dicit. Dns uobiscũ.
Oremus. orõ. Omps ſempitne deus pater. Reqre. in
dedicatõe ecclie conſecr. orõ. Omps ſempitne deus qui
inimicis. Reqre in miſſali. Fria. iiij. in capite ieiuniorũ.
Deus qui nõ mortem ſ; penitentiam deſide- orõ.
ras peccator fragillitatem cõdictionis huiane

deficit.

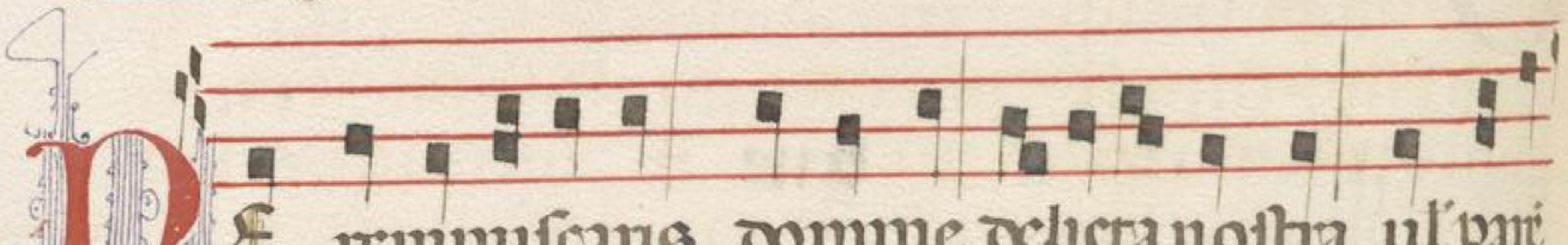
benignissime respice. et hos cineres quos causa proferende humilitatis atque promerende venie corporibus nostris imponi decernimus bene ✠ dicere tua pietate digneris. ut qui nos cinerem esse et ob pravitatis nostre meritum in pulverem reversuros cognoscimus peccatorum omnium veniam et premia penitentibus repromissa misericorditer consequi mereamur. Per christum dominum nostrum. ℟. Amen. Oremus. **Oratio.**

Omnipotens sempiterne deus qui primo hominum transgredienti mandatum tuum. nec confitenti peccatum proprium de misisset quod cinis esset et in cinerem reverteretur. te suppliciter exposcimus ut parcas nobis peccata nostra tibi veraciter confitentibus. et da ut per impositionem huius cineris veniam consequamur. et de peccato ad iusticiam. de corruptione ad incorruptionem. de morte ad vitam pervenire mereamur eternam. Per christum dominum nostrum. ℟. Amen. **Oratio.**
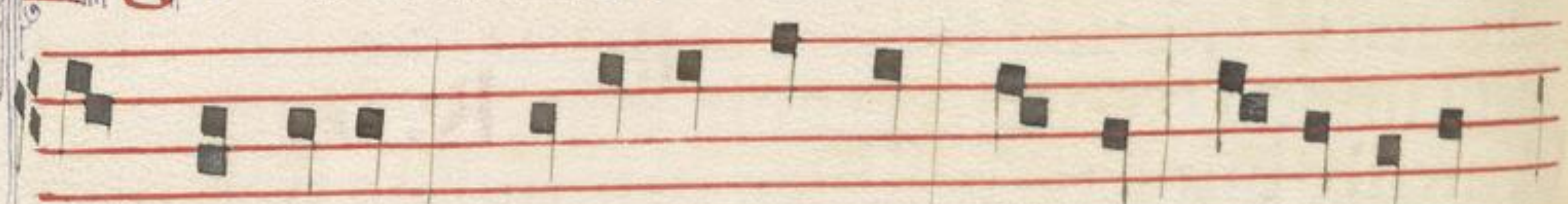
Deus qui humiliatione flecteris et satisfactione placaris aurem tue pietatis inclina precibus nostris et capitibus servorum tuorum horum cinerum aspersione attactos effunde propicius gratiam tue bene ✠ dictionis ut eos et spiritu compunctionis repletos et que iuste postulaverint efficaciter tribuas et concessa perpetua stabilitate manere intacta decernas. Per dominum nostrum. ℟. Amen.

Cineribus benedictis pontifex cum ministris precedentibus scola et toto clero cruce aqua benedicta et duobus cereis precedentibus egreditur extra chorum circa medium ecclesie ubi parata est sibi sedes. tunc clerus coram eo dividitur in duos choros hinc inde versus valvas ecclesie interim or

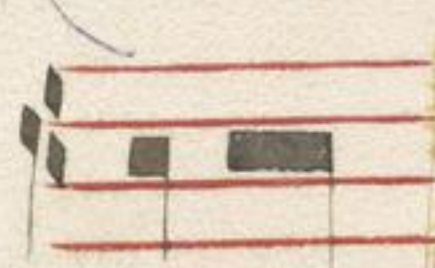
diuandos. Et quilibz archipsbr nominati uocat x
penitentes sui archipsbratus. Illi uo omnes ingssi
cum candelis accensis in manibus, psternunt se cum lacri
mis in ecce pauimento corā epo. Int utrunqz chorū. Tunc
unus archipresbr aspgit eos genu flectētibz aqua bndic
ta. Alt uo archipsbr sequens ul ipe pontifex imponit ci
neres sup capita singulorū dicens. Memento fili qa
puluis es 7 in puluerem reūteris. Age penitentiā ut hēas
uitam etnam. Et tunc quilibz debz extinguere candelam
suam. Quo fcō pontifex incipit antiphonam. Ne reminisca
ris domine. Et mox sup faldistorium accumbit. Ministri
et et totus clerus 7 ipi penitent psternuntur ad terram.
Et pro illorum absolutiōe dicunt. vij. ps. pniales. quos
chori distincti dicunt altnatim. Et dicitur letania. quā
require sup sub ordinatiōe sbdiaconi. Qua finita epo 7 cle
ricis surgentibz cantatur ipa antiphona.

Ne reminiscaris domine delicta nostra ul parē

tum nostrorum neqz uindictam sumas de peccatis

nostris.

Tunc pontifex dicit sup penitentes. kyriel.
xpel. kyriel. Pr nr. Et ne nos inducas. Saluos
fac suos tuos 7 ancillas. Mitte eis domine.
Nichil proficiat inimicus in eis. Esto eis do

mine. Dñe deus uirtutum cõuerte nos. Domine exaudi or
atõem meã. Dominus uobiscum. Oremus. Orõ.
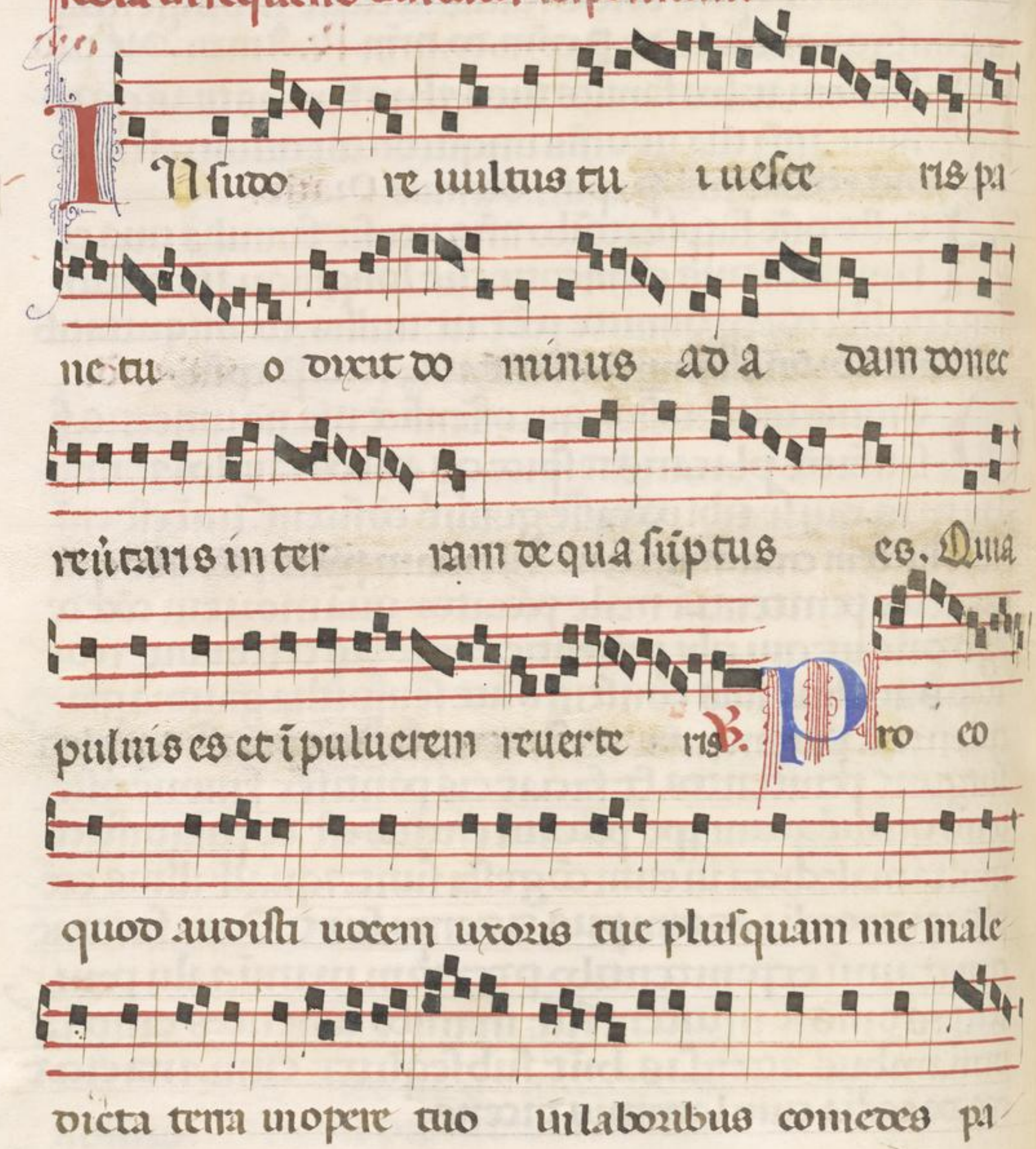
Exaudi dñe preces nr̃as et tibi confitencium parce pec
catis ut quos cõsciẽ reatus accusat indulgentia
tue miseratõis absoluat. Per xpm̃ dñm nr̃m. R. Amen. Orẽ. Orõ.

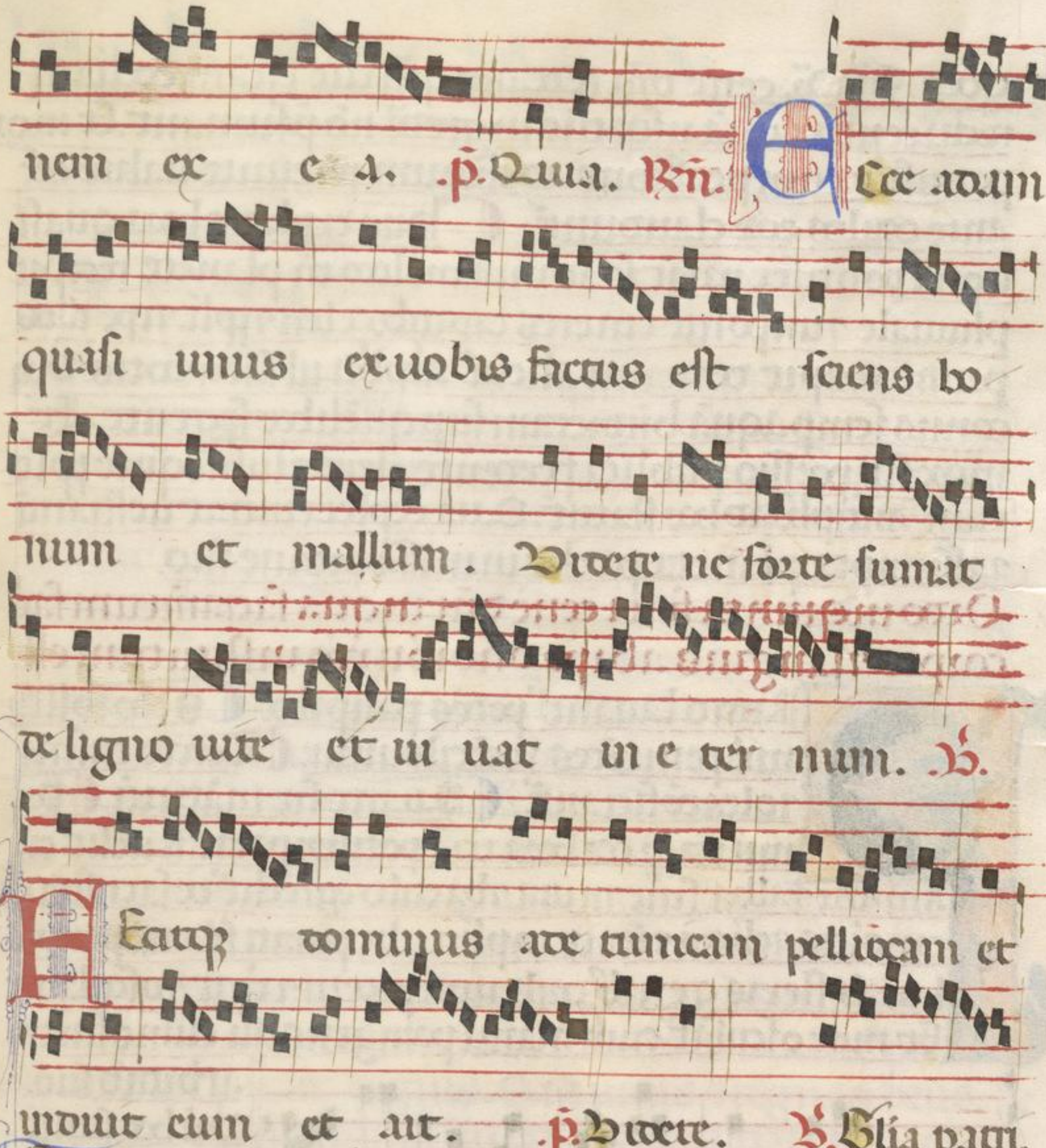
Preueniat hos famulos tuos et has famulas tuas qs do
mine mĩa tua ut omis iniquitates eorum celeri in
dulgentia deleantur. Per xpm̃. Oremus Oratio.

Adesto dñe supplicatõibus nr̃is. nec sit famulis tuis et
famulabus tuis clementie tue longinqua miseratio
sana uulnera eorumque dimitte pcc̃a. ut nullis a te iniquitatibus
separati tibi dñe semp ualeant adherere. Per xpm̃. Orõ.

Domine deus noster qui offensione nr̃a nõ uinceris. sed
satisfactione placaris. respice qs ad hos famulos et famu
las tuas qui se tibi peccasse grauiter cõfitentur. tuũ est enĩ
absolutionem criminum dare et ueniam prestare peccatoribus qui
dixisti te penitentiã malle peccatorum quã mortem cõcede
ergo dñe ut qui tibi penitentie excubias celebrant et cor
rectis actibus suis conferri sibi a te sempiterna gaudia gra
tulentur. Per dñm nr̃m. R. Amen. Quibus premissis expleti
surgunt penitentes. Et faciat eis pontifex sermonem ostẽ
dens qualiter adam propter peccatum eiectus est de paradiso et
multa maledicta in eum cõgesta sunt. et qualiter illius exẽ
plo ipsi de ecclesia ad tempus eiciendi sunt. Quo facto ac
cipiat unum ex penitentibus per dextram manum. et alii peni
tentes omnes se inuicem similiter manibus tenentes candelas
in manibus accensas. habent subsequi eum. et ita eiciat
eos de ecclesia cum lacrimis dicens.

Ecce eicimus uos hodie a liminibus sancte matris eccle-
sie propter peccata et scelera uestra. omnipotens deus fa-
ciat uos cum fructu penitentie reuerti. ℟ Amen Et interim
scola insequens cantat. Responsum.
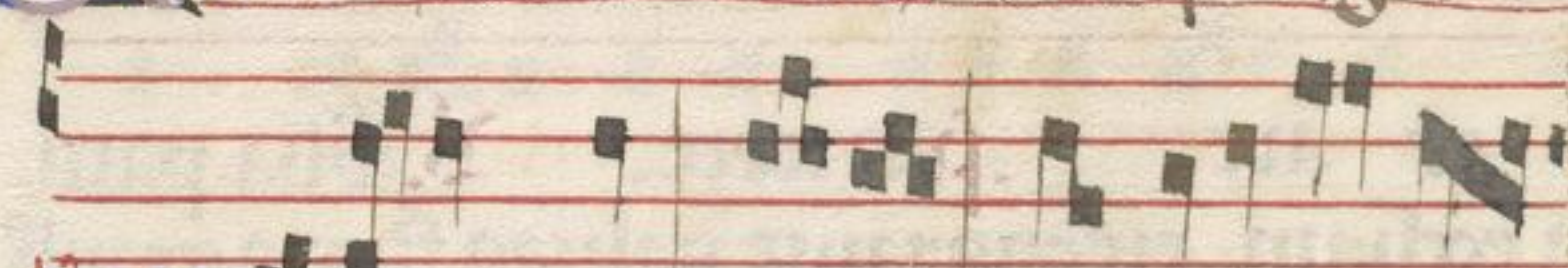

Et sic eis extra ecclesiam eiectis ⁊ ante ualuas flexis genibꝰ
gemendo manentibꝫ pontifex in lumine hostij stans in
moneat eos q̄d de dei mīa nō desperent. s̄ȝ ieiuniys ⁊ orōi
bus peregrinatōibꝫ elimosinīs. ⁊ alys bonis operibus in
uigilent ut dominus ad fructū uīē penitencie eos perducat.
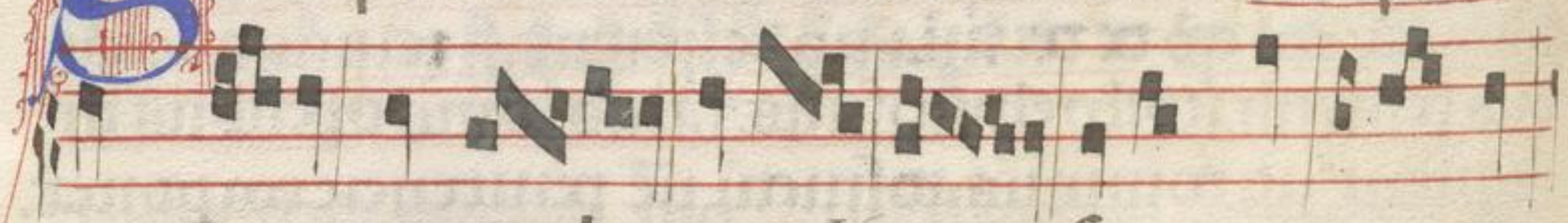
qocq. Fia .v. cene dni redeant. qm tuc i scam ecclia
reducentur quia usq tuc ingrede no psumant. Et mox
pontifice cum pcessione ad chorum redeunte ualue ecce
ante oculos eor claudunt. ¶ His expletis hora quasi
nona pontifex parat se ad missam. loco tn planete recipit
pluuiale et imponit cineres capitib cleri et ppli. ipe illos
primo recipit de manu alicui epi pbri ul sacerdotis. Dya
conus semp aqua bndictam sup quelibet spgente. Et
mox fit pcessio publica pcedente clero et subseqnte pplo
cum antiph. ad hoc statut. Qua expleta intrat uestiariu
et assumpta planeta pcedit in missa ordine suo.

Ordo in quinta feria cene dni in qua sacramtum sac
corporis et sanguinis ab ipso dno ihu xpo institutum est.
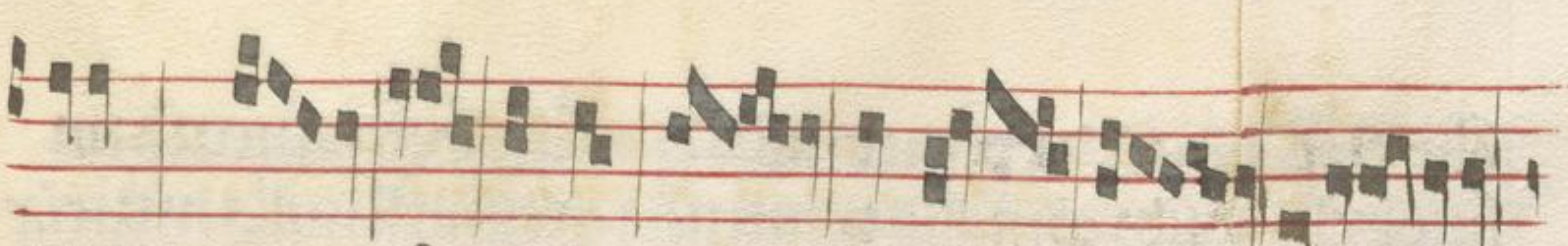
PRimo lauant pedes paupibus. ¶ Scdo sollep
nite penitetes recociliantur. ¶ Tercio crisma
et oleu cofician. ¶ Quarto fit madatu. ¶ Pri
mu itaq circa hora tcia potifex parat si uelit cu
amictu et alba sine mitra et baculo egredit de sacristia cu
canoicis et clicis et itrat caplm ubi parati st .xiii. paupes
lauas flexis genib cuil unu pedem et tgit et osculatur.
Et mox osculat cuil manu porrigens illi elemosinam
arbitrio suo. Du hec fiunt scola cantat Antipham.
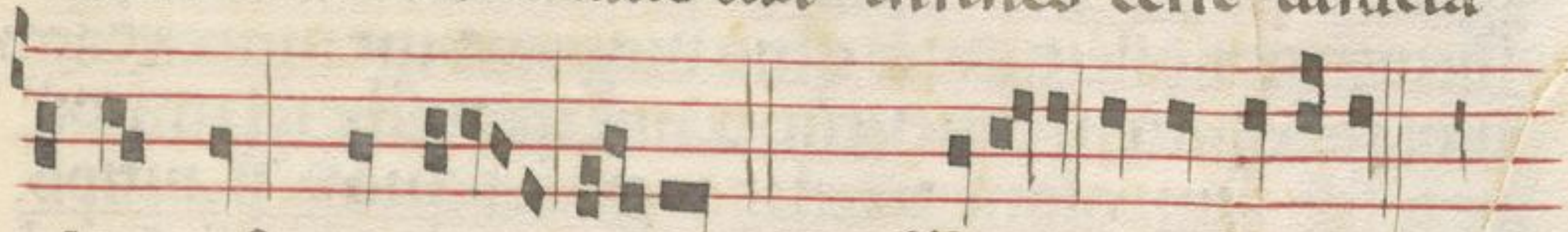

SUscepimus deus misericordi

am tuam in medio templi tui secundum nomen

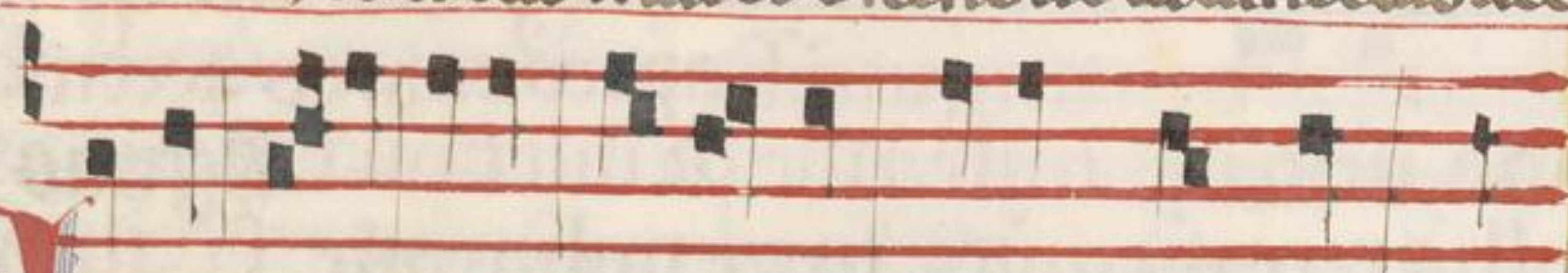
tuum deus sic et laus tua in fines terre iusticia

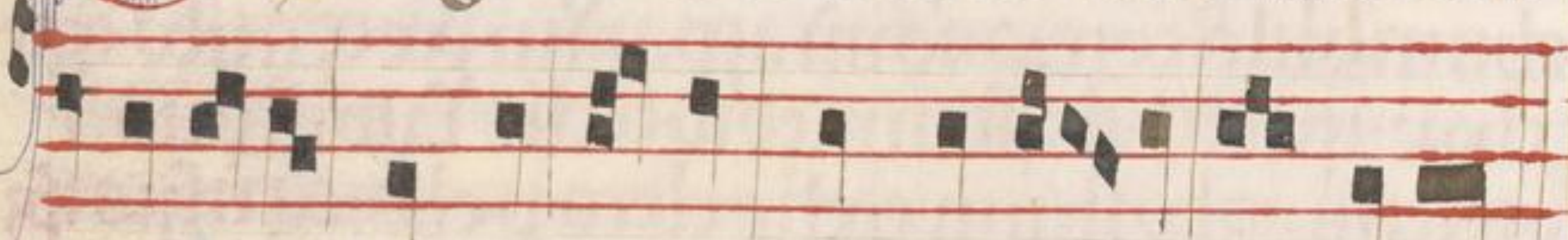
plena est dextera tua. ps̄ Beati inmaculati.
totus dicit᷑ cum Gl'ia patri Et repetitur. a᷒. Qua dicta i
choatur. a᷒. Ne reminiscaris. Req̄re eam in tractatu pre
cedenti ꝯ dicunt᷑. vii. ps̄ penitentiales. Quib; dictis ∤
cantat᷑ ipa. a᷒. Ne reminiscaris Premissis itaq; expeditis
dicat pontifex. kyriel'. xp̄el'. kyriel'. Pater noster. Et ne
nos. ℣. Tu mandasti mandata tua dn̄e. ℟ Custodiri ∤
nimis. ℣. Tu lauasti pedes disciplor' tuor'. ℟ Opera
manuū tuar' ne despicias. ℣. Domine exaudi orōem
meam. ℣. Dominus uobiscum. Oremus. Orō.
Adesto dn̄e q̄s offō̄ fuitutis nr̄e ꝛ quia tu disci
pulis tuis pedes lauare dignatus es ne despici
as opera manuū tuar' que nob̄ retinenda mandasti
ut sicut hic nob̄ ꝛ a nobis exteriora abluunt᷑ inq̄na
menta. sic a te omnium nr̄m interiora lauent᷑ peccata.
Quod ipe p̄stare digrius. Qui uiuis ꝛ regnas deus. ℟
Amen. Hec aut̄ forma lauandi pedes potest diebus
singulis obseruari. Incipiendo a platis. a᷒. Ne remi
niscaris. Hys expletis ipi pauperes reficiuntur.
¶ Scdō loco lotis pauper' pedib; recōciliant᷑ penitentes
quib; ab ecclia sollempniter agere penitentiam iniūc
tum est. Qui in capite ieiunior' de ipa electi fuerunt. ∤

Ait eciā pp̄ Innoc̄. De penitentib; qui siue ex egritudinib;
siue ex aliis motib; cōmissis penitenciā gerunt. si nulla intueniēt
egritudo. v. fiā ante pascha eis remittend᷒. Romanē ecclie ꝯ
suetudo demōstrat. Si uō quis in egritudine inciderit. atq;
usq; ad desperationem deuenerit ei ante tpͣs pasche relaxandū
ne de sclō atq; coīone decedat. Vigilius quoq;. v. antiph.
Penitenciū recōciliatio fit nō p illam manū impositionem q
inuocatōem scīs pꝰ operat᷒ s; p illam que dignos penitencie
fructus acqrit. et sc̄e orōnis restitutōe pficit᷒. ¶ Sane in
qbusdam ecclijs. penitentib; mane iussu epi. ante fores
ecclie extius hūilr̄ cōstitutis unus sacerdos in aliquo al
tari eisdem forib; proximiori celebrat missam cuī Introit᷒
est. Misereris omnium Rē fiā. iiij. cīner. Rn. Miserere.
V Misit de celo. Rē fiā. iiij. añ dnīcam de passione. Eplā.
Lauamini et mūdi. Euāglm. Erant appinquantes ad ihm.
Rē dnīca. iiij. p pent. offr̄. Sicut in holocaustum. cō Amē
dico uobis. Rē dnīca xxiiij p pent. ¶ Missa itaq; si
dicatur expleta. mox sacdotes quib; impositum est peni
tenciū cōfessiones audire. audiant illas uł in ecclia uł in
alio loco ad hoc deputato. et qualr̄ in transacta q̄dragesima
se gesserunt. qualr̄ ne iniunctas sibi penitencias obsua
uerint diligent̄ inquirant. et notata fidelr̄ referant noīa
et annos penitentie ac delicta et circūstancias singloꝝ ut
sic cum hora requisitōis aduenit quid de singlis ponti
ficalis censeat auctoritas clarescat et numulor causas liber
et expeditius decernere possit. Auditis itaq; cōfessionib; Epūs
ante horam sextam examinat cū sacerdotib; ipis diligent̄
qui digni sunt reconciliari. qui non. Deinde paratis cum

amictu. alba. stola. pluuiali. mittra simplici. baculo pasto
rali sine manipulo. ministris etiam in sup. iiii. subdiac. paratis
uno diacono de antiquioribus induicto sollempniter. etiam uno
ardiacono cum amictu. alba stola sine dalmatica psternit se
sup faldistorium coram altari dicens cum pfactis ministris et
clero. vii. ps. pniales et letaniam. Rec. s. sub ordinatione sbdiac.
penitentes uero tunc ante fores eccle nudis pedibus ad terram pstrati
manent tenenentes in manibus cereos extinctos. Cumque in le
tania dictum fuit. Omnis sci patriarche et apphe. orate pro nobis. Et
idem a choro fuit Rnsum extitent paululum subsistitur. et tunc
pontifex mittit ad penitentes duos subdiaconos candelas ac
censas in manibus ferentes qui cum ad portam puenerunt. stant
in limine hostii eleuatis manibus ostendunt illis candelas accensas.
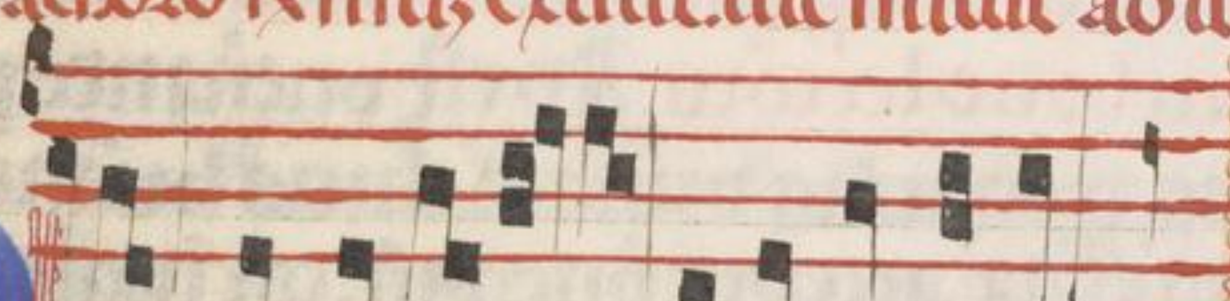

Uiuo ego dicit dominus nolo mortem — Et cantant Antiphonam.
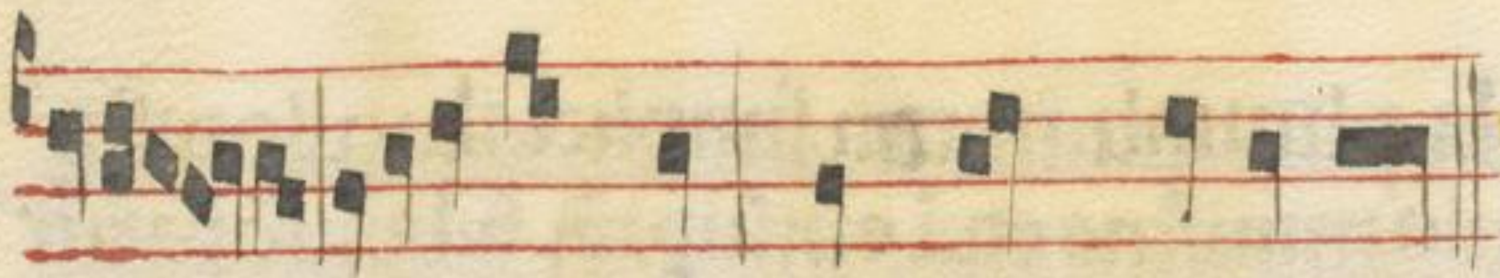

peccatoris sed ut magis conuertatur et uiuat. — Qua finita mox extingunt
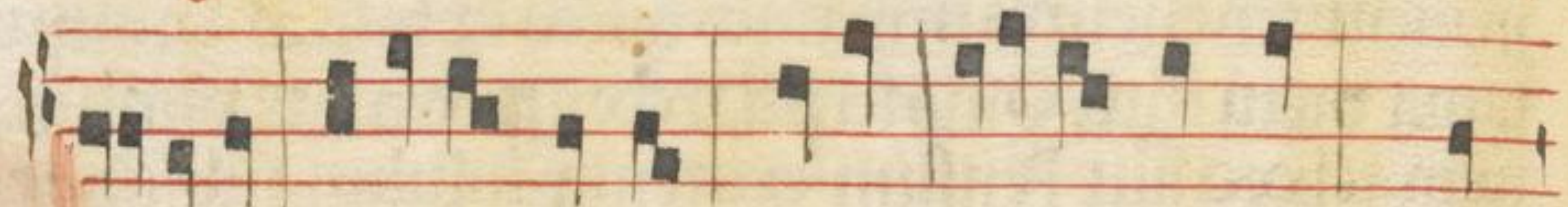
ipsas candellas coram illis et reuertuntur ad locum suum. et proceditur
in letania. cumque dictum fuit Omnis sci martyres. orate pro nob. Et
idem a choro Rnsum extitit. tunc mittit ad illos alios duos sbdia
conos sili modo cum candelis accensis. Qui in limine ostii constituti cantent. Antiphonam.

Dicit dominus penitentiam

Et mox extinc-
tis candelis ·
agite appinquabit regnum celorum. ut prius reu-
tuntur ad locum suum et procedatur in letania usque ad. ·
Agnus dei. Tunc pontifex mittit ad illos unum senem
diaconum indutum ut s(upra). cum magno cereo illumina-
to. Illo igitur in limine hostii constituto cantat. antiphona.
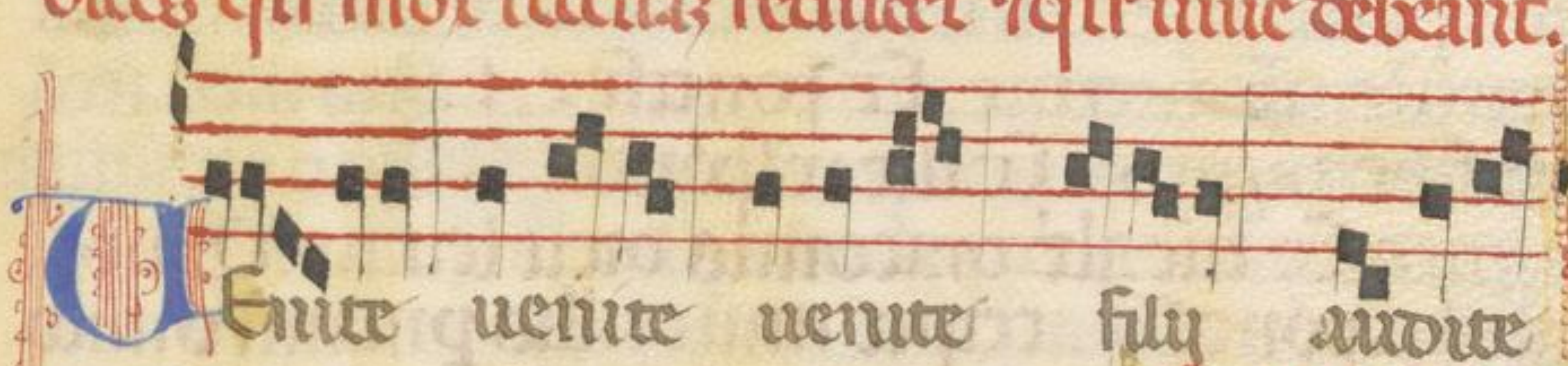

Levate capita uestra quia appinquabit re-
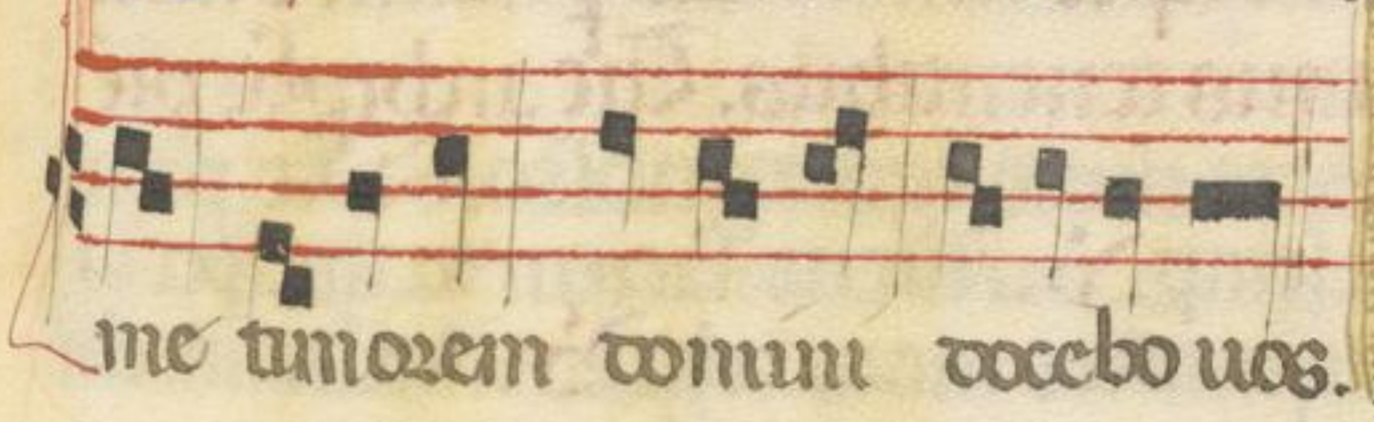

Et tunc accenduntur candele peniten-
tium ex illo cereo. Cereus autem ipse non ex-
tinguitur. sed dyaconus cum eo accenso reu-
demptio uestra. titur: et tunc dicitur in letania. Agnus dei
qui tollis peccata mundi. parce nobis domine. Et alia usque
in finem. Quo facto pontifex ab accubitu surgens cum ministris et cle-
ro cruce thuribulo cereis et omni apparatu precedentibus egre-
ditur ex choro et parato sibi quasi in medio ecclesie faldistorio. ·
sedet respiciens ad hostium ecclesie clero per choros in sinus iuxta
hostium. ab utroque latere disposito seruati. Tunc unus archidiaconus parat
ut premissum est stans in limine hostii excelsa uoce in thono lectoris
dicit ad illos ante hostium foris stantes. State in silencio. au-
dientes attente. Indicto itaque silentio uertens se ad pon-
tificem dicit sibi in thono lectoris. Adest o uenerande ponti-
fex. tempus acceptum. dies propiciationis diuine. et salutis humane qua
mors. interitum. et uita eterna accepit principium. quando in uinea domini
sabbaoth. sic nouorum plantatio facienda est. ut purgetur exe-

cratio uetustatis. Quamuis enim ad nitorem bonitatis et pie
tatis dei nichil temporis uacet nunc tamen et largior per indulgentiam
est remissio peccatorum. et copiosior per gratiam assumptio renascentium
augemur regenerandis crescimus reuersis et lauant aque. etiam et
lauant lacrime. Inde est gaudium uocatorum hinc letitia de ab
solutione penitentium. Inde est quod supplices tui. postea quam in uari
as formas criminum neglectu mandatorum celestium et morum
probabilium transgressione ceciderunt humiliati atque prostrati
prophetica ad deum uoce clamant dicentes peccauimus cum patribus
nostris impie egimus. iniquitatem fecimus. miserere nostri domine et
miserere nostri. Et euangelicam uocem non frustratoria aure capientes.
Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur. Manducauerunt sicut
scriptum est panem doloris lacrimis stratum rigauerunt cor
suum. luctu. corpus suum afflixerunt ieiuniis ut animarum recu
perent quam perdiderant sanitatem. Unicum itaque est penitenti
e suffragium. quod et singulis prodest et omnibus in communione succurrit.
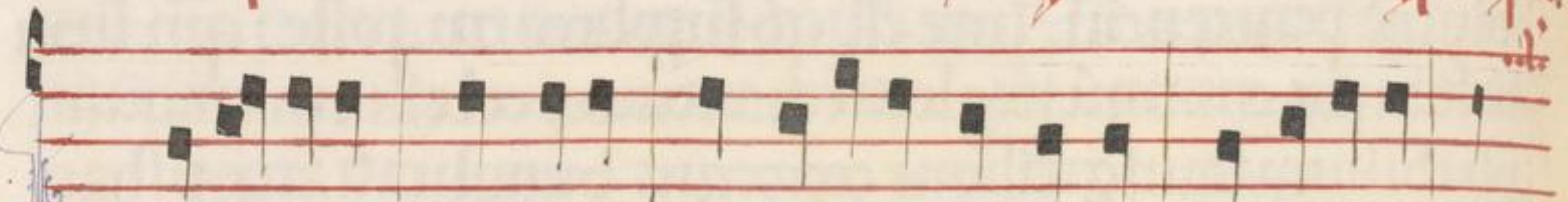
His dictis pontifex surgens accedit cum ministris ad locum hostium
ecclesie clericorum choro se non mouente. et stans in medio hostii
facit eis breuem orationem de clementia diuina et de uenie promissione
dicens qualiter mortui in ecclesiam reducantur et qualiter uiuere debeant. Quo
facto
cantat
Antiphonam.

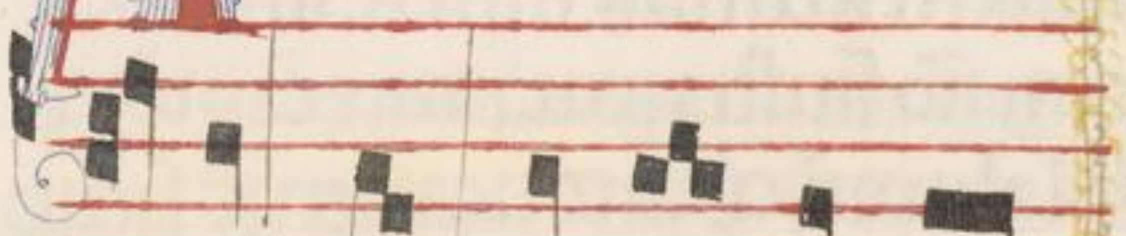

Qua decantata diaconus
ex parte penitencium
stans dicit pro eis Flec
tamus genua. Leuate.

Et eps ſo dicat tciam antiphanam. Venite venite venite
filii. Et idem diaconus iterum dicat. Flectamus genua. Levate.
Et mox eps tertio repetit premiſſam antiphonam. Venite venite
venite. Deinde ingreditur eccliam ſtans infra hoſtium. diſtans
ab illo ſpacio conveniente. Tunc archidiac. inchoat ſcola proſequente.

Accedite ad eum et illuminamini et facies

veſtre non confundentur.

ps. Benedicam dominum.
Qua incepta penitentes
ingredientes infra hoſtium
ecclie corruunt ad pedes pon-
tificis. ſicque proſtrati flentes iacent donec premiſſa a. et ps.
compleantur. Quibus expletis unus archipbr dicit in tono lectionis.
Redintegra in eis apoſtolice pontifex quicquid diabolo ſua-
dente corruptum eſt. et orationum tuarum patrocinantibus
meritis per divine reconciliationis gratiam fac homines proximos
deo ut qui antea in ſuis ſibi perverſitatibus diſplicebant et
nunc iam placere ſe deo in regione vivorum de victo mortis
ſue gratulentur auctore. Et pontifex. Scis illos recon-
ciliatione fore dignos. Et ille reſpondet. Scio et teſtificor
eſſe dignos. Et tunc alter diaconus dicit levate. Quibus
ſurgentibus. pontifex accipit unum ex illis per manum omnibus
aliis ſe ſimiliter ad manus tenentibus. Tunc archipbr dicit
alta voce. V. Iniquitates meas ego cognoſco. R. Et peccatum
meum contra me eſt ſemper. V. Averte faciem tuam a peccatis
meis. R. Et omnes iniquitates meas dele. V. Redde michi

leticiam salutaris tui. ℟ Et spiritu principali cōfirma me. Quo dicto pontifex. Incohoat scola, prosequente. Antiphonam:

Dico uobis gaudium est angelis dei super uno peccatore penitenciam agente.

Qua dicta surgit illum quem manu tenet et ille alios ducens eos usque ad faldistorium in medio ecclesie prius sibi paratum et ibi stans super scabellum cōuersus ad illos genua flectentes Incohoat. Ant.

Oportet te fili gaudere quia frater tuus mortuus fuerat et reuixit perierat et inuentus est.
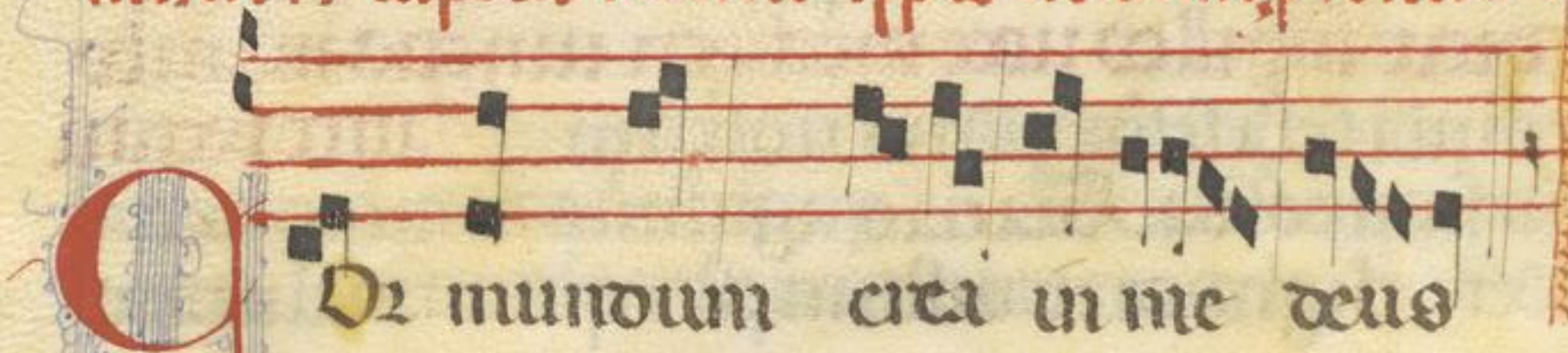
Qua dicta dicit in medium orationem.

Omnipotens sempiterne deus uos absoluat ab omni uinculo peccatorum ut habeatis uitam eternam et uiuatis. Per dominum etc. ℟ Amen.

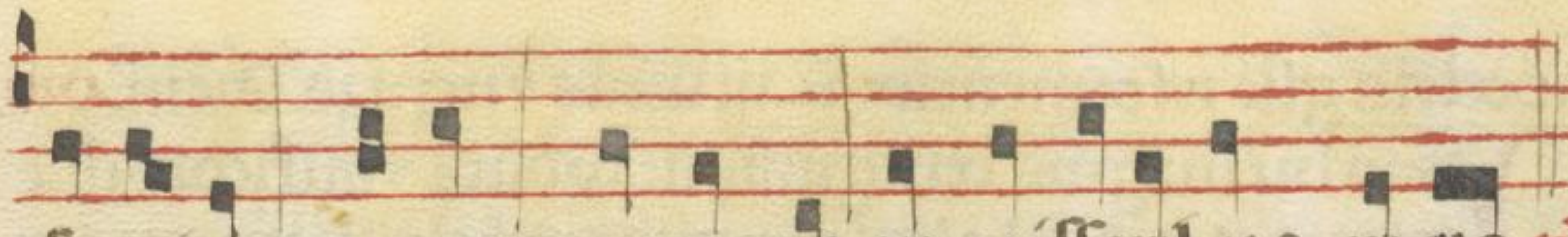
Deinde dicit super illos uoce mediocri iunctis manibus ante pectus.

Per omnia secla seclorum. Dominus uobiscum. Sursum corda. Gracias agamus domino deo nostro. Vere dignum et iustum est equum et salutare

Nos tibi semper et ubique gratias agere. Domine sancte pater omnipotens eterne deus per christum dominum nostrum. Qui omnipotens genitor ineffabiliter nasci voluisti ut debitum ade tibi persolveres et nostram mortemque in manu sua interficeret. et vulnera nostra in suo corpore ferret. nostrasque maculas sanguine suo dilueret. ut qui antiqui hostis corrueramus invidia. et ipsius resurgeremus clementia. Te precamur domine supplices rogamus ac petimus. ut pro aliorum excessibus nos digneris exaudire. qui pro nostris non sufficimus exorare. Tu igitur clementissime domine hos famulos tuos quos a te separaverunt flagitia. ad te revoca pietate solita. Tu namque nec achab celestium humiliationem despexisti. sed vindictam debitam prothexisti. Petrum quoque lacrimantem exaudisti. clavesque postmodum celestis regni ipsi tradidisti. Et confitenti latroni eiusdem regni premia promisisti. Ergo clementissime domine hos pro quibus preces tibi fundimus clemens recollige et tue ecclesie gremio redde. ut nequaquam de eis valeat triumphare hostis. sed tibi reconciliet filius tibi coequalis emundetque eos ab omni facinore et ad sue sacratissime cene dapes dignetur admittere. sicque sua carne et sanguine reficiat ut post huius vite cursum ad celestia regna perducat. Quod sequitur dicat plane legendo. Ihesus christus filius tuus dominus noster. R. Amen. Perpolone finita pontifex super faldistorium et ministri super tapeta et clerus et populus ad terram prosternuntur et cantor in-

choat sola p(er)sequere a(ntiphonam) et ps(almum) sequentem

spiritum rectum innoua in uisceribus meis. ps.
Miserere mei deus sm̄. ps. ·t· Miserere mei deus qm̄. ·
ps. Misere mei deus misere mei. Quibus finitis pon-
tifex ab accubitu surgens dicat sup penitentes. Ky
riel. Xpel. kyriel. Pater nr̄. Et ne nos. V. Dn̄e nō sm̄
peccata nr̄a. V. Ne memineris iniquitatum. V Conu̇
tere dn̄e usq̄quo. V Saluos fac s̄uos tuos ⁊ ancillas
tuas. V Esto eis dn̄e turris fortitudis̄. V. Mitte eis
do. auxi. V. Dn̄e exaudi orōnem meã. V Dn̄s uobcū.
Adesto dn̄e supplicatōib; nr̄is ⁊ me Oremꝰ. oro.
qui etiã mīa tua p̄mꝰ indigeo clement̄ exau
di ut quē nō electiōe mīti. s; dono grē tue cōstituisti o
pis huiꝰ ministꝰ, da fiduciam tui muneris exequendi.
⁊ ipē in nr̄o ministio q̄d tue pietatis ē op̄are. P xp̄m d. Ore.
Presta qs̄ dn̄e his famlis tuis dignum penitēcie
fructū ut eccl̄e tue scē a cuiꝰ integritate deuiauerant
peccando admissor̄ reclament̄ Jn noxy. ueniam cō seqndo.
Per xp̄m. Oremus.
Precor dn̄e tue clemētiam maiestatis ac nōis ut his
famlis tuis peccā ⁊ facinora sua cōfitentib; ueniam
p̄stare. ⁊ p̄teritor̄ criminū uincula relaxare dignēis. qui
humeris tuis ouem pditam reduxisti ad caules. et pu
blicani p̄ces cōfessione placatus exaudisti. tu etiã dn̄e
famlis tuis placare. tu hor̄ p̄cib; benignus assiste ut i
cōfessione flebili pmanentes clemētiam tuã celerit̄ ex
orent ⁊ scīs ac sacris altarib; restituti spei rursus et̄ne

ac celeſti glorie reformentur. Qui uiuis ⁊ regnas. Oremus. Oratio.

DEus humani generis benigniſſime conditor ⁊ miſericordiſſime reformator qui hominem inuidia diaboli ab eternitate deiectum unici filii tui ſanguine redemiſti. uiuifica hos famulos tuos quos tibi nullatenus mori deſideras. ⁊ quos reliquiſti deuios aſſume correptos. moueant pietatem tuam domine horum famulorum tuorum lacrimoſa ſuſpiria. tu eorum medere uulneribus. tu iacentibus manum porrige ſalutarem. ne eccleſia tua aliqua ſui corporis porcione uaſtetur. ne grex tuus detrimentum paciatur. ne de familie tue dampno inimicus exultet. ne renatos lauacro ſalutari mors ſecunda poſſideat tibi ergo domine ſupplices preces tibi fletum cordis effundimus. tu parce confitentibus. ut ſic in hac mortalitate peccata ſua te adiuuante defleant. quatenus in tremendi iudicii die ſentenciam eterne dampnationis euadant. ⁊ neſciant. quod terret in tenebris. quod ſtridet in flammis. atque ab erroris uia. ⁊ ad iter reuerſi iuſticie nequaquam ultra uulneribus ſaucientur. ſed integrum ſit eis atque perpetuum. ⁊ quod gratia tua contulit. ⁊ quod miſericordia tua reformauit. Per eundem xpm. Oremus. Oratio.

DEus miſericors deus clemens qui ſecundum multitudinem miſerationum tuarum peccata penitencium deles. ⁊ preteritorum criminum culpas uenia remiſſionis euacuas. reſpice ſuper hos famulos tuos. ⁊ remiſſionem ſibi omnium peccatorum ſuorum tota cordis deuotione poſcentes deprecatus exaudi. Innoua in eis piiſſime pater quicquid terrena fragilitate corruptum. uel diabolica fraude uiolatum eſt. ⁊ in unitate corporis eccleſie tue membrorum perfectam remiſſionem reſtitue. miſerere domine gemituum. miſerere lacrimarum. ⁊ non habentes fiduciam niſi in tua miſericordia ad ſacra

mentū recōciliatōis admitte. P xpm dnm nrm. Oremꝰ. Orō.
Magestatem tuam supplices deprecamur omps etne
deus ut hys famulis tuis longo squalore penitēcie ;
maceratis misatōis tue ueniam largiri dignus. ut nuptia
li ueste recepta ad regalem mensam unde eiecti fuerant
meant introire. P xpm dnm. Oremus. Oratio.
Dominus ihs xps qui totius mūdi peccata sui tradi
tione atq; immaculati sanguinis effusiōe dignatus
est expurgare. quiq; discipulis suis dixit. quecūq; liga
ueritis sup tiam erunt ligata ī in celis. ī quecūq; solueritis
sup tiam erūt soluta ī ī celis. de quorꝫ nūo me quāuis indi
gnum ī pccōrem ministrū tñ ēē uoluit. Intercedente dei ge
nitrice maria ī bto michaele archangelo. ī scō petro aplō
cui data est potestas ligandi atq; soluendi. ī omnibꝰ scis
ipse uos absoluat sci sui sanguinis interuentōe qui remissio
nem pccōrꝫ effusus est p ministium meū ab omnibꝰ peccatis
uris quecūq; aut cogitatōe aut locutōe aut operatōe
negligent egistis. atq; uinculis pccōrꝫ urorꝫ absolutos p
ducere dignetur ad regnū celorꝫ. Qui uiuit ī regnat.
Tūc pontifex aspgit eos aqua bñdicta et thurificat
eos dicens. Exurge qui dormis resurge a mortuis
ī illuminabit te xps. Ultimo dat eis indulgenciā
put sibi placuerit. Qua data manibꝰ eleuatis et
sup illos extensis dicat Precibus ī meritis bte marie
ī c. indulgenciā ī remissionē ī c. Ultimo bñdicat eos
dicens. Bñdi ✠ cat uos ops dš pr ī filiꝰ ī sps scs. R Am.
Tercio loco crisma ī olea conficiuntur. Hac itaq; die in
toto orbe tiarꝫ crisma cōficitur. Dñs eni ihs xps postqm
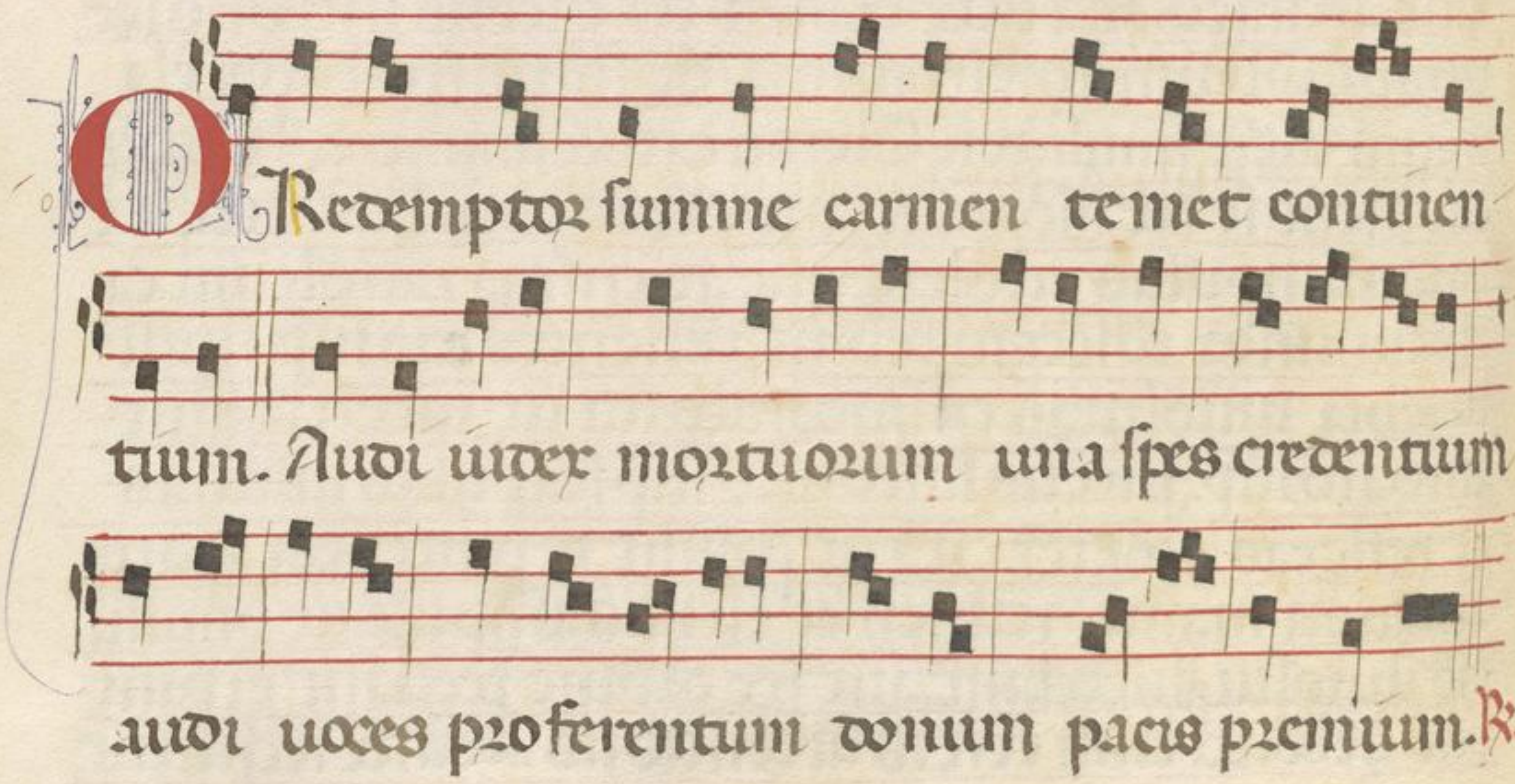
cū diſcipulis cenauit ⁊ eor pedes lauit criſma cōficere
docuit. Ipſa quidem pedum locio ſicut ait fabianus pp.
mois ſignificat baptiſmū qd ſcī criſmatis unctōe pficit
⁊ cōfirmat. Singulis itaqꝫ annis hoc ſacramtum hac die
eſt innouādum. quia nouū eſt ſacramentū ⁊ uetus in
eccl'ia cōcremandum. Hec pſcō aſcīs aplis eor ſucceſſori
bus acceperunt. Hec ſcā romana eccl'ia ⁊ anthiochena atqꝫ ec
aplor cuſtodit. h cōſtantinopolitana. Iheroſolimitana. Ale
xandrina ⁊ ephesina eccl'ia tenent. Mane itaqꝫ manſi
onarij que ad criſmatis cōfectōem neccīa ſūt parent. Vi
delicet tres ampullas oleo mūdiſſimo plenas quas in
ſacrario ponant ⁊ diligent̃ cuſtodiant. unam ad oleum
infirmor. ſciam ad oleum chathecuminor. Tcia q3 maior ſit
ad criſma ⁊ hec cooperiri debꝫ de panno ſirico albo. Alie aūt
ampulle de ſirico altius coloris ſūt coopte. Pontifex uō ſ
de balſamo pcuret habendo. Sane hora quaſi. vi. recōci
liatis iam penitentibꝫ pulſant̃ campane, put fieri mor eſt
in diebꝫ ſollempnibꝫ ut omīs cōueniant ad eccl'iam in qua
debet criſma cōſecrari. Et tūc pontifex dicta pri' ſecta
facit ſmonem ad pplm de criſmatis cōfectōe. ul' ſi malit
poſt euūglm hoc fiet. Quo fcō intrans ſacrarium dicit no
nam parans ſe ad miſſam cō ſollempniorībꝫ ueſtibꝫ albi co
loris, p reuerencia criſmatis. parant ſe etiam miſtri ⁊ in ſup
omīs ārchiacon. ⁊ vij. pbri. vij diacon ⁊ unus ſubdiac. et
acholiti ⁊ alij neceſſarij cū ueſtibꝫ eiuſdem coloris. videlꝫ
ſacerdotes cū caſulis diaconi cū dalmaticis ſubdiac cum
thunicis acholiti ⁊ alij cū albis ⁊ alijs induuntis ordini ſ
ſuo cōgruentibꝫ tūc cantor Inchoat introitum. ſ. Nos

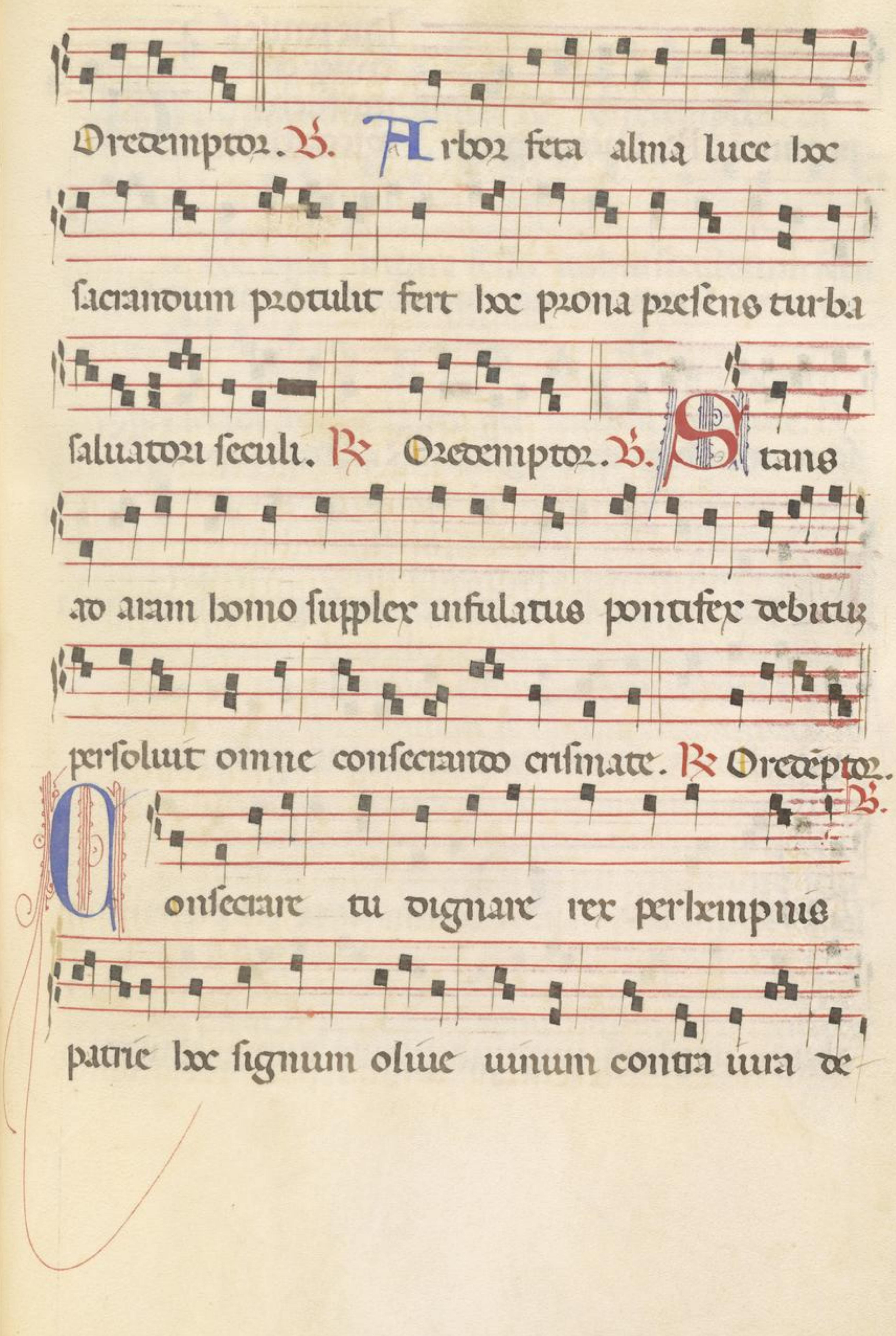
auit gliam. p̄. Deus misereat̄ nr̄i. Cumq̄ cantor inceperit. Gla
pr̄i. qđ tn̄ ecclia romana nō dicat. Tūc pontifex cū tota pre
missa pcessione sollempni ⁊ cū cruce. Euāglio. Ceroferarys
duob; thuribulo ⁊ incenso, pcedit ad altare ⁊ dicit̄. Glia i
excelsis deo. Sz qn crisma nō cōficit̄. nec. Glia in excelsis deo
nec. Credo in unum deū. nec. Jte missa est. dicunt̄. Et missa
soluto ordine, psequit̄ usq; ad locum illum canonis. Per
quē hec omīa dn̄s semp bona creas. Et parant̄ hostie pro
illis qui coīcare uolunt ⁊ que, psequenti die reseruari de
bent. Postq̄m ergo Antistes ūba ipa dicat. descendit ad
sedem sibi paratam in pbr̄io ab opposito altaris iux̄ grad̄
p quos ascenditur a choro in pbr̄ium ⁊ ante ipam sedem
uersus altare paratā ⁊ mensa mappis ornata. ⁊ sedet super
sedem ipām circūstantib; mīstris respiciens ad altare hn̄s
mēsam ipām ante se. Sacerdotes uō parati ⁊ post eos diacōi
⁊ subdiaconi pcedēs in utroq; latere ūsus altare seriatim
manent dispositi. Tūc un̄ ar̄diacon̄ alta uoce clamat ter
dicens in thono lectōis. Oleum infirmoꝝ. Et mox unus
subdiacon̄ ⁊ duob; acholitis hinc inde deducti a sacrario
ueniens baiulat sollempnit̄ ampullam in qua ē oleū
qđ cōsecrari dz ad ungendum infirmos ⁊ cum uigni innos
qđ applis deb; offerri. psentans illam eidem ar̄diacono
⁊ dicens plena uoce. Oleum infirmorum. Et archidiac̄
psentat illam antistiti ad bn̄dicendum collocans eam
corā epo sup̄ mensam supdcām. Tūc pontifex se erigens
exorcizat ⁊ bn̄dicit illđ. dicens q̄si legendo inutia deposi
ta ⁊ uoce dimissa. ita tn̄ qđ a circūstantib; sacerdotib; audiri
possit qui simr̄ tacite eadem dicē exorcizare ⁊ bn̄dicē debet.

Incipiens abſolute ſine. Dñs vobiſcũ. Exorciſm᷒ olei infir-
EXorcizo te immũdiſſime ſpũs omniſq; incurſio Imor.
ſathane ⁊ omne fantaſma. In noĩe pa✠tris ⁊ fi✠
lij ⁊ ſpũs ✠ ſci. ut recedas ab hoc oleo ut poſſit effici unctio
ſpũalis ad corroborandum templũ dei uiui ut in eo
poſſit ſpũs ſcõs habitare p nomen dei prĩs oĩpotentis ⁊ p nomẽ
dilectiſſimi filij eius dñi nr̃i ihũ xpĩ. Et nulla alia cõcluſi
o. fit in fine niſi quia reſpondet. Amen. In quibuſdã tñ
eccliis ita cõcluditur. Qui uenturus eſt iudicare ⁊c.
¶ Benedictio olei infirmorꝝ que ſimilit̃ dicat̃ eadem uoce.
Dñs vobiſcum. Et cum ſpũ tuo. Oremus.
Mitte q̃s dñe ſpm̃ tuũ ſcm paraclitum de celis
in hanc pinguedinẽ oliue quam de uiridi ligno
producere dignatus es ad refectionẽ mẽtis et
corporis ut tua ſcã bene✠dictiõe ſit omni hoc un
guento celeſtis medicine puncto tu tamen mentis ⁊ corpꝰ
ad euacuandos oĩs dolores oĩs infirmitates omnemq;
egritudinem mentis ⁊ corporis. Vñ unxiſti ſacerdotes reges ⁊
pphãs ⁊ mr̃es tuos. ſit criſma tuum pfectũ domine a te be
ne✠dictum pmanens in uiſceribus nr̃is. In noĩe dñi
nr̃i ihũ xpĩ. Nulla alia cõcluſio fit in fine ñ qđ reſpõdet.
Amen In q̃buſdam tñ eccliis cõcludit̃ ut ſ. ¶ Hys ex
pletis oleum ipm̃ eo mõ quo apportatũ fuit ad ſacrariũ
reportet̃ ⁊ diligentiſſime conſuet̃. Tunc põtifex rediens
cũ miniſtris ad altare. ceteris i ordine ſuo manẽtib;. lotis pri
manib; dicat Per quem hec omnia et cetera. Et miſſa uſq; ad
bñdictiõem epalem ſollempnem pcedit que eſt Bñdicat
uos deus qui p unigeniti filij ſui ⁊c. Qua finita ⁊ dõ. Et

pax eius ſit ſemper uobiscum. et reſponſo. Et cum ſpiritu tuo. Sb
ſiſtitur nec cantatur Agnus dei. nec comunio donec criſma
tis conſecratio finiatur. Sed tunc pontifex ſolus comunicat.
et mox diaconus cooperit cum ſindone ſuper altare ho
ſtias ſacratas de quibus clerus et populus communicare
debent et que pro die ſequenti reſeruari debent. Deinde
pontifex poſtquam comunicauit redeat ad predictam ſedem cum
miniſtris alijs ſibi aſſiſtentibus eo ordine quo premiſſum
eſt. et tunc ſtatim ueniant alij .xij. preſbiteri ad inſtar prioris
parati ut ſic ad confectionem criſmatis ſint. xij. ſacerdotes
ueniant et alij duo ſubdiaconi in tunicis ad ferendas cruces
et alius acholitus ſilicet cum alba. ad thuribulum defe
rendum. Ipſi ergo .xij. preſbiteri. diaconi. ſubdiaconi. et alij miniſtri
quot neceſſarij fuerint pergant ad ſacrarium ad deferen
dum cum omni decore et reuerencia oleum criſmale ac
oleum cathecuminorum. Miniſtris tamen pontifici remanentibus.
Tunc archidiaconus alta uoce clamat ter dicens in thono lec
tionis. Oleum ad ſanctum criſma. Et ſtatim poſt iterum cla
mans dicit ſimiliter ter. Oleum cathecuminorum. Et predicti
ordinent ſe hoc modo in ſacrario. Duo ei archidiaconi accipiant
duas ampulas cum oleis. que ad criſma et ad oleum ca
thecuminorum conſecrari debent tenentes eas ſuper ſiniſtra
brachia inuolutas cum ſindonibus ita ut uideri poſſint
a medio ſuperius. proiectis ſindonibus ſuper ſcapulas ſiniſtras
et reflexas ad dexteram. ita ut poſſint dependencia a parte
anteriori manibus retineri et cum illis ampule ut premiſſum
eſt inuolui. Incedant autem hoc ordine precedant ei parati
duo acholiti cum cereis ardentibus. deinde ſequitur

unus sbdyaconus cu cruce 7 unus acholitus cu thuribulo et incenso. Tercio loco portatur pallium siue maspula a .iiij. clericis albis seu sup pellicijs indutis sup summitate .iiij. baculorum ptensa et sub ipa mapula incedunt pariter pdicti duo archidyaconi ferentes ampulas. Quarto uero loco sequitur alij 7 duo ceroferarij. Quinto loco sequitur alius subdyac. cu alia cruce 7 thuriferarius cu thuribulo 7 thure. Sexto uero loco sequitur dyaconus cu euuangelio. postea sequuntur duo pueri pluuialibus induti in laudem eiusdem misterij continentes infrascriptos usus. O redemptor 7c. Deinde subsequuntur bini 7 bini subdyac. 7 post eos .xij. psbri. 7 post quelibet autem uersum a pueris cantatum chorus et ipa prossio repetunt. O redemptor. Sed cum uentum fuerit ad usum. Ut nouetur. subsistitur usque ad pfectionem consecrationis crismatis. ut demum reportando illud ad sacrarium usus ipse 7 residui mo pdco cantentur.

O redemptor. ℣. Arbor feta alma luce hoc
sacrandum protulit fert hoc prona presens turba
saluatori seculi. ℟. O redemptor. ℣. Stans
ad aram homo supplex infulatus pontifex debitum
persoluit omne consecrando crismate. ℟. O redemptor.
℣.
Consecrare tu dignare rex perhennis
patrie hoc signum oliue uiuum contra iura de-

monum. ℟. O redemptor.

Hic pausetur donec crisma fuerit cōsecratū. ℣.

Ut nouetur sexus omnis unctione crismate et sanct' sauciata dignitatis glia. ℟. O redemptor. ℣.

Lota mente sacro fonte aufugantur crimina uncta fronte sacro sancta influunt carismata. ℟

O redemptor. ℣. Corde natus ex parentis aluum implens uirginis plaude uitam claude

mortem crismate consortio. R. O redemptor. V.

Sit hec dies digna festo nobis seculorum secu-
lis sit sacrata digne laude nec senescat tempore. R.

O redemptor.

[-]tis gradus ordine premisso in presbiterium ecclesie
cantando premissos versus descendentibus.
Et prima parte versuum finita. archidiac. diac.
et subdiac. ministrantes. sint circa pon-
tificem hinc et inde. et post eos sacerdotes facientes coro-
nam seu chorum versus altare ante episcopum et a lateribus eius
tamquam testes. et ministerii sacri crismatis cooperatores. diacones
vero se post tergum episcopi ordinent se tamquam coadiutores. sub-
diac. quoque ingradibus ante altare se ordinent tamquam
testes et inspectores. Cruces vero evangelium candelabra et thu-
ribula inter sacerdotes et subdiac. seriatim disponantur. acoliti
autem et alii ministri tamquam ad ministerium parati undique discur-
rant. His itaque dispositis. archidiacon. ampulam olei crismal.
involutam ferens ascendit ad pontificis presentiam. et alter
archidiac. maior illam de manu eius recipiens eam sic in-
volutam presentat pontifici sedenti. et super mensam collocet
diligenter. alio archidiacono. semper ampulam aliam inter-

brachia tenente. tūc unus ſubdyac. affert uaſculum
cū balſamo quod archidyac. maior ſuſcipiens preſentat
pontifici. 7 collocat ſup menſam. Tūc pontifex ſe eri
gens uerſus altare, pſpiciens habens ante faciem ſuā
ſup menſam ampulam olei criſmalis. Incipiat criſmate
cōſecratōem bn̄dicens ante omīa balſamum. Oremus.

DEus miſterioꝝ celeſtiū Bn̄dictio balſami.
et uirtutum oīum ſparator n̄ras q̄s pces exaudi. hāc
odoriferam ſicci corticis lacrimam, que felicis uirge pflu
endo ſudorem ſacerdotali nos opīmat unguento, accepta
bilem tuis pſto miſteriis, et conceſſa bn̄dictiōe ſancti ✠ fica
✠ ℟ Amen. Alia bn̄dictio quam quidam dicunt.
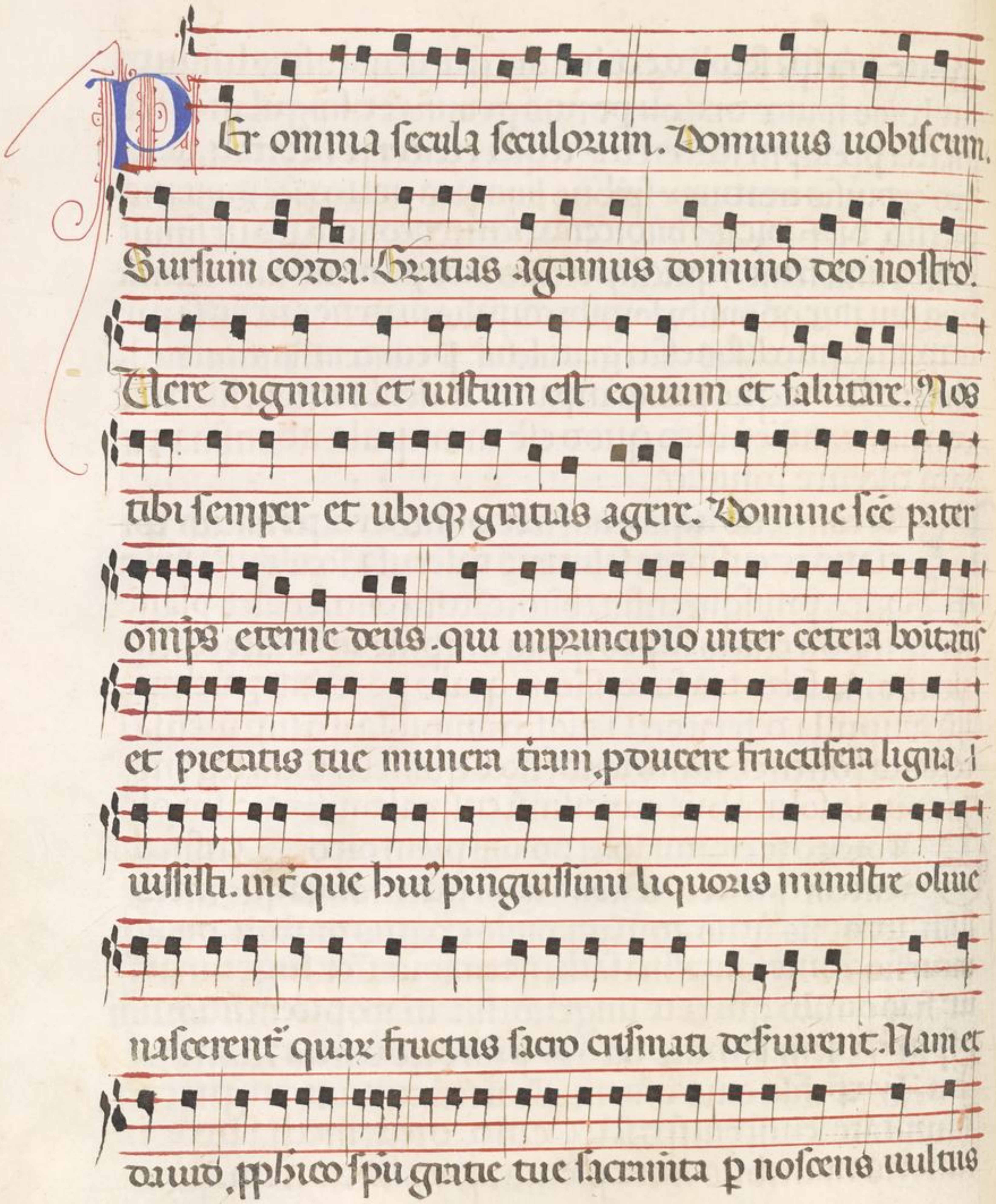
CReatura oīum dn̄e, et creator, qui p moyſem famulum
tuum pmixtis herbis aromatum fieri pcepiſti ſcīfica
tionem unguenti clemētiam tuam ſuppliciter depoſcimus
unguento ut huic unguento qd̄ radix pduxit ſtirpea
ſpūalem grām largiendo plenitudinem ſcīficatōis infun
das. ſit nobis dn̄e fidei hilaritate cōditū. ſit ſacerdotalis
unguenti criſma ppetuum. ſit ad celeſte uexillum impſſi
one digniſſimum. ut quicūq; baptiſmate ſacro renati 7
iſto fuerint liquore peruncti, corporꝝ atq; aīarum bn̄dicti
onē pleniſſimā cōſequant̄. et illi bt̄e fidei collato munē
pheminit amplientur. P dn̄m nr̄m ℟ Amen. Deinde
miſceatur et conficiat ſup patenam ul̄ in aliquo paruo
uaſculo balſamū cū modico olei de ampula ſupti dicēs iſta

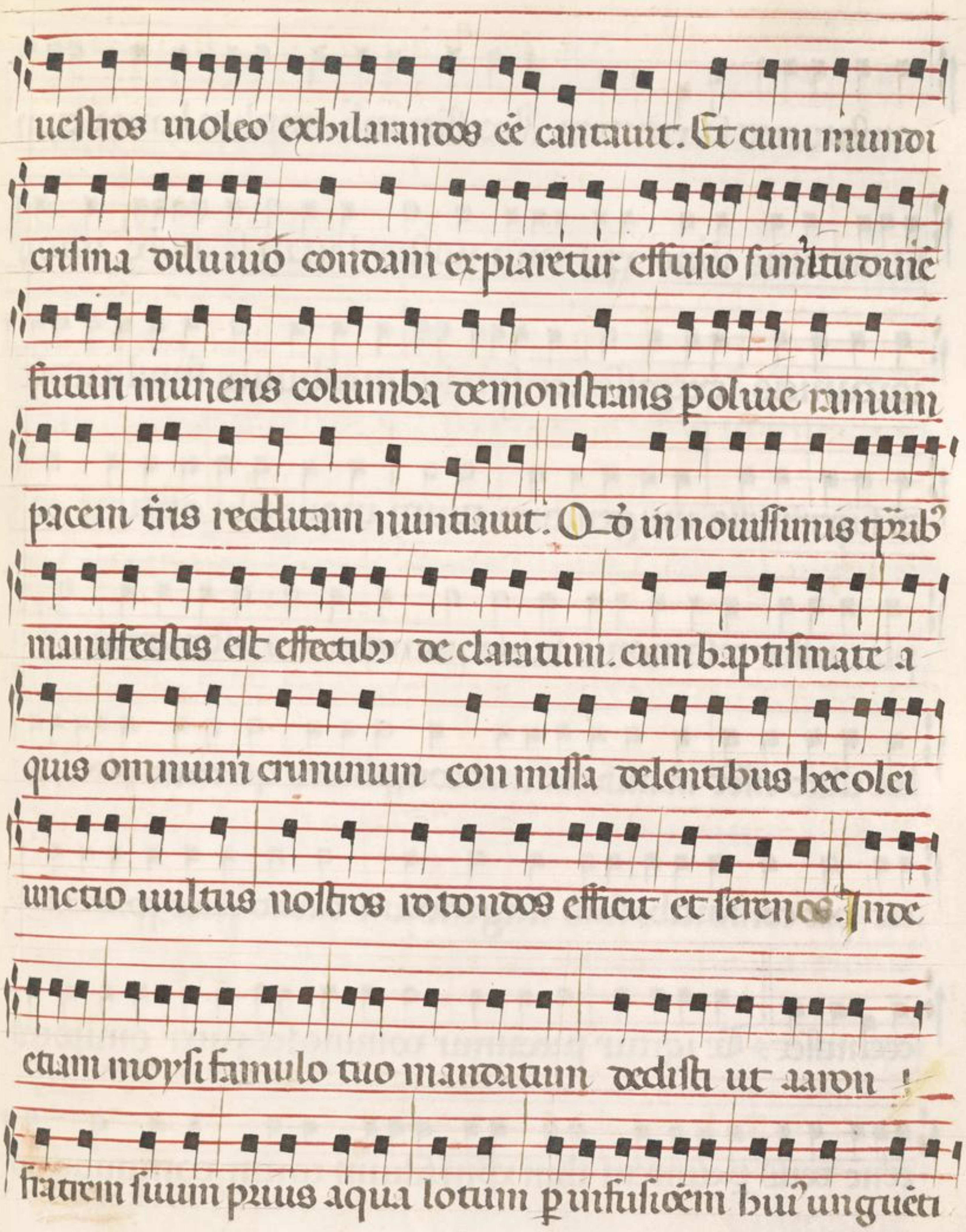
ORemus dn̄m nr̄m oīpotentem qui incō comixtione
pꝛehenſibilem filii ſui ſibiq; coeternū diuinitatem mirabi
li diſpoſitōe uere humanitati inſeperabilr̄ cōiunxit, inchoo

pante gr̄a sp̄s sc̄i oleo exultatōis p participib; suis liniuit ꝛ
ut homo fraude diaboli proditus / gemina et singulari cōstāis
matia p̄hempni redderetur de qua exciderat hereditati. Quat
hos ex diūsis creaturar̄ spēbus liquores creatos / sc̄e trinitatis
pfectiōe bn ✠ dicat ꝛ bn̄dicenda sc̄ilicet / concedatq; ut simul
pmixti unū fiant. ꝛ quicūq; exterius inde punctus fuit. ita inte
rius liniatur qd̄ omnib; sordib; corpalis materie carens / se par
ticipem regni celestis effici gratuletur. P eundem. In unitate. R̄
Amen. Nunc que prius in paruo uasculo mixta fuerunt
con misceant̄ cū oleo quod est in ampula ad crisma pa
rato dicente pontifice.

Hec cōmixtio liquorum fiat omnib; ex ea perunctis ppi
ciatio et custodia salutis in secula seculor̄ R̄ Amen.
✠ Deinde priusq̄m crisma bn̄dicatur pontifex alet plane
ter in modū crucis sup os ipsius ampule in uolute et sili
alent om̄s sacerdotes successione quib; post diēm patriarc̄.
ip̄a ampulla deferatur. Quo f̄co ampulla ip̄a sup mensa
reposita pontifex stans lenta uoce quasi lectōem legens
Incipit absolute hūc exorcismū crismalem. Exorcism' olei
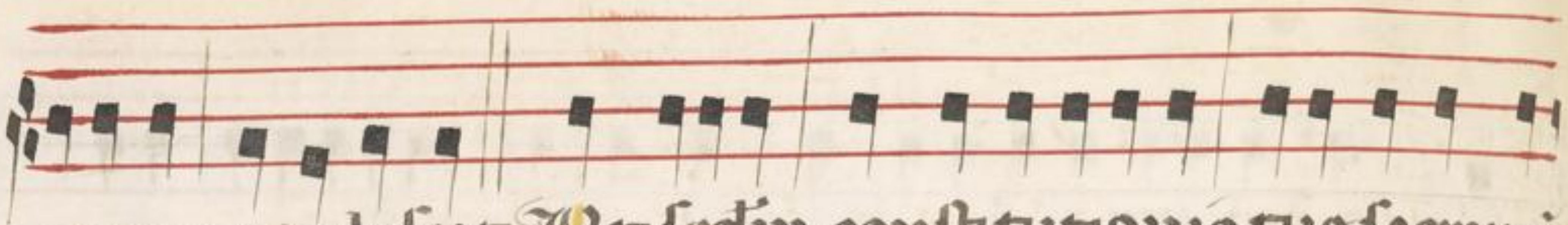
Exorcizo te creatura olei p deum p̄rem om̄po ✠ crismalis.
tentem qui fecit celum ꝛ t̄ram mare ꝛ omia que in eis
sunt. ut om̄is ūtus adūsarij. om̄is exercitus diaboli. om̄isq;
incursio. ꝛ om̄e fantasma sathane eradicet̄ et fugetur a te
ut fias omib; qui ex te ungendi sūt in adoptōem filiorum
p sp̄m ✠ sc̄m. In noīe dei ✠ p̄ris om̄potentis ꝛ i caritate
ihū ✠ xp̄i filij eius dn̄i n̄ri. Qui cū eo uiuit ꝛ regnat d̄s.
In unitate. eiusdem sp̄s sc̄i. Deinde dicit media uoce in
iunctis manibus ante pectus. Prephationem.

Per omnia secula seculorum. Dominus uobiscum.
Sursum corda. Gratias agamus domino deo nostro.
Uere dignum et iustum est equum et salutare. Nos
tibi semper et ubiq; gratias agere. Domine sce pater
omps eterne deus. qui inprincipio inter cetera bonitatis
et pietatis tue munera tiam pducere fructifera ligna i
ussisti. int' que hui' pinguissimi liquoris ministre oliue
nascerent' quar' fructus sacro crismati deseruirent. Nam et
dauid pphico spu gratie tue sacramta p noscens uultus
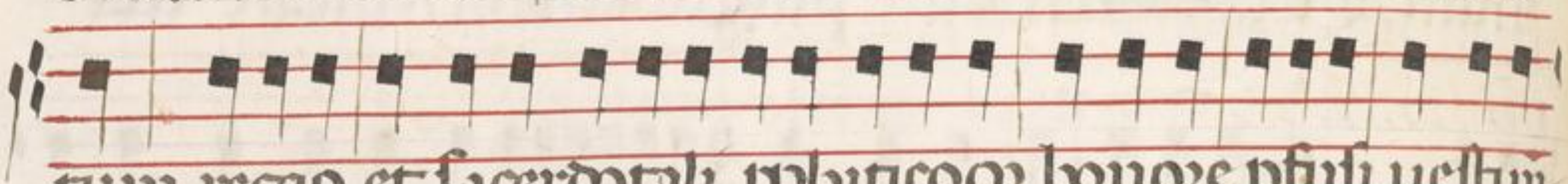

uestros in oleo exhilarandos ēē cantauit. Et cum mundi
crimina diluuio condam expiaretur effusio similitudine
futuri muneris columba demonstrans p oliue ramum
pacem tris redditam nuntiauit. Qd̄ in nouissimis tp̄ib;
manifestis est effectibus declaratum. cum baptismate a
quis omnium criminum con missa delentibus hec olei
unctio uultus nostros iocundos efficit et serenos. Inde
etiam moysi famulo tuo mandatum dedisti ut aaron
fratrem suum prius aqua lotum p̄ infusiōem hui' unguēti

constitueret sacerdotem. Accessit ad h' amplior honor cum
filius tuus ihus xps dns noster lauari se ab ihe undis
iordanicis exegisset. et spu sco in columbe similitudie
de super misso unigenitum tuum in quo tibi optime co
placuisset testimonio subsequente uocis ostenderes. ut
hoc illud esset manifestissime comprobares. qd enim oleo leti
cie pre consortib; suis ungendum dauid uoce pphetica
cecinisset. Te igitur precamur domine sce pater omnipotes
eterne deus p eundem ihm xpm filium tuum dominum no

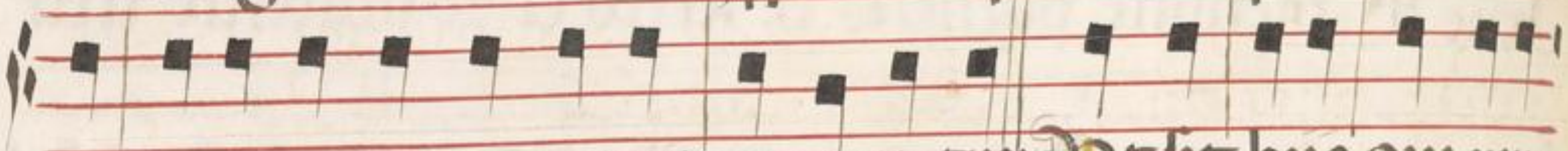
strum. Ut huius creature pinguedinem sc̄ificare tua
bene dictione digneris et sc̄i sp̄s ei admiscerit uirtu
tem cohoperante xp̄i tui potencia. a cuius nomine sc̄m
crisma nomen accepit. Unde unxisti sacerdotes. reges pro
phetas et martyres tuos. Ut spūalis lauacri baptismo
renouandis creaturam crismatis in sacramentum p̄fecte
salutis uiteq; confirmes. Ut sanctificatione unctionis
infusa corruptione p̄me natiuitatis absorta. sanctū
uniuscuiusq; templum acceptabili uite innocentie

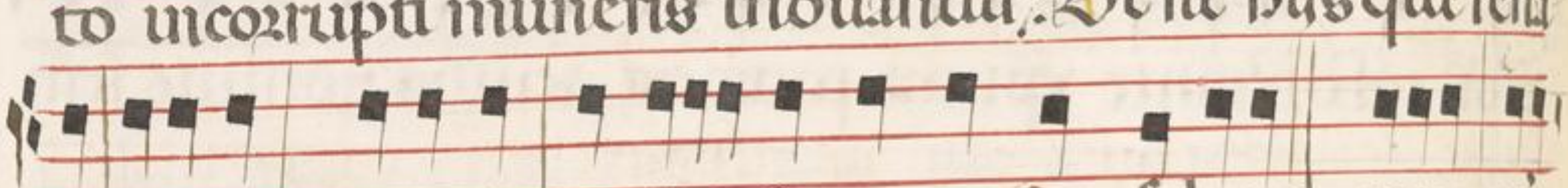
odore redolescat. Ut secundum constitutionis tue sacramen

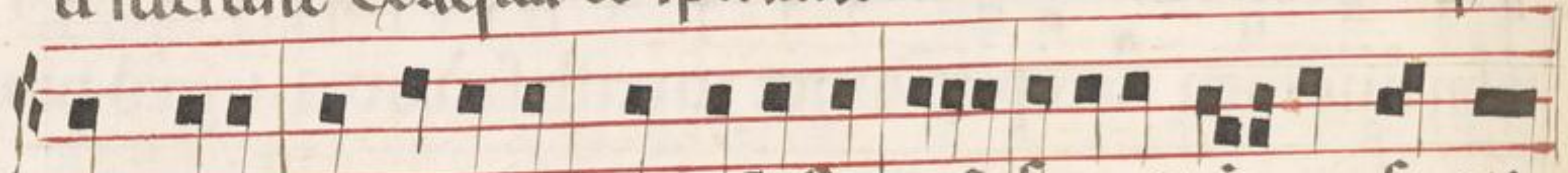
tum. regio et sacerdotali prophetico[que] honore perfusi uestimen

to incorrupti muneris induantur. Ut sit hijs qui rena

ti fuerunt ex aqua et spiritu sancto crisma salutis. eosque et

ne uite participes et celestis glorie faciat esse consortes.

Quod sequitur dicitur plane legendo. Per eundem dominum.
In unitate eiusdem. ℟. Amen. Prephatione finita ponti
fex salutat ter crisma nudum siue ampulam absque ue
lamine dicens ter semper inclinans illi. Aue sanctum crisma.
Et ultimo deosculetur ampullam similiter duodecim sac
erdotes qui iuxta eum sunt faciunt successiue. ad quos per
ordinem per archidiaconum deferatur ampulla uellata tamen ut
a nemine ipsorum uideatur. Quo peracto ampulla in uno
mense late collocetur. Et mox archidiaconus aliam ampullam
in uolutam cum oleo cathecuminorum ferens accedit ad pre
sentiam pontificis quam in uolutam maior archidiaconus de
manibus illius suscipiens presentat pontifici. qui et etiam
presbiteri. xij. alent ter plane in ipsam uelletam. et ordine q

iam de precedenti dictū est. Quo fcō et ampulla ipā corā
ipō sup mensa collocata lenta uoce q̄i lectōem legens in
choat absolute exorcismū olei cathecuminorꝝ.
¶ Exorcismus olei cathecuminorꝝ dr̄ lenta uoce q̄i legēs.
Exorcizo te creatura olei. In noīe dei patris ✠ omi
potentis. et In noīe ihu ✠ xpi. et spūs ✠ scī. ut p
hac inuocatōe indiuidue trinitatis. atq; unius ūtute
deitatis. omīs nequissima ūtus adūsarij. omīs inuete
rata malicia dyaboli. omīs uiolenta incursio. omīe cō
fusum. et cecum fantasma eradicet et effugat et disce
dat ate. ut diuinis sacramētis purificata fias adoptōe͡z
carnis et spūs. hijs qui exte ungendi sūt inremissiōem
omnium peccōrum ut efficiātur eorꝝ corpora adomnem p
gr̄am spūalem accipiendam scīficata. Per eundem. do. no.
Qui tecum 7 cū eodem spū scō. ℟ Amen. Bndictio olei
cathecuminorꝝ que sil'r dr̄ lenta uoce. Dn̄s uobc̄. Ore.
Deus incrementorꝝ omnium 7 pphectuū spūali | orō.
um munerator qui inūtute spūs scī ibecillarum p
mentiū rudimenta confirmas. te oramus dn̄e ut emit
tere digneris tuam bn ✠ dictōem sup hoc oleum et uē
turis adbīte regeneratōis lauacrum tribuas. p unctōe͡z
hui' creature purgatōem mentis 7 corpis. ut si que illis
adūsantiū spirituum insedere reliquie uel macule. ad tactu͡z
demq; scīficati olei hui' abscendant. nullus spūalibꝫ neq̄
cijs locus nulla refugij sit facultas nulla insidiantibus
malis latendi licenciam relinquat͛ ſꝫ uenientibꝫ ad fidem
suis tuis. et scī spūs tui operatōe mundandis. Sit unctōis
hui' pparatio utilis ad salutem q̄m etiā p celestis regenera

tionis natiuitatem in ſacramento ſūt baptiſmatis accep
turi. P. do. no. qui uenturus eſt ℞ Amen Pontifex
et .xij. ſacerdotes qui iux eum ſūt reuerenter ſalutēt
oleum ipm dicētes ter in tono lectōis ſemp capita i
clinando. Aue ſanctum oleum. Et mox de oſculantes
ampullam p ard yaconi. ad quēlib delatam ſicut de al
tera eſt pmiſſum. ¶ Hys itaqʒ pactis ambe ampulle
et ordine et decore quo in pſbrīū deſcenderant ad ſacra
rium pceſſionalr reportentur et reportando pmiſſi duo
pueri cantent pmiſſos uſus. Ut nouetur. Et ſequētes
quos prius diuiſant uetus ante criſma et oleū cathe
cuminor ponant in lampadib ecce ⁊ comburant. tunc
pontifex lauat manus rediens ad altare. et dyacoi ad
altare accedentes diſco hoperiūt ſacratas hoſtias. et ex ipis
cōmunicant clerus et ppls ordie ſuo. et reſeruentur aliqe
de quib ſacerdotes coicent in officio diei paraſceue. ſangui
uō dni eadem die penitus aſſumatur: et nil ad diem ſeqtē
reſeruetur: Deinde cantat. Agnus dei. Sʒ pax nō datur. etiā
coio. Dns ihs. Hys expletis cantor inchoat. a'. ad ueſperas.
a'. Calicem ſalutaris. Intim aūt dum dicūtur. ps. corpus
dni reſeruatū fertur reuerent ſub papilione ul palio cum lu
minarib et ſquilla ad ſacrariū ul aliū locum in quo ueniant
in ſequētem diem cuſtodiat nūq ibi ſine lumine maneat.
Sequit oro ad cōplendū. Refecti natalicib. Et diaconus
dicit. Ite miſſa eſt. Et hoc ſi criſma cōficiatur: et ſic ueſpere
ſimul finiantur cum miſſa. ¶ Deinde pontifex data indul
gentia mox accedit ad ſacrarium iubens attente pſbus ut
iux canonū traditōem criſma et olea fidelr et cuſtodiāt ⁊ nlli

ſub ꝑtextu mediciñ ul' maleficii tradere pſumant. alioquin
honore priuent᷑. Et inde diſtribuat᷑ unicuiqꝫ pſbrum dyac̄ |
ſicut decet et ſiut oportunũ. Poſt hec altaria denudant᷑ nõ
tam̃ lauent᷑. ¶ Quarto loco hac die pedes lauant᷑. hora ẽi
ueſptina tabula pcutit᷑ ul' corruat᷑. et pontifex cũ canonicis et
clicis caplm intrans. Incipit lauare pedes canonicis ſcipue in
dignitatib; cõſtitutis. Quo fcõ maior pſona ipius capli lauat
pedes epi. Et intim ſcola cantat .a'. Mandatũ nouum do uobis.
et alia ſoluta. Quib' expeditis archidiacõ indutus dalmatica
albi coloris ꝛ ſubdiacõ indutus tunica. acolitus cũ thuribu
lo et incenſo. ꝛ duo ceroferarii caplm intrant. Et eps incenſum
cũ ſigno crucis in thuribulo ponit. Tunc archidiac̄. legit ſollemp
nit' Euuglm. Ante diem feſtum paſce. ſicuti in ecclia ſolet
legi qđ ẽ. Io. xiii. caplo. Quo finito ſedens, pſequitur textũ
ipius euuglii quaſi lectõem legens ſup ibi uſqꝫ ibi. Surgite
eamus. hic eſt qđ in fine. xiiii. c. Et mox de loco ipõ ſurgẽtib'
pgunt in refectorium ordinati. et dum ibi bibunt. Archid.
pſequit᷑ euuglm ipm uſqꝫ ibi. Ut dilectio qua dilexit me in
ipis ſit et ego in ipis. Quod eſt in fine. xvii. c. Poſt hec ponti
fex dicit. Sit nomẽ dñi benedictũ. Adiutorium nrm in noĩe dñi.
Dñe exaudi orõem meã. Dñs uobiscum. Oremus. orõ. Adeſto
qs dñe offĩo ſuitutis nře ꝛc̄. Req. Hys expletis ad ppa redeat.

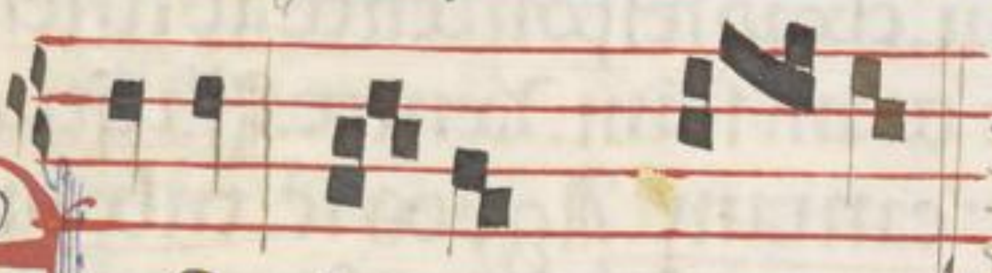
Ordo Feria ſexta in paraſceue.

Feria. vi. in paraſceue hora ſexta pontifex cũ ſuis
clicis intrat ecclesiam. et pſtrati ante altare dicũt
vii. pš. pniales cũ orõne. Reſpice dñe ſup hanc
familiam tuã ꝛc̄. Et diu ibi orant. ¶ Poſtea in
grediens ueſtiariũ dicit. tertiam. ſextam. nonam. Et interim

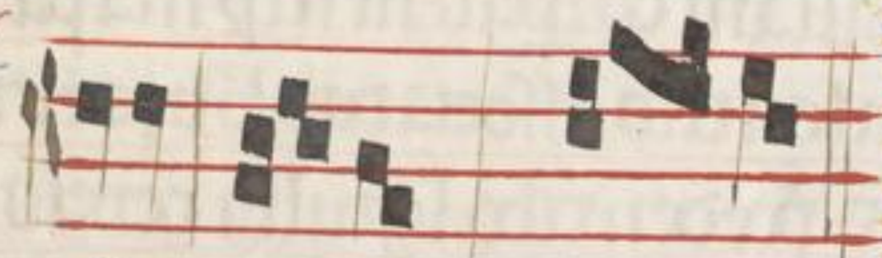
miniſtri extendunt unam tobaliam tantū ſup illō altarē.
Deinde paratus cū miniſtris ornamētis quadrageſſimalib͛
diſcalciatus pcedit ad altare abſq; lumine. thuribulo. et
abſq; ſollempnitate, pceſſionis portando ſolum librum
euūgliorꝫ. uł ſi neceſſe fuīt. tūc demū ſe deſcalcietur q̄do
paſſio legi debꝫ. Et puenient ante altare ibi pſtratus di
ucius ſup faldiſtorium orat. poſt hec ſurgens cōfeſſio
nem nō facit. nec aliquid dicat. ſꝫ deoſculato altari dic
ſub ſilencio orōnem. Deus qui peccati uetis ꝛc̄. Et ſtati
poſt ſedet in ſede ſibi parata et ligit͛ lectio. In tribulatiē.
Sine titulo qua lecta cantat͛ lenta uoce a duobꝫ ſac̄dotibꝫ
tractus. Dn̄e audiui. cum ſuis u͛ſibus. Quo finito ponti
fex ad altare u͛ſus dicit. Oremꝰ. Et diacon͛. Flectamus ge
nua. Leuate. orō. Deus a quo iudas. Deinde reuīt͛ ad ſedē;
et legit͛ alia lectō ſine titulo. Qua finita cantat͛ lenta uoce
ab alijs duobꝫ ſac̄dotibꝫ tractus. Eripe me. cū ſuis u͛ſibuſ.
Quo finito fit ſ͛mo ad pplm̄. Dein dyac̄. ſc̄a ſolum reue
rencia. benedictōe nō petita, pcedit cū euūgelio ſine facu
lis. Incenſo et cruce. et ſup nudum pulpitum. Incipit ſi
mulit͛ legere. Paſſio dn̄i nr̄i ihū xp̄i. ſcd̄m Ioh. Et nullo aliqd
ſibi reſpondente. legit dicens. In illo tp̄e egreſſus eſt ihō
tranſ torentem ꝛc̄. Et in quibdam eccłijs due mape plicate
tūc ſup altare ponant͛. una uidelꝫ ſup dextrū ꝛ altera ſuper
ſiniſtrum latus altaris. Et cū diacon͛ dicit. Partiti ſūt ue
ſtimenta mea. Tūc duo clīci poiti ad latā altaris mapas ꝛ
ipas capiūt. Paſſione igͣ expleta pontifex dicat orōnes
ſolutas. Oremus dilectiſſimi. et alias in quorꝫ cōcluſionib͛
reſpondetur. Amen. ubi qn̄ oratur, p iudeis pfidis ꝛ pagaīs

fit orō ꝗ libi nō uenit.
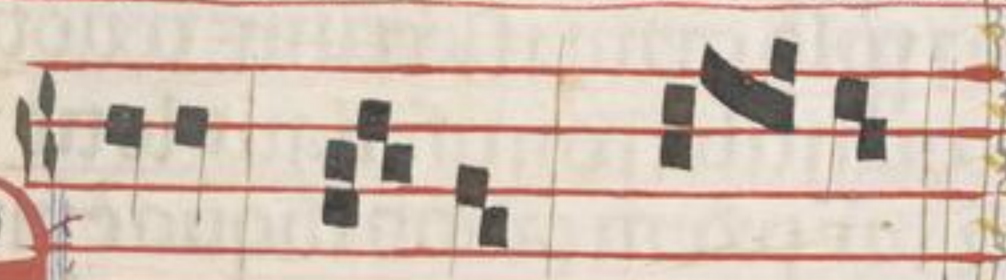
et ad s͡cas oi͡ones d͡iac. p͡mittit. Flectamus genua. Leuate. nisi in oi͡onem p͡ p͡fidis iudeis que intelligenda sunt, put diximus in rationali diuinor͡ offo͡r. His omib; expleti͡ pontifex deposita tantu͡ casula, p͡cedit ad posterius cornu altaris dextrum et ibi accipit crucem uellatam sibi a minis͡tris p͡parata͡ q͡ uisa facie ad chor͡ reuelat paruum assummitate eius. Incipiens solus. Antiphonam.

Ecce lignum crucis. Et ab illo loco. a͡. in antea iuuat͡ in cantu a ministris et choro. eis u͡o dicentib; Venite adoremus. Omn͡ia genua flectu͡t. p͡ea, p͡cedit pontifex ad anterius dextrum cornu altaris et reuelat amplius crucem et leuans paulisper illam simil͡ et uocem altius q͡m p͡ri͡. Incipit iter. Anti͡.

Ecce lignum crucis. Choro cantante. et omib; genu flectentib; ut sup͡. Deinde, p͡cedit pontifex a͡n medium altaris et ibi reuelans crucem totalit͡ ac eleuans eam simil͡ ⁊ uoce͡ p͡ra altiu͡s Choro ca͡tan͡ Incipit t͡cio. a͡te. et omib; genu flecte͡tib͡ ut s͡. post hec deponit crucem in loco ad hoc a͡n altare

Ecce lignum crucis.

p͡parato. et ip͡e p͡rim͡. et post eum inmediate ⁊ successiue ministri accedu͡t ad adorandum crucem flectentib; ter genua ante deosculato͡em eius. Quo f͡co redeunt ad sacristiam. et ibi resumunt calciame͡ta ⁊ casulam dicentes in t͡im simolu͡t hos ~~usus~~ ps. Exaudi deus oi͡onem meam et ne despe. ps. ii

Quare fremuerunt gen. ps. Deus laudem meam. ps.
Deus deus ms respice. ps. Saluum me fac ds qm. ps. Mi
serere mei deus miserere. ps. Beatus qui intelligit super
egenum. Pater noster. oro. Respice qs dne sup hanc fa
miliam tuam. Jn tm chorus 7 ppls sibi modo adorant et
osculant^r crucem. Et dum hec fiunt cantatur improperia.
Popule meus. et alia uidel3 unus usus a duob3 uni' chori
et alius a duob3 alterius chori. choro respondente ad finem
cuiuslib3 usus. Parasti crucem tuam scam. Deinde. Illi qtuor
qui dcos usus cantauerit cantant. Agyos 7c. trib3 uicib3
inequal3 uocem eleuando. et chorus simr sub eisdem uocibus
cantent ter. Scs deus scs fortis scs et immortalis. Aequal3
uoce clerus 7 ppls genu flectunt. Cruce aut ab omib3 adorata
et osculata sup altare ponit^r. Et pontifex 7 ministri reuertuntur
ad altare et dyac. extendit pallam corpalem sup mapa altaris.
Deinde unus sacdotum discalciatus associatus hinc et inde
aliis sacdotib3 simr discalciatis pcedentib3 squilla cereis 7 cruce
reuerent^r 7 sollempnit^r, put fieri moris est affert ad altare
capsatem adornatam cum corpore dnico qd fuerat die pce
denti reseruatum. cuncto clero 7 pplo genua ~~flectunt~~ deuote
flectentib3. et illd reuerent^r adorantib3. pontifex aut lotis ma
nib3 ponit illud sup patena iux pedem calicis in quo e uinu
no cosecratu et aqua. nec cantat. Hoc corpus qd pro uob et c.
nec thurificat altare nec se inclinat ante illud nec dicit. M
Orate. ul obsecro uos fres. nec. In spu humilitatis. S3 posito cor
pore dni sup patenam iux pedem calicis ut pmissum e. Mox
pontifex no pmittens. P omia scla sclorum. Incipit absolu
te. Oremus pceptis salu. 7c. Pat noster 7c. Quo finito chor'.

reſpondet. Sꝫ liba nos a malo. Et pontifex dicat in ſilentio.
Amen. Et mox incipit abſolute ſine. Oremus. in uoce qua dixit.
Pat̃ nr̃. Intono orõnis orõnem illam. Libera nos q̃s dñe. Qua
finita chorus reſpondet. Amen. Et incõtinenti more ſolito co
municat. nec poſt cõio ſeu cõplenda ul̃ aliquid aliud q̃d audiri
poſſit dr̃. Et eſt notandũ q̃d poſt fractõem hoſtie. eps mittens
unã partẽ in calice et nichil dicat. Sꝫ ante q̃m reliquas duas
partes recipiat dicit omĩa que diebꝫ aliis tũc dicẽ cõſueuit ꝑ
ꝑmiſſa orõne illa. Dñe ihũ xp̃e fili dei uiui qui ex uoluntate
pris 7c̃. Qua facit de ſanguine mentõem. Quibꝫ receptis 7
omiſſis omĩbꝫ que dici ſolent añ ſũptõem calicis. Inmediate
particulam hoſtie cũ uino 7 aqua de calice recipit reuẽnt̃ 7 pẽa
perfuſus more ſolito digitis. coram medio altaris inclinat̃
dicit. Quod ore ſumpſim̃ dñe pura mente capiamus et c̃.
pretermiſſ. Corpus tuũ dñe 7c̃. Placeat tibi ſc̃a trinitas 7c̃. De
inde eo reũtente ad ſacriſtiam dicũt̃ ueſp̃e ſine cantu. poſtea
crux deponit̃. 7 denudatur altare. Ordo in ſabbato ſancto.

Sabbo ſc̃o hora ſexta cohoperiunt̃ altaria dc̃a ſexta
ignis nouus de criſtallo ul̃ calice excutitur 7 accẽ
ditur. Deinde dr̃ nona. Qua dc̃a pontifex ul̃ ali
quis ſacerdos inductus ꝑter caſulam. ſtans ante
medium altaris cũ miniſtris 7 cũ cruce aqua bñdicta incenſo 7
carbonibꝫ accenſis igne nouo. bñdicit nouũ ignẽ dicens.
Dñs uobiſcum. Bñdictio noui ignis. Deus qui ꝑ filiũ tuum
angularem 7c̃. Orõ. Dñe deus pater omĩps etne d̃s ſup hoc in
cenſum 7c̃. Et dum incenſum bñdr̃. acholitus ponit in thur
ribulo de ꝑdcis carbonibꝫ. Qua bñdictõe incenſi finita. põ
tifex ul̃ ſacẽdos ignem bñdictum aqua bñdicta aſpgit 7 poſi

to incenſo in thuribulo adolet deinde ignem. Interim uero
omnia eccleſie luminaria extinguuntur. Deinde diaconus in
dalmatica indutus ferens euangelium accepta a pontifice bene
dictione cum ſubdiacono portante in ſummitate arundinis uel ba
culi retorti ad ſimilitudinem ſerpentis triplicem candelam no
uo igne illuminatam. et deinde .v. grana incenſi benedicti. et cum aco
lito thuribulum ferente accedit ad cereum benedicendum prius
tamen ſtans in gradibus qui ſunt ante altare clamat ter alta
uoce in tono lectionis. Lumen christi. Vocem qualibet uice exaltando.
et chorus ſemper reſpondet. Deo gratias. Et mox ad pulpitum or
natum aſcendunt. Thurificato igitur prius libro. Incipit ab
ſolute diaconus. Exultet iam angelica etc. Subdiaconus. ad
dexteram eius ſtante. cumque peruenit ad. In huius igitur noctis. Tunc
infigit in anteriore facie cerei. deinde .v. grana thuris in medio
crucis. cum uero peruenit ad locum illum. Qui licet ſit diuiſus.
tunc accenditur cereus a ſubdiacono ex predicto nouo lumine.
cum autem dicit. O uere beata nox. tunc lampades et alia eccleſie lu
minaria ex ipſo nouo igne accenduntur. Itaque cerei bene
dictione expleta. pontifex et miniſtri ſolito more induti ad al
tare pedeunt et pontifex ſecrete illam orationem. Deus qui diuina
etc. Qua dicta ad ſedendum accedit et prophetie ſine titulo leguntur. deficit oratio.
tractus cantantur. et orationes dicuntur. Et dicto ultimo tractu. ſcilicet Sicut
ceruus. et oratio. Omnipotens ſempiterne deus reſpice propitius etc. Tunc cathechi deficit alia oratio
zantur infantes baptizandi per aliquem ſacerdotem. ¶ Facto
cathecismo proceditur ad benedictionem fontium hoc modo. Duo
ci cantores cum pluuialibus ſeu capis incipiunt coram alta
ri beati Prulati. qui eſt patronus eccleſie. Munatem. letaniam que
Requirit ſ. ſubordinatione ſubdiaconi. cumque peruenerit ad locum

illum. Secreta privatim. Tunc inclinant coram altari descendunt in choro cum cruce cereis et thuribulo. Inde letaniam canta(n)do descendunt ad fontes, processione sequente et psequitur letaniam usque Propicius esto. Deinde benedicuntur fontes. Asscendens ei pontifex gradus qui sunt ante fontes. secretoque silencio dicit. Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus adesto magne pietatis tue misteriis. adesto sacramentis et ad creandos novos populos quos tibi fons baptismatis parturit spiritum adoptionis emitte. ut quod humilitatis nostre gerendum est misterio tue virtutis impleatur effectu. Per dominum nostrum. Deinde dicit mediocri voce super fontes iunctis manibus ante pectus:

Per omnia secula seculorum. Dominus vobiscum. Sursum corda. Gratias agamus domino deo nostro. Vere dignum et iustum est equum et salutare. Nos tibi semper et ubique gratias agere. Domine sancte pater omnipotens eterne deus qui invisibili potencia sacramentorum tuorum mirabiliter operans effectum. Et licet nos tantis misteriis exequendis simus indigni. tu tamen gratie tue dona. non deserens etiam ad preces nostras aures tue pietatis inclina. Deus cuius spiritus super aquas inter ipsa mundi primordia ferebatur ut iam tunc virtutem sanctificationis aquarum natura conciperet. Deus qui nocentis mundi crimina per aquas abluens regenerationis speciem in ipsa diluvii effusione signasti. Ut unius eiusdem elementi misterio finis esset viciis et origo virtutibus. Respice domine in faciem ecclesie tue et multiplica in ea regenerationes tuas qui gratie tue affluente impetu letificas civitatem tuam fontemque baptismatis aperis toto orbe terrarum gentibus innovandis ut tue magestatis imperio sumat unigeniti tui gratiam de spiritu

ſcō. *Hic cum manu diuidat aquam in modum cru-*
cis. Qui hanc aquam regenerandis hoibus ꝑparatā
archana ſui luminis unxione fecundet. Ut ſcificatiōe
cōcepta in maculato diuini fontis utero in nouam re-
nouatam creatura ꝓgenies celeſtis emergat. Et quos
aut ſexus in corpe aut etas diſcernit in tpre. oms i
unam pariat gr̄a mater infantiam. Procul ergo hinc iube
te domine omnes ſpūs immundus abſcedat. procul tota
nequitia dyabolice fraudis abſiſtat. Nichil hic loci habeat
contrarie uirtutis ammixtio nō inſidiando circumuolet. nō
latendo ſubripiat nō inficiendo corrūpat. *Hic aquā manu*
tangat. Et hec ſcā innocens creatura libra ab omni impu-
gnatoris incurſu et totius nequicie purgata diſceſſu. Sit
fons uiuus. aqua regenerans. unda purificans. ut omēs
hoc lauacro ſalutifero diluendi operante in eis ſpū ſcō pfēe
purgatōis indulgenciam cōſequant. *Hic faciat crucem*
ſup fontem. Unde benedico te creatura aque per deum ui-
✠ uum per deū ✠ uerum per deum ✠ ſanctum. per deū qui
te in pncipio u͛bo ſeparauit ab arida cuius ſpūs ſup te ferebatur
qui te de paradiſi fonte manere fecit et in quatuor flumi-
nibus totam terram rigare precepit. *Hic diuidat aquam in*
quatuor partes proiciens cū manu de ea extra fontem i
q̄tuor ptes hoc modo. Qui te in deſerto amaram ſuauitate
indita fecit eē potabilem et ſicienti pplo de petra produxit.
Hic iterū crucem facit ſup fontem. Bene ✠ dico te p̄ ihm
xp̄m filiū eius unicū dnm nrm qui te in chana galilee ſi-
gno admirabili ſua potencia cōuertit in uinum qui pedibꝰ
ſup te ambulauit et a ioh̄e in iordane in te baptizatus ē.

qui te una cũ sanguine de latere suo produxit et discipulis suis
iussit. ut credentes baptizarent ĩ te dicens. Ite docete oẽs
gentes baptizantes eos. In noĩe pr̃is et filii et sp̃s sc̃i. Hic mutet
uocem q̃si lectĩoem legens. Hec nobis precepta seruantibus tu
deus omnip̃s clemens adesto. tu benignus aspira. Hic alet
ter in aqua hoc modo. Tu has simplices aquas tuo ore bñ
dicas Hic t̃ao facit crucem sup fontem. Ut p̃ter naturalem
emũdatĩoem quã lauandis possunt adhibere corporibus sunt
etiam purificandis mentibus efficaces. Hic mittat cereum +
illuminatum in aquam et dicat ad pristinum thonum pre
phationis. Descendat in hanc plenitudinem fontis uirtus
sp̃s sc̃i. totamque huius aque substantiã regenerandi fecun
det effectu. Hic tollatur cereus de aqua. Hic oĩum pec
catorum macule deleantur. Hic natura ad ymaginem tuam
condita. et ad honorem sui reformata principii cunctis uetu
state squaloribus emũdetur. Ut omnis homo hic lauacrũ
regeneratĩois ingressus uere innocencie nouam infanti
am renascatur. Sequens dicitur plane legendo. Per domin
num. Qui uenturus est. ℟. Amen. Hic tollatur de aqua ad
aspergendum clerum et populum in die pasche in missa et in omni
loco ubicumque libuerit. postea infundat crisma in frontem in — + et oleum sanctum
modum crucis sup ipsam aquam dicens. Sanctificetur et fecun
detur fons iste. In noĩe pr̃is ✠ et fi✠lii et sp̃s ✠ sc̃i. ℟.
Amen. Tunc inmisceat ipsum crisma in fontibus cum eadem aq̃
et aspergat cum manu p totum fontem. Sed si tunc nullus bapti
zandus sit quidam crisma in frontibus non infundunt.
Benedictĩoe fontium cõpleta sedit pontifex paululum in
secretario iuxta fontes. et exuta planeta paratus prout moris.

est regreditur ad fontes 7 rep̄sentatis sibi infantibus .s.
Johe. petro. ac maria. et eis prius cathezizatis p̄ sacerdotem
pontifex baptizat illos hoc modo. Primo ei interrogat offerentes.
Quis uocaris. et p̄sequitur formam solitam baptizandi.
hos quos baptizatos pontifex sacro crismate in fonte cōfir-
mat. Require formam confirmatōis .s. ¶ Omnibus hijs
p̄actis cantores incipiūt. R̸. Cantemus dn̄o. q͛d cantici
respondent in choro ordinate sicut uenerūt. et finito.
R̸. cantores resumūt letaniam ubi dimiserunt. Propic'
esto. et eam p̄sequūt᷑ usq; p̄pe finem ibi. Kyrieleyson. Ver-
tam̄ dc̄o in letania. Peccatores te rogamus. Tūc pontifex
et mīstri ad uestiariū reūtentes sollempnit᷑ induunt᷑.
letania itaq; finita cantor incipit .a'. Accendite. ter can-
tando illud. et semp̄ uocem gradatim exaltando nec R̸n-
detur Deo gratias. q͛d tn̄ in quibusdam ecclijs d᷑. Et tūc
accendunt᷑ luminaria circa altare. Deinde b̄ndictionem.
Et mox loco introytus. incipit᷑ sollempnit᷑ a cantoribus.
Kyrieleyson. q͛d fuerat in fine letanie dimissum. Quo i-
cepto pontifex p̄cedit ad altare cū ministris. cruce cereis
thuribulo 7 euūglīo p̄cedentib; faciens more solito con-
fessionem. Qua facta ascendit ad altare et finito. Kyrieleysō.
Incipit sollempnit᷑. Glia in excelsis deo. Et tūc campane
pulsant᷑. collc̄a. Deus qui hanc sacratissimam noctem. Epla.
Si consurrexistis Qua finita pontifex incipit. Alleluia.
Decantando illud ter et exaltando uocem suam gradatī
qual; uice. Et chor᷑ p᷑ quamlȝ uicem eadem uoce repetit
illud idem et postea R̸. Confitemini. cantat᷑ cōiter ab oīb᷑.
Deinde d᷑ tractus. Laudate dn̄m om̄s gentes. Euūglīn.

Veſpere aūt ſabbi. Nec portant luminaria ſʒ thuribulum
cū thure tantū. Quidam tantū portant luminaria ex
tincta ſʒ regreſſi accendūt. Euuglio finito. nō dicitur.
Credo in unum deum. Sʒ Dñs uobiſcum. Oremus. Offer
torium nō dicitur. Secreta eſt. Suſcipe q̄s dñe preces
ppli tui. Prephatio eſt. Te quidem dñe om̄i tp̄e. Que
dr̄ cottidie uſqʒ ad aſcenſionem. niſi alia ſpalr̄ aſſignē
tur. In hac tñ miſſa tn̄ dr̄ nocte. Et infra octab dicit
die. Sʒ poſt octab nō dr̄ die ſʒ dicitur. Sed in hoc potiſſimū
glorioſius predicare. Infra accōnem eſt. Cōmunicantes et
noctem ſacratiſſimam celebrantes reſurrectōis dñi nri ihū
xpi. Dicitur etiā alia infra actōem. Hanc igit oblatōem
ſeruitutis nr̄e et c̄. Et dr̄ tantū uſqʒ ad ſequens ſabbatū
incluſiue. Agnus dei. nō dr̄. pacis oſculum nō datur.
nec poſt coio cantatur. Sʒ poſtq̄ dixit poſt: Pater noſter:
Per omia ſc̄la ſclor. dicit. Pax dñi. Et reſpondet. Et cū ſpu
tuo. Poſtq̄m aūt cōmunicauit ſtatim pueſpens Inci
pit a choro. a. Alleluya. Et ueſpe ſuo ordine dicuntur.
Et pontifex ad altare ſtans. Inchoat ad mag. a. Veſpere
autem ſabbi. Quibz expeditis dicit. Dñs uobiſcum. Ore
oro. Spm̄ nobis dñe. Et dyacon. Ite miſſa eſt. cū dupplici
Allā. et ſic dicit uſqʒ ad ſabbm in albis. Sʒ nullo alio tp̄e
iungitur. Allā. cum. Ite miſſa eſt. ¶ Ordo ad benedicendū
SEcundum uſum ecclie romane m̄ſaʒ.
menſa benedicat hoc modo. ¶ In omibz et
diebz dñicis 7 feſtiuis 7 ferialibz dicatur ad
prandium Benedicite. Et reſpondet Dominus.
ut ſcdm ordinem romanū reſpondetur Benedicite. a. Oculi

omium unte sperant dñe rc. Glia pri. kyriel. xpel. kyriel.
Pater nr. Et ne nos. Oremus. Bñdic✠ dñe rc. Iube dop
ne bñdicere. Mense celestis rc. Et mox legitur caplm. Ds
caritas est rc. Vl caplm ipi diei cõueniens. ¶ In fine
prandij dr. Deus pacis et dilectois maneat semp nobc.
Tu aut dñe. ul. Confiteant tibi dñe rc. Glia pri rc. oro.
Agimus tibi grãs omips ds rc. R Amen. ps. Miserere mei
deus. Glia patri. kyriel. xpel. kyriel. pater nr. Et ne nos. V.
In dño lau. V. Magnificate dñm mecu. V. Sit nom dni.
Oremus. Retribuere dig. rc. R Amen. V. Bñdicamus
dño R Deo grãs. Tuc pcedens sup astantes signu crucis
dicit. Bñ✠dicat nos xps qui corpa. et rede. nos. et fide
liu aie p miam dei requiescant in pace. R Amen. Pat nr.
Bñdicite. R Dns uos bene✠dicat et abomi malo deffe
dat. et ad uitam etnam pducat. R Amen. Ad cena
nio dr. Bñdicite. V. Edent paupes rc. Glia pri. kyrie
leyson. xpel. kyriel. Pater nr. Et ne nos. Oremus. Il
Bñ✠dic dñe rc. Iube dopne bñdicere. Ad cenam uite
etne pducat nos rex rc. Et tuc dr. Deus caritas est. et c.
ul aliud loco lectois. ¶ Post cenam aut post dici. Vsus.
Omia pteriunt pter amare deu. Tu aut dñe misere nri.
uel. Omnis sps laudet dnm. V Memoriam fecit. Glia pri.
Bñdictus deus in donis suis. ps. Laudate dñm os gentes.
Glia pri. Et dr kyriel. et Pater nr. et. V. Dispsit dedit pau
peribus. et alij. et oro ut s. ¶ Infera uo quita cene dni r
dicit. a. Xps factus est pnobis obediens usq ad mortem.
Qua dca mox pontifex ul sacdos pducat signum crucis sup
mensam. nil dicendo. Et unusquisq dicat tacite. Pat nr.

Post cenam ũo d̃r eadem. ant̃. Xps f̃cs est. Deinde ps̃ Mi
serere mei deus. Postea. Pater n̄r. oȓo Respice q̃s domine
et c̃. ¶ Feria .vi. in pasceue d̃ni fit eodem modo. n̄ quia
iungitur ad predc̃am. ã. Mortem aũt crucis. ¶ Sabb̃o sc̃o
sup mensam. Ã d̃r u̇sus. B̃ndicite. ã. Vespere aũt sabbi.
⁊c̃. deĩde d̃r. kyriel̃. Pater n̄r. et alia p̃ut d̃r in singulis dieb'
ut p̃missum est. Post cenam aũt dicat̃ eadem. ã. Vespe aũt
sabbi ⁊c̃. Cum aũt dicat. Memoriam fecit. Gl̃ia patri. Oremus.
oȓo. B̃ndc̃s deus in donis suis. et alia que in singulis dieb;
dicunt̃ p̃ut dc̃m est. s̃. ¶ In pascha dicat̃ B̃ndicite. ant̃
Hec est dies q̃m fecit d̃ns. exultemus et letemur in ea.
Gl̃ia patri. Post prandium d̃r eadem. ã. Hec dies quã
fecit d̃ns. ps̃. Confitemini d̃no q̃m bonus q̃m in sc̄lm
mia eius. Et sic fit usq; in sabb̃m. ¶ Sabb̃o in albis ad
cenam d̃r. ℣. Edent paup̃es. In fine prandij d̃r. Memoriã fec̃
Sicut fit in alijs t̃pribȝ. ¶ In ascensione d̃r Benedicite. ã.
Ascendit deus in iubilo et d̃ns in uoce tube. Gl̃ia patri. In
fine d̃r. ℣. Ascendens xp̃s in altum. ℟. Captiuam duxit
captiuitatem. ps̃. Om̃s gentes et sic fit p̃ totã oct̃. ¶ In
pentecostem d̃r. ã. Sp̃s d̃ni repleuit orbem t̃rar et hoc q̃d
cõtinet omia scientiam h̃t uocis. Gl̃ia pr̃i. In fine prandij
d̃r. ℣. Repleti sũt om̃s spũ sc̃o. ℟. Et ceperunt loqui. ps̃.
Magnus d̃ns. Et sic fit usq; in cenam. sabbi sequentis.
¶ In natiuitate d̃ni dicatur. B̃ndicite. ã. Verbum caro
factũ est. et h̃i. Gl̃ia pr̃i. In fine prandij u̇sus. Notum
fecit d̃ns. ps̃. Cantate .ij. et sic fit per totam ebdomodã.
¶ Ordo ad consilium seu synodum.

Synodus seu consilium celebratur hoc modo. Sacerdotes et alii universi qui ad synodum iure vel consuetudine venire tenentur conveniant in civitate aut in alio loco, prout episcopus ordinaverit. ¶ Prima autem dies synodi mane conveniat in ecclesia in qua debet synodus celebrari. Tunc pontifex audita missa cum amicto. stola. pluviali. baculo pastorali. et mitra. paratus accedit coram altari et ibi incipit flexis genibus et mitra deposita scola prosequente. antiphonam.

Exaudi nos domine quoniam benigna est misericordia tua secundum multitudinem miserationum tuarum respice nos domine. Ps. Salvum me fac deus quoniam intraverunt aque. Gloria patri.

Ps. Exaudi. Pontifex post hec erigens. Oremus Oratio.
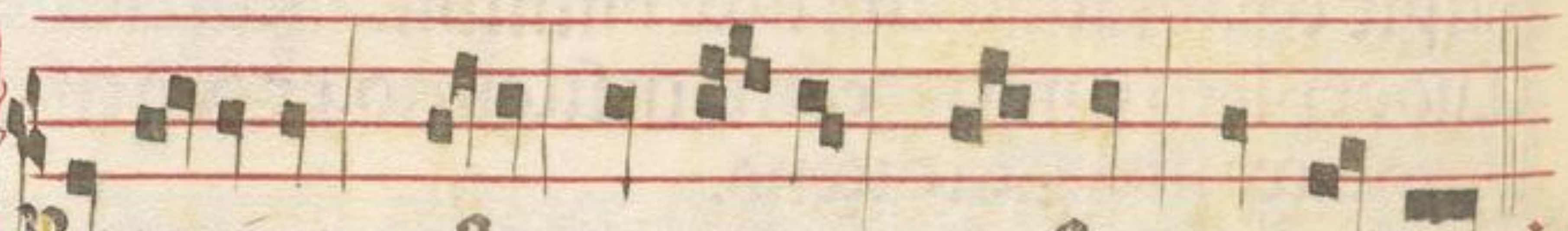
Omnipotens sempiterne deus qui in nomine tuo nos incolumes in loco hoc spiritualiter aggregasti mentes nostras quesumus paraclitus qui a te procedit illuminet et inducat in omnem sicut tuus promisit filius veritatem. cunctosque in tua fide et caritate corroboret. ut exercitati a temporali synodo proficiamus ad eterne felicitatis augmentum. Per eundem. In unitate eiusdem.

℟. Amen. Finita collecta dr̄ letania q̄m Rex ꝟ ſub ordīatē
ſubdyac. ep̄o ān altare ſup faldiſtorium mitra in capite ⁊
accumbente. ⁊ om̄ib; genua flectentib;. Et poſtq̄m cato
res in letania dixerint. Ut obſequium ſuitutis ⁊c. Et tn̄c
a choro reſponſum extiterit. pontifex ſe erigens ad chor
ſe uertens dicit. Ut hanc p̄ſentem ſynodum uiſitare
diſponere et bene ✠ dicere digneris. te rogamus audi
nos. Producens ſignum crucis ſup om̄s. Quo facto
iter accumbit cantorib; letaniā reſumentib;. qua dcā
ſe erigens dicit. Oremus. Et miniſtri. Flectamus. ge. le.

Da q̄s eccl̄ie tue miſericors deus. ut ſp̄u ſc̄o cōgregata
ſurſum tibi ſuiire deuotōe mereatur. Per dnm. Et ⁊
reſpondet ab omib; Amen. Deinde ad ſedem ſuam acce
dit. et dyacon dalmatica indutus bn̄dictōe accepta le
git euūglm ad ſiniſtram ptem p̄ſbiti. euūglm illo est.
Conuocatis ihūs .xii. diſcipulis Re feria quīta p̄t pent.
ul' illud. Qui uos audit me audit. Requīre ſub feſto ſci ⁊
felicis. Quo finito pontifex flexis genib; ⁊ mitra depoſita
Incipit coram altari alta uoce ymnum. Veni creator ſpūs.
Quo expleto om̄s ſedeant in ſilencio. et pontifex ſi uue
lit eos aloquitur ita dicens.

Ecce fr̄is ſimi uenerabiles cō ſacerdotes ac fr̄es uīri miſ
ſas deo p̄cibus ſc̄itatem uīām oportet. ut ea que de
diuinus officiis ul' ſacris ordinib; aut etiā de uīis morib;
et neceſſitatib; eccliaſticas a uobis cōferenda ſūt cū can
tate ⁊ benignitate unuſquiſq; ſuſcipiat. ſūmaq; reūencia
quātum ualet dn̄o adiuuante, p̄ficiat. ul' que emenda
tione digna ſūt omī deuotōe. unuſquiſq; fidelit' ſtudeat

emendare et is cui forte quod diceret aut ageret displiceat sine aliquo scrupulo contemptionis palam coram hominibus conferat. quatenus deo mediante et hoc ad optimum statum perveniat. ita ut non discordatus contencio ad subversionem iusticie locum inveniat. nec iter per querenda veritate vigor nostri ordinis vel sollicitudo tepescat. Post alocutionem huius vel prius quod est melius fiat sermo in quo tractetur de disciplina ecclesiastica de divinis misteriis et de correctione morum in clero sive ea que in nostris constitutionibus synodalibus intus instructio clarius demonstratur. Et mox paratus simone si querele sunt audiantur. Postremo caritative moneantur omnes quod durante ipso synodo honeste se habeant in domibus et extra. ita quod eorum honesta conversatio ceteris sit multo in exemplum. et data sollempni benedictione. scilicet Sit nomen domini benedictum licenciantur ut ad hospicium redeant. Secunda quoque die convenientibus omnibus in ecclesia pontifex dicit missam. Qua finita paratus ut supra. procedens coram altari ibi inchoans scola prosequente. antiphona.

Propicius esto peccatis nostris domine. oratio

Mentibus nostris quesumus domine spiritum sanctum benignus infunde, quatenus in nomine tuo collecti. sic in cunctis teneamus cum pietatis moderamine iusticiam. ut hic a te in nullo dissentiat voluntas nostra sed semper rationabilia meditantes que tibi sunt placita dictis exequamur et factis. R. Amen. Oremus. Et diaconus. Flectamus genua. Levate. oratio

Deus qui iuſticiam loqui 7 que recta ſunt precipis iu
dicare tribue nobis ut nec iniquitas in ore nec pra
uitas inueniatur in mente nõ puro corde puriorĩs ſermo
cõſentiat. oſtendatur in ope iuſticia. ne appareat dolus i
lingua. ſed ex corde ueritas proferatur. Per dnm. R. Amen. Poſt
hec tranſit ad ſedem 7 legitur Euuanglm. Deſignauit dominus.
Require in feſto bti luce. Quo finito pontifex incipit ympnũ.
Ueni creator ſpiritus. ut ſ. Deinde ſedentibus omnibus aloquitur
pontifex ſi uelit ſynodum hiis ũbis.
Reuerendiſſimi 7 ſanctiſſimi nobis dni 7 fratres mei piam 7
ſollicitudinem nr̃am oportet. ut ſicut eſter die ammo
nuimus benigniſſimã manſuetudinem uiam dedimus offi
ciis 7 ſacris altaribus gradibus aut ea etiam de moribus noſtris
et neceſſitatibus ecclaſticis quecumque renouanda ul̃ emendã
da ſunt caritas omnium nrm ubicumque nouit aliqua emenda
tõe cõdignam mediũ proferre nõ ambigat. ut pure ſcãta
tis ſtudium dño largiente ad optimũ perueniat ſtatum
ad laudem xpi nois domini nri. // Poſt hui⁹ alocutõez
ul̃ prius quod eſt melius fit ſeu 7 poſt ſermonem cõſtitutões
promulgantur 7 leguntur. Et tunc ſynodus finiatur. Recõmẽdantur
religioſi. Et pontifex ſe omnium orõnibus recomendat deuo
te. 7 omnis qui adeſſe debent noiatim uocantur. 7 cõtra abſcẽtes
proceditur, put epo uiſum fuerit expedire. Expeditis igitur expe
diendã ſunt omnis cũ reuerencia ſurgant de ſedibus ſuis 7
pontifex dicit. Oremus.
Exaudi nos dñe ſupplicum preces et cõfitenciũ tibi
parce peccatis 7 ſi quod offenſionis in hac ſynodi ce
lebritate contraximus te miſerante indulgenciã ſentiam⁹.

ut in eo qd sollicitum sumus agregatam sinodum a cunctis
primum absoluantur uinculorum nexibus delictorum p qd i
nos a cunctis excessibꝫ dne quesumus ppiciatus absolue ꝛ
qz in psentem deputa misericordem qd pfcto equitatis fine cōclu
dere poptamus. P dnm. R. Amen. Deinde diaconus dicit
alta uoce. Humiliate uos ad bndictionem. Omps dei filius
qui est unicum ꝛ finis et c. Vl diaconus dicit alta uoce. Humiliate uos cum mansuetudine et caritate ꝛ c. Requirenti
fit de sollempni epali bndictione ul alia int nros bndic
tões. ꝛ dat indulgenciam. Quo fcō omnes in pace ad ppria
reuertant. Si uero ppt aliquas necessitates oporteat synodū
celebrare. tunc uero in scda scessione. Sz in tcia dat bndictio ꝑ
sollempnius Omps dei filius. Et in scda dicit illa d. Sit no
men dni bndictum. Et in tcia uero. In scda recomēdant reli
giosi. et se pontifex orōnibꝫ omnium recomendat. et qui
ad eē debent uocantur. et licenciant et dicitur oratio.
Exaudi qs dne Et indulgencia cōcedatur ut pmissū
est. in pa tcia scessione. p eundem modum sicut in scda.
nisi quia tunc prima oratio est hec.

Omps sempiterne deus qui sacro ubi tui oraculo p
misisti. ubi duo ul tres in noie tuo cōgregati eēnt
te mediū fore ad esto cetui nro ppicius. ꝛ cor nrm illu
mina misericors. ut a dono mie tue nullatenus oberre
mus. s rectū iusticie tue tramitē in omibꝫ teneamur.
P dnm. Et secūda orō est.

Deus qui aplis tuis indulgentiam cōcedis ꝛ amore do
nans. da eis spm sapientie tue quibꝫ dedisti regimē
discipline. ut de pfectu scor omnium fiant gaudia sempi

terna. P domini. In unitate eiusdem. Post hec Evvangelium.
Designavit dominus. Require ut supra. Allocutio est.

Dilectissimi et venerabiles patres et domini mei oportet ut re-
ci que de ecclesiasticis officiis et sacerdotalibus gradibus
ut etiam canonicis sanctionibus propter diversas occupationes re-
aut quod negare non possumus propter vitam aliorumque desidiam
nocivam plenius ut oportet excusata sunt omnium vestrum unanimi con-
sensu et voluntate requirant. et habilitet coram sanctitate vestra corrigan-
tur. et que digna sunt emendatione ad meliorem statum auxi-
liante domino perducantur. Unde cui fortasse aliquid displicet
quod digestum est sanctitati vestre cum benignitate et modestia in-
timare non differat. quatenus quod vestra synodali conventione
statutum fuerit vel renovatum absque omni contrarietate con-
cordia scilicet pacis ab omnibus eque custodiatur ac teneatur ad
augmentum eterne beatitudinis omnium vestrum. ¶ Ordo suspen-
sionis reconciliationis et dispensationis. degradationis or-

Circa suspensionem reconciliationem. ordinum.
et dispensationem. depositionem. degradati-
onem et restitutionum sacrorum ordinum
prenotandum est quod clericus quandoque suspen-
ditur. quandoque deponitur. quandoque. degradatur. ¶ Suspen-
ditur quis quandoque ab homine. quandoque a iure et quandoque ad
tempus. quandoque imperpetuum. ¶ Ab homine quandoque
prelatus. sit in scriptis pronuntiat. Quia constat te tale quid
commisisse. Ideo ab officio seu executione ordinum tuorum te suspen-
do. vel nonius te suspensum. vel quando sit ingressive dicit. Quicumque
tale quid fecerit aut non fecit ipsum in hiis scriptis suspendo vel
noverit se suspensum. Talis autem sententia totaliter revocatur

Quia de tali negotio, ꝓpt̃ qđ ſuſpenſionis ſentenciam in
curreras emendatōem plenam ⁊ penitenciam cōdignam
egiſti. Ideo ſententiam ſuſpenſionis hui᷒ miſericorditer ꝛ
relaxamus. Illud aūt ſciendum qđ ſimplicit̃ ⁊ ſine ꝛ
tp̃is ꝑfinitōe ab hoīe ul̓ a iure ſuſpenſus ꝑpetuo itelligi͛
ēē ſuſpenſus. ad tp̃s uõ ſuſpenſus nō ſuſpenſus donec ꝛ
penituerit. donec ad iuīe tali quid abſtinueīt eo ipo q̃
penitet ul̓ abſtinet executōem ſui recupat. ñ alia ē
recōſiliatio. ſentēcie ſuſpenſionis relaxatiō neceſſaria.
Sʒ ⁊ q̃uis quilʒ ſacerdos in mortali peccato oculto cōſti
tutus q̃ tñ ad ſe ſit ſuſpenſus. tñ pacta penitēcia t̓ ꝑte
ipſius eo ipo talis ſuſpenſio eſt ſublata. ¶ Ad hec de
nici publice delinquētes ⁊ enormit̃ executōem ſui ordis
ſcḋm canones ꝑdunt. et etiā poſt actam penitenciā ab exe
cutōe ſuoꝝ ordinū ſuſpenſi remanent ad eo q̄ abſqʒ diſ
penſatōe ⁊ recōciliatōe nō penitent nullis liciate miniſtare
nec ad maiores ꝓmoueri. ꝑcipue ſi de hoc cōuicti fuerint
in iudicio ⁊ puniti epi. ⁊ tñ penitent in adulteriis ⁊ aliis ꝛ
criminibꝫ que ſūt minora. ¶ Et gn̄alit̃ ubicūqʒ iuīe
exꝑſſe nō ꝓhibent̃ poſt pactam penitenciam ul̓ ꝑtem ipī
cū talibꝫ diſpenſare ⁊ eos recōciliare. que recōciliatio ⁊ diſ
penſatio fiet hoc mō. ¶ Quāuis tale crimen enorme
publice cōmiſcens, ꝓpt̃ qđ ſcḋm iuris rigorem metueras ab
offitio ⁊ bñficio remoueri. ul̓ ꝓpt̃ qđ nō uales ulterius ſcḋm
canones in tuis ſacris ordinibꝫ liciate miniſtare. ul̓ de quo con
uictus eſt. ⁊ in iudicio cōtempnatus. q̄ꝛ tñ defectus nri
tp̃is antiquā nō patit̃ canonum man̄ē cenſuram. eligētes
potius diuina quam de ſeueritate reddere ratōem. Ideirco ꝛ

uitam tuã plenius agnoscentes 7 meliora 7 saluti uiciniora
de te de ceťo ũisimilr̃ expectantes de mĩa que sup exaltat ⁊
iudicium. hanc penam auctẽ nobis in hac pte a iure cõ
cessa tibi duximus relaxandũ indulgentes tibi. ut hoc nõ
obstante licite possis ad supiores ordines cõscendere. et in
susceptis etiam licite mĩistrare. Infamiam insup canonicã
ꝓpť hec cõtractam penitus abolentes 7 restituentes te in
integrum p̃sato statuy atqꝫ fame. ¶ Circha depositõem ⁊
notandum est qd̃ deponitur quis solo ũbo sentencialiť.
hoc modo. ¶ Quia nobis euidenť 7 legitime cõstat te ⁊
tale crimen seu flagitium cõmisisse. nõ solum graue uerꝫ
etiam dampnale est. 7 dampnosum. Idcirco de talium 7
talium cõsilio 7 assensu ab omĩ ordĩe 7 priuilegio clicali te
sentencialiť ꝑpetuo duximus deponendum. ¶ Per
talem itaqꝫ sentenciã taliť depositus ab omĩ ordinũ tam
maiorꝫ q̃m minorꝫ executõe ꝑpetuo est exutus. Uerꝫ si eps
euidenť deponens euidenť agnouit in posterꝫ emendatõe
uite 7 morꝫ depositi uł forte sentenciã in suam iniustam
fuisse potiť ei de iure m̃isericordiť restituere gradum 7
ordinum executõem qua p̃uatus extiterat. Que restitu
tio debet fieri in ecclia in qua epũs hoc elegerit. Que resti
tucio debet fieri siue sit cathedralis siue alia sit. Et corã
altari ubi ordines graduum distribuunť. 7 poť fieri per
epm solum cũ capitulo suo. 7 nõ solum in quatuor tp̃ribꝫ
uerꝫ etiã 7 qb̃libꝫ tp̃r 7 sine misse celebratõe. et tam restitu
ens quã restituendus debet ẽẽ ieiunus. ¶ Depositus
ergo qui restitutõem executõis. uĩj. inferiorꝫ ordinum peti
erit debet genua flectere coram epõ pacto amictu stola. ⁊

pluuiali mitra ſimplici 7 baculo paſtorali et ille dicat ter. Deus
in adiutorium meum intende. ℣. Dñe ad adiuuandum me
feſtina. Gloria patri. kyriel. xpel. kyriel. Pater noſter. Et ne nos
inducas 7c. ℣. Saluum fac ſeruum tuum dñe. ℣. Mitte ei
dñe auxilium. ℣. Dñs uobiſcum. Oratio.
Deus qui in ſcis habitas 7 pia corda non deſeris ſuſcipe p
pitius oronem nrãm 7 hunc famulum tuum qui delicto
rum cathena conſtringit miſatio tue pietatis abſoluat. Per xp̃m
dominum. Amen. Deinde manu impoſita dicit.
In nomine domini. Ego licet peccor tñ eps aucte michi accor
concessa. Per hanc manus impoſitionem reſtituo tibi kariſſimo
fři executionem ordinis 7 gradus hoſtiarij ul' lcõris ul' exorciſte
atq3 acoliti quibus fueras iſte priuatus ut amodo digne poſſis r
cuſtodire hoſtia domus dñi cum omnibus que intra retinentur
Et diſtincte legere de codice audiente pplo dei 7 ad hunc lcõis po
teſtate imponendi manus ſup energuminos ſiue cathecumi
nos ſiue bapticatos. Et deinde poſſis accende luminaria ecce
7 ante euuglin deportare. Preſtante dño nr̃o ihu xp̃o. Qui
uiuit 7 regnat. 7c. Et bñdicat ei dicens. Et bñ ✠ dictio di
omipotentis pris 7 filij 7 sps sci. deſcendat ſup te 7 maneat
ſemp. ℟ Amen. In ſubdiaconatus ordine. reconcilia
tõe ſeu reſtitutõe ſimili modo pceditur. nõ ſup dicitur em
ter: Deus in adiutorium meum intende. et kyriel. et Pat
noſter. Et uſus et oro Deus qui in ſcis 7c. ut s̃. Deinde 7
manu ſibi impoſita dicit eps.
In nomine domini. Ego licet peccor tñ eps reſtituo tibi
executõem gradus 7 ordinis ſubdiaconatus qua fueras
iuſte priuatus. ut amodo poſſis digne legere, pphas et

eplas ad missas 7 ministrare dyacono ac pbro uel epo atq3 offere
re eis inmaculatam hostiam ad altare dni caste uiuendo. ut in
scriptum est mundamini qui fertis uasa dni. Et bndicat
eum ut sup. nec mireris q2 in recōciliatōe seu restitutōe mi
norum ordinū 7 subdiac. diximus fieri debere manum
impositōem. qm̄ licet illa in distributōe seu collatōe or
dinum eorudem nō fiat recōciliatio. tn̄ seu restitutō illorum
rite sine ea nō fit. Et quāuis clicis in recōciliatōe gradum
fiat hec manus impositio. sitn̄ in reatu aliquem inciderit
nō iniungitur eis sollempnis penitencia sicut laycis.

Dyaconalis uō ordinis recōciliatio seu restitutio fit 7
similit per omnia sicut supra. In manus impositi
one dicit pontifex.

In nomine domini amen. Ego licet peccator tn̄ eps.
p hanc manus impositōem restituo tibi executōem
ordinis dyaconatus qua fueras iuste puatus. ut caste 7
uiuendo abhinc possis digne euāgelicam lectōem legere 7
ministrare pbro seu epo 7 effundere aquā in eucharistiam san
guīs xpi Et bndicit eum ut sup. // Presbitératus uero
ordinis recōciliatio seu restitutio fit similiter sicut supra.
Et impositōe pontifex ita dicit.

In nomine dni. Ego quāuis peccator tn̄ eps. p hanc ma
nus impositōem restituo tibi executōem ordinis pre
sbiteratus qua fueras iuste puatus. ut caste uiuendo 7
amodo possis cantare missas, p uiuis ac defunctis ac accep
tabiles hostias offerre deo 7 ministerium psbitále deuote
pficere. Prestante dno nro 7c. ℞ Amen. Et bndicit ei
ut s. Nunc degradatōe subiciamus.

Et est notandū q̄d ſicleric⁹ ſcḋm p̄miſſam formam
ſentencialit̄ depoſitus incorrigibilis appareat debet
excōmunicari. et ſi poſt modū in p̄fundis malorum
ueniens ↄtempſit. tūc cū eccl̄ia nōn h̄eat ultra q̄d faciat
debet illum degradare ⁊ curie ſeculari relinquere que de
gradatio fit hoc mō. Nam ip̄e degradandus indumēt̄
ſacerdotalib; ſi ſacerdos ſit indutus ul̄ dyaconalib; ſi ſit dy
aconus. ⁊ ſic de reliquis ordinib; ⁊ indumentis. Epiſcopū
exequēdo ſentenciam depoſitōis nullum p̄latum diudū
p̄ſente ſeculari iudice cui degradandus ē delinqui pu
blice. abradit cū uitro ul̄ alio hui⁹ lota manū illius q̄
collatōe ordinū iniuncta fuerūt et etiā tonſuram ſi ueller.
et cōſequent̄ ⁊ ſigillatim detrahit ei omīa inſignia ſiue
ſacra ornamenta que in ordinū ſuſcepit. ⁊ demum exuit
illū h̄itu cl̄icali. ⁊ induit layrali dicens publice iudici ſe
culari p̄ſenti. ut illū pp̄t ſcelera ſua ſic depoſitū degradatū
ſpoliatū exauctoratū in ſuū ſi uelit recipiat forū. Et eſt no
tandum q̄d in hac executōe ſiue nō eſt in eccl̄ia coepiſcopor̄
p̄ſentia. Nō eſt etiā ius ſiue fiat in eccl̄ia ſiue extra in platea.
Siue ep̄s degradans indutus ſit pontificalib; ſiue non. Et
talis degradatio ſollempnius depoſitio uocatur, p̄prie tam̄
loquēdo quis a dignitatibus ⁊ honorib; deponitur. Sꝫ ab
ordinib; degradatur. Et poſt talem degradatōem iuſte et
rite fc̄am ſolus romanus pontifex cū tali diſpenſat. Ep̄us
tn̄ ante ip̄m inſignium detractōem ⁊ etiā poſt ſiue depoſiti
onis p̄latōem diſpenſare ⁊ reſtituere ſolo ūbo pōt ſicut ⁊ ūba ſr
depoſitus fuit ut p̄miſſum eſt. Sꝫ ⁊ ſi p̄rius q̄m ſecularis
iudex nullū animaduertent talis depoſitio ⁊ degradatio in

iuſta nullum inueniatur. tunc nō ſolum ūbo. uerum etiā facto
ſm ea que pmiſſa ſūt diſpenſatio 7 reſtitutio fiet que inſi
gnia ſibi detracta ſeriatim ſigillatim 7 ſollempniter corā
altari reſtituent. ut ſi ſit eps recupabit orarium. baculū.
annulum. ſandalia. mitram. 7 alia inſignia pontificalia. Si
pſbr orariū 7 planetam. Si diaconus orarium 7 albā ſiue
dalmaticam. Si ſubdiacon patenam 7 calicem. Sic 7 reliq
gradus in repatōe ſua. recuperant ea que cū ordinarent
receperunt. Hec aūt in ſpeculo iudiciali. Initia pte ſub titu
lo de accuſatōibꝫ in C. ſo plenius duximus explicanda.

Ordo excōmunicandi et abſoluendi.

Deper excōicatōis 7 abſolutōis formā pnotan
dum eſt qđ triplex eſt excōmunicatio. minor
maior. et anathema. Minor excōicatio cōtra
hitur p ſolam pticipatōem cū excōmunicat.
et a tali poteſt ſimplex ſacdos abſoluē. abſqꝫ iuratoria cau
tione hoc modo. Talit ei excōmunicatus cōfitet. ppo ſacer
doti dicens. Confiteor deo 7 tibi qđ ſum excōmunicatus quia
pticipaui cū excōmunicato in oratōe ul locutōe. ul bibendo ul
comedendo cum eo. Sacerdos uero abſoluens dicat ſic ul
equipolencia uerba :-

Auctoritate dei oīpotentis et illa que m̄ cōceſſa eſt abſol
uo te a uinculo hui excōmunicatōis qm̄ cōfeſſus es 7
qualibet alia ſimilia ſi teneris in quantū poſſum 7 debeo reſti
tuo te eccliaſticis ſacramētis. Maior uō excōicatio pfert
Cum ego talis talem tcio 7 quarto ad mali hoc mō.
cam comunicendam legittime monuerim. ut talis
quem faciat ul nō faciat. ipe uō mandatum hui cō tēpſit.

adimplere quia nil uideret obediencia prodesse humilib;
ſi cōtemptus cōtumacib; nō obesset. Jdcirco auctoritate dei
oīpotentis p̄ris ⁊ filii ⁊ ſpūs ſcī. ⁊ btōr apl'or. Petri ⁊ Pauli ⁊ oī
um ſcōr exigente ipius cōtumatia ipm excōmunicato in
hus ſcriptis tam diu ipm uitandū denūtio donec imple
uerit qđ mandatur. Ut ſpūs eius in die iudicii ſaluus fiat.
Hanc tūc ſentenciā ſcriptam legendo ꝓmulget. Circa
abſolutiōem uō ab hac maiore excōicatōe ſiue a canone ſiue
ab hoīe ꝓlata tria ſūt ſpālit' attendenda. Primum eſt ut ex
cōmunicatus iuret ante omīa parere mandatis eccl'ie ⁊
ipius abſolutōis. Sup eo ꝓpt' qđ excōmunicatiōis uincu
lo eſt ligatus. Et ſi ꝓpter manifeſtam offenſam excōmu
nicatus ſic qđ ante ōmīa ſatiſfaciat cōpetent'. Scđm eſt
qđ recōcilietur qđ fieri debet hoc modo. Excōmunicatus
namq; ubi ſit fieri ſolitum eſt exutus uſq; ad camiſiam
ante fores eccl'ie coram abſoluente genua flectat. Et ipſe
tenens in manib; corrigiam ul' uirgam dicit. Ps. Miſere
mei deus. Ps. Miſereatur ui. V. Gl'ia p̄ri. Et in quolibet
uſu uerberet abſoluendum cū corrigia ul' uirga ſeuius ul' atti.
ꝓut abſoluenda cōtumatia ſeu culpa minor ul' maior ex
poſcit. Finito ps. dr̄ Kyriel'. xpel'. kyriel'. Pater nr̄. Et ne nos.
V. Saluū fac ſuū tuū ul' ancillam tuā. V. Nichil ꝓficiat inimi
cus in eo ul' in ea. V. Eſto ei dn̄e turris fortitudinis. V. Dn̄e ex
audi oīonem meā. V. Dn̄s uobiſcum. Oremus. Orō.
Deus cui ꝓpriū eſt miſereri ⁊ ſemp parcere ſuſcipe depca
tionem nr̄am ut huc famulum tuum ul' famulam ⁊
quem uel quam excōmunicatōis cathena cōſtringit. miſatō
tue pietatis abſoluat. P xp̄m dnm nr̄m. R. Amen. Alia orō.

Presta q̄s dñe huic famulo tuo digne penitencie fructum ut ecclie tue scē a cuius integritate deuiauerat peccādo commissor ueniam cōsequendo reddatur innoxius. Per xp̄m. ℟ Amen. Et postea dicit sic. Auctoritate dei omnipotētis ⁊ b[ea]tor[um] ap[osto]lor[um] petri ⁊ pauli ⁊ ecclie sue scē ⁊ ea qua fungor absoluo te a uinculo talis excōmunicatōis qua ex tali causa ligatus eras. ¶ Deinde apprehendat dexteram manum illius introducens eum in ecclesia dicens.

Reduco te in gremium scē matris ecclie ⁊ ad cōsortium ⁊ ad cōmunionem tocius xp̄ianitatis a quib[us] fueras per cōmunicatōis sentenciam eliminatus ⁊ restitutōem p[ar]ticipationū ecclīasticor[um] sacramētor[um]. ¶ Terciū est qđ debet absolutio fieri iusta ⁊ rationabilia p[re]cepta. Circa qđ cōsiderandum est. Utrum ille fuit ligatus a canone ul' ab hoīe. Si a canone satisfacto ei qualesit iniūgendum est sibi ne ulterius cōt[ra] illum canonem faciat nisi in casib[us] a iure p[er]missis. q[ui]t[ame]n de iure ⁊ cogendus est sufficient[er] sup[er] hoc p[ro] cauere. porro si h[abe]n[t] t[em]p[or]ale impedimentū quo min[us] ad sedem ap[osto]licam acced[er]e possit ab ordinario absoluitur. tūc iniūgendum est absoluto ut statim impedimento cessante debeat se sūmo pontifici ul' eius legato p[re]sentare. mandatū eius sup[er] hoc impletur[us]. nisi in pueris ⁊ mulierib[us] qui sic[ut] quib[us] p[er]petuū h[abe]n[t] impedimentū p[er]petuo excusantur. Si aliquis ligatus est ab hoīe aut offensa ei[us] est manifesta ⁊ tūc satisfacc̄ō debet p[ri]usq̄m absoluat[ur] aut dubia. ⁊ tūc si post absolutōem app[ar]uerit eū iniuste ligatū fuisse. nichil omīno p[re]cipiendum est ei. Si uō app[ar]uerit ip[s]m iuste fore ligatum p[re]cipiendum est. ut satisfaciat competenter. anathema uō .i. sollempnis excōmunicatio ⁊

pgrauiorib; culpis pfertur hoc modo.
Quia diabolo ſuadente xpianam pfeſſionem qm in
baptiſmo pfeſſus es p apoſtaſiam poſt ponens ecc
dei de uaſtare ecclaſtica bona diripere. itaq; paupes xpi
uiolent opprimere nō ueretur. Jdcirco ſolliciti ne p ne
gligenciam paſtoralem pereat, p quo in tremendo iudi
cio ratōem reddē compellam. Juxta qd nobis dns tribilr
cōminat dicens. Si nō annūciaueris iniquo iniquitatē
ſuam ſanguinem eius de manu tua requiram. Monuim
eum canonice. pmo. ſo. 7 tcio. 7 etiā quarto ad eius malici
am cō uincendam ipm ad emendatōem 7 ſatiſfatōem ac pe
nitenciam inuitant. Et pmo affcu corripientes p roth do
lor monita ſalutaria ſperniens eccle dei. qm leſit ul de hoc
ſupbie ſpu inflatus ſatiſfacē dedignat. Sane pceptis dm
cis atq; aplis informam. Quid de huiuſemodi puaricatorib;
agere nos oportet. Ait ēi dns menbrum a ſua cōpage re
ſoluit 7 a iunctura caritatis diſſociatur. 7 omē corruptis
ſcandalizat. erue eum 7 pice abſte. 7 apls inquid auferte m
malum a uobis. 7 iter ſiquis ſup noiatur ee fornicator aut
adulter. aut homicida. aut rapax. cum hui nec cibum ſu
mere licet. Et Johes pceptis a xpo dilectus. et tale nepharium
hoiem ſalutare, phibet dicens nec aue ei dixis nec eum in
domo pcepis dnica itaq; atq; pcepta aplica adimpleantur.
Si menbrū putridum 7 inſanabile qd medicine fomenta
nō rapit excōmunicatōis ferro ab eccle corpe abſcidatur.
nec tam peſtifero morbo. 7 reliqua corpis menbra ueluti ue
neno inficiantur. Igit quia monita menbra crebraſq; ex
hortatōes cōtempſitq; . tercio ſm dnicum pceptum uocatus

ad emendatōem ⁊ penitenciā uenire deſpexitq; culpā ſuā
nec cognouit nec cōfeſſus eſt nec miſſa legatōe excuſa
tōem aliq̄m ꝑtendit nec ueniā poſtulauit. Sʒ dyabolo cor
eius indurante incepta malicia pſeuerat. Iuxtaq; dicit ſe
cundum duriciam ſuam ⁊ cor impenitens theſaurizat ſibi
iram in die ire. Idcirco eum cū uniūſis complicib; fauto
ribusq; ſuis iudicio dei oīpotentis pr̄is ⁊ filij ⁊ ſp̄s ſc̄i et bt̄i
petri ꝑncipis aplor̄ ⁊ omnium ſcōr̄. nec nō ⁊ mediocritatis
nr̄e auctē ⁊ poteſtate ligandi ⁊ ſoluendi in celo ⁊ in terra
nobis diuinitus collata a p̄cioſi corpis ⁊ ſanguinis dn̄i
pceptōe ⁊ a ſocietate omnium xp̄ianor̄ ſepamus ⁊ a liminib;
ſancte matris ecclie in celo ⁊ in terra excludimus ⁊ excōmu
nicatum ⁊ anathematizatum eē credimus ⁊ dampnatum ꝗ
cū dyabolo ⁊ angelis eius ⁊ omīb; repbis in ignem eternum.
Iudicamus donec a dyabolo laqueis reſipiſcat ⁊ ad emenda
tōem ⁊ penitenciam redeat ⁊ ecclie q̄m leſit ſatiſfaciat. tra
dente eum ſathane in interitu carnis ut ſpūs eius in die iu
dicij ſaluus fiat. Et oms reſpondent ter. Fiat fiat fiat. Et
eſt notandum q̄d in platōe anathematis debent ſacerdotes
xij. ep̄m circumſtare. ⁊ lucernas ⁊ candelas ardentes in manib;
tenere quas i cōcluſione .i. in fine anathematis p̄iceē debēt
in terram ⁊ pedibus conculcare que candele debēnt ſicut ſal
infatuatur ⁊ ad nullum uſum ulterius poni. Deinde epi
ſtola p̄ſb̄ris p̄rochias ⁊ etiā uicinis ep̄is mittat̄ cōtinens
nomen excōmunicandi ⁊ excōmunicatōis cām ne quis ꝑ
ignoranciam ulterius cōmunicet ⁊ ut excōmunicatōis
occaſio omnibus auferat̄. Si uō anathematizatus penitē
cia ductus ueniam poſtulat ⁊ emendatōe ꝑmittit. Ep̄s

qui eũ excõmunicauit añ ianuas ecc̃e dz uenire ⁊ xij. pſbri
cũ eo qui eum hinc inde ↄcũſtare debent. Ibi etiã ↄcũſtare
debẽt illi quib; iniuriã ul' dampnũ illatũ eſt ⁊ ubi ↄ ſm le-
ges diuinas om̃e dampnũ emendari. Deinde interroget
ep̃s ſi p̃niam iuxͣ canones ſcipuit p p̃petratis ſcelerib; ſu-
ſcipere uelit. ⁊ ſi ille tenet, pſtratus ueniam poſtulat. culpã
cõfitet'. penitẽciã iplorat de facinus cautelam ſpondet. Tc
ep̃s apphenſa manu ei' dextra in eccliã eum introducat ⁊ cõ-
munione xãnã ei reddat. ſeptem pſ p̃niales decantãdo
cũ p̃cibus. Kyriel'. Pat' noſter. ut ſ. Oremus. Oratio.

Maieſtatem tuam qs dñe ſcẽ pat' omipotens et'ne deus
qui nõ mortem peccoꝝ ſz ueniam ſemp inquiris reſpice
flentem flentem famulũ tuũ attende, pſtratum. eius p̃ce
planctũ in gaudium tue miſatõis conu'te. ſcinde delictoꝝ
ſaccum. indue eum leticia ſalutari. ut poſt lõgam p̃egri
natõis famem de ſcis altarib; ſacietet'. Ingreſſus q; cubi-
culum regis in ip̃ius aula bñdicat nomen glie tue ſemp.
P dñm nrm̃. R. Amen. Alia oratõ. Deus miſicors deus
clemens. Require ſ. Feria. v. cene dñi ũbis pluralis numeri
in ſingulare mutatis.

Ordo ad reconciliandum apoſtatam. ſciſmaticum ul' he-
Apoſtate reconciliatio fit hoc mõ. Hereticum.
primo enim ante fores ecclie interroget il-
lum epiſcopus uel ſacerdos de fide. Quo
facto dicat ſuper illum exorciſmum ſequen-
tem. Exorciſmus:-

Exorcizo te inmunde ſpũs. p deum prẽm oĩpotentem. et
p ihm xpm filium eius ⁊ ſpm ſcm. ut recedas ab hoc fa

mulo tuo dei. quē deus 7 dñs nr̄ ab erroribꝰ 7 deceptōibus
tuis liberare. 7 ad ecclīam scām matrem catholicam atq;
aplicam reuocare dignatur. Ipē tibi impat maledicte
dampnate qui p salutem hōium passus mortuus 7 sepul
tus te 7 omīs uires tuas supauit. atq; resurgens celos as
scendit. Inde uenturus est iudicare uiuos 7 mortuos et se
culum p ignem. ℞ Amen. Tūc signetur illum signo
crucis dicens. Accipe signum crucis ✠ xpi atq; c
aritatis qđ prius acceptum. sȝ male deceptus anegasti. De
inde introducat illū in ecclīa dicens. Ingredere in ecclīa
dei in qua incaute oberrasti ac euasisse te laqueos mortis
agnosce horesce ydola. respue omnem prauitatem siue supsti
onem hereticam ul' gentilem aut iudaicam. Cole deū oīpo
tentem 7 ihm xpm filiū eius unū 7 uerū deum. scām 7 indi
uiduam trinitatem. Tu aūt omips deus hanc ouem tuā
de fauce lupi tua ūtute subtractam patne pcipere pieta
te 7 gregi tuo reforma pia benignitate. ne de familie tue
dampno inimicus exultet. Sed de reūsione 7 libatōe eī
ecclīa tua ut pia mat' de filio recepto gratuletur. P xpm
dnm nrm. ℞ Amen. Oremus. Oratio.
Deus qui hoīem ad ymaginem tuā cōditum misericor
diter reparas quē misabilit' creasti. respice ppicius sup
hunc famulum tuū ut qđ eius ignorancie necessitate ho
stili 7 dyabolica fraude subreptum est. Indulgencia tue pi
etatis ignoscat 7 absoluat ut altaribꝰ sacris recepta iuita
tis tue cōmunione reddatur. P dnm nrm. ℞ Amen. Tūc
facit illum cōfiteri fidem catholicam dicens. Credis in deū
prem oīpotentem creatorem celi 7 tr̄e. ℞ Credo. Credis 7

in spm scm scam eccliam catholicam comunione remissio
nem pccor. carnis resurrectoem. 7 uitam etnam. post mor
tem Rndit. Credo. Postea dicit ita. Homo abrenuntias
sathane 7 anglis eius. Rn Abrenuntio. Abrenuntias etia
omi secte gentilitatis ul heretice puitatis. siue iudayce 7
supstitois. Rn Abrenuntio. Vis esse 7 uiue in unitate sce
fidei catholice. Rn. Volo. Tuc imposita manu sup eum
DOmine deus omps pat dni nri ihu xpi q S dicit.
dignatus es huc famlu tuu ab errore gentilitatis 7
ul mendatio hrtice prauitatis siue iudayce supstitionis
clement eruere. 7 ad eccliam tua scam reuocare. tu dne imit
te in eum spm scm paraclitu de celis. R. Amen. Spm sapie
7 intellectus. R. Amen. Spm cosily 7 fortitudinis. R. Am.
Spm sciencie 7 pietatis. R. Amen. Adimple eum spu timo
ris dni. Ut in noie dni nri ihu xpi signo ✠ crucis signet
in uitam etnam. R. Amen. Cum uo hus qui auctor seu
pcipuus 7 notabilis fautor scismatis extitit ad eccliam
unitatem reuertitur. hanc faciat publice professione
et abiuratoem:·
EGo talis clicus ppositus ul archiaconus talis ecclie 7
comperto diuisionis quo tenebar diutia me tum de
liberatoe ptractans prona 7 spontanea uolutate ad unita
tem sedis aplice diuina gratia duce reusus sum ne uo
no pura mente s simulata reuersus existimer. spondeo
sub ordinis mei tantu. 7 anathematis obligatoe ac pmitto
tibi tali epo. 7 p te sco petro aplor pncipi. atq eius uicario
.N. btissimo 7 successoribus illius me nuq quorlib suasiois
ul quocuq alio mo ad scisma de quo redemptoris nri gra

libante ereptus ſum reuſurus. Sed ſemper in unitate eccleſie ſancte catholice in communione romani pontificis per omnia permanſurum. Inde iuratus dico per deum patrem omnipotentem et hec ſancta quatuor euangelia que in manibus meis teneo me in unitate et communione premiſſa inconcuſſe manſurum. Quod ſi hoc abſit ab hac meum unitate aliqua occaſione uel augmento diuiſero periurii reatum incurrens et eterne obligatus pene inueniar. et cum auctore ſciſmatis habeam in futuro ſeculo portionem. Hanc autem confeſſionis promiſſionisque mee cartulam ſubſcribendam dictaui et propria manu ſubſcribens tibi tradidi. Si uero aliquis hereſi archa ſeu precipuus auctor alicuius hereſis ad unitatem eccleſie reuertitur faciat publice profeſſionem et abiurationem.

Ego .N. diaconus. ſacerdos. uel prepoſitus talis eccleſie cognoſcens ueram catholicam et apoſtolicam fidem anathematizo hic publice omnem hereſim precipue illam de qua hactenus extiti infamatus Que aſtruere conatur hoc uel illud. Conſentio autem ſancte romane eccleſie et apoſtolice ſedi. et ore et corde profiteor me credere ſic uel ſic. et eandem fidem teneri et profiteri quam ſancta romana eccleſia auctoritate euangelica et apoſtolica tenenda tradit. iurans per ſanctam moyſem .i. eiuſdem ſubſtancie trinitatem per hec ſacro ſancta euangelia eos autem qui contra hanc fidem uenerunt cum dogmatibus et cum ſectatoribus ſuis eterno anathemate dignos eſſe pronuncio quod ſi ego ipſe quod abſit aliquando contra hec aliquid ſentire aut predicare preſumpſero canonum ſeueritate ſubiacean. Ordo ad itinerandum.

Prelatus incipiens iter agere hunc ordinem dicit. postquam equum aſcenderit. Inchoat. Antiphona. In uiam pacis. Pſalmus. Benedictus dominus deus iſrael. Gloria patri. poſtmodum. Antiphona.

In uiam pacis ⁊ pſperitatis dirigat nos omīps ⁊ miſericors
dn̄s ⁊ angelus raphael comitetur nobiſcum in uiam. ut cū
pace ſalute ⁊ gaudio reūtamur ad ppria. kyrieł. xpeł. kyrie.
pater nr̄. Et ne nos. ℣. Saluos fac ſuos tuos. ℣. Mitte nobis
auxilium de ſcō. ℣. Eſto nobis dn̄e turris fortitudinis. ℟.
Nichil pficiat inimicus. ℣. Bn̄dictus dn̄s die cottidie. ℟.
Pſperum iter faciat nobis deus ſalutarium nr̄orum. ℣. Vias tuas
demonſtra nob dn̄e. ℟. Et ſemitas tuas edoce nos. ℣. Uti
nam dirigantur uie nr̄e. ℟. Ad cuſtodiendas iuſtificatōes
tuas. ℣. Erunt praua in directa. ℟. Et aſpa in uias planas. ℣.
Angelis ſuis deus mandauit de te. ℟. Ut cuſtodiant te i
omīb; uiis tuis. ℣. Dn̄e exaudi orōnem meam. ℣. Dominus
uobiſcum. Oremus. Oratio.
Deus qui filios iſrł. p maris mediū ſicco ueſtigio ire feciſti. qui
tribus magis iter ad te ſtella ductrice pandiſti. tribu
e nobis iter pſperum. tpſq; tranquillum. ut angelo tuo
ſcō comite ad eum quo pgimus locum ac demum ad eter
ne ſalutis portum puenire feliciter ualeamus.
Deus qui abraham puerū tuū de urbe caldeorum eductū
p omnis ſue peregrinatōis uias illeſum cuſtodiſti. qs
ut nos famulos tuos cuſtodire digneris. Eſto nobis dn̄e
i pcinctu ſuffragium. in uia ſollatium. ⁊ in eſtu umbraculū.
in pluuia ⁊ frigore tegumentum. in laſſitudine uehiculum.
in aduſitate preſidium. in lubrico baculus. in naufragio
portus. ut te duce quo tendimus pſpere perueniamus. et
demū incolumes ad ppria redeamus. Alia orō. Adesto
dn̄e ſupplicationib; nr̄is famlorum ⁊c. Alia oratio.
Preſta qs omīps deus ut familia tua p uiam ſalutis

incedat

incedat ⁊c̄. Ultimo dicit pontifex. ℣. Procedamꝰ in pace.
℟. In noīe dn̄i. Ordo cont᷑ auram leuetam.

Contra aereas tempestates. cum primo uidet᷑
aura in moderate leuari. pħicat sac̄dos contra
illam aquam biñdictam. Et mox cum clicis an
altare accumbit dicens. vij. ps̄ sequentes. s.
Beatus uir. Domine quis hītabit. Deus in nomine.
Deus in adiutorium meum. Fundamenta. Dominus
regnauit decorem. Beati omnes. Et si uelit canticum
graduū. Quo fc̄o stans dicit. Adiutoriū. ℣. Ostende
nobis dn̄e. ℣. Adiuua nos deus salutaris nr̄. ℣. Nichꝰ
pficiat inimicus in eo. ℣. Fiat mīa tua dn̄e sup nos. ℣.
Saluum fac pplm̄ tuum. ℣. Vox dn̄i sup aquas multas.
℟. Deus maiestatis intonuit dn̄s sup aq̄s mltas. ℣.
Uiderunt te aque deus. ℟. Uiderunt te aque ⁊ timue
runt. ℣. Quid est tibi mare qd̄ fugisti. ℣. Et tu iorda
nis qꝛ cōuūsus es retrorsum. ℣. Non preualebis. ℟. Eos
qui ambulant in inocencia. ℣. Dn̄e exaudi orōnē. ℣.
Dominus uobiscum. Oremus. Oratio.

Rex eterni imperij omīps deus qui das escam omni
carni qui operis celum nubibus ⁊ paras t̄re pluuiā
qui mandas nubibꝫ desup. ⁊ ianuas celi apens. qui trāsfers
austrum de celo ⁊ inducis in ūtute tu affricum. q̄ rigas mō
tes de supioribꝫ suis ⁊ de fructu oper᷑ tuor᷑ saciabit᷑ terra.
qui angelo pcepisti ne t̄re mari neqꝫ arboribus ne nocēt.
parce metuentibꝫ ⁊ ppiciare supplicantibus te. et t̄e dn̄e
supplices exoramus. ut pcul abscedant incursio turbinū.
calamitas tempestatum. fragor grādinum. pcussio flumi

nium 7 qualibȝ insidie inimici. temperentur infestatio
nutrua noxieqȝ pluuie uentoꝝ flāma fiat moderate su
spensa. Omnis quoqȝ sp̄s ꝓcellaꝝ aeree potestates dextā
tua ꝓsternant ꝟtute. descendat q̄s dn̄e sp̄s scs atqȝ ut sa
mueli crinigero agnoli in holocaustum tuū maiestate
fragoꝝ auraꝝ turbam repulit ad ūsantem. ita fugatis ⁊
omnibȝ contrarie potestatis ūtutibȝ fruges mentes 7 cor
pora fidelium manu fuet anglica, ꝓtectōe supna 7 post ⁊
lapides nubiū impetus in laudis 7 de uotōis ac sp̄ualis
amoris augmentum transeat comunatio potestatis. ✠
Q. ui. ui. 7 reg. ℟. Amen. Oremus. oratio.
Domine ihu xp̄e qui iordanis flumine bndixisti
7 in eo baptizari uoluisti bene ✠ dicere digneris
has nubes 7 eis imperare ne noxia queqȝ emittant. Q.
Ordo ad uisitandas parochias. Qui 7 reg.
Pontifex uisitans parochiam quod facere tene
tur exemplo domini qui circuibat castella do
cens ut legit̄. M̄. vi. Cum post uenit ingredit̄
cimiterium dicens. De profundis. kyrieleysō.
xp̄el. kyriel. Pat̄ noster. Et ne nos. ℣. A porta inferi. ℣.
Domine exaudi. ℣. Dominus uobiscum. ℟. Et cum
sp̄u tuo. Oremus. oratio.
Deus cuius miseratione anime fidelium requiescunt
et c̄. Eodemqȝ fiat inde recedere uolens. Deinde in
trans ecclīam ꝓsternit se orans ante altare. et mox surgēs
osculatur mediam frontem eius 7 dr̄ missa. Qua finita et
bndictōe data accepto sup pellicio amictu stola pluuiali
mitra simplici 7 baculo pastorali ꝓponit ꝑplō cāis aduētus

ſui uidelꝫ qꝛ ſacri canones ⁊ eccliaſticus ordo hec fieri p
cipiunt ꝑpt̃ multa. ¶ Primo ad abſoluendum aīas
defunctoꝝ. ¶ Scđo ut ſciat ⁊ uideat qualr̃ eccl̃ia ipa
ſpūalr̃ ⁊ tp̄alr̃ gubnet̃ quocūqꝫ ſe hēat in ornamentis.
Qualr̃ ibi in eccliaſtica ſacramenta miniſtrant̃ ⁊ diuīa
officia pagunt̃. Quale ſuiciū ibi impendit̃. Qualis
ſit uita miniſtroꝝ ⁊ ꝑpli ut ex offitio ſue inquiſitionis
ꝑ epm̄ ſi qua ī pmiſſis corrigenda fuerit corrigantur ⁊
emendent̃. et ꝑcipiat fieri libros ⁊ alia neccīa eccliaſtica
ornamenta. ¶ Tercio adultia fornicatōes ſortilia di
uinatōes ⁊ ſimilia publica. ꝑplo puniēda adqꝫ iterdū
nō ſufficiūt eccīaꝝ rectores oſtendēs diligent̃ ꝑplo quā
dampnabilia ⁊ deteſtanda ſūt crimina ipā. ¶ Quarto
ꝑpt̃ caſus qui de iure ul̃ de cōſuetudine ad epm̄ taxat ꝑti
nere noſcunt̃. qui in noſtris cōſtitutōibꝫ ſynodalibꝫ cō
tinentur: de omībꝫ nullus ⁊ alius ſe intromitte pōt. proteſtans
plebi qđ ſi quis ul̃ ſi qua in aliquo ipoꝝ caſuum ul̃ in quocūqꝫ
alio cōſcilio eius indigent. pactus eſt benignus audire ⁊
cōſcilium ⁊ abſolutōem impendere ac penitenciā miſicodit̃
iniungere ſalutarem. ¶ Quinto ad exibendum ſacra
mentum confirmatōis qđ nullus alius niſi ſolo epō ex
diuina ⁊ aplica inſtitutōe dare pōt. Nam dn̄s aplos cō
firmauit et ꝑ eos eoꝝ ſucceſſores. ſ. epōs ⁊ ſupiores ꝑplos
cōfirmandos ēē decreuit. Debet aūt inſinuare plebi qꝛ
nullus cōfirmatus debꝫ recōfirmari. Quod ūnus qui
nō ſit confirmatus pōt ēē in cōfirmatōe patrinus. Qđ
nullus excōmunicatus ul̃ grauibꝫ facinoribus alligat̃
ingerat ſe ad ꝑcipiendum hoc ſacramentum ul̃ ad ꝑnti

dum. Quod adulti debent prius cõfirmari et post modũ
cõfirmati. Quod in hoc sacrificio cõpatrinitas cõtrahit impedi
ens matrimoniũ et dirimens iam cõtractũ. Quod nullus pñ
tet ñ unum uel duo ad plus. Quod cõfirmandi de honesta
te nõ de necessitate debent ẽẽ ieiuni. Hec igitur et alia ppl̃o
pnũcientur put in nris cõstitutõibus sinodalibus plenius
demonstratur. ¶ Sexto indicat diligenter ppl̃m ad peni
tenciam et instruat in ecclesiasticis sacramentis et in articulis
fidei et qualiter debent declinare a malo et facere bonum. fugere
uicia et sectari uirtutes. et quod alii nõ faciant quod sibi nolunt ab
aliis fieri. Hys expletis indulgentia detur et fiat ppl̃o con
fessio et absolutio gñalis. ¶ Post hec assũpto pluuiali ni
gri coloris exeat in cimitium cruce aqua bñdicta et clero
pcedentibus cantando. Rñsum. Qui lazarum. Ipse uero de
ductus a duobus et inde thobaliam ante ipm tenentibus sedit
dicens. ps. De pfundis. Et finito pmisso. R. cantatur. Heu
michi dñe. Quo finito inchoatur sollempniter. R. Libera
me domine. cum uersibus suis. Quo finito cantatur. kyriel.
xpel. kyriel. Et mox eps mitra deposita recipiens ysopum
cum aqua bñdicta de manu alicuius osculantis manũ eius
dicit. Pater nr. Aspgens cimiterium coram se. et mox tradens
ysopum alicui sacerdoti sup pelliceũ et stolam hñti manũ eius
osculanti ut aspgat totũ cimitium. Ipse autem psequitur dicens.
Et ne nos. V. In memoria. V. A porta inferi. V. Requiem eternam.
V. Dñe exaudi. V. Dñs uobiscum. Oremus. Et iunctis
ante pectus manibus dicit. oro. Deus qui inter aplicos sacer
dotes. Alia oro. Deus uenie largitor. Alia oro. Deus cui miser
atione anime. Quibus dictis dicit. Requiescant in pace. Rñ.

Amen. Mox eleuata dextera, p(ro)ducit ſignum crucis ab o(mn)i
p(ar)te ſup(er) cimiteriu(m). et t(un)c egrediunt(ur) in eccl(es)iam ordine q(u)o
uenerit dicendo ps. Miſere(re). Ip(s)e u(er)o dicit illum uoce dimiſ
ſa cu(m) deducentib(us) eum. ps finito d(icitu)r. Requiem et(er)nam. Kyriel(eison).
X(rist)el(eison). Kyriel(eison). Et ep(iscopu)s ſtans coram altari depoſita mitra dicit.
Pater n(oste)r. Et ne nos. V. A porta inferi. V. D(omi)ne exaudi. V. D(omi)n(u)s
uobiscum. Oremus. Abſolue q(uaesumu)s d(omi)ne a(n)i(m)as famulorum et c(etera).
(His) expletis depoſito pluuiali nigro (et) aſſumpto albo co(n)fir
mat pueros in quo p(ro)cedat, p(ro)ut ſup(ra). in tractatu de co(n)firma
t(i)o(n)e dic(tu)m eſt. Et expedita ita q(ue) co(n)firmat(i)o(n)e (et) b(e)n(e)dictis ornam(en)tis
ſi qua b(e)n(e)dicenda ſunt depoſitiſq(ue) indumentis ecc(les)iaſticis con
feſſiones (et) deinde querelas ſi que ſu(n)t audit (et) de uita co(n)u(er)ſat(i)o(n)e
cleri (et) p(o)p(u)li. (et) qualit(er) ſp(irit)ualia (et) t(em)p(or)alia in ip(s)a eccl(es)ia miniſtrantur. (et)
de libris (et) ornamentis diligent(er) de plano inquirant.

Ordo ad recipiendum p(ro)ceſſionalit(er) p(re)latum u(e)l legatum:·

Prelatus u(e)l legatus hoc mo(do) p(ro)ceſſionalit(er) recipit(ur)
proceſſione ei ex(tra) fores eccl(es)ie ordinata reliquie (et)
c(etera). Et p(re)latus eccl(es)ie cu(m) pluuiali mitra (et) baculo.
et alii maiores ip(s)ius eccl(es)ie parati pluuialibus
ſicut in ultimo capite p(ro)ceſſionis. quidam t(ame)n nu(m)q(ua)m portant
crucem in p(ro)ceſſione que ſit p(ro)uius. Et accedens p(re)latus u(e)l le
gatus recipiendus genu flectit ibi coram cruce u(e)l reliquiis
ſup(er) tapetum paratum. Et crucem u(e)l reliquias oſculatur.
Deinde ſurgit (et) t(un)c p(re)latus u(e)l eo abſente maior ip(s)ius ecc(lesie)
offerit ſibi yſopum cum aqua b(e)n(e)dicta ut ſe (et) circu(m)ſtan
tes aſp(er)gat. (et) thus b(e)n(e)dicendum in thuribulo ponendum.
Quo facto p(re)l(atus). idem p(re)latus u(e)l maior eccl(es)ie in tenſe illu(m)
ſolum (et) dat illi eu(an)g(e)l(iu)m ad oſculandum. Et mox ip(s)e pre

159 X

latus ecclie accentis ⁊ alius maioris dignitatis in ea asumptis eum deducunt cū pcessione ecclam ingrediente cantatur Antiphona.

Sacerdos et pontifex et uirtutum opifex bonus pastor in populo sic placuisti domino intercede pro nobis.

ul'. R. Ecce uir prudens. V. Ecce uere. Gloria patri. ul'. R. Ecce sacerdos. V. Benedictionem. ul' si sunt duo ul' plures q̄ recipiuntur cantatur. R. Ciues aplor. Et sic deducitur ad gradus coram altari ubi psternitur ad orandum. R. ant. finito eo pstrato manente plat' ecclie ul' eo absente. is qui maioris dignitatis est in pcessione dicit sup illum. V. Protector nr̄ aspice deus. R. Et respice in faciem. Et hoc si ille sit epc. Si uō si abbas ul' cardinalis nō eps dicit V. Saluum fac seruum tuum. V. Mitte ei dn̄e auxilium de. V. Nichil pficiat inimicus in eo. V. Dn̄e exau. V. Dn̄s uobiscum. Oremus. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus qui facis mirabilia magna solus ⁊c. Require s. sub titulo de ordinatione abbis. Oratione finita erigitur ab accubitu a pmissis duobus eum deducentibus ⁊ sollempniter bn̄dicat ⁊ indulgentiam concedat. Si uō bn̄dicere nolit ul' est talis cui nō competat bn̄dicere ul' indulgentiam dare. mor ad hospicium

suui accedat pmissis duobus depositis pluuialibus associanti
bus eum. Si uero platus ipse ad uisitandum ueniat pre
missa forma suata oratio erit hec. oratio.

Deus humilium uisitator qui eos paterna uisitatione
consolaris ptende societati nre gratiam tuam ut per eos
in quibus habitas tuum in nobis sentiamus aduentum. P
dnm nrm. Si autem sit nouus platus primo ad ecclesiam ue
niens oratio erit hec. Deus omnium fidelium pastor. Re
s. in ordinatione epi. Si uero sit abbatissa nouiter benedicta. primo
ueniens ad monasterium suum fiat put dicitur supra i
titulo de benedictione abbatisse

Ordo ad recipiendum regem uel principem processionaliter.

Si rex uel princeps processionaliter recipitur cantatur. R.
Elegit eum dns in excelsum. V. Glorificauit il
lum. Gloria patri. uel R. Possui adiutorium. V. Inue
ni dauid. uel R. Tua est potencia. V. Creator om
nium. R. Aperiat. uel R. Dilexisti iusticiam. V. Ppt ueritatem.
uel R. Deum time et mandata. V. Timentibus deum. Que sabbato
post cineres ad uespas. et R. finito illo psttrato ante altare manen
te dd. V. Deus iudicium tuum. R. Et iusticiam. V. Saluum fac regem
uel comitem tuum etc. ut s. oratio.

Deus cui omnis potestas et dignitas famulatur. da huic fa
mulo tuo regi uel principi nro psperum sue dignita
tis effectum quo te semper timeat tibique placere concedat. P. xpm.

Ordo ad recipiendum reginam uel principissam processionaliter.

Quando regina uel principissa processionaliter reci
pitur cantatur. R. Ista est sponsa. V. Ista est que as
cendit. Et ea prostrata ante altare manente et

dicitur hyꝰ. Saluam fac ancillam tuam dñe ⁊c. ut ſ.
DEus cui ꝓuidencia in tui diſpoſitōe nō fallitur orō
ineffabilem clementiã tuã ſupplices exoramus. /
ut ſicut heſter reginam iſrlitice plebis cauſa ſalutis a
regis aſſueri thalamũ reginaq3 ſui cōſorcii tranſire fe
ciſti ita hanc famulam tuam xpiano plebis ſalutis gra
tiam ad grãm tuã tranſire facias. ut tibi ſup omĩa place
deſideret. ⁊ te inſpirante que tibi placita ſunt toto cor
de ꝑficiat. et dextrã tue potencie illam ſemꝑ hic et ubiq3
circumdet. P. ℞ Amen.
Orō ꝓ liberatōe t're ſcē a fidei inimicis.
PRo terre ſancte liberatōem dicit' ſtatim. poſt
Pat' noſt'. ps. Deus venerunt gentes. Gloria
patri. kyriel. xpel. kyriel. Pater nr. Et ne nos.
℣. Exurgat deus ⁊ diſſip. in. eius. ℣. Saluũ
fac ꝑplm tuũ do. ℣. Fiat pax. ℣. Oremus ꝓ afflictis
et ꝑegrinis xpianis. ℣. Mitte eis dñe auxilium /
de ſco. ℣. Eſto eis dñe turris for. ℣. Dñe ex. Oremꝰ. orō.
DEus qui admirabili ꝓuidencia cũcta diſponis te
ſuppliciť exoramus ut terram quã unigenitus tu
filius dñs nr ihus xps ꝓprio ſanguine cōſecrauit. de /
manibꝰ inimicor crucis eripiens reſtituas cultui xa
no uota fidelium ad eius libatōe inſtancium miſeri
corditer dirigendo uiam ſalutis eterne. P. xp. d. n. ℞ Amen.
HOſtium noſtror q's domine elide ſupbiam ⁊ eor
contumaciam dextē tue uirtute ꝓſterne. P. do.
Qui miniſtri et que ornamenta pontifici miſſam ce
lebranti neceſſaria ſunt

Celebranti miſſam pontifici neceſſaria. ſunt.
hu miniſtri. Capellanus. Dyaconus. Sub
dyaconus. iiii. acoliti ad minus. Unus qui
mittram ferat. alius qui ſit thuriſicarius. et
duo ceroferarii. ꝛ alii quot neceſſarii fuerint cũ ſuppelli
ceis ſervitores. Indumenta ũo ꝫ neceſſaria ſũt hec. videl.
calige. ſandalia. amictus. alba. tunicellum cũ ſub cinc
torio qđ hȝt ſimilitudinem manipuli ꝛ dependet a ſingu
lo in latere ſiniſtro. ~~pect~~. crux pectoralis. ſiquis ea velit
uti. ſtola. tunicella dalmatica. cyrotece. planeta. mani
pulo. mittra. anulus. pontificalis. cambuca ſeu baculus
paſtoralis ꝛ palliũ cũ tribus ſpinulis aureis ſi ſit metro
polus. Sũt etiã ad eius miniſtrium neccia tovallia collo
eius qñ pectitur circũponenda. pelues ſive bacilia ad ma
nus lavandas ꝛ alia tovalia que dum lavat ad tergendũ
manus. ſup eius gremiũ extenditur faldiſtorium et
cũ ſcabello. cuſinus faldiſtorii ſupponendus pannus
de ſirico ad ipſm faldiſtorium ꝛ cuſinũ tegendum. tape
ta ante altare. et in loco ubi ſe induit ſternenda ꝛ etiã
tovallia pulcra que ante eum tenetur cũ procedit et ante
eius gremium extenditur qñ ſedet.:

Pontifice miſſam ſollempniter celebrante que tam
ab eo quam a miniſtris agenda ſũt.

Pontifex miſſam ſollempnitẽ celebraturus
hora cõgrua eccliam ingreditur ꝛ coram al
tari ubi celebrari debet inclinans breviter
oret dicens illum ps. lxvi. Introibo in domũ
tuam in holocauſtis. re. ti. vo. m. q. d. la. mea. Et alia

ſicut uoluit. Deinde intrat cū clericis ſuis ueſtibulum ·
ſeu ſacriſtiam ul' aliū locum ad ſe induendum acomodū
ꝑparatū ibi dicit terciam ul' aliā horam que ſcd'm diei p
prietatem ſit ante miſſam dicenda. Interī aūt diaconus
et ſubdiacon' ſe ſacris ueſtib; ꝑter manipulos induūt
et acoliti thus thuribulum ⁊ prunas parant. Dicta aūt ·
tercia antiſtes ſup faldiſtoriū reſidens ad orientem ul' aquilo
nem. aut ubi ſcd'm loci diſpoſitōem magis acomodū ꝑpara
tum fuit reſpiciens incipit plane. aᷓ. Ne reminiſcaris. ·
Cum clericis ſuis pſequit' pˢ. Inclina dn̄e. uſus ille. Fac me
cū ſignū. Quā dilecta. et alios tūc dici ſolitos. Et cū dr̄
pˢ. Inclina dn̄e. uſus ille. Fac mecū ſignum ⁊c̄. Producit
ante faciem ſignum crucis. Et intīm un' de ſuitorib; ſuis
accedens ſibi detrahit omīa calciamenta incipiens a dex
tro pede. Et ſubdiacon' genu flectens uno acolito eum iu
uante calciat illū calligas ⁊ ſandalia a dextro pede ſimilr
inchoando. ¶ Pontifex ergo calciatus finitis pmiſſis
pˢ. ⁊ orōā ꝑdicta. aᷓ. Surgens ſtans iunctis ante pectus ma
nibus dicit ꝑces ſolitas ⁊ orōnes. Aures tue pietatis ⁊c̄.
Et alias cōſuetas. quib; dc̄is deponit capam ul' ſup pel
liceum ſullū portat remanens in camiſia linea qm̄ ſemp
celebrare uolens ſiue ſit ſeclaris ſiue religioſus ſuper
comunes ueſtes hr̄e debet. Et cū eo iter ſup faldiſtoriū
reſidente. Diaconus touallia circa eius collum circūdata
pectit decent' ⁊ leuiter capud eius ul' ſi neceſſe ſit capella
nus eius uice hec agat. Quo f̄c̄o unus acolitus genu ·
flectens aliam thouailliam ſup genua pontificis extēdit.
Et pontifex detractum anulum quo cōmunit' utit' por

ngit capellano ſuandum. Et mox ille capellanus utramque
peluem accipiens fundit aquam flexis genibus ſup manus
eius aſſiſtentibus interim flexis ſimuliter genibus diacono
a parte dextra et ſubdiacono a ſiniſtra et touallia tenentibus
hinc inde. ¶ Lotis itaque ac terſis ore et manibus diaconus
ponit amictum ſup caput eius ſedentis et tunc ipſe facto ante
ſe ſigno crucis ſe erigens ſup ſcabellum ſtans et alligat ſibi
amictum. diaconus uero a dextris et ſubdiaconus a ſiniſtris exi
ſtunt induentes eum. capellano iuuante ſacris ueſtibus
iuxta ordinem in precedenti tractatu poſitum ab acolitis porrigen
dis. Et quidam inferiores presbiteri debent orarium in modum
crucis ante pectus flectere. In epiſcopo tamen decet illius capita recte
antenus deorſum dependere. Sane dalmatica induta ſibi
iterum ſup faldiſtorium reſidet et acolito cyrotecas afferente.
diaconus immittit primo unam in dextra manu et poſtea aliam
in ſiniſtra. ſemper ei ipſe uel capellanus eas inmittere uel detrahere
debent. Et mox ſurgens induitur planeta et paleam ſiutatur
imponitur. Et poſtea manipulus cum oſculo manus. Quidam
tamen tunc demum cum confeſſio coram altari fit manipulum impo
nunt. amictum quoque de capite deponitur et circa collum ap
tatur. et diaconus accipiens mitram partica cornu cum
ſiniſtra et puncta fimbriarum ſiue dependencium linearum
cum dextra ponit capiti mitram. ſic ei ſemper debet imponi
et detrahi. Et diaconus debet ſemper ſtare a ſiniſtra parte
pontificis detrahendo et imponendo. capellanus pluuiali
indutus imponit in eius digito anulari anulum pon
tificalem cum oſculo manus quam ſemper debet oſculari
illum imponendo et etiam detrahendo. Et generaliter quocienſcumque

x ordo p̄ãndi ro. pōt.

aliquis illi porrigit ul' recipit ab ipo. Et si pontifex longe ab
altare induitur capellanus nūc ei cū osculo manus ōcle
ar cū thure porrigit qđ ille cū crucis signo in thuribło
mittit dicens. In cuius honore cremaberis ab illo bene
dicans. Si uō iux̄ altare induitur sufficit illud, deinum
fcā cōfessione in thuribulo ponit ꝑusq̄m dicat. Deus
tu conu̾sus ⁊c̄. Eo itaq; induto diaconus et subdiaco'
recipiunt manipulos ⁊ etiā planetas sup humeros cōpli
catas nisi tp̄s requirit. Chorus pactis choro inchoante
post introitū. Glīa patri. pontifex ꝓcessionaliter et sol
lempniter ad altare cū ministris ꝓcedit in qua ꝓcessione
ꝓcedit thurificans. et post eum duo ceroferarij. Deinde
subdiacon' cū libro euāgelior. et post eum aliquis ferēs
crucem post quos sequitur pontifex deducentib; eum ca
pellano a dextris ⁊ diacono gerente cambucam ī sinist
manu a sinistra ⁊ touallīā pulcram ante eū tenentib;.
Is uō qui mitriam fuat et alij clerici sup pellicijs indu
ti subsequuntur. Incipiens aūt ꝓcede Inchoāt ⁊ cū ministris
ꝓsequit̄. V. Adiutorium nr̄m in noīe dn̄i. Introibo ad alta
re dei. et. Iudica me deus. qui totus dr̄ eum. Glīa patri.
Cis ergo ante altare gradus ꝑuenientib; pontifex repe
tit ꝑdictū. V. Introibo ad altare dei. Et mox dicit V. Cō
fitemini dn̄o qm̄ bonus. Dū autē hic u̾sus dr̄. et diaco'
stans a sinistris pontificis tradens cambucam ei q̄ mit
triam fuat ⁊ deponit mitriam de illius capite accipiēs
eam ut ꝑmissum est paruteneus cornu ⁊ si necesse fuit
cōplanans eius capillos cū manu. Et amotam tradit
ei qui eam fuat resumens cambucam. Mitria itaq;

depoſita pontifex mediocrit inclinatus facit confeſſi
onem aſſiſtentibus ſibi capellano adextris et diacono aſini
ſtris ſubdiacono ingradu altaris ſtante librum euangeli
orum clauſſum coram illo tenente. Illud autem notan
dum quod in precipuis feſtiuitatibus ad prefactos miniſtros ſup
additur unus de canonicis eccleſie uel alius qui de mitra
ſeruiat indutus pluuiali ſicut et capellanus. et tunc ille debet
pontificem cum capellano quocumque procedit a parte ſiniſtra
deducere et ei in faciendo confeſſionem in parte ſiniſtra aſiſtere
et ſemper mitram ponere et amouere. Excepto quod quando
primo in ueſtibulo mitra ponitur hoc debet diaconus
facere. et quando pontifex accedit ad altare tam in principio :
miſſe quam poſt euangelium et quando redit poſt miſſam ad ue
ſtibulum ipſe debet eam ammouere. quando autem ille ſupradi
tus ~~ſtat iuxta~~. pontificem deducit tunc diaconus debet
inmediate precedere. Et quando ipſe ſupradditus ſtat iuxta pon
tificem confeſſionem facientem uel in ſede ſua exiſtentem
tunc diaconus debet ſtare in tertia parte poſt capellanum.
Item iſte ſupradditus debet pontifici de ſede ſua ſurgenti
manus porrigere et eum ad ſurgendum iuuare. Et dum
pontifex ſtat ad altare ipſe debet poſt eum in tertia parte di
aconi ſtare. ipſe etiam tenet ac pontifici porrigi debet puri
ficatorium poſt comunionem. Hoc etiam ſciendum quod iſte
de mitra ſeruiens utitur pluuiali et nichilominus debet eſſe
alius ſup pelliceo indutus qui mitram ammotam ſuſcipiet
et imponendam tradit. Et ſic confeſſione facta accedit
ad altare et procedit in miſſa prout in noſtris conſtitutionibus ſino
dalibus inter ſtructores plenius dicimus ubi de miſſa tractatur.

Et cũ oſculabit̃ euuãglm̃ tũc dici debet. p̱ hos ſmones ſacti
euuãgelij dñi nr̃i ih̃u xp̃i filij ſui indulgeat uobis omĩa pec
cata ur̃a amen. Altare aũt thurificato q̃d ſemp̱ muttra depo
ſita fieri debet reſumit muttrã. ip̃o enĩ ante mediũ altaris
recto ſtante et manus ſup̱ altare deponente imponit̃ ſibi
muttra ſicq̃ faciendũ eſt q̃d ante altare muttram reſumit
Reſumpta itaq̃ muttra iunctis ante pectus manib; capel
lano 7 dyac̃. eum hinc inde deducentib; 7 touuaIliam añ eũ
tenentib; accedit ad faldiſtorium ſibi adextrum altaris la
tus paratũ ibiq̃ ſup̱ ~~faldiſtorium~~ ſcabellum ſtans uſus
ad pp̱lm̃ facto ante faciem ſigno crucis. Inchoat et dicit
cũ miniſtris introitũ. et kyriel̃. Quod d̃co ſedet ad pp̱lm̃ re
ſpiciens et q̃ncũq̃ ſe ad ſedendum ponit dyaconus et
ſubdyaconus hinc inde eum coadiuuant ſuſtentando 7 tũc
et q̃ncũq̃ ſedet unus acolitus touualliam pulcram q̃re
ante eum dum p̱cedit tenet̃ ul̃ aliã ſup̱ gremium ei⁹
extendit. Finito aũt a choro. kyriel̃. Dyacon⁹ ul̃ etiam
capellan⁹ ſi neceſſe ſit. accipiens horam toballie cũ utraq̃
manu flexis genib; coram illo extendit manus ſuas et
mediante ip̃a toballiã reuerent̃ accipit man⁹ ep̃i eum adiu
uans ad ſurgendum q̃d ſemp̱ debet fieri q̃ncũq̃ ſurgit. Ip̃
Eo igit̃ ſurgente. Gl̃ia in excelſis. dici debet. et reducitur
ab eiſdem capellano 7 dyacono hinc 7 inde eum deducen
tibus 7 thouualliam añ ante eum tenentib; ad altare. ſic
ei ab eis deduci deb; q̃ncũq̃ ab altari excedit ad ſedem
ul̃ ad ſacriſtiam ul̃ ad p̱dicandum ul̃ alio. ul̃ ſede reducit̃
ad altare. Eo itaq̃ coram medio altaris exiſtente muttra
depoſita incipit. Gl̃ia in excelſis deo. iux̃ modum uniuſ

cōstitutōib; tractū. et responso acantorib;. Et in terra
pax hōib; bone uolūtatis. Ipse qui legendo psequit' seq-
cia cū ministris usq; in finem. Deinde mitria resumpta
iūctis ante pectus manib; reducit' ad sedendum. sep
ei deb; ante pectus manus iūgere. qn ab altari ad sedē
ul' ecōuerso pcedit et qn cūq; ad pplm illū salutans se
conūtit. Dicto aūt achoro. Gl'ia i excelsis deo. ul' si illud
nō debeat dici finito. Kyriel'. surgit 7 mitria deposita 7
stans sup scabellum eleuatus 7 sup pplm extensis maib'
dicit alta uoce. Pax uobis. Si dici debeat ul'. Dn's uobc̄.
qd dicendo iūgit manus ante pectus manib;. Et mox
ad orientem cōuersus manib; in altum eleuatis et ex-
pansis dicit in eadem uoce. Oremus. et psequit' di-
cendo collectas quib; expletis dicens in fine. P oia
scl'a sclo℞. Iungit manus ante faciem suam. et dicit
tacite collectas p se ul' alio put uoluerit. Et postea re-
sumpta mitria u'sus ad pplm sedet dum aūt dicit 7
collectas dicendo quib; expletis dicens in fine. Per
omia scl'a sclo℞. Iungit manus ante faciem suam. 7
dicit tacite coll'cas p se ul' alio put uoluerit. Et pea
resumpta mitria u'sus ad pplm sedet. dū aūt dicit col-
lectas. Capellanus tenet librum ante faciem eius et
coll'cas dicendas ei psentat uno acolito eum iuuante
et dyacono a dextris 7 subdyacono a sinistris susten-
tantibus ipm. Dum aūt euūglm legit' ipse mitria
deposita stat sup scabellum tenens in manib; depen-
dentem thoballiam ante pectus quo finito si deb; pplo
pdicare inmediate pcedit coram altare inclinans ib

reuerenť et breuiť capite detecto. orans. Quo ſcõ dya
conus rediens offerret librũ euñgelij ad oſculandum
et poſt thurificat eum. Et tũc ĩpoſita ſibi mitra pce
dit ad locũ ubi p̃dicare dꝫ. Predicatõe finita fit cõfeſ
ſio gñalis ul' p dyaconũ ul' p ſacerdotem miniſtrũ pplõ
deuote genua flectente ⁊ eandem tacite dicendo. Con
feſſione ſcã cõcedit indulgenciã ⁊ demũ mitra pon
conũ ſibi depoita facit abſolutõem dicendo clara uo
ce eleuatis ⁊ ſup pplm extenſis manibꝫ. Precibus ⁊
mitis ⁊c̃. Indulg̃. ⁊c̃. Et ſi uelit mox bñdicat pplõ ✠
ſimpliciť dicens. Et bñdcõ ✠ dei omñipotentis pa
tris ⁊ filij ⁊ ſp̃s ſcĩ deſcendat ſup uos ⁊ maneat ſemper.
℟. Amen. Hys expeditis mitra repoſita redit ad
faldaſtorium ſtans ſup ſcabellum ſe ad orientem cõ
uttit. Incipiens. mitra depoſita iux̃ modum incõſti
tutõibꝫ traditum. Credo in unum deũ. Si dici debeat.
Et reſponſo a cantoribus. Patrem oĩpotentem. Ipe
cũ miniſtris pſequiť ſequencia q̃ legendo ul' ſi dici
nõ debꝫ dicit. Dñs uobiſcum. ad pplm reuſus. ⁊ mox
ad orientem cõuerſus dicit. Oremus. Quo dcõ iter
depoſita mitra ſedet. Expleto autẽ credo. a choro ſurgẽs
eleuatus ⁊ ſup pplm extenſis manibꝫ dicit mitra depo
ſita. Dñs uobiſcum. Quo dcõ mox ad orientem ꝯuer
ſus eleuatus iterꝫ dicit. Oremus. Et deinde reſumpta
mitra ũſus ad pplm ſtans dicit offertorũ cũ miniſtꝛ.
Et poſtea iterꝫ ſedet. Et detractis ſibi anulo pontificali
⁊ cirotecis lauat manus dicens. Largire ſenſibus
nr̃is omñps deus ut ſicut extius lauanť inq̃namẽta

manuũ ſic ate mũdētur intius cogitatões cordium ⁊
creſcat in nobis ſcõrum ṽtutum augmentum. Per xp̃z
dñm. ℞. Amen. Deinde terſis manib; ⁊ reſumpto an
nulo pontificali reducitur ad altare ⁊ mitria cũ p̃uenit
depoſita p̃cedit in miſſa. Et poſtq̃m thurificauit ſcdm
modum in nr̃is cõſtitutõibus ſynodalib; traditũ ubi
de miſſa tractať. Lauat iter ſũmit ᵃᵗᵍ digitoꝝ et labia
ad dextrum cornu altaris dicens. Lauabo int̃ inocen
tes. Deinde fc̃is cũ hoſtia ſup ſanguinem crucibus di
cendo uerba illa. Per ipm̃ cũ ipõ ⁊ in ipõ. eſt tibi deo patri
oĩpotenti in ũ. ſ. ſ. Et hoſtia in loco ſuo repoſita dyacoⁿ
calicem tegit et inmediate altare et dictum dextruꝫ
humeꝝ pontificis oſculatur: ſꝫ poſtq̃m pontifex dedit
pacem capitulo mox ille reuerent̃ inclinans pectus
pontificis oſculatur: Item qñ pontifex finita ultima
poſt cõione ad latus altaris dicit coram medio altar̃:
P dñm nr̃m. Tũc capellanus oſculať altare et poſt ⁊
eius humeꝝ dextrum. Ceteꝝ poſt dco. Pat̃ noſter: ⁊
P omĩa ſclã ſcloꝝ amen. ſollempnit̃ b̃ndicit ut dicť
in titulo quãdo et qualr̃ ſollempnius ep̃alis b̃ndictõ
debet dari. In p̃ncipuis aũt feſtiuitatib; pontifex
ſedet poſt altare faciens ibiq; ip̃m debere facere dixi
mus qñ in alijs ſollempnitatib; ad dextrum latus
ſedet altaris. Miſſa itaq; finita reſumpta mitria de
ducentibus eum capellano et dyacono cũ cambuca
et touallia ante eum tenentibus p̃git ad locum ubi
ſe exuere debet dicendo cum miniſtris. A̅. trium pue
roꝝ cu p̃s ⁊ p̃cibus cõſuetis p̃cedentibus eum duob;

ceroferarij ⁊ ſubdiac̄. cū cruce. Ad locum ergo ipm̄ ꝑue-
niens ſtans ſup ſcabellum ante faldiſtorium paratum
et ſi pallium h̄t accoliti accipiant ſpinullas palij. et
diaconus deponit ei mitriam. et capellanus detrahit
anulum pontificalem quē acolito tradit. Deinde di-
aconus ⁊ ſubdiac̄ poſitis tm̄ manipulis ſuis exuunt
eum omib; ueſtib; ſacris acolitis recipientibus illas
Et quando palliū amouetur ab ipō oſculatur crucem
palij poſteriorem ſimiliter oſculatur ſtolam ⁊ crucē
paſtoralem qn̄ ſibi imponūtur ⁊ qn̄ amouentur ab ipo
depoſito. Depoſitis itaq; ſacris ueſtibus eo in camiſia li-
nea remanente capellanus accipit pelues fundens fle-
xis genib; aquā ſup manus eius. lotis igit̄ ⁊ terſis ⁊
manib; ⁊ labijs unus de famulis imponit ſibi capā
ul' ſuppelliceum ſi tūc utatur. et capellanus ul' alius
qui tunc ſeruauit reſtituat ē cotidianū anulum cum
oſculo manus. Finitis aūt pſ̄ ⁊ p̄cibus ac or̄onibus
poſt miſſam dicendis incipit et cū miniſtris pſequit̄
ſextam ul' aliam horam p tp̄e poſt miſſam dicendā.
Et interim reſidet ſup faldiſtorium et ſubdiac̄. induit̄
ſicut in miſſa fuit abſq; manipulo cum uno de acoli-
tis detrahit ei ſandalia et caligas. Et mox unus de fa-
mulis imponit ei coīa calciamenta. Incipiente a pede
dextro qui calciatus ſurgit et horam inceptam finit.
Interea uō diaconus et alij miniſtri ſe exuunt. acoliti
tamen nō debent ſup pellicea deponere. donec recol-
legerint et complicauerint ueſtes ſacras. Et pontifex
priuſqm̄ recedat ante altare ubi celebrauit pſtratus

reuerent' oret. Dep̄missis singulis ꝛ aliys in rationali-
nio possumus rationes.

Pontifex missam alicui' sac̄dotis audiens q̄d agē

Pontifex missam auditurus sacerdote ꝑ
parato ueniens coram altari stare debet ꝯtᵃ
medium altaris sacerdos uō stat ad sinis
tram ei' ꝛ incipit pontifex. Adiutoriū nr̄m
in noīe dn̄i. R. Qui fecit celum ꝛ t'ram. Deinde i
cipit et cū sacerdote incipit more solito, ꝑsequit'
ps. Judica me deus. cū. Glia patri. Quo dc̄o pontifex dic̄.
Confitemini dn̄o qm̄ bonus. R. Qm̄ in s̄cl'm mīa eius.
Et facit cōfessionem ꝛ dat absolutōem qua data sacerdos
dicit. V. Introibo ad altare dei. R. Ad deum q̄ letificat. V.
Adiutorium nr̄m ĩ noīe dn̄i. V. Sit nom̄ dn̄i bn̄d. V. Judicaū
ꝑ peccis nr̄is. pontifex iniungit illi. Pat' nr̄. ul'. Aue maria.
ul' aliud ꝛ sac̄dos ad ip̄m ul' aliud pontifici. Et mox pōtifex
accedit ad sedem suam. et postea sac̄dos dicit. Deus tu cō
ũsus. et alia que sūt dicenda. ¶ Sane pontifex in ingres
su misse post cōfessionē ponit cū signo crucis thus in t'r
ibulo sibi oblato dicens. In cui' honore cremaberis ab
illo bn̄ ✠ dicaris. R. Amen. Et etiā ante euāglm̄ dicens.
Odore celestis inspiratōis accendat dn̄s corda et corpora
nr̄a ad audienda et implenda euāgliꝫ sui p̄cepta. R. Amē.
Et post offertorium dicens. Per intercessionem beati Micha
elis archangeli stantis a dextris altaris incensi et oīum
elector suor incensum istud dignet' dn̄s bn̄ ✠ dicere ꝛ
in odorem suauitatis ad mittere. R. Amen. Et tūc sac̄dos
has bn̄dictōes dicē nō debet. Ceter dum introitus incho

atur et repetit̃, poducit eps ante faciem ſignum crucis ⁊ in
ſacerdotis inchoante. Glia in excelſis deo. debet epc iugere
deuote manus ante pectus ad celum oculos eleuando. Et
dum collecte et poſt oꝛones dicunt̃ debet accumbere ad
oꝛonem ſup faldiſtoꝛium qd ſemp qn miſſam audit corã
ſe debꝫ eẽ paratum et iūctis manibus deuote accumbens
manere. Item lecta epl̃a ubi ſit miſſa p defunctis qui eã
legit ferens libꝛum in quo eam legit ante pectus clauſũ
debet genu flectẽ coꝛam epo. Item uõ dextra manu ſuper
libꝛum poſita qñ ille reuerenter oſculat̃ mox illi bñdicit.
hoc tamen quidam nõ ſuant niſi quãdo ipe eps celebꝛat.
Item ſacerdos euñgeliũ lecturus inclinans epõ petit be
nedictõem dicens. Iube dompne bñdicẽ. Ille uõ poducẽs
ſignum crucis ſup eum dicit. Dñs ſit in oꝛe tuo ⁊c̃. Itẽ
euñglio lecto niſi ſit miſſa p defunctis acolito turibulum
afferente ab uno ex canonicis thurificat̃. Et mox idem ca
nonicus reſtituto thuribulo acolito ul̃ pꝛioꝛ aliquis ul̃
abbas ſi ta ſit librum euuangelioꝝ apertum preſentat
pontifex ad locum euuangelium oſculandũ. dicit. Pax xp̃i
quam uobis p euñgelium ſuum tradidit cõfirmet et
conſeruet uos in uitam etnam amen. Poducens ante
faciem ſignum crucis. et ſi dicitur. Credo in unum deum.
Dum dr̃ ibi. Et homo factus eſt. debꝫ deuote flectẽ genu
a. Dum uõ dr̃. Crucifixus etiam. Et gñalit̃ quãdocũqꝫ
de cruce ul̃ paſſione fit in diuinis officiys mencio debet
ante faciem poducẽ ſignum crucis. et pdicat ſi uelit. Et
demũ fcã confeſſione gñali cõcedit indulgenciã p ut
in capitulo pcedenti dictum eſt. Item ſacerdos aquam.

in calice missurus urceolum manu lauans et pontifici
ostendens dicit. benedic. Et ille benedicat dicens.
Ab illo benedicatur cui spiritus super eam ante mundi exordium
ferebatur. Post hec sacerdos patenam cum hostia super
posita collocat super callicem et se ad pontificem uertens
calice et patena simul eleuatis manibus illi ostendit dicens.
Benedicite. Ille uero benedicat dicens. Bene ✠ dictionis et con
se ✠ crationis angelus uirtute sancte trinitatis descendat super
hoc munus. Quo facto sacerdos totum simul super altare de
ponit. et postea offert primo hostiam cum patena et postea ca
licem cum uino et aqua et solito more in missa procedit. Item semper
episcopus offert aliquid ad manum sacerdotis et in medietate facit sibi
coram facie signum crucis. Item sacerdote se ad populum uoluen
te et dicente. Orate fratres. uel. Obsecro uos fratres. Tunc ponti
fex uoce submissa dicat. Immola deo altissimo uota tua. Ipseque
tuus pius et misericors adiutor exauditor existat. Mittat tibi
angelum de sancto et de syon tueatur te. memor sit omnis sacrificii tui
et holocaustum tuum pingue fiat. Suscipiat dominus sacrificium tuum
de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui ad utilitatem quoque
nostram totiusque ecclesie sue sancte. Et hec dicendo accumbit ad orien
tem orans deuote iunctis manibus donec sacerdos sumpserit sacri
ficium nisi quando corpus domini eleuatur quia tunc surgens ge
nuflectit in terra ante scabellum et deuote parum incuruatus.
Adorato christi corpore et mox ter tunso pectore terram uel scabellum
post positam eucharistiam osculabitur. Et deinde adorato san
guine et deposito calice fiat signum crucis ante faciem suam et
tundit semel pectus et iterum accumbit et ubi quando recipit
pacem quia tunc similiter se erigit. Dicto tunc itaque. Agnus dei.

Aliquis de honorabilib; canonicis ul' abbas ul' p'or aliq's
siassit recepta pace a sacerdote deffert epo inclinans illi p'ius
reuenter ul' genu flectens coram illo. et recipiendo pace;
dicit. Pax xpi et ecclie sit semp nobiscum. Et ille respo
det. Et cu spu tuo. Et statim pace recepta iterum accumbit
intuens reuerent' capite releuato corporis et sanguinis
sup'dcm. postq̄m sacerdos psumpserit cepit surgens ab accubitu se
det donec sacerdos dicat. Dn̄s uobiscum. Et illo incipiente
post comuniones iterum accumbit usq; ad finē. P dn̄m nostrum.
Item semp missa finita si no sit defunctis bñdicit dicens. ℟
Sit nomē dn̄i bñdictum ꝛc. Re° uiii. de epi cōsecratōe ꝛ mor
sacerdos sacris uestibus induct' accedit iunctis manibus
ad epm̄ et osculatur manū illius. Et ille bñdicit ei. Tunc bñ
dicit ille rediens ad altare incipit si uelit. Salue scā parēs
Quibus dcis pontifex dicit si uelit sextam ul' nonā. Omnib'
autem expletis dicit. Fidelium aīe p miām dei requiescant in
pace. ℟. Amen. Et mox dicit tacite. Pat' noster. Quo dicto
dicit. Dn̄s uobiscum. ✠ Et ab omni malo deffendat
et ad uitam eternam pducat. Faciendo int' ea ante faciem
signum crucis:

Quando missam p defunctis eps celebrat que obseruare debet.

Circa missam q̄m pontifex sollempnit' celebrat p defunctis hec consideranda sunt q̄m
post q' dixerit. post offertoriu. thurificauit pontifex
et altare nullus alius thurificare debet. Item
epla et euuglm. nō debent tunc in ambone seu in altiori pulpito
legi. sz in ipso pbrio pp' altare. Item lecta epla subdiaconus
nō uenit ad reuerenciam ꝛ osculum manus. sz lecto euuglio

fertur epo liber euāglior ad oſculandum. Quidam tamen nō oſculant᷑ ſȝ quando miſſam alterius audit ; tūc nō fertur ei liber ad oſculandum. Item dum euāglꝫ legitur ſtans adextrum cornu manet altaris. Itē pōm dixerit. Agnus dei. nō debet dicē illam orōem. Dñe yhu xpe qui dixiſti apl'is tuis. Nec oſculari altare nec pax datur. Item nō debet tūc ſollempnius benedictio dari. Item cum in hac miſſa debeat omīs ſollempnitas ceſſare. Ideo quidam pontifices in ea ſandalus nō utūt᷑ ſed ſolum mitra ſimplici ⁊ baculo paſtorali.

Quando ubi ⁊ qualit᷑ laudes et rogationes ſeq̄tē

Laudes ſiue rogatōes ſequētes dicū dicāt᷑ tur in ṗcipuis ſollempnitatibus videlꝫ in diebus illis in quibꝫ pontifex ſe debet poſt altare quod fit hoc modo. Precentor omīū cum quatuor bonis cantoribus et cum totidem parui bene cantantibꝫ īmediate poſt. kyriel. Incipit poſt altare alta uoce. Glīa in excelſis deo. Et inmediate pontifex incipit. Gloria in excelſis deo.:

Quando glīa i excelſis deo dicendum ſit et qn nō.

Gloria in excelſis deo. non dicat᷑ in pᵃma dñīc aduentus nec in ſequentibꝫ dñicis uſqȝ ad feſtum natiuitatis dñi. neqȝ in dñica ſeptuageſime neqȝ in ſequentibꝫ dñicis uſqȝ ad paſcha. In aliis uō dñicis tocius anni dicat᷑. ¶ Nō dr̄ etiam in feſtis in quibꝫ dicunt᷑. ix. ps. et tres lectōes tātū que ueniunt in premiſſis tp̄ribus licet tūc dicat᷑. Te deum laudamus. Alio uō toto tp̄re ſit. In eccl'ia tamen

in matutinis cum auctore deo presidemus dicitur tempore aduentus qui
dicuntur .ix. ps. 7 tres lectiones. Non dicitur etiam in quatuor
temporibus. nec in uigiliis in quibus ieiunium celebratur. nec
in missa pro defunctis. nec in missis ieiuniorum. nec in missis
que dicuntur pro quacumque tribulatione uel afflictione. nec in
diebus profestis. nec quando celebratur in honore beate uirginis
uel sancti spiritus uel sancte crucis in die profesto. In diebus festis. In ecclesia
tamen in matutinis. in qua ex institutione quolibet sabbato quo ali-
quod festum non occurrerit fit sollempne officium in honore beate
uirginis dicitur tunc. Te deum laudamus. et. Gloria in excelsis.
Preterquam in premissis temporibus aduentus 7 septuagesime.
Idemque obseruatur ibi quando in feria .v. fit officium debito priuato
cuius corpus in ipsa ecclesia requiescit. Alio festo tunc non oc-
currente. ¶ Dicitur autem in quinta feria cene domini si tunc
crisma conficiatur. et dedicatione ecclesie 7 in anniuersario dedi-
cationis ecclesie. siue in aduentu siue in septuagesima euenerit 7 in
sabbato sancto et in sabbato ante pentecostem. licet tunc ieiunetur.
7 in sabbato ipsum festum primum sequentem licet tunc sint .iiii.
tempora et generaliter dicitur diebus omnibus sollempnibus a natiuitate
domini usque ad septuagesimam excepto festo innocentium nisi
illud in dominica die occurrerit. et a pascha usque ad aduentum
domini. in quacumque in matutino officio dicitur. Te deum laudamus.
Si missa fiet de officio illo de quo dictum fuit in matutinis
quoniam. Gloria in excelsis. et. Ite missa est. semper sequitur:
Te deum laudamus. et in omnibus festis duplicibus et .ix.
lectionum. siue in tempore aduentus siue in .lxx. siue quocumque
alio tempore euenerint 7 hoc secundum ordinem romanum non secundum
ecclesie in matutinis. non dicitur a septuagesima usque ad pascha non solum

in festiuitatib; bte marie ⁊ in sup̄ scriptis dieb;. ¶ D̄r
etiā in octab̄ illar festiuitatum in quib; dr̄ oct̄. hinc ut
q̄n fit offm̄ de oct̄. et etiam ī pletisq; ecclijs sīnō fiat.::

¶ Quando debet dici. pax uobiscum.:

OMnipotens pontificalibus sollempniter
celebrans debet dicere ad populum. ūsus.
Pax uobiscum. Statim post. Gloria in ex
celsis deo. Quandocumq; dicitur. Gloria
in excelsis deo. et quando illud non dicitur ī dici d; illō.

¶ Quādo credo in unum deum dicatur.::
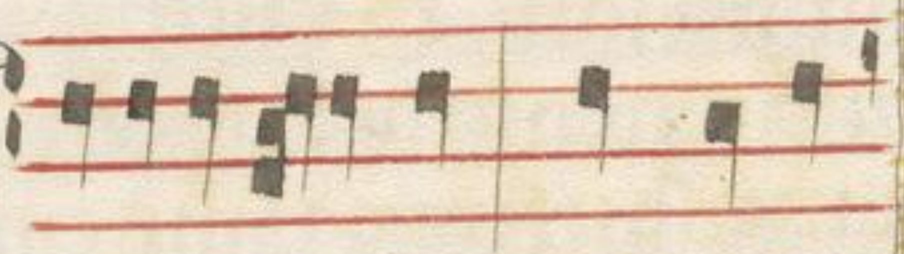
CRedo in unum deum. dicitur in omnibus
dieb; dnīcis etiam si tūc de aliquo festo fiat
missa. ¶ In omnibus festiuitatib; dnī. scilz
in natali. in epiphania. in cena dnī. ī pascha.
in ascensione. in pentech̄. in transfiguratōe. in festo de tri
nitate. In omnib; festiuitatib; bte marie ⁊ scē crucis. et
anglor ⁊ aplor. In festis uō beator luce et marci euan
gelistar. dicit̄ quidam nō debe dici qm̄ apli nō fue
runt. eccl̄ia tamen in natē n̄. dicit. ¶ Dicitur autē
in dedicatōe ecclie et in anniūsario festo dedicatōis ecc̄.
et in octab̄. Item in festo omnium scōr. ¶ Dicit̄ quoq;
in octā ⁊ infra octab̄ natalis dnī. excepto festo innocencium
nisi illud in dnīca die occurrerit. In octaua tamē eius de
festi dicit̄. ¶ Dicit̄ etiā in octauis ⁊ infra octauis ephīe.
pasce. Ascensionis. penth̄. aplor petri ⁊ pauli. Assumptō
nis ⁊ natiuitatis bte marie. Dicitur quoq; in octauis scōr
Johis baptiste et laurencii. licet in eor festiuitatibus non
dicatur. In quibusdam tm̄ ecclijs dr̄ in ipō festo bti Johis.

et bn̄. Quidā etiā dicūt illud in singulis dieb; a pascha usq; ad pentech. Item quidam dicunt illud ī festo magō et sci martini. et in principali festo cui'lz ecclie seu oratorij. nō tam̄ ī octauis illoꝝ. Non dr̄ aūt qn̄ in dieb; p feris celebratur in honore bt̄e marie ul' sc̄e crucis l' scīs p̄s ul' p̄ui.
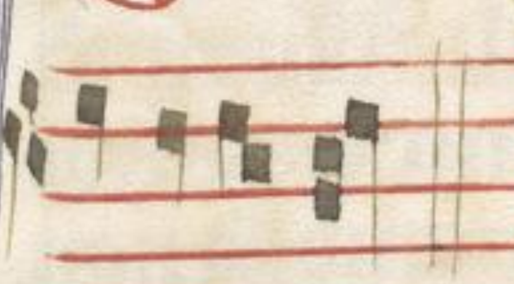
Qn̄ et qualr sollempnis ep̄alis bn̄dō dr̄ dari. Rubrica.

Sollempnis ep̄alis bn̄dictio dr̄ ⁊ datur ad missam ī dn̄icis dieb;. In festiuitatibus dn̄i. beate marie. aploꝝ. martirꝝ. confessoꝝ. uirginum. in dedicatōib; ecclīaꝝ ⁊ altarium. ī anniuīsario dedicatōis eoꝝ. In cōsecratōib; epoꝝ. in benedictōib; ūginum. in ordinatōibus clicoꝝ. In alijs sollempnitatib; que bn̄dictio sit hoc mō. Nam post orōnem dn̄icam. dicto. Per omnia scl'a scl'oꝝ. et responso a choro. Amen. Pontifex subsistit ⁊ tūc particulam hostie quā int' digitos sup' os calicis tenet sup patena caute deponit. Et mox inclinans reuerent' iunctis manib; corpori ⁊ sanguini dn̄i patenā cū oīb; hostie p̄ticulis calici sup ponit: ⁊ totū simul' cū pala corpali decent' opit. ⁊ post mittiā resumit. Sane dū hec fiūt statim dyo.
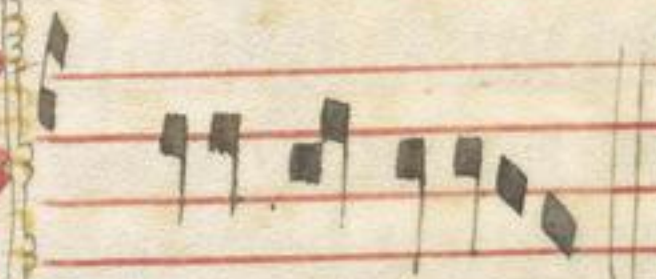
Per omnia scl'a scl'oꝝ. et R̄nso. Amē. Dyacon' ad pplm ɔu̇sus cambucā ī manib; tenens dicit. alta uoce.

Humiliate uos ad benedictionem.
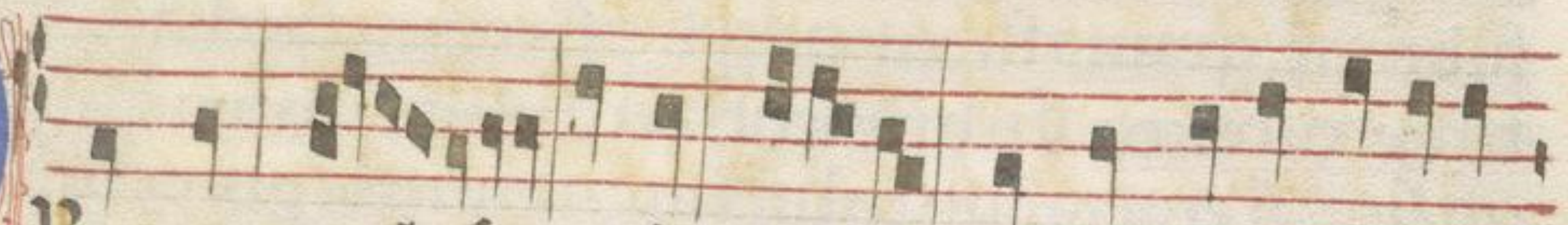

Et chorus R̄ndet.
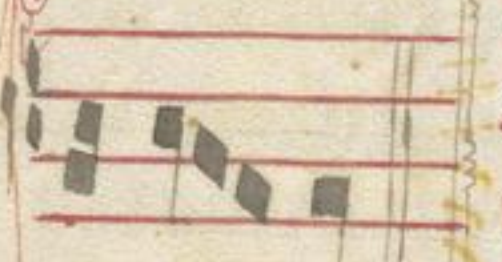

Deo gratias.

Vl' in maiorib; sollempnitatib' regentes choꝝ. ul' alij aliqui añ

grad' p quos ascẽditur in p̃sbiterium cõstituti statim re
sponso Amen. Cantatur alta uoce.
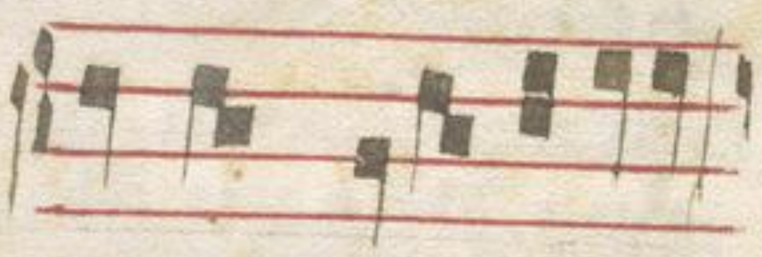

Princeps ecclesie pastor ouilis tu nos benedicere
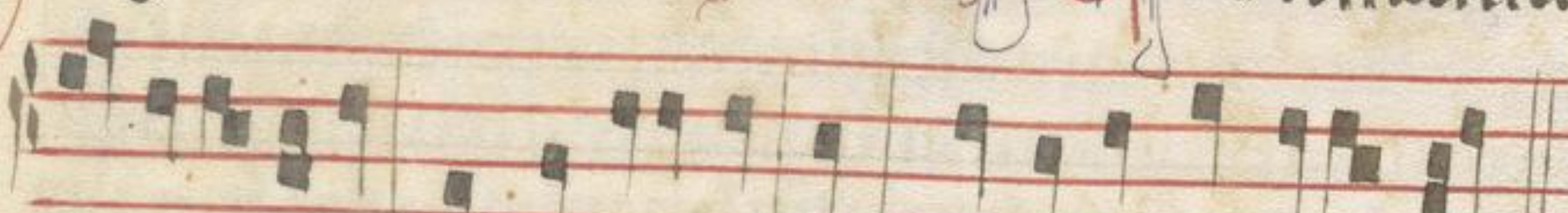

dignens.

Tunc diacon' ad illos u̾sus tenẽs cambucã i manib; dicit.
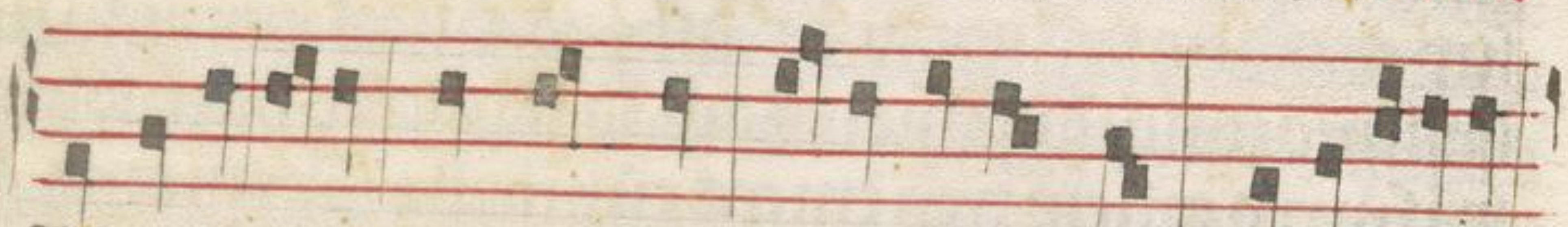

Cum mansuetudie
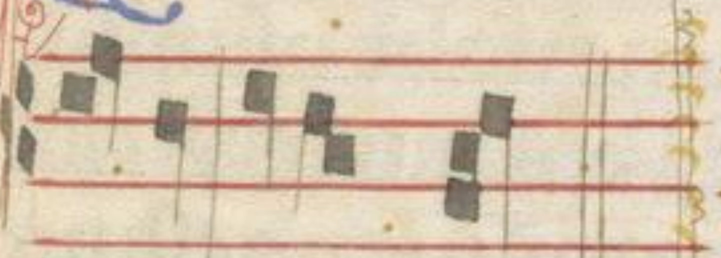

et cantate humiliate uos ad benedictionem.

Quo dicto totus chor' dicit.

Humili uoce clamantes atq; dicentes. Deo grãs

semp agamus.

Quib; dictis pontifex mitratus conuertit se ad ppl'm an mediũ altaris. et cappellan' minister a dextris eius. et diaconus tenens cambucam i sinistra manu a sinistris iclinant se p̃fundẽ u̾sis dorsib; ad altare. subdiacono coram epo librum bñdictionum tenente apertem. pontifex uõ manib; i altũ extensis i ponit cupitos suos sup scapulas dcor' ministror' diac. Inchoans mediocri uoce bñdictionem sollempnitati congruentem, put in libro bñdictionũ p nos ordinata

to hẽtur. pſequẽs illam in thono ſolito uſqꝫ in finem. Cũ
aũt puenerit ad locũ illum. Et bñdictio dei ꝛc̃. Tunc
ſub oꝛaĩ. genua flectit ne ppli pſpectum ĩpediat. et pon
tifex dicendo. Et bñdictio dei patris oĩpotentis. pdu
cit signũ crucis sup pplm ĩ meridionali pte eccl̃ie ma
nentẽ dicendo. Et filij. pducit illud coꝛam ſe sup pplm ĩ
parte occidentali ↄſtitutum. Et dicendo. Et ſpũs ſci. pdu
cit aquilonari. Quo fc̃o ꝛ dc̃o man̄ et cubit̄ reducit ut
p̃us. Dicis aũt ũbis illis. Deſcendat ſr̄ uos ꝛ maneat ſep̃.
Mox iũgit aĩn faciẽ ſuã man̄. ſicqꝫ manibꝫ iũctis reuolu
itur a pte dextra ad altare ꝛ ſtatim uitta depoita dr̃ac. ul' ipẽ
amouẽs pallam coꝛpalem deſup calice. ꝛ iclinans coꝛpi
dñi reuerent̃ reponit patenã cũ pticulis hoſtie sup alta
re. q̃m ĩ pꝛiſtino loco. ⁊ ſup taqꝫ illa hoſtie pticula. quã pꝛi
sup os calicis tenuerat. et ea sup os calicis iter reducta dic̃
ĩ pꝛiſtino tono. Et pax eius ꝛc̃. Que dicẽdo facit ſolito mo
re ĩ fundo calicis tres cruces cũ pticula ipa ꝛ dicens. Fiat
cõmixtio ꝛc̃. dimittit illam ĩ calice. et miſſã ſolito moꝛe p
ſequit̃. Has aũt bñdictões eccl̃ia romana nõ hꝫt uſum niſi ĩ
fine miſſe dr̃. Sit nom̃ dñi bñdcm ꝛc̃. Res̄. ma. de epi ↄſec̃.

Quãdo uõ hec ſollempnis bñdictio dat̃ tũc nõ eſt nec
ceſſe in fine miſſe iter ſollempnit̃ bñdici. et q̃n eps̄ au
dit altiũs miſſã ipẽ ſep̃ ĩ fine miſſe ꝛ ĩ p' ueſpa' et poſt matu
tinũ bñdicit dicens. Sit nom̃ domini bñdictum ꝛc̃.

Quãdo Ite miſſa eſt dicendum ſit.

Ite miſſa eſt. ſemꝑ dr̃ q̃n dr̃. Glia in excelſis deo.
q̃decũqꝫ offm̃ agat̃. ꝛ q̃ndocũqꝫ. Glia ĩ celſis
deo nõ dr̃. tũc dr̃. Bñdicam̄. dr̃. tũc dicitur.

Benedicamus dn̄o. Preceꝛ q̄sm̄ in agenda defunctoꝝ.

Quibꝫ coloribus in diuinis officiis sit utendum:·

In diuinis officiis albo colore utend̄ est. In festi
uitatibꝫ cōfessoꝝ. ūginumqꝫ martires nō sūt an
geloꝝ b̄te marie. omnium scōꝝ et sic seruat̄ i ecclīa
romana. Quidā tn̄ tunc rubeis utūt̄. 7 nō male. Scī
Johīs euāgliste. i p̄ncipali ei᷒ festo. Conūsiōis scī pa
uli. cathedra scī petri. et a uigilia nat̄. dn̄ō usqꝫ ad octauā
epiphanie iclusiue. exceptis festiuitatibꝫ mr̄iꝝ inter
medijs. In nat̄ bt̄i Johīs bt̄e. i cena dn̄ō. a sabbo scō i offō mi͛
se usqꝫ ad octāꝫ ascensiōis iclusiue. qn̄cūqꝫ offm̄ de tp̄ꝛ illo
agit̄. p̄terq̄m̄ i diebꝫ rogatōnū et p̄terq̄ in festis mr̄iꝝ it̄ me
dijs. In dn̄icis diebꝫ que sūt int̄ octāꝫ ep̄hīe 7 lxx̄. 7 inter
pentec̄h 7 aduētū. In dedicatōe ecclie 7 altaris 7 i anniūsa
rio dedicatōis altaris. in cōsecrātōe pont̄. Qn̄ i missa fit de ꝯ
sectōe. Verum qꝫ ꝑpt pōtificis ꝯsecratōem nō ꝯsueuit offm̄ mi͛
se mutari. Alternoū ē i dominicis s̄m q̄ cōuenuit ꝓ etati ;
ipīꝰ diei q̄uis ipe qui ꝯsecrat̄ sēp albo collore utit̄. In octa
uis p̄missoꝝ festoꝝ octauas habentiū qn̄ agit̄ de octauis ru
beo colore utend̄ est i sollempnitatibꝫ aploꝝ euāglistaꝝ mr̄iꝝ.
p̄terq̄ i festo inocentiū. Verum dicet̄ i festis scē crucis. nō nulli
tn̄ assūnt 7 nō male tūc albis utend̄ ee. A uigilia pent̄ i missa
usqꝫ ad sabbm̄ seq̄s ip̄m festū iclusiue. In decollatōe scī Johīs
bt̄e. i festiuitate ei᷒ qui silis ē martir et ūgo. In festo oīm scōꝛ ū
ginū q̄ḋam ut p̄missū ē i octauis p̄missoꝝ festoꝝ oct̄ hn̄tiū qn̄ a
Nigro colore utend̄ ē feria vj. i parasceue. i diebꝫ Agit̄ de oct̄.
afflictōis 7 abstinentie. p peccis i rogatōibꝫ i ꝓcessionibꝫ quā
romanus pontifex facit in uindemnis pedibꝫ. In missis ꝓ de

functis. a prima dnica aduentus usque ad uigiliam nat. a dnca lxx usque
ad sabbm in pasce. In festo innocentium qn ulla die dnca occurrit. Si
uo in dnca. tunc rubeo est utendo. quamquam non nulli in ipso festo semper rubeo col
lore indistincte utantur. In octaua autem eiusdem festi semper rubeo est utendum.

Uiolaceo colore uti in diebus in quibus est usus nigri coloris inco
ueniens non est. Unde romana ecclia utitur colore uiolaceo a p
ma dnca aduentus usque ad missam uigilie natal dni inclusiue a dnca
lxx. usque ad offm misse uig. pasce exclusiue quicumque in ipis tempibus
fit offm de tempe excepto feria V. cene dni in qua albo. et fer. VI. in pa
rasceue in qua nigro utitur. Sed nec in festiuitatibus scorum que in dictis tempibus
ueniunt nigris uel uiolaceis est utendo. Et est sciendo quod in sabbo sco in
toto offo quod agitur ante missam utendo est nigro uel uiolaceo co
lore hoc excepto quod dyaconus cereum bndicens et subdyacono sibi mini
strans albo colore utuntur. qua bndictione cerei completa dyaconus re
mota dalmatica planetam nigri uel uiolacei coloris assumit et
tenet. offm misse inchoetur. subdyacono uo uestes non mutat. No
nulli et in dnca ramis palmarum albis utuntur in pcessione in ramorum bndictione
dum euangelium et dum. Gloria laus. cantatur. ecclia tn romana tunc semper uiola
ceo colore utitur. Quidam uo in festo ypapantes in pcessione que fit ante missam
utuntur uiolaceo uel nigro colore utuntur. In quatuor tempibus sep
tembris in uigiliis scorum in quibus est ieiunium qn missa est de uigilia. In
diebus rogationum in missa quoque in die sci marci de offo letanie.

Uiridi uel croceo colore utendo est in diebus ferialibus et co
munibus. inter octauam epyphanie et lxx. et inter pentechoste
et aduentum. qn dnicale agitur offm. nec est conueniens etiam in dnicis
illorum tempum eis uti. Rationes autem de pmissis singulis in ratio
nali in parte tertia poteris repperire.

Quando baculo pastorali et sandaliis sit utendum.

Baculo pastorali ⁊ sandalys pontifex utit' qñ cũ
qz i pontificalibʒ ⁊ sollempnit' celebrat. et qñcũqz
mittra utit' baculo utatur: qñ uõ illa utitur nec ba
culo uti debet. In missa quoqz p defunctis. et qñ ex
it absoluere in cimitio de more q̃ridam ecclia₂ mitra simplici
et baculo utitur et bene. Sandalys uõ uti nõ debet quia tũc
omnis sollempnitas cessare debet.

Quibʒ diebʒ sit mittra aurifrisiata ul' simplici utendum.

Mitra aurifrisiata utendũ ẽ i toto tp̃e paschali. i omibʒ
d̃nicis a pascha usqz ad d̃nicam de aduentu exclusiue. ⁊
a natiuitate d̃ni usqz ad d̃nicaz lxx exclusiue. In oibʒ
festis duplicibʒ ⁊ nouẽ lectonũ tocĩ anni. i festo sc̃i
marci i offõ misse tñ. In feria v maioris ebdomade i offõ mis
se tñ. Et gñalr qñcũqz. Gloria i excelsis deo. et. Te deũ laudam'
dr̃. In alys uõ tp̃ibʒ nõ aurifrisiata s3 simplici ⁊ albi coloris mitt'
utend' ẽ. Videl3 a p̃ma d̃nica aduẽtus iclusiue usqz ad natẽ dñi.
Romanꝰ tñ pontifex utit' aurifrisiata i d̃nica. Gaudete. a septua
gesimã usqz ad sabbm̃ scm. excepta feria v maioris ebdomade i
ut p̃missum ẽ. nisi q' romanus pontifex utit' aurifrisiata i
d̃nica. Letare ihr'lm. q'uis tũc i dumentis uiolacei coloris
utat'. ⁊ i festis triũ lectonũ. ⁊ i oibʒ uigilys i qbʒ ieiuniũ celebrat'.
i. iiij. tp̃ibʒ. i rogatõibʒ. i offõ defũctoꝝ. i festo inocẽtũ. qñ illd
ẽt d̃nicã occurrit. Et nõ q' qñ pontifex cãm ppli apd' deũ agit ut
qñ illũ salutat ⁊ qñ ad altã oratur' accedit ⁊ qñ altãri assistit. ⁊
qñ uota orõnes ad deũ effũdit baculũ ⁊ mittrã deponit. qñ
uõ cãm dei pplo allegat. ut qñ pplin sermocinat. ut illi p̃dicet
ul' bñdicat p̃missa isignia cõminatõis resumit. Gñalit'
autẽ qñcũqz pontifex ep̃alia excet mittra uti debet.

Quib; dieb; metropolitanus pallio debet uti.

[U]Bus palliu metropolitano ē reglarit in dict° ꝑtauit uti i diebus qui i ſue eccl'ie ꝑuilegiis 9ti nent'. In feſtiuitatib;. Natiuitatis dñi. Sci Ste phani. Sci Iohis euāgeliſte. Circūciſiōis. Epy phanie. Ramis palmar. Cena dn̄i. Sabbi ſci. In tribus diebus dñice reſurrectōis. Aſcenſiōis. Pentec'h. Sci Iohis bbe. Bte marie. Anglor. Omniū ſcōr. Aplor. Sci martini q' fuit par aplus. In pncipali feſto eccl'ie palles decorate. In dedi catōe eccl'ie ul' altaris. In āniuiſario dedicatōis eor. In 9ſecra tōib; epor. In ordinationū clicor. In āniuiſario 9ſecratōis palleati. Quida etiā adiūt dies dñicos qđ tam i uſu nō eſt. et feſtū cui' lib; ſci cui' corpus i ſua ꝑuītia reqeſcit ſiti ei illuc cū declinare cōtingat. exequiis uō defunctor ul' in benedic tionib; nubentiū. ul' q'do benedicit abbates ul' abbatiſſas ul' moniales uti lz. ñ id in ꝑuilegio ſuo 9tineat' exp̄ſſe. ¶ Et nō qđ nō poteſt metropolitanus uti pallio extra ꝑuinciam ſuā. nec etiam i ſtra illam niſi infra eccleſiam et in diuinis officiis. Vnde ſi forte proceſſionaliter uel ad predicandum uel ad ali quid huius cum eccl'ia exire contigerit cum pallio non exi bit. Siquis autem renūtiat archiepiſcopatui ulterius pal leo nequid uti. Sed et palleatus ad aliam eccliam tranſlat' non poteſt ibi uti palleo in priori eccleſia obtento. Et cum palleo in ſecunda eccleſia ſibi conceſſo ſepelliendus eſt. nec poteſt quis uti palleo predeceſſori ſuo conceſſo prius tamē quam metropolitanus pallium ſuſceperit non debet cōſa lium conuocare. Clericos ordinare. Pontifices conſecrare. Eccleſias dedicare. Nec ſe archiepiſcopum nominare.

Quando pontifex induit se sacris uestib; pro cele
brando missam dicuntur hy quinq; psalmi sub
antypha. Ne reminiscaris dñe rc. ps. Quã dilec
ta tabernacula. ps. Bñdixisti dñe terram tuam. ps.
Inclina dñe aurem tuam. ps. Credidi ppt. ps. Appropinquet
deprecatio mea i conspectu tuo dñe. ant. Ne reminiscaris dñe
delicta mea ul' parentum nrõr neq; uindictam sumas de pctis
nris dñe deus noster. Kyrieleyson. Xpe el'. Kyrieley.
Pater noster. Et ne nos inducas rc. R. Sed liba nos
a malo. V. Ego dixi dñe miserere mei. R. Sana aiam meam q
qr peccaui tibi. V. Conuertere dñe usq;quo. R. Et deprecabilis esto
sup seruos tuos. V. Fiat mia tua dñe sup nos. R. Quem admo
dum sperauim' in te. V. Sacerdotes tui induantur iusticia. R.
Et sci tui exultent. V. Ab occultis meis munda me dñe. R. Et
ab alienis parce seruo tuo. V. Dñe exaudi orõnẽ meã. R. Et
clamor meus ad te ueniat. V. Dominus uobiscum. R. Et cũ
spiritu tuo. V. Oremus. Oratio.
Aures tue pietatis mitissime deus inclina precibus
nostris rc. orõ. Deus cui omne cor patet et c. oratõ.
Ure igne sci sps rc. orõ. Mentes nras qs dñe placatus.
rc. orõ. Absit nobis qs dñe uitus sps sci. rc. orõ. Deus
qui corda fidelium sci sps rc. orõ. Conscientias nras rc.
Dum pontifex lauat manus dicat orõnẽ. Largire sen
sibus nostris rc. ¶ Incipiunt benedictiones pontifi
cales quas soli pontifices dicunt in fine missarum post. Ite
missa est. p totum annũ. ¶ Dñica pma de aduentu.
Omnipotens deus cui' unigeniti aduentum r. Bñdictõ.

et preteritũ credis et futurꝫ. expectatis eiuſdem aduent᷑
nos illuſtratõne ſcificet ꝛ ſua bñdictõne locupletet. ℟ Amē.
In pñ̃ſentis uite ſtadio uos ab omĩ aduũſitate deffendat. et
ſe uobis in iudicio placabile oſtendat. ℟ Amen. Quo ꝛ
a cũctis peccõꝝ contagiis liberati illius tremendi examinis
diem expectetis intiti. ℟ Amen. Quod ipſe pñ̃ſtare digne-
tur cui᷒ regnum ꝛ iperium ſine fine pmanet ſc̃la ſcl̃oꝝ. ℟.
Amen. Et bñ ✠ dictio dei oĩpotentis pñ̃ris et fi ✠ lij et
ſpũs ✠ ſc̃i deſcendat ſup uos et maneat ſemp. ℟ Amen.
Et pax eius ſit ſemp uobiſcum. ℟ Amen. Dominic̃.
D ſecunda de aduentu domini. Benedictio.
Dominus ihũs xp̃s qui ſaciatiſſimo aduentu ſuo ſb ueni-
re dignatus eſt mũdo. aĩas uñ̃s corporaq; purificet a delicto.
℟ Amen. Detq; uobis legis ſue pñ̃cepta. ĩ uirtute ſpũs ſc̃i appñ̃hen-
dere ut in nullo offendentes poſſitis aduentũ eius intẽriti p̃-
ſtolare. ℟ Amen. Sicq; uos ab omĩ reatu immunes efficiat
ut cũ aduenerit nõ in terrore diſcuciat ſ; in glĩa muneratos
aſſumat. ℟ Amen. Qđ ipſe pñ̃ſtare dignetur. ꝛc̃. ut i pñ̃ma
bñdictõne. Et nota qđ omñ̃s benedictões t̃minantur
in fine ſicut pñ̃ma. Dñ̃ca tñ̃a de aduentu dñ̃. bñdictio.
Omnĩp̃s deus uos placide uultu reſpiciat ꝛ in uos ſue bñdic-
tõnis donũ infundat. ℟ Amen. Ut qui hos dies incar-
natõnis unigeniti ſui fecit ẽẽ ſollempnes a cunctis et future
uite aduũſitatibꝰ uos reddat indempnes. ℟ Amen. Ut qui
de aduentu redemptoris nñ̃i ſm carnem deuota mente leta-
mini in ſcđo cũ in maieſtate ſua uenerit pñ̃miis eterne uite
ditemini. ℟ Amen. Qđ ipſe pñ̃ſtare dignetur. ꝛc̃.
Dominica quarta de aduentu domini. Benedictio. in

Deus qui uos presentis aduentus reparauit et in secundo daturum se
uobis digna cum suis sanctis repromisit aduentus sui uos illu
stratione sanctificet. R. Amen. Uincula uestra dissoluat ut antequam
ueniat iudicare mundum liberati a uinculis peccatorum intenti tre
mendum eius expectetis aduentum. R. Amen. Ut quem uenisse in
terris pro uestra salute creditis uenturumque ad iudicium sustinetis eius
aduentum impauidi mereamini contueri. R. Amen. Quod ipse
prestare dignetur etc. In uigilia natiuitatis domini benedictio.

Deus qui in filii sui domini nostri ihesu christi humilitatem iacentem
mundum dignatus est erigere sue uos benedictionis capaces
dignetur efficere. R. Amen. Ut ueterem deponentes adam cum
actibus suis illius conuersatione imitatis qui secundum deum creatus est in iu
sticia et sanctitate ueritatis. R. Amen. Sicque ab eo sanctificatione suam
mereamini, quatenus natiuitatem saluatoris mundi die crastina cele
braturi conuenientibus illis obsequiis faciatis accipi. R. Amen.
Quod ipse prestare dignetur etc. In die natalis domini. benedic
tio. In primo galli cantu.

Omnipotens deus qui incarnatione unigeniti sui mundi tenebras
effugauit et eius gloriosa natiuitate hanc sacratissimam noctem
irradiauit. effuget a uobis tenebras uiciorum et irradiet cor
da uestra luce uirtutum. R. Amen. Quique eius sacratissime nati
uitatis gaudium magnum pastoribus per angelum uoluit nunciare.
ipse super uos benedictionis sue gratissimam imbrem infundat atque
ipso pastore uos ad celestium gaudiorum semper uirencia pascua
perducat. R. Amen. Ut qui per eius incarnationem terrena cele
stibus sociauit interne pacis et bone uoluntatis uos nectare
repleat. et celestis milicie consortes efficiat. R. Amen. Quod
ipse prestare etc. et c. In missa aurore. benedictio.

OMṗs deus uos bn̄dicat ſua ūtute et ienarrabili qui icarna
tione ubi ſui mūdū ꝑditum uoluit repari. ℟. Amen. Et qui
eius tp̄ali natiuitate uos redemit hodierna die dignatus eſt
illuſtrare mentes ur̄as exuat ab omi prauitatis errore. ℟. Amen.
Quatenꝰ ipſo largiente nouam nati ſaluatoris infantiam pie ſu
ſcipientes eūdemq; deum 7 hoīem cognoſcentes ſāficatōnis eiꝰ
munera capiatis ouantis. ℟. Amen. Quod ipſe pſtare dignetꝰ
et c.

In maiori miſſa. Benedictio.

BEnedicat uos omṗs deus ur̄amq; ad ſupnāq; exci
tet intentōne qui hanc ſacratiſſimā diem natiuitate
filii ſui fecit ee ſollempnem. ℟. Amen. Et eum q
panis ē angloꝝ. in pſepio eccl̄ie cibum fecit ee fide
lium aiaꝝ ipſe uos in pn̄ti ſclo degustare faciat i celeſtium
dulcedinem gaudioꝝ. et i futuro pducat ad etnitatē etnoꝝ
pmioꝝ. ℟. Amen. Cuiuſq; eꝰ infantiā uilibus. uoluit in
dui pannis. ipſe uos celeſtium ueſtimentoꝝ induat orna
mentis. ℟. Amen. Quod ipſe preſtare dignetur. et c.

In natalis ſci Stephani protho martyris. benedictio.

DEus qui beatum ſtephanum, ptho mr̄em ſuū corona
uit et in cōfeſſione fidei et in gnitōne martirii mentes
circumdet. in pſenti ſclo corona iuſticie. et i futō pducat uos
ad coronam glie. ℟. Amen. Illius obtentu tribuat uobis
dei et pximi caritate ſemp exuberare qui hanc etiā ſtuduit
int̄ lapidantiū impetus obtinere. ℟. Amen. Quo et eius
exemplo roborati et itercessione muniti ab eo quā ille a
dextris dei uiuit ſtantem meamini bn̄dici. ℟. Amen. Quod
ipſe pſtare. d. i c.

In natal ſci Iohis euāgliſte. bn̄dictō.

OMṗs deus dignetꝰ uobis p intceſſionem bti iohis apli

et euāglīste bñdicē qui pcium archana ubi sui ecclie sue scē uo
luit reuelare. ℟. Amen. Concedatqꝫ uobis ut qḋ ille sps sācti
munere afflatus uris auribus infudit eiusdem sps dono capere
mente ualeatis. ℟. Amen. Quo eius documento de diuinitate
uri redemptoris edocti et amando qḋ tradidit ⁊ pdicando
qḋ docuit et exequēdo qḋ iussit ad dona peruenire mearni
ni que idem ihs xps dns nost repmissit. ℟. Amen. Qḋ ipe
pstare dignet. ⁊c. In natalis scōꝝ innocencium. Bñdictō.

OMps deus, pcuius unigeniti ueneranda natiuitate in
fanciū inocentiū tacitbena herodis funesti peunt seui
cia sue in uos bñdictōnis tribuat dona gratissima. ℟. Am.
Qui eis cōcessis ut unicum filiū suū dnm nrm ihm xpm
nō loquendo ꝫ moriendo cō fiterent cōcedat uobis ut fidem
urām quā lingua ura fatet etiā mores pbi et uita iculpis
fateatur. ℟. Amen. Quiqꝫ eos pmitiuum fructū scē sue
suscepit ecclie cū fructu bonoꝝ operū uos faciat peruenire
ad gaudia eterne uite patrie. ℟. Amen. Qḋ ipe pstare. dig
tur ⁊c. In festo circumcisionis dnī. bñdictio.

OMps deus cuius unigenitus hodierna die ne legem
solueret qm ad implere uenerandam corpalem susce
pit circūcisionem. speciali circūcisione mentes urās ab oi
bus uiciorum incendijs expurget inuos bñdictōnem i
fundat. ℟. Amen. Et qui legem pmoysen dedit ut pme
diatorem urm bñdictiōem daret exuat uos mortificatōe
uicioꝝ et faciat pseuerare inouitate cordis uirtutum. ℟.
Amen. Quo sic insenarij numeri pfectōne in hoc seclo uiua
tis ut in septenario inter beatoꝝ spuum agmina requiesca
tis. qtinus inoctaua resurrectōnis renouati iubilei remis

ſione ditati ad gaudia ſine fine manſuꝛ ꝑueniatis illeſi.
℟ Amen. Qđ ipẽ. ꝑ. đ. ⁊c. Dominica infra octabas nat.
Deus qui unigenitũ filiũ ſuum miſit in mũdũ ſaluaret eiuſdem nos ſalutis ꝑticipes efficiat. et in ea pſeuerabiles reddat. ℟ Amen. Iram que ſup infideles manet a uobis amoueat et ab ea uos īꝑpetuū liberos efficiat. ℟ Amen. Spm̄ filij ſui uobis tribuat eiuſqꝫ donis uos afflatos exuberare cõcedat. ℟ Amen. Qđ ipẽ pſtare dignet᷑ ⁊c. In epyphania dñi. bñdcõ.

Deus lumen uerum qui unigenitũ ſuũ hodierna die ſtella duce gentib⁹ uoluit reuellare ſua uos dignet᷑ bñdictõne ditare. ℟ Amen. Quo exẽplo magoꝝ myſtica. dñõ ihũ xp̃o munera offerentes ſpreto antiquo hoſte ſpretiſqꝫ cõtagijs uicioꝝ ad etña patria redire ualeatis ꝑuiam ũtutum. ℟ Amen. Veteꝝ uobis neceſſaria men cũ innocenciam qui ſup unigenitũ ſuum ſpm̄ ſcm̄ hodierna die demonſtrauit uoluit qui ꝑ columbam eaqꝫ ũtute mentes ũre exerceant᷑ ad intelligenda diuine legis archana qua i chana galilee limpha eſt i uinũ cõũſa. ℟ Amen. Qđ ipẽ pſtare. d. ⁊c. Dñca. j. poſt ephyꝑ

bñdictõ.

Deus qui filij ſuj tp̃alem puericiam fecit eẽ mirabilem ſpũ prudencie u corda ũrã illuſtret ac docere dignetur. ℟ Amen. Cuiqꝫ illum parentibus tp̃alit᷑ ſbdi uoluit ipẽ uos hũilitatis et pietatis munerībus inſtatus informet. ℟ Amen. Et qui eũ ſapientia ⁊ etate et gratia ꝑficere tribuit ſpũalium uobis incrementa ꝑpiciꝰ largiatur. ℟ Amen. Quod ipẽ pſtare. d. ⁊c.

Dominica. ij. poſt epyphaniam bñdictio.

Deus qui i sua mirabili potestate aquã uertit in uinum
uos a uetustate sbtractos i ũe uite transferat nouitatẽ.
℟ Amen. Et qui nuptus int͛ ẽẽ uoluit ut eaꝝ sua p̃sencia
cõpbaret bonum ipe uobis castitatis i sobrietatis ꝑpetue
ꝯferat donum. ℟ Amen. Ipe uobis tribuat scãꝝ scripturaꝝ
itelligenciã spũalem qua aquã i uinũ ũtendo hoc suam
uoluit designare deitatem. ℟ Amen. Quod ipe prstare d. ꝛc.
Omĩps deus ab omĩbꝫ peccatorꝫ — Dõc. iij. p. ephaꝝ
maculis emũdet uos qui lepsum supplicione dõ. bñd.
tactu ꝓpo dignatus ẽ emũdare. ℟ Amen. Quiqꝫ centurio
nis fuum nõ aspnatus est uisitare. ipe cordiũ urõꝝ digne
tur hospiciũ misicordit͛ introyre. ℟ Amen. Sicqꝫ uos ple
nitudine fidei sue iformet ut cũ scis suis i celorꝫ regno
accũbere cõcedat. ℟ Amen. Quod ipe prstare d. ꝛc. Dõca
Temptationũ omĩuꝫ a uobis iiij. p. ephaꝝ dõ. bñdcõ.
dñs picula remoueat et ꝑturbatõnum ꝓcellas misera
tus excludat. ℟ Amen. Tentatoris fraudes atqꝫ molimi
na disoluat et uos ad ĩsus eũ cautos atqꝫ imutabiles effi
ciat. ℟ Amen. Cõtinue pacis uobis munera tribuat et uos
in portu tranqllitatis ac securitatis ꝓpiciatus custodiat. ℟
Amen. Quod ipe prstare dignet͛. ꝛc. Dõca. v. p. ephaꝝ dñi.
Deus qui bonũ semen i sua ecclia serere ꝯsueuit bñdcõ.
i uobis illd ꝯfuare atqꝫ multiplicare nũq̃ desistat.
℟ Amen. Zizaniorꝫ sup seminatorẽ a uobis pcul repellat.
et sui ubi pabulo uos indesinent͛ reficiat. ℟ Amen. Quo
cũ dies iudicij aduenerit a repbis separi ad dextãm ipi᷒
iudicis sistamini et i btissimo ipius regno collocemini. ℟
Amen. Quod ipe prstare d. ꝛc. Dõca. vj. p. epham dõ. bñ
dcõ.

DEus qui mare suis pedibꝫ fecit eẽ calcabilem uobis
q̃cq̃d est noxium ipſe ſbſiſtat. ℞ Amen. Contrarios i mũ
doꝝ spũum motus cõpeſcat ⁊ uos i ſua pace cõfirmet. ℞ Amen.
Crucis ſue nauium int̃ mũdi fluctus gubernet ⁊ ad litus beate
ꝑhẽnitatis ꝑducat. ℞ Amen. Qđ ipſe ꝑſtare. d. ⁊c. ¶ Dñc.
OMnipotẽs deus ita stadium uñi cursus dirigere dignet̃ in. lxx.
ut brauiũ uos etñe uite ꝯphẽdere faciat. ℞ Amen. bñd.
Et ita uos abstinẽtie armis circũdet ut nullis uite huiꝰ hone
ribus aperuentõe retardet. ℞ Amen. Quiqꝫ uos iuuencam ⁊
suã uocare uobisqꝫ operarios scõs mittẽ dignatus est ita uos
sua grã dignetur extollere ut denario uite ꝑhẽnis remune
rare nõ obtineat. ℞ Amen. Qđ ipſe ꝑſtare. d. ⁊c. ¶ Dñc. in. lx.
DEt uob noſce mysteria regni dei qui iam dignatus bñd.
est auditũ ũbi suu. ℞ Amen. Sicqꝫ mentes urãs fructu
suo repleat ut i uobis illud sibi placite fructificare ꝯcedat. ℞
Amen. Et ita uos ab omĩ temptatõne muniat q̃tinus tricẽ
sexagesimi atqꝫ centeni fructus munificentia ꝑ sue grẽ dist
butõne remunerari faciat. ℞ Amen. Qđ ipſe ꝑſtare dignet̃.
OMnipotẽs deus sua uos bñdictõne con ¶ Dñc. i. l. bñdcõ.
firmet ut munimenti quadragesimali abstinentie aptos
efficiat. ℞ Amen. Quiqꝫ ceco supplicanti ꝑ diuinitatis po
ciam lumen restituit cecitate cordis uñi clementissimus il
luminator abstergat ⁊ lucis sue radius mentes urãs beni
gnus illustret. ℞ Amen. Quatenꝰ et uiciorꝫ sordibus e
mũdati ⁊ caritatis ardore solidati hereditatem celestem ꝑ
pere ualeatis illesi. ℞ Amen. Qđ ipſe ꝑſtare. d. ⁊c. ¶ Fiã. iiij.
BEnedicat dñs huc ꝑplm suũ fructibꝫ an ex. bñdictio.
bonis et opibus bñdictis. ℞ Amen. Faciatqꝫ eũ tan

ſobole germinare ut ī paradiſi ſui ꝑmaneat dignitate. ℟ Amen.
Plantet eum ī ſinu matris eccl'ie radicibꝫ firmis quo poſſint pala
cia regni intrare celeſtis ℟ Amen. Q̄d ipſe p̄ſtare d. ıc. Dñc. j.
Benedicat uos omīps deus qui quadragenariū in xl. bñdcõ.
nūm in moyſi et elye. necnon et mediatoris nr̄i ieiunio cōſe
crauit. cōcedatq̄ꝫ uobis ita tranſire p̄ſentis uite diſpenſatōē
ut accepto a patre familias remuneratōnis denario peruiatis ad
pccōꝝ remiſſionem. et ad glioſam cū ſcīs omībꝫ reſurrectōnē. ℟
Amen. Detq̄ꝫ uobis ſpūaliū ū̃tutum arma īuīcibilia quibus
exemplo dn̄i deuicere ualeatis antiq̄ hoſtis ſignatiſſima tēp
tamenta. ℟ Amen. Qui nō in ſolo pane ſꝫ in omī ūbo q̄d de
ore eius ꝑcedit ſpūalē ſumentes alimoniam ꝑ ieiuniorum
obſuatōem et cetōꝝ bonoꝝ opum exibitōnem ꝑcipiamini ī
marceſſibilem glīe coronam. ℟ Amen. Q̄d ipſe p̄ſtare dign̄. ıc.
Educat uos dn̄s de finibꝫ uicioꝝ qui Dñc. ij. in xl.
mulierem ſyrophenissam relinquē fecit prauos bñdcõ.
mores chananeoꝝ. ℟ Amen. Exaudiat uos orantes, peruiciata
ab inmūdis ſpītibꝫ ꝯſciencia qui eam exaudiuit orantem ꝑ
uexata a demonio filia. ℟ Amen. Reſficiat mētes urās miſti
cis ītellectibꝫ ſcripturaꝝ quos mirabilr̄ fide illuminata in
tellexit ī miciis que cadunt de mēſibꝫ dn̄oꝝ ſuoꝝ. ℟ Amē.
Q̄d ipſe p̄ſtare dig. ıc. Dñc. iij. xl. bñdictio.
Aperiat dn̄s corda urā ad amorem et cōfeſſionē nōis
ſui qui expulſo demone mutum et ſurdū audire
fecit ꝛ loqui. ℟ Amen. Poſſideat fortior armatus ī pace
atriū cordis uri̅ et ultra ī eo locū nō inueniat īmūdicia
fortis armati. ℟ Amen. Cuſtodiat uos a multiformi anti
qui hoſtis auſtucia ū̃tutum ſpē paliata ne faciat nouiſſima

ura peiora ꝓoribꝫ. ℟ Amen. Qđ ipſe pſtare dignetur. et c.

Auferat a uobis dñs uelamen ❡ Dnica. iiij. xl. bñdictio.
litteꝛ occidentis et tribuat i tellectū ſpũs uiuificati. ℟ Amen.
Reueller uobis dñs miſteriū legis ſue et ſaciet tis ſb̃ quoꝝ
tempo ſaciauit deq̃uiq; panibꝫ ꝛ duobus piſcibus mul
titudinē ppli diſcũbentis. ℟ Amen. Quatenꝰ i uiſibilis
miraculi exibitione omipotenciam eius agnoſcatis et ꝑ
reuelatõnem miſtiꝫ poſteriora ꝓoribꝫ cõcordare uideatis.
℟ Amen. Qđ ipſe pſtare. d. ꝛc. ❡ Dnica de paſſione bñdictõ.

Det uobis dñs ſue paſſionis ſacramenta deuotis mē
tibus inchoare et eandē puriorbꝫ notis feliciē cō
ſumare. ℟ Amen. Auferat a uobis coꝛ lapideum quē iac
tis lapidibꝫ exedurricia cordis aſe repulit turba iudeoꝝ.
℟ Amen. Det uobis mentē obedientem ut bñficia q̃
ſua paſſione uobis cõtulit gratanť agnoſcatis ꝛ pcepta
eius fidelit̃ inpleatis. ℟ Amen. Qđ ipſe pſtare dignet. ꝛc.

Benedicat uobis omps ❡ Dnica i ramis palmaꝝ.
deus cui ꝛ ieiuniorꝫ macerationē ꝛ pſentiū bñdictõ
dieꝝ obſuatõne placē ſtudeatis. ℟ Amen. Cõcedatq; uob
ut ſicut ei cũ ramis palmaꝝ cetãꝛq; frondiũ pſentan ſtu
duiſtis ita compalma uictorie et fructu bonoꝝ operũ ei
poſt obitum apparere ualeatis. ℟ Amen. Quiq; unige
niti filij eius paſſionē puro corde creditis mente deuota
ueneran ſtudeatis ut ad reſurrectõnis eius feſta et uře
remuneratõnis pmia ipſius fulti munimine ueniatis. ℟
Amen. Qđ ipſe pſtare. d. ꝛc. ❡ Fria. iiij. i paſſione dñi.

Omps deus qui unigeniti ſui paſſione tribuit bñdcõ.
uobis hũilitatis exemplũ cõcedat uobis ꝑ eandem

humilitatem percipere sue benedictionis ineffabile donum. ℟ Amen.
Ipiusque resurrectionis percipiatis consorcia cuius paciencie ve
neramini documenta. ℟ Amen. Qui ab eo sempiterne vite
munus percipiatis per cuius temporalem mortem etiam vos
euadere creditis. ℟ Amen. Quod ipse prestare d. etc. Feria v. in cena domini. benedictio.
Benedicat vos omnipotens deus qui per unigeniti
filii sui passionem vetus pascha in novum voluit converti.
concedat vobis ut expurgato veteris fermenti contagio no
va in vobis perseveret conspersio. ℟ Amen. Et qui ad ce
lebrandam corporis christi redemptoris nostri cenam mente de
vota convenistis etiam eius dapium vobiscum epulas reportetis.
℟ Amen. Ipsius quoque opitulante clemencia mundemini a sordi
bus peccatorum qui ad infirmandum humilitatis exemplum
suorum pedes voluit lauare discipulorum. ℟ Amen. Quod ipse pre
stare dignetur etc. In sabbato sancto. benedictio.
Deus qui ecclesie sue intemerato utero novos populos producens
eam virginitatem manente nova semper prole fecundat
fidei spei et caritatis vos munere repleat et sue in vos benedic
tionis dona infundat. ℟ Amen. Et qui hanc sacratissimam noc
tem redemptoris nostri resurrectionis voluit illustrare mentes
vestras peccatorum tenebris mundatas virtutum corporis faciat coru
scare. ℟ Amen. Quo eorum qui modo renati sunt innocenciam
imitantes certetis et vascula mentium vestrorum exemplo presencium
luminum illustretis. ut cum bonorum operum lampadibus ad huius
sponsi thalamum cuius resurrectionem celebratis cum prudentibus
virginibus intrare possitis. ℟ Amen. Quod ipse prestare
dignetur. et cetera.
In die sancto pasche. benedictio.

BEnedicat uos omīps deus hodierna die intuenētē
paſcali ſollempnitate et a ab omnī miſatus dig̃
tur deffendē prauitate. ℞ Amen. Et qui ad etiam
uitam unigeniti ſui reſurrectōne uos repat in
ipſius aduentu imortalitatis uos gaudiys neſciat. ℞.
Amen. Et qui expletis ieiunioꝝ ſue paſſionis dnīce di
ebus paſchalis feſti gaudia celebratis ad ea feſta que nō
ſūt omīa ſꝫ cōtinua ipſo opitulante exultantibꝫ aīs ueni
atis. ℞ Amen. Qđ ipē pſtare dig̃. ꝛc. Fria. ij. in albis.
ILluſtret dei filius corda uīa ad credendam bñdictō.
ſue reſurrectōnis ueritatem qui nuptanciū diſciplōꝝ
increpare uoluit traditatem. ℞ Amen. Et qui coꝝ mētes
de ſua paſſione ac reſurrectōne teſtimonys legis ꝛ pphaꝝ
ſtuit informare ſue legis archana uobis dignetur apire.
℞ Amen. Ut intim dulcedine refecti manifeſtius eum
agnoſcatis et uiuens exortatōnibꝫ accenſi ardentiꝰ eū
diligatis. ℞ Amen. Qđ ipē pſtare. d. ꝛc. Fria. iij. bñdcō.
DEi filius qui oſtenſiones uiſibiliū membroꝝ ſuoꝝ
de ueritate ſue reſurrectōnis inſtruxit corda diſcipu
loꝝ ſonare uos dignetur cōpagini ſpūaliū mēbroꝝ ſuoꝝ.
℞ Amen. Reficiat uos corpe ꝛ ſanguine agni paſſi qui ei
eiſdem diſcipulis reffici uoluit fauo mellis ꝛ carnibꝫ piſcis
aſſi. ℞ Amen. Quatenꝰ in eternam eius dulcedinē ꝛ palato
cordis degustetis et eam primus ſuauitꝰ eructetis. ℞ Amē.
Qđ ipē pſtare. d. ꝛc. Fria. iiij. poſt paſcha. bñdictio.
DEus qui tria manifeſtatōe ſue reſurrectōnis ueritatē
uoluit declarare uera trinitatis fide uos dignetꝰ infor
mare. ℞ Amen. Et uobis triduanam ſui ſepulturam ita

intelligẽ ut primum ſalutans aque miſtium de ſepulcris
uictor dignet̃ ſuſcitare. ℟ Amen. Ita cõtineat uos in ũa uni
tatem fidei. ut i illo ſciſmate diuiſi ad etne patrie litus uale
atis pueni. ℟ Amen. Quod ipſe pſtare. d. ꝛc. ⁋ Feria .v.
Deus qui peccatrici conuiſe poſt reſurrectõnem bñdictõ.
ſuam uoluit apparere pluſtret corda uřa ⁊ grã 9uſatõ
nis et manifeſtatõne ueritatis. ℟ Amen. Det uob intel
ligere miam ſuam qui pcõr 9uſis dat indulgentia ⁊ do
nor celeſtium exuberantiam. ℟ Amen. Ut et hic accipi
atis grãm pgrã et i futuro pfrui meamini manifeſti uiſi
onis eius glia. ℟ Amen. Qđ ipſe pſtare dignetur. ꝛc. ⁋ Fřia
Det uobis dominus deliciis ad uirtutes. .vj. benedictõ.
tranſmigrare quatenus aſcendentes uſqꝫ ad uerticem mõtiũ
qui eleuatus eſt ſup omis colles fideliter cũ ualeatis ado
rare. ℟ Amẽ. Quatenus mediatorem dei ⁊ hoium uerũ deum ⁊
uerũ hoiem ẽẽ nõ dubitetis ⁊ in aſſũpto hoĩe poteſtatem
celeſtium ⁊ trreſtiũ a patre accepiſſe credatis. ℟ Amen. Pre
cepta eius opere impleatis et ore pdicetis ut eum uobiſcum
ſine fine manẽre ſentiatis. ℟ Amen. Qđ ipſe preſtare dignet̃ ꝛc.
Omps deus det uobis ſpũalis ⁋ In ſabbo bñdictio.
ſabbati ueritatem in tranquillitate cõſcientie celebrare
qui eam p carnalis ſabbati obſuantiam figurare. ℟ Amen.
Quatenus dñice ſepulture miſtia ſimplici corde inueſtigare
ſtudeatis et euiſdem ratõnes tam manifeſtas qm occultas
cũ petro ⁊ iohẽ 9prehendere ualeatis. ℟ Amẽ. Ut dñi hic pcõr
ueſtigia iceditis ad primiorum eternorum remunerationem cum
eis peruenire ualeatis. ℟ Amen. Qđ ipſe pſtare dignet̃ ꝛc.
⁋ In octabis reſurrectõnis. bñdictio.

Deus cui⁹ unigenitus hodierna die diſcipulis ſuis ianuis
clauſis dignatus eſt apparere ſua uos bn̄dictōne locu-
pletare ⁊ celeſtis uobis regni ianuas dignet᷑ apperire. ℟.
Amen. Et qui ab eor pectoribꝫ attactu ſui corporis uuln⁹ am-
putauit dubietatis cōcedat ut p fidem qua eum reſurre-
xiſſe creditis om̄i delictor macula careatis. ℟ Amen. Et
qui eum cū thoma deū ⁊ dn̄m creditis ⁊ ſanis uocibꝫ i uo-
catis ab eo et i hoc ſclo a malis om̄ibꝫ tueri et i futuro ſcōr
cetibꝫ aſſiſti ualeatis. ℟ Amen. Qđ ipē p̄ſtare d. ꝛc. Do
Protegat uos dn̄s p̄ma pt. oct. paſche. benedictio.
a morſibus lupi i uiſibilis qui animā ſuā poſuit p
ouibꝫ ſuis. ℟ Am̄. Cuſtodiat uos dn̄s ut nō oberretis p
nebulas heretice p̄uitatis ul' cōſiſſo in dumēto noui hōis
inſciſmatum ſpiritus heeatis. ℟ Amen. Det uobis intra
ſepta uni⁹ ouilis fideli mente p ſiſtere. quaten⁹ adhērentes
ſūmo paſtor ualeatis ad amenitatem ſemp uirentis pa-
ſcue puenire. ℟ Amen. Qđ ipē p̄ſtare dig. ꝛc. Dñica. ij.
Det uob dn̄s linguam uni tatem pō. oct. paſche. bn̄-
in peregrinatōne p̄ſenti qui puſillanimitatē dictio.
diſcipulor ſue ~~uoluit~~ reſurrectōnis p miſſione uoluit
ɔſolari. ℟ Amen. Et qui eis poſt triſticiam promiſit
gaudium plenū int' pturbatōnes exterior malor luce
ſcē faciat in uris mentibꝫ ſerenitatem ſp̄ualior gaudior.
℟ Amen. Quaten⁹ nec p̄ſperis nec ad uſitatibꝫ fracti gau-
dium hēre mereamini qđ nō poſſit auferri. ℟ Amen. Qđ
ipē p̄ſtare dignet᷑. ꝛc. Dñica. iij. poſt octaū paſche. bn̄
Deus qui triſticiam diſcipulor uentura paclitī dictō.
p miſſione uoluit exhilarare det uobis euſdem pa

racliti donis exuberare. ℟ Amen. Ut nō de peccō i fidelita
tis arguisset de iusticia fidei qua creditur q̄ nō uidetur
meamini collaudare. ℟ Amen. Doceat uos idem sp̄s
cō tempto mūdi p̄ncipe bona uri redemptoris agnoscē
et eadem amando donatorem ip̄m clarificare. ℟ Amē.
Qđ ipse p̄stare d. ic. ¶ Dn̄ica. iiij. po. oct. pasche. bn̄dictō.
Donet uobis saluator ur̄ saluti ur̄e cōgrua fiducia
lutate postulare et p eundē mediatorem suum ea
dem a patre impetrare. ℟ Amen. Det uobis hic fidei i
tegritatem et p̄ub̄ioꝝ suoꝝ itelligere ueritatem. ℟ Am.
Quat bona inuisibilia que hic in enigmate diligatis
q̄teqꝫ manifesta uisione papere ualeatis. ℟ Amen. Qđ
ipse p̄stare. dignetur. ic. ¶ In diebꝫ rogatōnum. bn̄dictō.
Omnip̄s deus deuotōnem urām dignanter intendat. ī
sue uobis benedictōnis dona cōcedat. ℟ Amen. In
dulgeat uobis mala omīa que gessistis i tribuat ueni
am q̄m ab eo deposcatis. ℟ Amen. Sicqꝫ ieiunium ī
uri et p̄cum uota suscipiat ut a uobis aduersa omīa que
peccōꝝ retributōne meruimꝫ auertat et donū in uobis sp̄s
paracliti infundat. ℟ Amen. Qđ ipse p̄stare digneť. ic.
Benedicat uobis omip̄s ¶ In die ascensionis dn̄i.
deus cuius unigenitus hodierna die bn̄dictio.
celoꝝ alta penetrauit. et uobis ubi ille est ascendendi
aditum patefecat. ℟ Amen. Concedat p̄picius ut sicut
post resurrectōnem suam discipulis uisus est manife
stus. ita uobis ad iudiciū aduenientis uideatur placa
tus. ℟ Amen. Et qui eum credetē patri in sua maiestate cre
ditis uobiscū manere usqꝫ i finem secli sm̄ suam p̄mis

ſionem ſentiatis. ℟ Amen. Quod ipſe preſtare. d. r̄c. Dn̄c
BEnedictionum ſuarum ſup uos dn̄s ymbrem infun iſta. oct.
dat et claritatis ſue theſauros aſcenſionis dn̄i. bn̄d.
celeſtes uobis apparat. ℟ Amen. Faciat uos dn̄s uite et
ne participes et regni celeſtis choheredes. ℟ Amen. Di
gnam in uobis hitationem ſps ſcs inueniat ut eius glo
ſa maieſtas placide in urīs cordib9 requieſcat. ℟ Amen.
Quod ipſe p̄ſtare digneť. r̄c. In uigilia pētechoſt. bn̄d.
BEnedicat uobis omīps deus ob cui9 paraclitus ſps ad
uentus mentes urās ieiunij obſeruantia p̄paratis. ⁊
p̄ſentem diem ſollempnib9 laudib9 honoratis. ℟ Amen.
Inſtar mō renatorum infantum talem inocenciam hēatis ut
templum ſci ſps ipo tribuente eē poſſitis. ℟ Amen. Atq;
idem ſps ſcs ita uos hodie ſua habitatione dignos efficiat.
ut cras ſe urīs mentib9 uobiſcū p̄petim habitaturus infūdat
et pacto uite p̄ſentis curriculo uos ad celeſtia regna p̄ducat.
℟ Amen. Quod ipſe p̄ſtare. d. r̄c. In die ſcō pētechoſtes.
DEus qui hodierna die diſcipulorum ſuorum mentes bn̄dcō.
ſps paracliti infuxione dignatus eſt illuſtrare. faciat
uos bn̄dictione ſua repleri et eiuſdem ſps donis exube
rare. ℟ Amen. Ille ignis qui ſup eoſdem diſcipulos appa
ruit peccorum urōrum ſordes expurget ⁊ ſui luminis infuxione
corda urā pluſtret. ℟ Amen. Quiq; dignatus eſt diuiſi
tatem linguarum in unius fidei cōfeſſione adunare in ea
dem uos faciat fide p̄ſeuerare et p hanc ad ſpem ſue celſitu
dinis p̄uenire. ℟ Amen. Quod ipſe p̄ſtare digneť r̄c. Fiā
BEnedicat uos omīps deus qui cūcta. ſa. benedictio.
ex nichilo creauit et uobis in baptiſmate p̄ſpiritū

ſanctum

ſanctum remiſſionē omniū peccator̄ tribuit. ℟. Amen.
Quiq; eundem ſpm̄ ſcm̄ in igneis linguis diſcipul' ſuis
dedit. ipſius illuſtratōne corda uīa pluſtret atq; in ſui
amorem iugit' accendat. ℟ Amen. Quatin'. eius do
no a cunctis uicijs emūdati. ipſius q; opitulatōne ab
omībus aduſitatibȝ deffenſi templum ipſius effici me
reamur. ℟ Amen. Qđ ipē preſtare. d'. ꝛc. ¶ Dn̄ica. p̄ᷤ
OMps trinus unus ꝛ uerus post pent̄. bn̄dictio.
deus pat' et filius ꝛ ſp̄s ſcūs det uobis ſe deſiderare ꝛ
fidelit'. agnoſcē ueraciť. diligere ſincerit'. ℟ Amen. Equa
litatem atq; incōmutabilitatē ſue eťnitatis ita uīis mē
tibus infigat. ut ab ea nūqm̄ uos quibuſcūq; fantaſijs ob
errare pmittat. ℟. Amen. Sicq; uos i ſua fide ꝛ caritate
pſeuerare cōcedat. ut p ea que poſtmodū ad ſuam manife
ſtatōnem uiſionēq; innumerabilē introducat. ℟ Amen.
Qđ ipē p̄ſtare. d'. ꝛc. ¶ In feſto corporis xp̄i. bn̄dictio.
DEus qui purpuratū diuitē, p ſua ꝯdempnauit iniqtate
et mendicum lazarum ꝑpetua remunerauit felicitate
ſua uos repleat bn̄dictōne ꝛ faciat feruentes exiſtere i ele
moſinar̄ largitōne. ℟ Amen. Ut audientes penam di
uitis ꝛ gliam lazari paupis nō uos extolatis i rebȝ ſupflu
is ſȝ faciatis uobis amicos paupes de facultatibȝ uīis qui
uos poſt mortē recipiant i celis. ℟ Amen. Sicq; uita uīa
cuſtodiatur a dn̄o ut nō cū diuite purpurato ſepeliamini
i inferno. ſȝ in ſinu abrahe recipiamini cū paupe lazaro. ℟
Amen. Quod ipē p̄ſtare. d'. ꝛc. ¶ Dn̄ica. ij. poſt pent̄. bn̄
DEus ꝛ homo xp̄s qui fecit cenam magnā. ꝛ deſt dictio.
ſacietatem eťne bẽtitudinis ꝑparauit electis. faciat uos

dignos exiſtere uocatōne ſue miſatōnis et bñdictōnis. ℞
Amen. Ut qui pſidem et grām baptiſmatis in eum credi
tis uitam ⁊ mores uros bonis operibꝫ uſqꝫ in finem exor
netis. ℞ Amen. Ut audita fuor xpi et predicator uoca
tione omniqꝫ ſcī ſublata p turbatōne felicit ualeatis gu
ſtare cenam celeſtis patrie. ℞ Amen. Qđ ipe pſtare. d. ⁊c.
Medicus aīarum xps qui peccatores ¶ Dnca. iij. pt.
nō ſolum recipere. ſꝫ etiā cū illis uoluit pent. bñdcō.
manducare pccōr uror ſordes ſua bñdictōne dignetur
abolere ut ad ipm bonis operibꝫ ualeatis appinquare. ℞
Amen. Qui ucqꝫ nonaginta nouē oues relinquit icelo
et unā que perierat pnatiuitatem ſuā uenit querere i
mūdo tali uos nūciat ſuffragio ut ipi placeatis digno
ſuitio. ℞ Amen. Ut dragma que pdita. adam peccāte
in padiſo diuine icarnatiois miſterio iuenit. et det
uobis poſt mortē ut angli hēant gaudiū in celo ⁊ uos
exultetis eor ſocietati collegio. ℞ Amen. Qđ ipe pſtare
dignet. ⁊c. ¶ Dnca. iiij. poſt pentecħ. bñdictio:.
Pater ueſter miſicors qui in mūdum miſit filium ſuū
faciat uos miſicordes eē ipm ut nūc ⁊ in futuro ppi
atis mie bñdictōnis ſue ſuffragiū. ℞. Concedat uobis
ſapienter iudicare ⁊ nullū uelle cdempnare ut expri
mis uris que i uobis peccauerunt ſtudeatis dimittē
et elimoſinaꝝ largitōne pccōr ueniam poſſitis obti
nere. ℞ Amen. Tocius trabem malicie ⁊ odium mū
dicie ab oculis uris auferat ⁊ ſitātia caritate cor urm
accendat ut illuc pueniatis ubi deus caritas ſine fine
regnat. ℞ Amen. Qđ ipe. p. d. ⁊c. ¶ Dnca. v. p. pent.
bñdcō.

DEus qui p̄ suos piscatores .i. doctores ecclie uos ad
uitus .i. ad bn̄dictōem q̄ets etne uoluit pducere
sua b uos bn̄dictōne digneť dictare ⁊ doctrinā aplice
p̄dicatōnis i uñs mentibꝫ faciat pmanē. ℟ Amen. In
p̄senti ecclia uos ab omī prauitate deffendat ⁊ in futura
iustoꝝ agregatōne q̄i ydoneos pisces ad portū salutis
etne pducat. ℟ Amen. Ut cū bt̄o petro nr̄o pastore cum
dn̄s uos q̄i suas oues uoluit comendare ad p̄riam
celestem possitis puenire. ℟ Amen. Q̄d ip̄e p̄stare d. ⁊c̄.
XPistus fons mīe qui turbam quā ¶ Dn̄ica .vj. p̄t
docuerat ⁊ sanauat uoluit pascere pent̄. bn̄dictō.
dono sue bn̄dictōnis et salutis uos digneť ditare. ⁊ ne
in hoc sc̄lo defficiatis tēp̄ali ⁊ sp̄ūali alimento deffic̄ē. ℟.
Amen. Ut sicut eadem turba septem panibꝫ ⁊ duobꝫ
pisibꝫ sufficient̄ est reffecta ita uos septiformis semper
custodiat grā ⁊ ꝯfirmet aploꝝ et euūglistaꝝ doctrina. ℟.
Amen. Sicq̄ȝ ab infirmitate anim̄ mereamini sanari et
doctrina sp̄ūali imbui ut fragmentis dn̄i recipiendis
digni inueniamini. ℟ Amen. Q̄d ip̄e p̄stare. dig̃. ⁊c̄.
VErus p̄pha deus ⁊ dn̄s p̄phāz ¶ Dn̄ica .vij. post
qui corda ⁊ cogitatōnes cognoscit pent̄. bn̄dictio.
omnium. faciat uos cauere falsitatem maloꝝ hoīnum
ut sua bn̄dictōne cōfortati possitis dicernere inter
bonū ⁊ malū. ℟ Amen. Sicq̄ȝ uos induat uestimētis
iusticie ut digni efficiamīnī scōꝝ cetibus interesse. ℟ Am̄.
Quo nō ei uerbis tm̄ placatus ȝ uoluntatem p̄ris eius
adimplētes ad gaudia patrie celestis pmanē ualeatis.
℟ Amen. Q̄d ip̄e p̄stare. d. ⁊c̄ ¶ Dn̄ica .viij. p̄ pent̄. bn̄d.

DEus omnipotens qui omnis diuitias habet in sua potestate et di
tat angelos in celo sua sapiencia et dilectione ipse uos be
nedicendo diuites faciat intra spiritualibus diuiciis fidei spei
et caritate. ℞ Amen. Concedatque uobis ita sapienter dispen
sare bona omnia que ipso donante accepistis ut laus et
merces uobis maneat in iudicio eterne retributionis. ℞.
Amen. Ut pauperibus elimosinas tribuendo in presenti uita
christo miserante deleantur peccata uestra et ab ipsis recipi mereamini
in uita eterna. ℞. Amen. Quod ipse prestare d. etc. ¶ Dominica ix.
DOminus ihesus christus qui per affectum compassionis post pent.
humane appropinquans iherusalem super habitatores benedictio.
illius uoluit flere tribuat uobis ita peccata uestra deplorare ut
consolationem sue benedictionis uobis dignetur impetrare. ℞
Amen. Quique potencie sue admirabili signo uendentes
et ementes omnes eiecit de templo faciat uos ydoneos exi
stere conspectui suo ut omnium uestrorum sit illi acceptabilis
deprecatio. ℞ Amen. Quatinus precepta et documenta eius
adimpleatis et appropinquante die iudicii consortes efficia
mini regni celestis. ℞ Amen. Quod ipse prestare dignetur. etc.
DEus qui propter peccatoribus uenit in mundum ¶ Dominica x.
et iustificauit humilem publicanum post pent. benedictio.
condempnauitque phariseum superbum tribuat uobis sue
benedictionis donum et absoluat a uinculis omnium peccatorum. ℞
Amen. Sitque uobis propicius et placatus in hora obitus
uestri et in die iudicii. cui placuit humilitas et confessio humilita
tis. ℞ Amen. Ut sicut idem publicanus diuina miseratione
iustificatus reuersus est ad domum suam ita uos exaltati
peruenatis ad celestem gloriam. ℞ Amen. Quod ipse prestare

dignet͛ ⁊c. Dn̄ca. xi. post pentech. bn̄dictio.
REdemptoris nr̄i ihu xp̄i bn̄dictōnib; ipleamini qui
uirtute admirabili surdos fecit audire ⁊ mutos loqui. ℞.
Amen. Aures ur̄e apte sint ad audienda ipi͛ mandata. et
semp lingua ur̄a eius ꝑnūtiet ꝓconia. ℞ Amen. Ut digito
suo dona sp̄s sc̄i in uobis infundat ⁊ sputo sue sapie mētes
ur̄as adimpleat. ℞ Amen. Q[uod] ip̄e p̄stare dignetur. ⁊c.
BEnedictōnis sue oculos xp̄s sup Dn̄ca. xii. post
uos dignetur aperire. ⁊ btōs uos faciat pent. bn̄dictō.
misterio diuinitatis sue q̄m reges ⁊ ꝓphe uoluerūt uidere. ℞.
Amen. Et qui est trinus in psonis et unus in sb̄a deitatis ac
cendat in uobis spm̄ sui amoris ⁊ eum ex omib; animi p̄
cordijs ⁊ ꝓximū ur̄m sicut uos diligatis. ℞ Amen. Quiq;
samaritanus .i. custos gr̄us hūani dignatus dignatus est
exsistere ⁊ sem̄ infundendo oleum et uinū curare uino po
tencie ⁊ oleo mīe sue pc̄ca ur̄a dignet͛ abolere. ℞ Amen.
OMnip̄s deus qui decem ad se uiros Dn̄ca. xiii. po
clamantes mūdauit a lepra ora ur̄a sua pent. bn̄dcō.
bn̄dictōne deleat peccata ⁊ facinora. ℞ Amen. Faciatq;
uos deuotos ꝑmanere in unitate sue ecclie ut ei semp de
donis suis studeatis sibi gr̄as refferre. ℞ Amen. Quatin9
surgentes ad bonam opatōnem sic eatis de uirtute in uirtutē
ut deū deor uideatis in ihrlm celestem. ℞ Amen. Q[uod] ip̄e
p̄stare dignet͛ ⁊c. Dn̄ca. xiiii. post pent. bn̄dictio.
COnditor celi et t̄re ⁊ dn̄s totius creature xp̄s deus ;
ita uos faciat sibi seruire. ut cupiditatem mamone
ualeatis ɔtempnere et ei totis uiscerib; adherere. ℞ Am̄.
Sicq; corpa ur̄a indumēto spūali ⁊ cibo querere studeatis.

et ab ipso que necessaria sūt uobis hic et in futuro papiatis. ℟
Amen. Quod ipse prestare dignet̃ etc. ¶ Dñca. xv. post pent.
Deus qui filium uidue delatū ext̃ portā uoluit bndcō.
suscitare portas corporis uñ sua muniat bndictōne
et deffendat ab inimicor̃ omnium uisibiliū et inuisibiliū
incursione. ℟ Amen. Et sicut illum iuuenē unam mo
tuis reduxit ad uitā sic uos mortuos pctīs reuocet ad
suam grām et tribuat p penitenciam pctor̃ ueniā. ℟
Amen. Ut pphā magnus qui sua incarnatōne uisitau
genus hūanum faciat uos relinquē uiam uitior̃ et sequi
semitam ūtutum ut in resurrectōne iustor̃ gaudia obtinea
tis polorū. ℟ Amen. Quod ipse prestare dignet̃ etc. ¶ Dñca. xvi.
Salus et medicus aīarum ihs qui pt pent. bndictio.
in domo pncipis phariseor̃ ydropicū dignatus est
curare emūdet uos a cupiditate tocius auaricie faciatqz
studere diuiciis bndictōnis sue. ℟ Amen. Quiqz uos in
ad nuptias scē sue ecclie uoluit iuitare semp ad supiorē
locū cum bonis opibꝫ faciat ascendere. ℟ Amen. Ut re
recūbentes in nouissimo hūilitatis loco digni existatis ami
ci uocabulo. et semp exaltari mereamini a dño. ℟ Amen.
Quod ipse prestare dignet̃ etc. ¶ Dñca. xvii. pt pent. bndcō.
Deus qui est dñs dñancium scla ante genitus a pr̃e
et filius dauid in fine tpr̃um ex uirgine natus semp
hic et ubiqz sit uobis ppicius et repleat suis bndictōibꝫ.
℟ Amen. Sicqz faciat uos sua pcepta legis silicet et euuangelii
mandata obsuare ut post obitum in cathedra btītudinis
sue possitis residere. ℟ Amen. Ipm etiā in suo iudicio in
ueniatis pium iudicem et fortissimū amatorem quē tota

Omīps dn̄s intercedentib; ūginib; ſuis uos dignetur
bn̄dicere qui de hoſte nō ſolum pueros uerū etiam ꝑ
feminas uoluit triumphare. ℟ Amen. Ut qui .ill. uolu
it centeſimi fructus donum decore ūginitatis et agone
martiri conferre uos digneť ꝛ uicioꝝ ſqualorib; expur
gare ꝛ uirtutū lampadib; exornare. ℟ Amen. Quatꝰ ūtu
tum oleo pcōꝝ uirorum lampades poſſit replen. ut cum
eis celeſtis ſponſi thalamū ualeatis ingredi. ℟ Amen.
Qđ ipe pſtare digneť. ꝛc. **In dedicatōne ecclie. bn̄dcō.**
Omīps deus ſua uos grā bn̄dicat ꝛ ab omī malo deffen
dat. ℟ Amen. Et qui ipius iuſſu de hoc ſclō migrauen
tis tam pfcī inueniamini ut cū gaudio ſcōꝝ cetib; agre
gari mereamini. ℟ Amen. Qđ ipe pſtare dignetur. ꝛc.

In anniūſario dedicatōis ecclie. bn̄dictio.

Deus fons ſaluatōnis et origo bn̄dictionis uos i hac
domo cōgregatos cū gaudio iubilatōnis, p anniūſario fe
ſto ſue dedicatōnis uaſa efficiat eē bn̄dictōnis, omiumq;
repleat intellectu ſacre eruditionis. ℟ Amen. Cuſtodiat
in uobis fidei ſpei integritatem, gubnet longanimitatem,
accēdat caritatem, acris tribuat ſeritatem, ſpiritaleq; cō
ferat uobis ſoſpitatem. ℟ Amen. Preces urās hic ꝛ ubi
q; exaudiat, delicta deleat, ūtutes augeat, hoſtes amoue
at. ꝛ p feſta anniūſaria uos ad continua celeſtis ihrlm per
ducat ſollempnia. ℟ Amen. Qđ ipe pſtare. d. ꝛc.
Deus qui pplis tuis indulgendo **In ordinatōe epi.**
conſulis. et amore dominari. da ſpm ſapie **bn̄dictio.**
quib; tradidiſti grām diſcipline. ut de pfectu ſcōrum oī
um fiant gaudia etna paſtoꝝ. ℟ Amen. Ut qui dierum

uiorum numeros tpor qz mensuras maiestatis tue potes
tate dispensas, ppicius ad humilitatis nre respice seruitute.
et pacis tue habundanciam tpribus nris prestende et co° f ua.
℞ Amen. Collatis qz in me gram tuam, ppiciare mune
ribus 7 quē fecisti gradu epali sublimem fac oper pfectoe
tibi placabilem. atqz in eum effan dirige cor plebis et
psulis. ut nec pastori obediencia gregis nec dns nuq
desit cura pastoris. ℞ Amen. Qd ipe p. d. In coronatoe

B Enedicat tibi dns et custodiat te 7 sic te uoluit regis.
sup pplm suu ᴐstituere regem ita et in psenti sclo bn.
felicem et etne felicitatis tribuat ee consortem. ℞ Amen.
Clerum ac pplm que sua uoluit opitulatoe et tua
sanctificatoe ᴐgregari sua dispensatoe et sua amini
stratione p diuturna tpra faciat feliciť gubnari. ℞ Am.
Quat diuinis monitis parentes. aduersitatibus omibus
carentes bonis omibus exuberantes tuo ministio fideli
amore obsequetes 7 in psenti sclo tranqllitatem fruanť
et tecum etnorum ciuium co°sorcio potiri mereantur. ℞.
Amen. Qd ipe prare digneť. 7c. In ieiunio. bndicto.

O Mips deus cetarqz ieiuniy uirtutum dedicator atqz
amator sua uos bndictoe scificet. ℞ Amen. Acce
dat in uobis pie deuotionis effcm et pbeat suppli
cantibus suu benignus auditu. ℞ Am. Quat mentes uře
sinceris ieiuniys purgate. bonor oper exuberent in
crementis. ℞ Amen. Qd ipe prare d. 7c. In tpre. belli.

P Opuli tui qs dne, ppiciare peccatis benedictio.
et tocius hostilitatis a uobis terrores adimet. ℞.
Am. Ut xpiani nois secura libtas in tua deuotoe sep

exultet et tibi subdito famulatu deseruiat. R. Amen. Fi
delem hunc populum potentie tue muniat inuicta deffensio.
ut pro semper deuotus tibi affectus ab infestis liberentur
inimicis et in tua iugiter gratia perseueret. R. Amen. Quod
ipse prestare d. &c. Pro iter agentibus benedictio.

Prosperum iter faciat uobis deus salutarium uestrorum
perducat uos in uijs directis. per arida montium per con
nexa uallium per laua camporum per uida fluuium et se
creta siluarum. R. Amen. Protegat uos auxilium domini et
nichil in uobis preualeat scandalum inimici. deducat
uos mirabiliter dextera domini. perbeatque ante faciem uestram diui
na pietas pacis angelorum comitem. R. Amen. Absit
a uobis inuidia dyaboli causa dispendij. ruina peccati
casus incomodi. sors periculi. solusque trinitatis indiui
due deus solatium uestrum atque presidium. et ducis curam
agat et redicis et dux sit itineris et solatium reuersionis.
R. Amen. Quod ipse prestare dignetur &c. In prima die synodi.

Qui dispersos Israel congregat ipse uos hic benedictio.
et ubique custodiat. R. Amen. Et non solum uos custo
diat sed ouium suarum ydoneos custodes efficiat. R. Amen.
Ut cum summo pastore christo de gregum suorum passione
gaudeatis in celo. R. Amen. Quod ipse prestare dignetur.
In die secunda synodi. Benedictio.

Dominus mentis et lingue corporalis et spiritualis
det uobis incrementa gratie sacerdotalis. R. Amen.
Et manu et lingua pauperes christi recreantes cum ipsis
fiatis ouantes. atque uobis ad dextram constitutis par
ticipium celestis retribuat regni. R. Amen. Quod

ipse prestare dignetur qui vos ante constitutionem mundi predestinatos
et ante finem seculi huius iustificatos presciuit. per infinita secula seculorum. ℟.
Amen. In die tercia synodi. Benedictio.
Omnipotentis dei filius qui est inicium et finis. complementum vobis
tribuat caritatis. ℟ Amen. Et quos ad explecionem fecit per
uenire synodum absolutos vos efficiat ab omni contagione de
licti. ℟ Amen. Ut ab omni reatu liberos effecti absoluti etiam pro
nunc spiritu sancto felici reditu vestrarum sedium cubilia repetatis illesi. ℟.
Amen. Quod ipse prestare dignetur etc. In consecratione ecclesie super
Benedicat et custodiat vos omnipotens dominus populum. Benedictio.
domum hanc sui muneris illustrare. atque sue pietatis ocu
los super eam die ac nocte dignetur aperire. ℟ Amen. Concedat atque
propicius ut omnis qui ad dedicationem huius basilice deuote conue
nistis intercedente beato. N. et ceteris sanctis suis quorum reliquie hic pio
ueneran tur amore vobiscum hinc ueniam peccatorum reportare ualea
tis. ℟ Amen. Quatenus ecclesie intuentur ipsi templum sancti spiritus in quo sancta
deus trinitas iugiter habitare dignetur et efficiamini. et post huius
uite labentis excursum ad gaudia eterna feliciter peruenire merea
mini. ℟ Amen. Quod ipse prestare dignetur etc. In celebratione
Omnipotens deus sua vos clemencia benedicat et ordinum. benedictio.
sensum vobis sapientie salutaris infundat. ℟ Amen. Catholice
fidei vos documentis enutriat et in bonis operibus perseuerabiles
reddat. ℟ Amen. Gressus vestros ab errore conuertat. uiamque vobis
pacis et caritatis ostendat. ℟ Amen. Quod ipse prestare dignetur etc.
Domine deus eterne qui utriusque sexuum de Benedictio mo
uincitu precium mortis per ihesum christum filium tuum de maria nialis.
uirgine natum misericorditer redemisti hanc famulam tuam deuota
tibi mente seruientem omni benedictione spirituali benedicere digneris.

die inuocatis dn̄m et magr̄m. et dulciſſimū patrem. ℞.
Amen. Q̄d ipſe preſtare dignet̄ ꝛc̄. ¶ Dn̄ica. xviij. p̄. pent̄.
XPiſtus ih̄s qui paraliticū curauit iacentem bn̄dictō.
in lecto aīas ur̄as emūdet ab omi delicto et ꝓtegat ꝛ
ſue bn̄dictōnis auxilio. ℞ Amen. Quiq; ſolus poteſt di
mittere hoībꝫ pc̄ta ab omībꝫ uos pc̄cīs dignet̄ abſoluē
ſāſſima ſua miſatōne. ℞ Amen. Quo ſicut idem paliticꝰ
ſanus effectus reuſus eſt in domū ſuam. ita uos mūdati
et ydonei ꝑueniatis ad celeſtem patriā. ℞ Amen. Quod
ipſe p̄ſtare dignet̄ ꝛc̄. ¶ Dn̄ica. xix. pt̄ pent̄. bn̄dictio.
PAter omīps rex celoꝝ qui ꝑ incarnatōnis ſue miſte
rium nuptias fecit filio ſuo qui ꝑ fidem rectam ꝛ ꝑ
dilectōem ueram ꝛ bn̄dictōnem uos cōiungat eidem
ihu xp̄o dn̄o nr̄o. ℞ Amen. Sicq; aplōꝝ ꝛ ꝓphāꝝ ſuoꝝū
uos faciat ꝑdicatōnem attendere ut ad prandiū menſe
ipſiꝰ inuitati aīas ur̄as ueſte nuptiali ſtudeatis adorare.
℞ Amen. Ut qui in ſcā dei eccl̄ia iam uocati eſtis ꝑ fidē
ſic ad paucoꝝ ꝑueniatis electōem. ut cū ipſis impleatis
patriam celeſtem. ℞ Amen. Q̄d ipſe p̄ſtare d. ꝛc̄. ¶ Dn̄ica.
DEus qui filiū reguli ꝓ diuinitatē xx. p̄. pent̄. bn̄dictō.
ſue uirtutem atq; abſq; p̄ſentia corporali reuocauit
de infirmitate ad ſanitatem aīaꝝ urāꝝ curet egritudinē
largiendo uobis ſuam bn̄dictōnem. ℞ Amen. Sempq;
uobis in adiutoriū ſit p̄ſentia ſue diuinitatis qui eiꝰ
ſigna et ꝓdigia audientes ſimul in eū creditis. ℞ Amē.
Quatinus ſic uos ſeptiformis ſp̄s ſcī repleat gr̄a ut
ore et corde eum laudetis ꝑ omīa tempa. ℞ Amen. Q̄d
ipſe p̄ſtare dignet̄. ꝛc̄. ¶ Dn̄ica. xxj. p̄. pent̄. benedictio.

DEus et homo rex celestis glie sit co̅sius suus idie iudicij
dignet̃ ratõnem pon̄e. ut eum bñdictõnis sue largitate
misicordie iudicem et pium ꝯsolatorem possitis inueni
re. ℞. Amen. Decem talente. s. grauia et multa omĩa uobis
misicordit̃ dimittat peccata et a tortoribus iferni ⁊ pena
uos eripiat sua pietate largissima. ℞. Amen. Itaqꝫ uos fa
ciat aliorꝫ qui i uos peccauerũt de cordibꝫ uris dimittere
minora pccã ut ⁊ ipse pat̃ ur̃ celestis dimittat uob̃ maiora
et ꝑducat ad celestis uite gaudia. ℞. Amen. Qd̃ ipse pñ̃a
re dignet̃. ⁊c̃. Dñca. xxii. post pent̃. benedictio.

MAgister uerax xp̃s co̅siliũ et prudencia suorꝫ fidelium
sua bñdictõne faciat uos supare insidias inimicorꝫ
omium q̃admodũ ipse de uicit ypocrisim phariseorum.
℞. Amen. Tallesqꝫ i suo iudicio uos co̅cedat ꝑmanẽ dena
riũ legalis obsuatõnis ⁊ eiũ glie uisionis ipi dño nr̃o
ihu xp̃o ualeatis reddere. ℞. Amen. Sicqꝫ deus omĩps custo
diat subscriptõnem ipressionẽ ymaginis sue. ut hic ⁊ in
futuro semp eius uos deffendat maiestatis ⁊ ptegat pie
tatis. ℞. Amen. Qd̃ ipse pñ̃are dignet̃. ⁊c̃. Dñca. xxiii.

HActor omium bonorꝫ et resuscitator p̃t pent̃. bñdcõ.
mortuorꝫ deus qui filiã ꝑncipis pgens resuscitare ⁊
prius mulierẽ fimbriam uestimenti eius tangentẽ appro
fluctu sanguĩs uoluit sanare ab omĩ iniquinamẽto uos
dignet̃ purgare ⁊ dono bñdictõnis sue uiuificare. ℞.
Amen. Aĩas ur̃as p bona opa et penitencie medicam̃
ta ad uitam reducat ⁊ respetu sue misicordie p fidem ⁊
ueram q̃m h̃etis uos semp custodiat. ℞. Amen. Tribu
atqꝫ uobis i celesti bñdictõne salubrit̃ uiuere cum i hoc

sclo placuit et mortuus vitam reddere ⁊ infirmis egrivam
sanitatem concedere. ℟ Amen. Quod ipse prestare dignetur. ⁊c.
In festivitatibus precipuis sanctorum per totum annicirculum
pontificales benedictiones. De sancta trinitate benedictio.
Benedicat vos omnipotens deus beate agnetis virginis ⁊
martiris sue interveniente sollempnitate et ab omni
iniquitatis deffendat pravitate. ℟ Amen. Quique
virginitatem eius anulo suo dignatus est subarrare
vos faciat pignus de quo signati estis inviolabiliter cu
stodire. ℟ Amen. Quatenus oleum in vasis suis cum lampa
dibus accipientes vos et sempiterno matris vestre ecclie spon
so occurratis ovantes. ℟ Amen. Quod ipse prestare dignetur ⁊c.
Omnipotens deus vos dignetur benedicere In sancti vincencii. benedictio.
qui beatum martirem suum ⁊ levitam vincencium
dignatus est coronare. ℟ Amen. Ipse victor vestrorum vicentium
dignetur extinguere qui illum tormentorum gratia fecit superare. ℟.
Amen. Quatenus sua cooperatione ⁊ illius intercessione spiritu sancto
ferventes in eterna patria mereamini esse felices. ℟ Amen. Quod
ipse prestare dignetur ⁊c. In conversione sancti pauli. benedictio.
Deus qui gratia sua beatum paulum ex persecutore fecit apostolum
ipse compunctionis pieque conversionis dignetur vobis impar
tiri spiritum. ℟ Amen. Quique ei secretorum celestium misteria di
gnatus est revellare. ipse vobis scripturarum suarum abdita di
gnetur aperire. ℟ Amen. Ut qui ei perseverantiam fidei constantiam
que in persecutionibus inflexibilem dare dignatus est eius fide
interventionibus vestram infirmitatem roborare atque munire. di
gnetur. ℟ Amen. Quod ipse prestare dignetur ⁊c.
In purificatione beate. Marie virginis. benedictio.

OMnipotens deus qui unigenitum suum hodierna die in assumpta
carne in templo uoluit presentari benedictionis sue uos
munere fultis bonis operibus faciat exornari. ℟ Amen. Et qui
eum ut legem adimpleret ministerium uoluit effici legis
mentes uestras instruat legis sue spiritualibus documentis. ℟
Amen. Quo ei et pro turturibus castitatis sue caritatis mu-
nera offerre ualeatis et pro pullis columbarum spiritus sancti donis
exuberetis. ℟ Amen. Quod ipse prestare d. etc. In cathedra
DOminus ihesus xpistus qui beato petro sancti petri. benedictio.
apostolo suo dedit claues regni celorum et principem consti-
tuit apostolorum uobis eius meritis absolutionem uestrorum tri-
buat tribuat peccatorum et uictoriam contra cuncta molimina
inimicorum. ℟ Amen. Hic ianitor sanctissimus cuius umbra sub-
uenit languentibus pro uobis intercessor fiat benignus qui
post deum pastor ecclesie catholice excellit dignissimus. ℟
Amen. Nunquam uos condempnando uelit deserere quos sibi
xpistus alendos dignatus est committere. sed sic adiuuet uiuere
ut uobis ianuas regni celorum dignetur aperire. ℟ Amen.
Quod ipse prestare dignetur. etc. In sancti mathye apostoli. benedictio.
DEus qui nos in apostolicis tribuit consistere fundamentis
benedicere uobis dignetur beati apostoli sui mathye interce-
dentibus meritis. ℟ Amen. Deffendatque uos a cunctis aduer-
sis apostolicis presidiis qui uos uoluit ornari et muneraria exem-
plis et documentis. ℟ Amen. Quo per eorum intercessionem
perueniatis ad eterne patrie hereditatem per quorum doctrinam
tenetis hereditatem. ℟ Amen. Quod ipse prestare dignetur. etc.
In Annunciatione beate Marie uirginis. benedictio.
DEus qui pre omnibus feminis sanctam mariam uirginem hoc

priuilegij decorauit honore ut uirgo pareret ⁊ gn̄ando
uirgo esse nō desisteret. uos bn̄dicat et custodiat ⁊ sc̄i sp̄s
grā irradiet eiusdemq[ue] uirginis intercessione remissio letificet
peccor[um]. ℟. Amen. Fragilitatem u[est]ram suis consolidet precibus
que dn̄o gabrieli archangelo credidit uerum deum ⁊ hominem
concipiens lumen uerum cunctis protulit et que dn̄a mūdi
et regina celi meruit uocari ab inimicorum omnium p̄secutionib[us]
uos faciat tueri et a peccatis omnib[us] purgari ⁊ uirtutib[us] decora
ri. ℟. Amen. Prospera uobis obtineat hostes omnes arceat lan
gores mitiget famem et sterilitatem amoueat ⁊ post
uite hui[us] laboriose excursum uos ad superna perducat p̄mia
que eterna omnib[us] sc̄is genuit gaudia. ℟. Amen. Quod
ipse prestare dignet[ur]. ⁊c. In inuentione sc̄e crucis. bn̄dc̄o.

Benedicat uobis om[ni]p[otens] deus qui per unigeniti sui
ihu xpi dn̄i nr̄i passionem et crucis patibulū genus
redemit humanum. ℟. Amen. Concedatq[ue] uobis ut cū
omnib[us] sc̄is que sit eadem longitudo latitudo sublimitas ⁊
profundū mente deuota cōprehendere possitis sequi ut ei in
ter choros angelorum post obitū mereamini assisti. ℟. Amē.
Quod ipse prestare dign[etur]. ⁊c. In sc̄i Johis baptiste. bn̄dictio.

Benedicat uos om[ni]p[otens] deus beati Johis baptiste
intercessione cuius hodie natalicia colimus. conce
datq[ue] ut cui[us] sollempnia celebratis patrocinia senciatis. ℟.
Amen. Illiusq[ue] obtentu ab omnibus aduersis tueamini ⁊
omnibus bonis perfruamini qui aduentum redemptoris
mūdi nōdum natum cognouit matris sterilitatē na
scendo abstulit patris linguā nati absoluit. ℟. Amen.
Quat[enus] ipsius agni quē ille digito ostendit cui[us] immola

tione estis redempti. ita uirtutũ latius uestiti. ꝛ innocentiã
ualeatis imitari. ut ei in eterne patrie felicitate possitis ad
iungi. ℟ Amen. Quod ipse prestare d. ꝛc. ¶ In natali apostolorum petri ꝛ pau
Benedicat uos omnipotens deus qui uos beati petri li. benedictio.
salubérrima cõfessione in ecclesiastice fidei solidauit soli
ditate. ℟ Amen. Et quos beati pauli sacratissima instruxit p
dicatione sua tueatur gratissima deffenssione. ℟ Amen.
Quatinus petrus claue paulus sermone utriusque intercessione.
ad illam uos certent patriam introire ad quam illi alter cruce
alter gladio hodierna die peruenire. ℟ Amen. Quod ipse prestare
dignetur ꝛc. ¶ In sancte marie magdalene. benedictio.
Benedicat uobis dominus qui beate marie marie magdalene
concessit ꝛ decorem castitatis et gloriam de annũciatione
dñice resurrectionis. ℟ Amen. Ut cuius opitulatione illa me
ruit ꝛ sexus fragilitatem et incentiua carnis deuincere
uos possitis et uiror corporum illecebras ũt antiqui hostis ꝛ
machinamenta superare. ℟ Amen. Quo sicut illa sexu ꝛ
fragili uirillé iussa est certamen adire. et post certamen
de hoste antiquo triumphare. ita uos in hac mortalitate
uiuentes ualeatis et ipsum hostem deuĩcere ꝛ ad celestia
regna peruenire. ℟ Amen. Quod ipse prestare. d. ꝛc. ¶ In sancti lau
Meritis egregii laurencii martiris uos renciꝫ. benedictio.
benedicat rex celi. ℟ Amen. Ut qui eum fecit su
perare flammarum incendia uĩra detergat facinora. ℟
Amen. Ut post istius uite transitum sanctorum habere
ualeatis consorciũ. ℟ Amẽ. Quod ipse. p. d. ꝛc. ¶ In assumptione
Deus qui de beate marie uirginis partũ beate marie. benedictio.
genus humanum dignatus est redimere. sua uos di

dignetur bñdictione locupletare. ℞ Amen. Eiusqꝫ hic
et ubiqꝫ patrocinia sentiamꝰ et cuiꝰ intemerato utero auc
torem uite suscipere meruisti. ℞ Amen. Ut qui ad eiuˢ
celebrandam assumptōnem hodierna die deuotis mē
tibus conuenistis spūalium gaudiorū et eternorū pmiorū
uobiscum īunā reportetis. ℞ Amen. Quod ipse pstare d.

In decollatione beati Johis baptiste. bñdictio.

Deus qui nos bti iohis baptiste cōcedit sollempnia
frequentare eandem deuotis mentibꝫ celebrare et
sue bñdictōnis dona ppere. ℞ Amen. Ut qui plegis
eius pconia carceris est retrusus intenebris intcessione
sua atenebrosorū opum uos libet incentiuis. ℞ Amen.
Ut qui puerilitateqꝫ deus est capud nō est cūctatus ad
mittere intuentu suo ad capud urm̄ qd est xp̄s uos facī
at peruenire. ℞ Amen. Quod ipse pstare dignetur et c.

In natiuitate bte marie uirginis. bñdictio.

Omnipotens deus dona sua uos dignetur ~~bñdicē~~ ptectione bene
dicere qui huc diem pnatiuitatem bte marie uirginis
fecit clarescē. ℞ Amen. Ut qui peam filium suū nasci
uoluit eius intcessione ab omī uos faciat aduersitate
deffendi. ℞ Amen. Quo inpsenti eius muētis et pcibus
adiuti sempitna ualeatis gratanter felicitate pfrui. ℞ Amen.
Quod ipse pstare dignetur et c.

In exaltatione sc̄e crucis. bñd.

Benedicat uos omnipotens deus qui p unigeniti filii sui ihū
xp̄i dn̄i nr̄i passionē et crucis patibulū genus amorte
redemit humanum. ℞ Amen. Concedatqꝫ uobis ut cū
omībꝫ scīs que sit eiusdem crucis longitudo latitudo sb
limitas et pfundum mente deuota cōprehendē possitis.

℟. Amen. Quatꝰ uos metipſos abnegando crucemq; ge
ſtando ita in pſentis uite ſtadio redemptorem urm̄ poſ
ſitis ſequi. ut ei int̃ choros angloꝝ poſt obitum mereamini
aſſiſti. ℟. Amen. Qđ ipe p̄ſtare. d. z c. In feſtiuitate

Deus qui ad ſalutem urām angloꝝ ſcī michael. bn̄d.
ſuoꝝ utitur miſtio eoꝝ uos munimine cuſtodiat.
cuſtodienſq; coīa. ℟. Amen. Det uob mentiū puritatem
et uigere corpoꝝ caſtitate qui eoꝝ electis omibꝫ repmiſit
equalitatem. ℟. Amen. Quiq; illis ẽtiſſimā ſue p̃manſi
onis tribuat fiduciam. ipe uos fidei ſpei caritatiſq; augmē
tum pſeuerabili ũtute ꝯfirmet atq; ad eoꝝ beatitudinis
ſocietatem pducat. ℟. Amen. Qđ ipe p̄ſtare d. z c. In feſti

Deus qui btiſſimum p̄rem uitate bti franciſci. bn̄d.
nrm̄ franciſcum aſeculi uanitate conũtit et a face tp̄a
lium plenꝰ ſegregauit. ipe uos eripe dignet̃ anexibꝫ peccoꝝ
z inuiam ſalutis dirigẽ p diuinoꝝ opa mandatoꝝ. ℟. Amē.
Et qui progatiuā ſue ſapiē eundem pfudit ſpu pphecie qͦ
patebant ei fratrū conſcīe. ipe uos illuſtret ſue radio clarita
tis ad cōtemplandam ſpēm ſue deitatis. ℟. Amen. Quiq; illi
ſui amoris efficatia paſſionis ſue inpſſit ueſtigia. ipe uos fa
ciat ſuo amore pfcōs et fidem caritatis exibuere ppetue in
diuiſos. ℟. Amen. Qđ ipe p̄ſtare. d. z c. In feſtiuitate oīu;

Benedicat uos omips deus bn̄dictione. per ſcōꝝ. bn̄dictō.
petua qui omnium ſcōꝝ tribuit celebrare ſollempnia. ℟.
Amen. Ut quoꝝ intus gl̃ioſum celebratis triūphum. eoru;
in celeſti btitudine hr̃e mereamini cōſortiū. ℟. Amen. Quo
eoꝝ intcesſione a pſentibꝫ malis liberati cū eidem ualeatis i
etna bt̃itudine pfrui. ℟. Amen. Qđ ipe p̄ſtare digneẽ. z c.

Conferat uobis d͞ns uiscera ¶ In s͞cã martini ep͞i. bn͞
caritatis qui b͞tm martinũ exuberare fecit ĩuirtutib; dictõ.
pietatis. ℟ Amen. Ut qui eum fecit inimicis coruscare mi
raculis uos illustres faciat bonorum opum cõplementis. ℟
Amen. Quat͛ illuc eum sequi m͞ereamini p͞uiã regiam quo
ille uos p͞cessit p͞uiã artam ⁊ arduam. ℟ Amen. Qđ ipe. p. đ. ⁊c.
Det uobis d͞ns gl͞iam s͞cẽ crucis ¶ In s͞cã Andree. bn͞dic
agnoscẽ quam beatus Andreas nõ timuit p͞dicare. tio.
℟ Amen. Quat͛ eiusdem crucis misterium teneatis in fide. et
eidem uos conformetis in ope. ℟ Amen. Sicq; ei p͞seuerantia
am h͞reatis. ut cũ b͞to Andrea hoc mare magnum eiusdem
crucis uehiculo absq; naufragio transeatis. ℟ Amen. Qđ
ipe p͞stare dignetur. et c͞. ¶ In natalis apl͞orum. bn͞dictio.
Deus qui in apl͞icis tribuit assistẽ fundamẽtis bn͞dicere
uos dignetur b͞torum apl͞orum suorum. N. intercedentib; m͞ritis.
℟ Amen. Deffendatq; uos cunctis aduũsis apl͞icis p͞sidiys. qui
uos eorum uoluit ornari ⁊ muniri exemplis ⁊ documẽtis. ℟
Amen. Quo p eorum intercessionem p͞ueniatis ad et͞ne patrie
h͞reditatem. p quorum doctrinam tenetis catholice fidei i teg͛
tatem. ℟ Amen. Qđ ipe p͞stare. d. ⁊c. ¶ De uno martire.
Beati martyris sui. N. intercessione uos d͞ns bn͞dictio.
bn͞dicat. et ab omĩ malo deffendat. ℟ Amen. Extendat
in uobis dexterã sue p͞piciatõnis qui eum suscepit p supplicia
passionis. ℟ Amen. Quo eius in celo m͞ereamini h͞re consorcium
cui͛ deuotis mentib; intra celebratis triũphum. ℟ Amen.
Qđ ipe p͞stare. d. ⁊c. ¶ Plurimorum martirum. bn͞dictõ.
Benedicat uos omnip͞s deus. deus b͞torum martirum suorum. ill͛.
suffragiys et libet ab aduũsitatib; cunctis. ℟ Amen. Co

mereatq; nos eoꝝ intc̄eſſio glioſa. quoꝝ in ꝯſpectu ei⁹
eſt mors p̄cioſa. ℞. Amen. Ut ſicut illi p̄ diuiſa tormē
toꝝ gn̄a celeſtis regni ſūt ſortiti h̄editatem ita nos eoꝝ
mereamini h̄re ꝯſorciū p̄ bonoꝝ opeꝝ exibitōnem. ℞.
Amen. Quod ipſe p̄ſtare digneť ꝛc. In uni⁹ ꝯfeſſoris. bn̄.
Omnipotens deus det uobis copiam ſue bn̄dictōnis. dictō.
qui btm̄. N. ∂ſcauit ūtute ſue ꝯfeſſionis. ℞. Amen.
Et qui illum fecit coruſcare miraculis uos exornet bono
rum opeꝝ incremētis. ℞. Amen. Quo eius exemplis eru
diti et intc̄eſſione muniti. cui⁹ depoſitionis diem celebrati
illi poſſitis in celeſti regione adiungi. ℞. Amen. Quod ipſe p̄ſta
re dignetur. ꝛc. In pluriū ꝯfeſſoꝝ. benedictio.
Sanctorum ꝯfeſſorum ſuoꝝ. ill'. uos dn̄s meritis faciat bn̄
dici et contra om̄ia adūſa eoꝝ intc̄eſſione muniri. ℞. Amē.
Horum uos faciat ſuffragiis felices quoꝝ feſtiuitatis diē
celebratis ouantes. ℞. Amen. Quo eoꝝ īmitantes exempla
ad celeſtia p̄uenire poſſitis p̄miſſa. ℞. Amen. Quod ipſe p̄ſta
re digneť. ꝛc. In uni⁹ uirginis et martiris bn̄dictio.
Benedicat uobis dn̄s qui bt̄e ūgini. N. cōceſſit ad deco
rem ūginitatis ꝛ glīam paſſionis. ℞. Am̄. Ut cuius
opitulatione illa meruit et ſexus fragilitatem ꝛ p̄ſequētiū
rabiem deuincere nos poſſitis. ꝛ uiroꝝ opum illecebras et
antiqui hoſtis machinamenta ſup̄are. ℞. Amen. Quo-
ſicut illa ſexu fragili uirile uiſa eſt c̄tamen adire et poſt
c̄tamen de hoſtib⁹ triumphare ita uos in hac mortalitate
uiuētes ualeatis ꝛ antiquū hoſtem deuincere ꝛ ad regna
celeſtia p̄uenire. ℞. Amen. Quod ipſe p̄ſtare dignetur. ꝛc.
In pluriū uirginum. Benedictio.

℟ Amen. Et integram fidem habeat ⁊ in preceptis legis tue ſemp
perſeueret. ⁊ terrena ⁊ tranſitoria deſpiciat. et eterna et inuiſibilia in
tenta meditatione diligat. ℟ Amen. Et in numero ſcarum
uirginum permanens celeſti ſponſo cum lampadibus bonorum oper
fidu cialiter occurrere ipſo preſtante mereatur. ℟ Amen. Quod ipſe
preſtare digneť. ⁊c. ¶ In cothidianis diebus. benedictio.

Multiplicet in uobis dominus copiam ſue benedictionis ⁊ confirmet
uos in ſpe regni celeſtis. ℟ Amen. Actus uros corrigat
uitam emendet mores componat ⁊ uos ad celeſtis paradiſi
hereditatem perducat. ℟ Amen. Taliqz uos in preſenti ſeculo ſubſi
dio muniat. ut paradiſi uos in futuro habitatores ſeculo efficiat.
℟ Amen. Sicqz corda uestra ſanctificando benedicat ⁊ benedicendo
ſcificet. ut uobiscum prīmo in uobis eum habitare delectet. ℟ Amen.
Quod ipſe preſtare dignetur. ⁊c. ¶ Alia bendictio.

Benedicat uobis omnipotens deus ⁊ ꝑ habundanciam ſpeciali cor uestrum cor
roboret mentem ſcificet. uitam amplificet. caſtimoniam de
coret atqz ſenſus ueſtros bonis operibus informet. ℟ Amen. Proſpa
tribuat pacem concedat ſalutem conferat quietem nutriat ⁊
ab omnibus diabolicis ⁊ humanis inſidiis ſua uirtute ⁊ protectione
defferat ⁊ quecumqz ab eo poſtulauistis clementer concedat. ℟ Amen.
Aufferat a uobis omnia mala que geſſiſtis ⁊ tribuat uobis
graciam quam ſemper peciſtis. ℟ Amen. Quod ipſe preſtare digneť. ⁊c.

Omnipotens deus omnipotens qui in ſolitudinem ¶ Benedictio amarum.
ſancti connubii. yſaac cum rebecha pertinentem ancillam famu
lum tuum abraham deſtinare iuſſiſtis ut oblationem muneris
numeroſitas creſceret filiorum. quesumus potenciam tuam ut hanc oblationem
ancillam quam famulus tuus. N. dilecte ſponſe ſue. N. inuicem offe
runt ſanctificator accedis coramqz cum ſanctis muneribus propicius ⁊

bñ ✠ dicas. quatẽ tua a bñ ✠ dictõne, pfecti auĩculo dilectõnis
in nexi gaudeant feliciť cū tuis fidelibꝫ ꝑhenniť mancipari.
P. xp̄m dñm nostrum. Ad idem.
Benedic dñe has artas quas hodie tradet famulus tuꝰ
in manu ancille tue queãdmodum bñdixisti abra
ham cū sarra. ysaac cū rebecha. iacob cū rachel. dona dñe eis
grãm salutis tue ⁊ rer. abũdictis bonoꝝ opum fortitudinẽ
florescant sicut rosa in iherico plantari in domo dñi. ⁊ dñz
nr̃m ihm xp̄m filiũ tuum timeant ⁊ adorent. ip̄m qꝫ cum
amore ⁊ honore possideant. Qui tecũ uiuit ⁊ regnat. i uni
tate et trinitate pfecta. cui est honor et glia in s̄cla s̄cloꝝ. ℟.
Amen. Preces iste dicunť. Ostende nobis dñe miam tu
am. ℟ Et salutare tuũ da nobis. ℣. Saluos fac suos tuos ⁊
ancillas tuas. ℟ Deus meus spantes in te. ℣. Mitte eis. d.
a. d. s. ℟ Et de syon tuere eos. ℣. Exurge dñe adiuua nos. ℟.
Et libera nos ꝑpť nomen tuũ. ℣. Dñe. exau. or. m. ℟ Et cla
mor m̄s. a. u. ℣. Dñs uobiscum. ℟ Et cũ spũ tuo. Oremꝰ. Oro.
Propiciare dñe supplicatõibꝫ nr̃is ⁊ institutis quibꝫ ꝓ
pagatõnem hũani gñis ordinasti benignꝰ assiste ut qđ
te auctore iungiť. te auxiliante fuetur.
Peromnia s̄cla s̄cloꝝ. ℟ Amen. Dñs uobiscũ. ℟ Et cum
spũ tuo. Sursum corda. ℟ habemꝰ ad dñm. Gratias
agamus dño deo nr̃o. ℟ Dignum et iustum est. Vere
dignum et iustũ est equum ⁊ salutare. Nos tibi semꝑ ⁊ ubi
qꝫ grãs agere. Dñe s̄cē pater omĩps eťne deus. Qui potestate
ũtutis tue de nichilo cũcta creasti. qui disposi tis uniũsitatis
exordius hoĩ ad ymaginẽ dei fc̃o. ideo insepabile mulieris
adiutoriũ cõdidisti. ut femineo corpori. de uirili dares carne

principium. docens quod ex uno placuisset institui. numquam liceret
disiungi. Deus qui tam excelenti misterio coniugalem copulam
consecrasti. ut Christi et ecclesie sacramentum presignares in federe nup
tiarum. Deus per quem mulier iungitur uiro. et societas principaliter
ordinata ea benedic ✠ tione donatur. que sola nec per originalis
peccati penam. nec per diluuii est ablata sententiam. Respice propicius
super hanc famulam tuam. N. que maritali iungenda est consortio tua
se expetit protectione muniri. Sit in ea iugum dilectionis et pacis.
fidelis et casta nubat in Christo. imitatrixque sanctarum permaneat femi
narum. Sit amabilis ut rachel uiro. sapiens ut rebecha. longeua
et fidelis ut sara. Nichil ex actibus suis ille auctor preuari
cationis usurpet. nexa fidei mandatisque permaneat uni thoro
iuncta. Contactosque illicitos fugiat. muniat infirmitatem suam
robore discipline. Sit uerecunda grauis pudore uenerabilis
doctrinis celestibus erudita. Sit fecunda sobole. sit probata
et innocens et ad bonorum requiem atque ad celestia regna per
ueniat. et uideant filios filiorum suorum usque in tertiam et quartam
progeniem. et adoptatam perueniat senectutem. Per
dominum. ℟ Amen. Deinde accipit sacerdos dexteram
uiri manum et sinistram puelle et dicat.

Benedicat ✠ uobis deus omnipotens uni oris eloquio.
et cor uestrum sinceri amoris copulet nexu perpetuo. Floreatis
rerum presentium copiis. fructificetis decenter in filiis. gaudeatis
perhenniter cum amicis. Tribuat uobis parentibus dona per
hennia. tempora feliciter dilatata. et cunctis diebus ga
udia sempiterna. ipso prestante cuius unum nomen et tri
num possidet. cui regimen et imperium sine fine permanet.
in secula seculorum. ℟ Amen. Oratio.

Queſumus omnipotens deus inſtituta prouidencie tue pio amore comitare. ut quod legittima ſocietate connectis longeua pace cuſtodiat. Per. ℟. Amen. Alia oratio.

Deus abraham. deus yſaac. deus iacob. deus ipſe ſit uobiſcum. et ipſe uos coniugat. impleatque benedictionem ſuam in uobis. ℟. Amen. In nomine patris et filii et ſpiritus ſancti. Amen. Ambulate in pace.

Finito libro ſit laus et gloria christo. Amen.

Ep

pr

F100.